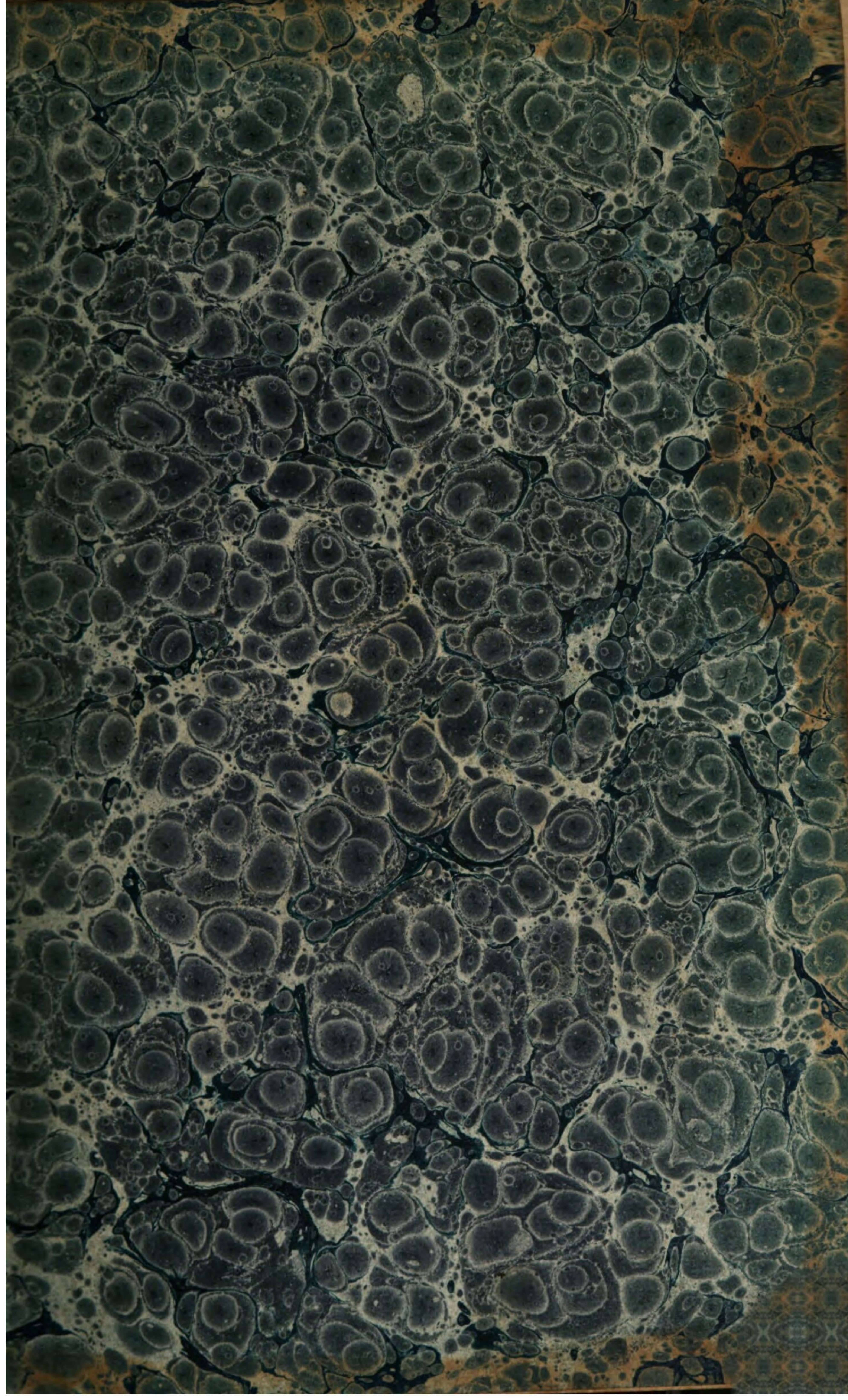

A. gr. b. 1719 (2

Herodot

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΙ Θ.

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΟΙ ΜΟΥΣΑΙ.

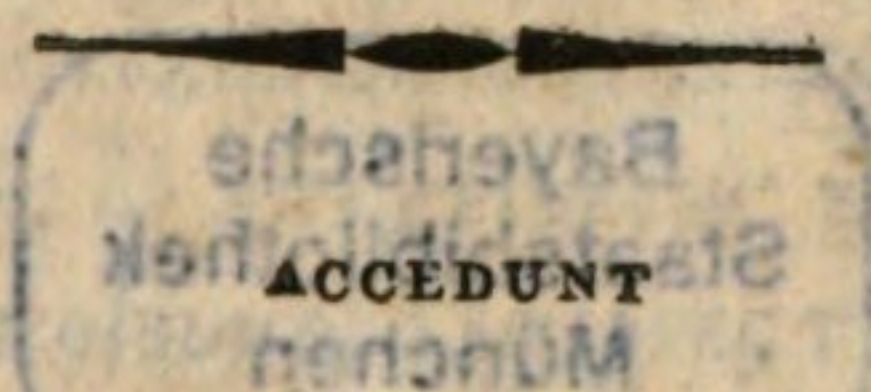
TEXTUS WESSELINGIANUS PASSIM REFICTUS
ARGUMENTORUMQUE AC TEMPORUM
NOTATIO.

EDITIONEM FRID. VOLG. REIZII

MORTE INTERRUPTAM

CONTINUAVIT

GOD. HENR. SCHÄFER.

INDEX RERUM

HISTORIÆ CHRONOLOGIA ET GLOSSÆ:

NECNON

EDITIONIS WESSELINGIANÆ CUM EDIT. REIZII
ET SCHÄFERI COLLATIO.

TOMUS II.

OXONII,

Typis N. Bliss;

IMPENSIS M. BLISS, ET R. BLISS; ET W. H. LUNN,
BIBLIOTHECA CLASSICA, LONDINI.

1809.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΟΜΟΣ Β

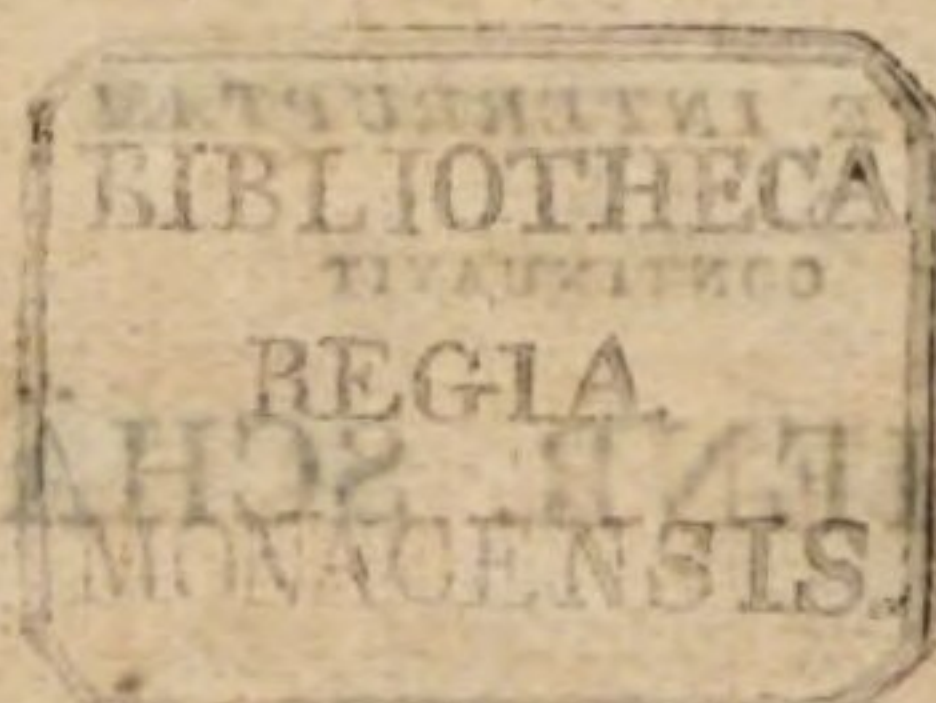
ΕΠΙΤΑΦΟΜΕΝΟΙ ΜΟΤΑΙ

TEXTUS WESSELIANUS PASSIM RELECTUS

ARGUMENTORUMQUE AC TEMPORUM

NOTATIO

EDITIONEM FRID. VOLG. REVISIT

Bayerische
Staatsbibliothek
München

INDEX RERUM

HISTORIAE CHRONOLOGIA ET GLOSSAE

RECTOR

EDITIONIS WESSELIANAE CUM EDIT. REVISIT

ET SCHÄFERI COLLATIO

TOMUS II

OXONII

Typis M. Davis

IMPRESSUS M. BRISG. ET N. BRISG. ET W. N. LUNN

BIBLIOTHECA CLASSICA, LONDINI

1809

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

ΟΙ ΔΕ ἐν τῇ Εὐρώτῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες
ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Πε-
ρινθίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι
Δαρείου, κατεσρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ
5 Παίωνων τρηχέως. οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παῖονες,
χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἦν
μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περίνθιοι,
ἐνομασί βιάσαντες, τὰς δὲ ἐπιχειρέειν ἦν δὲ μὴ ἐπιβώσων-
ται, μὴ ἐπιχειρέειν· ἐποίουν οἱ Παῖονες ταῦτα. ἀντικαλιζο-
10 μένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προασητῷ, ἐνθαῦτα μανο-
μαχίῃ τριφασίῃ ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο· καὶ γὰρ ἄνδρα
ἄνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον, καὶ κύνα κυνί. νικούντων
δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὥς ἐπαιώνιζον κεχαρηκότες,
συνεβάλλοντο οἱ Παῖονες τὸ χρηστήριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι.
15 καὶ εἶπᾶν κου παρὰ σφὶν αὐτοῖσι, “ Νῦν ἂν εἴη ὁ χρη-
“ σμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον.” οὕτω
τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπιχειροῦσι οἱ Παῖονες,
καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλιπόν σφεων ὀλίγους.
Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παίωνων πρότερον γενόμενα, ᾧδε ἐγένετο·
τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων
τῶν Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος ἐπεκρά-
τησαν πλῆθει· ὥς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυνε τὸν
5 στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν καὶ

1

Megabazus
a Dario post
expeditio-
nem Scythi-
cam cum
copiis in
Europa re-
lictus, [4,
143.] ut
Thraciam
in ditionem
regis redi-
geret, [c.
2.] primum
Perinthios
subigit :
quos antea
Pæones,
Strymonis
accolæ, [c.
13.] oracu-
li monitu ad
bellum iis
inferendum
exciti, ad-
fixerant.

2

Perintho
devicta,
Thraces
maritimos
[c. 10.] a-
doritur eo-
rumque ali-
um ex alio

populum
imperio
Persarum
subjicit.

πάν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλείᾳ·
ταῦτα γὰρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηίκην κατα-
σφύεσθαι.

3

ΘΡΗΙΚΩΝ δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετὰ γε

Thracēs, post Indos, [3. Ἰνδοὺς, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἐνὸς ἀρ-
94.] gens omnium nu-
merosissima, sed in plu-
res divisa populos pa-
rum concordēs, ideo-
que minus valida viri-
um. Horum populorum
omnium similes leges
institutaque, præter Ge-
tarum, Trausorum et
Transcrestonzorum.

χοίτο, ἢ φρονέοι κατὰ τῷτο, ἅμαχόν τ' ἂν εἴη,
καὶ πολλῶν πράτισον πάντων ἔθνέων, κατὰ γνώ-
μην τὴν ἐμήν· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἀπορόν σφι καὶ
ἅμαχανον μή κοτε ἐγγένηται· εἰσὶ δὲ κατὰ
τοῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι
κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλη-
σίοισι πάντες χρέωνται κατὰ πάντα, πλὴν

Γετέων, καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρησωναίων ¹⁰

4

Getarum de
immortalit-
ate opinio
[4, 94.]
Trausi re-
cens natos
lugent:
mortuorum
funus gratu-
labundi pro-
sequuntur.

οἰκέοντων. Τουτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες
ποιεῦσι, εἰρηταί μοι. Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα
κατὰ ταυτὰ τοῖσι ἄλλοισι Θρηίκῃ ἐπιτελέουσιν, κατὰ δὲ
τὸν γινόμενον σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι τοιάδε· τὸν
μὲν γινόμενον περιϊζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ⁵
ὅσα μιν δεῖ, ἐπεὶ τε ἐγένετο, ἀναπλήσαι κακὰ, ἀνηγεό-
μενοι τὰ ἀνδρωπήϊα πάντα πάθεα· τὸν δ' ἀπογενόμενον,
παίζοντές τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες
ὅσων κακῶν ἐξαπαλλαχθεῖς, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ.

5

Transcrestona-
i polygami. Viri vi-
ta defuncti
in tumulo
dilectissima
uxorum im-
molatur.

Οἱ δὲ κατύπερθε Κρησωναίων, ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει
γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς· ἐπεὶ ὧν τις αὐτέων ἀπο-
θάνη, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ φίλων
σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο μά-
λιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἢ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, ἐγκω- ⁵
μιασθεῖσα ὑπὸ τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σφάζεται ἐς
τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηϊωτάτου ἐωυτῆς· σφαχθεῖσα δὲ,
συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν μεγάλην

6

Cæterorum
Thracum
instituta
maxime me-
morabilia.

ποιεῦνται· οὐκίδος γὰρ σφι τοῦτο μέγιστον γίνεται. Τῶν
δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὁδε ὁ νόμος. πωλεῦσι τὰ
τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ. τὰς δὲ παρθέτους οὐ φυλάσσου-
σι, ἀλλ' ἐῷσι οἷσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι·
τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι. καὶ ὠνέονται τὰς ⁵
γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων. καὶ
τὸ μὲν ἐσίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δ' ἄσικτον, ἀγε-
νές· ἀργὸν εἶναι, κάλλιζον· γῆς δὲ ἐργάτην, ἀτιμότα-

τον. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊσύος, κάλλισον. οὗτοι
 μὲν σφεων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί. Θεοὺς δὲ σέβον- 7
 ται μούρους τούσδε, Ἄρεια, καὶ Διόνυσον, καὶ Ἄρτεριν. Deos solos cu-
lunt Martem,
Bacchum, Dia-
nam: reges
præcipue Mer-
curium, origi-
nem ab eo du-
centes. 8
 οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, πάρεξ τῶν ἄλλων πολιητέων,
 σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν· καὶ ὁμνύουσι μούρον
 5 τοῦτον, καὶ λέγουσι γεγενῆσθαι ἀπὸ Ἑρμέω ἐαυτούς.
 Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἶδε· τρεῖς
 μὲν ἡμέρας προτιθέασιν τὸν νεκρόν· καὶ παντοῖα σφά- Sépultura di-
tiorum.
 ξαντες ἱρήϊα, εὐωχέονται, προκλαύσαντες πρῶτον·
 ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ κρύ-
 5 ψαντες· χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον, ἐν
 τῷ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομαχίης.
 ταφαὶ μὲν δὲ Θρηϊκῶν εἰσὶ αἶδε. Τὸ δὲ πρὸς βορέω 9
 ἔτι τῆς χώρας ταύτης, οὐδεὶς ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκές Thraciam
ab aquilone
qui populi
contingant,
parum con-
stat. Soli
Sigynnæ
trans Istrum
cogniti, a
Medis, uti
fama fertur,
oriundi, et
usque ad Ene-
tos Adriæ
accolas [1,
196.] perti-
nentes: eo-
rum vestitus
et equi.
 5 ἄπειρος. μούρους δὲ δύναμαι πυθέσθαι οἰκέοντας πέρην
 τοῦ Ἰστροῦ ἀνθρώπους, τοῖσι οὐνομα εἶναι Σιγύννας,
 ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς δὲ ἵππους αὐτέων
 εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, ἐπὶ πάντε δακτύλους τὰ
 βάθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ καὶ σιμοὺς καὶ ἀδυνά-
 10 τους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ ὑπ' ἄρματα, εἶναι
 ὀξύτάτους· ἄρματηλατέειν δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἐπιχω-
 ρίους. κατήκειν δὲ τουτέων τοὺς οὖρους ἀγχοῦ Ἐνετῶν
 τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφέας ἀποίκους λέ-
 γουσι· ὅπως δὲ οὗτοι Μήδων ἀποικοὶ γεγόνασιν, ἐγὼ μὲν
 15 οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ
 χρόνῳ. [Σιγύννας δ' ὧν καλέουσι Λίγυες οἱ ἄνω ὑπὲρ
 Μασσαλῆς οἰκέοντες, τοὺς καπήλους· Κύπριοι δὲ, τὰ
 ὀόρατα.] Ὡς δὲ Θρηϊκεὺς λέγουσι, μέλισσαι κατέχου-
 σαι τὰ πέρην τοῦ Ἰστροῦ εἰσί· καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι 10
 διελθεῖν τοπρωτέρῳ. ἐμοὶ μὲν νυν, ταῦτα λέγοντες,
 δοκέουσι λέγειν ἐκ οἰκῆτα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται
 5 εἶναι δύσριγα· ἀλλὰ μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα
 δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχεα. ταῦτα μὲν νυν τῆς χώρας
 ταύτης πέρι λέγεται. τὰ παραθαλάσσια δ' ὧν αὐτῆς
 Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα ἐποίησε. Terra septen-
trioni subjecta
ob frigus in-
habitabilis.

ΔΑΡΕΙΟΣ δὲ ὡς διαβάς τάχιζα τὸν Ἑλλήσποντον,

expeditione
Scythica Sar-
des reversus,
Histiaeum ob
pontem Istri
servatum, [4,
137.] Coen ob
consilium sa-
lubre datum
[4, 97.] renu-
neratur, illi pe-
tenti Myrci-
num Edoni-
dem, huic Mi-
tylenen do-
nans. 12-14

Qua re motus
Megabazum
Paones ex Eu-
ropa vi abdu-
ctos in Asiam
transferre jus-
serit.

ἀπίκητο ἐς Σάρδεις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἰσθμίου τε τοῦ Μι-
λησίου εὐεργεσίας, καὶ τῆς παλαιέσιος τοῦ Μιτυλη-
ναίου Κώεω· μεταπεμψάμενος δέ σφας ἐς Σάρδεις,
ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὲ Ἰσθμῖος, ἅτε τυραννεύων
τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσεχρήϊζε· αἰ-
τέει δὲ Μύρκινον τὴν Ἡδωνίδα, βουλόμενος ἐν αὐτῇ
πόλιν κτίσαι· οὗτος μὲν δὲ ταύτην αἰρέεται. ὁ δὲ Κώης,
οἷά τε οὐ τύραννος, δημότης τε εὖν, αἰτέει Μιτυλήνης
τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι μὲν
κατὰ τὰ εἶλοντο ἐτράποντο. Δαρεῖον δὲ συνήνεικε,
πρῆγμα τοιόνδε ἰδόμενον, ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Με-
γαβάζω, Παίονας ἐλόντα ἀνασπάσους ποιῆσαι ἐκ τῆς
Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης· ἄν-
δρες Παῖονες· οἱ ἐπεὶ τε Δαρεῖος διέβη ἐς τὴν Ἀσίην,
αὐτοὶ ἐθέλοντες Παίωνων τυραννεύειν, ἀπικνέονται ἐς
Σάρδεις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην τε καὶ εὐειδέα.
Φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ προασηῖον
τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοιόνδε· σκευάσαντες τὴν
ἀδελφεὴν ὥς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδαρ ἐπεμπον, ἄγγος ἐπὶ
τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλ-
κουσιν καὶ κλώθουσιν λῖνον. ὥς δὲ παρεξήϊε ἡ γυνή,
ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περσικὰ ἦν οὔτε
Λύδια τὰ ποιεύμενα ἐκ τῆς γυναικὸς, οὔτε πρὸς τῶν ἐκ
τῆς Ἀσίας οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δ' ὥς οἱ ἐγένετο, τῶν δο-
ρυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων φυλάξαι ὅ, τι χρήσεται
τῷ ἵππῳ ἡ γυνή. οἱ μὲν δὲ ὀπισθεν εἶποντο. ἡ δὲ ἐπεὶ
τε ἀπίκητο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἤρσε τὸν ἵππον· ἄρσασα
δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησαμένη, τὴν αὐτὴν
ὁδὸν παρεξήϊε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ
ἐπέλκυσεν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον, καὶ σρέφουσα τὸν
ἄτρακτον. Θωυμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τὰ τε ἤκουσε ἐκ
τῶν κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέ-
λευε ἐωϋτῷ ἐς ὄψιν. ὥς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτῆς, οὐκὶ πρὸς σκοπιὴν ἔχοντες τουτέων. εἰρω-
πέωντος δὲ τοῦ Δαρείου ὀποδαπὴ εἶη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι
εἶναι Παῖονες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ'
ἀμείβετο, τίνες δὲ οἱ Παῖονες ἄνθρωποί εἰσι, καὶ κοῦ
γῆς οἰκημένοι, καὶ τί κείνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν ἐς Σάρδεις.

οἱ δὲ οἱ ἔφραζον, ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας
 10 αὐτούς· εἶη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πε- Situs Pæo-
 πολισμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου· niæ: Pæo-
 εἶησαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἀποικοι. οἱ μὲν δὲ αὐ- nes Teucro-
 τὰ ἕκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ εἰρώτα, εἰ καὶ πᾶσαι εἶησαν αὐ- rum coloniæ.
 τόθι αἱ γυναῖκες οὕτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τῷτο ἔφασαν
 15 προθύμως ἔτω ἔχειν· αὐτῷ γὰρ ὦν τούτου εἵνεκα καὶ
 ἐποιέετο. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς Με- 14
 γάβαζον, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ Θρηϊκῇ στρατηγόν· ἐντελλόμενος
 ἐξανασῆσαι ἐξ ἡθέων Παίονας, καὶ παρ' ἐαυτὸν ἀγα-
 γεῖν καὶ αὐτούς καὶ τέκνα τε καὶ γυναῖκας αὐτέων. αὐ-
 5 τίκα δὲ ἱππεὺς ἔδεε φέρων τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσ-
 ποντον· περαιωθεὶς δὲ, διδοῖ τὸ βιβλίον τῷ Μεγαβά-
 ζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαδὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς
 Θρηϊκῆς, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην. Πυθόμενοι δὲ 15
 οἱ Παίονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας ἵεναι, ἀλίσθεντες
 ἐξεστρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης· δοκέοντες ταύτῃ ἐπι- Eorum ter-
 χειρῆσειν τοὺς Πέρσας ἐμβάλλοντας. οἱ μὲν δὲ Παίο- ram Mega-
 5 νες ἦσαν ἐτοῖμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπίοντα ἐρύκειν. bazus cum
 οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοι συναλίσθαι τοὺς Παίονας, καὶ exercitu in-
 τὴν πρὸς θαλάσσης ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγε- gressus, Si-
 μόνους, τὴν ἄνω ὁδὸν τράπονται· λαθόντες δὲ τοὺς Παίο- ropæones,
 νας, ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πόλεις αὐτέων, εὐούσας ἀνδρῶν Pæoplas
 10 ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπесόντες, εὐπετέως κατέσχον. eosque, qui
 οἱ δὲ Παίονες ὡς ἐπύθοντο ἐχομένους τὰς πόλεις, αὐτίκα ad paludem
 διασκεδασθέντες, κατ' ἐαυτοὺς ἕκαστοι ἐτράπαντο, καὶ usque Pra-
 παρεδίδουσιν σφέας αὐτὰς τοῖσι Πέρσησι. ἔτω δὲ Παίό- siadem per-
 νων Σιροπαϊόνες τε καὶ Παϊόπλαι καὶ οἱ μέχρι τῆς tinent, astu
 15 Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἡθέων ἐξανασάντες ἦγοντο ἐς τὴν in deditio-
 Ἀσίην. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον οὖρος, καὶ Δόβηρας, nem acce-
 καὶ Ἀβριᾶνας, καὶ Ὀδομάντες, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν ptos in A-
 Κρασιάδα, ἐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζῳ. ἐπει- siam deduc-
 ρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν cit.
 5 ὧδε. ἱκρία ἐπὶ σαυρῶν ὑψηλῶν ἐξευγμένα ἐν μέσῃ ἔσθηκε Qui illius
 τῇ λίμνῃ, ἔσοδον ἐκ τῆς ἡπείρου σεινὴν ἔχοντα μιῇ γεφύ- gentispopu-
 ρῃ. τοὺς δὲ σαυροὺς τοὺς ὑπεσεῶτας τοῖσι ἱκρίοις τὸ li libertatem
 μὲν κου ἀρχαῖον ἔσκησαν κοινῇ πάντες οἱ πολιῆται· μετὰ tum vindi-
 8 θὲ, νόμῳ χρεώμενοι ἰσᾶσι τοιῶδες· κομίζοντες ἐξ οὖρου, caverint.
Paludem
Prasiadem
incolentium
vitaæ ratio.
Equi eorum
jumentaue
piscibus ve-

seuntur,
quorum ge-
nera duo,
papraces et
tilones.

17

Abductis
Pæonibus,
Megabazus
ad Amyn-
tam Mace-
doniæ re-
gem mittit,
qui aquam
terramque
petant. Via
a palude
Prasiade, ad
quam argen-
ti fodinæ, in
Macedoni-
am.

18

Amyntas
Dario se de-
dit legatos-
que convivio
lautissimo
excipit. Qui
cum ad poti-
feminas
contra Ma-
cedonum
morem, fa-
cili tamen
Amynta, ad
cœnam de-
poposcis-
sent, in eas-
que se petu-
lantius ge-
nerent.

τῷ οὐνομά ἐσι Ὀρβηλος, κατὰ γυναῖκα ἐκάστην ὁ γαμέ- 10
ων τρεῖς σαυροὺς ὑπίσῃσι· ἄγεται δὲ ἕκαστος συχνὰς γυ-
ναῖκας. οἰκεῦσι δὲ τοιοῦτον τρόπον· κρατέων ἕκαστος ἐπὶ
τῶν ἱκρίων καλύβης τε ἐν ᾗ διαιτᾶται, καὶ θύρης κατα-
πακτῆς διὰ τῶν ἱκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην.
τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ, μὴ κατα- 15
κυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυ-
γίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθυῶν. τῶν δὲ πλεονέκων ἐστὶ το-
σοῦτον, ὥς ἐστιν ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ,
κατιεῖ σχοίνῳ σφυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην· καὶ οὐ πολ-
λὸν τινα χρόνον ἐπισχῶν, ἀνασπᾷ πλήρεια ἰχθυῶν. τῶν 20
δὲ ἰχθυῶν ἐστὶ γένηα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακας τε καὶ
τίλωνας. Παίωνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἦγοντο ἐς τὴν
Ἀσίην. Μεγάβαρος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας,
πέμπει ἀγγέλους ἐς Μακεδονίην, ἀνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἱ
μετ' αὐτὸν κείνον ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἐπέ-
μποντο δὲ οὗτοι παρ' Ἀμύντην, αἰτήσοντες γῆν τε καὶ 5
ὕδωρ Δαρείῳ βασιλεῖ. ἐστὶ δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης
σύντομος κάρτα ἐς τὴν Μακεδονίην. πρῶτα μὲν γὰρ ἔχε-
ται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ ὧν ὕσερον τατέων τάλαλλον
ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἐκάστης ἐφοίτα· μετὰ δὲ τὸ
μέταλλον, Δύσωνρον καλεόμενον οὖρος ὑπερδάντα εἶναι ἐν 10
Μακεδονίᾳ. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ
τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπέκοντο, αἴτεον, ἐλθόντες ἐς ὅψιν τὴν
Ἀμύντεω, Δαρείῳ βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦ-
τά τε ἐδίδου, καὶ σφεας ἐπὶ ξεινία καλέει· παρὰ σκευα-
σάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπές, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας·
φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἐγένοντο, διαπίνοντες
εἶπαν οἱ Πέρσαι τὰδε, “Ξεῖνε Μακεδῶν, ἡμῖν νόμος ἐστὶ
“ τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὶ δὲ δεῖπνον προτιδώμεθα μέγα,
“ τότε καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας
“ ἐσάγεσθαι παρὲδρους· σύ νυν, ἐπεὶ περ προθύμως μὲν 15
“ ἐδέξαιο, μεγάλως δὲ ξεινίζεις, δίδοῖς τε βασιλεῖ Δα-
“ ρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔπεο νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ.” εἶπε
πρὸς ταῦτα Ἀμύντης, “ὦ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ
“ ἐστὶ οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρῖσθαι ἀνδρας γυναικῶν·
“ ἐπεὶ τε δὲ ὑμεῖς εὐντες δεσπόται προσχρηρίζετε τουτέ- 15
“ ων, παρέσαι ὑμῖν καὶ ταῦτα.” εἶπας τοσαῦτα ὁ

Ἀμύντης μετεπέμψατο τὰς γυναῖκας. αἱ δ' ἐπεὶ τε κα-
 λεόμεναι ἦλθον, ἐπεξῆς ἀντίαι ἴζοντο τοῖσι Πέρσῃσι.
 ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλεγον
 20 πρὸς Ἀμύντην φάμενοι τὸ ποιηθὲν τοῦτο οὐδὲν εἶναι σο-
 φόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῇθεν μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖ-
 κας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας, ἀντίαι ἴζεσθαι,
 ἀλγηδύνας σφί ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενος δὲ ὁ Ἀμύν-
 τῃς ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν,
 25 αὐτίκα οἱ Πέρσαι μαζῶν τε ἄπτοντο, οἷα πλεύνως οἰνω-
 μένοι, καὶ κού τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο. Ἀμύντης μὲν 19-20
 δὴ ταῦτα ὁρέων, ἀτρέμας εἶχε, καὶ περ δυσφορέων, οἷα *Alexander*
 ὑπερδειμαίνων τοὺς Πέρσας. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύν- *Amyntæ fi-*
 τῶ, παρειὼν τε καὶ ὁρέων ταῦτα, ἅτε νέος τε ἐὼν καὶ *lius, impa-*
 5 κακῶν ἀπαθῆς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν οἷός τ' ἦν· *tiens conto-*
 ὥς δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς Ἀμύντεα τάδε, “ Σὺ *meliae,*
 “ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ, ἀπιὼν τε ἀναπαύσο,
 “ μὴδὲ λιπάρεε τῇ πόσει· ἐγὼ δὲ προσμένων αὐ-
 “ τοῦ τῇδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρέξω τοῖσι ξείνοι-
 10 “ σι.” πρὸς ταῦτα συνιείς ὁ Ἀμύντης ὅτι νεώτερα
 πρῆγματα πρῆξειν μέλλει Ἀλέξανδρος, λέγει, “ ὦ
 “ παῖ, σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λό-
 “ γους, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτε-
 “ ρον· ἐγὼ ὦν σευ χρητίζω μὴδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἄνδρας
 15 “ τούτους, ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ ἀνέχευ ὁρέων
 “ τὰ ποιεύμενα· ἀμφὶ δὲ ἀπόδω τῇ ἐμῇ πείσομαι τοι.”
 Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρητῖσας τούτων οἰχώκεε, λέγει ὁ 20
 Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Πέρσας, “ Γυναικῶν τούτων, ὦ *patre sum-*
 “ ξεῖνοι, πολλή ἐσι ὑμῖν εὐπετεία, καὶ εἰ πάσῃσι βού- *moto, illos*
 “ λεσθε μίσγεσθαι, καὶ ὁκόσῃσι ὦν αὐτέων· τούτου *per dolum*
 5 “ μὲν περὶ αὐτοὶ ἀποσημανέετε. νῦν δὲ, σχεδὸν γὰρ ἡδὴ *confodit.*
 “ τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς ἔχον-
 “ τας ὑμέας ὁρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν φί-
 “ λον ἐσὶ, ἄφετε λούσασθαι· λουσαμένας δὲ, ὀπίσω
 “ προσδέκεσθε.” εἰπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ
 10 Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν γυ-
 ναικητήν· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ ἀρι-
 θμὸν ἄνδρας λειογενεῖους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευά-
 σας, καὶ ἐγχειρίδια δοὺς, παρῆγε ἔσω· παράγων δὲ ταύ-

τους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε, “ὦ Πέρσαι, οἴκατε
 “πανδαισίῃ τελέῃ εἰσιῆσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα ὅσα 15
 “εἶχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν,
 “πάντα ὑμῖν πάρεσι· καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάντων μέ-
 “γισον, τὰς τε ἐωϋτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς ἐπι-
 “δαψιλευόμεθα ὑμῖν· ὥς παντελέως μάθῃτε τιμεώμενοι
 “πρὸς ἡμέων τῶνπέρ ἐσε ἄξιοι· πρὸς δὲ, καὶ βασιλεῖ 15
 “τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε, ὥς ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδό-
 “νων ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ.”

ταῦτα εἶπας Ἀλέξανδρος, παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα
 Μακεδόνα, ὥς γυναῖκα τῷ λόγῳ. οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ σφειων
 οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο αὐτούς. Καὶ
 οὔτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ
 θεραπήτῃ αὐτέων· εἶπετο γὰρ δὴ σφι καὶ ὀχήματα, καὶ
 θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα δὴ
 ταῦτα, ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνισο. μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ 5
 πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τουτέων μεγάλη ἐκ
 τῶν Περσέων ἐγένετο· καὶ σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε
 σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ, καὶ τὴν ἐωϋτοῦ ἀδελ-
 φὴν, τῇ οὐνομα ἦν Γυγαίῃ· δὲς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ
 Ἀλέξανδρος Βουβάρῃ, ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῶν διζημένων τοὺς 10
 ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μὲν νυν τῶν Περσέων του-
 τέων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη. Ἕλλη-
 νας δὲ τούτους εἶναι ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατὰ-
 περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτὸς τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος,
 καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὥς εἰσι
 Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες 5
 ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἔγνωσαν εἶναι. Ἀλεξάνδρου γὰρ
 ἀεθλεύειν ἐλομένου, καὶ καταδάντος ἐπ’ αὐτὸ τοῦτο, οἱ
 ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μεν, φάμενοι οὐ βαρ-
 βάρων ἀγωνισέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων.
 Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὥς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη 10
 τε εἶναι Ἕλληνα, καὶ ἀγωνιζόμενος σάδιον, συνεξέπιπτε
 τῷ πρώτῳ. ταῦτα μὲν νυν οὕτω κη ἐγένετο.

22
 Macedonum
 reges Græ-
 cæ stirpis
 Argivæque
 prosapia.
 23
 Megabazus
 cum Pæones
 Sardes dux-
 isset, Myr-
 τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπίκητο
 ἐς Σάρδεις. ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἰσιαίου τοῦ Μιλησίου
 τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε [μισθὸν] δωρεὴν φυ-

21
 Cujus cæ-
 dis auctores
 Persis quæ-
 rentibus,
 Alexander
 multis mu-
 neribus Bu-
 baræ datis
 ac Gygæa
 sorore ei-
 dem de-
 sponsata [8.
 136.] inul-
 tus evadit.

- 5 λακῆς τῆς σχεδίας· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ cinum Histiaeο incaute traditam [c. 11.] docens, suadet Dario, ut donum illi auferat.
 Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ οὐνομά ἐστι Μύρκινος· μαθὼν δὲ
 ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιούμενον ἐκ τοῦ Ἰσιαίου, ὡς ἦλθε
 τάχιστα ἐς τὰς Σάρδεις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δα-
 ρεῖω τάδε, “ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἂν
 10 “ δρὶ Ἑλληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δὲς ἐγκτήσασθαι πόλιν
 “ ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδῃ τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος, καὶ
 “ πολλοὶ κωπέες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὁμιλὸς τε
 “ πολλὸς μὲν Ἑλλην περριοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος·
 “ οἱ προσάτεω ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κεῖ-
 15 “ νος ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον
 “ τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκῇ πο-
 “ λέμῳ συνέχῃαι· τρόπον δὲ ἡπίῳ μεταπεμψάμενος,
 “ παῦσον· ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μη-
 “ κέτι κεῖνος ἐς Ἑλληνας ἀπίξεται.” Ταῦτα λέγων ὁ 24
 Μεγάβαζος, εὐπετέως ἔπειθε Δαρεῖον, ὡς εὔ προορέων τὸ Quo consilio utens rex, Histiaeum Myrcinum jam condentem astute primum Sardes arcessit, post secum Susa abdu-
 μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ, ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος
 ἐς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε, “ Ἰσιαῖε, βασιλεὺς Δα-
 5 “ ρεῖος τάδε λέγει, Ἐγὼ φροντίζων εὐρίσκω ἐμοί τε καὶ
 “ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι οὐδένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέ-
 “ σερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι, ἀλλ’ ἔργοισι οἶδα μαθῶν.
 “ νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσα-
 “ σθαι, ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέω-
 10 “ μαι.” τούτοις τοῖσι ἔπεσι πεισέσας ὁ Ἰσιαῖος, καὶ
 ἅμα μέγα ποιούμενος βασιλῆος σύμβουλος γενέσθαι,
 ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδεις. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος
 τάδε, “ Ἰσιαῖε, ἐγὼ σε μετεπεμψάμην τῶνδε εἵνεκεν·
 “ ἐπεὶ τε τάχιστα ἐνόησα ἀπὸ Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγέ-
 15 “ νεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδὲν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν βρα-
 “ χεῖ ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδέειν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπι-
 “ κέσθαι· ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώ-
 “ τατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὐνοος· τά τοι ἐγὼ
 “ καὶ ἀμφοτέρω συνειδὼς ἔχω ματυρέειν ἐς πρήγματα
 20 “ τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὔ γὰρ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι
 “ ἐγὼ προτείνομαι. Μίλητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτι-
 “ στον ἐν Θρηίκῃ πόλιν· σὺ δ’ ἐμοὶ ἐπόμενος ἐς Σοῦσα, ἔχε
 “ τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμ-
 “ βουλος.” Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ κατασχέσας Ἄρ- 25
Artapherne

Hystaspis
Sardibus,
copiis mari-
timis in Me-
gabazi lo-
cum, [c. 26.]
Otone præ-
fecto, cujus
patrem Si-
samnen Cam-
byses olim
propter li-
tem injuste
judicatam
necaverat
deglupse-
ratque.

ταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἐωϋτοῦ ὁμοπάτριον, ὑπαρχον εἶναι
Σαρδίῳ, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἰσιαῖον.
Ὀτάνεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασ-
σίῳ ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμ- 5
βύσης, γενόμενον τῶν βασιλῆϊων δικασέων, ὅτι ἐπὶ χρή-
μασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν
τὴν ἀνδρωπῆϊν· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέσμα, ἱμάντας
ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν Ἰζων
ἐδίκασε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης, ἀπέδεξε δικαστὴν 10
εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν
παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνήσθαι ἐν τῷ

26

Otanes Byzantium,
Calchedonem, Antan-
drium, Lamponium,
navibusque Lesbio-
rum utens, Lemnium
atque Imbrum, utram-
que tum Pelasgorum
sedem, occupat.

κατίζων θρόνον δικάζει. Οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης ὁ
ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδο-
χος γενόμενος Μεγαβάδῳ τῆς στρατηγίης, Βυ-
ζαντίους τε εἶλε καὶ Καλχηδονίους· εἶλε δὲ
Ἀντανδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἶλε δὲ Λαμ- 5
πώνιον· λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἶλε
Λήμνον τε καὶ Ἰμβρον, ἀμφοτέρας ἵτι τότε ὑπὸ

27

Lemniis
Lycaretus,
Mæandrii
reguli Sami-
orum frater,
[3, 142.
143.] præfi-
citur. Ota-
nes cur illas
civitates
subegerit.

Πελασγῶν οἰκεομένης. Οἱ μὲν δὲ Λήμνιοι καὶ ἐμαχέ-
σαντο εϋ, καὶ ἀμυνόμενοι, ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν.
τοῖσι δὲ περιεοῦσι αὐτέων οἱ Πέρσαι ὑπαρχον ἐπιστᾶσι
Λυκάρητον, τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου
ἀδελφόν. οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ, τελευ- 5
τᾷ. αἰτίη δὲ τούτου ἦδε· πάντας ἡνδραποδίζετο καὶ κα-
τεστρέφετο· τοὺς μὲν, λειπὸς στρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώ-
μενος, τοὺς δὲ, σίνεσθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκυ-
θέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον. οὗτος μὲν νυν τοσαῦτα
ἐξεργάσατο στρατηγήσας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον 10
ἀνεως κακῶν ἦν.

28

Naxi ac Miletii illo tem-
pore [circiter a. 506.]
status florentissimus.
Superioribus ætatibus
Milesii seditione mi-
serè vexati, donec Pa-
rii, ab ipsis arbitri de-
lecti, turbas compone-
rent.

ΚΑΙ ΗΡΧΕΤΟ

τοδεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ

Μιλήτου Ἰωσι γίνεσθαι κακά. τοῦτο μὲν γὰρ,
ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε· τοῦτο
δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτὴ τε
ἐωϋτῆς μάλισα δὴ τότε ἀκμάσασα, καὶ δὴ καὶ 5
τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· κατύπερθε δὲ τῶν
ἐπὶ δύο γενεᾶς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μάλισα
θάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους γὰρ
καταρτιστῆρας ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶλοντο οἱ Μιλή-

- σίοι. Κατήλλαξαν δὲ σφεας ὧδε οἱ Πάριοι. ὥς ἀπί-
 κοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρεον
 γὰρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων
 βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώραν. ποιεῦντες δὲ ταῦτα,
 καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅπως τινὰ ἴδοιεν
 ἐν ἀνεστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγρα-
 φέατο τὸ οὖνομα τοῦ δεσπότεω τῷ ἀγρῷ. διεξελάσαντες
 δὲ πᾶσαν τὴν χώραν, καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους,
 ὥς τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἀλίην ποιησάμενοι,
 ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὖρον τοὺς
 ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν
 δημοσίων ἔτῳ δὴ σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφε-
 τέρων· τὰς δὲ ἄλλας Μιλησίους τὰς πρὶν ζασιάζοντας, τέ-
 των ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μιλησίους
 κατήρτισαν. Τότε δὲ ἐκ τουτέων τῶν πολιῶν ὧδε ἤρχετο
 κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν
 παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλη-
 τον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος εὼν Ἀρισα-
 γόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε εὼν καὶ ἀνεψιὸς
 Ἰσιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατ-
 εἶχε· ὁ γὰρ Ἰσιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγ-
 χανε τοῦτον τὸν χρόνον εὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι
 ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν εἶναι τῷ Ἰσιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ
 Νάξιοι ἐν τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισαγόρεω, εἰ πως
 αὐτοῖσι παράσχοι δυνάμιν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν
 ἐωῦτῶν. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος ὥς ἦν δι' ἐωῦτοῦ κατέλθωσι
 ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιούμενος
 τὴν ξεινίην τὴν Ἰσιαίου, τόνδε σφί λόγον προσέφερε,
 “ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν οὐ φερέγγυός εἰμι δύνάμιν τοσαύτην
 “ παρὰσχεῖν, ὥς καταγείναι ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν
 “ ἐχόντων Νάξιων· πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην
 “ ἀσπίδα Νάξιοισι εἶναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά·
 “ μηχανήσομαι δὲ, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος· ἐπινοέω
 “ δὲ τῇδε. Ἀρταφέρνης μοι τυγχάνει εὼν φίλος· ὁ δὲ,
 “ Ὑδάσπεω μὲν ἐστὶ πάϊς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος
 “ ἀδελφεός· τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρ-
 “ χει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλήν καὶ πολλὰς
 “ νέας· τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἄν-

29

Id quomo-
do Parii ef-
fectum de-
derint.

30

Dum Histio-
æus Susis
commo-
ratur. Naxi
exules, ut
Milesiorum
opera redi-
tum sibi in
patriam pa-
rent, Ari-
stagoram
Mileti pro-
curatorem
auxilia ro-
gantes, cum
is suis solius
viribus pa-
rum fideret,
Artaphernis,
[c. 25.]
opem ex-
poscere ju-
bentur.
Quod nego-
tium Aristagoras sibi
met ipsi im-
poni passus.

31

Artapherni
persuadet,
ut exulum
causam a-
gens, Na-
xum cæte-
rasque Cy-
clades ditio-
ni Persarum
adjungere
studeat.

32

Re Dario
probata, Ar-
taphernes
primo vere
classem
ce trire-
mium ma-
gnamque
vim militum
duce Mega-
bate, cujus
filiam Pau-
sanias Cle-
ombroti
postilla in
matrimoni-

“ χρητίζωμεν.” ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι, προσέθε- 25
σαν τῷ Ἀρισαγόρῃ πρήσσειν ἢ δύναίτο ἄρισα· καὶ ὑπί-
σχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὥς αὐ-
τοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφα-
νέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσιν τοὺς Ναξίους τὰ
ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας· 30
τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμία καὶ ἦν
ὑπὸ Δαρείῳ. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισαγόρης ἐς τὰς Σάρ-
δεις, λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, ὥς Νάξος εἴη νῆσος
μεγάθῃ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ,
καὶ ἀγχοῦ Ἰωνίης· χρήματα δ' ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδρά-
ποδα. “ Σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώραν στρατηλάτεις, 5
“ κατὰγων ἐς αὐτὴν τοὺς φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι
“ ταῦτα ποιήσαντι, τοῦτο μὲν ἐστὶ ἐτοῖμα παρ' ἐμοὶ χρή-
“ ματα μεγάλα πᾶρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ·
“ ταῦτα μὲν γὰρ δίκαια ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν·
“ τοῦτο δὲ, νήσους προσκτήσεαι βασιλείῃ, αὐτὴν τε Νά- 10
“ ξον, καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἡσθημένας, Πάρον τε καὶ Ἀν-
“ δρον καὶ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦτεν
“ δὲ ὀρμεώμενος, εὐπετέως ἐπιδήσεαι Εὐβοίῃ, νήσω με-
“ γάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ
“ κάρτα εὐπετεῖ χειρωθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες 15
“ ταύτας πᾶσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν
τοῖσδε, “ Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πρη-
“ γμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα,
“ πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν,
“ διηκόσιαί τοι ἐτοῖμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ 20
“ τούτοις καὶ αὐτὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”
Ὁ μὲν δὴ Ἀρισαγόρης ὥς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς
ἔων, ἀπήϊε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς οἱ πέμ-
ψαντι ἐς Σοῦσα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρισαγόρεω
λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρε-
σκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεας, πολλὸν δὲ κάρτα 5
ὄμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· στρατη-
γὸν δὲ τουτέων ἀπέδεξε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρσην τῶν
Ἀχαιμενιδέων, ἐωϋτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν· τοῦ
Παυσανίης ὁ Κλεομβρότεω Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀληθὴς
γε ὁ λόγος, ὑξέρῳ χρόνῳ τουτέων ἡρμόσατο θυγατέρα, 10

ἔρωτα σχῶν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδέ-
 ξας δὲ Μεγαδάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέστειλε τὸν
 στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισαγόρεα. Παραλαβὼν δὲ ὁ Με-
 γαδάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τὸν τε Ἀρισαγόρεα καὶ τὴν
 Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ'
 Ἑλλησπόντου· ἐπεὶ τε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας
 5 ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέη ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον
 διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ σόλῳ Ναξίους
 ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοιόνδε συνηνείχθη γενέσθαι. πε-
 ριϊόντος Μεγαδάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς
 Μυνδίας ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσω· ὁ δὲ, δεινὸν τι ποιη-
 10 σάμενος, ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχον-
 τα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ οὐνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆ-
 σαι διὰ θαλαμίας διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τῆτο· ἔξω μὲν
 κεφαλὴν ποιεῦντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ
 Σκύλακος, ἔξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισαγόρῃ, ὅτι τὸν ξεί-
 15 νόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαδάτης δῆσας λυμαίνοιτο. ὁ δ'
 ἐλθὼν παραιτέετο τὸν Πέρσῃ· τυγχάνων δὲ οὐδενὸς
 τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, κάρτα
 δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαδάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρι-
 σαγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε, “ Σοὶ δὲ καὶ τούτοις τοῖσι πρῆγ-
 20 “ μασι τί ἐσι; οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πείθε-
 “ σθαι, καὶ πλέειν τῇ ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσ-
 “ σεις;” ταῦτα εἶπε Ἀρισαγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς τού-
 τοις, ὡς νῦν ἐγένετο, ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας
 φράσσοντας τοῖσι Ναξίοις πάντα τὰ παρεόντα σφι
 πρῆγματα. Οἱ γὰρ ὧν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέ-
 κοντο ἐπὶ σφέας τὸν σόλον τοῦτον ὀρμήσεσθαι. ἐπεὶ μὲν
 τοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν
 ἐς τὸ τεῖχος, παρσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι,
 5 καὶ σῖτα καὶ ποτὰ [καὶ τεῖχος] ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι
 μὲν παρσκευάδατο ὡς παρεσόμενου σφι πολέμου. οἱ δ'
 ἐπεὶ τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον,
 πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκεον μῆ-
 νας τέσσερας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ
 10 Πέρσαι, ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ
 Ἀρισαγόρῃ προσαναισίμωτο πολλὰ, τοῦ πλεῦνός τε
 ἐδέετο ἢ πολιορκίῃ, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν

um petiisse
 dicitur, ad
 Aristago-
 ram mittit.

33

Assumptis,
 præter Ari-
 stagoram,
 penes quem
 summa re-
 rum, exer-
 citu Ionico
 atque exuli-
 bus, Mega-
 bates, ut
 Naxiis cau-
 sa expedi-
 tionis late-
 ret, primo
 septentrio-
 nem versus
 cursum di-
 rigit, clas-
 semque in
 Chium ap-
 pellit. Ibi
 cum boream
 præstolare-
 tur, cum A-
 ristagora
 rixatus, rem
 omnem Na-
 xiiis ipse
 prodit.

34

Hi ita mo-
 niti, ad ob-
 sisionem to-
 lerandam
 strenue se
 parant: quo
 fit, ut Per-
 sæ, cum Na-
 xum qua-
 tuor menses
 obsedissent,
 omni appa-
 ratu con-
 sumptoinfe-
 ctæque re,
 continen-
 tem repete-
 re cogantur.

35
Tum Aristagoras a Persis sibi metuens, atque ab Histiaeο ad rebellandum instigatus, defectionem Ioniae meditatur.

Ναξίων οἰκοδομήσαντες, ἀπαλλάσσονται εἰς τὴν ἡπείρου, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφέρνηϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζε μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεέ τε, τοῦ στρατοῦ πρήξαντος κακῶς, καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος· ἐδόκεε τε τὴν βασιληϊκὴν τῆς Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι. ἀρρώδεων δὲ τούτων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόσασιν· συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐσιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῆχθαι ἐκ Σουσέων παρ' Ἰστιάου, σημαίνοντα ἀπίσασθαι Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ βασιλῆος. ὁ γὰρ Ἰστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναι ἀποσῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως 10 σημῆναι, ὥς τε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δούλων τὸν πιστότατον ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐσιξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὥς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε εἰς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν· ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται εἰς Μίλητον, κελεύειν 15 Ἀρισταγόρῃν ξυρῆσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι εἰς τὴν κεφαλὴν· τὰ δὲ σίγματα ἐσήμαινε, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀποσάσιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐποίησε, συμφορὴν ποιούμενος μεγάλην τὴν ἐαυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀπόσασιος ὢν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι 20 ποιεύσης τῆς Μιλήτου, οὐδαμᾶ εἰς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο. Ἰστιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον.

36
Quod consilium cum suae factioni aperuisset, quae Hecataeus Milesius [2, 143.] suaserit.

Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὢν μετὰ τῶν σασιωτέων, ἐκφύνας τὴν τε ἐαυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἰστιάου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην 5 κατὰ τῷ οὗτο ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίσασθαι. Ἐκταταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τὰ τε ἔθνη πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ· ἐπεὶ τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅπως ναυκρά- 10 τες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μὲν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο· ἐπίσασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπι- 15

κρατῆσαι τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτούς τε ἔξιν
 χρήμασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐ-
 τὰ· τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὥς δεδήλωταί
 μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἢ
 20 γνώμη· ἐδόκεε δὲ ὁμῶς ἀπίσασθαι· ἓνα τε αὐτέων πλώ-
 σαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου
 ἀπελθόν, ἔον ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς
 ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς. Ἀποπεμφθέντος 37
 δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ
 Ὀλίατον Ἰβανώλιος Μυλασσέα, καὶ Ἰσιαῖον Τύμνεω
 Τερμερέα, καὶ Κώην Ἐρξάνδρεω, τῷ Δαρεῖος Μιτυλή-
 30 νην ἐδώρῃσατο, καὶ Ἀρισαγόρην Ἡρακλείδew Κυμαῖον,
 καὶ ἄλλους συχνούς· οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισα-
 γόρης ἀπεσῆκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχανώμενος. καὶ
 πρῶτα μὲν λόγῳ μετεῖς τὴν τυραννίδα, ἰσονομίην
 ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ, ὥς ἂν ἐκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι
 10 συναπισαίατο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τῷ-
 ὁ τῆτο ἐποίησε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράννων, τοὺς δ'
 ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευσασέων
 ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι
 τῇσι πόλισι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδι-
 δοὺς, ὅθεν εἴη ἕκαστος. Κώην μὲν νυν Μιτυληναῖοι, 38
 ἐπεὶ τε τάχιστα παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευ-
 σαν· Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκαν· ὥς δὲ
 καὶ ἄλλοι οἱ πλεῖνες ἀπίσαν. τυράννων μὲν νυν κατὰ
 5 παύσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς πόλιας. Ἀρισαγόρης δὲ ὁ Μι-
 λήσιος ὥς τοὺς τυράννους κατέπαυσε, στρατηγούς ἐν
 ἑκάσῃ τῶν πόλειων κελεύσας ἑκάστους καταστῆσαι, δεύ-
 τερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο·
 ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.

ΤΗΣ ΔΕ ΣΠΑΡΤΗΣ Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος 39

οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε· Κλεο-
 μένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδew εἶχε τὴν βασιληίην, οὐ κατὰ
 ἀνδραγαδίην σχῶν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ
 5 γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἐωῦτοῦ θυγατέρα, καὶ
 εὐούσης ταύτης οἱ καταθυμίας, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. τού-
 του δὲ τοιοῦτου ἔοντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι
 αὐτὸν, “ Εἴ τοι σύ γε σεωῦτοῦ μὴ προορᾷς, ἀλλ' ἡμῖν
 Digressio de
 rebus Spar-
 tanis. Ana-
 xandridas
 Leontis f.
 rex Spartæ
 [1, 67.] uxo-
 rem nactus
 sterilem, ea
 repudiata
 aliam duce-

re ab epho-
ris jubetur.
Id cum ab-
nuisset,

40

minis cogi-
tur, ut prio-
rem servans
uxorem,
contra mo-
rem Sparta-
norum alte-
ram indu-
cat.

41

Nova nupta
Cleomenem;
post prior
uxor Dori-
eum, tum-
que Leoni-
dam ac Cle-
ombrotum
parit.

42

Mortuo A-
naxandridæ
Cleomenes
succedit.
Quod gravi-
ter ferens
Dorieus, co-
lonos in A-

“ τοῦτό ἐστι οὐ περιόπτεον, γένος τὸ Εὐρυσθένης γενέ-
“ σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεὶ τέ 10
“ τοι οὐ τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦ-
“ τα, Σπαρτιήτησι ἀδήσεις.” ὁ δ’ ἀμείβετο φὰς του-
τέων οὐδέτερά ποιήσιν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύ-
ειν, παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, εὐῶσαν ἀναμάρτη-
τον ἐωῦτῳ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ 15
σφι πείσεσθαι. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες
βουλευσάμενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε, “ Ἐπεὶ
“ τοίνυν περιεχόμενόν σε ὀρέομεν τῆς ἔχεις γυναικὸς,
“ σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μὴ
“ τι ἄλλοῖον περὶ σεῦ οἱ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. 5
“ γυναικὸς μὲν τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς ἐξέ-
“ σιος· σὺ δὲ ταύτῃ τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρε-
“ χε, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνο-
“ ποίον.” ταῦτά κη λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξαν-
δρίδης· μετὰ δὲ, γυναῖκας ἔχων δύο, διξὰς ἰσίας οἴκεε, 10
ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ
διελθόντος, ἡ ἐσύσερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ
Κλεομένεα τοῦτον. καὶ αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρ-
τιήτησι ἀπέφαινε· καὶ ἡ προτέρη γυνὴ τὸν πρότερον
χρόνον ἄτοκος εὐῶσα, τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ 5
χρησαμένη. ἔχουσιν δὲ αὐτὴν ἀληθείῃ λόγῳ, οἱ τῆς
ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκήϊοι πυθόμενοι ὥχλεον, φάμενοι
αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλομένην ὑποδαλέσθαι. δει-
νὰ δὲ ποιούντων αὐτέων, τοῦ χρόνου συντάμνοντος, ὑπ’
ἀπιστίας οἱ ἔφοροι τίκτουςαν τὴν γυναῖκα περιιζόμε- 10
νοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὥς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ἴσχει Λεω-
νίδην· καὶ μετὰ τοῦτον, ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· οἱ δὲ
καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτόν τε καὶ Λεωνίδην γε-
νέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένεα τεκοῦσα καὶ τοδεύτερον ἐπελ-
θοῦσα γυνὴ, εὐῶσα θυγάτης Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμέ- 15
νου, οὐκέτι ἔτικτε τοδεύτερον. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης,
ὥς λέγεται, ἦν τε οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε· ὁ δὲ Δω-
ριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο
κατ’ ἀνδραγαδίην αὐτὸς σχήσων τὴν βασιληίην. ὥς ε
ῶν οὕτῳ φρονέων, ἐπειδὴ ὁ, τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε,
καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐσήσαντο βα-

σιλῆα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς δεινὸν τε
 ποιούμενος, καὶ ἐκ ἀξίων ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι,
 αἰτήσας ληδὸν, Σπαρτιήτας ἄγε εἰς ἀποικίην· οὔτε τῷ
 10 ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος, εἰς ἣντινα γῆν
 κτίσων ἰεῖη, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων. οἷα
 δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει εἰς τὴν Λιδύην τὰ πλοῖα· κα-
 τηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δ' εἰς Κίνυπα,
 οἶκισε χῶρον κάλλισον τῶν Λιδύων παρὰ ποταμόν·
 15 ἐξελαθεῖς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτει ὑπὸ Μακέων τε καὶ
 Λιδύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκητο εἰς Πελοπόννησον.
 Ἐνθαῦτα δὲ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβέλευσε
 ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν, Ἡρακλητὴν τὴν ἐν Σικελίᾳ
 κτίζειν, φάς τὴν Ἐρυκος χώραν πᾶσαν εἶναι Ἡρακλη-
 δέων, αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου. ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦ-
 5 τα, εἰς Δελφοὺς οἶχeto χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ, εἰ
 αἰσέει ἐπ' ἣν σέλλεται χώραν· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾶ αἰσέ-
 σειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν σόλον, τὸν καὶ εἰς
 Λιδύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην. Τὸν χρόνον
 δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρίται, σφέας τε αὐτοὺς καὶ
 Τῆλυν τὸν ἐωῦτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρα-
 τεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους,
 5 δεηθῆναι Δωριέος σφί τιμωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέν-
 τας· συστρατεύεσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύδαριν Δωριέα, καὶ συν-
 ελεῖν τὴν Σύδαριν. ταῦτα μὲν νυν Συβαρίται λέγουσι
 ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Κροτωνιῆται
 δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ ξεῖνον προσεπιλαβέσθαι τῷ πρὸς
 10 Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλλίην τῶν Ἰαμιδέων μάν-
 τιν Ἠλεῖον μῦνον· καὶ τοῦτον τρόπῳ τοιῷδε· παρὰ Τή-
 λους τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι
 παρὰ σφέας, ἐπεὶ τέ οἱ τὰ ἰρὰ οὐ προεχώρειε χρηστὰ
 θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὧν οὗτοι λέγουσι.
 Μαρτύρια δὲ τούτων ἐκάτεροι ἀποδεικνύουσι τάδε. Συ-
 βαρίται μὲν τέμενός τε καὶ νηὸν ἔοντα παρὰ τὸν ξηρὸν
 Κραδίην, τὸν ἰδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα
 λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραδίῃ· τοῦτο δὲ, αὐτοῦ
 5 Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι
 παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ
 παρέπρηξε μηδὲν, ἐπ' ὃ δὲ ἐσάλη ἐποίηε, εἴλε ἀν τὴν

fricam ad
 Cinypem
 [4. 175.
 198.] dedu-
 cit; sed inde
 ejectus ter-
 tio post an-
 no, in Pe-
 loponne-
 sum rever-
 titur.

43

Hinc ad
 condendam
 in Sicilia
 Heracleam
 tendens,
 cum Italiae
 oram lege-
 ret,

44

a Crotonia-
 tis, ut Syba-
 ritæ aiunt,
 exoratus, u-
 na cum ipsis
 Sybarin e-
 vertit. [a.
 510.] Di-
 versa Cro-
 toniatarum
 de hoc bello
 narratio,

45

et argumen-
 ta utriusque
 famæ.

46
Expeditionis
Siciliensis exitus
infelix, Doriei-
que ac socio-
rum interitus.
Unus ex duci-
bus superstes
Euryleon Mino-
am ac Selinun-
tem occupat,
brevique post
a Selinuntis in-
terficitur.

47
Philippus
Crotoniata,
Olympionices,
Dorieum in Si-
ciliam secutus,
post mortem a
Segestanis ut
heros colitur.

48
Cleomenes post
imperium [c.
42.] paucorum
annorum mo-
ritur, unica filia
Gorgone [7,
239.] relictā.

49
Vivo adhuc
Cleomene
Aristagoras

Ἐρυκίνην χώραν, καὶ ἐλαὴν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδει-
κνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἡλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κρο- 10
τωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ
Καλλίεω ἀπόγονοι. Δωριεῖ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπο-
γόνοισι, οὐδέν· καί τοι εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συβαρι-
τικοῦ πολέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ
Καλλίῃ. ταῦτα μὲν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀπο- 15
φαίνονται· καὶ πάρεσι ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων,
τούτοισι προσχωρεῖν. Συνέπλεον δὲ Δωριεῖ καὶ ἄλλοι
συγκτίσαι Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παρσιδάτης
καὶ Κελέης καὶ Εὐρυλέων· οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο παντὶ
σώλῳ ἐς τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἐσσωθέντες ὑπό
τε Φοινίκων καὶ Ἑγεσαίων· μῦθος δέ γε Εὐρυλέων τῶν 5
συγκτιζέων περιεγένετο τούτου τοῦ πάθους. συλλαβὼν
δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινώην
τὴν Σελινουσίῳ ἀποικίῃ· καὶ συνελευθέρου Σελινου-
σίῳ τῷ μυνάρχῳ Πειθαγόρῳ. μετὰ δὲ, ὡς τῷτον κατ-
εῖλε, αὐτὸς τυραννίδα ἐπεχείρησε Σελινῶντος, καὶ ἐμου- 10
νάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπα-
νασάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου
βωμόν. Συνέσπετο δὲ Δωριεῖ καὶ συναπέθανε Φίλιπ-
πος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνὴρ· ὃς ἀρμოსάμενος
Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος·
ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου, οἶχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ
ταύτης δὲ ὀρμεώμενος συνέσπετο οἰκητῇ τε τριήρεϊ καὶ 5
οἰκητῇ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐὼν τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος
Ἑλλήνων τῶν κατ' ἐωῦτόν. διὰ δὲ τὸ ἐωῦτοῦ κάλλος
ἐνείκατο παρὰ Ἑγεσαίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ
τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἰδρυσάμενοι, θυσίῃσι αὐτὸν ἱλά-
σκονται. Δωριεὺς μὲν νυν τῷτῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε·
εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κα-
τέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαιμόνος· οὐ γάρ
τινα πολλὸν χρόνον ἤρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθα-
νε ἅπαις, θυγατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὐνομα ἦν Γορ- 5
γῷ.

ΑΠΙΚΝΕΕΤΑΙ δ' ὧν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύ-
ραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντας τὴν ἀρχήν.

- τῷ δὲ ἐς λόγους ἦϊε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων ^{Spartam}
 χάλκεον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδου ἐνέιέτμητο, ^{adit [c.38.]}
 5 καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεό- ^{Qui cum,}
 μενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε, ^{Asiae osten-}
 “ Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσης τῆς ^{tans bona,}
 “ ἐνθαῦτα ἀπίξιός· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐσι τοιαῦτα. ^{Cleomenem}
 “ Ἰώνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ’ ἐλευθέρων, ὅνειδος ^{ad Persas}
 10 “ καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοι- ^{aggredien-}
 “ πῶν ὑμῖν, ὅσῳ προεσέατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς ^{dos ipsam-}
 “ θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἰωνας ἐκ τῆς δουλοσύ- ^{que adeo}
 “ νης, ἄνδρας ὁμαίμονας. εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χω- ^{regissedem,}
 “ ρεῖν οἷά τέ ἐσι. οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ^{Susa, occu-}
 15 “ ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ^{pandam}
 “ ἀρετῆς πέρι· ἢ τε μάχη αὐτέων ἐσὶ τοιήδε, τόξα, καὶ ^{pellicere}
 “ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς ^{studeret,}
 “ τὰς μάχας, καὶ κυρδασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὔτω
 “ εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι. ἐσι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι
 20 “ τὴν ἡπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συν-
 “ ἀπασι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος,
 “ καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς ποικίλη, καὶ ὑποζύγιά τε καὶ
 “ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε.
 “ κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω.
 25 “ Ἰώνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοὶ, οἰκέοντές τε χώραν ἀγα-
 “ θὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε
 ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνα-
 κι ἐντετμημένην. “ Λυδῶν δὲ,” ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγό-
 ρης, “ οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἡῶ, πολυπρόβα-
 30 “ τώτατοί τε ἐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυ-
 “ καρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς
 “ ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ πρόσουροι Κίλι-
 “ κες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν ᾗ ἦδε Κύ-
 “ προς νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα βασιλεῖ
 35 “ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχον-
 “ ται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι.
 “ Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώραν τήνδε ἔχοντες. ἔχε-
 “ ται δὲ τούτων γῆ ἦδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποτα-
 “ μὸν τόνδε Χοάσπεα κείμενά ἐσι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἐν-
 40 “ θα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν
 “ χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύ-

“ τὴν τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι
 “ ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ
 “ οὕτω χρηστῆς, καὶ οὐρῶν σμικρῶν, χρεῶν ἐστὶ ὑμέας
 “ μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἔοντας 45
 “ ἰσοπαλέας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους· τοῖσι ἔτε
 “ χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καὶ
 “ τινὰ ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέ-
 “ χον δὲ τῆς Ἀσίνης πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι
 “ αἰρήσεσθε;” Ἀρισαγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε. Κλεομέ- 50
 νης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλο-
 “ μαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέεσθαι.” Τότε μὲν

50
 Laco scisci-
 tatus itine-
 ris a mari
 ad regiam
 longitudi-
 nem, condi-
 tionem ad-
 spernatur,

ἐς τοσοῦτον ἤλασαν. ἐπεὶ τε δὲ ἡ κυρὴ ἡμέρῃ ἐγένετο
 τῆς ἀποκρίσιος, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκεείμενον, εἶρετο ὁ
 Κλεομένης τὸν Ἀρισαγόρην, ὁκοσέων ἡμερέων ἀπὸ θα-
 λάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἶη παρὰ βασιλῆα· ὁ δὲ Ἀρι- 5
 σαγόρης, τᾶλλα ἔων σοφὸς, καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ,
 ἐν τούτῳ ἐσφάλη. χρεῶν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἔον, βου-
 λόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέ-
 γει δ’ ὦν, τριῶν μηνῶν φᾶς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ,
 ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισαγόρης 10
 ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε,
 “ ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· ἐθένα γὰρ
 “ λόγον εὐπετέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας
 “ ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.” ὁ μὲν δὴ

51
 ne pollici-
 tationibus
 quidem Mi-
 lesii ma-
 gnā pecu-
 niam offe-
 rentis vinci
 se patiens.

Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ἦϊε ἐς τὰ οἰκία. Ὁ δὲ Ἀρι-
 σαγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἦϊε ἐς τοῦ Κλεομένεος· ἐσελ-
 θὼν δὲ εἶσω, ἅτε ἱκετεύων, ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν
 Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· παρεσχέκεε γὰρ
 δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ οὖνομα ἦν Γοργώ· 5
 τοῦτο δὲ οἱ καὶ μῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἔον ἐτέων ὀκτῶ ἢ
 ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ
 βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα. ἐνθαῦ-
 τα δὴ ὁ Ἀρισαγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα τάλαντων ὑπι-
 σχνεόμενος, ἣν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ 10
 τοῦ Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων
 ὁ Ἀρισαγόρης· ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέ-
 δεκτο, καὶ τὸ παιδίον ἠυδάξατο, “ Πάτερ, διαφθε-
 “ ρέει σε ὁ ξεῖνος, ἣν μὴ ἀποσὸς ἴης.” ὁ τε δὴ Κλεο-
 μένης ἤσθεις τοῦ παιδίου τῇ παραινέσει, ἦϊε ἐς ἕτερον 15

οἴκημα, καὶ ὁ Ἀρισαγόρης ἀπαλλάσσετο τοπαράπαν
ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆ-
ναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλῆα. ἔχει γὰρ 52-54
ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὥδε. σταθμοὶ τε πανταχῇ εἰσὶ βα-
σιλῆιοι, καὶ καταλύσεις κάλλιψαι· διὰ οἰκεομένης τε ἡ
ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλὲς. διὰ μὲν γε Λυδίας καὶ Φρυ-
γίης σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσὶ εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσ-
σερες καὶ ἑννεήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκδέκεται δ' ἐκ τῆς
Φρυγίης ὁ Ἄλυς ποταμὸς, ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς
διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω διεκπερᾶν τὸν πο-
ταμόν· καὶ φυλακτήριον μέγα ἐπ' αὐτῷ. διαβάντι δὲ ἐς
10 τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευομένῳ μέχρι οὖρων
τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ δυῶν δέοντές εἰσι τριήκοντα, πα-
ρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν· ἐπὶ δὲ τοῖσι τούτων
οὖροισι διξᾶς τε πύλας διεξελάς, καὶ διξὰ φυλακτήρια
παραμεΐψαι. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι, καὶ διὰ τῆς Κι-
15 λικίης ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς εἰσὶ σταθμοὶ, παρασάγγαι
δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς
Ἀρμενίης ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ οὐνομα Εὐ-
φράτης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίῃ σταθμοὶ μὲν εἰσι καταγωγέ-
ων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἕξ καὶ πεντήκοντα καὶ
20 ἥμισυ· καὶ φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. ποταμοὶ δὲ νηυσὶ
περητοὶ τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη
διαπορθεῦσαι ἐστὶ· πρῶτος μὲν, Τίγρις· μετὰ δὲ, δεύ-
τερός τε καὶ τρίτος αὐτὸς οὐνομαζόμενος, οὐκ αὐτὸς ἐὼν
ποταμὸς, οὐδέ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότερος
25 αὐτέων καταλεχθεὶς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δ' ὕσερον, ἐκ
Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὐνομα ἔχει
Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ ποτε ἐς διώρυχας ἐξήκοντα
καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσβάλλονται
ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν, σταθμοὶ εἰσι τέσσερες. ἐκ δὲ ταύ-
30 τῆς ἐς τὴν Κισσίην χώραν μεταβαίνουντι, ἑνδεκα σταθμοὶ,
παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισυ ἐστὶ
ἐπὶ ποταμόν Χοάσπην, ἔοντα καὶ τοῦτον νηυσὶ περητόν·
ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλις. οὗτοι οἱ πάντες σταθμοὶ
εἰσι ἑνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μὲν νυν σταθμῶν τοσ-
αῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀναβαίνουντι. Εἰ δὲ ὁρ-
θῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληΐῃ τοῖσι παρασάγγῃ-

Obiter de
illius itine-
ris [c. 50.]

per stath-
mos, para-
sangas, sta-
dia diesque
dimensi
ratione.

Fluvii in eo
memorabi-
liores, Ha-
lys, [1. 72.]
Euphrates,
[1, 180.]

Tigris, [1,
189.] duo
cognomines,

[sed iidem in
textu Hero-

doteo anony-
mi] Gyndes,
[1, 189.

202.] post-
remus

Choaspes,
[1, 188.] ad

quem Susa
Memnonia

[5, 49. 7,
151.]

61

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἴπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτός γ' ἐστὶ ὁ ἀναθεὶς, καὶ μὴ ἄλλος τῷ αὐτῷ οὐνομα ἔχων τῷ Ἴπποκόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαῖου. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν εὐσκόπῳ Ἀπόλλωνι
Μουναρχέων ἀνέθηκε τείν περικαλλὲς ἄγαλμα.

62

Occiso Hip-
parcho, [c.
55.] dum
Hippias ty-
rannus A-
thenienses
asperius
vexat, Alc-
maeonidae
cum cæteris
exsulibus,
[1, 64.]
quem sibi
reditum in
patriam ar-
mis parare
non potue-
rant, astu
conficereni-
tuntur. Igi-
tur et tem-
plum Del-
phicum [1,
50. 2, 180.]
magnificen-
tissime re-
staurantes,

63

et dona-
dantes Py-
thiæ, obti-
nent, ut
Spartani,
quoties A-
pollinem
consulunt,

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρχέοντος ἐξανιστάται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέπονται ἐς τοὺς Ἐγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες ὕσερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καὶ σφί ἰσά ἐστι ἐν Ἀθήνησι ἰδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοιποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἰσῶν, καὶ δὴ καὶ Ἀχαιῆς Δῆμητρος ἰρόν τε καὶ ὄργια.

Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίε, καὶ οἱ Γεφυραῖοι ὄθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχου φονέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοις ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς ἥϊα λέξων λόγον, ὥς τυράννων ἐλευθερώθησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἰππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες Πεισιπρατίδας, ἐπεὶ τέ σφί ἅμα τοῖσι ἄλλοις Ἀθηναίων φυγάσι πειρωμένοις κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἢ προεχώρεε ἢ κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μέγας, πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιπρατίδῃσι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα, τότε δὲ οὐκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἦκοντες, καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τὸν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον, τὰ τε ἄλλα, καὶ συγκειμένου σφί παρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅπως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴτε ἰδίῳ σόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προσφέρειν σφί τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφί αἰεὶ τῷ αὐτῷ πρόφαντον ἐγένετο, πέμ-

10 πουςι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀσέρος, ἔοντα τῶν ἁσῶν ἄνδρα
 δόκιμον, σὺν στρατῷ, ἐξελαῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέ-
 15 ων, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἔοντας ταμάλιστα· τὰ γὰρ
 τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμ-
 πουςι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι. ὁ μὲν δὲ
 προσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατιὴν ἀπέβησε· οἱ δὲ Πει-
 σιστρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ
 20 Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γὰρ σφι συμμαχίη
 πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν,
 κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, καὶ τὸν βασι-
 λῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπεὶ τε
 ἔσχον συρμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέατο τοιάδε.
 25 καίρσαντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ ἱππάσιμον ποιή-
 σαντες τῷτον τὸν χῶρον, ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον·
 ἐμπεσῶσα δὲ διέφθειρε ἄλλως τε πολλὰς τῶν Λακεδαιμο-
 νίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους
 αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρχοντο. ὁ μὲν δὲ πρῶτος σόλος
 30 ἐκ Λακεδαίμονος ἔτῳ ἀπήλλαξε· καὶ Ἀγχιμόλιν εἰσὶ τα-
 φαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχι τῇ Ἡρακλεΐδῃ τῇ ἐν
 Κυνοσάργει. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω σόλον σείλαν-
 τες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς
 ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδην,
 35 ἐκέτι κατὰ θάλασσαν σείλαντες, ἀλλὰ καὶ ἡπειρον. τοῖσι
 δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἢ τῶν Θεσσαλέων
 ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο·
 καὶ σφειὼν ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρες· οἱ δὲ
 περιγενομένοι, ἀπαλλάσσοντο ὥς εἶχον ἰδυῖς ἐπὶ Θεσ-
 σαλίας. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ, ἅμα Ἀθη-
 40 ναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροις ἐπολιόρκεε
 τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.
 Καὶ ἔθεν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τῆς Πεισιστρατίδας οἱ Λα-
 κεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδωκεν ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἷ
 τε Πεισιστρατίδαι σίτοις καὶ ποτοῖς εὖ παρεσκευά-
 45 σοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίῃ τοῖσι μὲν κακὴ
 ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἢ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος· ὑπε-
 κτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρα-
 τιδέων ἤλωσαν. τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντα αὐτέων τὰ

toties Athe-
 nas liberare
 oraculi mo-
 nitu jube-
 antur. Pri-
 mae Sparta-
 norum in
 Atticam ex-
 peditionis
 infaustus
 eventus.

64-65

Felicius alte-
 rius duce Cleo-
 mene susce-
 pta. Pisistra-
 tidæ tyranni-
 de exuti, [a.
 510.] Sigeum
 ad Scaman-
 drum, [4, 38.
 5, 94.] conce-
 dunt. Pisistra-
 tus et filii
 quamdiu A-
 thenis regna-
 verint, unde-
 que originem
 traxerint.

65

πράγματα συνετετάρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ
 τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥς ἐν 10
 πέντε ἡμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ,
 ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες
 μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἕτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα, ἔοντες δὲ
 καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν αὐ-
 τέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανδρον· 15
 οἱ πρότερον ἐπήλυδες ἔοντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασι-
 λῆες. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τῷτ' οὐνομα ἀπεμνημόνευσε·
 Ἰπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι τὸν Πεισιστράτον, ἐπὶ τῷ
 Νέσορος Πεισιστράτου ποιούμενος τὴν ἐπωνυμίην. οὕτω
 μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευ- 20
 θερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιοχρεώ ἀπηγήσιος, πρὶν
 ἢ Ἰωνίην τε ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα
 τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρηΐσαι σφέων
 βοηθείην, ταῦτα πρῶτα φράσω. Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ
 πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο
 μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάσσευον, Κλει-
 σθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκμαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν
 Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης 5
 μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι·
 θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Κασίῳ. οὗτοι οἱ ἄν-
 δρες ἐξασίασαν περὶ δυνάμιος· ἐσσούμενος δὲ ὁ Κλει-
 σθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλης
 ἐόντας Ἀθηναίους, δεκαφύλης ἐποίησε, τῶν Ἰωνος παίδων, 10
 Γελέοντος καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὀπλη-
 τος, ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δ' ἐτέρων
 ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρών, πᾶρεξ Αἰάντος· τοῦτον
 δὲ, ἅτε ἀσυγείτονα καὶ σύμμαχον ξεῖνον ἔοντα, προσ-
 ἔθετο. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοὶ, ἐμιμέετο ὁ Κλει-
 σθένης οὗτος τὸν ἐαυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν
 Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολε-
 μήσας, τοῦτο μὲν, ῥαψωδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζε-
 σθαι τῶν Ὀμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ 5
 Ἀργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέεται· τοῦτο δὲ, ἡρώϊον γὰρ
 ἦν καὶ ἔσι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστῃ τῇ
 Ταλάῃ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἔοντα Ἀργεῖον,
 ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας. ἔλθων δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηση-

66

De rebus A-
 theniensium
 post tyrannos
 expulsos usque
 ad Aristagoræ
 Milesii adven-
 tum. Clisthe-
 nis et Isagoræ
 factiones. Ille
 auram captat
 popularem et
 Athenienses,
 abrogata pris-
 ca in quatuor
 tribus divisio-
 ne, in decem
 dispertit novis
 appellatas no-
 minibus,

67

avum ma-
 ternum imi-
 tans, Clisthe-
 nem Sicyonio-
 rum tyran-
 num, [6,
 131.] qui
 cum alia Si-
 cyone nova-
 verat, [obi-
 ter hic de
 hapsodis,

10 ριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἀδρησον· ἡ δέ γε Πυθίη χρᾶ οἱ *Adrasto Te-*
 φᾶσα, Ἀδρησον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκείνον *laionida, Me-*
 δὲ λευσηῖρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελ- *lanippo Asta-*
 θὼν ὀπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἀδρησος *cida, choris*
 ἀπαλλάσσεται. ὥς δὲ οἱ ἐξευρήσθαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς *tragicis]*
 15 Θήβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάν-
 ιππον τὸν Ἀσακοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγαγόμενος
 δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν
 αὐτῷ τῷ πρυτανείῳ, καί μιν ἴδρυσεν ἐνθαῦτα ἐν τῷ
 ἰσχυροτάτῳ. ἐπιγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλει-
 20 σθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὥς ἔχθισον
 ἔοντα Ἀδρήσω· ὃς τὸν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκισέα ἀπε-
 κτόνεε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα. ἐπεὶ τε δὲ οἱ τὸ τέμε-
 νος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὀρτὰς Ἀδρήσου ἀπελόμενος,
 ἔδωκε τῷ Μελάνιππῳ. οἱ δὲ Σικυῶνιοι ἐώθεσαν μεγα-
 25 λωσὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἀδρησον· ἡ γὰρ χώρα ἦν αὕτη
 Πολύβου· ὁ δὲ Ἀδρησος ἦν Πολύβου θυγατριδέος· ἅπαις
 δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήσω τὴν ἀρχήν. τά τε
 δὴ ἄλλα οἱ Σικυῶνιοι ἐτίμων τὸν Ἀδρησον, καὶ δὴ πρὸς,
 τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν
 30 Διόνυσον οὐ τιμέωντες, τὸν δὲ Ἀδρησον. Κλεισθένης δὲ
 χορὸς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην τῷ
 Μελάνιππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἀδρησὸν οἱ πεποίητο. Φυλᾶς 68
 δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι τοῖσι Σικυω- *tum Sicyo-*
 νίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ἄλλα οὐνόματα. *niorum tri-*
 ἐνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ *bubus nova*
 5 ὅς τε καὶ ὄνθ καὶ χοῖρῳ τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεῖς, αὐτὰ
 τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἐωῦτοῦ φυλῆς· ταύτη
 δὲ τὸ οὐνομα ἀπὸ τῆς ἐωῦτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ
 Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ, Ὑᾶται· ἄλλοι δὲ, Ὀνεᾶ-
 ται· ἕτεροι δὲ, Χοιρεᾶται. τούτοις τοῖσι οὐνόμασι τῶν
 10 φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυῶνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἄρ-
 χοντος, καὶ ἐκείνου τεθνεώτος, ἔτι ἐπ' ἕτεα ἐξήκοντα·
 μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς
 Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας· τετάρτους δὲ
 αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήσου παιδὸς Αἰγιαλέος,
 τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενοι κεκληῖσθαι Αἰγιαλέας. Ταῦ-
 τα μὲν γυν ὁ Σικυῶνιος Κλεισθένης ἐπεποιήκεε. ὁ δὲ δὴ 69
Tali modo

eum multo
potentior
adversariis
evasisset,

Ἀθηναῖος Κλεισθένης, ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγα-
τριδέος, καὶ τὸ οὐνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ, καὶ
οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφισι αἱ αὐταὶ ἔωσι φυ- 5
λαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθένα ἐμιμήσατο.
ὥς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον
πάντων, τότε πρὸς τὴν ἐωῦτοῦ μοίρην προσεδήκατο,
τὰς φυλάς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦνος ἐξ ἐλασσό-
νων· δέκα τε δὴ φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα 10
δὲ καὶ τοὺς δῆμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς· ἦν τε, τὸν
δῆμον προσθέμενος, πολλῶ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιω-
τέων.

70-72

Isagoras, Cleomene
Spartanisque in auxi-
lium vocatis, per spe-
ciem sceleris Cylonii
[interfectus Cylon a.
612.] (Clisthenem cum
aliis multis solum ver-
tere cogit. Ibi dum
Cleomenes, Isagoræ
gratificaturus, res no-
vas Athenis molitur, A-
thenienses, armis sum-
ptis, Spart nos atque
Isagoram [c. 74.] ex-
pellunt, Isagoreos ne-
cant.

Ἐν τῷ μέρει δὲ ἐσσοῦμενος ὁ Ἰσαγόρης
ἀντιτεχνᾷται τὰδε. ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν
Λακεδαιμόνιον, γενόμενον ἐωῦτῳ ξεῖνον ἀπὸ τῆς
Πεισιστρατιδέων πολιουρχίας. τὸν δὴ Κλεομένεα
εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυ- 5
ναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης
ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθένα,
καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
ἐναγέας ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ
διδασχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνί- 10
δαι καὶ οἱ συστασιῶται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ
φόνος τήνδε· αὐτὸς δὲ ὁ μετεῖχε, ὃδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

71

Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν. ἦν Κύλων
τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ τυραννίδι
ἐκόμησε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιρητὴν τῶν ἡλικιωτέ-
ων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυνάμενος
δὲ ἐπικρατῆσαι, ἰκέτης ἵζετο πρὸς τῷγαλμα. τούτους 5
ἀνισέασιν μὲν οἱ πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων, οἵπερ ἔνεμον
τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι
δὲ αὐτοὺς αὐτὴ ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ τῆς

72

Πεισιστράτου ἡλικίας ἐγένετο. Κλεομένης δὲ ὡς πέμ-
πων ἐξέβαλε Κλεισθένα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης
μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε· μετὰ δὲ, οὐδὲν ἔσπον παρῶν ἐς τὰς
Ἀθήνας ὁ Κλεομένης, οὐ σὺν μεγάλῃ χειρὶ· ἀπικόμενος
δὲ ἀγηλατέει ἐπτακόσια ἐπίσια Ἀθηναίων, τὰ οἱ ὑπέ- 5
θετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦτα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βου-
λὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο· τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγό-
ρεω συσσιώτησι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε. ἀντισταθείσης δὲ

τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὃ, τε Κλεο-
 10 μένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ σασιῶται αὐτοῦ καταλαμ-
 βάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ
 φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ
 ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτέων
 Λακεδαιμόνιοι. ἐπετελέετο δὲ τῷ Κλεομένει ἡ φήμη· ὥς
 15 γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατα-
 σχήσειν, ἥϊε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ, ὥς προσερέων· ἡ δὲ
 ἰοητή ἐξαναστᾶσα ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν
 ἀμείψαι, εἶπε, “ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρει,
 “ μὴδ’ ἐσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριῆα πα-
 20 “ ριέναι ἐνθαῦτα.” ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, ἀλλ’ οὐ Δω-
 “ ριεύς εἰμι, ἀλλ’ Ἀχαιός.” ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι εἰδὲν
 χρεώμενος, ἐπεχείρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε
 μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κα-
 τέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησί-
 25 θεον τὸν Δελφόν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος
 ἔχοιμ’ ἂν μέγιστα καταλέξαι. οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι
 ἐτελεύτησαν. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένας καὶ
 τὰ ἐπτακόσια ἐπίσια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένους
 μεταπεμψάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδεις, συμ-
 μαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἡπιστάτο
 5 γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκ-
 πεπολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς
 Σάρδεις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ
 Ὑδάσπεος, Σαρδίων ὑπαρχος, ἐπειρώτα τίνες εἶντες
 ἄνθρωποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοῖατο Περσέων σύμ-
 10 μαχοι γενέσθαι. πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων,
 ἀπεκορύφου σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλεῖ Δαρείῳ
 Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συν-
 ετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέ-
 λευε. οἱ δὲ ἀγγελοι ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλόμενοι, δι-
 15 δόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι.
 οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἐωϋτῶν, αἰτίας μεγά-
 λας ἔχον. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιῦβρίσθαι ἔπε-
 σι καὶ ἔργοισι ὑπ’ Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πε-
 λοποννήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσα-
 σθαί τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγό-

73

Revocatis
 Clisthene
 caeterisque
 exsulibus,
 dum Athe-
 nienses vin-
 dictam
 Spartanor-
 um veriti,
 Persarum
 auxilium
 frustra am-
 biunt.

74

Cleomenes
 cum exerci-
 tu Pelopon-
 nesio, simul-
 que Boeoti

ac Chalci-
denses, At-
ticam inva-
dunt.

75

Sed prius-
quam res ad
manus veni-
ret, orta dis-
sensione in-
ter Pelopon-
nesios adeo-
que ipsos
Spartano-
rum reges,
Cleomenem
et Demara-
tum, (unde
lex Spartae
lati, ne
posthac am-
bo reges una
in bellum
exirent) so-
cii dilabun-
tur.

76

Quatuor
Doriensium
in Atticam
expeditio-
nes inde a
Codri tem-
poribus.

77

Athenien-
ses metu
Peloponne-
siorum libe-
rati, a Bæo-
tis ac Chal-

ρεα βουλόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλως. Κλεομένης τε δὴ σόλῳ με-
γάλῳ ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ
συνδήματος Οἰνόην αἰρέουσι, καὶ Ὑσιὰς, δήμους τοὺς
ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα
ἐσίνοντο, ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, 10
καίπερ ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλ-
κιδέων ἐσύστρον ἐμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοπον-
νησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν Ἐλευσῖνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα.
Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην, Κο-
ρινθιοὶ μὲν πρῶτοι σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὥς οὐ ποι-
οῖεν τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο·
μετὰ δὲ, Δημάρετος ὁ Ἀρίσωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς
Σπαρτιητέων, καὶ συνεξαγαγὼν τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λα- 5
κεδαιμόνος, καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ
Κλεομένει. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοσασίης ἐτέθη νόμος
ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἔπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασι-
λῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφοτέρω εἶπον-
το· παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου, καταλείπε- 10
σθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· προτοῦ γὰρ δὴ
καὶ ἔτοι ἀμφοτέρω, ἐπὶ κλητοῖ σφὶ ἐόντες, εἶποντο. τότε δὴ
ἐν τῇ Ἐλευσῖνι ὁρέωντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τοὺς
τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας, καὶ
Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ 15
ἀπαλλασσόμενοι. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν
ἀπικόμενοι Δωριέες, δὶς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες, καὶ
οἷς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθους τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον
μὲν, ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκησαν, οὗτος ὁ σόλος ἐπὶ Κό- 5
δρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων, ὁρθῶς ἂν καλέοιτο· δεύ-
τερον δὲ καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν
ὁρμηθέντες, ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε,
ὅτε ἐς Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίου ἐσέ-
βαλε· οὕτω τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.
Διαλυθέντος ὦν τοῦ σόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα
Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρατιήν ποι-
εῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι
βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἐδοῦσι τοὺς
Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλ- 5

κιδεῦσι ἐπιχειρέειν. συμβάλλουσι τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι ^{cidensibus}
οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς ^{pœnas re-}
Φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. τῆς δὲ ^{petunt,}
αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐ-
βοίαν, συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες
δὲ καὶ τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν
ἵπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δ' ἵπποβοταὶ ἐκαλέον-
το οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τουτέων
ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν
15 Φυλακῇ, ἐν πένδαις δῆσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας
διμνέως ἀποτιμησάμενοι. τὰς δὲ πένδας αὐτέων, ἐν τῇσι
ἐδεδέεατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ
ἐς ἐμὲ ἔσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπε-
φλευμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου
20 τοῦ πρὸς ἐσπέρην τετραμμένου. καὶ τῶν λύτρων τὴν δε-
κάτην ἀνέθηκαν, ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ
δὲ, ἀριστερῆς χειρὸς ἔστηκε πρῶτα ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια
τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλει· ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε,

25 Ἐθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
Παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
Δεσμῶ ἐν ἀχλόευντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

Ἀθηναῖοι μὲν νυν ἠϋξήντο· δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἐν μόνον, 78
ἀλλὰ πανταχῇ ἢ ἰσηγορίῃ ὥς ἔστι χρήμα σπουδαῖον, εἰ ^{jam multo viri-}
καὶ Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν, οὐδαμῶν τῶν σφέας ^{um validiores}
περιοικεόντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέν- ^{vicinis populis,}
τες δὲ τυράννων, μακρῶ πρῶτοι ἐγένοντο· δηλοῖ ὧν ταῦ- ^{quos antea, sub}
τα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐδελοκάκεον, ὥς δεσπότη ἐρ- ^{Pisistratidis,}
γαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος ἐαυτῷ προ- ^{virtute bellica}
θυμέετο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔπραττον. ^{non antecellu-}
Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τί- ^{erant. Quan-}
σασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη ἀπὸ σφέων μὲν αὐτέων ^{tum isonomia}
οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ ἐξενείκαν- ^{ad virtutem ci-}
τας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι. ἀπελθόντων δὲ ὧν ^{vium conferat.}
3 τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἀλίην ποιησάμε-
νοι· ὥς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγχιστα
δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τουτέων, “ Οὐκ
^{Thebani A-}
^{thenienses}
^{ulturi, Ægi-}
^{netas ad o-}
^{pem sibi fe-}
^{rendam sol-}
^{licitant. Qui}
^{cum Æaci-}
^{das auxilio}
^{misissent,}

τους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσησι τάδε, “ὦ Πέρσαι, οἴκατε
 “πανδαισίῃ τελέῃ εἰσιῆσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα ὅσα 15
 “εἶχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν,
 “πάντα ὑμῖν πάρεσι· καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάντων μέ-
 “γιστον, τὰς τε ἐωϋτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς ἐπι-
 “δαψιλευόμεθα ὑμῖν· ὥς παντελέως μάθητε τιμεώμενοι
 “πρὸς ἡμέων τῶνπέρ ἐσε ἄξιοι· πρὸς δὲ, καὶ βασιλεῖ 15
 “τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε, ὥς ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδό-
 “νων ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ.”

21

Cujus cæ-
dis auctores
Persis quæ-
rentibus,
Alexander
multis mu-
neribus Bu-
baræ datis
ac Gygæa
sorore ei-
dem de-
sponsata [8.
136.] inul-
tus evadit.

ταῦτα εἰπας Ἀλέξανδρος, παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα
 Μακεδόνα, ὥς γυναῖκα τῷ λόγῳ. οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ σφειων
 οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο αὐτούς. Καὶ
 οὔτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ
 θερραπήτῃ αὐτέων· εἶπετο γὰρ δὴ σφι καὶ ὀχήματα, καὶ
 θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα δὴ
 ταῦτα, ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνισο. μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ 5
 πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τουτέων μεγάλη ἐκ
 τῶν Περσέων ἐγένετο· καὶ σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε
 σοφίῃ, χρήματά τε δούς πολλὰ, καὶ τὴν ἐωϋτοῦ ἀδελ-
 φεὴν, τῇ οὐνομα ἦν Γυγαίῃ· δὲς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ
 Ἀλέξανδρος Βουδάρη, ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῶν διζημένων τοὺς 10
 ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μὲν νυν τῶν Περσέων του-
 τέων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη.

22

Macedonum
reges Græ-
cæ stirpis
Argivæque
prosapiæ.

Ἕλληνας δὲ τούτους εἶναι ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατὰ-
 περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτὸς τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος,
 καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὥς εἰσι
 Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέπρυντες 5
 ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἔγνωσαν εἶναι. Ἀλεξάνδρου γὰρ
 ἀεθλεύειν ἐλομένου, καὶ καταδάντος ἐπ’ αὐτὸ τοῦτο, οἱ
 ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μεν, φάμενοι οὐ βαρ-
 βάρων ἀγωνισέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων.
 Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὥς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη 10
 τε εἶναι Ἕλληνα, καὶ ἀγωνιζόμενος σάδιον, συνεξέπιπτε
 τῷ πρώτῳ. ταῦτα μὲν νυν οὕτω κη ἐγένετο.

23

Megabazus
cum Pæones
Sardes dux-
isset, Myr-

ΜΕΓΑΒΑΖΟΣ δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπίκητο ἐπὶ
 τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπίκητο
 ἐς Σάρδεις. ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἰσριαίου τοῦ Μιλησίου
 τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε [μισθὸν] δωρεὴν φυ-

- 5 λακῆς τῆς σχεδίας· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ cinum Histiaeο incaute traditam [c. 11.] docens, suadet Dario, ut donum illi auferat.
 Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ οὐνομά ἐστι Μύρκινος· μαθὼν δὲ
 ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιούμενον ἐκ τοῦ Ἰσιαίου, ὡς ἦλθε
 τάχιστα ἐς τὰς Σάρδεις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δα-
 ρεῖω τάδε, “ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἂν
 10 “ δρὶ Ἑλληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δὲς ἐγκτήσασθαι πόλιν
 “ ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδῃ τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος, καὶ
 “ πολλοὶ κωπέες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὁμιλὸς τε
 “ πολλὸς μὲν Ἑλλην περριοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος·
 “ οἱ προσάτεω ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κεῖ-
 15 “ νος ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον
 “ τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκῇ πο-
 “ λέμῳ συνέχῃαι· τρόπῳ δὲ ἡπίῳ μεταπεμψάμενος,
 “ παῦσον· ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μη-
 “ κέτι κεῖνος ἐς Ἑλληνας ἀπίξεται.” Ταῦτα λέγων ὁ 24
 Μεγάβαζος, εὐπετέως ἔπειθε Δαρεῖον, ὡς εὔ προορέων τὸ Quo consilio utens rex, Histiaeum Myrcinum jam condentem astute primum Sardes arcessit, post secum Susa abdu-
 μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ, ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος
 ἐς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε, “ Ἰσιαῖε, βασιλεὺς Δα-
 5 “ ρεῖος τάδε λέγει, Ἐγὼ φροντίζων εὐρίσκω ἐμοί τε καὶ
 “ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι οὐδένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέ-
 “ σερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι, ἀλλ’ ἔργοισι οἶδα μαθῶν.
 “ νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσα-
 “ σθαι, ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερδέω-
 10 “ μαι.” τούτοισι τοῖσι ἔπεσι πεισέσας ὁ Ἰσιαῖος, καὶ
 ἅμα μέγα ποιούμενος βασιλῆος σύμβουλος γενέσθαι,
 ἀπύκετο ἐς τὰς Σάρδεις. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος
 τάδε, “ Ἰσιαῖε, ἐγὼ σε μετεπεμψάμην τῶνδε εἵνεκεν·
 “ ἐπεὶ τε τάχιστα ἐνόησα ἀπὸ Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγέ-
 15 “ νεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδὲν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν βρα-
 “ χεῖ ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδέειν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπι-
 “ κέσθαι· ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώ-
 “ τατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὐνοος· τά τοι ἐγὼ
 “ καὶ ἀμφότερα συνειδὼς ἔχω ματυρέειν ἐς πρήγματα
 20 “ τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὔ γὰρ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι
 “ ἐγὼ προτείνομαι. Μίλητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτι-
 “ στον ἐν Θρηίκῃ πόλιν· σὺ δ’ ἐμοὶ ἐπόμενος ἐς Σοῦσα, ἔχε
 “ τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμ-
 “ βουλος.” Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ κατασῆσας Ἄρ- 25
Artapherne

Hystaspis
Sardibus,
copiis mari-
timis in Me-
gabazi lo-
cum, [c. 26.]
Otanē prae-
fecto, cujus
patrem Si-
samnen Cam-
byses olim
propter li-
tem injuste
judicatam
necaverat
deglupse-
ratque.

ταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἐωϋτοῦ ὁμοπάτριον, ὕπαρχον εἶναι
Σαρδίῳ, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἰστιάϊον.
Ὀτάνεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασ-
σίῳ ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμ-
δύσης, γενόμενον τῶν βασιληϊῶν δικασέων, ὅτι ἐπὶ χρή-
μασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν
τὴν ἀνδρωπητήν· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα, ἱμάντας
ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἱζων
ἐδίκαζε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμδύσης, ἀπέδεξε δικαστὴν¹⁰
εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν
παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνήσθαι ἐν τῷ

26

Otanes Byzantium,
Calchedonem, Antan-
drium, Lamponium,
navibusque Lesbio-
rum utens, Lemnum
atque Imbrum, utram-
que tum Pelasgorum
sedem, occupat.

κατίζων θρόνῳ δικάζει. Οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης ὁ
ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδο-
χος γενόμενος Μεγαδάξῳ τῆς στρατηγίης, Βυ-
ζαντίους τε εἶλε καὶ Καλχηδονίους· εἶλε δὲ
Ἀντανδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἶλε δὲ Λαμ-
πώνιον· λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἶλε
Λῆμνόν τε καὶ Ἰμβρον, ἀμφοτέρας ἑτι τότε ὑπὸ

27

Lemniis
Lycaretus,
Mæandrii
reguli Sami-
orum frater,
[3, 142.
143.] præfi-
citur. Ota-
nes cur illas
civitates
subegerit.

Πελασγῶν οἰκιστάς. Οἱ μὲν δὲ Λῆμνιοι καὶ ἐμαχέ-
σαντο εὖ, καὶ ἀμυνόμενοι, ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν.
τοῖσι δὲ περιεῶσι αὐτέων οἱ Πέρσαι ὕπαρχον ἐπιστάσι
Λυκάρητον, τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου
ἀδελφόν. οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ, τελευ-
τᾷ. αἰτίη δὲ τούτου ἦδε· πάντας ἡνδραποδίζετο καὶ κα-
τεσρέφετο· τοὺς μὲν, λειποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώ-
μενος, τοὺς δὲ, σίνεσθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκυ-
θέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον. οὗτος μὲν νυν τοσαῦτα
ἐξεργάσατο στρατηγήσας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον¹⁰
ἀνεως κακῶν ἦν.

28

ΚΑΙ ΗΡΧΕΤΟ

Naxi ac Miletī illo tem-
pore [circiter a. 506.]
status florentissimus.
Superioribus ætatibus
Milesii seditione mi-
sere vexati, donec Pa-
rii, ab ipsis arbitri de-
lecti, turbas compone-
rent.

τοδεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ
Μιλήτου Ἰωσι γίνεσθαι κακά. τοῦτο μὲν γὰρ,
ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε· τοῦτο
δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτὴ τε
ἐωϋτῆς μάλισα δὴ τότε ἀκμάσασα, καὶ δὴ καὶ
τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· κατύπερθε δὲ τῶν
ἐπὶ δύο γενεᾶς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μάλισα
σάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους γὰρ
καταρτισήρας ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶλοντο οἱ Μιλή-

- σίοι. Κατήλλαξαν δὲ σφεας ὧδε οἱ Πάριοι. ὥς ἀπί-
 κοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρεον
 γὰρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων
 βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώραν. ποιεῦντες δὲ ταῦτα,
 καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοιεν
 ἐν ἀνεσηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγρα-
 φέατο τὸ οὖνομα τοῦ δεσπότεω τῷ ἀγρῷ. διεξελάσαντες
 δὲ πᾶσαν τὴν χώραν, καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους,
 ὡς τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄσυ, ἀλίην ποιησάμενοι,
 ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὖρον τοὺς
 ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν
 δημοσίων ἔτῳ δὴ σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφε-
 τέρων· τὰς δὲ ἄλλας Μιλησίους τὰς πρὶν ζασιάζοντας, τέ-
 των ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μιλησίους
 κατήρτισαν. Τότε δὲ ἐκ τουτέων τῶν πολίων ὧδε ἦρχετο
 κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν
 παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλη-
 τον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος εὼν Ἀρισα-
 γόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε εὼν καὶ ἀνεψιὸς
 Ἰσιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατ-
 εἶχε· ὁ γὰρ Ἰσιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγ-
 χανε τοῦτον τὸν χρόνον εὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι
 ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν εἶναι τῷ Ἰσιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ
 Νάξιοι ἐν τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισαγόρεω, εἰ πως
 αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν
 ἐωῦτῶν. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος ὡς ἦν δι' ἐωῦτοῦ κατέλθωσι
 ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιούμενος
 τὴν ξεινίην τὴν Ἰσιαίου, τόνδε σφί λόγον προσέφερε,
 “ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν οὐ φερέγγυός εἰμι δύναμιν τοσαύτην
 “ παρασχεῖν, ὥς τε κατὰγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν
 “ ἐχόντων Ναξίων· πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην
 “ ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά·
 “ μηχανήσομαι δὲ, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος· ἐπινοέω
 “ δὲ τῇδε. Ἀρταφέρνης μοι τυγχάνει εὼν φίλος· ὁ δὲ,
 “ Ὑδάσπεω μὲν ἐσι πάϊς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος
 “ ἀδελφεός· τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρ-
 “ χει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλήν καὶ πολλὰς
 “ νέας· τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἄν-

29

Id quomo-
do Parii ef-
fectum de-
derint.

30

Dum Histia-
eus Susis
commo-
ratur. Naxi
exules, ut
Milesiorum
opera redi-
tum sibi in
patriam pa-
rarent, Ari-
stagoram
Mileti pro-
curatorem
auxilia ro-
gantes, cum
is suis solius
viribus pa-
rum fideret,
Artaphernis,
[c. 25.]
opem ex-
poscere ju-
bentur.
Quod nego-
tium Aristagoras sibi
met ipsi im-
poni passus.

31
Artapherni
persuadet,
ut exulum
causam a-
gens, Na-
xum caete-
rasque Cy-
clades ditio-
ni Persarum
adjungere
studeat.

32
Re Dario
probata, Ar-
taphernes
primo vere
classem
ec trire-
mium ma-
gnamque
vim militum
duce Mega-
bate, cujus
filiam Pau-
sanias Cle-
ombroti
postilla in
matrimoni-

“ χρηίζωμεν.” ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι, προσέθε- 25
σαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν ἢ δύναίτο ἄριστα· καὶ ὑπί-
σχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὥς αὐ-
τοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφα-
νέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσῃν τοὺς Ναξίους τὰ
ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας· 30
τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμίῃ καὶ ἦν
ὑπὸ Δαρείῳ. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρ-
δεις, λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνεα, ὥς Νάξος εἴη νῆσος
μεγάθει μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ,
καὶ ἀγχοῦ Ἰωνίης· χρήματα δ' ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδρά-
ποδα. “ Σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώραν στρατηλάτεις, 5
“ κατὰγων ἐς αὐτὴν τοὺς φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι
“ ταῦτα ποιήσαντι, τοῦτο μὲν ἐστὶ ἐτοῖμα παρ' ἐμοὶ χρή-
“ ματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ.
“ ταῦτα μὲν γὰρ δίκαια ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν.
“ τοῦτο δὲ, νήσους προσκτήσῃ βασιλεῖ, αὐτὴν τε Νά- 10
“ ξον, καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἡγετημένας, Πάρον τε καὶ Ἀν-
“ δρον καὶ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦτεν
“ δὲ ὀρμεώμενος, εὐπετέως ἐπιδήσῃ Εὐβοίῃ, νήσω με-
“ γάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ
“ κάρτα εὐπετέϊ χειρωθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες 15
“ ταύτας πάσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν
τοῖσδε, “ Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πρη-
“ γμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα,
“ πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν,
“ διηκόσιαί τοι ἐτοῖμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ 20
“ τούτοις καὶ αὐτὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”
Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὥς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς
ἔων, ἀπήϊε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς οἱ πέμ-
ψαντι ἐς Σοῦσα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρισταγόρεω
λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρε-
σκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεας, πολλὸν δὲ κάρτα 5
ὄμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· στρατη-
γὸν δὲ τουτέων ἀπέδεξε Μεγαδάτην, ἄνδρα Πέρσῃν τῶν
Ἀχαιμενιδέων, ἐωῦτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν· τοῦ
Παυσανίης ὁ Κλεομβρότεω Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀληθὴς
γε ὁ λόγος, ὑξέρῳ χρόνῳ τουτέων ἡρμόσατο θυγατέρα, 10

ἔρωτα σχῶν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδέ-
 ξας δὲ Μεγαδάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέστειλε τὸν
 στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισαγόρεα. Παραλαβὼν δὲ ὁ Με-
 γαδάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τὸν τε Ἀρισαγόρεα καὶ τὴν
 Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ'
 Ἑλλησπόντου· ἐπεὶ τε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας
 5 ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέη ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον
 διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ σόλῳ Ναξίους
 ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοιόνδε συνηνείχθῃ γενέσθαι. πε-
 ριόντος Μεγαδάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς
 Μυνδίας ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσω· ὁ δὲ, δεινὸν τι ποιη-
 10 σάμενος, ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχον-
 τα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ οὐνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆ-
 σαι διὰ θαλαμίας διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τῆτο· ἔξω μὲν
 κεφαλὴν ποιεῦντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ
 Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισαγόρῃ, ὅτι τὸν ξεῖ-
 15 νόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαδάτης δῆσας λυμαίνοιτο. ὁ δ'
 ἐλθὼν παραιτέετο τὸν Πέρσῃν· τυγχάνων δὲ οὐδενὸς
 τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, κάρτα
 δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαδάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρι-
 σαγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε, “ Σοὶ δὲ καὶ τούτοις τοῖσι πρῆγ-
 20 “ μασι τί ἐσι; οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πείθε-
 “ σθαι, καὶ πλέειν τῇ ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσ-
 “ σεις;” ταῦτα εἶπε Ἀρισαγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς τού-
 τοις, ὡς νῦν ἐγένετο, ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας
 φράσσοντας τοῖσι Ναξίοις πάντα τὰ παρεόντα σφι
 πρῆγματα. Οἱ γὰρ ὧν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέ-
 κοντο ἐπὶ σφέας τὸν σόλον τοῦτον ὀρμήσεσθαι. ἐπεὶ μὲν
 5 τοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν
 ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι,
 καὶ σῖτα καὶ ποτὰ [καὶ τεῖχος] ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι
 μὲν παρεσκευάδατο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου. οἱ δ'
 ἐπεὶ τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον,
 πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκεον μῆ-
 νας τέσσερας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ
 10 Πέρσαι, ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ
 Ἀρισαγόρῃ προσαναισίμωτο πολλὰ, τοῦ πλευνός τε
 ἐδέετο ἢ πολιορκίῃ, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν

um petiisse
 dicitur, ad
 Aristago-
 ram mittit.

33

Assumptis,
 præter Ari-
 stagoram,
 penes quem
 summa re-
 rum, exer-
 citu Ionico
 atque exuli-
 bus, Mega-
 bates, ut
 Naxiis cau-
 sa expedi-
 tionis late-
 ret, primo
 septentrio-
 nem versus
 cursum di-
 rigit, clas-
 semque in
 Chium ap-
 pellit. Ibi
 cum boream
 præstolare-
 tur, cum A-
 ristagora
 rixatus, rem
 omnem Na-
 xiiis ipse
 prodit.

34

Hi ita mo-
 niti, ad ob-
 sidionem to-
 lerandam
 strenue se
 parant: quo
 fit, ut Per-
 sæ, cum Na-
 xum qua-
 tuor menses
 obsidissent,
 omni appa-
 ratu con-
 sumptoinfe-
 ctæque re,
 continen-
 tem repete-
 re cogantur.

35

Tum Aristagoras a Persis sibi metuens, atque ab Histiaeο ad rebellandum instigatus, defectionem Ioniae meditatur.

Ναξίων οἰκοδομήσαντες, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν ἡπείρου, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφέρνηϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπῖεξέ μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεέ τε, τοῦ στρατοῦ πρήξαντος κακῶς, καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος· ἐδόκεε τε τὴν βασιληϊκὴν τῆς Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι. ἀρρώδεων δὲ τούτων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόσασιν· συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐσιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῖχθαι ἐκ Σουσέων παρ' Ἰστιάου, σημαίνοντα ἀπίσασθαι Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ βασιλῆος. ὁ γὰρ Ἰστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναι ἀποσηῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως 10 σημῆναι, ὥς τε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δούλων τὸν πιστότατον ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐσιξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὥς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν· ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν 15 Ἀρισταγόρῃν ξυρῆσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφαλὴν· τὰ δὲ σήματα ἐσήμαινε, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀποσάσιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐποίησε, συμφορὴν ποιούμενος μεγάλην τὴν ἐωῦτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀπόσασις ὧν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι 20 ποιεύσης τῆς Μιλήτου, οὐδαμᾶ ἐς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο. Ἰστιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον. Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὧν μετὰ τῶν 3

36

Quod consilium cum suae factioni aperuisset, quae Hecataeus Milesius [2, 143.] suaserit.

στρωτιῶν, ἐκφύνας τὴν τε ἐωῦτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἰστιάου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην 5 κατὰ τῷτο ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίσασθαι. Ἐκταταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τὰ τε ἔθνηα πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ· ἐπεὶ τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅπως ναυκρά- 10 τες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μὲν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο· ἐπίσασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπι- 15

κρατῆσαι τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτοὺς τε ἔξιν
 χρήμασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐ-
 τὰ· τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὥς δεδήλωταί
 μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ
 30 γνῶμη· ἐδόκεε δὲ ὁμῶς ἀπίσασθαι· ἓνα τε αὐτέων πλώ-
 σαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου
 ἀπελθόν, ἔον ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς
 ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγοὺς. Ἀποπεμφθέντος 37
 δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ
 Ὀλίατον Ἰβανώλιος Μυλασσέα, καὶ Ἰσιαῖον Τύμνεω
 Τερμερέα, καὶ Κώην Ἐρξάνδρεω, τῷ Δαρεΐος Μιτυλή-
 35 νην ἐδώρῃσατο, καὶ Ἀρισταγόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον,
 καὶ ἄλλους συχνούς· οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀριστα-
 γόρης ἀπεσῆκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχανώμενος. καὶ
 πρῶτα μὲν λόγῳ μετεῖς τὴν τυραννίδα, ἰσονομίην
 ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ, ὥς ἂν ἐκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι
 40 συναπισαΐατο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τῷ-
 τὸ τῷτο ἐποίησε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράννων, τοὺς δ'
 ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευσασέων
 ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι
 τῇσι πόλισι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδι-
 45 δούς, ὅθεν εἴη ἕκαστος. Κώην μὲν νυν Μιτυληναῖοι, 38
 ἐπεὶ τε τάχιστα παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευ-
 σαν· Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκαν· ὥς δὲ
 καὶ ἄλλοι οἱ πλεῖνες ἀπίσαν. τυράννων μὲν νυν κατὰ
 50 παυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς πόλιας. Ἀρισταγόρης δὲ ὁ Μι-
 λήσιος ὥς τοὺς τυράννους κατέπαυσε, στρατηγοὺς ἐν
 ἑκάσῃ τῶν πόλειων κελεύσας ἑκάστους κατασῆσαι, δεύ-
 τερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο·
 ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινὸς οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.

ΤΗΣ ΔΕ ΣΠΑΡΤΗΣ Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος 39

οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε· Κλεο-
 μένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδεω εἶχε τὴν βασιληΐην, οὐ κατὰ
 ἀνδραγαδίην σχῶν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ
 5 γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἐωῦτοῦ θυγατέρα, καὶ
 εὐούσης ταύτης οἱ καταθυμίας, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. τού-
 του δὲ τοιοῦτου ἔοντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι
 αὐτὸν, “ Εἴ τοι σύ γε σεωῦτοῦ μὴ προορᾷς, ἀλλ' ἡμῖν
 Digressio de rebus Spar-
 tanis. Ana-
 xandridas
 Leontis f.
 rex Sparta
 [1, 67.] uxo-
 rem nactus
 sterilem, ea
 repudiata
 aliam duce-

re ab epho-
ris jubetur.
Id cum ab-
nuisset,

40

minis cogi-
tur, ut prio-
rem servans
uxorem,
contra mo-
rem Sparta-
norum alte-
ram indu-
cat.

41

Nova nupta
Cleomenem;
post prior
uxor Dori-
eum, tum-
que Leoni-
dam ac Cle-
ombrotum
parit.

42

Mortuo A-
naxandridæ
Cleomenes
succedit.
Quod gravi-
ter ferens
Dorieus, co-
lonos in A-

“ τοῦτό ἐστι οὐ περιοπτέον, γένος τὸ Εὐρυσθένης γενέ-
“ σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεὶ τέ 10
“ τοι οὐ τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦ-
“ τα, Σπαρτιήτησι ἀδήσεις.” ὁ δ’ ἀμείβετο φὰς του-
τέων οὐδέτερά ποιήσῃν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβαλεύ-
ειν, παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, ἐοῦσαν ἀναμάρτη-
τον ἐωϋτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ 15
σφι πείσεσθαι. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες
βουλευσάμενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε, “ Ἐπεὶ
“ τοίνυν περιεχόμενόν σε ὀρέομεν τῆς ἔχεις γυναικὸς,
“ σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μὴ
“ τι ἄλλοῖον περὶ σεῦ οἱ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. 5
“ γυναικὸς μὲν τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς ἐξέ-
“ σιος· σὺ δὲ ταύτῃ τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρε-
“ χε, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνο-
“ ποιόν.” ταῦτά κη λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξαν-
δρίδης· μετὰ δὲ, γυναῖκας ἔχων δύο, διξὰς ἰσίας οἴκεε, 10
ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ
διελθόντος, ἡ ἐσύσερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ
Κλεομένεα τοῦτον. καὶ αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρ-
τιήτησι ἀπέφαινε· καὶ ἡ πρωτέρη γυνὴ τὸν πρότερον
χρόνον ἄτοκος ἐοῦσα, τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ 5
χρησαμένη. ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθεῖ λόγῳ, οἱ τῆς
ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκήιοι πυθόμενοι ὥχλεον, φάμενοι
αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλομένην ὑποβαλέσθαι. δει-
νὰ δὲ ποιεύντων αὐτέων, τοῦ χρόνου συντάμνοντος, ὑπ’
ἀπιστίας οἱ ἔφοροι τίκτουςαν τὴν γυναῖκα περιιζόμε- 10
νοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὥς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ἴσχει Λεων-
νίδην· καὶ μετὰ τοῦτον, ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· οἱ δὲ
καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτόν τε καὶ Λεωννίδην γε-
νέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένεα τεκοῦσα καὶ τοδεύτερον ἐπελ-
θοῦσα γυνὴ, ἐοῦσα θυγάτης Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμέ- 15
νου, οὐκέτι ἔτικτε τοδεύτερον. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης,
ὥς λέγεται, ἦν τε οὐ φρενῆρης, ἀκρομανῆς τε· ὁ δὲ Δω-
ριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο
κατ’ ἀνδραγαδίην αὐτὸς σχήσων τὴν βασιληίην. ὥς ε
ῶν οὕτῳ φρονέων, ἐπειδὴ ὁ, τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε, 5
καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐσήσαντο βα-

σιλῆα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς δεινὸν τε fricam ad
 ποιούμενος, καὶ ἐκ ἀξίων ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι, Cinypem
 αἰτήσας ληὸν, Σπαρτιήτας ἄγε ἐς ἀποικίην· οὔτε τῷ [4. 175.
 10 ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος, ἐς ἣντινα γῆν 198.] dedu-
 κτίσων ἰεῖη, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων. οἷα cit: sed inde
 δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει ἐς τὴν Λιδύην τὰ πλοῖα· κα- ejectus ter-
 τηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δ' ἐς Κίνυπα, tio post an-
 οἶκισε χῶρον κάλλισον τῶν Λιδύων παρὰ ποταμόν. no, in Pe-
 15 ἐξελαθεῖς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτει ὑπὸ Μακέων τε καὶ loponne-
 Λιδύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκετο ἐς Πελοπόννησον. sum rever-
 Ἐνθαῦτα δὲ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβέλευσε titur.
 43 ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν, Ἡρακληΐην τὴν ἐν Σικελίῃ Hinc ad
 κτίζειν, φὰς τὴν Ἐρυκος χώραν πᾶσαν εἶναι Ἡρακλη- condendam
 δέων, αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου. ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦ- in Sicilia
 5 τα, ἐς Δελφοὺς οἶχετο χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ, εἰ Heracleam
 αἰρέει ἐπ' ἣν σέλλεται χώραν· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾶ αἰρή- tendens,
 σειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν σόλον, τὸν καὶ ἐς cum Italiae
 Λιδύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην. Τὸν χρόνον oram lege-
 44 δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρίται, σφέας τε αὐτοὺς καὶ ret,
 Τήλυν τὸν ἐωῦτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν σε- a Crotonia-
 τεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους, tis, ut Syba-
 5 δεηθῆναι Δωριέος σφι τιμωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέν- ritæ aiunt,
 τας· συσρατεύεσθαι τε δὴ ἐπὶ Σύδαριν Δωριέα, καὶ συν- exoratus, u-
 ελεῖν τὴν Σύδαριν. ταῦτα μὲν νυν Συβαρίται λέγουσι na cum ipsis
 ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Κροτωνιῆται Sybarin e-
 δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ ξεῖνον προσεπιλαβέσθαι τῷ πρὸς vertit. [a.
 10 Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλλίην τῶν Ἰαμιδέων μάν- 510.] Di-
 τιν Ἠλεῖον μῦνον· καὶ τοῦτον τρόπῳ τοιῷδε· παρὰ Τή- versa Cro-
 λυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι toniatarum
 παρὰ σφέας, ἐπεὶ τέ οἱ τὰ ἰσὰ οὐ προεχώρεε χρῆσθαι de hoc bello
 θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὧν οὗτοι λέγουσι. narratio,
 Μαρτύρια δὲ τούτων ἐκάτεροι ἀποδεικνύουσι τάδε. Συ- 45
 βαρίται μὲν τέμενός τε καὶ νηὸν ἔοντα παρὰ τὸν ξηρὸν et argumen-
 Κράθιν, τὸν ἰδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα ta utriusque
 λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραδίῃ· τοῦτο δὲ, αὐτοῦ famæ.
 5 Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι
 παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ
 παρέπρηξε μηδέν, ἐπ' ὃ δὲ ἐσάλη ἐποίηε, εἴλε ἀν τὴν

46

Expeditionis
Siciliensis exitus
infelix, Doriei-
que ac socio-
rum interitus.
Unus ex duci-
bus superstes
Euryleon Mino-
am ac Selinun-
tem occupat,
brevique post
a Selinuntiis in-
terficitur.

47

Philippus
Crotoniata,
Olympionices,
Dorieum in Si-
ciliam secutus,
post mortem a
Segestanis ut
heros colitur.

48

Cleomenes post
imperium [c.
42.] paucorum
annorum mo-
ritur, unica filia
Gorgone [7,
239.] relicta.

49

Vivo adhuc
Cleomene
Aristagoras

Ἐρυκίνην χώραν, καὶ ἐλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδει-
κνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἡλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κρο- 10
τωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ
Καλλίεω ἀπόγονοι. Δωριεῖ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπο-
γόνοισι, οὐδέν· καί τοι εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συβαρι-
τικοῦ πολέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ
Καλλίῃ. ταῦτα μὲν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀπο- 15
φαίνονται· καὶ πάρεσι ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων,
τούτοισι προσχωρεῖν. Συνέπλεον δὲ Δωριεῖ καὶ ἄλλοι
συγκτίσαι Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παρσιδάτης
καὶ Κελέης καὶ Εὐρυλέων· οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο παντὶ
σὺλῳ ἐς τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἐσσωθέντες ὑπό
τε Φοινίκων καὶ Ἑγεσαίων· μῦθος δὲ γε Εὐρυλέων τῶν 5
συγκτισέων περιεγένετο τούτου τοῦ πάθους. συλλαβὼν
δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινώην
τὴν Σελινουσίων ἀποικίην· καὶ συνελευθέρου Σελινου-
σίων τῷ μυνάρχῳ Πειθαγόρῳ. μετὰ δὲ, ὡς τῷτον κατ-
εῖλε, αὐτὸς τυραννίδα ἐπεχείρησε Σελινῶντος, καὶ ἐμου- 10
νάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπα-
νασάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου
βωμόν. Συνέσπετο δὲ Δωριεῖ καὶ συναπέθανε Φίλιπ-
πος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνὴρ· ὃς ἀρμοσάμενος
Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος·
ψευσθεῖς δὲ τοῦ γάμου, οἴχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ
ταύτης δὲ ὀρμεώμενος συνέσπετο οἰκητῇ τε τριήρεϊ καὶ 5
οἰκητῇ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐὼν τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος
Ἑλλήνων τῶν κατ' ἐωϋτόν. διὰ δὲ τὸ ἐωϋτοῦ κάλλος
ἐνείκατο παρὰ Ἑγεσαίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ
τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἰδρυσάμενοι, θυσίησι αὐτὸν ἱλά-
σκονται. Δωριεὺς μὲν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε·
εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένους, καὶ κα-
τέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαιμόνος· οὐ γάρ
τινα πολλὸν χρόνον ἤρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθα-
νε ἅπαις, θυγατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὐνομα ἦν Γορ- 5
γῷ.

ΑΠΙΚΝΕΕΤΑΙ δ' ὧν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύ-
ραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένους ἔχοντος τὴν ἀρχήν·

τῷ δὲ ἐς λόγους ἦϊε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων Spartam
adit [c.38.]
 χάλκεον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδου ἐνέλετμήτο, Qui cum,
 5 καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεό- Asiæ osten-
 μενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε, tans bona,
 “ Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσης τῆς Cleomenem
 “ ἐνθαῦτα ἀπίξιός· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐσι τοιαῦτα. ad Persas
 “ Ἰώνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ’ ἐλευθέρων, ὄνειδος aggredien-
 10 “ καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοι- dos ipsam-
 “ πῶν ὑμῖν, ὅσω προεσέατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς que adeo
 “ θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἰωνας ἐκ τῆς δουλοσύ- regissedem,
 “ νης, ἄνδρας ὁμαίμονας. εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χω- Susa, occu-
 “ ρεῖν οἷά τέ ἐσι. οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, pandam
 15 “ ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε pellicere
 “ ἀρετῆς πέρι· ἢ τε μάχη αὐτέων ἐσὶ τοιήδε, τόξα, καὶ studeret,
 “ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς
 “ τὰς μάχας, καὶ κυρδασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὔτω
 “ εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι. ἐσι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι
 20 “ τὴν ἡπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συν-
 “ ἀπασι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος,
 “ καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς ποικίλη, καὶ ὑποζύγιά τε καὶ
 “ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε.
 “ κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω.
 25 “ Ἰώνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοὶ, οἰκέοντές τε χώραν ἀγα-
 “ θὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε
 ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνα-
 κι ἐντετμημένην. “ Λυδῶν δὲ,” ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγό-
 ρης, “ οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἡῶ, πολυπρόδα-
 30 “ τώτατοί τε ἐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυ-
 “ καρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς
 “ ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ πρόσουροι Κίλι-
 “ κες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν ᾗ ἦδε Κύ-
 “ προς νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα βασιλεῖ
 35 “ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχον-
 “ ται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόδατοι.
 “ Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώραν τήνδε ἔχοντες. ἔχε-
 “ ται δὲ τούτων γῆ ἦδε Κισσίη, ἐν τῇ δὲ παρὰ ποτα-
 “ μὸν τόνδε Χοάσπεα κείμενά ἐσι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἐν-
 40 “ θα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν
 “ χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύ-

“ τὴν τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι
 “ ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ
 “ οὕτω χρηστῆς, καὶ οὐρῶν σμικρῶν, χρεῶν ἐσι ὑμέας
 “ μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἑόντας 45
 “ ἰσοπαλέας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους· τοῖσι ἔτε
 “ χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐσι οὐδέν, οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καὶ
 “ τινὰ ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέ-
 “ χον δὲ τῆς Ἀσίνης πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι
 “ αἰρήσεσθε;” Ἀρισαγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε. Κλεομέ- 50
 νης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλο-
 “ μαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέεσθαι.” Τότε μὲν

50

Laco scisci-
 tatus itine-
 ris a mari
 ad regiam
 longitudi-
 nem, condi-
 tionem ad-
 spernatur,

ἐς τοσοῦτον ἤλασαν. ἐπεὶ τε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρῃ ἐγένετο
 τῆς ἀποκρίσιος, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκεείμενον, εἶρετο ὁ
 Κλεομένης τὸν Ἀρισαγόρην, ὁκοσέων ἡμερέων ἀπὸ θα-
 λάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλῆα· ὁ δὲ Ἀρι- 5
 σαγόρης, τᾶλλα ἑὼν σοφὸς, καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ,
 ἐν τούτῳ ἐσφάλη. χρεῶν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἔον, βου-
 λόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέ-
 γει δ’ ὦν, τριῶν μηνῶν φᾶς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ,
 ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισαγόρης 10
 ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε,
 “ ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· ἐθένα γὰρ
 “ λόγον εὐπετέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας
 “ ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.” ὁ μὲν δὴ

51

ne pollici-
 tationibus
 quidem Mi-
 lesii ma-
 gnam pecu-
 niam offe-
 rentis vinci
 se patiens.

Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ἦϊε ἐς τὰ οἰκία. Ὁ δὲ Ἀρι-
 σαγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἦϊε ἐς τοῦ Κλεομένεος· ἐσελ-
 θὼν δὲ εἴσω, ἅτε ἱκετεύων, ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν
 Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· παρεσχέκεε γὰρ
 δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ οὖνομα ἦν Γοργώ· 5
 τοῦτο δὲ οἱ καὶ μόνον τέκνον ἐτύγχανε ἔον ἐτέων ὀκτῶ ἢ
 ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ
 βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἴνεκα. ἐνθαῦ-
 τα δὴ ὁ Ἀρισαγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπι-
 σχνεόμενος, ἣν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ 10
 τοῦ Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων
 ὁ Ἀρισαγόρης· ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέ-
 δεκτο, καὶ τὸ παιδίον ἠυδάξατο, “ Πάτερ, διαφθε-
 “ ρέει σε ὁ ξεῖνος, ἣν μὴ ἀποστὰς ἴης.” ὁ τε δὴ Κλεο-
 μένης ἤσθεῖς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσει, ἦϊε ἐς ἕτερον 15

οἶκημα, καὶ ὁ Ἀρισαγόρης ἀπαλλάσσετο τοπαράπαν
ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆ-
ναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλῆα. ἔχει γὰρ 52-54
ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὥδε. σταθμοὶ τε πανταχῇ εἰσὶ βα-
σιλῆιοι, καὶ καταλύσεις κάλλισαι διὰ οἰκεομένης τε ἡ
ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλέος. διὰ μὲν γε Λυδίας καὶ Φρυ-
γίης σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσὶ εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσ-
σερες καὶ ἑννεήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκδέκεται δ' ἐκ τῆς
Φρυγίης ὁ Ἄλυς ποταμὸς, ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς
διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω διεκπερᾶν τὸν πο-
ταμόν· καὶ φυλακτήριον μέγα ἐπ' αὐτῷ. διαβάντι δὲ ἐς
10 τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευομένῳ μέχρι οὖρων
τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ δυὼν δέοντές εἰσι τριήκοντα, πα-
ρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν· ἐπὶ δὲ τοῖσι τούτων
οὖροισι διξᾶς τε πύλας διεξελάς, καὶ διξὰ φυλακτήρια
παραμείψαι. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι, καὶ διὰ τῆς Κι-
15 λικίης ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς εἰσὶ σταθμοὶ, παρασάγγαι
δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς
Ἀρμενίης ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ οὖνομα Εὐ-
φράτης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίῃ σταθμοὶ μὲν εἰσι καταγωγέ-
ων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἕξ καὶ πεντήκοντα καὶ
20 ἥμισυ· καὶ φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. ποταμοὶ δὲ νηυσὶ
περητοὶ τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη
διαπορθεῦσαι ἐστὶ· πρῶτος μὲν, Τίγρις· μετὰ δὲ, δεύ-
τερός τε καὶ τρίτος αὐτὸς οὖνομαζόμενος, οὐκ αὐτὸς ἐὼν
ποταμὸς, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότερος
25 αὐτέων καταλεχθεὶς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δ' ὕσερον, ἐκ
Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὖνομα ἔχει
Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ κοτε ἐς διώρυχας ἐξήκοντα
καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσβάλλονται
ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν, σταθμοὶ εἰσι τέσσερες. ἐκ δὲ ταύ-
30 τῆς ἐς τὴν Κισσίην χώραν μεταβαίνουντι, ἑνδεκα σταθμοὶ,
παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισυ ἐστὶ
ἐπὶ ποταμόν Χοάσπην, ἑόντα καὶ τοῦτον νηυσὶ περητόν·
ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι οἱ πάντες σταθμοὶ
εἰσι ἑνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγὰί μὲν νυν σταθμῶν τοσ-
αῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀναβαίνουντι. Εἰ δὲ ὀρ-
θῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληϊκὴ τοῖσι παρασάγγη-

Obiter de
illius itine-
ris [c. 50.]

per stath-
mos, para-
sangas, sta-
dia diesque
dimensi
ratione.

Fluvii in eo
memorabi-
liores, Ha-

lys, [1. 72.]
Euphrates,
[1, 180.]

Tigris, [1,
189.] duo
cognomines,

[sed iidem in
textu Hero-
doteo anony-
mi] Gyndes,

[1, 189.
202.] post-
remus

Choaspes,
[1, 188.] ad

quem Susa
Memnonia

[5, 49. 7,
151.]

σι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα σάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων σάδια ἔσι ἐς τὰ βασιλῆϊα τὰ Μερμόνια καλεόμενα, πεντακόσια καὶ τρισχί-
 λια καὶ μύρια, παρασαγγέων ἐόντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν σάδια ἐπ' ἡμέρη
 54 ἐκάσῃ διεξιούσι, ἀναισιμούνται ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννεή-
 κοντα. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισαγόρῃ, εἰπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὁρῶς εἶρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέσερον τούτων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο ση-
 55 μανέω· τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδεις ὁδὸν δεῖ προσλο-
 γίσασθαι ταύτην καὶ δὴ λέγω σαδίους εἶναι τοὺς πάν-
 τας ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σέσων, τῆτο γὰρ Μερμόνιον ἄςυ καλέεται, τεσσεράκοντα καὶ τετρα-
 κισχιλίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδεις εἰσὶ τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσιοι σάδιοι· καὶ οὕτω 10

55 τρισὶ ἡμέρησι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός. Ἀπε-
 λαινόμενος δὲ ὁ Ἀρισαγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης, ἦϊε ἐς τὰς Ἀθήνας, γενομένης ὥδε τυράννων ἐλευθέρας.

*Digressio de rebus Atticis.
 Aristogiton et Harmodius,
 genere Gephyraei, inter-
 ficiunt [a. 514.] Hippar-
 chum Pisistrati filium,*

ΕΠΕΙ Ἰππαρχον τὸν Πεισιστράτη, Ἰππίεω 5
 δὲ τῶ τυράννῃ ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου
 τῷ ἐωϋτοῦ πάθει ἐναργεστάτην, κτείνεσι Ἀρι-
 56 σογείτων καὶ Ἀρμόδιος, γένος ἐόντες τὰ ἀνέ-
 καθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι
 ἐπ' ἔτεα τέσσερα οὐδὲν ἥσσον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ προ- 10
 τοῦ. Ἡ μὲν νυν ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἡδε.
 ἐν τῇ πρωτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκει ὁ Ἰπ-
 παρχος ἄνδρα οἱ ἐπισάντα μέγαν καὶ εὐεϊδέα αἰνίσσε-
 σθαι τάδε τὰ ἔπεα,

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ.
 Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

57
*Gephyraeo-
 rum majores cum
 Cadmo e*

ταῦτα δὲ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερός ἦν ὑπερτι-
 θέμενος ὄνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν,
 ἔπεμπε τὴν πομπήν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ. Οἱ δὲ Γεφυ-
 ραῖοι, τῶν ἔσαν οἱ φονέες οἱ Ἰππάρχου, ὡς μὲν αὐτοὶ λέ-
 γουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίας τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ

ἀναπυνθανόμενος εὐρίσκω, ἔσαν Φοίνικες τῶν σὺν Κάδ-
 5 μῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτὴν κα-
 λεομένην· οἴκεον δὲ τῆς χώρας ταύτης ἀπολαχόντες τὴν
 Ταναγρικὴν μοῖρην. ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον
 ἐξανασάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι οὗτοι δεύτερα
 ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξανασάντες ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηνέων.
 10 Ἀθηναῖοι δὲ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο σφέων αὐτῶν
 εἶναι πολιήτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ ἀξιαπηγῆτων
 ἐπιτάξαντες ἐργεσθαι. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν
 Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε
 5 πολλὰ, οἰκῆσαντες ταύτην τὴν χώραν, ἐσήγαγον διδασκά-
 λια ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἔοντα
 πρὶν Ἕλλησι, ὥς ἐμοὶ δοκέειν. πρῶτα μὲν τούτοις
 ἐχρέωντο, κατὰπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες.
 μετὰ δὲ, χρόνου προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβα-
 λον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων. περιόικεον δὲ
 σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλή-
 10 νων Ἴωνες· οἱ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινί-
 κων τὰ γράμματα, μεταρῥυθμίσαντές σφεων ὀλίγα,
 ἐχρέωντο· χρεώμενοι δὲ, ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον
 ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικήϊα
 κεκληῆσθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας καλέουσι ἀπὸ
 15 τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι βύβλων
 ἐχρέωντο διφθέρησι αἰγέησί τε καὶ οἰέησι· ἔτι δὲ καὶ τὸ
 κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας
 γράφουσι. Ἰδὼν δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα
 ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήσβησι
 τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσὶ τισι ἐγκεκολαμμένα, τὰ
 5 πολλὰ ὁμοῖα ἔοντα τοῖσι Ἰωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν
 τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει,

Ἀμφιτρεύων μ' ἀνέθηκεν, ἰὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

ταῦτα ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λαΐον τὸν Λαβδάκου τοῦ
 Πολυδώρου τοῦ Κάδμου. Ἄτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέ-
 τρῳ τόνῳ λέγει,

Σκαῖος πυγμαχέων με ἐκηβόλω Ἀπολλωνι
 Νικήσας ἀνέθηκε τεῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Phoenicia in
 Bœotiam
 delati, a-
 grum Tana-
 græum sor-
 titio obti-
 nent: unde
 a Bœotis e-
 jecti, [c.
 61.] sedem
 Athenas
 transferunt.

58

Græci a co-
 lonis Phœ-
 nicibus cum
 alia edocti,
 tum notas
 literarum.
 Pellium ad
 scribendum
 usus.

59-61

Tripodes
 Thebis
 in templo
 Apollinis
 Ismenii,
 quorum epi-
 grammata
 literis Cad-
 meis [prout
 Herodoto
 visum est]
 scripta.

60

61

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἴπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτός γ' ἐστὶ ὁ ἄναθεῖς, καὶ μὴ ἄλλος τῷ οὐνομα ἔχων τῷ Ἴπποκόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν εὐσκόπῳ Ἀπόλλωνι
Μουναρχέων ἀνέθηκε τεῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

62

Occiso Hip-
parcho, [c.
55.] dum
Hippias ty-
rannus A-
thenienses
asperius
vexat, Alc-
maeonidae
cum cæteris
exsulibus,
[1, 64.]
quem sibi
reditum in
patriam ar-
mis parare
non potue-
rant, astu
conficere ni-
tuntur. Igi-
tur et tem-
plum Del-
phicum [1,
50. 2, 180.]
magnificen-
tissime re-
staurantes,

63

et dona-
dantes Py-
thiæ, obti-
nent, ut
Spartani,
quoties A-
pollinem
consulunt,

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρ-
χέοντος ἐξανιστάται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέ-
πονται ἐς τοὺς Ἐγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέν-
τες ὕσερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρεύουσι ἐς Ἀθήνας· καί
σφι ἰσά ἐστι ἐν Ἀθήνησι ἰδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι
λοιποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων
ἰσῶν, καὶ δὴ καὶ Ἀχαιῆς Δῆμητρος ἰρόν τε καὶ ὄργια.
Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίε, καὶ οἱ Γεφυραῖοι
ὄθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχου φονέες, ἀπήγη-
ταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοις ἐτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρ-
χὰς ἥϊα λέξων λόγον, ὥς τυράννων ἐλευθερώθησαν οἱ
Ἀθηναῖοι. Ἰππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου
Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι,
γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας,
ἐπεὶ τέ σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοις Ἀθηναίων φυγάσι πει-
ρωμένοις κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἐπ' προεχώρει ἡ κάτοδος, ἀλ-
λὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ
ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος
τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι
Πεισιστρατίδῃσι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν
νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα, τότε δὲ
οὐκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἦκον-
τες, καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἐτι, τὸν τε νηὸν
ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον, τὰ τε ἄλλα,
καὶ συγκεϊμένου σφι παρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηὸν,
Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν. Ὡς ὦν δὴ οἱ
Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμε-
νοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅπως ἔλθοιεν Σπαρ-
τιητέων ἄνδρες, εἴτε ἰδίῳ σόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμε-
νοι, προσφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαι-
μόνιοι δὲ, ὥς σφι αἰεὶ τῷ οὗτὸ πρόφαντον ἐγένετο, πέμ-

10 πουςι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀσέρος, ἔοντα τῶν ἁσῶν ἄνδρα
 δόκιμον, σὺν στρατῷ, ἐξελαῶντα Πεισιζρατίδας ἐξ Ἀθηνέ-
 15 ων, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἔοντας ταμάλιστα· τὰ γὰρ
 τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμ-
 πουςι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι. ὁ μὲν δὲ
 προσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατὴν ἀπέβησε· οἱ δὲ Πει-
 σιζρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ
 20 Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γὰρ σφι συμμαχίη
 πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν,
 κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, καὶ τὸν βασι-
 λῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπεὶ τε
 ἔσχον συρμάχους οἱ Πεισιζρατίδαι, ἐμηχανέατο τοιάδε.
 25 καίρσαντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ ἱππάσιμον ποιή-
 σαντες τῷτον τὸν χάσμον, ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον·
 ἐμπεσῆσα δὲ διέφθειρε ἄλλως τε πολλὰς τῶν Λακεδαιμο-
 νίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους
 αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρχοντο. ὁ μὲν δὲ πρῶτος σόλος
 30 ἐκ Λακεδαιμόνος ἔτῳ ἀπήλλαξε· καὶ Ἀγχιμολίῳ εἰσὶ τα-
 φαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχὲρ τῇ Ἡρακλεΐδῃ τῇ ἐν
 Κυνοσάργει. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζῳ σόλον σείλαν-
 35 τες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς
 ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδην,
 ἔκῃτι κατὰ θάλασσαν σείλαντες, ἀλλὰ καὶ ἡπειρον. τοῖσι
 40 δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἢ τῶν Θεσσαλέων
 ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο·
 καὶ σφειὼν ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρες· οἱ δὲ
 περιγενομένοι, ἀπαλλάσσοντο ὥς εἶχον ἰδυῖς ἐπὶ Θεσ-
 45 σαλίας. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ, ἅμα Ἀθη-
 ναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροις ἐπολιόρκει
 τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.
 Καὶ ἔδεν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τῆς Πεισιζρατίδας οἱ Λα-
 50 κεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἷ
 τε Πεισιζρατίδαι σίτοις καὶ ποτοῖς εὖ παρεσκευά-
 55 σοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίῃ τοῖσι μὲν κακὴ
 ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἢ αὐτὴ αὐτὴ σύμμαχος· ὑπε-
 κτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισιζρα-
 τιδέων ἤλωσαν. τοῦτο δὲ ὥς ἐγένετο, πάντα αὐτέων τὰ

toties Athe-
 nas liberare
 oraculi mo-
 nitu jube-
 antur. Pri-
 mae Sparta-
 norum in
 Atticam ex-
 peditionis
 infaustus
 eventus.

64-65

Felicius alte-
 rius duce Cleo-
 mene susce-
 ptæ. Pisistra-
 tidæ tyranni-
 de exuti, [a.
 510.] Sigeum
 ad Scaman-
 drum, [4, 38.
 5, 94.] conce-
 dont. Pisistra-
 tus et filii
 quamdiu A-
 thenis regna-
 verint, unde-
 que originem
 traxerint.

65

πράγματα συνετετάρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῶ
 τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥς ἐν 10
 πέντε ἡμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ,
 ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες
 μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἕτεα ἑξ τε καὶ τριήκοντα, ἔοντες δὲ
 καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν αὐ-
 τέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανδρον· 15
 οἱ πρότερον ἐπήλυδες ἔοντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασι-
 λῆες. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τῷ οὐνομα ἀπεμνημόνευσε·
 Ἰπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι τὸν Πεισιστράτον, ἐπὶ τῷ
 Νέσορος Πεισιστράτου ποιούμενος τὴν ἐπωνυμίην. οὕτω
 μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἔλευ- 20
 θερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιοχρεῶ ἀπηγήσιος, πρὶν
 ἢ Ἰωνίην τε ἀποσῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα
 τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρηῖσαι σφέων
 βοηθείην, ταῦτα πρῶτα φράσω. Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ
 πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο
 μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάσθουν, Κλει-
 σθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκμαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν
 Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης 5
 μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι·
 θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Κασίῳ. αὗτοι οἱ ἄν-
 δρες ἐσασίασαν περὶ δυνάμιος· ἐσσούμενος δὲ ὁ Κλει-
 σθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλης
 εἰτίας Ἀθηναίης, δεκαφύλης ἐποίησε, τῶν Ἰωνος παίδων, 10
 Γελέοντος καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὀπλη-
 τος, ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δ' ἐτέρων
 ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρῶν, πάρεξ Αἰάντος· τοῦτον
 δὲ, ἅτε ἀσυγείτονα καὶ σύμμαχον ξεῖνον ἔοντα, προσ-
 ἔθετο. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοί, ἐμιμέετο ὁ Κλει-
 σθένης οὗτος τὸν ἐωῦτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν
 Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολε-
 μήσας, τοῦτο μὲν, ῥαψωδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζε-
 σθαι τῶν Ὀμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ 5
 Ἀργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέεται· τοῦτο δὲ, ἡρώϊον γὰρ
 ἦν καὶ ἔσι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστῃ τῇ
 Ταλάῃ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἔοντα Ἀργεῖον,
 ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας. ἔλθων δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηση-

66

De rebus A-
 theniensium
 post tyrannos
 expulsos usque
 ad Aristagoræ
 Milesii adven-
 tum. Clisthe-
 nis et Isagoræ
 factiones. Ille
 auram captat
 popularem et
 Athenienses,
 abrogata pris-
 ca in quatuor
 tribus divisio-
 ne, in decem
 dispertit novis
 appellatas no-
 minibus,

67

avum ma-
 ternum ini-
 tans, Clisthe-
 nem Sicyonio-
 rum tyran-
 num, [G,
 131.] qui
 cum alia Si-
 cyone nova-
 verat, [obi-
 ter hic de
 rhapsodis,

10 ριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρησον· ἡ δέ γε Πυθίη χρᾶ οἱ *Adrasto Te-*
 φᾶσα, Ἄδρησον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον *laionida, Me-*
 δὲ λευσηῖρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελ- *lanippo Asta-*
 θῶν ὀπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἄδρησος *cida, choris*
 ἀπαλλάξεσθαι. ὥς δὲ οἱ ἐξευρήσθαι ἐδόκεε, πέλμψας ἐς *tragicis]*
 15 Θήβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάν-
 ιππον τὸν Ἀσακοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγαγόμενος
 δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν
 αὐτῷ τῷ πρυτανήϊω, καί μιν ἴδρυσεν ἐνθαῦτα ἐν τῷ
 ἰσχυροτάτῳ. ἐπιγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλει-
 20 σθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὥς ἔχθισον
 εἶντα Ἀδρήσω· ὃς τὸν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκισέα ἀπε-
 κτόνεε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα. ἐπεὶ τε δὲ οἱ τὸ τέμε-
 νος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὀρτὰς Ἀδρήσου ἀπελόμενος,
 ἔδωκε τῷ Μελάνιππῳ. οἱ δὲ Σικυῶνιοι ἐώθεσαν μεγα-
 25 λωσὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἄδρησον· ἡ γὰρ χώρα ἦν αὕτη
 Πολύβου· ὁ δὲ Ἄδρησος ἦν Πολύβου θυγατριδέος· ἅπαις
 δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήσω τὴν ἀρχήν. τὰ τε
 δὴ ἄλλα οἱ Σικυῶνιοι ἐτίμων τὸν Ἄδρησον, καὶ δὴ πρὸς,
 τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν
 30 Διόνυσον οὐ τιμέωντες, τὸν δὲ Ἄδρησον. Κλεισθένης δὲ
 χορὸς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην τῷ
 Μελάνιππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἀδρησὸν οἱ πεποίητο. Φυλᾶς 68
 δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι τοῖσι Σικυω- *tum Sicyo-*
 νίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ἄλλα οὐνόματα. *niorum tri-*
 ἐνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ *bubus nova*
 5 οὓς τε καὶ ὄνθ καὶ χοῖρῳ τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεῖς, αὐτὰ *nomina im-*
 τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἐωῦτοῦ φυλῆς· ταύτη *posuerat.*
 δὲ τὸ οὐνομα ἀπὸ τῆς ἐωῦτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ
 Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ, Ὑᾶται· ἄλλοι δὲ, Ονεᾶ-
 ται· ἕτεροι δὲ, Χοιρεᾶται. τούτοις τοῖσι οὐνόμασι τῶν
 10 φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυῶνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἀρ-
 χοντος, καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος, ἔτι ἐπ' ἕτεα ἐξήκοντα·
 μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς
 Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας· τετάρτους δὲ
 αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήσου παιδὸς Αἰγιαλέος,
 τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενοι κεκληῖσθαι Αἰγιαλέας. Ταῦ- 69
 τα μὲν γυν ὁ Σικυῶνιος Κλεισθένης ἐπεποίηκε. ὁ δὲ δὴ *Tali modo*

eum multo
potentior
adversariis
evasisset,

Ἀθηναῖος Κλεισθένης, ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγα-
τριδέος, καὶ τὸ οὐνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ, καὶ
οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφισι αἱ αὐταὶ ἔωσι φυ- 5
λαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθέnea ἐμιμήσατο.
ὥς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον
πάντων, τότε πρὸς τὴν ἐωῦτοῦ μοίρην προσεδήκατο,
τὰς φυλὰς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦνος ἐξ ἐλασσό-
νων· δέκα τε δὴ φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα 10
δὲ καὶ τοὺς δῆμους κατένεμε ἐς τὰς φυλὰς· ἦν τε, τὸν
δῆμον προσθέμενος, πολλῶ κατύπερθε τῶν ἀντισιασι-
τέων.

70-72

Isagoras, Cleomene
Spartanisque in auxi-
lium vocatis, per spe-
ciem sceleris Cylonii
[interfectus Cylon a.
612.] Clisthenem cum
aliis multis solum ver-
tere cogit. Ibi dum
Cleomenes, Isagoræ
gratificaturus, res no-
vas Athenis molitur, A-
thenienses, armis sum-
ptis, Spartanos atque
Isagoram [c. 74.] ex-
pellunt, Isagoreos ne-
cant.

Ἐν τῷ μέρει δὲ ἐσσούμενος ὁ Ἰσαγόρης
ἀντιτεχνᾷται τάδε. ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν
Λακεδαιμόνιον, γενόμενον ἐωῦτῳ ξεῖνον ἀπὸ τῆς
Πεισιστρατιδέων πολιουρκίης. τὸν δὴ Κλεομένεα
εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυ- 5
ναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης
ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθέnea,
καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
ἐναγέας ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ
διδασχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνί- 10
δαι καὶ οἱ συσασιῶται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ
φύγε τέττε· αὐτὸς δὲ ὁ μετεῖχε, ἐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

71

Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν. ἦν Κύλων
τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ τυραννίδι
ἐκόμησε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιρητὴν τῶν ἡλικιωτέ-
ων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυνάμενος
δὲ ἐπικρατῆσαι, ἐκέτης ἵζετο πρὸς τῷγαλμα. τούτους 5
ἀνισέασιν μὲν οἱ πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων, οἵπερ ἔνεμον
τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι
δὲ αὐτοὺς αὐτὴ ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ τῆς

72

Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο. Κλεομένης δὲ ὥς πέμ-
πων ἐξέβαλε Κλεισθέnea καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης
μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε· μετὰ δὲ, οὐδὲν ἔσπον παρῶν ἐς τὰς
Ἀθήνας ὁ Κλεομένης, οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί· ἀπικόμενος
δὲ ἀγηλατέει ἐπτακόσια ἐπίσια Ἀθηναίων, τὰ οἱ ὑπέ- 5
θετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦτα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βου-
λὴν καταλύειν ἐπειρᾷτο· τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγό-
ρεω σασιῶτησι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε. ἀντισαθείσης δὲ

τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὃ, τε Κλεο-
 10 μένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ σασιῶται αὐτοῦ καταλαμ-
 βάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ
 φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ
 ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτέων
 Λακεδαιμόνιοι. ἐπετελέετο δὲ τῷ Κλεομένει ἡ φήμη· ὥς
 15 γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατα-
 σχήσειν, ἥϊε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ, ὥς προσερέων· ἡ δὲ
 ἰοηΐη ἐξαναστᾶσα ἐκ τῆς θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν
 ἀμείψαι, εἶπε, “ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρει,
 “ μὴδ’ ἐσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριῆα πα-
 20 “ ριέναι ἐνθαῦτα.” ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, ἀλλ’ οὐ Δω-
 “ ριεύς εἰμι, ἀλλ’ Ἀχαιός.” ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι ἐδὲν
 χρεώμενος, ἐπεχείρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε
 μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κα-
 τέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησί-
 25 θεον τὸν Δελφόν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος
 ἔχοιμ’ ἂν μέγιστα καταλέξαι. οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι
 ἐτελεύτησαν. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθέnea καὶ
 τὰ ἑπτακόσια ἐπίσια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος
 μεταπεμψάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδεις, συμ-
 μαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἡπιστάτο
 5 γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκ-
 πεπολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς
 Σάρδεις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ
 Ὑδάσπεος, Σαρδίων ὑπαρχος, ἐπειρώτα τίνες εἶντες
 ἄνθρωποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοίατο Περσέων σύμ-
 10 μαχοι γενέσθαι. πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων,
 ἀπεκορύφου σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλεῖ Δαρείῳ
 Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συν-
 ετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέ-
 λευε. οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλόμενοι, δι-
 15 δόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι.
 οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἐωϋτῶν, αἰτίας μεγά-
 λας ἔχον. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιῦβρίσθαι ἔπε-
 σι καὶ ἔργοισι ὑπ’ Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πε-
 λοποννήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσα-
 σθαί τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγό-

73

Revocatis
 Clisthene
 cæterisque
 exsulibus,
 dum Athe-
 nienses vin-
 dictam
 Spartanor-
 um veriti,
 Persarum
 auxilium
 frustra am-
 biunt,

74

Cleomenes
 cum exerci-
 tu Pelopon-
 nesio, simul-
 que Bæoti

ac Chalci-
denses, At-
ticam inva-
dunt.

75 Sed prins-
quam res ad
manus veni-
ret, orta dis-
sensione in-
ter Pelopon-
nesios adeo-
que ipsos
Spartano-
rum reges,
Cleomenem
et Demara-
tum, (unde
lex Spartae
lata, ne
posthac am-
bo reges una
in bellum
exirent) so-
cii dilabun-
tur.

76 Quatuor
Doriensium
in Atticam
expeditio-
nes inde a
Codri tem-
poribus.

77 Athenien-
ses metu
Peloponne-
siorum libe-
rati, a Bæo-
tis ac Chal-

ρεα βουλόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος. Κλεομένης τε δὴ σόλῳ με-
γάλῳ ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ
συνδήματος Οἰνόην αἰρέουσι, καὶ Ὑσιᾶς, δήμους τοὺς
ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα
ἐσίνοντο, ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, 10
καίπερ ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλ-
κιδέων ἐσύσερον ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοπον-
νησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν Ἐλευσῖνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα.
Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην, Κο-
ρινθιοὶ μὲν πρῶτοι σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὥς οὐ ποι-
οῖεν τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο·
μετὰ δὲ, Δημάρετος ὁ Ἀρίσωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς
Σπαρτιητέων, καὶ συνεξαγαγὼν τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λα- 5
κεδαιμόνος, καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ
Κλεομένει. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχосασίης ἐτέθη νόμος
ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἔπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασι-
λῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφοτέρω εἶπον-
το· παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἐτέρου, καταλείπε- 10
σθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· προτοῦ γὰρ δὴ
καὶ ἔτοι ἀμφοτέρω, ἐπὶ κλητοῖ σφὶ ἐόντες, εἶποντο. τότε δὴ
ἐν τῇ Ἐλευσῖνι ὁρέωντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τοὺς
τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας, καὶ
Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ 15
ἀπαλλασσόμενοι. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν
ἀπικόμενοι Δωριέες, δὶς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες, καὶ
οἷς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθους τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον
μὲν, ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκισαν, οὗτος ὁ σόλος ἐπὶ Κό-
δρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων, ὁρθῶς ἂν καλέοιτο· δεύ- 5
τερον δὲ καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν ἐξέλασιν
ὁρμηθέντες, ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε,
ὅτε ἐς Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίου ἐσέ-
βαλε· οὕτω τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.
Διαλυθέντος ὦν τοῦ σόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα
Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρατιήν ποι-
εῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι
βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἐδοῦσι τοὺς
Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωταῖσι ἢ τοῖσι Χαλ- 5

κιδεῦσι ἐπιχειρέειν. συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι ^{cidensibus}
 οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς ^{pœnas re-}
 φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. τῆς δὲ ^{petunt,}
 αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐ-
 10 βοίαν, συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες
 δὲ καὶ τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν
 ἵπποδοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δ' ἵπποδοταὶ ἐκαλέον-
 το οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τουτέων
 ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν
 15 φυλακῇ, ἐν πύλαις δῆσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας
 διμνέως ἀποτιμησάμενοι. τὰς δὲ πύδας αὐτέων, ἐν τῇσι
 ἐδεδέετο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ
 ἐς ἐμὲ ἔσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπε-
 φλευμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου
 20 τοῦ πρὸς ἐσπέρην τετραμμένου· καὶ τῶν λύτρων τὴν δε-
 κάτην ἀνέθηκαν, ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ
 δὲ, ἀριστερῆς χειρὸς ἔστηκε πρῶτα ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια
 τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλει· ἐπιγέγραπται δὲ οἱ τάδε,

25 Ἐθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
 Παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
 Δεσμῶ ἐν ἀχλόευντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
 Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

Ἀθηναῖοι μὲν νυν ἡὔξηντο· δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἐν μοῦνον, 78
 ἀλλὰ πανταχῇ ἢ ἰσηγορίῃ ὥς ἔστι χρήμα σπουδαῖον, εἰ ^{jam multo viri-}
 καὶ Ἀθηναῖοι τυραννεύόμενοι μὲν, οὐδαμῶν τῶν σφέας ^{um validiores}
 περιοικεόντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέν- ^{vicinis populis,}
 30 τες δὲ τυράννων, μακρῶ πρῶτοι ἐγένοντο· δηλοῖ ὧν ταῦ- ^{quos antea, sub}
 τα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐθελοκάκεον, ὥς δεσπότη ἐρ- ^{Pisistratidis,}
 γαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος ἐωῦτῶ προ- ^{virtute bellica}
 θυμέετο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔπραττον. ^{non antecellu-}
 Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τί- ^{erant. Quan-}
 79-80 σασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη ἀπὸ σφέων μὲν αὐτέων ^{tum isonomia}
 οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ ἐξενείκαν- ^{ad virtutem ci-}
 5 τας ἐκέλευε τῶν ἄγχισα δέεσθαι. ἀπελθόντων δὲ ὧν ^{vium conferat.}
 τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἀλίην ποιησάμε- ^{Thebani A-}
 νοι· ὥς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγχισα ^{thenienses}
 δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τουτέων, “ Οὐκ ^{ulturi, Ægi-}
 80 ^{netas ad o-}
^{pem sibi fe-}
^{rendam sol-}
^{liciant. Qui}
^{cum Æaci-}
^{das auxilio}
^{misissent,}

80

“ ὦν ἄγχιστα ἡμέων οἰκέεσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι
 “ καὶ Θεσπιέες, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ μαχόμενοι,
 “ προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί δεῖ τούτων 10
 “ γε δέεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ χρησθή-
 “ ριον.” Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγομένων, εἶπε δὴ κοτε μαθών
 τας, “ Ἐγὼ μοι δοκέω συνιέναι τὸ ἐθέλει λέγειν ἡμῖν τὸ
 “ μαντήϊον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέσθαι θυγατέρες
 “ Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τούτων ἀδελφεῶν ἐουσέων, δο-
 “ κέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρη- 5
 “ τήρων γενέσθαι.” καὶ, οὐ γάρ τις γνώμη ταύτης
 ἀμείνων ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο
 Αἰγινητέων, ἐπικαλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοη-
 θέειν, ὡς ἐόντων ἄγχιστέων· οἱ δὲ σφι αἰτέουσι ἐπικου-
 ρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν. Πειρησαμέ-
 νων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν συμμαχίην τῶν Αἰακιδέ-
 ων, καὶ τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὖ-
 τας οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπε-
 δίδουσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο. Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμο- 5

81

Thebanis
 nihilo secius
 devictis,
 ipsi, et flo-
 rentes opi-
 bus, et A-
 theniensi-
 bus pridem
 infesti, Atti-
 cam inva-
 dunt, ma-
 gnamque
 astæ partem
 populantur.

νίη τε μεγάλη ἐπαρθέντες, καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνη-
 σθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους, τότε Θηβαίων δεηθέν-
 των, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον. ἐπικει-
 μένων γὰρ αὐτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώσαντος μακρῆσι
 νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον, κατὰ 10
 δὲ τῆς ἄλλης παραλίας πολλοὺς δήμους· ποιεῦντες δὲ
 ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο. Ἡ δὲ ἔχθρη
 ἢ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγέ-
 νετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐ-
 δένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτην ὦν τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπι-
 δαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε 5

82

Odii Egi-
 netarum ad-
 versus A-
 thenienses
 inveterati
 origo. Epi-
 daurii ad
 terram ste-
 rilitate le-
 vandam Da-
 miae et Au-
 xesia, (qua-
 rum cultus
 c. 83. de-
 scribitur) si-
 mulacra o-
 leagina ex
 oraculo fa-
 bricaturi, ab
 Atheniensi-
 bus, sacris

ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο. Ἡ δὲ ἔχθρη
 ἢ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγέ-
 νετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐ-
 δένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτην ὦν τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπι-
 δαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε 5
 Δαμῖης τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἰδρύσασθαι· καί
 σφι ἰδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοίσεσθαι. ἐπειρώτεον ὦν
 οἱ Ἐπιδαύριοι κότερα χαλκοῦ ποιεόνται τὰ ἀγάλματα,
 ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου
 ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων 10
 ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομί-
 ζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς
 οὐδαμοῦ κατ’ ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνησι. οἱ δὲ ἐπὶ
 τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ’ ᾧ ἀπάξουσιν ἔτεος ἐκάστου τῇ

- 15 Ἀθηναίῃ τῇ Πολιάδι ἰρὰ, καὶ τῷ Ἑρεχθεΐ· καταινέ- Minervæ et
 σαντες δ' ἐπὶ τούτοις οἱ Ἐπιδαύριοι, τῶν τε ἐδέοντο ἔτυ- Erechtheo
 χον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμε- in singulos
 νοι, ἰδρύσαντο· καὶ ἡ τε γῆ σφί ἔφερε, καὶ Ἀθηναίοισι annos pa-
 ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. Τοῦτον δ' ἔτι τὸν χρόνον, καὶ ctis, oleas
 83-84 obtinēt.
 προτοῦ, Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον, τὰ τε ἄλλα, καὶ Quæ simu-
 δίκας, διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδοσαν τε καὶ ἐλάμ- lacræ cum
 βανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, Æginetæ
 5 νῆας τε πηξάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνη χρησάμενοι, ἀπέση- rapiissent,
 σαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὲ ἑόντες διάφοροι, δη- Athenien-
 λέοντο αὐτοὺς, ὥς δὲ θαλασσοκράτορες ἑόντες, καὶ δὲ s s, Epidau-
 καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίας καὶ τῆς Αὐξή- riis onus il-
 σίης ὑπαιρέονται αὐτέων· καὶ σφεα ἐκόμισαν τε καὶ lud annuum
 10 ἰδρύσαντο τῆς σφετέρης χώρας ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ jam detre-
 Οἷῃ μὲν ἐστὶ οὖνομα, σάδια δὲ μάλιστά κη ἀπὸ τῆς πόλιος ctantibus,
 ὥς εἴκοσι ἀπέχει. ἰδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, raptum ab
 δυσίησί τε σφεα καὶ χοροῖσι γυναικητοῖσι κερτόμοισι Æginetis
 ἰλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδεικνυμένων ἑκατέρῃ τῶν δαιμό- repetunt :
 15 νων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ ἠγύρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐ- 84
 δένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπι-
 δαυρίοισι αἱ τοιαῦται ἰσοργίαι· εἰσὶ δὲ σφί καὶ ἄρρητοι
 ἰσοργίαι. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ
 Ἐπιδαύριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο, οὐκ ἐπιτέ-
 λεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυ-
 ρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὥς οὐκ ἀδικοῖεν· ὅσον μὲν
 5 γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν
 τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐσερῆσθαι αὐτέων, οὐ δίκαιον εἶ-
 ναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινῆτας
 πρῆσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι, ἐς Αἰγι-
 ναν πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινῆται
 10 ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα.
 Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσα- 85-86
 λῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀσῶν τούτους, οἱ ἀποπεμφθέντες sed dum vini
 ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἶγιναν, τὰ ἀγάλ- adhibent,
 ματα ταῦτα, ὥς σφετέρων ξύλων ἑόντα, ἐπειρῶντο ἐκ conatus vel
 τῶν βάρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα ἀνακομίσωνται. οὐ numine di-
 5 δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι, περι- vino, vel
 βαλόντας σχοινία ἔλκειν τὰ ἀγάλματα. καὶ σφί ἔλκου- quod Argivi
Æginetas
juvarent,
tum male

cedit, ut cæ-
teris occisis
modo unus
sospes eva-
dat.

86

σι, βροντήν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέ-
σθαι· τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἔλκοντας, ὑπὸ τουτέων
ἄλλοφρονῆσαι· παθόντας δὲ τοῦτο, κτείνειν ἀλλήλους
ἅτε πολεμίους· ἐς ὃ ἐκ πάντων ἓνα λειφθέντα, ἀνακο-
μισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω
λέγουσι γενέσθαι. Αἰγινῆται δὲ, οὐ νηϊ μιῇ ἀπικέσθαι
Ἀθηναίους· μίην μὲν γάρ, καὶ ὀλίγω πλεῦνας μιῆς, καὶ
εἴ σφι μὴ ἔτυχον εἶναι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπε-
τέως· ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χῶ-
ρην· αὐτοὶ δὲ σφι εἶξαι, καὶ οὐ διαναυμαχῆσαι. οὐκ
ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἔσπονες
συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ, κατὰ τοῦτο εἶξαν,
οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθη-
ναίους μὲν νυν, ἐπεὶ τέ σφι οὐδεὶς ἐς μάχην κατίστατο,
ἀποδάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέσθαι πρὸς τὰ ἀγάλ-
ματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐ-
τὰ, οὕτω δὴ περιβαλομένους σχοινία, ἔλκειν, ἐς ὃ ἐλκό-
μενα τὰ ἀγάλματα ἀμφοτέρω τῷ τῷ ποιῆσαι· ἐμοὶ μὲν
οὐ πιστα λέγοντες, ἄλλω δὲ τῷ· ἐς γούνατα γάρ σφι
αὐτὰ πεσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν ἔτω
ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ Αἰ-
γινῆται λέγουσι πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους, ὥς μέλ-
λοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἐτοίμους Ἀργεῖους ποιέε-
σθαι. τοὺς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποδεδάναι ἐς τὴν Αἰ-
γιναίην, καὶ παρεῖναι βοηθέοντάς σφι τοὺς Ἀργεῖους·
καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδάουρου διαδάντας ἐς τὴν νῆσον,
καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσέειν ὑπο-
ταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν

87

Hunc Athe-
nas rever-
sum uxores
peremto-
rum fibulis
vestium
confodiunt:
quare femi-
narum Atti-
carum vesti-
tus, qui pri-
us, ut omni-
um Græca-
eum [c. 88.]

βροντήν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι. Λέγε-
ται μὲν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε. ὁμο-
λογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἓνα μῦθον τὸν ἀποσω-
θέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι
μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθει-
ράντων, τὸν ἓνα τοῦτον περιγενέσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, τοῦ
δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἓνα,
ἀλλ' ἀπολέσθαι τῷ τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεῖς γὰρ ἐς τὰς
Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ τὰς γυ-
ναῖκας τῶν ἐπ' Αἰγίναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν

τι ποιησαμένας κείνον μοῦνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι, πέ- Doricus fue-
 ριξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι rat, in Ioni-
 περόνησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾶν ἐκάστην αὐτέων ὅκη εἴη cum,
 ὁ ἐωϋτῆς ἀνὴρ· καὶ τοῦτον μὲν ἔτῳ διαφθαρῆναι. Ἀθη-
 15 ναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθους δεινότερόν τι δόξαι εἶναι τὸ
 τῶν γυναικῶν ἔργον. ἄλλο μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεω ζη-
 μιῶσουςι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐ-
 τέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ προτοῦ αἱ τῶν Ἀθη-
 ναίων γυναῖκες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλη-
 20 σιωτάτην· μετέβαλον ὦν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ
 περόνησι μὴ χρέωνται. Ἔσι δὲ, ἀληθεῖ λόγῳ χρεω- 88
 μένοισι, οὐκ Ἰὰς αὕτη ἢ ἐσθῆς τοπαλαιὸν, ἀλλὰ Κάει- seu potius
 ρα· ἐπεὶ ἦγε Ἑλληνικὴ ἐσθῆς πᾶσα ἢ ἀρχαίη τῶν γυ- Caricum mu-
 ναικῶν, ἢ αὐτὴ ἦν, τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ tatus. Quos
 5 Ἀργείοισι καὶ τοῖσι Αἰγινήτησι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι mores Argi-
 τόδε ποιῆσαι νόμον εἶναι παρὰ σφὶ ἐκατέρωσι, τὰς πε- vi et Ægi-
 ρόνας ἡμιολίας ποιέεσθαι τοῦ τότε κατεσεῶτος μέτρου, netæ exinde
 καὶ ἐς τὸ ἰρὸν τῶν θεῶν τετέων περόνας μάλισα ἀνατιθέ- adsciverint.
 ναι τὰς γυναῖκας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν
 10 πρὸς τὸ ἰρὸν, μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων
 νόμον τολοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μὲν νυν καὶ
 Αἰγινήτεων αἱ γυναῖκες ἐκ τε τόσου κατ' ἔριν τῶν Ἀθη-
 ναίων, περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζοντας ἢ προτοῦ.
 Τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι γενομέ- 89
 νης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο. τότε δὴ Θηβαίων Illam Ægi-
 ἐπικαλεομένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα γε- netarum in-
 νομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινήται ἐβοήθεον τοῖσι cursionem
 5 Βοιωτοῖσι. Αἰγινήται τε δὴ ἐδῆευν τῆς Ἀττικῆς τὰ ses, Pythia
 παραδαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὀρμεωμένοισι ἐπ' Αἰ- vindictæ di-
 γίνης στρατεύεσθαι, ἦλθε μαντήϊον ἐκ Δελφῶν, ἐπι- lationem
 σχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινήτεων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, triginta an-
 τῷ ἐνὶ καὶ τριηκοσῷ, Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας, ἄρ- norum fru-
 10 χεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου· καὶ σφὶ χωρῆ- stra suaden-
 σαι τὰ βούλονται· ἦν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ te, protinus
 μὲν σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ ulcisci pa-
 δὲ καὶ ποιήσειν· τέλος μέντοι κατασρέψασθαι. ταῦτα rant,
 ὥς ἀπενειχθέντα ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ
 15 τέμενος ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἴδρυται·

90

Spartano-
rum machi-
nis impedi-
untur. Qui
cognita
fraude Alc-
maeonida-
rum, [c. 63.]
auditoque
arcanas A-
theniensi-
um sortes
multa sibi
mala mini-
tari,

τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο, ἀκούσαντες ὅπως
χρεῶν εἶη ἐπισχεῖν πεπονθότας πρὸς Αἰγινήτων ἀνάρ-
σια. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, ἐκ
Λακεδαιμονίων πρῆγμα ἐγειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο.
πυθόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαιωνι-
δέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυ-
θίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιπρατίδας, συμφορὴν
ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι εὐντας
ἐξεληλάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιή-
σασι χάρις οὐδεμίῃ ἐφαίνετο πρὸς τῶν Ἀθηναίων. ἔτι
τε πρὸς τούτοις ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοί, λέγοντες
πολλὰ τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, 10
τῶν πρότερον μὲν ἔσαν ἀδαέες, τότε δὲ, Κλεομένους κο-
μίσαντες ἐς Σπάρτην, ἐξέμαθον. ἐκτῆσατο δὲ ὁ Κλεο-
μένης ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλις τοὺς χρησμούς, τὸς
ἐκτῆντο πρότερον μὲν οἱ Πεισιπρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι
δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱερῷ· καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης 15
ἀνέλαβε. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς

91

ne Athenæ
libertate flu-
rentes Spar-
tæ pernici-
em adfer-
rent, Hippo-
am Sigeo
arcessitum
[c. 65.] in
tyrannidem
restituere
cogitant.
Sed consili-
um cum so-
cīs commu-
nicantes

χρησμούς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐώρεον αὐξομένους, καὶ
οὐδαμῶς ἐτοίμους εὐντας πείθεσθαι σφι, νόῳ λαβόντες
ὡς ἐλεύθερον μὲν εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀττικόν, ἰσόρροπον τῷ
ἐωῦτῶν ἂν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ τυραννίδι,
ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἐτοῖμον· μαθόντες δὲ του-
τέων ἕκαστα, μετεπέμποντο Ἰππίην τὸν Πεισιπρατοῦ
ἀπὸ Σιγείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ
Πεισιπρατίδαι.] ἐπεὶ τε δὲ σφι Ἰππίης καλεόμενος ἦκε,
μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους, 10
ἔλεγον σφι Σπαρτιῆται τάδε, “ Ἄνδρες σύμμαχοι, συγ-
“ γινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαρ-
“ θέντες γὰρ κιβδηλοῖσι μαντηῖοις, ἄνδρας ξείνους εὐν-
“ τας ἡμῖν ταμάλις, καὶ ἀναδεκομένους ὑποχειρίας
“ παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἐξε- 15
“ λάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα, δῆμῳ ἁχα-
“ ρίσῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν· ὃς ἐπεὶ τε δι’ ἡμέας
“ ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα
“ ἡμέων περιϋβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται·
“ ὥς ἐκμεμαθήκασι μάλις μὲν οἱ περὶοικοὶ αὐτέων 20
“ Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδῆες, τάχα δὲ τις καὶ ἄλλος ἐκμα-

- “ θήσεται ἀμαρτιῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἐκεῖνα ποιήσαντες ἡμάρτο-
 “ μεν, νῦν πειρησόμεθα σφεας ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι τίσα-
 “ σθαι· αὐτοῦ γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε τόνδε τε τὸν Ἰππῖην
 25 “ μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῶ
 “ τε λόγῳ καὶ κοινῶ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς
 “ Ἀθήνας, ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπελόμεθα.” Οἱ μὲν 92
 ταῦτα ἔλεγον· τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέ- *Sosicles Co-*
 κέτο τοὺς λόγους. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἤγον· Κο- *rinthins,*
 ρίνθιος δὲ Σωσικλέης ἔλεξε τάδε· “ Ἡ δὴ ὁ, τε οὐρα- *rem dissua-*
 3 “ νος ἔσαι ἐνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ *surus,*
 “ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ ἔξουσι, *1*
 “ καὶ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς, ὦ *acriter in-*
 “ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες, τυραννίδας *crepat, in-*
 “ ἐς τὰς πόλεις κατὰγειν παρασκευάζεσθε· τοῦ οὔτε *que tyran-*
 10 “ ἀδικώτερον οὐδὲν ἐστὶ κατ’ ἀνθρώπους, οὔτε μισαιφονώ- *nos acerbis-*
 “ τερον. εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι χρῆσθον, *sime inveli-*
 “ ὥς τε τυραννεύεσθαι τὰς πόλεις, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον *tur: et quo*
 “ κατασησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, οὕτω καὶ τοῖσι *magis cæte-*
 “ ἄλλοις διίξησθε κατισάναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ ἄπειροι ἐόν- *ros moveat,*
 15 “ τες τυράννων, καὶ φυλάσσοντες δεινότατα τοῦτο ἐν *(2—7) mala*
 “ τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμ- *Corinthio-*
 “ μάχους· εἰ δὲ αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατὰπερ ἡμεῖς, εἴ- *rum sub ty-*
 “ χετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμβάλλεσθαι *rannis ora-*
 “ ἥπερ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλις κατὰσασις *tione diser-*
 20 “ τοιήδε. ἦν ὀλιγαρχίη, καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμε- *ta exponit.*
 “ νοι ἐνεμον τὴν πόλιν· ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἄλ- *2*
 “ λήλων. Ἀμφίωνι δὲ ἐόντι τουτέων τῶν ἀνδρῶν, γίνε- *Oligarchi-*
 “ ται θυγάτηρ χολή· οὐνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα. ταύτην, *cus olim*
 “ Βακχιαδέων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἵσχε Ἡετίων ὁ *Corinthe*
 25 “ Ἐχεκράτεος· δήμου μὲν ἐκ Πέτρης ἐὼν, ἀτὰρ τὰ ἀνέ- *status, im-*
 “ καθεν Λαπίθης τε καὶ Καινίδης. ἐκ δὲ οἱ ταύτης *periumque*
 “ τῆς γυναικὸς, οὐδ’ ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο· ἐξάλη *penes Bac-*
 “ ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ἰθέως ἡ *chiadas: [a.*
 “ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε τοῖσι ἔπεσι, *833—663.]*
 30 “ Ἡετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα. *e quorum*
 “ Λάβδα κύει, τέξει δ’ ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται *familia Lab-*
 “ Ἀνδράσι μυνάρχοις, δικαιοῦσαι δὲ Κόρινθον. *da Eetioni*
 “ *nubit.*

“ ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἡετίωνι, ἐξαγγέλλεται κως
 “ τοῖσι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον
 “ χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς ταῦτο 35
 “ καὶ τὸ τοῦ Ἡετίωνος, καὶ λέγον ὧδε,

“ Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει· τέξει δὲ λέοντα
 “ Καρτερόν, ὠμησὴν πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.
 “ Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε Κορίνθιοι, οἱ περὶ καλὴν
 “ Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον. 40

S-4
 His-natus
 Cypselus,
 cum infans
 Bacchiada-
 rum per o-
 racula mo-
 nitorum in-
 sidias eva-
 sisset,

“ Τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃσι πρότερον γενόμενον,
 “ ἦν ἀτέκμαστον· τότε δὲ τὸ τῷ Ἡετίωνι γενόμενον
 “ ὥς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, ἐὼν
 “ συνωδὸν τῷ Ἡετίωνος. συνέντες δὲ καὶ τοῦτο, εἶχον
 “ ἐν ἡσυχίῃ, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἡετίωνι γενέσθαι 45
 “ γόνον διαφθεῖραι. ὥς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμ-
 “ πουσι σφέων αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοί-
 “ κητο Ἡετίων, ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι
 “ δὲ οὗτοι ἐς τὴν Πέτρην, καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐ-
 “ λὴν τοῦ Ἡετίωνος, αἴτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, 50
 “ εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δο-
 “ κέουσά σφεας φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν,
 “ φέρουσά ἐνεχείρισε αὐτέων ἐνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβού-
 “ λευτο κατ' ὁδόν, τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ
 “ παιδίον προσουδίσαι. ἐπεὶ τε ὦν ἔδωκε φέρουσα ἡ 55
 “ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ προσεγέ-
 “ λασε τὸ παιδίον· καὶ τὸν, φρασθέντα τοῦτο, οἰκτὸς
 “ τις ἴσχει ἀποκτεῖναι· κατοικτεῖρας δὲ παραδιδόι τῷ
 “ δευτέρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ· οὕτω δὴ διεξῆλθε διὰ πάν-
 “ των τῶν δέκα παραδιδόμενον, οὐδενὸς βουλομένου διερ- 60
 “ γάσασθαι. ἀποδόντες ὦν ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παι-
 “ δίον, καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἐξεῶτες ἐπὶ τῶν θυρέων,
 “ ἀλλήλων ἄπτοντο καταιτιώμενοι· καὶ μάλιστα τοῦ
 “ πρῶτου λαβόντος, ὅτι οὐκ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα·
 “ ἐς ὃ δὴ σφι χρόνου ἐγγινομένου, ἔδοξε αὐτὶς παρελ- 65
 “ θόντας πάντας τοῦ φόνου μετίσχειν. Ἔδει δὲ ἐκ τοῦ
 “ Ἡετίωνος γόνου Κόρινθῳ κακὰ ἀναβλασεῖν. ἡ Λάβδα
 “ γὰρ πάντα ταῦτα ἤκουε ἐξεῶσα πρὸς αὐτῇσι τῇσι
 “ θυρῇσι· δείσασα δὲ, μὴ σφι μεταδόξῃ, καὶ τοδεύτερον

70 “ λαβόντες τὸ παιδίον ἀποκτείνωσι, φέρουσα κατα-
 “ κρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότατόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυ-
 “ ψέλην· ἐπισαμένη ὥς εἰ ὑποσρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπι-
 “ κοίατο, πάντα ἐρευνήσκειν μέλλοιεν· τὰ δὲ καὶ ἐγένετο.
 “ ἐλθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι αὐτοῖσι ὥς οὐκ ἐφαίνετο,
 75 “ ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμ-
 “ ψαντας, ὥς πάντα ποιήσειαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο.
 “ οἱ μὲν δὲ ἀπελθόντες, ἔλεγον ταῦτα. Ἡετίωνι δὲ μετὰ ⁵
 “ ταῦτα ὁ πάϊς αὐξάνετο· καὶ οἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν ^{vir factus,}
 “ κίνδυνον, ἀπὸ τῆς κυψέλης ἐπωνυμίην Κύψελος ἔνομα ^{tyrannide}
 80 “ ἐτέθη. ἀνδρωθέντι δὲ καὶ μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγέ- ^{occupata,}
 “ νετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυνος ^[a. 663.]
 “ γενόμενος, ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. ὁ δὲ ^{Corinthios}
 “ χρησμὸς οὕτως ἦν· ^{jugo gravis-}
 “ ^{simo pre-}

85 “ Ὀλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,
 “ Κύψελος Ἡετίδης, βασιλεὺς κλεινοῖο Κορίνθου·
 “ Αὐτὸς, καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

“ τὸ μὲν δὲ χρηστήριον τοῦτο ἦν. τυραννέουσας δὲ ὁ Κύψε-
 “ λος, τοιοῦτος δὴ τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν Κοριν-
 “ θίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεςέρησε, πολ-
 90 “ λῷ δ' ἔτι πλείους τῆς ψυχῆς. Ἀρξάντος δὲ τούτου ^{6.7}
 “ ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, διὰ ^{Cai succe-}
 “ δοχὸς οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. ὁ ^{dens filius}
 “ τοίνυν Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιώτερος τοῦ ^{Periander}
 “ πατρός· ἐπεὶ τε δὲ ὠμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ ^[a. 633.]
 95 “ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου ^{crudelitate}
 “ μίαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κή- ^{patrem}
 “ ρυκα, ἐπυνθάνετο ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέςατον κατα- ^{etiam su-}
 “ στήσάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιψα τὴν πόλιν ἐπι- ^{perat.}
 “ τροπεύοι. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ Πε-
 100 “ ριάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος· ἐσθὰς δὲ ἐς ἄρουραν
 “ ἐσπαρμένην, ἅμα τε διεξήϊε τὸ λήϊον, ἐπειρωτῶν τε
 “ καὶ ἀναποδίξων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου
 “ ἄπιξιν· καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅπως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσάρχων
 “ ὑπερέχοντα· κολούων δὲ, ἔρριπτε· ἐς ὃ τοῦ ληΐου τὸ
 105 “ κάλλιζόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ·
 “ διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδέν,

“ ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. νοσήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς
 “ τὴν Κόρινθον, ἣν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθή-
 “ κην ὁ Περίανδρος. ὁ δὲ οὐδὲν οἱ ἔφη Θρασύβουλον
 “ ὑποθέσθαι. θωυμάζειν τε αὐτοῦ, παρ’ οἷόν μιν ἄνδρα 110
 “ ἀποπέμψει, ὡς παραπεληγά τε καὶ τῶν ἐωῦτοῦ σινά-
 “ μορον· ἀπηγεόμενος τάπερ πρὸς Θρασυβούλου ὁπώπεε.
 “ Περίανδρος δὲ, συνιείς τὸ ποιηθὲν, καὶ νόῳ ἰσχων ὥς
 “ οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειρόχους τῶν ἀσῶν
 “ φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς 115
 “ τοὺς πολίτας. ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων τε
 “ καὶ διώκων, Περίανδρός σφεα ἀπετέλεε. μιῇ δὲ ἡμέ-
 “ ρῃ ἀπέδυσε πᾶσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ τὴν
 “ ἐωῦτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν. πέμψαντι γάρ οἱ ἐς Θε-
 “ σπρωτοὺς ἐπ’ Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νε- 120
 “ κυομαντήϊον παρακαταθήκης πέρι ξεινικῆς, οὔτε ση-
 “ μανέειν ἔφη ἢ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα, οὔτε κατερέειν
 “ ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἢ παρακαταθήκῃ· ῥιγοῦν τε γὰρ,
 “ καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γὰρ οἱ συγκατέθεψε εἰμάτων
 “ ὄφελος εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων· μαρτύριον δέ οἱ 125
 “ εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἵπνον
 “ Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω
 “ ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ, πισὸν γὰρ οἱ ἦν τὸ συμ-
 “ βόλαιον, ὃς νεκρῷ εὐύσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰδέως δὴ
 “ μετὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποιήσατο, ἐς τὸ Ἡραῖον 130
 “ ἐξιέναι πᾶσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ,
 “ ὡς ἐς ὀρθὴν ἦϊσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι· ὁ δ’
 “ ὑποσήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσέ σφεας, πᾶσας
 “ ὁμοίως τὰς τ’ ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους· συμ-
 “ φορήσας δὲ ἐς ἔρυγμα, Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατέ- 135
 “ καιε. ταῦτα δέ οἱ ποιήσαντι, καὶ τοδεύτερον πέμψαν-
 “ τι, ἔφρασε τὸ εἶδωλον τὸ Μελίσσῃς ἐς τὸν κατέθηκε
 “ χώρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. τοιοῦτο μὲν
 “ ἐστὶ ὑμῖν ἢ τυραννὶς, ὧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιούτων
 “ ἔργων· ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα θωῦμα 140
 “ μέγα εἶχε, ὅτε ὑμέας εἶδομεν μεταπεμπομένους Ἰππίην·
 “ νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωυμάζομεν λέγοντας ταῦτα·
 “ ἐπιμαρτυρίμεθά τε ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς
 “ Ἑλληνίους, μὴ κατισάναι τυραννίδας ἐς τὰς πόλεις.

145 “ οὐκῶν ἦν μὴ παύσῃσθε, ἀλλὰ πειρήσῃσθε παρὰ τὸ
 “ δίκαιον κατὰγοντες Ἰππίην, ἵς ἐ ὑμῖν Κορινθίους γὰρ οὐ
 “ σοναινέοντας.” Σωσικλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσ-
 βεύων ἔλεξε τάδε. Ἰππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐ-
 τοὺς ἐπικαλέσας θεοὺς κείνω, ἧ μὲν Κορινθίους μάλιστα
 πάντων ἐπιποθήσειν Πεισιστράτιδας, ὅταν σφί ἦκωσι
 5 ἡμέραι αἱ κύριαι ἀνιᾶσθαι ὑπ’ Ἀθηναίων. Ἰππίης μὲν
 τούτοις ἀμείψατο, οἷά τε τοὺς χρησμοὺς ἀτρεκέστα
 ἀνδρῶν ἐξεπιστάμενος. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως
 μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτούς· ἐπεὶ τε δὲ Σωσικλέος
 ἦκουσαν εἶπαντος, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων φωνὴν ῥή-
 10 ξας, αἰρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην· Λακεδαιμονί-
 οισί τε ἐπεμαρτυρέοντο, μὴ ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ
 πόλιν Ἑλλάδα. οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύσθη. Ἰππίη δὲ
 ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, ἐδίδου μὲν Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν
 Ἀνθεμῶντα, ἐδίδουσαν δὲ Θεσσαλοὶ Ἰωλκόν. ὁ δὲ του-
 τέων μὲν οὐδέτερον αἰρέετο, ἀνεχώρει δὲ ὀπίσω εἰς Σί-
 5 γειον, τὸ εἶλε Πεισιστράτος αἰχμῇ παρὰ Μιτυληναίων·
 κρατήσας δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν
 ἐωῦτοῦ νόθον Ἠγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀργείης γυ-
 ναικός· ὅς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τάπερ ἔλαβε παρὰ Πει-
 σιστράτου. ἐπολέμεον γὰρ, ἐκ τε Ἀχιλλεΐου πόλιος ὀρ-
 10 μεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοι
 τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώραν, Ἀθη-
 ναῖοι δὲ, οὔτε συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύοντες τε λόγῳ
 οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρας, ἢ οὐ
 καὶ σφί καὶ τοῖσι ἄλλοις, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρή-
 ξαντο Μενέλεω τὰς Ἑλένης ἀρπαγὰς. Πολεμεόντων δὲ
 σφῶν, παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγίνετο ἐν τῇσι μάχησι· ἐν
 δὲ ὁ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητῆς, συμβολῆς γενομένης, καὶ
 νικῶντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ
 5 δὲ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καὶ σφεα ἀνεκρέμασαν
 πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν
 μέλει ποιήσας, ἐπιτιθεῖ εἰς Μιτυλήνην, ἐξαγγελλόμενος
 τὸ ἐωῦτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἐτάρῳ. Μιτυληναῖος
 δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος ὁ Κυψέλου·
 10 τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ ὧδε·
 νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σίγειον μὲν νυν οὕτω

93

Societis sen-
tentia sociis
probata,

94

Hippias Si-
geum reve-
titur, quod
Pisistratus
olim Mity-
lenæis eri-
puerat, jam
dudum mul-
torum inter
Athenien-
ses ac Mity-
lenæos bel-
lorum cau-
sam,

95

inprimis Al-
cæi ῥήσας
dos carmine
nobilitato-
rum.

96 ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι. Ἰππίας δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐκ
 τῆς Λακεδαίμονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρήμα ἐκίνεε,
 διαβάλλων τε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα,
 καὶ ποιεῖων ἅπαντα ὅπως αἱ Ἀθηναὶ γενοίαιτο ὑπ' ἐωϋτῶ
 τε καὶ Δαρείῳ. Ἰππίας τε δὴ ταῦτα ἔπρησσε, καὶ οἱ 5
 Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδεις ἀγγέ-
 λους, οὐκ ἐώντας τοὺς Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων
 τοῖσι φυγᾶσι. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ἐκέλευέ σφεας, εἰ βου-
 λοίαιτο σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἰππίην. οὐκων
 δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ 10
 ἐνδεκομένοισι δέ σφι, ἐδέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρ-
 σησι πολεμίους εἶναι.

97 **NOMIZOTΣΙ** δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς
 τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρι-
 σαγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς
 ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πό-
 λις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστα. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν 5
 δῆμον ὁ Ἀρισαγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρ-
 τη, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ πολέ-
 μου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι,
 εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἶησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ
 πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ 10
 ἄποικοι, καὶ οἶκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα·
 καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δεόμενος· ἐς ὃ
 ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον
 διαβάλλειν ἢ ἕνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον
 μῦνον οὐκ οἷός τε ἐγένετό διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας 15
 Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέν-
 τες, ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποσεῖλαι βοηθοὺς Ἴωσι,
 στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα
 τῶν ἁσῶν, εὖντα τὰ πάντα δόκιμον. αὗται δὲ αἱ νέες,
 ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Ἀρι-
 σαγόρης δὲ προπλώσας, καὶ ἀπικόμενος ἐς τὴν Μίλη-
 τον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἴωσι μὲν ἔμελλε οὐδεμίῃ
 ὠφελίῃ ἔσεσθαι, οὐδ' ὧν οὐδὲ τούτου εἵνεκα ἐποίησε,
 ἀλλ' ὅπως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε, ἔπεμψε ἐς τὴν 5
 Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας, τοὺς ἀπὸ Στρυμόνος
 ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ Μεγαδάζου, αἰ-

Ibi dum au-
 xilium Per-
 sarum am-
 bit, resque
 jam ad bel-
 lum videtur
 spectare :

Aristagoras
 Milesius A-
 thenas ve-
 nit, [c. 55.]
 facileque a
 populo xx
 navium
 classem im-
 petrat.

Hinc prior
 Miletum
 profectus,
 Pæonas in
 Phrygiam
 abductos [c.
 15.] sollici-
 tat, ut in
 patriam in-

κέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χώρον τε καὶ κώμην ἐπ' ἐωϋτῶν· vito Dario
revertan-
tur.
 ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκητο ἐς τοὺς Παίονας, ἔλεγε τάδε, “ Ἄν-
 10 “ ὄρες Παίονες, ἔπεμψέ με Ἀρισαγόρης ὁ Μιλήτου τύ-
 “ ραννος, σωτηρίην ὑμῖν ὑποδησόμενον, ἣν περ βούλησθε
 “ πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέσθηκε ἀπὸ βασι-
 “ λῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σῶζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέραν
 “ αὐτέων. μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐτοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ
 15 “ ἀπὸ τούτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει.” ταῦτα δὲ ἀκούσαν-
 τες οἱ Παίονες, κάρτα τε ἀσπασὺν ἐποιήσαντο, καὶ ἀνά-
 λαβόντες παῖδας τε καὶ γυναῖκας, ἀπεδίδρυσκον ἐπὶ θά-
 λασσαν· οἱ δὲ τινες αὐτέων καὶ κατέμειναν ἀρρώδῃσαν-
 τες αὐτοῦ. ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικέατο ἐπὶ θάλασ-
 20 σαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἐόντων δὲ ἤδη ἐν Χίῳ,
 κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλή, διώκουσα
 τοὺς Παίονας. ὥς δὲ οὐ κατέλαβον, ἐπηγγέλλοντο ἐς
 τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅπως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν. οἱ
 δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο· ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν
 25 Χιοὶ σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον
 ἐκόμισαν· ἐνθεῦτεν δὲ περὶ κομιζόμενοι ἀπικέατο ἐς
 Παιονίην. Ἀρισαγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπι- 99
 κέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετρίεων πέντε Interim et
Athenien-
sium classis
et Eretrien-
sium v tri-
remes ap-
pellant.
Quibus au-
xiliis juncti
Iones,
 τριήρεας, οἱ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐσρατεύοντο, ἀλλὰ
 τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ
 5 γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετρίεῦσι τὸν πρὸς
 Χαλκιδέας πόλεμον συνδιένεικον, ὅτε περ καὶ Χαλκι-
 δεῦσι ἀντὶ Ἐρετρίεων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθειον·
 οὗτοι ὦν ἐπεὶ τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι
 παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηίην ὁ Ἀρισαγόρης ἐς Σάρδεις.
 10 αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐσρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ·
 στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωϋ-
 τοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἄσων, Ἐρ-
 μόφαντον. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς 100
 Ἐφεσον, πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφε- Sardes, præ-
ter arcem,
capiunt,
 σίης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφε-
 σίους ἡγεμόνας. πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦ-
 5 ριον, ἐνθεῦτεν ἐπεὶ τε ὑπερβάντες τὸν Τρωῶλον ἀπίκον-
 το, αἰρέουσι Σάρδεις, οὐδενός σφι ἀντιωθέντος· αἰρέουσι
 δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τᾶλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπο-

101

incendio-
que delent
[a. 503.]

λιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν, ἔσχε τόδε. ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες, [καλάμιναι· ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, καλάμιναι εἶχον τὰς ὀροφάς. τατέων δὲ μίην τῶν τις στρατιωτέων ὥς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἰὼν τὸ πῦρ, ἐπενέμετο τὸ ἄστυ ἅπαν. καιομένου δὲ τοῦ ἄσσεος, οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥς τε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄσσεος, συνέρρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, 10 ὃς σφί ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τρωῶλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμὸν ποταμὸν ἐκδιδοῖ, ὃ δὲ, ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι, ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὁρέον- 15

102

Regressos
Persæ ad
Ephesum
adorti, vi-
ctoriam in-
signem re-
portant.

ὕπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας. Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεᾶ Κυβέβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὕσερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἑλλησι ἱρά· τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἀλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦ- 5 τα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθειον τοῖσι Λυδοῖσι. καὶ κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὐρίσκουσι· ἐπόμενοι δὲ κατὰ σίβον, αἰρέουσιν αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἐσσώθησαν. καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι φονεύουσιν, 10 ἄλλους τε οὐνομαзоὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδεα στρατηγέοντα Ἐρετρίεων, σεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηΐου πολλὰ αἰνεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιν. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο· μετὰ δὲ,

103

Inde Iones,
etsi Atheni-
enses do-
mum disces-
serant, nihi-
lo secius in
bello perse-

Ἀθηναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπι-καλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρῳ, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης σεσηθέντες, (οὕτω γάρ σφί ὑπῆρχε πεποιη- 5

μένα ἐς Δαρεῖον) οὐδὲν δὴ ἔσσον τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα
 πόλεμον ἐσκευάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσπον-
 τον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀπάσας τὰς
 ταύτη, ὑπ' ἐωϋτοῖσι ἐποιήσαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω
 10 τὸν Ἑλλήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο
 σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον
 οὐ βουλομένην συμμαχεῖν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδεις,
 τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐθελονταὶ
 σφι πάντες προσεγένοντο, πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπέστη-
 σαν γὰρ καὶ οὗτοι ὥδε ἀπὸ Μήδων. ἦν Ὀνήσιλος, Γόρ-
 γου μὲν τῆς Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρ-
 5 σιος δὲ τοῦ Σιρώμου τοῦ Εὐέλθοντος παῖς. οὗτος ὠνήρ
 πολλάκις μὲν καὶ πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπί-
 σασθαι ἀπὸ βασιλῆος· τότε δ' ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύ-
 θετο ἀπεσῆναι, πᾶγχυ ἐπικείμενος ἐνῆγε. ὡς δὲ ἔκ' ἐπειθε
 τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά μιν φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ
 10 Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος, ἅμα τοῖσι ἐωϋτοῦ σασιώτησι,
 ἀπεκλήϊσε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν δὴ σεσηθεὶς τῆς πό-
 λιος, ἔφευγε ἐς Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος, καὶ
 ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίσασθαι. τὰς μὲν δὴ ἄλ-
 λους ἀνέπεισε· Ἀμαθουσίους δὲ οὐ βουλομένους οἱ πείθε-
 σθαι, ἐπολιόρκεε προσκατήμενος. Ὀνήσιλος μὲν νυν
 ἐπολιόρκεε Ἀμαθοῦντα. βασιλεῖ δὲ Δαρείῳ ὡς ἐξαγ-
 γέλθη Σάρδεις αλούσας ἐμπεπρηῆσθαι ὑπὸ τῇ Ἀθηναίων
 καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥς
 5 ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισαγόρην, πρῶ-
 τα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδέ-
 να λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς οὗτοί γε οὐ κατα-
 προΐξονται ἀποσῆναι, εἶρεσθαι οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθη-
 ναῖοι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἰτῆσαι τὸ τόξον· λαβόν-
 10 τα δὲ καὶ ἐπιθέντα οἷσόν, ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι·
 καὶ μιν ἐς τὸν ἥερα βαλόντα, εἰπεῖν, “ὦ Ζεῦ, ἐκγε-
 “ νέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι.” εἰπαντα δὲ ταῦτα,
 προσάξαι ἐνὶ τῶν θεραιπόντων, δείπνου προκειμένου αὐ-
 τῷ, ἐς τρεῖς ἐκάστοτε εἰπεῖν, “Δέσποτα, μέμνεο τῶν
 “ Ἀθηναίων.” Προσάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς
 106 ὄψιν Ἰστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρο-
 νον ἤδη πολλόν, “Πυνθάνομαι, Ἰστιαῖε, ἐπίτροπον τὸν

verantes, et
 Byzantium
 ceterasque
 Hellesponti
 urbes expu-
 gnant, et
 magnam
 Cariae par-
 tem ad de-
 fectionem
 permovent.

104

Jam et Cy-
 prus, præter
 Amathun-
 tem, tota
 Onesilo au-
 ctore deficit
 [a. 502.]

105

Darius ob
 Sardes con-
 flagratas A-
 theniensi-
 bus iratissi-
 mus.

106

Histiaeum
 primo ob-
 jurgat: tum,

excusatione
ejus acce-
pta,

“ σὸν, τῷ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα ἔς ἐμὲ πε-
 “ ποιηκέναι πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἐτέρης 5
 “ ἡπείρου ἐπαγαγὼν, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι, τοὺς δώ-
 “ σοντας ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους ἀναγνώσας
 “ ἅμα ἐκείνοισι ἔπεσθαι, Σαρδίῳ με ἀπεσέρηκε. νῦν
 “ ὦν κῶς τοι φαίνεται ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δ’ ἄνευ
 “ τῶν σῶν βουλευμάτων τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ 10
 “ ἐξ ὑσέρης σεωϋτὸν ἐν αἰτίῃ σχῆς.” εἶπε πρὸς ταῦτα
 “ ὁ Ἰσιαῖος, “ Βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγγξαι ἔπος, ἐμὲ βουλευ-
 “ σαι πρήγμα, ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἐμελλε
 “ λυπηρὸν ἀνασχῆσιν; τί δ’ ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι
 “ ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεῆς εἶναι; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσα- 15
 “ περ σοί, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν
 “ ἀξιεῦμαι. ἀλλ’ εἴπερ τι τοιοῦτον οἶον σὺ εἴρηκας
 “ πρήσσει ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ’ ἐωϋτοῦ βαλ-
 “ λόμενον πεπρηχέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέχομαι
 “ τὸν λόγον, ὅπως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος 20
 “ νεώτερον πρήσσουσι περὶ πρήγματα τὰ σά· εἰ δ’ ἄρα
 “ τι τοιοῦτο ποιέουσιν, καὶ σὺ τὸ ἐὼν ἀκήκοας, ὦ βασιλεῦ,
 “ μάθῃς οἶον πρήγμα ἐργάσαιο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνά-
 “ σπασον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ οἴκασιν, ἐμεῦ ἐξ ὀφθαλ-
 “ μῶν σφιν γενομένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἡμερον εἶχον· 25
 “ ἐμέο δ’ ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ οὐδεμίῃ πόλιν ὑπεκίνησε.
 “ νῦν ὦν ὡς τάχος με ἄπες πορευθῆναι ἐς Ἰωνίην, ἵνα
 “ τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς τῷτο, καὶ τὸν Μι-
 “ λήτου ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον,
 “ ἐγχειρίθῃτον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν 30
 “ ποιήσας, θεοὺς ἐπόμενυμι τοὺς βασιληῖους, μὴ μὲν πρό-
 “ τερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταβήσομαι ἐς
 “ Ἰωνίην, πρὶν ἂν τοι Σαρδῶ νῆσον τὴν μεγίστην δασμο-
 “ φόρον ποιήσω.” Ἰσιαῖος μὲν δὴ λέγων ταῦτα, διέβαλε·
 107 Δαρεῖος δὲ, ἐπεΐθετο, καὶ μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν
 ad sedandas Ioniae tur-
bas dimittit. τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ, παραγίνεσθαι οἱ ὀπί-
 108 στω ἐς τὰ Σοῦσα. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίῃ τε περὶ τῶν
 Interim O-
nesilo Ama-
thusios ob-
sidente, Cy-
prum et
classis Io- Σαρδίῳ παρὰ βασιλῆα ἀνήϊε, καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ
 τόξον ποιήσας, Ἰσιαῖον ἐς λόγους ἦλθε, καὶ Ἰσιαῖος με-
 μετιμένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκομίζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τού-
 τῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγένετο τάδε. πολιορκέοντι τῷ 5

Σαλαμινίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμαθουσίοις ἐξαγγέλλεται, νηυσὶ ^{num auxili-}
 στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύδιον, ἄνδρα Πέρ- ^{um ferenti-}
 σην, προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι. πυθόμενος δὲ ^{um appellit,}
 ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ^{et Persa-}
 ἐπικαλούμενός σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευ- ^{rum terre-}
 σάμενοι, ἤκον πολλῶ σόλῳ. Ἴωνές τε δὴ παρήσαν ἐς ^{stres nava-}
 τὴν Κύπρον, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάαντες ἐκ τῆς Κι- ^{lesquecopiæ}
 λικίης, ἤϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα περὶ τῆσι δὲ νηυσὶ ^{duce Artybio}
 οἱ Φοίνικες περιέπλων τὴν ἄκρην, αἱ καλεῦνται Κληϊ- ^{invadunt.}
 δες τῆς Κύπρου. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν **109-13**
 οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς ^{Praelio terra}
 στρατηγοὺς, “ Ἄνδρες Ἴωνες, αἵρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς ^{marique}
 “ οἱ Κύπριοι, ὁκοτέροισι βούλεσθε προσφέρεισθαι, ἢ ^{commissio,}
 “ Πέρσησι, ἢ Φοίνιξι. εἰ μὲν γὰρ περὶ βούλεσθε τα- ^{dum Iones}
 “ χθέντες Περσέων διαπειράσθαι, ὥρῃ ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκ- ^{classem ho-}
 “ δάντας ἐκ τῶν νεῶν, τάσσεσθαι περὶ, ἡμέας δὲ ἐς ^{stium vin-}
 “ τὰς νέας ἐμβαίνειν τὰς ὑμετέρας, Φοίνιξι ἀνταγωνιευ- ^{cunt, Cyprii}
 “ μένους· εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλλον βούλεσθε διαπειρά- ^{a terrestri}
 “ σθαι, ποιέειν χρεῶν ἐστὶ ὑμέας. ὁκότερα ἂν δὴ τουτέ- ^{Persarum}
 “ ων ἔλησθε, ὅπως τὸ κατ’ ὑμέας ἔσαι ἢ τε Ἰωνίη καὶ ^{exercitu}
 “ ἢ Κύπρος ἐλευθέρη.” εἶπαν οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα, ^{profligan-}
 “ Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάξοντας ^{tur. Cadit}
 “ τὴν θάλασσαν, ἀλλ’ οὐκ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας πα- ^{et Artybius}
 “ ραδόντες, αὐτοὶ Πέρσησι περὶ προσφερώμεθα. ἡμεῖς ^{et Onesilus.}
 “ μὲν νυν ἐπ’ οὗ ἐτάχθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι
 “ χρηστοί· ὑμέας δὲ χρεῶν ἐστὶ ἀναμνησθέντας οἷα ἐπά-
 “ σχετε δουλεύοντες πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας
 “ ἀγαθοὺς.” Ἴωνες μὲν τούτοις ἀμείψαντο. Μετὰ **110**
 δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίων τῶν Περσέων,
 διέτασσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν ἄλλους
 Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας ἀντιτάσσοντες·
 Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον, ἀν-
 τέτασσαν Πέρσησι. Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν
 Περσέων ἐθελοντὴς ἀντετάσσετο Ὀνήσιλος. Ἦλαυνε **111**
 δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύδιος δεδιδαγμένον πρὸς ὀπλίτην ἵσασθαι
 ὁρδόν. πυθόμενος ὧν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γὰρ οἱ ὑπα-
 σπιστὴς γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολεμῆϊα κάρτα δόκι-
 μος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος, εἶπε πρὸς τοῦτον,

“ Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου ἵππον ἰσάμενον ὀρθόν, καὶ
 “ ποσὶ καὶ σόματι κατεργάζεσθαι πρὸς τὸν ἄνθρωπον προσε-
 “ νεχθῆναι. σὺ ὦν βουλευσάμενος, αὐτίκα εἶπε ὑπόκτερον
 “ βούλει φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον, εἴτε αὐτὸν
 “ Ἀρτύδιον.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὑπάων αὐτοῦ, “ ὦ 10
 “ βασιλεῦ, ἐτοῖμος μὲν ἐγὼ εἶμι ποιέειν καὶ ἀμφοτέρω, καὶ
 “ τὸ ἕτερον αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἄνθρωπον ἐπιτάσσης
 “ σύ. ὥς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι πρά-
 “ γμασι προφερέσερον, φράσω. βασιλῆα μὲν καὶ στρα-
 “ τηγὸν χρεὼν εἶναί φημι βασιλεῖ τε καὶ στρατηγῷ 15
 “ προσφέρεσθαι. ἦν τε γὰρ κατέλης ἄνδρα στρατηγόν,
 “ μέγα τοι γίνεται καὶ δεύτερα, ἦν σὲ ἐκείνος, τὸ μὴ
 “ γένοιτο, ὑπὸ ἀξιοχρεῶ καὶ ἀποθανεῖν ἡμίσεα συμφο-
 “ ρή. ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἑτέροισί τε ὑπηρέτησι
 “ προσφέρεσθαι, καὶ πρὸς ἵππον. τοῦ σὺ τὰς μηχανὰς 20
 “ μὴδὲν φοβηθῆς. ἐγὼ γὰρ δὴ τοι ὑποδέχομαι μὴ μιν
 112 “ ἀνδρὸς ἔτι γε μηδενὸς σῆσεσθαι ἐναντίον.” Ταῦτα
 εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ στρατόπεδα πεζῇ,
 καὶ νηυσί. νηυσὶ μὲν νυνὶ Ἴωνες ἄκροι γενόμενοι, ταύτην
 τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλλοντο τοὺς Φοίνικας. καὶ τουτέων
 Σάμιοι ἠρίσευσαν. πεζῇ δὲ, ὥς συνῆλθον τὰ στρατόπε- 5
 δα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς στρατηγοὺς
 ἀμφοτέρους τάδε ἐγένετο. ὥς προσεφέρετο πρὸς τὸν
 Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύδιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος, ὁ Ὀνήσι-
 λος, κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπάσπιστῇ, παίει προσ-
 φερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύδιον. ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵπ- 10
 που τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ
 ὑπάων δρεπάνῳ πλῆξας, ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς
 πόδας. Ἀρτύδιος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμῶς
 113 τῷ ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν
 ἄλλων, Στησηνῶρ, τύραννος ἐὼν Κουρίου, προδιδῶν ἔχων
 δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἐαυτὸν οὐ σμικρὴν. οἱ δὲ Κουριεῖς
 οὗτοι λέγονται εἶναι Ἀργείων ἀποικοί. προδόντων δὲ
 τῶν Κουριέων, αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστή- 5
 ρια ἄρματα τῷτὸ τοῖσι Κουριεῦσι ἐποίηον. γινομένων
 δὲ τουτέων, κατυπέρτεροι ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυρρίων.
 τετραμμένου δὲ τοῦ στρατοπέδου, ἄλλοι τε ἔπεσον πολ-
 λοί, καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλός τε ὁ Χέρσιος, ὅσπερ τὴν Κυ-

- 10 πρίων ἀπόσασιν ἔπραξε, καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀρισόκυ-
 προς, ὁ Φιλοκύπρου· Φιλοκύπρου δὲ τούτου, τὸν Σόλων ὁ
 Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύπρον, ἐν ἔπεσι αἶνεσε τυράν-
 νων μάλισα. Ὀνησίλου μὲν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας **114**
 ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν, ἐκόμισαν ἐς Onesilus post
mortem ab
 Ἀμαθοῦντα· καὶ μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων. Amathusiis pri-
mum contume-
liose habitus,
 κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ οὔσης ἤδη κοίλης, deinde ut heros
cultus.
 5 ἐσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν, κηρίων μιν ἐνέπλησαν.
 τούτου δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς
 οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφί, τὴν μὲν κεφαλὴν κα-
 τελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἡρώϊ ἀνὰ
 πᾶν ἔτος· καὶ σφί ποιεῦσι ταῦτα, ἄμεινον συνοίσε-
 10 σθαι. Ἀμαθούσιοι μὲν νυν ἐποίουν ταῦτα καὶ τὸ μέ-
 χρις ἐμεῦ. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, **115**
 ἐπεὶ τε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρ- Cognita clade
Cypriorum,
Iones domum
revertuntur.
 μένα, καὶ τὰς πόλεις τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας
 τὰς ἄλλας, πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ Cyprus jugo
Persico denuo
subjecta. [a.
501.]
 5 προτέρῳ βασιλεῖ τοὺς Σαλαμινίους παραδόντας, αὐτί-
 κα μαθόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα, ἀπέπλων ἐς τὴν Ἰωνίην.
 τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πόλειων ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον
 πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖ-
 χος, πέμπτω μηνὶ εἶλον οἱ Πέρσαι. Κύπριοι μὲν δὴ **116**
 ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενομένοι, αὐτίς ἐκ νέης κατεδεδού- Persarum du-
ces, qui Iones
ad Ephesum
ad vicerant, [c.
102.] bellum
profligaturi alii
alio copias du-
cunt.
 λωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου θυγατέρας, καὶ
 Ὑμέης τε καὶ Ὀτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοὶ
 5 ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες
 τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰώνων, καὶ ἐσαράξαν-
 τές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τοῖς
 θεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλεις ἐπόρθεον. Δαυρίσης **117**
 μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεις, εἶλε Et Daurises
quidem urbes
Hellespontias
[c. 103.] regis
ditioni resti-
tuere incipit :
sed audita Ca-
rum rebellione,
[c. 103.] in
Cariam defle-
xit.
 5 μὲν Δάρδανον, εἶλε δὲ Ἀβυδὸν τε καὶ Περκίωτην, καὶ
 Λάμψακον καὶ Παισόν· ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρης ἐκά-
 5 σης αἶρεε. ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ ἐπὶ Πάριον
 πόλιν, ἦλθε ἀγγελίη, τοὺς Κᾶρας τῷτὸ Ἰωσι φρο-
 νήσαντας, ἀπεςάναί ἀπὸ Περσέων. ἀποσρέψας ὢν ἐκ
 τοῦ Ἑλλησπόντου, ἦλαινε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην.
 Καί κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον πρὶν **118-19**
 ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι. πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες, Cares primo ad

fluvium
Marsyam,

111

119

120

121

iterum, una
cum Mile-
siis, ad La-
branda in-
gentem cla-
dem accipi-
unt:

non tamen
inulti, cum
Persæ post-
ea in eorum
insidias de-
lapsi, ad

συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεομένας, καὶ πο-
ταμὸν Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρας, ἐς τὸν
Μαίανδρον ἐκδιδοῖ. συλληχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦ-
τα, ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαὶ, καὶ ἀρίστη γε δο-
κέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιξοδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς
Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλικίων βασιλῆος Συεννέσιος εἶχε θυ-
γατέρα. τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάοντας
τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ νώτου ἔχοντας τὸν
ποταμὸν, οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύ-
γειν οἱ Κᾶρες, αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίαιτο
ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μὲν νυν ἐκ ἐνίκᾳ ἡ γνώμη,
ἀλλὰ τοῖσι Πέρσησι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαίαν-
δρον μᾶλλον ἢ σφίσι· δηλαδὴ ἦν φυγὴ τῶν Περσέων γέ-
νηται, καὶ ἐσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὥς οὐκ ἀπονοστήσου-
σι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες. Μετὰ δὲ, παρεόντων
καὶ διαβάωντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ
τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσησι οἱ
Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνον
πολλόν· τέλος δὲ ἐσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων
μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς δισχιλίους, Καρῶν δὲ, ἐς μυρί-
ους. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτέων κατειλήθησαν
ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς Στρατίου ἱερὸν, μέγα τε καὶ ἅγιον
ἄλσος πλατανίσων· μῦνοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρές
εἰσι· οἱ Διὶ Στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες
δὲ ὧν οὗτοι ἐνθαῦτα, ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίας, ὁκότε-
ρα ἢ παραδόντες σφέας αὐτοὺς Πέρσησι, ἢ ἐκλιπόντες
τοπαράπαν τὴν Ἀσίην, ἀμεινον πρήξουσιν. Βουλευομέ-
νοι δὲ σφί ταῦτα παραγίνονται βοηθέοντες Μιλήσιοι
τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων. ἐνθαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρό-
τερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο, μετήκαν, οἱ δὲ αὖτις πολε-
μεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπιούσιν τε τοῖσι Πέρσησι
συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ πλεῦν ἢ πρότερον,
ἐσώθησαν· πεσόντων δὲ πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα
ἐπλήγησαν. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ
ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες. πυθόμενοι γὰρ ὡς στρατεύε-
σθαι ὀρμέεται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλεις σφέων, ἐλόχη-
σαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι
νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτέ-

ων, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δὲ σφι ^{unum om-}
 ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τοῦ δὲ λόχου τούτου ἡγε- ^{nes pereant.}
 μὼν ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς. οὗ-
 τοι μὲν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν. Ὑμέης 122
 δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδισι στρα- ^{Hymeas, cui}
 τευσταμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα εἶλε ^{Propontis}
 Κῖον τὴν Μυσίην. ταύτην δὲ ἐξελὼν, ὡς ἐπύθετο τὸν ^{obtigerat,}
 5 Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσιν, καὶ στρατεύεσθαι ^{Daurise, in}
 ἐπὶ Καρίης, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλ- ^{Cariam pro-}
 λήσποντον ἦγε τὸν στρατόν· καὶ εἶλε μὲν Αἰολέας πάν- ^{fecto, cæte-}
 τας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἶλε δὲ Γέργιδας, τοὺς ^{ras Helles-}
 ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκεῶν· αὐτὸς τε Ὑμέης ^{ponti par-}
 10 αἰρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νούσῳ τελευτᾷ ἐν τῇ Τρωάδι. ^{tes subigit.}
 οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε. Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρ- 123
 δίων ὑπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγός, ἐτά- ^{Artaphernes}
 χθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρα- ^{et Otanes Io-}
 τεύεσθαι. Ἰωνίης μὲν νυν, Κλαζομενᾶς αἰρέουσι· Αἰο- ^{niam Æoli-}
 λέων δὲ, Κύμην. Ἀλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν ^{demque in-}
 γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ 124-26
 ἄκρος, ὅς ταραξας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκερασάμενος πρή- ^{Quæ dum}
 γματα μεγάλα, δρησμὸν ἐβούλευε, ὀρέων ταῦτα· πρὸς δὲ ^{geruntur,}
 5 οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέ- ^{Aristagoras}
 σθαι· πρὸς ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς συσασιώτας, ^{Milesius de}
 ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ^{rebus suis}
 ὑπάρχον εἶναι, ἣν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου· ^{desperans,}
 εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδῶν ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποι- ^{Mileto relictæ,}
 10 κίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν Ἡδωνῶν, τὴν Ἰσιαῖος ἐτείχεε ^{Myrcinum E-}
 παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβάν. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρι- ^{donidem [c.}
 σταγόρης. Ἐκαταίου μὲν νυν τοῦ Ἠγησάνδρου, ἀνδρὸς 125
 λογοποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς οὐδετέρην σέλλειν ἔφερε ἡ ^{11.] petit, un-}
 γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ^{de cum exerci-}
 ἡσυχίην ἄγειν, ἣν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ^{tu egressus, a}
 5 ἐκ ταύτης ὀρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ^{Thracibus oc-}
 ταῦτα μὲν δὴ Ἐκαταῖος συνεβούλευε. Αὐτῷ δὲ Ἀριστα- 126
 γόρη ἡ πλείστη γνώμη ἦν ἐς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν ^{ciditur [a.}
 μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρη, ἀνδρὶ τῶν ἀσῶν ^{498.]}
 δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν πάντα τὸν βουλόμενον,

ἔπλεε ἐς τὴν Θρηϊκην, καὶ ἔσχε τὴν χώραν ἐπ' ἣν ἐξάλη. 5
 ἐκ δὲ ταύτης ὀρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηϊκῶν αὐ-
 τός τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ πόλιν περι-
 κατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν Θρηϊκῶν ὑποσπόνδων
 ἐξιέναι.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΚΤΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΕΡΑΤΩ

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μὲν νῦν Ἰωνίην ἀποσῆσας, οὕτω τε- 1
λευτᾷ. Ἰσιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ *Histiæus*
Δαρείου, παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν *Sardes dela-*
Σούσων, εἶρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, κατὰ *tus, [5,*
κοῖόν τι δοκέοι Ἴωνας ἀπεσῆσθαι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη, *107.] Arta-*
ἐθωύμαζέ τε τὸ γεγονὸς, ὥς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων *pherni su-*
πρηγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν *spectrum se*
τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποσάσιος, *esse intelli-*
“ Οὕτω τοι, Ἰσιαῖε, ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· *gens,*
10 “ τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρι-
“ σαγόρης.” Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόσασιν 2
ἔχοντα εἶπε. Ἰσιαῖος δὲ, δείσας ὥς συνιένῃα Ἀρταφέρνηα, *in insulam*
ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθῆσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, *Chium au-*
βασιλῆα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼ νῆσον τὴν με- *fugit.*
5 γίσην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων
τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς
Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτέων νεώ-
τερα πρήσσειν πρήγματα ἐς ἑωῦτούς ἐκ Δαρείου. μα-
θόντες μέντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὥς πολέμιος εἴη
βασιλεῖ, ἔλυσαν αὐτόν. Ἐνθαῦτα δὲ εἰρωτεύμενος ὑπὸ 3
τῶν Ἰώνων ὁ Ἰσιαῖος, κατότι προθύμως οὕτω ἐπέσειλε *Ionesque a-*
τῷ Ἀρισαγόρῃ ἀπίσασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν *gre feren-*
τοσοῦτον εἶη Ἴωνας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐ- *tes, quod*
Aristago-
ram ad re-
bellandum

instigavis-
set [5, 35.]
probabili il-
lius consilii
causa præ-
texta placat.

4
Ibi per lite-
ras conspi-
rat cum Sar-
dianis : qui
tabellarii
fraude pro-
diti, rem
capite lu-
unt.

5
Post redi-
tu Miletum
frustra ten-
tato, cum
triremibus
Lesbiis By-
zantium pe-
tit, naves-
que e Ponto
venientes
intercipit.

6
Interea
dum Persa-
rum duces,
copiis in
unum colle-
ctis, Mile-
tum terra
marique ad-
grediuntur,

7
Iones pugna

τοῖσι αἰτίην οὐ μάλα ἐξέβαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βα- 5
σιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξανασῆσας,
ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικίσαι, Ἰωνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ
τουτέων εἵνεκα ἐπιστείλειε. οὐδέν τι πάντως ταῦτα βα-
σιλῆος βουλευσαμένου, ἐδειμάτου τοὺς Ἰωνας. Μετὰ
δὲ, ὁ Ἰσιαῖος δι' ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου, ἀνδρὸς
Ἀταρνεΐτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐοῦσι Περσέων ἔπερπε
βυβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποσάσιος πέ-
ρι. ὁ δὲ Ἑρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμφθη, οὐ δίδοι, 5
φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρταφέρνηϊ. ὁ δὲ, μα-
θὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἑρμιππον τὰ μὲν
παρὰ τοῦ Ἰσιαίου, δοῦναι φέροντα τοῖσί περ ἔφερε, τὰ
δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα
Ἰσιαίῳ, ἐωῦτ' ἂν δοῦναι. τουτέων δὲ γενομένων φανεράων, 10
ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρταφέρνης.
Περὶ Σάρδισ μὲν δὴ ἐγένετο ταραχή. Ἰσιαῖον δὲ, ταύ-
της ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῆοι κατήγαγον ἐς Μί-
λητον, αὐτοῦ Ἰσιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι, ἄσμε-
νοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισαγόρῃ, οὐδαμῶς πρόθυ-
μοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, οἷά τε 5
ἐλευθερίας γευσάμενοι. καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ εὐούσης βίῃ
ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰσιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκε-
ται τὸν μηρὸν ὑπὸ τευ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπω-
σὸς τῆς ἐωῦτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω ἐς τὴν Χίον·
ἐνθεῦτεν δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥς ἐωῦτ' ἂν δοῦναι 10
νέας, διέβη ἐς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δοῦναί οἱ
νέας. οἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεις, ἔπλεον ἅμα
Ἰσιαίῳ ἐς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τῆς Πόντις
ἐκπλωούσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτέων
Ἰσιαίῳ ἔφασαν ἐτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι. Ἰσιαῖος μὲν
νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίευν ταῦτα. ἐπὶ δὲ Μίλητον
αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς προσδόκι-
μος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων, καὶ
ἐν ποιήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, 5
τὰ ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσοнос ποιησάμενοι. τοῦ
δὲ ναυτικοῦ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυμότατοι· συνεστρα-
τεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατεστραμμένοι, καὶ Κί-
λικές τε καὶ Αἰγύπτιοι. Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίληταν

καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην ἐσράτευον. Ἰωνες δὲ, πυνθανό-
 μενοι ταῦτα, ἔπεμπον προβούλους σφέων αὐτέων ἐς
 Πανιώνιον. ἀπικομένοισι δὲ τούτοισι ἐς τοῦτον τὸν χῶ-
 5 ρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλ-
 λέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι, ἀλλὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐ-
 τοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν, ὑπολειπομέ-
 νους μηδεμίην τῶν νεῶν· πληρώσαντας δὲ, συλλέγε-
 σθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην, πρὸς ναυμαχήσοντας Μιλή-
 10 του. ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλει τῇ Μιλη-
 σίων κειμένη. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένησι τῇσι
 νηυσὶ παρῆσαν οἱ Ἰωνες· σὺν δέ σφι, καὶ Αἰολέων οἱ
 Λέσβον νέμονται· ἐτάσσοντο δὲ ὧδε. τὰ μὲν πρὸς τὴν
 5 ἑω εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώ-
 κοντα· εἶχοντο δὲ τουτέων Πριηνέες δωδέκα νηυσὶ, καὶ
 Μυούσιοι τρισὶ νηυσί· Μυουσίων δὲ Τηῖοι εἶχοντο ἑπτα-
 καίδεκα νηυσί· Τηῖων δὲ εἶχοντο Χῖοι ἑκατὸν νηυσί·
 πρὸς δὲ τούτοισι, Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαέες·
 Ἐρυθραῖοι μὲν, ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαέες δὲ,
 10 τρεῖς· Φωκαέων δὲ εἶχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα.
 τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἐσπέρην κέρας
 Σάμιοι, ἐξήκοντα νηυσί· πασέων δὲ τουτέων ὁ σύμπας
 ἀριθμὸς ἐγένετο, τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσiai
 τριήρεις. αὗται μὲν Ἰώνων ἔσαν. Τῶν δὲ βαρβάρων
 9-10 τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξακόσiai. ὥς δὲ καὶ αὗται
 ἀπῆκτο πρὸς τὴν Μιλησίην, καὶ ὁ πεζὸς σφι ἅπας πα-
 ρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆ-
 5 θος τῶν Ἰάδων νεῶν, καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γέ-
 νωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω οὔτε τὴν Μίλητον οἰοί-
 τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἔόντες ναυκράτορες, πρὸς τε
 Δαρείου κινδυνεύσωσι κακὸν τι λαβεῖν. ταῦτα ἐπιλεγό-
 μενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἱ ὑπ'
 10 Ἀρισαγόρεω μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν ἀρχέ-
 ων, ἔφευγον ἐς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε συστρατευόμε-
 νοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τουτέων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρεόν-
 τας συγκαλέσαντες, ἔλεγον σφιν τάδε· “ Ἄνδρες Ἰωνες,
 “ νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον·
 15 “ τοὺς γὰρ ἐαυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολιήτας πειράσθω
 “ ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχικοῦ. προῖσχόμε-

navali de-
cernere sta-
tuentes,

8
classem tri-
remium
cccliii ad
Ladam, in-
sulam Mile-
to adjacen-
tem, cogunt,

9-10
pacificque
conditiones
a Persis pro-
positas ad-
spernati,

10

“ νοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὥς πείσονται τε ἄχαρι οὐ-
 “ δὲν διὰ τὴν ἀπόσασιν, οὐδὲ σφι οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ
 “ ἴδια ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιότερον ἔξουσι οὐδὲν, ἢ
 “ πρότερον εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποιήσουσι, οἱ 20
 “ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε σφι λέγετε
 “ ἐπηρεάζοντες, τὰ περ σφέας κατέξει, ὥς ἐσσω-
 “ θέντες τῇ μάχῃ, ἐξανδραποδιεῦνται, καὶ ὥς σφεων
 “ τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους
 “ ἀνασπάσου ἐς Βάκτρα, καὶ ὥς τὴν χώραν ἄλλοισι 25
 “ παραδώσομεν.” Οἱ μὲν δὴ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώ-
 νων οἱ τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἐωῦτοῦ
 ἐξαγγελλόμενος. οἱ δὲ Ἰωνες, ἐς τὸς καὶ ἀπίκοντο αὐται
 αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνη τε διεχρέωντο, καὶ οὐ προσ-
 ἴεντο τὴν προδοσίην· ἐωῦτοῖσί τε ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι 5
 ταῦτα τὸς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι. ταῦτα μὲν νυν ἰθέως
 ἀπικομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγίνετο.

11-12

primum,
Dionysia

Phocæo au-
ctore, per a-
liquot dies
ad pugnam
strenue sese
exercent :
mox laboris
impatien-
tes, ad desi-
diam labun-
tur.

Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλληχθέντων ἐς τὴν Λάδην, ἐγί-
 νοντο ἀγοραί· καὶ δὴ κού σφι καὶ ἄλλοι ἡγορόωντο, ἐν
 δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε·
 “ Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρῆγματα, ἄν-
 “ δρες Ἰωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροις ἢ δούλοις, καὶ τού- 5
 “ τοις ὥς δρηπέτησι· νῦν ὦν ὑμέες, ἣν μὲν βούλησθε
 “ τάλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος
 “ ὑμῖν ἔσαι, οἰοί τε δὲ ἔσεσθε, ὑπερβαλλόμενοι τοὺς
 “ ἐναντίους, εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἄτα-
 “ ξίῃ διαχρήσεσθε, οὐδεμίην ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ 10
 “ δώσειν ὑμέας δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ’
 “ ἐμοί τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε·
 “ καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέκο-
 “ μαι ἢ οὐ συμμίξωιν τοὺς πολεμίους, ἢ συμμίσγον-
 “ τας, πολλὸν ἐλασσώσεσθαι.” Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ
 Ἰωνες ἐπιτρέπασι σφέας αὐτὸς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ, ἀνά-
 γων ἐκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅπως τοῖσι ἐρέτῃσι
 χρήσαιτο, διέκπλοον ποιεύμενος τῇσι νηυσὶ δι’ ἀλληλέων,
 καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὀπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς 5
 νέας ἔχεσκε ἐπ’ ἀγκυρέων· παρεῖχε τε τοῖσι Ἰωσι πό-
 νον δι’ ἡμέρης. μέχρι μὲν νυν ἡμερέων ἑπτὰ ἐπείθοντό
 τε καὶ ἐποίεον τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι, οἱ

12

Ἰωνες, οἷα ἀπαθείες ἐόντες πόνων τοιούτων, τετρυμένοι
 10 τε τάλαιπωρήσι τε καὶ ἡελίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἐωϋτοὺς
 τάδε, “ Τίνα δαιμόνων παραδάντες, τάδε ἀναπίμπλα-
 “ μεν, οἵτινες παραφρονήσαντες, καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ
 “ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φωκαεῖ ἀλαζόνι, παρεχομένῳ νέας
 “ τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν; ὁ δέ, πα-
 15 “ ραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμησι ἀνηκέστοισι· καὶ
 “ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασι, πολλοὶ
 “ δὲ ἐπίδοξοι τῷτὸ τοῦτο πείσεσθαι εἰσι· πρό τε τῶτων
 “ τῶν κακῶν, ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὀτιῶν ἄλλο παθεῖν
 “ ἐς, καὶ τὴν μέλλουσαν δουλητὴν ὑπομεῖναι, ἥτις ἔσαι,
 20 “ μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. φέρετε, τοῦ
 “ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτοῦ.” ταῦτα ἔλεξαν· καὶ
 μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ’ οἷα
 στρατιῇ, σκηναίς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκιητρο-
 φέοντο, καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, οὐδ’
 ἀναπειρᾶσθαι. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ 13
 τῶν Ἰώνων οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ’
 Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος, κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε
 λόγους Αἰάκης, κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφεων
 5 ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρέωντες
 ἅμα μὲν εὐῶσαν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέ-
 κοντο τοὺς λόγους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφιν εἶναι ἀδύ-
 νατα τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· εὖ τε
 ἐπιστάμενοι ὥς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοῖατο
 10 τοῦ Δαρείου, ἄλλο σφιν παρέσαι πενταπλήσιον· προ-
 φάσιος ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπεὶ τε τάχιστα εἶδον τοὺς
 Ἰωνας ἀρνευμένους εἶναι χρηστούς, ἐν κέρδει ἐποιεῦντο
 περιποιῆσαι τὰ τε ἱρὰ τὰ σφέτερά καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ
 Αἰάκης, παρ’ ὅτε τοὺς λόγους ἐδέκοντο, παῖς μὲν ἦν
 15 Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύραννος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ
 τοῦ Μιλησίου Ἀρισαγόρεω ἀπεσέρητο τὴν ἀρχὴν, κατὰ-
 περ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι. Τότε ὦν ἐπεὶ ἐπέ- 14
 πλουν οἱ Φοίνικες, οἱ Ἰωνες ἀντανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς
 νέας ἐπὶ κέρας· ὥς δὲ καὶ ἀγχοῦ ἐγένοντο, καὶ συνέ-
 μισγον ἀλλήλοισι, τοενθεῦτεν οὐκ ἔχω ἀτρεκέως συγ-
 γράψαι, οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ
 ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καται-

Igitur Sami-
 orum duces,
 belli provi-
 dentes exi-
 tum, cum
 Persis clam
 paciscuntur.

Quo fit, ut,
 praelio com-
 misso, et
 Samiorum
 pleraque
 naves cum
 multis aliis
 aufugiant,

τιῶνται. λέγονται δὲ Σάριοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκεί-
 μενα πρὸς τὸν Αἰάκεια, ἀειράμενοι τὰ ἰσία, ἀποπλῶ-
 σαι ἐκ τῆς τάξις ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἑνδεκα νεῶν.
 τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον,¹⁰
 ἀνηκουσῆσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καὶ σφι τὸ κοινὸν
 τῶν Σαρίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐν σήλῃ ἀνα-
 γραφῆναι πατρόθεν, ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι·
 καὶ ἔσι αὕτη ἡ σήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέ-
 σβιοι τοὺς προσεχέας φεύγοντας, τῷτὸ ἐποίησαν τοῖ-¹⁵
 σι Σαρίοισι· ὥς δὲ καὶ οἱ πλεῖνες τῶν Ἰώνων ἐποίησαν
 τὰ αὐτὰ ταῦτα. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυ-
 μαχίῃ περιέφθησαν τρηχύτατα Χῆοι, ὡς ἀποδεικνύ-
 μενοί τε ἔργα λαμπρὰ καὶ οὐκ ἔδελοκακέοντες. παρσί-
 χοντο μὲν γάρ, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐρρήθη, νέας ἑκα-
 τὸν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐτέων ἀνδρας τεσσεράκοντα τῶν⁵
 ἁσῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας· ὁρέοντες δὲ τοὺς πολ-
 λούς τῶν συμμάχων προδιδόντας, οὐκ ἔδικαίεον γενέ-
 σθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων ὁμοῖοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων
 συμμάχων μεμουνωμένοι, διεκπλῶντες ἐναυμάχεον,
 ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας συχνὰς, ἀπέβαλον¹⁰
 τῶν σφετέρων νεῶν τὰς πλεῖνας. Χῆοι μὲν δὴ τῇσι
 λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἐωϋτῶν. Ὅσοι-
 σι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ τραμάτων,
 οὗτοι δὲ ὡς ἐδιώκοντο, καταφυγγάνουσι πρὸς τὴν Μυ-
 κάλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτη ἐποκείλαντες κατέ-
 λιπον, οἱ δὲ περὶ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἡπείρου. ἐπεὶ δὲ⁵
 ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῆοι, νυκτός
 τε ἀπικέατο ἐς αὐτήν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτό-
 θι δεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, οὔτε προα-
 κηκοότες ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς
 τὴν χώραν ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαν¹⁰
 τες εἶναι κλῶπας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοή-
 θεον πανδημεῖ, καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους. οὗτοι μὲν νυν
 τοιαύτησι περιέπιπτον τύχησι. Διονύσιος δὲ ὁ Φω-
 καεύς, ἐπεὶ τε ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφ-
 θαρμένα, νέας ἐλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς
 μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν
 τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰθέως ὡς εἶχε, ἔπλωε ἐς Φοινί-⁵

15
 et reliqui
 Iones in-
 genti clade
 sternantur:
 inque his
 maxime
 Chii,

16
 quorum
 pars, navi-
 bus ad My-
 calenadlisis,
 dum Ephe-
 sum ten-
 dunt, ab E-
 phesiis rei
 ignaris no-
 ctu occi-
 duntur.

17
 Dionysius
 Phocæus [c.
 11.] Sicili-
 am petit,
 unde latro-
 ciniis mare
 infestat.

κην· γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας, καὶ χρήματα λα-
 βὼν πολλὰ, ἔπλωε, ἐς Σικελίην· ὁρμεώμενος δὲ ἐνθεῦ-
 τεν, ληϊσῆς κατεσῆκεε Ἑλλήνων μὲν οὐδενός, Καρχηδο-
 νίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεὶ τε τῇ ναυ-
 μαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες
 ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπερύσσοντες τὰ τείχεα,
 καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι κατ'
 5 ἄκρης, ἐν τῷ ἔκτω ἔτεϊ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρι-
 σταγόρειω· καὶ ἠνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥς συμπε-
 σέειν τὸ πάθος τῷ χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ.
 Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίας
 τῆς πόλιος τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον χρηστήριον·
 τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργεῖους φέρον, τὴν δὲ παρενθή-
 κην ἔχρησε ἐς Μιλησίους. τὸ μὲν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργεῖ-
 5 οὺς ἔχον, ἐπεὶ κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λόγου, τότε
 μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι οὐ παρεοῦσι
 ἔχρησε, ἔχει ὥδε,

18

Miletus
sexto post
rebellionem
anno [a.
498.] capta,

19

id quod olim
Pythia præ-
dixerat.

Καὶ τότε δὴ, Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
 Πολλοῖσι δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ·
 10 Σαὶ δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψουσι κομήταις·
 Νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσῃ.

τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὅτε γε
 ἄνδρες μὲν οἱ πλεῖνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόν-
 των κομητέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων
 15 λόγῳ ἐγίνοντο· ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, ὁ νηὸς τε καὶ
 τὸ χρηστήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ' ἐν τῷ
 ἱερῷ τούτῳ χρημάτων πολλάκις μνήμην ἐτέρωθι τοῦ λό-
 γου ἐποίησάμην. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλη-
 σίων ἦγοντο ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρειῖος, κα-
 κὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας, κατοίκησε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θα-
 λάσσῃ, ἐν Ἀμπῇ πόλει, παρ' ἣν Τίγρης ποταμὸς πα-
 5 ράρρειων, ἐς θάλασσαν ἐξιεῖ. τῆς δὲ Μιλησίης χώρας
 αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ
 πεδῖον, τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδωσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι
 ἐκτῆσθαι. Παθούσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περ-
 σέων, οὐκ ἀπέδωσαν τὴν ὁμοίην Συβαρίται, οἱ Λάον
 τε καὶ Σκιδρόν οἴκεον, τῆς πόλιος ἀπεξεσχημένοι· Συ-

20

incolæque
Ampen, ad
ostia Tigri-
dis, transla-
ti.

21

Athenien-
ses Milesio-
rum infor-

tunium a-
cerbissime
lugent.
Phrynicchi
Μιλῆτου ἄ-
λωσις. [Do-
cuit eam a.
497.]

22

Pars Samio-
rum jugum
Persicum
abhorren-
tes, cum Mi-
lesiorum
profugis
in Siciliam
coloni abe-
unt,

23

ibique Zan-
clen occu-
pant.

βάριος γὰρ ἀλούσης ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλῆσιοι πάντες ἤδηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πέν- 5
θος μέγα προεθήκαντο· πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλήλησι ἐξεινώθησαν· οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπερ-
αχθесθέντες τῇ Μιλῆτου ἀλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολ-
λαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δράμα Μιλῆ- 10
του ἄλωσιν, καὶ διδάξαντι, ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν, ὥς ἀναμνήσαντα οἰκήϊα κακὰ, χιλίησι δραχμῇσι· καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μη-
δένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι. Μίλητος μὲν νυν Μιλησίων ἐρήμωτο. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθέν, οὐδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμα-
χίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἢ σφι ἐς τὴν χώραν 5
ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοισί τε καὶ Αἰάκει δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν Ἀκτὴν, βουλόμεναι αὐτόθι πόλιν κτίσαι Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ Ἀκτὴ αὕτη καλεομένη, ἔσι 10
μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης· τουτέων ὧν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μῦνοι Ἰώνων ἐσάλησαν, σὺν δὲ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευ-
γότες. Ἐν ᾧ τοιόνδε δὴ τι συνήνευκε γενέσθαι. Σά-
μιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο ἐν Λοκροῖ-
σι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ οὐνομα ἦν Σκύθης, περιεκα-
τέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν 5
δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, ὥς ἐων διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι, συμμίξας τοῖσι Σαμίοισι, ἀναπείθει ὥς χρεῶν εἶη Καλὴν μὲν Ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλε-
ον, ἔᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, εὐῶσαν ἐρήμον ἀνδρῶν. πειθομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν 10
Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Σαγκλαῖοι ὥς ἐπύθοντο ἐχομέ-
νην τὴν πόλιν ἐωϋτῶν ἐβοήθεον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἴπποκράτεα τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφι οὗτος σύμμαχος. ἐπεὶ τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἴπποκρά-

15 της σὺν τῇ στρατιῇ ἦκε βοηθέων, Σκύθην μὲν τὸν μού-
ναρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα τὴν πόλιν, ὃ Ἰπ-
ποκράτης πεδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Πυθο-
γένεα, ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ λοιποὺς
Ζαγκλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι, καὶ ὄρ-
20 κους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε. μισθὸς δέ οἱ ἦν
εἰρημένος ἥδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων
καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει· τὰ
δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, Ἰπποκράτεια λαγχάνειν. τοὺς
μὲν δὴ πλεῖνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων
25 λόγῳ εἶχε δῆσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσί-
ους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάξαι· οὐ μὲν τοι οἱ
γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγ- 24

κλαίων μούναρχος, ἐκ τῆς Ἰνύκου ἐκδιδρῆσκει ἐς Ἱμέ-
ρην· ἐκ δὲ ταύτης, παρῇν ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ
βασιλῆα Δαρεῖον. καὶ μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀν-
δρῶν δικαιοτάτον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐωῦ-
τὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλῆα, ἐς
Σικελίην ἀπῆκετο· καὶ αὐτὶς ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω
παρὰ βασιλῆα, ἐς ὃ γῆραι μέγα ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε
ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μήδων, ἀπο- 25

νητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιεβαλέατο. μετὰ δὲ
τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην, Φοίνικες,
κελευσάντων Περσέων, κατῆγον ἐς Σάμον Αἰάκεα τὸν
5 Συλοσῶντος, ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενόν σφισι, καὶ
μεγάλα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν
ἀποσάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἐκλείψιν τῶν νεῶν τῶν
ἐν τῇ ναυμαχίῃ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱερά ἐνεπρήσθη.
Μιλήτου δὲ ἀλούσης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι·
10 τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολλῶν ὑποκυψάσας, τὰς δὲ
ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγένετο.
Ἰσριαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ εἶντι περὶ Βυζάντιον, καὶ συλ- 26

λαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὀλκάδας ἐκπλωούσας ἐκ τοῦ
Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γεγόμενα. τὰ
μὲν δὴ περὶ Ἑλλάσποντον ἔχοντα πρήγματα ἐπιτράπει
5 Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παιδὶ Ἀβυδηνῶ· αὐτὸς δὲ
ἔχων Λεσβίους, ἐς Χίον ἔπλεε· καὶ Χίων φρουρῇ οὐ
προσιεμένη μιν, συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομένοισι τῆς
ἱστορίας, *Histiaus, au-
dita clade
Mileti, Le-
sbiorum o-
pera adju-
tus [c. 5.]
Chios subi-
git,*

27

quibus varia
prodigia fu-
turas cala-
mitates por-
tenderant.

28

Post Thasum
adoritur: sed
nuntio allato,
classem Persa-
rum ad reli-
quam Ioniae
partem debel-
landam solvis-
se, Lesbum
propere redit.
Unde cum co-
pias in conti-
nentem fru-
mentatum tra-
jecisset, cum
Persis congres-
sus, frugatur,
ac vivus ca-
pitur.

29

Χίης χώρας. τούτων τε δὴ ἐφόνευσσε συχνούς, καὶ τῶν
λοιπῶν Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ
Ἰσιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης 10
τῆς Χίων ὁρμεώμενος. Φιλέει δέ κως προσημαίνειν,
εὖτ' ἂν μέλλῃ μεγάλα κακὰ ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι·
καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο.
τοῦτο μὲν σφι πέμψασι ἐς Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκα-
τὸν, δύο μῦνοι τουτέων ἀπενόσθησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε 5
καὶ ἐννεμήκοντα αὐτέων λαιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε· τοῦ-
το δὲ, ἐν τῇ πόλι τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον, ὀλίγον πρὸ
τῆς ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκομένοισι ἐνέπεσε
ἡ σέγη, ὥς ἂπ' ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἰς μῦνος
ἀπέφυγε· ταῦτα μὲν σφι σημήϊα ὁ θεὸς προέδεξε. μετὰ 10
δὲ ταῦτα, ἡ ναυμαχία ὑπολαβοῦσα, ἐς γόνυ τὴν πόλιν
ἔβαλε· ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐγεγένετο Ἰσιαῖος Λεσβίους
ἄγων· κεκακωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπε-
τέως αὐτέων ἐποιήσατο. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἰσιαῖος ἐσρα-
τεύετο ἐπὶ Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συχνούς.
περικατημένῳ δὲ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη, ὡς οἱ Φοίνι-
κες ἀναπλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην.
πυθόμενος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐ- 5
τὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρα-
τιήν. ἐκ Λέσβου δὲ, λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς, πέρην
διαβαίνει, ἐκ τοῦ Ἀταρνέος, ὡς ἀμήσων τὸν σῆτον, τὸν τε
ἐνθεῦτεν, καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν
δὲ τούτοις τοῖσι χωρίοις ἐτύγχανε ἐὼν Ἀρπαγος, ἀνὴρ 10
Πέρσης, στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὃς οἱ ἀποδάντι
συμβαλὼν, αὐτόν τε Ἰσιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε, καὶ τὸν
στρατὸν αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε. Ἐζωγρηθὴ δὲ ὁ
Ἰσιαῖος ᾤδε. ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσησι
ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας, οἱ μὲν συνέστα-
σαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕψερρον ὁρμηθεῖσα
ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι· τότε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο 5
ἐγένετο. καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἰσιαῖος ἐλ-
πίζων οὐκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλῆος διὰ τὴν παρεοῦσαν
ἀμαρτάδα, φιλοψυχίην τοιήνδε τινὰ ἀναιδέεται. ὡς φεύ-
γων τε κατελαμβάνετο ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, καὶ ὡς κατ-
αιρέόμενος, ὑπ' αὐτοῦ ἐμελλε συγκεντηθῆσεσθαι, Περ- 10

σίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηνύει ἐωϋτόν, ὡς εἴη Ἰσι-
 αῖος ὁ Μιλήσιος. Εἰ μὲν νυν, ὡς ἐζωγράθη, ἄχθη ἀγόμε-
 νος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὕτ' ἂν ἔπαθε κα-
 κὸν οὐδὲν, δοκέειν ἐμοὶ, ἀπῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην.
 νῦν δέ μιν, αὐτέων τε τρυτέων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυ-
 γῶν, αὐτὶς μέγας παρὰ βασιλεῖ γένηται, Ἀρταφέρνης
 τε ὁ Σαρδῖων ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπί-
 κετο ἀγόμενος ἐς Σάρδεις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ
 ταύτῃ ἀνεσαύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες,
 ἀνήνεικαν παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος
 10 δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαιτιησάμενος τοὺς ταῦτα
 ποιήσαντας, ὅτι μιν οὐ ζῶοντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν
 ἐωϋτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἰσιαίου λούσαντάς τε καὶ πε-
 ρισείλαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως
 ἐωϋτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. τὰ μὲν περὶ Ἰσιαῖον
 οὕτω ἔσχε. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερί-
 σας περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἰρέει
 εὐπέλειως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ
 Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅπως δὲ λάβοι τινὰ τῶν νήσων, ὡς
 5 ἐκάστην αἰρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώ-
 πους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς
 ἀψάμενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορηίης ἐπὶ τὴν
 νοτίην διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρ-
 χονται ἐκθηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἶρεον δὲ καὶ τὰς
 10 ἐν τῇ ἡπείρῳ πόλεις τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλὴν
 οὐκ ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἶά τ' ἦν. Ἐν-
 θαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύσαντο τὰς ἀπειλὰς
 τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἰωσι στρατοπεδευομένοισι ἐναν-
 τία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολιῶν, παῖ-
 5 δάς τε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον, καὶ
 ἐποίηυν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους· καὶ παρθέ-
 νους τὰς καλλιγευούσας, ἀνασπασοὺς παρὰ βασιλῆα·
 ταῦτά τε δὴ ἐποίηυν, καὶ τὰς πόλεις ἐνεπίμπρασαν αὐ-
 τοῖσι τοῖσι ἰροῖσι. οὕτω δὴ τοτρίτον Ἴωνες κατεδουλώ-
 10 θησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, δις δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ
 Περσέων. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς
 στρατὸς, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου,
 αἶρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι

30

Sardes ab-
 ductum Ar-
 taphernes,
 inscio invi-
 toque Da-
 rio, necat.

31

Altero post
 Miletum
 captam an-
 no Persæ
 cæteros Io-
 nes cum in-
 sulanis subi-
 gunt,

32

pœnas defe-
 ctiones pe-
 tentes atro-
 cissimas.

33

Quibus de-
 victis, post-
 remo Hel-

lesponti
pars Euro-
pæa debel-
latur. By-
zantii ta-
men, adsci-
tis in socie-
tatem Chal-
cedoniis,
priusquam
Persæ ad-
ventarent,
in fugam se-
dant, inque
ora Euxini
Mesembri-
am condunt.

ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἡπειρον. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ
Εὐρώπῃ αἶδε τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσονήσος τε, ἐν 5
τῇ πόλεις συχναὶ ἔννεισι, καὶ Πέρινθος, καὶ τὰ τεί-
χεα τὰ ἐπὶ Θρηίκης, καὶ Σηλυβρίη τε καὶ Βυζάντιον.
Βυζάντιοι μὲν νυν καὶ οἱ πέρηθεν Χαλκηδόνιοι, οὐδ' ὑπέ-
μειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' οἴχοντα ἀπολι-
πόντες τὴν σφετέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὐξείνον πόντον· καὶ 10
ἐνθαῦτα πόλιν Μεσαμβρίην οἴκισαν. οἱ δὲ Φοίνικες
κατακαύσαντες ταύτας τὰς χώρας τὰς καταλεχθεί-
σας, τράπονται ἐπὶ τε Προκόννησον, καὶ Ἀρτάκην· πυρὶ
δὲ καὶ ταύτας νεύμαντες, ἔπλων αὐτὶς ἐς τὴν Χερσονή-
σον, ἐξαιρήσαντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολιῶν, ὅσας πρό- 15
τερον προσσχόντες οὐ κατέσυσαν. ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ
ἔπλωσαν ἀρχήν· αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ
Φοινίκων ἔσπλου, ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλείῃ, Οἰδάρει τῷ
Μεγαβάζου ὁμολογήσαντες, τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ.
τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν Καρδίας πόλιος, τὰς ἄλλας 20
πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοίνικες.

34

Digressio de
Chersoneso
Thracia. Do-
lonci Thra-
ces, Cherso-
nesi incolæ,
Apsinthio-
rum bello
infestati,
cum oracu-
lum Delphi-
cum adis-
sent,

ΕΤΥΡΑΝΝΕΥΕ δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης ὁ
Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύ-
την πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου, τρόπῳ τοιῷδε. εἵ-
χον Δόλογκοι Θρηῖκες τὴν Χερσονήσον ταύτην. οὗτοι
ὧν οἱ Δόλογκοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς 5
Δελφοὺς ἔπεμψαν τοὺς βασιλῆας περὶ τοῦ πολέμου
χρησόμενους. ἡ δὲ Πυθίη σφὶ ἀνεῖλε οἰκιστὴν ἐπάγε-
σθαι ἐπὶ τὴν χώραν τοῦτον, ὅς ἂν σφεας ἀπιόντας ἐκ
τοῦ ἱεροῦ πρῶτος ἐπὶ ξείνια καλέσῃ. ἰόντες δὲ ὁ Δόλογ-
κοι τὴν ἰσθμὸν ὁδὸν, διὰ Φωκέων τε καὶ Βοιωτῶν ἦϊσαν· 10
καὶ σφεας ὡς οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθη-
νέων. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνησι τηνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ
πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευε καὶ Μιλ-
τιάδης ὁ Κυψέλου, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου· τὰ μὲν
ἀνέκαθεν, ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονώς, τὰ δὲ
νεώτερα, Ἀθηναῖος, Φιλαίου, τοῦ Αἴαντος παιδὸς, γε- 5
νομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος ὁ
Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐωῦ-
τοῦ, ὁρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας, ἐσθῆτα οὐκ ἐγ-
χωρίην ἔχοντας, καὶ αἰχμᾶς, προσεδώσατο· καὶ σφ

35

Miltiadem
Cypseli fili-
um, clarum
Athenis ci-
vem, in
Chersonese
sum dedu-
cere juben-
tur. Qui
perosus Pi-
sistrati ty-
rannidem,

προσελθούσι, ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ
 10 δεξάμενοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ἐξέφαινον πᾶν οἱ
 τὸ μαντήϊον· ἐκφώναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν
 πείθεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπει-
 σε ὁ λόγος, οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιγράτου ἀρχῇ,
 καὶ βουλόμενον ἐκποδὼν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐξάλη ἐς Δελ-
 15 φούς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον, εἰ ποιοίη τὰ περ αὐ-
 τοῦ οἱ Δόλογχοι προσεδέοντο. Κελευούσης δὲ καὶ τῆς 36
 Πυθίης, οὕτω δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου Ὀλύμπια ἀνη-
 ρηκῶς πρότερον τουτέων τεθρίππῳ, τότε παραλαβὼν
 Ἀθηναίων πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν τοῦ σόλου,
 5 ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγχοισι, καὶ ἔσχε τὴν χώραν. καί
 μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι τύραννον κατεσκήσαντο. ὁ δὲ πρῶτον
 μὲν ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίας
 πόλιος ἐς Πακτύην, ἵνα μὴ ἔχοιεν σφεας οἱ Ἀψινθιοὶ δη-
 λέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώραν. εἰσὶ δὲ οὗτοι σάδιοι
 10 ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τέ-
 του ἡ Κερσόνησος εἴσω πᾶσά ἐστι σαδίων εἴκοσι καὶ τε-
 τρακοσίων τὸ μῆκος. Ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς
 Χερσονήσου ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ 37
 τοιῷδε ὠσάμενος, τῶν λοιπῶν πρῶτοις ἐπολέμησε
 Λαμψακηνοῖσι. καί μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἰρέ-
 5 ουσι ζωγρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν
 γνώμῃ γεγονώς· πυθόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμ-
 πων προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιά-
 δεα· εἰ δὲ μὴ, σφέας πῖτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκτρίψειν.
 πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοισι, τί
 10 θέλει τὸ ἔπος εἶναι τό σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, πῖτυος
 τρόπον ἐκτρίψειν, μόγισ κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέ-
 ρων, εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι πῖτυς μούνη δενδρέων πάντων ἐκκο-
 πεῖσα, βλαστὸν οὐδένα μετιεῖ, ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλ-
 λυται. δείσαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες
 μετῆκαν Μιλτιάδεα. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύ- 38
 γεί· μετὰ δὲ, τελευτᾷ ἅπαις, τὴν ἀρχὴν τε καὶ τὰ
 χρήματα παραδούς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ
 παιδὶ ὁμομητρίου. καὶ οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται
 5 θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυ-
 μνικὸν ἐπιστᾷσι, ἐν τῷ Λαμψακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται,

facilem se
 præbet Do-
 loncis, eos-
 que in Cher-
 sonesum
 cum colonis
 secutus, [a.
 560.] et
 suum ibi
 imperium
 adipiscitur,
 et Apsinthi-
 orum incur-
 siones mu-
 nitionibus
 cohibet.

Dehinc
 Lampsace-
 nos aggres-
 sus, vivus
 capitur: sed
 Croeso illis
 atrociter mi-
 nitante, nisi
 incolumem
 dimitterent,
 libertatem
 recuperat.

alius Ste-
goras: quo
per dolum
cciso,

39
alter Cimo-
nis filius,
Miltiades,
in locum
fratris suc-
cessurus, A-
thenis sol-
vit, tenet-
que imperi-
um Cherso-
nesi.

40
Scytharum
a Dario la-
cessitorum
in Cherso-
nesum ir-
ruptio, Mil-
tiadisque
ob eam fu-
ga. Scythia
regressis,
in imperi-
um restitui-
tur.

41
Post a Per-
sis ob con-
siliū Ioni-
bus datum
[4,137] me-
tuens, cum
illorum clas-
sem Tene-
dum appu-
lisse audi-
visset, [c.
31.] quin-

ἀγωνίζεσθαι. πολέμου δὲ ἔόντος πρὸς Λαμψακηνοὺς,
καὶ Στησαγόρεια κατέλαβε ἀποθανεῖν ἄπαιδα, πληγέντα
τὴν κεφαλὴν πελέκει ἐν τῷ πρυτανήῳ, πρὸς ἀνδρὸς
αὐτομόλου μὲν τῷ λόγῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμότη- 10
ρου τῷ ἔργῳ. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεια τρύ-
πῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησα-
γόρεια δὲ τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεὸν, καταλαμψόμε-
νον τὰ πρήγματα, ἐπὶ Χερσονήσου ἀποσέλλουσι τριήρεϊ
οἱ Πεισιπρατίδαι· οἳ μιν καὶ ἐν Ἀθήνησι ἐποίησαν εὖ, ὥς οὐ
συνειδότες δῆθεν τοῦ πατρὸς Κίμωνος αὐτοῦ τὸν θά-
νατον, τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὥς ἐγένετο.
Μιλτιάδης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον, εἶχε κατ'
οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεια δηλαδὴ ἐπιτιμέων.
οἱ δὲ Χερσονησῖται πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν 10
ἀπὸ πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάντοθεν· κοι-
νῷ δὲ σόλῳ ἀπικόμενοι ὥς συλλυπηθησόμενοι, ἐδέθη-
σαν ὑπ' αὐτοῦ. Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσόνη-
σον, πεντακοσίους βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει Ὀλό-
ρου τοῦ Θρηίκων βασιλῆος θυγατέρα Ἠγησιπύλην. 15
Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης, νεωστὶ μὲν ἐληλύθει
ἐς τὴν Χερσόνησον, κατελάμβανε δέ μιν ἐλθόντα ἄλλα
τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ μὲν
γὰρ ἔτει τουτέων, Σκύθας ἐκφεύγει. Σκύθαι γὰρ οἱ
νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστρά- 5
φησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης.
τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυγεν
ἀπὸ Χερσονήσου· ἐς δὲ οἳ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν,
καὶ μιν οἱ Δόλογχοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ
τρίτῳ ἔτει πρότερον ἐγεγόνεε τῶν τότε μιν κατεχόν- 10
των. Τότε δὲ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν
Τενέδῳ, πληρώσας χρημάτων τριήρεας πέντε τῶν πα-
ρεόντων, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὠρμήθη
ἐκ Καρδίας πόλιος, ἐπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου·
παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον, καὶ οἱ Φοινικὲς οἱ πε- 5
ριπίπτουσι τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν
τῇσι τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν
δὲ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνι-
κες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων

10 ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίοχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ
 Θρήϊκος ἐὼν θυγατρός, ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα
 τῇ νηϊ εἶλον οἱ Φοίνικες. καὶ μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλ-
 τιάδεω παῖς, ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χά-
 ριτα μεγάλην καταθήσεσθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνῶ-
 15 μιν ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι, πείθεσθαι κελεύων τοῖσι
 Σκύθῃσι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσεδέοντο, λύσαντας τὴν
 σχεδίην, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἐωϋτῶν. Δαρεῖος δὲ, ὡς οἱ
 Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγαγον, ἐποίησε
 κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ
 20 οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς
 οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται. Μιλ-
 τιάδης δὲ ἐξ Ἰμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς Ἀθήνας.

que triremi-
 bus instru-
 ctis Athenas
 aufugit. Il-
 larum unam,
 cui præerat
 filius ejus
 natu maxi-
 mus, Metio-
 chus, Persæ
 capiunt.
 Metiochus
 a Dario hu-
 manissime
 habitus.

42

Eodem an-
 no Ionia pe-
 nitus paca-
 ta, resque
 Ionum, ju-
 diciis insti-
 tuendis, ter-
 ris dimeti-
 endis, tribu-
 tis imperan-
 dis, in ordi-
 nem reda-
 ctæ.

ΚΑΙ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν
 ἔτι πλεόν ἐγένετο τουτέων, ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ
 5 τὰδε μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ
 ἔτεος. Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, μεταπεμ-
 ψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων, συνθήκας σφίσι
 αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δωσίδικοι
 εἶεν, καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά
 10 τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας σφέων μετρήσας
 κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριή-
 κοντα σάδια· κατὰ δὴ τούτους μετρήσας, φόρους ἔταξε
 ἐκάστοισι, οἱ κατὰ χώραν διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου
 τοῦ χρόνου αἰεὶ καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ
 15 Ἀρταφέρνηος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ τὰ αὐτὰ
 τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καὶ σφί ταῦτα μὲν εἰρηναῖα
 ἦν. Ἀμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλελυμένων

43

Proximo ve-
 re [a. 495.]
 Mardonius,
 populari
 statu in Io-
 niæ civitates
 reducto,
 Europam
 cum ingen-
 tibus copiis
 petit, E-
 reticiæ Athe-
 nisque [5,
 99.] bellum
 illaturus.

στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέ-
 βαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πε-
 ζὸν ἅμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος
 5 ἐὼν, καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγα-
 τέρα Ἀρτοζώσρην. ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρ-
 δόνιος, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπι-
 βὰς ἐπὶ νεὸς, ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσὶ, στρα-
 τιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσ-
 10 ποντον. ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρ-
 δόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θώῤῥμα ἐρέω
 τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι τῶν Ἑλλήνων, Περσέων τοῖσι

ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι, ὡς χρεῶν εἶη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος, δημοκρατίας 15 κατίσα ἐς τὰς πόλεις. ταῦτα δὲ ποιήσας, ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρήμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλὸς, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ 20

44

Ac primum quidem, (nam is modo prætextus fuit expeditionis,) Thasii et Macedones subiguntur. Thaso expugnata, dum classis Athon legit, tempestas vehemens cooritur, cuius vi plurimæ naves pereunt.

Ἀθήνας. Αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἔσαν τοῦ στόλου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείσας δύναιντο κατασρέφειν τῶν Ἑλληνίδων πολιῶν, τοῦτο μὲν δὴ, τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατέσρέψαντο· τοῦτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι 5 ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρεια γεγονότα. ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην, ὑπὸ τὴν ἠπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὀρμεώμενοι, τὸν Ἀθῶν περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλέουσι βο- 10 ρῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρτα τρηχέως περιέσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἀθῶν. λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων· ὥς γὰρ θηριωδεστάτης εὐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης 15 τῆς περὶ τὸν Ἀθῶν, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἀρπαζόμενοι· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπισέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο· οἱ δὲ, ῥίγει· ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω

45

Nihilo felicior pedester exercitus: quem in Macedonia castra metatum Brygi Thracæ noctu adorti, magna clade afficiunt. His tandem devictis, Mardonius copias jam satis fractas in Asiam reducit.

ἔπρησσε. Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι Θρηῆκες ἐπεχείρησαν· καὶ σφῶν πολλὰς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τραυματίζουσι. οὐ μὲντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέ- 5 ων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τουτέων Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφῶν ὑποχειρίους ἐποιήσατο. τούτους μέντοι κατασρεψάμενος, ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταί- 10 σας πρὸς τοὺς Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ

46-47

Altero anno

τὸν Ἀθῶν. οὗτος μὲν νυν ὁ στόλος αἰσχυρῶς ἀγωνισάμενος, ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην, Δευτέρῳ δὲ ἔτει του-

τέων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα μὲν Θασίους διαβληθέντας ὑπὸ post Darius
 τῶν ἀσυγγειτόνων, ὥς ἀπόσασιν μηχανοίατο, πέμψας et Thasios,
 ἄγγελον, ἐκέλευέ σφεας τὸ τεῖχος περιαιρέειν, καὶ quod rebel-
 ὅ τὰς νέας ἐς Ἀθήνηρα κομίζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα lionem mo-
 ὑπὸ Ἰστιάου τε τῆ Μιλησίου πολιορκηθέντες, καὶ προσό- ac navibus
 δων ἐουσέων μεγαλέων, ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι, ναῦς exuit, (obi-
 τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς, καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον πε- Thasiorum
 ριβαλλόμενοι. ἡ δὲ πρόσδοός σφι ἐγένετο ἔκ τε τῆς ἡπεί- opibus me-
 10 ρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων. ἐκ μὲν γε τῶν ἐκ Σκαπτῆς tallisque,) Ἰλῆς
 τῶν χρυσέων μετάλλων, τοεπίπαν ὀγδώκοντα
 τάλαντα προσήιε. ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω
 μὲν τουτέων, συχνὰ δὲ οὕτω, ὥς τε τοεπίπαν Θασίοισι,
 ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, προσήιε ἀπὸ τε τῆς ἡπείρου καὶ
 15 τῶν μετάλλων, ἕτερος ἐκάστου, διηκόσια τάλαντα. ὅτε
 δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριηκόσια. Εἶδον δὲ καὶ αὐ- 47
 τὸς τὰ μέταλλα ταῦτα. καὶ μακρῶ ἦν αὐτέων θωμα-
 σιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον οἱ μετὰ Θάσου κτίσαν-
 τες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου τοῦ
 5 Φοίνικος τὸ οὐνομα ἔσχε. τὰ δὲ μέταλλα τὰ Φοινικικὰ
 ταῦτα, ἔσι τῆς Θάσου μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρου καλεο-
 μένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ Σαμοθρηΐκης, ὅρος μέγα
 ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει. τοῦτο μὲν νῦν ἔσι τοιοῦτο.
 Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλεῖ καλεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ 48
 σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νέας τὰς πάσας ἐκόμισαν et in Græ-
 ἐς Ἀθήνηρα. μετὰ δὲ τοῦτο, ἀπεπειράτο ὁ Δαρεῖος τῶν ciam dimit-
 Ἑλλήνων ὅ, τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν ἐωῦτῳ, tit, qui a-
 5 ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὦν κήρυκας, quam ter-
 ἄλλους ἄλλη τάξας, ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν ramque pe-
 βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλ- tant, et na-
 λάδα ἔπεμπε ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἐωῦ- ves civitati-
 τοῦ δασμοφόρους πόλιας τὰς παραθαλασσίους, κε- bus mariti-
 10 λεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποι- mis impe-
 ἔεσθαι. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ 49
 τοῖσι ἤκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἡπει- Græcorum
 ρωτέων ἔδοσαν τὰ προῖσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάν- multo Persis
 τες δὲ νησιῶται, ἐς τοὺς ἀπικέατο αἰτήσοντες. οἱ τε δὴ entes: in-
 5 ἄλλοι νησιῶται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ lanos et Æ-
 δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δὲ σφι ταῦτα, ἰδέως Ἀθη- ginetae.
 Quos cum

Athenien-
ses eo nomi-
ne apud
Spartanos
postulavis-
sent,

50-51

Clcomenes
Æginam
mittitur, qui
deditionis
auctores
comprehen-
dat. Sed De-
marati, alte-
rius Sparta-
norum regis,
cui cum col-
lega parum
conveniret,
machinatio-
ne fit, ut ille
infecta re-
abire coga-
tur.

ναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντες ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγι-
νήτας δεδωκέναι, οἷς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρα-
τεύωνται. καὶ ἄσμενοι προφάσιος ἐπελάβοντο· φοι-
τέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην, κατηγορεῖν τῶν Αἰγινή- 10
τέων τὰ πεποιήκοιεν, προδόντες τὴν Ἑλλάδα. Πρὸς
ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρί-
δεω, βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγιναν,
βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινήτεων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς
δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνον- 5
το ἀντίξοοι τῶν Αἰγινήτεων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κρῖος ὁ Πο-
λυκρίτου μάλισα· ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξιον χαί-
ροντα Αἰγινήτεων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοι-
νοῦ ποιεῖν ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρή-
μασι· ἅμα γὰρ ἂν μιν τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ ἐλθόντα 10
συλλαμβάνειν· ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημο-
κρήτου. Κλεομένης δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἴ-
ρετο τὸν Κρῖον ὃ, τι οἱ εἴη τὸ οὐνομα· ὃ δὲ τὸ ἐὼν ἔφρα-
σέ οἱ. ὃ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη, “ Ἦδη νῦν κα-
“ ταχάλκου, ὦ Κρῖε, τὰ κέρεια, ὡς συνοισόμενος μεγά- 15
“ λω κακῷ.” Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον
ὑπομένων Δημάρετος ὁ Ἀρίσωνος, διέβαλε τὸν Κλεομέ-
νεα, ἐὼν βασιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς
ὑποδεεσέρης· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεσέρης, (ἀπὸ γὰρ
τοῦ αὐτοῦ γεγονάσι,) κατὰ πρεσβυγενεΐην δὲ κως τετίμη- 5
ται μᾶλλον ἢ Εὐρυσθένης.

52

Digressio de
regibus Spar-
tanorum.

Narratio La-
cedæmonio-
rum de Ari-
stodemō He-
raclida, con-
ditore colo-
niæ Dorien-
sium in agro
Laconico,
ejusque ge-
minis, Eu-
rysthene et
Procle, dua-
rum familia-
rum regia-

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ γὰρ, ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιη-
τῇ, λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ
Κλεοδαίου τοῦ Ὑλλου βασιλεύοντα, ἀγαγεῖν σφέας ἐς
ταύτην τὴν χώραν τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀρι-
σοδήμου παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλόν, Ἀριστοδήμῳ 5
τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ οὐνομα εἶναι Ἀργεΐην· θυγα-
τέρα δὲ αὐτὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ,
τοῦ Θερσάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκεῖν δί-
δυμα· ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, νούσῳ τε-
λευτᾶν. Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ἑόντας, βουλευ- 10
σαι κατὰ νόμον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον
παιήσασθαι· οὐκ ἔστι δὲ σφῆας ἔχειν ὁκότερον ἔλωνται,
ὥς καὶ ὁμοίων καὶ ἴσων ἑόντων· οὐ δυναμένους δὲ γινώ-

ναι, ἥ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκοῦσαν. τὴν ^{rum aucto-}
 15 δὲ, οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ ^{ribus.}
 κάρτα λέγειν ταῦτα, βουλομένην δὲ εἰ πως ἀμφοτέροι
 γενοίαιτο βασιλῆες. τοὺς ὧν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπαρέειν
 ἀπορέοντας δὲ, πέμπειν ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησομένους
 ὅ, τι χρήσονται τῷ πρῆγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν
 20 σφέας ἀμφοτέρω τὰ παιδία ἡγήσασθαι βασιλῆας,
 τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον. τὴν μὲν δὴ Πυθίην
 ταῦτά σφι ἀνελεῖν· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι
 οὐδὲν ἔσσον ὅπως ἐξεύρωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑπο-
 θέσθαι ἄνδρα Μεσσήνιον, τῷ οὖνομα εἶναι Πανίτην·
 25 ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμο-
 νίοισι, φυλάξαι τὴν γειναμένην, ὁκότερον τῶν παίδων
 πρότερον λούει καὶ σιτίζει· καὶ ἦν μὲν κατὰ ταυτὰ
 φαίνεται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἔξειν ὅσον τι καὶ
 δίζηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν· ἦν δὲ πλανᾶται καὶ
 30 ἐκείνη, ἐναλλάξ ποιεῦσα, δῆλόν σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ
 ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ σφας τράπεσθαι
 ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας, κατὰ τὰς τοῦ Μεσ-
 σηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Ἀρισο-
 δήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ ταυτὰ τιμῶσαν τὸν πρό-
 35 τερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰδυῖαν τῶν εἵνεκεν
 ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον
 πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς ἐὼν πρότερον, τρέφειν ἐν τῷ
 δημοσίῳ· καὶ οἱ οὖνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα, τῷ δὲ νεω-
 τέρῳ Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελ-
 40 φεοὺς ἑόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρό-
 νον τῆς ζόης ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομέ-
 νους, ὡσαύτως διατελέειν. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα
 λέγουσι μῦθοι Ἑλλήνων· τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ^{Quæ cæteri}
 ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ γράφω. τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δω- ^{Græci de}
 ριέων βασιλῆας, μέχρι μὲν Περσέος τοῦ Δανάης τοῦ ^{prosapia re-}
 5 Θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγομένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, ^{gum Dori-}
 καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι Ἕλληνας· ἥδη γὰρ τηνι- ^{corum nar-}
 καῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον. ἔλεξα δὲ, μέχρι Περ- ^{rent.}
 σέος, τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκαθεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι
 οὐκ ἔπεσι ἐπωνυμίῃ Περσείῳ οὐδεμίῃ πατρὸς Διητοῦ,
 10 ὥσπερ Ἡρακλείῳ Ἀμφιτρυῶν. ἥδη ὧν ὁρθῶς λόγῳ

54

Quid Persis
eadem de
re placeat.

55

Quam partem
historiae illo-
rum regum He-
rodotus sibi
tractandam
sumserit.

56

Quæ jura
muneraque
reges Spar-
tanorum
bello,

57

domique ha-
beant.

χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς εἰρέαται μοι· ἀπὸ
δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου καταλέγοντι τοὺς ἄνω αἰεὶ πα-
τέρας αὐτέων, φαινοῖατο ἂν ἔοντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγε-
μόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενεές. ταῦτα μὲν νυν κατὰ τὰ Ἑλ-
ληνες λέγουσι γεγενεηλόγηται. Ὡς δὲ ὁ Περσέων λόγος
λέγεται, αὐτὸς ὁ Περσεὺς ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἑλ-
λην, ἀλλ' οὐκ οἱ Περσέος πρόγονοι· τοὺς δὲ Ἀκρισίου
γε πατέρας ὁμολογέοντας κατ' οἰκηϊότητα Περσεΐ οὐδέν,
τούτους δὲ εἶναι, κατὰ περ Ἑλληνες λέγουσι, Αἰγυ-
πτίους. Καὶ ταῦτα μὲν νυν περὶ τούτων εἰρήσθω·
ὅτι δὲ ἔοντες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι ἔλαβον
τὰς Δωριέων βασιληϊας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἴ-
ρηται, ἑάσομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, του-
τέων μνήμην ποιήσομαι. Γέρεα δὲ δὴ τάδε τοῖσι βα-
σιλεῦσι Σπαρτιῇται δεδώκασιν· ἰρυσύνας δύο, Διὸς τε
Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς οὐρανίου· καὶ πόλεμόν γε ἐκφέ-
ρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώραν· τούτου δὲ μηδένα εἶναι
Σπαρτιητέων διακωλυτήν· εἰ δὲ μὴ, αὐτὸν ἐν τῷ ἄγχι
ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ, πρῶτους ἵεναι τοὺς βασι-
λῆας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι· ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας
ἐπὶ στρατιῆς φυλάσσειν αὐτούς· προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι
ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσοισι ἂν ὦν ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυο-
μένων ἀπάντων τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν¹⁰
σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰ-
ρηναῖα κατὰ τάδε σφί δέδοται. ἦν θυσίην τις δημοτελῆ
ποιέηται, πρῶτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλῆας·
καὶ ἀπὸ τούτων πρῶτον ἄρχεσθαι, διπλήσια νέμοντας
ἐκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ⁵
σπονδαρχίας εἶναι τούτων, καὶ τῶν τυθέντων προβά-
των τὰ δέρματα· νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας καὶ ἐβδόμας
ἰσαμένου τοῦ μηνὸς, δίδοσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήϊον τέ-
λειον ἐκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος, καὶ μέδιμνον ἀλφίτων,
καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικὴν· καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι¹⁰
προεδρίας ἐξαιρέτους· καὶ προξείνους ἀποδεικνύναι τού-
τοις προσκεῖσθαι τοὺς ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀσῶν, καὶ Πυ-
θίους αἰρέεσθαι δύο ἑκάτερον· οἱ δὲ Πύθιοι, εἰςὶ θεο-
πρόποι ἐς Δελφοὺς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλῆων τὰ
δημόσια· μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασιλεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον,¹⁵

ἀποπέμπεσθαι σφί ἐς τὰ οἰκία ἀλφίτων τε δύο χοί-
 νικας ἑκατέρω. καὶ οἴνου κοτύλην· παραιοῦσι δὲ διπλήσια
 πάντα δίδόσθαι· τῷτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἰδιωτέων
 κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς δὲ μαντηΐας τὰς
 20 γινομένας, τούτους φυλάσσειν· συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς
 Πυθίους. δικάζειν δὲ μούρους τοὺς βασιλῆας τοσάδε
 μοῦνα· πατρούχου τε παρθένου πέντε, ἐς τὸν ἱκνέεται
 ἔχειν, ἣν μὴ περ ὁ πατήρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ ὁδῶν δη-
 μοσιέων πέντε. καὶ ἦν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι ἐθέλῃ,
 25 βασιλῆων ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βουλευούσι
 τοῖσι γέρουσι, ἐοῦσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἦν δὲ μὴ
 ἔλθωσι, τοὺς μάλιστα σφί τῶν γερόντων προσήκοντας
 ἔχειν τὰ τῶν βασιλῆων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους,
 τρίτην δὲ, τὴν ἐωϋτῶν. Ταῦτα μὲν ζῶσι βασιλεῦσι δέ-
 δοται ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν Σπαρτιητέων· ἀποθανοῦσι δὲ,
 5 τάδε. ἱππέες περιαγγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν
 τὴν Λακωνικὴν· κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιϊοῦσαι,
 10 λέβητα κροτέουσι. ἐπεὰν ὦν τοῦτο γίνηται τοιοῦτο,
 ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἐκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνε-
 σθαι, ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τῆτο, ζη-
 μῖαι μεγάλαι ἐπικέεται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμο-
 νίοισι κατὰ τῶν βασιλῆων τοὺς θανάτους ἐςὶ ὡῦτος καὶ
 15 τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ὦν βαρβά-
 ρων οἱ πλεῖνες τῷτῳ νόμῳ χρέωνται κατὰ τοὺς θανά-
 τους τῶν βασιλῆων. ἐπεὰν γὰρ ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λα-
 κεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρ-
 τιητέων, ἀριθμῶ τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆ-
 20 δος ἰέναι. τουτέων ὦν καὶ τῶν εἰλωτέων ἐπεὰν συλλε-
 χθέωσι ἐς τῷτὸ πολλαὶ χιλιάδες, σύμμιγα τῇσι γυ-
 ναιξὶ κόπτονται τε προθύμως, καὶ οἰμωγῇ διαχρέων-
 ται ἀπλέτῳ· φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον
 τῶν βασιλῆων, τοῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον. ὃς δ' ἂν
 25 ἐν πολέμῳ τῶν βασιλῆων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ εἰδωλον
 σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐςρωμένην ἐκφέρουσι. ἐπεὰν
 δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἴσταται σφί,
 οὐδ' ἀρχαιρεσίῃ συνίζει, ἀλλὰ πενθέουσι ταύτας τὰς
 ἡμέρας. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσησι. 59
 ἐπεὰν ἀποθανόντος τοῦ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασι-

58

Honores
 defunctis
 regibus tri-
 buti, haud
 dissimiles
 moribus
 Persarum.

59

Alia institu-

ta Spartanis
cum Persis,

60

aut Ægy-
ptiis com-
munia.

λεὺς, οὗτος ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅσις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλείῃ ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κα-
τιζόμενος βασιλεὺς τὸν προσφειλόμενον φόρον μετρίῃ⁵
πάσῃσι τῇσι πόλιν. Συμφέρονται δὲ καὶ τὰδε Αἰ-
γυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι. οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐλη-
ταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρώϊας τέχνας· καὶ
αὐλητῆς τε αὐλητέῳ γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρου,
καὶ κήρυξ κήρυκος· οὐ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτιθέμενοι,
ἄλλοι σφέας παρακλητοῦσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια
ἐπιτελέουσιν. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γίνεται.

61-62

Ariston, rex
Spartæ, cum
duas dein-
ceps uxores
steriles du-
xisset, ter-
tiam, mulie-
rem longe
formosissi-
mam, (quem
faciei deco-
rem infanti
olim Hele-
næ a nu-
trice exora-
tæ numen
impertie-
rat) priori
marito per
dolum ab-
ductam ma-
trimonio
sibi jungit.

TOTE δὲ τὸν Κλεομένεα ἔοντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ
κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάρη-
τος διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὖν κηδόμενος, ὡς φθύνω
καὶ ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοσήσας ἀπ' Αἰγί-
νης, ἐβούλετο τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασιληΐης,⁵
διὰ πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος.
Ἀρίσωνι βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναῖκας
δύο, παῖδες οὐκ ἐγένοντο. καὶ, οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐ-
τὸς τούτου εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὧδε δὲ
γαμέει. ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀνὴρ, τῷ προσε-¹⁰
κέετο τῶν ἁγῶν μάλισα ὁ Ἀρίσων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ
ἐτύγχανε εἶσα γυνὴ καλλίσῃ μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ
γυναικῶν· καὶ ταῦτα μέντοι καλλίσῃ ἐξ αἰσχίσης γενο-
μένη. εἶσαν γάρ μιν τὸ εἶδος φλαύρην, ἢ τροφὸς αὐ-
τῆς, οἷα ἀνδρώπων τε ὀλβίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα¹⁵
εἶσαν, πρὸς δὲ καὶ ὀρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶ-
δος αὐτῆς ποιευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθοῦσα, ἐπιφρά-
ζεται τοιάδε. ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς
Ἑλένης ἱρόν· τὸ δ' ἔστι ἐν τῇ Θεράπνῃ καλευμένη, ὕπερ-
θε τῆς Φοιβῆϊο ἱροῦ· ὅπως δὲ ἐνεΐκειε ἢ τροφὸς, πρὸς τε²⁰
τῷ γαλμα ἴσα, καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς
δυσμορφίης τὸ παιδίον. καὶ δὴ κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τῆς ἱροῦ
τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανεῖσαν δὲ,
ἐπείρεσθαι μιν ὅ, τι φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φρά-
σαι, ὡς παιδίον φορέει· τὴν δὲ κελεύσαι οἱ δέξαι· τὴν δὲ²⁵
οὐ φάναι· ἀπειροῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ
ἐπιδεικνύναι· τὴν δὲ πάντως ἐωϋτῇ κελεύειν ἐπιδέξαι·
ὅρῳσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ιδέσθαι,

οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δέξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψώ-
 30 σαν τοῦ παιδὸς τὴν κεφαλὴν, εἶπαι, ὡς καλλιζεύσει πα-
 σέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς
 ἡμέρης μεταπεσέειν τὸ εἶδος· γαμέει δὲ δὴ μιν ἐς γά-
 μου ὥρην ἀπικομένην Ἄγητος ὁ Ἀλκείδεω, οὗτος δὲ ὁ
 τοῦ Ἀρίσωνος φίλος· Τὸν δὲ Ἀρίσωνα ἔκνιζε ἄρα τῆς
 γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε· αὐτὸς
 τε τῷ ἐταίρῳ τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, ὑποδέκεται δωτίνην
 δώσειν τῶν ἐωῦτοῦ πάντων ἐν τῷ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἔλη-
 5 ται, καὶ τὸν ἐταῖρον ἐωῦτῳ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην
 διδόναι· ὁ δὲ, οὐδὲν φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὁρέων
 ἐοῦσαν καὶ Ἀρίσωνι γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τού-
 τοισι δὲ ὄρκους ἐπήλασαν· μετὰ δὲ, αὐτὸς τε ὁ Ἀρίσων
 ἔδωκε τοῦτο, ὅ, τι δὴ ἦν, τὰ εἴλετο τῶν κειμηλίων τῶν
 10 Ἀρίσωνος ὁ Ἄγητος, καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρε-
 σθαι παρ' ἐκεῖνου, ἐνθαῦτα δὴ τοῦ ἐταίρου τὴν γυναῖκα
 ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι· ὁ δὲ, πλὴν τούτου μούγου τὰ ἄλ-
 λα ἔφη καταινέσαι· ἀναγκαζόμενος μὲν τοι τῷ τε ὄρκῳ,
 καὶ τῆς ἀπάτης τῇ παραγωγῇ, ἀπιεῖ ἀπάγεσθαι· Οὕτω
 μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ Ἀρίσων, τὴν δευ-
 15 τέρην ἀποπεμψάμενος· ἐν δὲ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι, καὶ οὐ
 πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ αὕτη, τίκτει τοῦ-
 5 του δὴ τὸν Δημάρητον· καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῳ
 κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει ὥς οἱ παῖς γέ-
 γονε· ὁ δὲ, ἐπισάμενός τε τὸν χρόνον τῷ ἡγάγετο τὴν
 γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας,
 εἶπε ἀπομόσας, “Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.” τοῦτο ἤκυσαν μὲν
 10 οἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τοπαραυτί-
 κα· ὁ δὲ παῖς αὖξετο, καὶ τῷ Ἀρίσωνι τὸ εἰρημένον με-
 τέμελε· παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ
 ἐνόμισε εἶναι· Δημάρητον δὲ αὐτῷ οὔνομα ἔθετο, διὰ
 τόδε· πρότερον τουτέων, πανδημεὶ Σπαρτιῇται Ἀρίσωνι
 15 ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλῆων τῶν
 ἐν τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἄρην ἐποιήσαντο παῖδα γενέ-
 σθαι· διὰ τοῦτο μὲν οἱ τὸ οὔνομα Δημάρητος ἐτέθη·
 Χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀρίσων μὲν ἀπέθανε, Δημάρητος
 δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην· ἔδεε δὲ, ὡς ἔοικε, ἀνάπυστα γε-
 νόμενα ταῦτα, καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης,

62

63

His parenti-
 bus nascitur
 Demaratus,
 a patre pri-
 mum, quod
 partu nimis
 cito editus
 videretur,
 pro spurio,
 mox pro ge-
 nuino habi-
 tus.

64

Quo prætectu
 utens Cleome-
 nes, avidus vin-
 dictæ ob inju-
 riam sibi in

expeditione et Attica [5, 75.] et Æginetica [c. 50. 51. 61.] factam,

65

Leotychidem subornat, qui Demaratum, quasi Aristone non genitum, Spartanis legitime imperare jurejurando interposito neget.

66

Re ad oraculum Delphicum rejecta, Pythia, cujus sibi voluntatem Cleomenes astu conciliaverat, Spartanis interrogantibus ita respondet, ut Demaratus dignitate regia exuatur.

67

Is postea a

διὰ τὰ Κλεομένει διεβλήθη μεγάλως, πρότερόν τε ὁ Δη-
μάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἐλευσῖνος, καὶ δὴ 5
καὶ τότε ἐπ' Αἰγινήτων τοὺς μηδίσαντας διαβάντος
Κλεομένεος. Ὁρμηθεὶς ὦν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης,
συντίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρχει τοῦ Ἀγίου, ἔοντι οἰ-
κίῃ τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἣν αὐτὸν κατα-
στήσει βασιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἔψεται οἱ ἐπ' Αἰγινή-
τας. ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα 5
γεγονῶς διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἁρμοσαμένου Λευτυχίδεω
Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ
Δημάρητος ἐπιβουλεύσας, ἀποσερεῖ Λευτυχίδα τοῦ γά-
μου, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχῶν
γυναῖκα· κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἐχθρὴ ἡ ἐς 10
τὸν Δημάρητον ἐγεγόνεε. τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένεος
προθυμίας ὁ Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτου, φᾶς
αὐτὸν οὐκ ἰκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ
ἔοντα παῖδα Ἀρίσωνος. μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην, ἐδίωκε
ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος τὸ εἶπε Ἀρίσων τότε, ὅτε οἱ 15
ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλ-
λέομενος τοὺς μῆνας, ἀπόμοσε, φᾶς οὐκ ἐαυτοῦ μιν εἶ-
ναι. τούτου δὴ ἐπιδατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης,
ἀπέφαινε τὸν Δημάρητον οὔτε ἐξ Ἀρίσωνος γεγονότα,
οὔτε ἰκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους 20
μάρτυρας παρεχόμενος κείνους, οἱ τότε ἔτυχον πάρε-
δροί τε ἔοντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα Ἀρίσωνος. Τέλος
δὲ, ἔόντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρτιήτησι
ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, εἰ Ἀρίσω-
νος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος. ἀνωΐσου δὲ γενομένου ἐκ
προνοίας τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσ- 5
ποιέεται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀρισοφάντου, ἄνδρα
ἐν Δελφοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβων Περίαλ-
λαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείδει τὰ Κλεομένης ἐβού-
λετο λέγεσθαι, λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη, ἐπειρωτών-
των τῶν θεοπρόπων, ἔκρινε μὴ Ἀρίσωνος εἶναι Δημά- 10
ρητον παῖδα. ὕσέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο
ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ Περίαλλα
ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη τῆς τιμῆς. Κατὰ μὲν δὴ τὴν
Δημαρήτου κατάπαυσιν τῆς βασιληΐης οὕτω ἐγένετο.

ἔφευγε δὲ Δημάρτητος ἐκ Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιῷδε Leotychide, quem Spar-
 ονείδεος. μετὰ τῆς βασιληΐης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δη-
 5 μάρτητος ἦρχε αἰρεθεὶς ἀρχήν. ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαι-
 δίαί· θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου, ὁ Λευτυχίδης, γεγο-
 νῶς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου, πέρψας τὸν
 θεράποντα, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ εἰρώτα τὸν
 Δημάρτητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασι-
 10 λεύειν. ὁ δὲ, ἀλγήσας τῷ ἐπειρωτήματι, εἶπε φᾶς,
 αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρωῆσθαι, κεῖνον δὲ, οὐ-
 τὴν μέντοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λακεδαιμονίοι-
 σι ἢ μυρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα
 δὲ εἶπας, καὶ κατακαλυψάμενος, ἦϊε ἐκ τοῦ θεήτρου
 15 ἐς τὰ ἐωῦτοῦ οἰκία· αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος, ἔδυε
 τῷ Διὶ βῶν· θύσας δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε. Ἀπικο-
 μένη δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεῖς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγ-
 χνων, κατικέτευε, λέγων τοιάδε, “ὦ μητερ, θεῶν σε
 “ τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω, καὶ τῷ Ἐρκείου
 5 “ Διὸς τοῦδε, φράσαι μοι τὴν ἀληθειάν, τίς μευ ἐςὶ πα-
 “ τὴρ ὄρθῳ λόγῳ. Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι
 “ νεῖκεσι λέγων, κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς,
 “ οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίσωνα· οἱ δὲ καὶ τὸν ματαιότε-
 “ ρον λόγον λέγοντες, φασὶ σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέ-
 “ ων τὸν ὀνοφορβὸν, καὶ ἐμὲ εἶναι ἐκείνου παῖδα. ἐγὼ
 10 “ ὦν σε μετέρχομαι τῶν θεῶν, εἰπεῖν τῷληθές· οὔτε
 “ γὰρ, εἴπερ πεποίηκάς τι τῶν λεγομένων, μούνη δὴ πε-
 “ ποίηκας, μέγα πολλέων δέ· ὅ, τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρ-
 “ τη, ὥς Ἀρίσωνι σπέρμα παιδοποιὸν οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν
 15 “ γὰρ ἂν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας.” ὁ μὲν δὴ τοι-
 αῦτα ἔλεγε. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· “ὦ παῖ, ἐπεὶ τέ
 “ με λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθειάν, πᾶν εἰς σέ
 “ κατειρήσεται τῷληθές. ὥς με ἠγάγετο Ἀρίσων ἐς
 “ ἐωῦτοῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι φάσμα
 5 “ εἰδόμενον Ἀρίσωνι· συνευνηθὲν δὲ, τοὺς σεφάνους οὗς
 “ εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει. καὶ τὸ μὲν οἰχώμεε, ἦκε δὲ με-
 “ τὰ ταῦτα Ἀρίσων. ὥς δέ με εἶδε ἔχουσιν σεφάνους,
 “ εἰρώτα τίς εἴη ὁ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖνον· ὁ δὲ
 “ οὐκ ὑπεδέκετο· ἐγὼ δὲ κατωμνύμην, φαμένη αὐτὸν οὐ
 10 “ καλῶς ποιέειν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γὰρ τι πρότερον

68

matrem so-
lemni ritu
obtestatur,
ut, quo pa-
tre natus
sit, vere
dicat.

69

Re omni
audita cer-
tiorque fa-
ctus, pa-
trem sibi
aut Aristo-
nem aut
Astrabacum
heroem
esse,

“ ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δοῦναί μοι τοὺς σεφάνους.
 “ ὁρέων δέ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίσων, ἔμαθε ὡς θεῖον
 “ εἶη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν, οἱ σεφάνοι ἐφάνησαν
 “ εόντες ἐκ τοῦ ἥρωϊοῦ τοῦ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐ-
 “ λείῃσι ἰδρυμένου.” (τὸ καλέουσι Ἀσραβάκου.) “ τοῦτο 15
 “ δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα ἀναίρεον εἶναι.
 “ οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον τι καὶ βούλει
 “ πυθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου γέγονας, καὶ
 “ τοι πατήρ ἐστι Ἀσράβακος ὁ ἥρωος, ἡ Ἀρίσων· ἐν γάρ
 “ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δέ σευ μάλισα κατ- 20
 “ ἄπτονται οἱ ἐχθροὶ, λέγοντες ὡς αὐτὸς ὁ Ἀρίσων,
 “ ὅτε αὐτῷ σὺ ἡγγέλθης γεγεννημένος, πολλῶν ἀκουόν-
 “ των οὐ φήσειέ σε ἐωῦτοῦ εἶναι· τὸν χρόνον γὰρ, τοὺς
 “ δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξήκειν· αἰδρητῇ τῶν τοιούτων
 “ κεῖνος τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίκτουσι γὰρ γυναῖκες 25
 “ καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι δέκα μῆ-
 “ νας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δέ σε, ὦ παῖ, ἐπτάμηνον ἔτε-
 “ κον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίσων οὐ μετὰ πολλὸν
 “ χρόνον, ὡς ἀγνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι τοῦτο. λόγους δὲ
 “ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεωῦτοῦ μὴ δέκεο· τὰ 30
 “ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορβῶν
 “ αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τίκτοιεν
 “ αἱ γυναῖκες παῖδας.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε. Ὁ δὲ,
 “ πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια λαβὼν, ἐπορεύετο
 “ ἐς Ἥλιν· τῷ λόγῳ φᾶς, ὡς ἐς Δελφοὺς χρησόμενος
 “ τῷ χρησηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὑποτοπη-
 “ θέντες Δημάρητον ὁρησμῷ ἐπιχειροῦν, ἐδίωκον. καὶ 5
 “ κως ἔφθῃ ἐς Ζάκυνθον διαβάς ὁ Δημάρητος ἐκ τῆς
 “ Ἡλίδος· ἐπιδιαδάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τε
 “ ἄπτοντο, καὶ τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται.
 “ μετὰ δὲ, οὐ γὰρ ἐξεδίδοσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐν-
 “ δεῦτεν διαβαίνει ἐς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. 10
 “ ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλῶς, καὶ γῆν τε καὶ πό-
 “ λιν ἔδωκε. οὕτω ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀσίην Δημάρητος, καὶ
 “ τοιαύτη χρησάμενος τύχη· ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συ-
 “ χνὰ ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεῖς, ἐν δὲ δὴ
 “ καὶ Ὀλυμπιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίπῳ προσέβαλε, 15
 “ μῶνος τοῦτο πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῆων ἐν

70
 primum E-
 lin, post Za-
 cynthum
 aufngit, un-
 de in Asiam
 ad Darium
 transit, a
 quo honori-
 ficentissime
 excipitur.

Σπάρτη ποιήσας. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρεος, Δημα-
ρήτου καταπαυσθέντος, διεδέξατο τὴν βασιληίην. καὶ
οἱ γίνεται πᾶσι Ζευξίδημος, τὸν δὲ Σπαρτιητέων μετε-
ξέτεροι Κυνίσκον ἐκάλεον. οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἔβα-

71

Quos Leoty-
chides, rex fa-
ctus, liberos
susceperit.

5 σίλευσε Σπάρτης· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν
παῖδα Ἀρχίδημον. Λευτυχίδης δὲ σεσηθὴς Ζευξιδή-
μου, γαμέει δευτέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, ἐοῦσαν Μενίε
μὲν ἀδελφεήν, Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς οἱ
ἔρσεν μὲν γίνεται οὐδὲν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτώ· τὴν

10 Ἀρχίδημος ὁ Ζευξιδήμου γαμέει, δόντος αὐτῷ Λευ-
τυχίδεω. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρ-
τῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιήνδε τινὰ Δημαρήτῳ ἐξέτισε. ἐς α-

72

Postremo in
expeditione
Thessalica lar-
gitione corrup-
tus a Thessa-
lis, suorum
vindictam me-
tuens, Tegeam
se confert,
ibique exsul
moritur.

5 πολὺ. ἐπ' αὐτοφώρῳ δὲ ἀλούς αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέ-
δῳ, ἐπικατήμενος χειρίδι πλὴν ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ
Σπάρτης, ὑπὸ δικασήριον ὑπαχθεῖς· καὶ τὰ οἰκία οἱ
κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν
ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον. Τότε δὲ

73

ὥς τῷ Κλεομένει εὐωδώθη τὸ ἐς τὸν Δημάρητον πρῆ-
γμα, αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδα, ἧϊε ἐπὶ τοὺς Αἰ-
γινήτας, δεινὸν τινὰ σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακι-
5 σμον ἔχων. οὕτω δὴ οὔτε οἱ Αἰγινήται, ἀμφοτέρων τῶν
βασιλῆων ἡκόντων ἐπ' αὐτοὺς, ἐδικαίουν ἔτι ἀντιβαί-
νειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰγινήτεων
τοὺς πλείους ἀξίους καὶ πλούτους καὶ γένει, ἦγον καὶ
ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κριόν τε τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κά-

Cleomenes,
dejecto De-
marato, una
cum novo
collega in
Aeginam re-
vertitur, [c.
50.] proce-
resque Aegi-
netarum com-
prehensos
Atheniensibus
in custodiam
tradit.

10 σαμβον τὸν Ἀριστοκράτεος, οἵπερ ἔσχον μέγιστον κρά-
τος· ἀγαγόντες δὲ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παρα-
θήκην παρατίθενται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινήτησι Ἀθη-
ναίους. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεα, ἐπάϊσον γενό-
μενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δεῖμα ἔλαβε

74

Post detecta
fraude, qua
Demaratum
circumve-
nerat, [c.
66.] primum
in Thessali-
am, tum in
Arcadiam
fugit, Arca-
des ad bel-

5 γματα, συνισὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλ-
λους τε ὄρκους προσάγων σφι, ἧ μὲν ἔψεσθαί σφεας
αὐτῷ τῇ αὖ ἐξηγῆται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν
πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεσεῶτας ἀγι-

lum Spartæ
inferendum
excitaturus.
(Obiter de
aqua Stygia
ad Nonas-
crin Arca-
diæ.)

75

Id timentes
Spartani,
eum depre-
cantur, ut
redeat re-
gnoque de-
iuno funga-
tur. Rever-
sus incidit
in insaniam,
æque ipse
fæde truci-
dat: cujus
rei alia vul-
go causa,
alia Athe-
nis, alia Ar-
gis fertur.
Argivorum
fama uberi-
us exposita.

76-78

Nempe Cle-
omenes Ar-
golidem o-
lim aggres-
sus, cum
Argivos,
quibus o-
raculum
cladem præ-
dixerat, per-
dolum fu-
disset,

νέων, ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει
λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ 10
δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον, ἐκ πέτρης
σάζει ἐς ἄγκος· τὸ δὲ ἄγκος αἵμασι τῆς τις περιθέει
κύκλος. ἡ δὲ Νάνακρῖς, ἐν τῇ ἢ πηγῇ αὕτη τυγχάνει
ἐοῦσα, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας πρὸς Φενεῶ. Μα-
θόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεα ταῦτα πρήσσον-
τα, κατῆγον αὐτὸν δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρ-
την, τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ αὐτὸν,
αὐτίκα ὑπέλαβε μανίῃ νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπο- 5
μαργότερον· ὅπως γὰρ τῶ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέ-
χραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιεῦντα δὲ αὐτὸν
ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδησαν οἱ προσήκοντες
ἐν ξύλῳ· ὁ δὲ, δεθεὶς, τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν
ἄλλων, αἴτεε μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ ταπρῶτα τοῦ 10
φύλακου διδόναι, ἀπείλεε τὰ μιν αὐτὶς ποιήσσει· ἐς ὃ
δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἰλωτέ-
ων, δίδοι οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν
σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἐωῦτὸν λωδῶμενος· ἐπι-
τάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προῦβαινε ἐκ 15
τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ
ἰσχία, καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο,
καὶ ταύτην καταχορδεύων, ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ·
ὥς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην
ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάργητον γενόμενα λέγειν· ὥς δὲ 20
Ἀθηναῖοι μῦθοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσίνα ἐσβαλὼν,
ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν· ὥς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἰσοῦ
αὐτέων τοῦ Ἀργου, Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς
μάχης καταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος
ἐν ἀλογίῃ ἔχων, ἐνέπρησε. Κλεομένει γὰρ μαντευομέ-
νω ἐν Δελφοῖσι, ἐχρήσθη Ἀργος αἰσθήσειν. ἐπεὶ τε δὲ
Σπαρτιήτας ἄγων ἀπίκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς
λέγεται ῥεεῖν ἐκ τῆς Στυμφηλίδος λίμνης· τὴν γὰρ δὴ
λίμνην ταύτην ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν, ἀναφαίνε- 5
σθαι ἐν Ἀργεῖ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τοῦτο ὑπ' Ἀρ-
γείων Ἐρασῖνον καλέεσθαι· ἀπικόμενος δ' αὖν ὁ Κλεομέ-
νης ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ,
οὐ γὰρ οὐδαμῶς ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν

10 ἔφη τοῦ Ἑρασίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολίητας, Ἀργείους μέντοι οὐδ' ὥς χαιρήσιν. μετὰ δὲ ταῦτα ἔξανα-
χωρήσας, τὴν στρατιὴν κατήγαγε εἰς Θυρέην· σφαγιασά-
μενος δὲ τῇ θαλάσῃ ταῦρον, πλοίοισι σφεας ἤγαγε εἰς
τε τὴν Τίρυνθίην χώραν καὶ Ναυπλίην. Ἀργεῖοι δ' ἐβοή-
θεον, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπὶ θάλασσαν. ὥς δὲ ἀγχοῦ
μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται
Σήπεια τοῦνομα, μεταίχμιον ἑ μέγα ἀπολιπόντες, ἴζοντο
5 ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν
μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δό-
λῳ αἰρεθέωσι· καὶ γὰρ δὴ σφι εἰς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε
τὸ χρησθήριον, τὸ ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοις τε
καὶ Μιλησίοισι, λέγον ὧδε,

10 Ἄλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
Ἐξελάσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει·
Ὡς ποτέ τις ἐρέει καὶ ἐπεσσομένων ἀνδρώπων,
Δεινὸς ὄφιν τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθεῖς.

15 ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοισι φόβον
παρεῖχε. καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν
πολεμίων χρᾶσθαι· δόξαν δὲ σφι, ἐποίευν τοιόνδε· ὅπως
ὁ Σπαρτιήτης κήρυξ προσημαῖνοι τι Λακεδαιμονίοισι,
ἐποίευν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τῷτὸ τοῦτο. Μαθὼν δὲ ὁ
Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος
κήρυξ σημήνειε, παραγγέλλει σφι ὅταν σημήνῃ ὁ κή-
ρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα,
5 χωρέειν εἰς τοὺς Ἀργείους. ταῦτα καὶ ἐγένετο ἐπιτελέα
ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων· ἄριστον γὰρ ποιευμένοις τοῖσι
Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς
μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῶν δ' ἔτι πλεῦνας εἰς τὸ ἄλ-
σος τοῦ Ἀργου καταφυγόντας περιϊζόμενοι ἐφύλασ-
σον. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίησε τοιόνδε. ἔχων
79-80 αὐτομόλους ἀνδρας, καὶ πυνθανόμενος τουτέων, ἐξεκά-
λεε πέμπων κήρυκα, ὀνομασί λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ
ἀπεργμένους τῶν Ἀργείων· ἐξεκάλεε δὲ, φὰς αὐτέων
5 ἔχειν τὰ ἅποινα· ἅποινα δὲ εἰς Πελοποννησίοισι, δύο
μνῆαι τεταγμέναι κατ' ἀνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν. κα-

neat, ip-
sumque lu-
cum incen-
dit.

80

τὰ πεντήκοντα δὴ ὦν τῶν Ἀργείων ὡς ἐκάστους ἐκκαλεύ-
μενος ὁ Κλεομένης ἐκτείνει. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλε-
λήθεε τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυ-
κνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσους, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὃ, 10
τι ἐπρησσον· πρὶν γε δὴ αὐτέων τις ἀναδὰς ἐπὶ δένδρος,
κατεῖδε τὸ ποιεῦμενον. οὐκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήε-
σαν. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ
τῶν εἰλωτέων περιένειν ὕλην τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομέ-
νων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν
τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη
Ἄργου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀνασενάξας μέγα, εἶπε, 5

81

Postea He-
raeum Argo-
licum per
vim ingres-
sus, sacer-
dotem sa-
cris sibi in-
terdicentem
verberibus
afficit.

“ὦ Ἀπολλὼν χρηστήριε, ἧ μεγάλας με ἠπάτηκας, Φά-
μενος Ἄργος αἰρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξήκειν μοι τὸ
“ χρηστήριον.” Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν
πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι ἐς Σπάρτην· χιλίους δὲ
αὐτέων λαβὼν τοὺς ἀριστεράς, ἦϊε ἐς τὸ Ἡραῖον θύσων.
βουλόμενον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὁ ἱεὺς ἀπηγό-
ρευε, φάς οὐκ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεο- 5
μένης τὸν ἱερέα ἐκέλευε τοὺς εἰλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπά-
γοντας μασιγῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦ-
τα, ἀπῆϊε ἐς τὴν Σπάρτην. Νοσήσαντα δὲ μιν ὑπῆγον

82

Reducto
Spartam ex-
ercitu, ab
adversariis
accusatur,
quod mune-
ribus cor-
ruptos, Ar-
gos non ex-
pugnavis-
set. Quibus
argumentis
usus causam
vicerit.

οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκήσαντα,
οὐκ ἔλεειν τὸ Ἄργος, παρεὼν εὐπετέως μιν ἐλεῖν. ὁ δὲ
σφι ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος, οὔτε εἰ ἀληθέα λέ-
γων, ἔχω σαφηνέως εἶπαι· ἔλεξε δ' ὦν φάμενος, ἐπεὶ 5
τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱερὸν εἶλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι
τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ· πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιοῦν πει-
ρᾶν τῆς πόλιος, πρὶν γε δὴ ἱεροῖσι χρήσῃται, καὶ μά-
θῃ, εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδίδοι, εἴτε οἱ ἐμποδῶν ἔσκηκε.
καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ, ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν 10
σηθέων φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι· μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω
τὴν ἀτρεκητῆν, ὅτι οὐκ αἰρέει τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ
τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος ἐξέλαμψε, αἰρέειν ἂν κατ'
ἅκρης τὴν πόλιν· ἐκ τῶν σηθέων δὲ λάμψαντος, πᾶν
οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα 15
δὲ λέγων, πισά τε καὶ οἰκότα ἐδόκεε Σπαρτιήτησι λέ-
γειν, καὶ ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας. Ἄργος
δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω, ὥς οἱ δοῦλοι αὐτέων ἔσχον

83

Argi post
illam cla-

πάντα τὰ πρήγματα, ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς
 ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες. ἔπειτά σφεας
 οὗτοι, ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἐαυτοὺς τὸ Ἄργος, ἐξέ-
 βαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι, μάχῃ ἔσχον Τίρυνθα.
 τέως μὲν δὴ σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους· ἔπειτα δὲ ἐς
 τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, γένος ἐὼν
 Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνω-
 10 σε ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πόλεμός
 σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνόν, ἐς ὃ δὴ μόγισ οἱ Ἀργεῖοι
 ἐπεκράτησαν. Ἀργεῖοι μὲν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά
 84 φασι μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς. αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆται
 φασι ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύ-
 5 θῆσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν, ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ
 ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπεὶ
 τέ σφι Δαρεῖον ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα με-
 μονέναι μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην,
 συμμαχίην τε ποιέεσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρῶν
 εἴη αὐτοὺς μὲν τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν
 10 πειρᾶν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρ-
 τιῆτας κελεύειν ἐξ Ἐφέσου ὁρμεωμένους ἀναβαίνειν,
 καὶ ἔπειτα ἐς ταῦτ' ὅπαντ' ἄν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι,
 ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦτα, ὁμιλέειν σφι μεζόνως·
 ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον τοῦ ἰκνευμένου, μαθεῖν τὴν ἀκρη-
 15 τοποσίην παρ' αὐτέων· ἐκ τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζου-
 σι Σπαρτιῆται. ἐκ τε τοῦ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζω-
 ρότερον βούλωνται πιέειν, Ἐπισκύθισον λέγουσι. οὕτω
 δὲ Σπαρτιῆται τὰ περὶ Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ
 δοκᾷ τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δαμαρήτῳ ἐκτίσαι.
 Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο Αἰγινῆται,
 85 ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβασομένους Λευτυ-
 χίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι ὁμήρων ἐχομένων. Λακε-
 δαιμόνιοι δὲ δικασήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν περιῦ-
 5 βρίσθαι Αἰγινῆτας ὑπὸ Λευτυχίδεω· καὶ μιν κατέκριναν
 ἔκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἶγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι ἐχο-
 μένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν
 Λευτυχίδεα, εἶπέ σφι Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν
 τῇ Σπάρτῃ δόκιμος ἀνὴρ, “ Τί βούλεσθε ποιέειν, ἄν-
 10 “ ὄρες Αἰγινῆται, τὸν βασιλῆα τῶν Σπαρτιητέων ἔκδο-

dem servo-
 rum parent
 imperio,
 donec oc-
 cisorum fi-
 lii aetate a-
 dulta eos
 expellunt.

Unde Spar-
 tani insani-
 am Cleome-
 nis repe-
 tant. Quid
 Herodoto
 hac de re
 videatur.

Post Cleo-
 menis mor-
 tem Aegi-
 netæ Leo-
 tychidem,
 missis Spar-
 tam legatis,
 ob cives
 suos Athe-
 nas abdu-
 ctos [c. 73.]
 in judicium
 vocant. Da-
 mnatur re-

35 “ ὃς δ' ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτέῃ, τούτῳ ἀποδοῦναι. Ὁ μὲν
 “ δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἦκων ξείνος τοσαῦτα ἔλεξε. Γλαῦ-
 “ κος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ
 “ λόγῳ. χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος, ἦλθον ἐς τὴν
 “ Σπάρτην τούτῳ τοῦ παραδεμένου τὰ χρήματα οἱ παῖ-
 “ δες· ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ, καὶ ἀποδει-
 “ κνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήματα. ὁ δὲ
 40 “ διωθέετο, ἀντυποκρινόμενος τοιάδε· Οὔτε μέμνημαι
 “ τὸ πρῆγμα, οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι τῆτέων τῶν
 “ ὑμεῖς λέγετε· βούλομαί τε, ἀναμνησθεῖς, ποιέειν πᾶν
 “ τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς ἀποδοῦναι· καὶ
 “ εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσο-
 45 “ μαι ἐς ὑμέας. ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυρώσειν
 “ ἐς τέταρτον μῆνα ἀπὸ τοῦδε. Οἱ μὲν δὴ Μιλήσιοι
 “ συμφορὴν ποιούμενοι, ἀπαλλάσσοντο, αἰσ ἀπεσερμημένοι
 “ τῶν χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς Δελφὸς χρή-
 “ σόμενος τῷ χρηστηρίῳ. ἐπειρωτῶντα δὲ αὐτὸν τὸ χρη-
 50 “ στήριον εἰ ὄρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται, ἡ Πυθίη μετέρ-
 “ χεται τοῖσδε τοῖσι ἔπεσι,

“ Γλαῦκ' Ἐπικυδεῖδῃ, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω,
 “ Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληΐσασθαι.
 “ Ὅμνυ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὐόρκον μένει ἄνδρα.
 55 “ Ἄλλ' Ὅρκου πάϊς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ' ἐπὶ χεῖρες,
 “ Οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
 “ Συμμάρψας ὀλέσει γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα.
 “ Ἄνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

“ ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν παρ-
 60 “ αιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη
 “ ἔφη, τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον
 “ δύνασθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπεμψάμενος τοὺς
 “ Μιλησίους ξείνους, ἀποδιδόει σφι τὰ χρήματα. τοῦ
 “ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος ὅδε, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμήθη λέγεσθαι
 65 “ ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν
 “ ἐστὶ οὐδὲν, οὔτ' ἰσὶν οὐδεμίῃ νομιζομένη εἶναι Γλαύκου·
 “ ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν
 “ μὴδὲ διανοέεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ
 “ ἀπαιτεούων ἀποδιδόναι.” Λευτυχίδης μὲν εἶπας ταῦτα,

87

Sic Æginetæ
pœnas incursi-
onis in agrum
Atticum[5, 81.]
luunt. Id pri-
usquam pate-
rentur, navem
Atheniensium
theoridā, quæ
viros primari-
os veheret, ex
insidiis inter-
cipiunt, vecto-
resque vinci-
unt. 88

Qua nova in-
juria Atheni-
enses irritati,
cum Nicodromo
Æginetā clam
paciscuntur,
ut ipsis Ægi-
nam prodat.
Et Nicodro-
mus quidem
pacto die ur-
bem occupat:

89

sed quod A-
theniensium
classis sero ad-
ventaret,

90

cum parte suo-
rum Æginam
relinquere co-
gitur: quibus
Sunium ab A-
theniensibus
datum.

91

Cæteros hujus
factionis Ægi-
netæ necant.

ὥς οἱ ἐδὲ ἔτῳ ἐσήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδικημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θηβαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε. μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὥς τιμωρησόμενοι τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ, ἣν γὰρ ἦ τοῖσι Ἀθηναίοισι πενήτης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχήσαντες ὦν, τὴν Θεωρίδα νῆα εἶλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἀνδρας, ἔδησαν. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰγινητέων, οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτησι. καὶ, ἣν γὰρ Νικόδρομος Κνοίδου καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος, οὗτος μεμφόμενος μὲν τοῖσι Αἰγινήτησι προτέρην ἐαυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νήσου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰγίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους ἐς τὴν ἡκείνῃ δεήσει βοηθέοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμβάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο ὁ Νικόδρο-¹⁰μος Ἀθηναίοισι τὴν παλαιὴν καλεομένην πόλιν. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον· οὐ γὰρ ἔτυχον εἶναι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Αἰγινητέων συμβαλέειν. ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσαί σφι νέας, ἐν τούτῳ διεφθάρη τὰ πρῆγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἔσαν γὰρ σφι⁵ τοῦτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλισα, Ἀθηναίοισι διδοῦσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ἀποδόμενοι· διωτίνην γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἔξῃν δοῦναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἐβδομήκοντα νέας τὰς ἀπάσας, ἔπλεον ἐπὶ¹⁰ τὴν Αἰγίνα· καὶ ὕβρισαν ἡμέρη μὴ τῆς συγκειμένης. Νικόδρομος δὲ, ὥς οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ παρεγέ-
νοντο, ἐς πλοῖον ἐσθὰς, ἐκδιδρῆσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης· σὺν δὲ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγινητέων ἔσποντο, τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδοσαν. ἐνθεῦτεν δὲ οὗτοι ὀρμεώ-
μενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας· ταῦτα μὲν δὴ ὕπερον ἐγένετο. Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες, ἐπανασάντος τοῦ δήμου σφι ἅμα Νικοδρόμῳ, ἐπεκράτη-
σαν· καὶ ἔπειτ' ἅσας χειρωσάμενοι, ἐξήγον ἀπολέον-
τες. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσα-

5 σθαι οὐκ οἱοί τε ἐγένοντο ἐπιμηχανώμενοι, ἀλλ' ἔφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου, ἢ σφί ἱλεων γένεσθαι τὴν θεόν. ἐπτακοσίους γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζώοντες, ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες. εἷς δέ τις τουτέων ἐκφυγὼν τὰ δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμητρος
10 θεσμοφόρου· ἐπιλαμβάνομενος δὲ τῶν ἐπισπασήρων, εἶχετο· οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ μιν ἀποσπάσαι οὐκ οἱοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰς χεῖρας, ἦγον οὕτω· χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἔσαν τοῖσι ἐπισπασήρσι.

Ταῦτα μὲν νυν σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο. 92-93

Ἀθηναίοισι δὲ ἤκουσι ἐναυμάχησαν νηυσὶ ἐβδομήκοντα· ἐσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέοντο τούτους αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργεῖους. καὶ δὴ σφί οὗτοι μὲν
5 οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγιναῖαι νέες ἀνάγκη λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος, ἔσχον τε ἐς τὴν Ἀργολίδα χώραν, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι· συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνίων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ
10 ταύτῃ ἐσβολῇ. καὶ σφί ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη,

χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια ἑκατέρους. Σικυῶνιοι μὲν νυν συγγνόντες ἀδικῆσαι, ὡμολόγησαν, ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζημίοι εἶναι· Αἰγινῆται δὲ οὔτε συνεγινώσκοντο, ἔσαν τε ἀδελφοί. διὰ δὲ ὧν σφί ταῦτα δεομένοισι, ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων ἔτι ἐβοήθεε, ἐθελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς στρατηγὸς ἀνὴρ ὧ οὖνομα Εὐρυβάτης, πεντάεθλον ἐπασκήσας. τουτέων οἱ πλεῖνες οὐκ ἀπενόσησαν ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ
15 στρατηγὸς Εὐρυβάτης μονομαχίην ἐπασκέων, τρεῖς μὲν ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει. Αἰγινῆται δὲ, ἐοῦσι
20 ἀτάκτοις Ἀθηναίοισι συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ, ἐνίκησαν· καὶ σφεων νέας τέσσερας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον.

Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας.

Ὁ ΔΕ Πέρσας τὸ ἐωῦτοῦ ἐποίηε, ὥς ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος, μεμνησθαι μιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ Πεισιπρατιδέων προσκατημένων καὶ διαβαλλόντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος, ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, κατασρέφεσθαι τῆς
5

Præliis bi-
nis navali-
bus dein-
ceps com-
missis, pri-
mum Athe-
nienses,
post Ægi-
netæ vin-
cunt.

93

94

Suffecti in
Mardonii
locum Da-
tis et Arta-
phernes ad
Eretriam
Athenasque

expugnandas,

96

cum ingentibus
copiis per mare
Icarium recta
in Græciam
tendunt.

96

Primum Na-
xus capta et
igne vestata :
incolarumque
quotquot in
montana non
aufugerant, in
servitutem ab-
ducti. Eadem
sors cæterarum,
Cycladum,

97

excepta Delo,
cui soli parci-
tur. Persarum
in numina De-
liaca pietas.

Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρ-
δόνιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ σόλῳ, παραλύει
τῆς στρατηγίης· ἄλλες δὲ στρατηγὲς ἀποδέξας, ἀπέσειλε
ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε, ἔοντα Μῆδον
γένος, καὶ Ἀρταφέρνηα τὸν Ἀρταφέρνηος παῖδα, ἀδελφι-
δέον ἑωῦτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε, ἑξάνδραποδίσαν-
τας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν, ἄγειν ἑωῦτῷ ἐς ὄψιν τὰ ἀν-
δράποδα. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο-
ρευόμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ
Ἀλήϊον πεδίου, ὅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε
καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλ-
θε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι·
παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἵππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ
ἔτει προεῖπε τοῖσι ἑωῦτοῦ δασμοφόροις Δαρεῖος ἐτοιμά-
ζειν. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν
στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίησι
τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἐπειρον
ἔχον τὰς νέας ἰθὺς τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης,
ἀλλ' ἐκ Σάμου ὀρμεώμενοι, παρὰ τε Ἰκάριον καὶ διὰ νή-
σων τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες
μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτει
ποιούμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν, μεγάλως προσέπταισαν·
πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε, πρότερον οὐκ
ἀλοῦσα. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερό-
μενοι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρῶτην
ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότε-
ρον, οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ οὖρεα οἴχοντο φεύγοντες, οὐδὲ
ὑπέμειναν. οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέ-
λαβον αὐτέων, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν·
ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο.
Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίουν, οἱ Δήλιοι, ἐκλιπόντες καὶ
αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τήνον. τῆς δὲ
στρατιῆς καταπλεύσεως, ὁ Δᾶτις προπλώσας, οὐκ ἔα
τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην
ἐν τῇ Ῥηνέῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἔσαν οἱ Δήλιοι,
πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε· “ Ἄνδρες ἰεοὶ, τί
“ φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ’
“ ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἔτι τοιαῦτα φρονέω, καὶ

“ μοι ἐκ βασιλῆος ὧδε ἐπέσαλται· ἐν ἧ χώρῃ οἱ δύο
 10 “ θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν
 “ τὴν χώραν, μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὦν καὶ
 “ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμε-
 “ σθε.” ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι·
 μετὰ δὲ, λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ
 τοῦ βωμοῦ, ἐθυμίησε. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας,
 ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα
 ἀγόμενος καὶ Ἰωνας καὶ Αἰολέας. μετὰ δὲ τοῦτον ἐν-
 θεῦτεν ἐξαναχθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὡς ἔλεγον οἱ Δή-
 5 λιοι, καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ
 τοῦτο μὲν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσε-
 σθαι κακῶν ἔφηνε ὁ θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑσά-
 σπεος, καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρτοξέρξεω τοῦ
 Ξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεῶν, ἐγένετο πλέω
 10 κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ
 Δαρείου γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ
 γενόμενα, τὰ δὲ, ἀπ’ αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς
 ἀρχῆς πολεμεόντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινήσῃναι
 Δῆλον, τοπρὶν εἰσοῦσαν ἀκίνητον· καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γε-
 15 γραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε,

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ εἰσοῦσαν.

[δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οὐνό-
 ματα, Δαρεῖος, ἐρξείης· Ξέρξης, ἀρχῆος· Ἀρτοξέρξης,
 μέγας ἀρχῆος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλῆας ὧδε ἂν
 20 ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἑλληνες κα-
 λέοιεν.] Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς Δήλου,
 προσίσχον πρὸς τὰς νήσους· ἐνθεῦτεν δὲ στρατιὴν τε
 παρελάμβανον, καὶ ὑμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας
 ἐλάμβανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον
 5 καὶ ἐς Κάρυσον, οὐ γὰρ δὴ σφι οἱ Καρύσιοι οὔτε ὁμή-
 ρους ἐδίδοσαν, οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιν ἀσυγείτονας
 στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρέτριάν τε καὶ Ἀθήνας, ἐν-
 θαῦτα τούτους ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφέων ἐκει-
 ρον, ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύσιοι παρέσκησαν ἐς τῶν Περσέων
 τὴν γνώμην. Ἐρετρίεες δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν
 τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν, Ἀθηναίων ἐδε-
 100

98
 Post eorum
 abitur De-
 lus terræ
 motu con-
 tremiscit :
 quod cum
 nec antea
 nec post ac-
 ciderit, pro
 signo malo-
 rum Græ-
 ciæ tunc
 imminenti-
 um Hero-
 dotus habet.

99
 Classe ad
 Eubœam
 appulsa,
 Persæ pri-
 mo Cary-
 stum ex-
 pugnant.

100
 Eretriis A-
 thenienses

petentibus
auxilio ve-
niunt: sed
cum audi-
vissent,
parum inter
illos conve-
nire, non-
nullosque
adeo proditi-
onem me-
ditari, con-
tinentem
repetunt.

101

Pugna sex
dierum sub
Eretriæ mu-
ros. Die
septimo
Persæ in
urbem per
proditio-
nem irrum-
punt. Tem-
pla spoliata
incensaque:
incolæ in
servitutem
abrepti.

102

Victis Ere-
triis, Persæ
Hippia
duce Mara-
thonem tra-
jiciunt.

103-4

Eodem exit
Athenien-

ἤθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ
ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους
κληρουχέοντας τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώραν, 5
τούτους σφί διδοῦσι τιμωροὺς. τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα
οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα· οἱ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους,
ἐφρόνεον δὲ διφασίας ιδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβου-
λεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης·
ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ 10
τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι, προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν
δὲ τούτων ἐκάτερα ὡς εἶχε Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, εἰὼν
τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἤκουσι τῶν
Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφί πρήγματα· προσ-
εδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφεας εἰς τὴν σφετέρην, 15
ἵνα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχί-
νῃ συμβουλεύσαντι πείθονται· καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες
εἰς Ὠρωπὸν, ἔσωζον σφέας αὐτούς. Οἱ δὲ Πέρσαι
πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρας
κατὰ Ταμύνας, καὶ Χοιρέας, καὶ Αἰγίλια· κατα-
σχόντες δὲ εἰς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἵππους τε
ἐξεβάλλοντο, καὶ παρσκευάζοντο ὡς προσοισόμεναι 5
τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἐρετρίες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ
μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν, εἴ πως δὲ διαφυλά-
ξαιεν τὰ τεῖχεα, τούτου σφί ἔμελε πέρα, ἐπεὶ τε ἐνίκα
μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γενομένης καρτε-
ρῆς πρὸς τὸ τεῖχος, ἐπιπτον ἐπὶ ἕξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν 10
ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εὐφορβὸς τε ὁ Ἀλκιμάχου,
καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου, ἄνδρες τῶν ἀσῶν δόκιμοι, προ-
διδοῦσι τοῖσι Πέρσησι. οἱ δὲ, ἐσελθόντες εἰς τὴν πόλιν,
τοῦτο μὲν, τὰ ἰρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτιννύμενοι
τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἰρῶν· τοῦτο δὲ, τοὺς ἀν- 15
θρώπους ἠνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.
Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν, καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας
ἡμέρας, ἔπλεον εἰς τὴν Ἀττικὴν κατέργοντές τε πολλὸν
καὶ δοκέοντες ταῦτά τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν τὰ καὶ
τοὺς Ἐρετρίας ἐποίησαν. καὶ, ἦν γὰρ ὁ Μαραθῶν ἐπι-
τηδεύτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι, καὶ ἀγχο- 5
τάτῳ τῆς Ἐρετρίας, εἰς τοῦτό σφί κατηγέετο Ἰππίης ὁ
Πεισιγράτεω. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβοή-
θουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δὲ σφεας στρα-

τηγοὶ δέκα· τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πα- sium exer-
 τέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ citus, cui
 5 Ἀθηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἴπποκράτεος. καὶ αὐτῷ decem præ-
 Φεύγοντι, Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη· καὶ tores præ-
 ταύτην μὲν τὴν νίκην ἀνελόμενόν μιν, τῷτὸ ἐξενείκα- essent: in-
 σθαι τῷ ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ, τῇ que eis
 ὕστερῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν, παραδι- Miltiades,
 10 δοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι· καὶ τὴν νίκην παρεῖς nuper
 τούτῳ, κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἐωῦτοῦ ὑπόσπονδος. καὶ μιν Chersoneso
 ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι ἄλλην Ὀλυμπιάδα, κατ- Athenas
 ἔλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων, οὐκέτι profugus, [e.
 15 περιέοντος αὐτοῦ Πεισιστράτου· κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν 41.] ibique
 κατὰ τὸ πρυτανήϊον, νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. τέθα- ab adversa-
 πται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄσσεος, πέρην τῆς διὰ Κοίλης κα- riis, quod
 λεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ' αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάφатаи tyrannidem
 αὗται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. ἐποίησαν δὲ καὶ illic occupa-
 ἄλλαι ἵπποι ἥδη τῷτὸ τέτο Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλέω visset, ac-
 20 δὲ τουτέων, οὐδαμαί· ὁ μὲν δὲ πρεσβύτερος τῶν παίδων cusatus, sed
 τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνικαῦτα παρὰ τῷ πατρὶ populi libe-
 Μιλτιάδῃ τρεφόμενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος ratus suffra-
 παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνησι, τοῦνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ giis. Hujus
 οἰκισέω τῆς Χερσονήσου Μιλτιάδεω, Μιλτιάδης. Οὗ- pater Ci-
 104 mon, ter
 τος δὲ ὢν τότε ὁ Μιλτιάδης ἦκων ἐκ τῆς Χερσονήσου, olympioni-
 καὶ ἐκπεφευγὼς διπλόον θάνατον, ἐστρατήγεε Ἀθηναίων. ces, sub Pi-
 ἅμα μὲν γάρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι sistrato olim
 5 Ἰμβρου, περὶ πολλοῦ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἐναγαγεῖν exsul, post a
 παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκφυγόντα τε τούτους, καὶ ἀπι- Pisistratidis
 κόμενον ἐς τὴν ἐωῦτοῦ, δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, interfectus.
 ἥδη τοενθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑπαδεξάμενοι, καὶ ὑπὸ δι-
 καστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν
 10 Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ τούτους, στρατηγὸς οὕτω
 Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἰρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου. Καὶ 105
 πρῶτα μὲν, εἶοντες ἔτι ἐν τῷ ἄσσει οἱ στρατηγοί, ἀποπέμ- Missus ab
 πουσιν ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν Atheniensi-
 ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. bus Spar-
 τῷ δὲ, ὡς αὐτὸς τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ Ἀθηναίοισι tam Phidip-
 5 ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ pides hemo-
 Πάν περιπίπτει. βῶσαντα δὲ τοῦνομα τοῦ Φειδιππί- rodromus,
cui ad Te-
geam Pan
obviam fa-
ctus, auxili-

um Atheni-
ensibus pol-
licetur. Ob
eam cau-
sam Pani-
fanum sa-
craque A-
thenis dica-
ta.

106

Spartani a
Phidippida
ad auxilium
Athenis fe-
rendum in-
vitati, ante
pleniluni-
um in ex-
peditionem
proficisci
recusant.

107

Somnium
Hippiæ, an-
tequam
Persas in
campum
Marathoni-
um duceret.

δεω τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, διότι
ἑωῦτοῦ οὐδεμίην ἐπιμέλειαν ποιεῦνται, ἐόντος εὐνου Ἀθη-
ναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφι χρησίμου, τὰ δ' 10
ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, καταστάντων
σφίσι εὖ ἤδη τῶν πραγμάτων, πεισέσαντες εἶναι ἀλη-
θέα, ἰδρῦσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πανὸς ἱρὸν, καὶ αὐτὸν
ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι ἐπετείησι καὶ λαμ-
πάδι ἱλάσκονται. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατη-
γῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτεπέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πᾶνα
φανῆναι, δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄσσεος ἦν ἐν Σπάρ-
τῃ. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε. “ὦ Λα-
“ κεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέονται σφίσι βοηθῆσαι, 5
“ καὶ μὴ περιιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἑλλησι
“ δουλοσύνην περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ
“ γὰρ Ἐρέτριά τε νῦν ἡνδραπόδισαι, καὶ πόλι λογίμῃ
“ ἢ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεσέσθῃ.” ὁ μὲν δὲ σφι τὰ ἐντε-
ταλμένα ἀπήγγελε· τοῖσι δὲ ἑαδε μὲν βοηθῆειν Ἀθη- 10
ναίοισι, ἀδύνατα δὲ σφι ἦν τοπαραυτίκα ποιέειν ταῦτα,
οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον. ἦν γὰρ ἰσαμένου τοῦ
μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτη δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν, μὴ
οὐ πλήρης ἐόντος τοῦ κύκλου. οὗτοι μὲν νυν τὴν πανσέ-
ληνον ἔμενον. Τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἰππίης
ὁ Πεισιγράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυ-
κτὸς ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιγύδε. ἐδόκεε ὁ Ἰππίης τῇ
μητρὶ τῇ ἑωῦτοῦ συνευνηθῆναι· συνεβάλετο ὦν ἐκ τοῦ
ὀνείρου, κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀναλωσάμενος 5
τὴν ἀρχὴν, τελευτήσῃ ἐν τῇ ἑωῦτοῦ γηραιός. ἐκ μὲν
δὲ τῆς ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα. τότε δὲ κατηγεόμενος,
τοῦτο μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς
τὴν νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· τοῦτο
δὲ, καταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὥρμιζε οὐ- 10
τος· ἐκβάντας δὲ ἐς τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε.
καὶ οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι
μεζόνως ἢ ὥς ἐώθεε· οἷα δὲ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι, τῶν
ὀδόντων οἱ πλεῖνες ἐσεύοντο. τουτέων ὦν ἓνα τῶν ὀδόν-
των ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βήξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμ- 15
μον αὐτοῦ, ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν. ὥς δὲ οὐκ
ἐφαίνετό οἱ ὁ ὀδὼν, ἀνασενάξας, εἶπε πρὸς τοὺς παρ-

εσεῶτας, “ Ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, οὐδέ μιν δυνή-
 “ σόμεθα ὑποχειρίην ποιήσασθαι· ὑκόσον δέ τί μοι μέ-
 “ ρος μετῆν, ὃ οὐδὲν μετέχει.” Ἰππίης μὲν δὴ ταύτῃ 108
 τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τε- Soli Platæ-
 ταγμένοισι ἐν τεμένει Ἡρακλέος, ἐπὶ ἡλθον βοηθέοντες enses Athe-
 Πλαταιέες πανδημεῖ· καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας niensibus
 5 αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ præsto sunt.
 αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναιρέατο. ἔδοσαν δὲ Neces-
 ὧδε· πιεζέμενοι ὑπὸ Θηβαίων οἱ Πλαταιέες, ἐδίδοσαν situ-
 πρῶτα παρατυχοῦσι Κλεομένει τε τῷ Ἀναξανδρίδῃ do utrorum-
 καὶ Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτούς. οἱ δὲ, οὐ δεκόμενοι, que unde
 10 ἔλεγόν σφι τάδε· “ Ἡμεῖς μὲν ἐκαστέρῳ τε οἰκέομεν, καὶ originem
 “ ὑμῖν τοιήδε τις γίνοιτ’ ἂν ἐπικουρίῃ ψυχρῇ· φθαίητε traxerit.
 “ γὰρ ἂν πολλάκις ἐξανδραποδισθέντες ἢ τινα πυθέ-
 “ σθαι ἡμέων. συμβουλευόμεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας αὐ-
 “ τοὺς Ἀθηναίοισι, πλεσιοχώροισί τε ἀνδράσι, καὶ τι-
 15 “ μωρέειν ἐοῦσι οὐ κακοῖσι.” ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λα-
 κεδαιμόνιοι, οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω τῶν Πλαταιέων, ὥς
 βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόνους, συνεσεῶτας
 Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμόνιοι μὲν νυν Πλαταιεῦσι ταῦ-
 τα συνεβούλευον· οἱ δὲ οὐκ ἠπίσθησαν, ἀλλ’ Ἀθηναίων
 20 ἰρὰ ποιούντων τοῖσι δώδεκα θεοῖσι, ἰκέται ἰζόμενοι ἐπὶ
 τὸν βωμὸν, ἐδίδοσαν σφέας αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυ-
 θόμενοι ταῦτα, ἐσφατεύοντα ἐπὶ τοὺς Πλαταιέας·
 Ἀθηναῖοι δὲ σφι ἐβοήθεον. μελλόντων δὲ συνάπτειν
 μάχην, Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον· παρατυχόντες δὲ, καὶ
 25 καταλλάξαντες, ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων, οὕρισαν
 τὴν χώραν ἐπὶ τοῖσδε· ἐὰν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς
 μὴ βουλομένους εἰς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ
 ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιοῦ-
 σι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἐσώθησαν τῇ
 30 μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι
 ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὕρους, τούτους ὑπερβάντες,
 τὸν Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποίησαντο οὗρον Θηβαίοισι πρὸς
 Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιᾶς. ἔδοσαν μὲν δὴ οἱ Πλα-
 ταιέες σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ·
 ἦκον δὲ τότε εἰς Μαραθῶνα βοηθέοντες. Τοῖσι δὲ Ἀθη- 109
 ναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι· τῶν μὲν,

Discordia
inter Athe-

miensium
prætores,
quorum alii
pugnam
dissuadent,
alii, inter-
que eos Mil-
tiades, sua-
dent. Qui
cum Calli-
machum po-
lemarchum
ad suam
sententiam
traduxisset,

οὐκ ἐόντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ
Μήδων συμβαλλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελευ-
όντων. ὥς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν
γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδόφορος ὁ
τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν· τοπαλαιὸν
γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο
τοῖσι στρατηγοῖσι· ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος
Ἀφιδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης, ἔλεγε τά- 10
δε· “ Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔσι ἡ καταδουλώσαι
“ Ἀθήνας, ἡ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνα λιπέ-
“ σθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷα οὐδὲ Ἀρ-
“ μολιὸς τε καὶ Ἀριστογείτων λείπουσι. νῦν γὰρ δὴ ἐξ
“ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον. καὶ 15
“ ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ
“ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῖν· ἦν δὲ περιγένηται
“ αὕτη ἡ πόλις, οἷη τέ ἐσι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πο-
“ λίων γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τέ ἐσι γενέσθαι,
“ καὶ κῶς ἐς σέ τι τουτέων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ 20
“ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρατη-
“ γῶν ἐόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν μὲν,
“ κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ, οὐ συμβαλέειν. ἦν
“ μὲν νυν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαί τινα ξάσιν μεγάλην
“ ἐμπεσοῦσαν διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥς 25
“ μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλλωμεν, πρὶν τι καὶ σαθεὸν Ἀθη-
“ ναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόν-
“ των, οἷοί τέ εἴμεν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. ταῦτα
“ ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο ἄρρηται· ἦν γὰρ
“ σὺ γνώμη τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔσι τοι πατεῖς τε ἐλευθέ- 30
“ ρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ τῶν ἀπο-
“ σπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ
“ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία.” Ταῦτα λέγων ὁ
Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον. προσγενο-
μένης δὲ τοῦ πολέμαρχου τῆς γνώμης, ἐκεκύρωτο συμ-
βάλλειν. μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν ἡ γνώμη ἔφερε
συμβάλλειν, ὥς ἐκάστου αὐτέων ἐγένετο πρυτανητὴ τῆς 5
ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ, δεκόμενος, οὔτι
κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ πρυτανητὴ
ἐγένετο. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ

110
præliari de-
cernitur.
Dilata pu-
gna, donec
summa im-
perii, quæ
alio die pe-
nes alium
prætozem
erat, ad Mil-
tiadem de-
venisset.

ἐτάσσοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν Acies Græcorum quo ordine instructa fuerit.
 δεξιῦ κέρας ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ
 νόμος τότε εἶχε ἔτι τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον
 ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο
 ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλληλέων· τελευ-
 ταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλα-
 ταιέες. ἀπὸ ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης, θυσίας
 Ἀθηναίων ἀναγόντων καὶ πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεν-
 10 τετηρίσι γινομένης, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθηναῖος,
 ἅμα τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλα-
 ταιεῦσι. τότε δὲ ταπσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ
 Μαραθῶνι, ἐγένετο τοιόνδε τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισού-
 μενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον
 15 ἐγένετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας, καὶ ταύτη ἦν ἀσθενέστα-
 τον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἔρρωτο
 πλήθει. Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια 112-13
 ἐγένετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείδησαν οἱ Ἀθηναῖοι, Commisso proelio, cum diu acriter ancipitique Marte pugnatum esset, postremo Græci vincunt [a. 490.]
 δρόμῳ ἵεντο εἰς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ σάδιοι οὐκ
 ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι,
 5 ὀρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας, παρσκευάζοντο ὡς δεξόμε-
 νοι· μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πᾶγχυ
 ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ
 ἐπείγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευ-
 μάτων. ταῦτα μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατεΐκαζον. Ἀθη-
 10 ναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι,
 ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάν-
 των τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ εἰς πολεμίους ἐχρήσαντο,
 πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες,
 καὶ τοὺς ἄνδρας ταύτην ἐσθῆμένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι
 Ἑλλησι καὶ τὸ οὐνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι. Μα- 113
 χομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγένετο πολλός·
 καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ
 Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο. κατὰ τοῦτο
 5 μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον εἰς
 τὴν μεσόγαιαν· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοι
 τε καὶ Πλαταιέες. νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμμένον τῶν
 βαρβάρων φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐ-
 τέων, συναγαγόντες τὰ κέρα ἀμφοτέρω, ἐμάχοντο,

114

Cadunt, cum multis Atheniensibus claris, et Callimachus polemarchus, et Stesilaus prætor. Cyngiri facinus memorabile.

115-16

Persæ, navibus raptim conscensis, protinus Phalerum petunt: sed quod astu diligenter custodiri viderent, in Asiam revertuntur.

116

117

Quot utrinque in pugna Marathonica interfecti sint: quidque Epizelo Atheniensi in eadem acciderit.

καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο 10
κόπτοντες, ἐς ᾧ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε
αἶτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. Καὶ τοῦτο μὲν,
ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος δια-
φθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν
στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ, Κυνέ-
γειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλά- 5
σων νηὸς, τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, πίπτει· τοῦ-
το δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοί. Ἑπτὰ
μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ Ἀθη-
ναῖοι. τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξανακρουσάμενοι,
καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ἐρε-
τρίας ἀνδράποδα, περιέπλων Σούνιον, βουλόμενοι φθῆ- 5
ναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. αἰτία δὲ ἔσχε
ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦ-
τα ἐπινόηθῆναι· τούτους γὰρ συνδεμένους τοῖσι Πέρσῃσι
ἀναδέξαι ἀσπίδα, ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί. Οὗτοι μὲν
δὴ περιέπλων Σένιον. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχον,
τάχιστα ἐδοήθεον ἐς τὸ ἄστυ· καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι,
πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἤκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπι-
γμένοι ἐξ Ἡρακλῆϊ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρα- 5
κληΐῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ
ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε
τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νῆας,
ἀπέπλων ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μα-
ραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισ-
χιλίους καὶ τετρακοσίους ἀνδρας· Ἀθηναίων δὲ, ἑκατὸν
ἐννεμήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσοῦτοι·
συνήνεικε δὲ αὐτόθι θάψμα τοιόνδε γενέσθαι. Ἀθη- 5
ναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συζάσει
μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθόν, τῶν ὀρμά-
των σερεθῆναι, οὔτε πλεγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε
βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζῆς διατελέειν ἀπὸ τούτου
τοῦ χρόνου ἔοντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα περὶ 10
τοῦ πάθους τοιόνδε τινὰ λόγον. ἄνδρα οἱ δοκέειν ὀπλί-
την ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν
σκιάζειν· τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἐωϋτὸν μὲν παρεξελθεῖν,
τὸν δὲ ἐωϋτοῦ παρασάτην ἀποκτεῖναι. ταῦτα μὲν δὴ

Ἐπίζηλον ἐπυθόμην λέγειν. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἄμα 118
 τῷ στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, Simulacrum
Apollinis,
Delio Bæo-
tiæ abla-
tum, Dati-
dis per so-
mniū mo-
niti jussu
restituitur.
 εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἦτις μὲν ἦν ὄψις, οὐ λέ-
 γεται· ὁ δὲ, ὥς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν
 5 ἐποιέετο τῶν νεῶν. εὐρὼν δὲ ἐν Φοινίσσῃ νηὶ ἄγαλμα
 Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυ-
 λημένον εἴη· πυθόμενος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἐπλεε τῇ ἐωῦ-
 τοῦ νηὶ ἐς Δῆλον. καὶ, ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δῆ-
 λιοι ὀπίσω ἐς τὴν νῆσον, κατατίθεται τε ἐς τὸ ἱρὸν τὸ
 10 ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ
 ἄγαλμα ἐς Δῆλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσ-
 σῃ, Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντει-
 λάμενος ἀπέπλεε. τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δῆλιοι οὐκ
 ἀγῆγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ
 ἐκ Θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δῆλιον. Τοὺς δὲ τῶν 119
 Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτις τε καὶ Ἀρταφέρνης, Eretrios ca-
ptos [c.
101.] Dari-
us humani-
ter tractat,
Cissiaque
locum, Ar-
dericcam,
iis habitan-
dum dat :
juxta quem
puteus, un-
de bitumen,
sal oleum-
que hauri-
untur.
 ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς
 Σοῦσα· βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους
 5 γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνεῖχε σφί δεινὸν χόλον, οἷα
 ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπεὶ τε
 δὲ εἶδὲ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἐωῦτόν, καὶ ὑπο-
 χειρίους ἐωῦτῷ ἔοντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλ-
 λά σφεας τῆς Κισσίας χώρας κατοίκισε ἐν σαθμῷ
 10 ἐωῦτοῦ, τῷ οὐνομᾷ ἐστὶ Ἀρδέρικκα· ἀπὸ μὲν Σούσων
 δέκα καὶ διηκοσίους σαθίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα
 δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας ιδέας.
 καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἄλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσονται
 ἐξ αὐτοῦ τρόπῳ τοιῷδε. ἀντλέεται μὲν κηλονητῷ, ἀν-
 15 τὶ δὲ γαυλοῦ, ἡμισυ ἄσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύ-
 ψας δὲ τούτῳ, ἀντλέει, καὶ ἔπειτα ἐγχείει ἐς δεξα-
 μενὴν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον, τρέπεται
 τριφασίας ὁδούς· καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος, καὶ οἱ ἄλες
 πῆγνυνται παρ' αὐτίκα, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγ-
 20 γείοις, τὸ οἱ Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἐστὶ δὲ μέλαν,
 καὶ ὀσμὴν παρεχόμενον βαρέαν. ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρε-
 τριέας κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος, οἱ καὶ μέχρι ἐμὲ
 εἶχον τὴν χώραν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην

811
120 *Pugna jam pugnata, Athenas veniunt auxilia Spartanorum.* γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑρετριέας ἔσχε οὕτω. Λακεδαιμονίων δὲ ἦκον εἰς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω, ὥς τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. ὕσεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἰμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἐθεήσαντο. μετὰ δὲ, αἰνέσαντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

121 *Digressio de Alcmaeonidarum familia. Proditionis crimen huic familiae illo tempore motum [c. 115.] Herodotus diligenter diluit [a. 121. ad 124.] Alcmaeonidae perinde, ac Callias, tyrannos maxime perosi. Calliae in Pisistratum odii documenta.* ΘΩΥΜΑ δέ μοι, καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Ἀλκμαιωνίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσησι ἐκ συνδήματος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάροισί τε εἶναι Ἀθηναίους καὶ ὑπὸ Ἰππίῃ· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίππου, Ἰππονίκου δὲ πατρὶ, φαίνονται μισοτύραννοι εἶντες. Καλλίης τε γὰρ μῦθος Ἀθηναίων ἀπάντων ἐτόλμα, ὅπως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθηνέων, τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὠνέεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα εἰς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο. [Καλλίῳ δὲ τούτου ἄξιον πολ-
10
122 *Alia hominis facinora memorabilia. [Pannus turpis, adustus purpure Herodoti.]* λαχοῦ μνήμην εἰς πάντα τινὰ ἔχειν. τοῦτο μὲν γὰρ, τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τοῦτο δὲ, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας· τε-
5
123 *Quantum Alcmaeonidae ad Athenas tyrannide Pisistratidarum liberandas contulerint [5, 62. 63.]* θρίππῳ δὲ, δεύτερος γενόμενος. Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερώθη εἰς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστησι δαπάνησι· τοῦτο δὲ, κατὰ τὰς ἐωῦτοῦ θυγατέρας, εἰσάρας τρεῖς, οἷός τις ἀνὴρ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐγένοντο γάμου ὥραϊαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεσάτην, ἐτείνησιν τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐκάσῃ ἐθέλοι ἄνδρα ἐωῦτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρί.] Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ὁμοίως, ἢ οὐδὲν ἔσσαν τούτου ἔσαν μισοτύραννοι. Θώυμα ὦν μοι, καὶ οὐ προσίεμαι τὴν διαβολὴν, τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵτινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τούτων ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα. καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας οὗτοι ἔσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἢ περ Ἀρμόδιός τε καὶ

Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν
 τοὺς λοιποὺς Πεισιστρατιδῶν Ἰππαρχον ἀποκτείναν-
 10 τες, οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν. τοὺς λοιποὺς τυραννεύον-
 τας Ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὲ
 οὗτοί γε ἀληθέως ἔσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπείσαντες
 προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας,
 ὥς μοι πρότερον δεδήλωται. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπι-
 124 μεμφόμενοι τῶν Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προεδίδοσαν τὴν
 πατρίδα; οὐ μὲν ὦν ἦσαν σφῶν ἄλλοι δοκιμώτεροι ἐν
 γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἱ μᾶλλον ἐτετιμέατο. οὕτω
 5 οὐδὲ λόγος αἰρέει ἀναδεχθῆναι ἔκ γε ἂν τούτων ἀσπί-
 δα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ. ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ
 τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν· ἐγένετο γάρ· ὃς μὲν τοι
 ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τουτέων. Οἱ 125
 δὲ Ἀλκμαιωνίδαι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ
 ἐν τῇσι Ἀθήνησι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος καὶ αὐτὶς Με-
 γακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦτο μὲν γὰρ,
 5 Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι πα-
 ρὰ Κροίσου ἀπικομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελ-
 φοῖσι, συμπρήκτωρ τε ἐγένετο καὶ συνελάμβανε προθύ-
 μως. καὶ μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν ἐς τὰ
 χρηστήρια φοιτούντων ἐωῦτόν εὖ ποιέειν, μεταπέμπεται
 10 ἐς Σάρδεις· ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν ἂν δύνη-
 ται τῷ ἐωῦτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ
 Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπι-
 τηδεύσας, προσέφερε. ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν, καὶ κόλπον
 πολὺν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, κοδόρνους τοὺς εὐρι-
 15 σκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος, ἥϊε ἐς τὸν θησαυ-
 ρὸν ἐς τὸν οἱ κατηγέοντο. ἐσπесῶν δὲ ἐς σωρὸν ψήγμα-
 τος, πρῶτα μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυ-
 σοῦ ὅσον ἐχώρειν οἱ κόδορνοι· μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάν-
 τα πλησάμενος χρυσοῦ, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφα-
 20 λῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ
 σῶμα, ἐξήϊε ἐκ τοῦ θησαυροῦ, ἔλκων μὲν μόγισ τοὺς κο-
 δόρνους, παντὶ δέ τεω οἰκῶς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ
 τό, τε σῶμα ἐβέβυσο, καὶ πάντα ἐξόγκωτο. ἰδόντα
 δὲ τὸν Κροῖσον γέλωσ ἐσῆλθε· καὶ οἱ πάντα τε ἐκείνα
 25 διδοῖ, καὶ πρὸς, ἕτερα δωρέεται, οὐκ ἐλάσσω ἐκείνοι.

124
Nobilissimi
Athenis,

125
jam inde a
priscis tem-
poribus.
Auctus fa-
miliae splen-
dor per
Alcmaeonem
Megacelis fi-
lium, quem
Cræsus Sar-
des arcessi-
tum magna
vi auri do-
nat.

126

Post major
ei claritas
conciliata
per Clisthe-
nis, Sicyo-
norum ty-
ranni, affi-
nitatem.

Qui cum
Græcorum
nobilissi-
mos Sicyo-
nem invitas-
set, ut ex
iis delige-
ret, cui fili-
am Agari-
sten de-
sponsaret,

127

alii aliunde
se illuc con-
ferunt: A-
thenis, præ-
ter Hippo-
clidem, Me-
gacles Alc-
mæonis a
Cræso di-
tati filius.

οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκίη αὕτη μεγάλως· καὶ ὁ Ἀλ-
κμαίων οὗτος οὕτω τεθριπποτροφήσας, Ὀλυμπιάδα
ἀναιρέεται. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθέ-
νης μιν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήειρε, ὥς πολλῶ ὄνο-
μαστοτέρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἑλλησι ἢ πρότερον ἦν.
Κλεισθένει γὰρ τῷ Ἀρισωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀν-
δρέω, γίνεται θυγάτηρ τῇ οὐνομα ἦν Ἀγαρίση. ταύ- 5
την ἠθέλησε, Ἑλλήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον,
τούτῳ γυναικὰ προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὧν ἐόντων, καὶ
νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίπῳ ὁ Κλεισθένης, κήρυγμα
ἐποιήσατο, ὅσις Ἑλλήνων ἐαυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθένης
γαμβρὸν γενέσθαι, ἥκειν ἐς ἐξηκοστὴν ἡμέρην, ἢ καὶ 10
πρότερον, ἐς Σικυῶνα, ὥς κυρώσοντος Κλεισθένης τὸν
γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἐξηκοστῆς ἀρχαμένου ἡμέ-
ρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ
πάτρῃ ἐξωγκωμένοι, ἐφοίτεον μνηστῆρες· τοῖσι Κλει-
σθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστην ποιησάμενος ἐπ' αὐ- 15
τῷ τούτῳ εἶχε. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλίας ἦλθε Σμινδυρί-
δης ὁ Ἴπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλείστον δὴ
χλιδῆς εἰς ἀνὴρ ἀπίκετο· ἢ δὲ Σύβαρις ἠκμαζε τοῦτον
τὸν χρόνον μάλιστα· καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος τοῦ
σοφοῦ λεγομένου πάϊς· οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίας ἦλθον. 5
ἐκ δὲ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰονίου, Ἀμφίμνησος Ἐπιστρόφου
Ἐπιδάμνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ
ἦλθε, Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἑλληνας ἰσχύϊ, καὶ
φυγόντος ἀνδράπους ἐς τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰτωλίδος
χώρης, τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ 10
Πελοποννήσου, Φεῖδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου πάϊς
Λεωκῆδης· Φεῖδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πε-
λοποννησίοισι, καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων
ἀπάντων, ὃς ἐξανασηήσας τοὺς Ἡλείων ἀγωνοθέτας,
αὐτὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ πάϊς, 15
καὶ Ἀρίαντος Λυκούργου Ἀρκὰς ἐκ Τραπεζοῦντος,
καὶ Ἀζὴν ἐκ Παίου πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος, τοῦ
δεξαμένου τε, ὥς λόγος ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς
Διοσκόρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ τούτου ξεινοδοκέοντος πάν-
τας ἀνδράπους, καὶ Ἡλείος Ὀνομασὸς Ἀγαίου· οὗ- 20
τοι μὲν δὴ ἐς αὐτῆς Πελοποννήσου ἦλθον. ἐκ δὲ Ἀθη-

νέων ἀπίκοντο Μεγακλῆς τε ὁ Ἀλκμαίωνος, τούτου
 τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλλος Ἴπποκλείδης
 Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἰδεῖ προφέρων Ἀθηναίων.
 25 ἀπὸ δὲ Ἐρετρίης, ἀνθεύσης τοῦτον τὸν χρόνον, Λυσ-
 νίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μοῦνος. ἐκ δὲ Θεσσαλίας
 ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κρανώνιος. ἐκ δὲ
 Μολοσσῶν, Ἀλκων. τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνη-
 5 σῆρες. Ἀπικομένων δὲ τούτων ἐς τὴν προειρημέ-
 νην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας
 τε αὐτέων ἀνεπύθετο, καὶ γένος ἐκάστου· μετὰ δὲ, κατ-
 ἔχων ἐνιαυτὸν, διεπειρᾶτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγα-
 5 θείης, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου,
 καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην, καὶ συνάπασιν· καὶ ἐς
 γυμνάσιάν τε ἐξαγινέων ὅσοι ἔσαν αὐτέων νεώτεροι, καὶ,
 τό γε μέγιστον, ἐν τῇ συνεσοῖ διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατ-
 εἶχε χρόνον αὐτοῦς, τοῦτον πάντα ἐποίησε, καὶ ἅμα
 10 ἐξεΐνιζε μεγαλοπρεπέως. καὶ δὴ κου μάλιστα τῶν μνη-
 σῆρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ του-
 τέων μᾶλλον Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου, καὶ κατ' ἀνδρα-
 γαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ
 Κυψελίδησι ἦν προσήκων. Ὡς δὲ ἡ κυρίη ἐγένετο τῶν
 129 ἡμερέων, τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου, καὶ ἐκφάσιος
 αὐτοῦ Κλεισθέneos, τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, δύσας βοῦς
 ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης, εὐώχῃ αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας
 5 καὶ τοὺς Σικυωνίους πάντας. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγέ-
 νοντο, οἱ μνηστῆρες εἶχον ἔρην ἀμφὶ τε μουσικῇ καὶ τῷ
 λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προΐούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέ-
 χων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἴπποκλείδης, ἐκέλευσε τὸν
 αὐλητὴν αὐλῆσαι οἱ ἐμμέλειαν· πειδομένου δὲ τοῦ αὐ-
 10 λητέω, ὀρχήσατο. καὶ κως ἐωῦτῳ μὲν ἀρεσῶς ὀρχέετο·
 ὁ δὲ Κλεισθένης ὀρέων ὅλον τὸ πρῆγμα, ὑπόπτει· με-
 τὰ δὲ, ἐπισχὼν ὁ Ἴπποκλείδης χρόνον, ἐκέλευσε οἱ τινα
 τράπεζαν ἐσενεῖκαι. ἐσελθούσης δὲ τῆς τραπέζης,
 πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια·
 15 μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικά· τὸ τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν
 ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε.
 Κλεισθένης δὲ, τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα ὀρχομέ-
 νου ἀποσυγέων γαμβρόν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἴπποκλείδεα

128

Proci per
 annum
 spatium
 Sicyone de-
 tenti, va-
 riisque mo-
 dis tentati.
 Maxime
 probantur
 Athenien-
 ses : magis
 tamen alte-
 ro Hippo-
 clides.

129

Is dum in
 eo est, ut cæ-
 teris præ-
 latus, Aga-
 risten in
 matrimoni-
 um ducat,
 sua ipsius
 culpa, quod
 Clisthenem
 frivola sal-
 tatione of-
 fendisset,
 uxore exci-
 dit.

διὰ τὴν τε ὄρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην, κατεῖχε ἑωϋτόν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὥς δὲ εἶδε τοῖσι σκέ- 20
λεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος, εἶπε·
“ὦ παῖ Τισάνδρε, ἀπορχήσά γε μὴν τὸν γάμον.” ὁ
δὲ Ἴπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε· “Οὐ φροντὶς Ἴππο-
“κλείδης.” ἀπὸ τούτου μὲν τοῦτο οὐνομώζεται. Κλει-

130

Igitur Aga-
riste Me-
gaculi de-
spondetur.

σθένους δὲ σιγὴν ποιησάμενος, ἔλεξε ἐς μέσον τάδε·
“Ἄνδρες παίδες τῆς ἐμῆς μνηστῆρες, ἐγὼ καὶ πάντας
“ὕμέας ἐπαινέω, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ οἶόν τ’ εἴη, χαρι-
“ζοίμην ἂν, μήτ’ ἓνα ὑμέων ἐξαίρετον ἀποκρίνων, μήτε
“τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων· ἀλλ’ οὐ γὰρ οἶά τέ ἐσι,
“μιῆς πέραν παρθένου βουλεύοντα, πᾶσι κατὰ νόον
“ποιεῖν. τοῖσι μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ
“γάμου, τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστω δωρεὴν δίδωμι τῆς
“ἀξιώσιος εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι, καὶ τῆς ἐξ οἴκου 10
“ἀποδημίας· τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγακλεῖ ἐγγυᾶ
“παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίσην, νόμοισι τοῖσι Ἀθηναίων.”

Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος, ἐκεκύρωτο ὁ γάμος
Κλεισθένει. Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μνηστῆρων τοσαῦτα
ἐγένετο, καὶ οὕτω Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν

131

His nati
Clisthenes,
novae Athe-
niensium
decem in
tribus divi-
sionis au-
ctor, [5,
66.] et Hip-
pocrates:
Hippocrate,
Megacles et
Agariste.
Hæc Xan-
thippo parit
Periclem.

Ἑλλάδα. τουτέων δὲ συνοικησάντων, γίνεται Κλεισθέ-
νης τε ὁ τὰς φυλὰς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι
καταστήσας, ἔχων τὸ οὐνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ
Σικυωνίε· ἑτός τε δὴ γίνεσθαι Μεγακλεῖ καὶ Ἴπποκράτης.
ἐκ δὲ Ἴπποκράτους, Μεγακλέης τε ἄλλος, καὶ Ἀγαρίση
ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθένης Ἀγαρίσης ἔχουσα τὸ οὐνο-
μα· ἡ συνοικήσασά σε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος, καὶ
ἔγκυος ἐοῦσα, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τε- 10
κεῖν· καὶ μετ’ ὀλίγας ἡμέρας τίκλει Περικλέα Ξανθίππῳ.

132

Post pu-
gnam Ma-
rathoniam
Miltiades,
jam pluri-
mum Athe-
nis pollens,
accepta
classe LXX
navium,

ΜΕΤΑ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τραῦμα γενόμενον, Μιλ-
τιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι,
τότε μᾶλλον αὖξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἐβδομήκοντα, καὶ
στρατιὴν τε καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας
σφι ἐπ’ ἣν ἐπιστρατεύεται χώραν, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς κα- 5
ταπλουτιεῖν, ἣν οἱ ἔπωνται· ἐπὶ γὰρ χώραν τοιαύτην δὴ
τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἀφθονον οἴσονται· λέ-
γων τοιαῦτα, αἵτεε τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τούτοις
ἐπαρθέντες, παρεδосαν. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης

133

τὴν στρατιήν, ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὥς οἱ Parum ad-
ritur. Pa-
riis fortis,
sime resi-
stentibus,
 Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρατευόμενοι τριήρεϊ ἐς Μαγα-
 θῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου
 5 ἦν, ἀτὰρ τινὰ καὶ ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυ-
 σαγόρεα τὸν Τισίεω, ἐόντα γένος Πάριον, διαβαλόντα
 μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν Πέρσῃν. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν
 ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ, ἐπολιόρκεε Παρίους, κατ-
 ειλημένους ἐντὸς τείχεος· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἵτε
 10 ἑκάτὸν τάλαντα, φᾶς, ἦν μή οἱ δῶσι, οὐκ ἀπανασήσειν
 τὴν στρατιήν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως
 μὲν τι δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν δεινοεῦντο· οἱ
 δὲ ὅπως διαφυλάξουσιν τὴν πόλιν, τοῦτο ἐμηχανῶντο·
 ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ τῇ μάλισα ἔσκε ἑκάστοτε
 15 ἐπίμαχον τοῦ τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλή-
 σιον τοῦ ἀρχαίου. Ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ 134
 πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι Miltiades,
etsi sacer-
dotis ejus-
dam Pariae
opera ad-
jutus, laeso
femore,
 γενέσθαι ὥδε λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς
 λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, ἐοῦσαν μὲν Παρίην γένος,
 5 οὐνομα δὲ οἱ εἶναι Τιμοῦν· εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χρο-
 νίων θεῶν. ταύτην δὲ ἐλθοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω,
 συμβουλευσαί οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον εἰλεῖν,
 τὰ ἂν αὐτῇ ὑποθῇται, ταῦτα ποιέειν. μετὰ δὲ, τὴν μὲν
 ὑποθέσθαι· τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ
 10 τῆς πόλιος ἐόντα, τὸ ἔρκος δεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερ-
 θορέειν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερθροόντα
 δὲ, ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅτιδὲ ποιήσονται ἐντὸς, εἴτε κι-
 νήσονται τι τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὅτιδὲποτε πρήξονται·
 πρὸς τῇσι θύρῃσι τε γενέσθαι, καὶ πρόκα τε φρίκης
 15 αὐτὸν ὑπελθούσης, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι· κατα-
 θρώσκοντα δὲ τὴν αἵμασιήν, τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ
 δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι. Μιλτιάδης 135
 μὲν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα infectisque
rebus abit.
Quid Py-
thia Pariis
oraculum
de poena sa-
cerdoti ir-
roganda
consulenti-
bus respon-
derit.
 Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ
 πολιορκήσας τε ἕξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηϊώσας τὴν
 5 νῆσον. Πάριοι δὲ, πυθόμενοι ὥς ἢ ὑποζάκορος τῶν
 θεῶν Τιμῶ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ
 τουτέων τιμωρήσασθαι, θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελ-
 φούς, ὥς σφεας ἡσυχίῃ τῆς πολιορκίης ἔσχε. ἔπεμπον

δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑποθάκορον τῶν
 θεῶν, ὥς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος¹⁰
 ἄλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄρρήτα ἱρὰ ἐκφύνασαν
 Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τιμοῦν εἶναι
 τὴν αἰτίην τουτέων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευ-
 τᾶν μὴ εὔ, Φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παρί-

136

Miltiades Athenas re-
 versus ob expeditionem
 Pariam accusatur. Ibi
 quoniam ipse, quippe fe-
 more æger, pro se di-
 cere non posset, verba
 pro eo amici faciunt, et
 victoriam Marathoniam
 et Lemni expugnatio-
 nem commemorantes.
 Sic capiti absolutus, pe-
 cunia multatur: quam
 multam, cum ex morbo
 postmodum decessisset,
 filius ejus Cimon exsol-
 vit.

οῖσι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα
 ἔσχον ἐν σώματι, οἳ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα
 Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος, ὃς θανάτου ὑπαγα-
 γὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς⁵
 Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. Μιλτιάδης δὲ, αὐ-
 τὸς μὲν παρῶν οὐκ ἀπελογέετο, ἦν γὰρ ἀδύ-
 νατος, ὥς ἐσηπομένου τοῦ μηροῦ· προκειμένου
 δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι,
 τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι πολλὰ ἐπι-¹⁰
 μεμνημένοι, καὶ τὴν Λήμνου αἵρεσιν· ὥς ἐλὼν
 Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγούς,
 παρέδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐ-
 τῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ
 κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα τάλαντα, Μιλτιάδης μὲν¹⁵
 μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σαπέν-
 τος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ
 πάϊς αὐτοῦ Κίμων.

137

Digressio de
 Lemno ejus-
 que incolis
 Pelasgis.
 Pelasgi o-
 lim Hymet-
 ti accolæ,
 sedibus
 suis ab A-
 theniensi-
 bus ejecti,
 (cujus ex-
 pulsionis
 variæ tra-
 duntur cau-
 sæ,) cum
 alia loca,
 tum Le-
 mnium oc-
 cupant.

ΛΗΜΝΟΝ δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὧδε ἔσχε.
 Πελασγοί, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξε-
 λάθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, τοῦτο γὰρ
 οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐκαταῖος μὲν
 ὁ Ἠγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως.⁵
 ἐπεὶ τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφισι
 ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἐοῦσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ
 τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύ-
 την ὥς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὔ, τὴν πρό-
 τερον εἶναι κακὴν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθό-¹⁰
 νον τε καὶ ἴμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς
 οὐδεμίαν ἄλλην πρόφασιν προῖσχομένους τοὺς Ἀθηναί-
 ουσ. ὥς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι.
 κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγούς ὑπὸ τῷ Ὑμησσῷ,

15 ἐνθεῦτεν ὀρμεωμένους, ἀδικέειν τάδε. φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ
 τὰς σφετέρας θυγατέρας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρενον·
 οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω οὐδὲ τοῖσι ἄλ-
 λοισι Ἑλλησι οἰκέτας. ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὐται, τοὺς Πε-
 λασγούς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίας βιάσθαι σφεας.
 20 καὶ ταῦτα μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχεῖν ποιέειν, ἀλλὰ
 τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώ-
 ρω φανῆναι. ἐωῦτοὺς δὲ γενέσθαι τοσοῦτο ἐκείνων
 ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσω παρεθν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς
 Πελασγούς, ἐπεὶ σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ
 25 ἐθέλησαι, ἀλλὰ σφι προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι.
 τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας, ἄλλα τε σχεῖν χω-
 ρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἐκαταῖος ἔλε-
 ξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι,
 Λῆμνον τότε νεμόμενοι, καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους
 τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὀρ-
 5 τὰς, πεντηκοντέρους σῆσάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν
 Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας.
 ἐνθεῦτεν δὲ ἀρπάσαντες τουτέων πολλὰς, οἷχοντο ἀπο-
 πλέοντες· καὶ σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς
 εἶχον. ὥς δὲ τέκνων αὐται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν,
 10 γλῶσσαν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων
 ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι
 ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοι-
 τό τις αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινὸς, ἐβοήθειον τε πάντες, καὶ
 ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων
 15 οἱ παῖδες ἐδικαίευν, καὶ πολλὸν ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ
 ταῦτα οἱ Πελασγοὶ, ἐωῦτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καὶ
 σφίσι βουλευομένοισι, δεινὸν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώ-
 σκοιεν σφίσι τε βοηθεῖν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων
 γυναικῶν τοὺς παῖδας, καὶ τουτέων αὐτίκα ἄρχειν πει-
 20 ρώατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι; ἐνθαῦτα
 ἔδοξε σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων
 γυναικῶν. ποιεῦσι δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δὲ σφεων
 καὶ τὰς μητέρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προ-
 τέρου τούτων τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα Θόαντι
 25 ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισαι ἀνὰ τὴν Ἑλ-
 λάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα, Λήμνια καλέεσθαι.

138

Inde ad pœ-
 nas peten-
 das Brau-
 ronem na-
 vibus ap-
 pulsas, ma-
 gnum nu-
 merum fe-
 minarum
 Atticarum
 per insidias
 rapiunt,
 cum iisque
 consue-
 scunt. Post
 et filios his
 feminis in
 Lemno ge-
 nitos, quod
 soboli Pe-
 lasgicarum
 mulierum
 infesti vide-
 rentur, et
 ipsas matres
 necant.

139

Ob hanc
cædem ca-
lamitates iis
gravissimæ
divinitus
importatæ.
Quam deo-
rum iram ut
averranca-
rent, a Py-
thia Athe-
niensibus
pœnas, quas
illi popo-
scissent, da-
re juben-
tur. His
ipsam Le-
mnium pe-
tentibus,
quo artificio
oraculum
tunc eluse-
rint.

140

Multis post
annis Mil-
tiades e
Chersoneso
Lemnum
profectus,
oraculo illo
utens Pelas-
gis, ut in-
sulam A-
theniensi-
bus cedant,
imperat.
Hephæstiæ
incolæ di-
cto audien-
tes: Myri-
næi vi ex-
pulsæ. Ita-
que Le-
mnus Athe-
narum di-
tioni sub-
jecta.

Ἀποκτεῖνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς σφετέρους παῖ-
δάς τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖ-
κές τε καὶ ποίμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ προτοῦ. πειζόμε-
νοι δὲ λιμῶ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον, λύσιν
τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη 5
σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας δίδόναι ταύτας τὰς ἐν
αὐτοῖς Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἤλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας
οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι δίδόναι
παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτα-
νηῖω κλίνην σρώσαντες, ὥς εἶχον κάλλιψα, καὶ τράπε- 10
ζαν ἐπιπλήν ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον
τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώραν σφίσι παραδιδόναι οὕτω
ἔχουσιν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν· “Ἐπεὰν
“ βορέη ἀνέμῳ αὐτημερὸν νηὺς ἐξανύσῃ ἐκ τῆς ὑμετέ-
“ ρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε παραδώσομεν.” τοῦτο εἶ- 15
παν, ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ
Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. Τότε
μὲν τοιαῦτα. ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕσερον τουτέων,
ὥς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπ’ Ἀθηναί-
οισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων ἀνέμων κατεσχη-
κότων, νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ 5
ἐς τὴν Λήμνον, προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι
Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον τὸ οὐ-
δαμᾶ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡ-
φαισιέες μὲν νυν ἐπεΐθοντο. Μυριναῖοι δὲ, οὐ συγγινω-
σκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν, ἐπολιορκέοντο, 10
ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέσκησαν. οὕτω δὴ τὴν Λήμνον ἔσχον
Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΒΔΟΜΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΠΟΛΥΜΝΙΑ.

ΕΠΕΙ ΔΕ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς 1
ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεΐον τὸν Novus Persarum contra Græcos apparatus trium annorum [ab a. 489. ad 487.] Quarto anno Ægyptus a Persis deficit [a. 486.]
Ὑσάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι
Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδεις ἐσβολὴν, καὶ δὴ καὶ τότε
πολλῷ τε δεινότερα ἐποίησε, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρα-
τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλ-
λετο, πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλεις, ἐτοιμάζειν στρα-
τιὴν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσεων ἐκάστοισι ἢ πρότερον
παρεῖχον, καὶ νέας τε καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ
10 πλοῖα. τουτέων δὲ περιαγγελλομένων, ἡ Ἀσίη ἐνδονέετο
ἐπὶ τρία ἔτεα. καταλεγομένων δὲ τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα στρατευσομένων, καὶ παρασκευαζομένων,
τετάρτῳ ἔτει Αἰγύπτιοι ὑπὸ Καμβύσῳ δουλωθέντες,
ἀπέσκησαν ἀπὸ Περσέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμη-
το καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι. Στελλομένου δὲ 2
Δαρεΐου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ Darius Ægyptum Græciam-que invasurus dum in eo est, ut more Persarum ex filiis successorem sibi deligat, magna inter hos de
στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μιν ἀπο-
δέξαντα βασιλῆα κατὰ τὸν Περσέων νόμον, οὕτω στρα-
τεύεσθαι. ἔσαν γὰρ Δαρεΐω καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦ-
σαι, γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικὸς
Γωβρύεω θυγατρὸς· καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης
τῆς Κύρου ἑτεροὶ τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέ-
σθευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων, Ξέρξης. ἐόν-

successione
contentio
oritur.

3

Demaratus
illo tempo-
ris articulo
Susa dela-
tus [6. 70.]
quid Xerxi,
Dario ex
Atossa ge-
nito, suase-
rit. Cujus
consilium
secutus
Xerxes, a
patre obti-
net, ut, cæ-
teris post-
habitis, re-
gni succes-
sor nomine-
tur.

4

Altero post
anno Dari-
us, omni
jam belli
apparatu
instructo,
diem supre-
mum obit.
[a. 485.]

5

Xerxes re-
gnum ade-
ptus, cum
initio ab
armis Græ-
ciæ inferen-
dis abhorre-
ret, et a
Mardonio,

τες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, ἐσασίαζον· ὁ μὲν Ἀρτο-
βαζάνης, κατότι πρεσβύτατός τε εἶη πάντος τοῦ γόνου,
καὶ ὅτι νομιζόμενα εἶη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν
πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· Ξέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσ-
σης τε παῖς εἶη τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κύρος
εἶη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσησι τὴν ἐλευθερίην. Δα-
ρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου καὶ γνώμην, ἐτύγχανε κατὰ
ταῦτ' οὗτοι καὶ Δημάρετος ὁ Ἀρίσωνος ἀναβεβηκὼς
ἐς Σοῦσα, ἐσερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληΐης, καὶ
φυγὴν ἐπιβαλὼν ἐωῦτ' ἐκ Λακεδαιμόνος. οὗτος ὦν ἡρ-
ωδόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορὴν, ἐλθὼν,
ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβέλευσε λέγειν πρὸς
τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρεῖω ἤδη
βασιλεύοντι, καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβα-
ζάνης δὲ, ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρεῖω· οὐκ ἔστιν οὐτ' εἰκὸς εἶη
οὔτε δίκαιον, ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἐωῦτοῦ·
ἐπεὶ γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρετος ὑποτιθέμενος,
οὕτω νομίζεσθαι, ἣν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ
τὸν πατέρα σφέων βασιλεύσαι, ὁ δὲ, βασιλεύοντι ὀψί-
γονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἑκδεξίν τῆς βα-
σιληΐης γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημά-
ρετου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγει δίκαια, βα-
σιλῆα μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δ' ἐμοὶ, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς
ὑποθήκης βασιλεύσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἀτοσσα εἶχε
τὸ πᾶν κράτος. Ἀποδέξας δὲ βασιλῆα Πέρσησι Δα-
ροῖος Ξέρξεα, ὁρμητὰ στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ
ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόσασιν, τῷ ὑσέρῳ ἔτεϊ πα-
ρασκευαζόμενον συνήνεκε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα
τὰ πάντα ἔτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα, ἀποθανεῖν· οὐδὲ οἱ
ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεσεῶτας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθη-
ναίους τιμωρῆσασθαι. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βα-
σιληΐη ἀνεχώρησε ἐς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξεα. ὁ
τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλλάδα οὐδαμῶς πρὸ θυμὸς
ἦν κατ' ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ δὲ Αἰγύπτου ἐποιέετο
τὴν στρατιῆς ἀγεῖσιν. παρῶν δὲ καὶ δυνάμενος παρ'
αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γωδρύεω, ὃς ἦν
Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιός, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς, τοιού-
του λόγου εἶχετο, λέγων· “ Δέσποτα, οὐκ εἰκὸς ἐστὶ Ἀθη-

- 10 “ ναίους ἐργασαμένους πολλὰ ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ
 “ δοῦναι δίκας τῶν ἐποίησαν. ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα
 “ πρήσσοις τάπερ ἐν χερσὶ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυ-
 “ πτον τὴν ἐξυδρίσασαν, στρατηλάτεις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
 “ ἵνα λόγος τέ σε ἔχη πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός, καὶ τις
 “ ὕσερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι.”
 15 οὗτος μὲν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός· τοῦδε δὲ τοῦ λόγου
 παρενθήκην ποιέσκετο τήνδε, ὡς ἡ Εὐρώπη περικαλ-
 λῆς χώρα, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει τὰ ἡμερα, ἀρετὴν
 τε ἄκρη, βασιλεῖ τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη ἐκτῆσθαι.
 Ταῦτα δὲ ἔλεγε, οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητῆς εἶναι, 6
 καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπαρχος εἶναι· χρόνῳ et ab Aleu-
 δὲ κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε Ξέρξεα, ὥς ποιέειν adis, Pisi-
 ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γεγόμενα Onomacri-
 5 ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξεα. τοῦτο μὲν, ἀπὸ τῆς Θεσσα- ad Græcos
 λίης παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκα- subigendos
 λέοντο βασιλῆα, πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ incitatur.
 τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἔσαν Θεσσαλίας
 βασιλῆες· τοῦτο δὲ, Πεισιζρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες ἐς
 10 Σοῦσα, τῶν τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ
 Ἀλευάδαι, καὶ δὴ τι πρὸς τούτοις ἔτι πλέον προσω-
 ρέγοντό οἱ, ἔχοντες Ὀνομάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρη-
 σμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου.
 ἀναβεβήκεσαν γὰρ τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξη-
 15 λάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ Πεισιζρανίδεω ὁ Ὀνο-
 μάκριτος ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ’ αὐτοφώρῳ ἀλοῦς ὑπὸ Λάσου
 τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν, ὡς
 αἱ ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς
 θαλάσσης. διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἰππαρχος, πρότερον
 20 χρεώμενος ταμάλις. τότε δὲ συναναβὰς, ὅπως ἀπίκοι-
 το ἐς ὄψιν τὴν βασιλῆος, λεγόντων τῶν Πεισιζρατιδέων
 περὶ αὐτοῦ σεμνοῦς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ
 μὲν τι ἐνέοι σφάλμα φέρων τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε
 οὐδέν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος, ἔλεγε τὸν τε
 25 Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι χρεῶν εἶη ὑπ’ ἀνδρὸς Πέρ-
 σεω, τὴν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος. οὗτος τε δὴ χρησμο-
 δέων προσεφέρετο, καὶ οἱ τε Πεισιζρατίδαι καὶ οἱ
 Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι. Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη 7

Primum
Ægyptus
recepta [a.
484.] Ægy-
ptiis præfi-
citur Achæ-
menes Darii
filius, quem
post Inarus
obtruncat
[3, 12.]

8

Xerxis ad
Persarum
proceres de
Græcia in-
vadenda o-
ratio.

1

2

Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέ-
ρω μὲν ἔτει μετὰ τὸν θάνατον Δαρείου, πρῶτα στρα-
τητὴν ποιεῖται ἐπὶ τοὺς ἀπεσεῶτας. τούτους μὲν νυν
κατασρεψάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν πολλὸν δουλο- 5
τήτην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτρέπει Ἀχαιμένει,
ἀδελφεῷ μὲν ἐωϋτοῦ, Δαρείου δὲ παιδί. Ἀχαιμένεα
μὲν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου, χρόνῳ μετέπειτα ἐφό-
νευσε Ἰνάρως ὁ Ψαμμιτίχου, ἀνὴρ Λίβυς. Ξέρξης δὲ
μετὰ Αἰγύπτου ἄλωσιν, ὡς ἔμελλε εἰς χεῖρας ἄξεσθαι
τὸ στρατεύμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, σύλλογον ἐπὶ κλητὸν
Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, ἵνα γνώμας τε πύδῃται
σφέων, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ τὰ θέλει. Ὡς δὲ συν- 5
ελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Ἄνδρες Πέρσαι,
“ οὐτ’ αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθεῖς,
“ παραδεξάμενός τε, αὐτῷ χρήσομαι. ὡς γὰρ ἐγὼ
“ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμᾶ καὶ ἡτρεμήσα-
“ μεν, ἐπεὶ τε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε παρὰ 10
“ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀσυσάγεα· ἀλλὰ θεός τε
“ οὕτω ἄγει, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι συμφέ-
“ ρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μὲν νυν Κύρος τε καὶ Καμ-
“ βύσης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ
“ προσεκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἂν τις 15
“ λέγοι. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβον τὸν θρόνον, τοῦτο
“ ἐφρόντιζον, ὅπως μὴ λείψωμαι τῶν πρότερον γενο-
“ μένων ἐν τιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσωμαι
“ δύναμιν Πέρσησι· φροντίζων δὲ εὐρίσκω, ἅμα μὲν
“ κῦδος ἡμῖν προσγινόμενον, χώραν τε τῆς νῦν ἐκτῆμεθα 20
“ οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φλαυροτέρην, παμφορωτέραν δέ·
“ ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην. διὸ ὑμέας
“ νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν, ὑπερθέωμαι
“ ὑμῖν. Μέλλω, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλᾶν στρα-
“ τὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναί- 25
“ οὺς τιμωρήσωμαι, ὅσα δὴ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ
“ πατέρα τὸν ἐμὸν. ὠρᾶτε μὲν νυν καὶ Δαρεῖον ἰδύοντα
“ στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους. ἀλλ’ ὁ μὲν τε-
“ τελεύτηκε, καὶ οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ
“ δὲ ὑπὲρ τε ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων εἰ πρότερον 30
“ παύσομαι, πρὶν ἢ ἔλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας,

“ οἳ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦν-
 “ τες. πρῶτα μὲν, ἐς Σάρδεις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισαγόρῃ
 “ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρη-
 35 “ σαν τὰ τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· ἑυτέρω δὲ, ἡμέας οἷα
 “ ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποδάντας, ὅτε Δᾱτὶς τε καὶ
 “ Ἀρταφέρνης ἐσρατήγεον, τὰ ἐπίσασθαι κου πάντες.
 “ Τουτέων μέντοι εἵνεκα ἀνάστημαι ἐπ’ αὐτέους στρατεύ- 3
 “ εσθαι. ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐτοῖσι τοσάδε ἀνευρίσκω λογι-
 40 “ ζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους
 “ κατασρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται
 “ χώραν· γῆν τὴν Περσίδα ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι
 “ ὁμουρέουσιν. οὐ γὰρ δὴ χώραν γε οὐδεμίην κατόψεται
 “ ὁ ἥλιος ὁμουρέουσιν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλὰ σφεας πάσας
 45 “ ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώραν θήσω, διὰ πάσης διεξελ-
 “ θὼν τῆς Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν· οὔτε
 “ τινὰ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίην, οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώ-
 “ πων ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσαι ἐλθεῖν ἐς μά-
 “ χην, τουτέων τῶν κατέλεξα, ὑπεξαραιρημένων. οὕτω
 50 “ οἳ τε ἡμῖν αἵτιοι ἔξουσι δούλιον ζυγόν, οἳ τε ἀναίτιοι.
 “ Ὑμεῖς δ’ ἂν μοι τὰδε ποιεόντες χαρίζοισθε· ἐπεὰν ὑμῖν 4
 “ σημήνω τὸν χρόνον, ἐς τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάν-
 “ τα τινὰ ὑμέων χρήσει παρῆναι· ὅς ἂν δὲ ἔχων ἦκη
 “ παρσκευασμένον στρατὸν κάλλιπα, δώσω οἱ δῶρα τὰ
 55 “ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μὲν
 “ νυν ταῦτά ἐσι οὕτω· ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω,
 “ τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων
 “ τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι.” ταῦτα εἶπας ἐπαύετο.
 Μετ’ αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε· “ ὦ δέσποτα, οὐ μόνον 9
 “ εἷς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ τῶν
 “ ἐσομένων· ὅς τά τε ἄλλα λέγων ἐπὶ κεῖο ἄριστα
 “ καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἰωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ
 “ κατοικημένους οὐκ ἑάσεις καταγελάσαι ἡμῖν, εὐντας
 5 “ ἀναξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν
 “ καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπας καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε ἔθνεα
 “ πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας εὐδὲν, ἀλλὰ
 “ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, κατασρεψάμενοι δέ-
 10 “ λους ἔχομεν· Ἕλληνας δὲ, ὑπάρξαντας ἀδικίης, οὐ τι-
 “ μωρησόμεθα. τί δείσαντες; κοίην πλῆθους συσροφὴν;

Consilium
 regis Mar-
 donius ve-
 hementer
 collaudat,
 Græcorum
 vires mul-
 tum ele-
 vans.

- 1 “ κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; Τῶν ἐπισάμεθα μὲν τὴν
 “ μάχην, ἐπισάμεθα δὲ τὴν δύναμιν εὐῶσαν ἀσθενέα·
 “ ἔχομεν δὲ αὐτέων παῖδας κατασρεψάμενοι, τούτους οἱ
 “ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι, Ἰωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ 15
 “ Δωριέες καλέονται. ἐπειρήθη δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπε-
 “ λαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ
 “ κελευσθεῖς· καὶ μοι μέχοι Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ
 “ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι, ἔδειξ
 2 “ ἀντιώθῃ ἐς μάχην. Καί τοί γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὥς 20
 “ πυνθάνομαι, ἀδουλότατα πολέμους ἴσασθαι, ὑπὸ τε
 “ ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι
 “ πόλεμον προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον
 “ καὶ λειότατον, ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται· ὥς ἐ σὺν
 “ κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ 25
 “ τῶν ἐσσωμένων οὐδὲ λέγω ἀρχὴν, ἐξώλεες γὰρ δὴ γί-
 “ νονται. τοὺς χρῆν, ἐόντας ὁμογλώσσους, κήρυξί τε δια-
 “ χρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι, καταλαμβάνειν τὰς διαφο-
 “ ρὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχησι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πο-
 “ λεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν χρῆν τῇ ἐκάτεροί 30
 “ εἰσι δυσχειρωτότατοι, καὶ ταύτῃ πειρᾶν. τρόπῳ τοίνυν
 “ οὐ χρησῶ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος μέ-
 “ χρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τοῦτου λόγον ὥς ἐ
 3 “ μάχεσθαι. Σοὶ δὲ ὀὐ μέλλει τίς, ὦ βασιλεῦ, ἀντιώ-
 “ σεσθαι πόλεμον προσφέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ 35
 “ τῆς Ἀσίας, καὶ νέας τὰς ἀπάσας; ὥς μὲν ἐγὼ δοκέω,
 “ οὐκ ἐς τοῦτο θράσεος ἀνήκει τὰ Ἑλλήνων πράγματα·
 “ εἰ δὲ ἄρα ἐγὼ γε ψευσθεῖην γνώμη, καὶ ἐκεῖνοι ἐπαρ-
 “ θέντες ἀβουλίῃ ἔλθοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὥς
 “ εἶμεν ἀνθρώπων ἄριστοι τὰ πολεμήϊα. ἔσω ὃ ὧν μηδὲν 40
 “ ἀπείρητον· αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ’ ἀπὸ πείρης
 “ πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι.” Μακεδόνιος μὲν
 τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην, ἐπέπαυτο.
 10 Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ ἐ τολ-
 μώντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προ-
 κειμένῃ, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπερος, πάτρως
 ἐὼν Ξέρξης, τῷ δὴ καὶ πίσυνος ἐὼν, ἔλεγε
 τάδε· “ ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεῖσέων μὲν γνω- 5
 “ μέων ἀντιέων ἀλλήλοισι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἰ-

Dissuadet expeditionem
 Artabanus Hystaspis filius
 gravi argumentis pondero-
 sissimis disertaue oratio-
 ne:

- “ ρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρῆσθαι· λε-
 “ χθισέων δὲ, ἔσι· ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον,
 “ αὐτὸν μὲν ἐπ’ ἐωϋτοῦ οὐ διαγινώσκουμεν, ἐπεὶ δὲ πα-
 10 “ ρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, διαγινώσκουμεν τὸν ἀμείνω.
 “ ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ,
 “ ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄνδρας οὐδα-
 “ μόδι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς
 “ Νομάδας κατασρέψεσθαι, ἐμοί τε οὐκ ἐπείθετο, στρα-
 15 “ τευσάμενός τε, πολλούς τε καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρατιῆς
 “ ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ’
 “ ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἔτι ἀμείνονας ἢ Σκύθας·
 “ οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν λέγονται
 “ εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεσι δεινόν, ἐμέ σοι δίκαιόν ἐστι
 20 “ φράζειν. Ζεύξας Φῆς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλᾶν στρα- 2
 “ τὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα. καὶ δὴ συνή-
 “ νεικε ἢ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν ἐσσω-
 “ θῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· οἱ γὰρ ἄνδρες λέγονται
 “ εἶναι ἄλκιμοι· πάρεσι δὲ καὶ σαθμώσασθαι, εἰ στρατιήν
 25 “ γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ ἐλθοῦσαν ἐς
 “ τὴν Ἀττικὴν χώραν μῆνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν. οὐκ ὦν
 “ ἀμφοτέρω σφι ἐχώρησε· ἀλλ’ ἦν τῇσι νηυσὶ ἐμβάλω-
 “ σι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι ἐς τὸν Ἑλλή-
 “ σποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν, τοῦτο δὲ,
 30 “ βασιλεῦ, γίνεται δεινόν. Ἐγὼ δὲ οὐδεμιᾷ σοφίῃ οἰ- 3
 “ κητῇ αὐτὸς συμβάλλομαι ταῦτα· ἀλλ’ οἷόν μοι κοτε ἡμέας
 “ ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ σὸς Ζεύ-
 “ ξας Βόσπορον τὸν Θρηϊκίον, γεφυρώσας δὲ ποταμὸν
 “ Ἰστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε παντοῖοι ἐγένοντο Σκύ-
 35 “ θαι, δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι ἐπιτέτρα-
 “ πτο ἢ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστροῦ. καὶ τότε γε
 “ Ἰσιαῖος ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν ἄλλων τυ-
 “ ράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ ἠναντιώθη, διέργαστο ἂν τὰ
 “ Περσέων πρῆγματα. καί τοι καὶ λόγῳ ἀκοῦσαι δεινόν,
 40 “ ἐπ’ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλέως πρῆγματα γε- 4
 “ γενῆσθαι. Σὺ ὦν μὴ βέλεο ἐς κίνδυνον μηδένα τοιῶτον
 “ ἀπικέσθαι, μηδεμιᾶς ἀνάγκης ἐούσης· ἀλλ’ ἐμοί πεί-
 “ θευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τῶνδε διάλυσον· αὐτὶς δὲ
 “ ὅταν τοι δοκέῃ, προσκεψάμενος ἐπὶ σεαυτοῦ, προα-

- “ γόρευε τά τοι δοκέει εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ εὖ βουλευέσθαι, 45
 “ κέρδος μέγιστον εὐρίσκω εὖν· εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι
 “ τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἔσσον εὖ, ἔσσεται δὲ
 “ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευσάμενος
 “ αἰσχροῦς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὖρημα εὖρηκε, ἔσσον
 5 “ δὲ οὐδὲν οἱ κακῶς βεβούλευται. Ὅρᾳς τὰ ὑπερέχοντα 50
 “ ζῶα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἑᾶ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ
 “ σμικρὰ οὐδὲν μιν κνίξει; ὁρᾳς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα
 “ τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀποσκήπτει
 “ βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κο-
 “ λούειν. οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγῃ διαφθεί- 55
 “ ρεται κατὰ τοιούδε· ἐπεὰν σφί ὁ θεὸς φθονήσας φόβον
 “ ἐμβάλη, ἢ βροντῇ, δι’ ὧν ἐφθάρησαν ἀναξίως ἐωϋ-
 “ τῶν. οὐ γὰρ ἑᾶ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ θεὸς ἢ ἐωϋ-
 6 “ τόν. Ἐπειχθῆναι μὲν νυν παῖν πρῆγμα, τίκτει σφάλ-
 “ ματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν 60
 “ δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεσι ἀγαθὰ, εἰ μὴ παρ’ αὐτίκα δοκέ-
 7 “ οντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις ἄν. Σοὶ μὲν
 “ δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλεύω. σὺ δὲ, ὦ παῖ
 “ Γωβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους ματαίους
 “ περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἐόντων ἀξίων φλαύρως ἀκούειν. 65
 “ Ἕλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεις αὐτὸν βασιλῆα
 “ στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τοῦτο εἵνεκα δοκέεις μοι
 “ πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν οὕτω γένηται.
 “ διαβολὴ γὰρ ἐστὶ δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσι οἱ
 “ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεούμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων, 70
 “ ἀδικεῖ, οὐ παρέοντος κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικεῖ ἀνα-
 “ πειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν
 “ τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε
 “ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς
 8 “ εἶναι. Ἄλλ’ εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τέ- 75
 “ τους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἡμέρῃ
 “ τοῖσι Περσέων μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλ-
 “ λομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτῃ αὐτὸς σὺ ἐπιλεξάμενός
 “ τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόστην
 “ τινὰ βούλει. καὶ ἤν μὲν τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίνῃ 80
 “ βασιλεῖ τὰ πρῆγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες,
 “ πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγώ· ἤν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω,

“ οἱ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δέ σφι καὶ σὺ, ἦν ἀπο-
 “ νοσήσης. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθέλῃς, σὺ
 85 “ δὲ πάντως σράτευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκού-
 “ σειςθαί τινά φημι τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων,
 “ Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ
 “ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, ἢ κου ἐν γῇ τῇ
 “ Ἀθηναίων, ἢ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων· εἰ μὴ ἄρα
 90 “ καὶ πρότερον κατ’ ὁδὸν, γνόντα ἐπ’ οἷους ἄνδρας ἀνα-
 “ γινώσκεις σρατεύεσθαι βασιλῆα.” Ἀρτάβανος μὲν
 ταῦτα ἔλεξε. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε·
 “ Ἀρτάβανε, πατὴρ εἰς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· τοῦτό σε
 “ ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων.
 “ καί τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προσίδημι, εὐντι κακῶ
 5 “ τε καὶ ἀθύμῳ, μήτε συσρατεύεσθαι ἐμοί γε ἐπὶ τὴν
 “ Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί· ἐγὼ δὲ
 “ καὶ ἄνευ σέο, ὅσαπερ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ
 “ γὰρ εἶην ἐκ Δαρείου τῷ Ὑδάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος, τῷ
 “ Ἀρμυεω, τοῦ Τεῖσπεος, τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω,
 10 “ τοῦ Τεῖσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγονώς, μὴ τιμωρη-
 “ σάμενος Ἀθηναίους· εὖ ἐπισάμενος, ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυ-
 “ χίην ἄχομεν, ἀλλ’ οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα σρα-
 “ τεύονται ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, εἰ χρὴ σαθμύσασθαι
 “ τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων· οἱ Σάρδεις τε ἐνέπρη-
 15 “ σαν, καὶ ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὐκὼν ἐξαναχωρέειν
 “ οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθεῖν προ-
 “ κέεται ἀγών· ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἑλλησι ἢ ἐκεῖνα
 “ πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς
 “ ἑχθρῆς ἐστί· καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμω-
 20 “ ρεῖν ἤδη γίνεται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι,
 “ τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ’ ἄνδρας τούτους, τοὺς γε καὶ
 “ Πέλοψ ὁ Φρύξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος, κα-
 “ τεσρέψατο οὕτω, ὥς καὶ ἐς τούδε αὐτοί τε ὦνδρω-
 “ ποι καὶ ἡ γῇ αὐτέων ἐπώνυμοι τοῦ κατασρεψαμένου
 “ καλέονται.” ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο ἐλέγετο. Μετὰ
 δὲ, εὐφρόνῃ τε ἐγίνετο, καὶ Ξέρξεα ἐκνίζε ἢ Ἀρτα-
 βάνου γνώμη· νυκτὶ δὲ βουλήν διδοὺς, πᾶγχυ εὕρισκέ
 οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι σρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. δε-
 5 δογμένων δὲ οἱ αὖτις τουτέων, κατύπνωσε· καὶ δὴ

11

qua primum
 quidem rex
 ad iram pro-
 vocatur,

12

mox tamen,
 nocte inse-
 quente pa-
 trui ponde-
 rans argu-
 menta, ita

movetur, ut
bello absti-
nendum
censeat. E-
adem nocte
somnia, ne
prius consi-
lium mutet,
commone-
tur.

13

Nihilo seci-
us die post,
proceribus
iterum con-
vocatis, Ar-
tabani sen-
tentiam sibi
jam probari
significat.

14

Nocte alte-
ra idem so-
mnium dor-
mienti ob-
latum, mul-
ta minatur
mala, nisi
arma capes-
sat.

15-18

Artabanus
protinus ar-
cessitus in-
que lecto re-
gio colloca-
tus, eodem
illo phan-
tasmate ter-
retur. Igitur
quod Dii ex-
peditionem
viderentur
imperare,
Xerxes, Ar-

κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ
Περσέων. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάνα μέγαν
τε καὶ εὐειδέα εἰπεῖν. “ Μετὰ δὴ βουλευέαι, ὦ Πέρσα,
“ σράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προεῖπας ἀλί-
“ ζειν Πέρσῃσι στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιέ- 10
“ εἰς εὖ, οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ’ ὥσπερ
“ τῆς ἡμέρης ἐβουλεύσαιο ποιέειν, ταύτην ἴθι τῶν ὁδῶν.”
τὸν μὲν, ταῦτα εἰπὰντα, ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτά-
σθαι. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης, ὄνείρου μὲν τούτου
λόγον οὐδένα ἐποιέετο, ὁ δὲ Περσέων συναλίσας τοὺς
αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεγέ σφι τά-
δε. “ Ἄνδρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχί-
“ σροφα βουλευόμαι· φρένων τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωῦτοῦ 5
“ πρῶτα οὐκῶ ἀνήκω, καὶ οἱ παρηγορούμενοι κεῖνα
“ ποιέειν, ἐδένα χρόνον μευ ἀπέχονται. ἀκούσαντι μὲν-
“ τοι μοι τῆς Ἀρταβάνου γνώμης, παρ’ αὐτίκα μὲν ἡ νεό-
“ τῆς ἐπέζεσε, ὥς ἐ ἀεικέερα ἀπορρίψαν ἔπεα ἐς ἄνδρα
“ πρεσβύτερον ἢ χρεῶν· νῦν μέντοι συγγνοὺς, χρήσομαι 10
“ τῇ ἐκείνου γνώμῃ. ὡς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρα-
“ τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἡσυχοί ἐσε.” Πέρσαι μὲν,
ὡς ἤκουσαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνηον. Νυκτὸς δὲ
γενομένης, αὐτὶς τῷτοῦ ὄνειρον ἔλεξε τῷ Ξέρξῃ καλυπνω-
μένῳ ἐπιστάν. “ ὦ παῖ Δαρεῖς, καὶ δὴ φαίνεαι ἐν Πέρ-
“ σῇσί τε ἀπειπάμενος τὴν στρατηλασίην, καὶ τὰ ἐμὰ
“ ἔπεα ἐν οὐδενὶ ποιούμενος λόγῳ, ὡς παρ’ οὐδενὸς ἀκού- 5
“ σας. εὖ νῦν τόδ’ ἴσθι, ἥνπερ μὴ αὐτίκα στρατηλατέης,
“ τάδε τοι ἐξ αὐτέων προσδόκα ἀνασχήσειν· ὡς καὶ μέ-
“ γας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ τα-
“ πεινὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι.” Ξέρξης μὲν περιδεὴς
γενόμενος τῇ ὄψει, ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης, καὶ
πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα. ἀπικομένῳ δὲ
οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε. “ Ἀρτάβανε, ἐγὼ το παρ’ αὐτίκα
“ μὲν οὐκ ἐσωφρόνεον, εἰπας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς 5
“ εἵνεκα συμβουλίας· μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον
“ μετέγνων· ἔγνων δὲ ταῦτά μοι ποιητέα εἶντα τὰ σὺ
“ ὑπεθήκαο. οὐκῶν δυνατός τοι εἰμὶ ταῦτα ποιέειν
“ βουλόμενος· τετραμμένῳ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωκότι ἐπι-
“ φοιτῶν ὄνειρον φαντάζεται μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον 10

- “ ποιεῖν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ^{tabano jam}
 “ ὦν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων, καὶ οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστὶ ^{assentiente,}
 “ γενέσθαι στρατηλασίην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται ^{ut bellum}
 “ καὶ σοὶ τῷτὸ ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. ^{apparetur,}
 15 “ εὐρίσκω δὲ ὧδ’ ἂν γινόμενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν ^{suis edicite}
 “ σκευὴν πᾶσαν, καὶ ἐνδύς, μετὰ τοῦτο ἴζοιο ἐς τὸν ἐμὸν
 “ θρόνον, καὶ ἔπειτα ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας.”
 Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ ἔλεγε. Ἀρτάβανος δὲ οὐ τῷ πρῶ-
 τῷ οἱ κελεύσματι πειθόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν
 βασιλήϊον θρόνον ἴζεσθαι, τέλος ὡς ἠναγκάζετο, εἶπας
 τάδε, ἐποίησε τὸ κελευόμενον. “ Ἴσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ,
 5 “ παρ’ ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι
 “ χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι· τά σε καὶ ἀμφότερα πε-
 “ ριήκοντα, ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίας σφάλλουσι· κα-
 “ τάπερ τὴν πάντων χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θά-
 “ λασσαν, πνεύματά φασι ἀνέμων ἐμπίπτοντα, οὐ πε-
 10 “ ριορᾶν φύσει τῇ ἐωϋτῆς χρῆσθαι. ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα
 “ πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τοσοῦτον ἔδακε λύπη, ὅσον γνω-
 “ μέων δύο προκειμενέων Πέρσησι, τῆς μὲν, ὕβριν αὐξά-
 “ νούσης, τῆς δὲ, καταπαυούσης, καὶ λεγούσης ὡς κα-
 “ κὸν εἶη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλεον τι δίζησθαι αἰεὶ
 15 “ ἔχειν τοῦ παρσέοντος· τουτέων προκειμενέων τῶν γνω-
 “ μέων, ὅτι τὴν σφαλερωτέραν σεωϋτῶ τε καὶ Πέρσησι
 “ ἀναίρεο. Νῦν ὦν, ἐπειδὴ τέτραψαι ἐπὶ πῆν ἀμείναι,
 “ φῆς τοι μετιέντι τὸν ἐπ’ Ἑλληνας σόλον, ἐπιφοιτᾶν
 “ ὄνειρον θεοῦ τινὸς πομπῇ, οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν τὸν
 20 “ σόλον. ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτά ἐστι θεῖα, ὦ παῖ. ἐνύπνια
 “ γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα, τοιαῦτά ἐστι οἷά
 “ σε ἐγὼ διδάξω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι πρεσβύτερος ἐών·
 “ πεπλανῆσθαι αὐταὶ μάλισα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν
 “ ὀνειράτων, τὰ τις ἡμέρης φροντίζει· ἡμεῖς δὲ τὰς προ-
 25 “ τοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα
 “ εἶχομεν μετὰ χειρὸς. Εἰ δὲ ἄρα μὴ ἔστι τοῦτο τοιοῦτο
 “ οἷον ἐγὼ διαιρέω, ἀλλὰ τι τοῦ θεοῦ μετέχον, σὺ πᾶν
 “ αὐτὸ συλλαβὼν εἶρηκας· φανήσεται γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ
 “ ὡς καὶ σοὶ διακελευόμενον. φανῆναι δὲ οὐδὲν μᾶλλον
 30 “ μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα, ἢ οὐκὶ τὴν ἐμὴν·

16

1

2

3

- “ οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυομένῳ, ἢ οὐ
 “ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἴπερ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι.
 “ οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει τοῦτο ὅ, τι
 “ δὴ κοτέ ἐσι τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ ὕπνῳ, ὥς εἰ δό-
 “ ξει, ἐμὲ ὁρῶν, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι τεκμαιρόμενον. 35
 “ εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, οὐδὲ ἀξιῶσει
 “ ἐπιφανῆναι, οὔτε ἦν τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω, οὔτε ἦν
 “ τὴν σὴν, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσῃ τοῦτο, μετετέον ἤδη ἔσαι.
 “ εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσῃ γε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐ-
 “ τὸς θεῖον εἶναι. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γίνεσθαι, 40
 “ καὶ οὐκ οἶά τε αὐτὸ παρὰ τρέψαι, ἀλλ’ ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν
 “ κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνώσασθαι, φέρε, τουτέων ἐξ ἐμεῦ ἐπι-
 “ τελευμένων, φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ
 17 “ παρὰ τὴν γνώμην χρῆσομαι.” Τοσαῦτα εἰπας Ἀρ-
 τάβανος, ἐλπίζων Ξέρξεα ἀποδέξειν λέγοντα οὐδέν,
 ἐποίησε τὸ κελευόμενον. ἐνδὺς δὲ τὴν Ξέρξεω ἐσθῆτα,
 καὶ ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, ὥς μετὰ ταῦτα
 κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τῷτο ὄνειρον τὸ 5
 καὶ παρὰ Ξέρξεα ἐφοίτα· ὑπερσὺν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου,
 εἶπε τάδε· “ Σὺ δὴ κεῖνος εἰς ὁ ἀποσπεύδων Ξέρξεα
 “ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὥς δὴ κηδόμενος αὐ-
 “ τοῦ; ἀλλ’ οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα, οὔτε ἐς τοπαρευτικά
 “ νῦν καταπροΐξεαι ἀποτρέπων τὸ χρεὼν γενέσθαι. 10
 “ Ξέρξεα δὲ τὰ δεῖ ἀνηκουσέοντα παθέειν, αὐτῷ ἐκείνῳ
 18 “ δεδήλωται.” Ταῦτά τε δὴ ἐδόκει Ἀρτάβανος τὸ ὄνει-
 ρον ἀπειλέειν, καὶ θερμοῖσι σιδηρίοισι ἐκκαίειν αὐτοῦ
 μέλλειν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὅς, ἀμβώσας μέγα ἀνα-
 θρώσκει, καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὥς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ
 ἐνυπνίου διεξῆλθε ἀπηγεόμενος, δευτέρᾳ οἱ λέγει τάδε· 5
 “ Ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλὰ
 “ τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἐσσόνων, οὐκ
 “ ἔων σε τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν· ἐπιστάμενος ὥς
 “ κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν· μεμνημένος μὲν τὸν
 “ ἐπὶ Μασσαγέτας Κύρου σόλον ὥς ἐπρηξε, μεμνημένος 10
 “ δὲ καὶ τὸν ἐπ’ Αἰθίοπας τοῦ Καμβύσεω, συστρατεύ-
 “ μενος δὲ καὶ Δαρείῳ ἐπὶ Σκύθας· ἐπιστάμενος ὦν
 “ ταῦτα, γνώμην εἶχον, ἀτρεμίζοντά σε μακαρίζον εἰ-

- 15 “ ναι πρὸς πάντων ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γί-
 “ νεται ὄρμη, καὶ Ἑλληνας, ὡς ἔοικε, φθορὴ τις κατα-
 “ λαμβάνει θεήλατος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι,
 “ καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι· σὺ δὲ σήμηνον μὲν
 “ Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε
 “ τοῖσι ἐκ σεῦ πρώτοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρα-
 10 “ σκευὴν· ποίεε δὲ οὕτω, ὅπως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος,
 “ τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν.” τουτέων δὲ λεχθέντων, ἐν-
 θαῦτα ἐπαρθέντες τῇ ὄψει, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα,
 Ξέρξης τε ὑπερετίθετο ταῦτα Πέρσῃσι, καὶ Ἀρτάβα-
 νος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μῦθος ἐφαίνετο, τότε ἐπι-
 σπεύδων φανερὸς ἦν. Ὁρμημένῳ δὲ Ξέρξει στρατηλα-
 τέειν, μετὰ ταῦτα τρίτῃ ὄψει ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν
 οἱ μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, 19
 δουλεύσειν τέ οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἥδε. Tertium Xerxis so-
mnium. E-
jus inter-
pretatio a
magis facta,
indeque na-
ta Persarum
spes.
 5 ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐσεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῶ· ἀπὸ δὲ
 τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ,
 ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν σέφανον.
 κρινάντων δὲ ταύτῃ τῶν μάγων, Περσέων τε τῶν συλ-
 λεχθέντων αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐωῦτοῦ
 10 ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι,
 θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν· καὶ
 Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιέεται, χῶρον
 πάντα ἐρευνῶν τῆς ἡπείρου. Ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἀλώ-
 σιος, ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεια παραρτέετο στρατιὴν 20
 τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ· πέμπτω δὲ ἔτεϊ ἀνο- Ingenti bel-
lico appara-
tu per qua-
driennium
instructo,
Xerxes Sus-
sis profici-
scitur [a.
481.] Ma-
joribus co-
piis bellum
nunquam
antea esse
gestum.
 5 τῶν ἡμεῖς ἴδμεν πολλῶ δὴ μέγιστος ἔτος ἐγένετο· ὥς ἐ μήτε
 τὸν Δαρεῖον τὸν ἐπὶ Σκύθας παρὰ τοῦτον μηδὲν φαίνεσθαι,
 μήτε τὸν Σκυθικὸν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες,
 ἐς τὴν Μηδικὴν χώραν ἐμβαλόντες, σχεδὸν πάντα τὰ
 ἄνω τῆς Ἀσίας κατασρεψάμενοι, ἐνέμοντο· τῶν εἵνεκεν
 10 ὕστερον Δαρεῖος ἐτιμωρέετο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα
 τῶν Ἀτρεϊδέων ἐς Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευ-
 κρῶν, τὸν πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γερόμενον· οἱ διαβάντες ἐς
 τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον, τοὺς τε Θρήϊκας κατεσρέ-
 ψαντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἴόνιον πόντον κατέβησαν,
 15 μέχρι τε Πηνειοῦ ποταμοῦ τοῦ πρὸς μεσαμβρείης ἔλα-

- 21 *Mons Athos, jubente Xerxe, perfossus.* **σαν.** Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' ἕτεραι πρὸς ταύτησι γε-
 νόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῇσδε οὐκ ἄξιαί. τί γὰρ
 οὐκ ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης;
 κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν με-
 γάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ 5
 ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προπετέτακτο,
 τοῖσι δὲ ἵππαγωγὰ πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι
 δὲ ἐς τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν· τοῖσι δὲ
 σῖτά τε καὶ νέας. καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων
 τῶν πρώτων περιπλεόντων περὶ τὸν Ἀθῶν, προετοιμά- 10
 ζετο ἐκ τριῶν ἐτέων καὶ μάλιστα ἐς τὸν Ἀθῶν. ἐν
 γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ὥρμεον τριήρεις· ἐνθεῦ-
 τεन δὲ ὀρμεώμενοι, ὥρυσσον ὑπὸ μασίγων παντοδαποὶ
 τῆς στρατιῆς, διάδοχοι δ' ἐφοίτων· ὥρυσσον δὲ καὶ οἱ
 περὶ τὸν Ἀθῶν κατοικημένοι. Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβά- 15
 ρου, καὶ Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταίου, ἄνδρες Πέρσαι, ἐπεσά-
 τεον τοῦ ἔργου. Ὁ γὰρ Ἀθῶς ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ
 οὐνομαζόν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνθρώ-
 πων. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἡπειρον τὸ ὄρος, χερσονη-
 σοειδὲς τέ ἐστι, καὶ ἰσθμὸς ὡς δώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ
 τοῦτο, καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκαν- 5
 θίων, ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ
 ἰσθμῷ τούτῳ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἀθῶς, Σάνη πόλις
 Ἑλλάς οἰκεται. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἀθῶ οἰ-
 κημέναι, τὰς τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἡπειρωτί-
 δων ὥρμητο ποιέειν, εἰσὶ αἶδε, Δῖον, Ὀλόφυξος, Ἀκρό- 10
 θων, Θύσσοις, Κλεωναί. πόλις μὲν αὗται αἱ τὸν Ἀθῶν
 νέμονται. Ὁρυσσον δὲ ὧδε· δασάμενοι τὸν χῶρον οἱ
 βάρβαροι κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτενὲς
 ποιησάμενοι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετο βαθεῖα ἡ διώρυξ, οἱ μὲν,
 κατώτατα ἐξεῶτες, ὥρυσσον· ἕτεροι δὲ, παρεδίδοσαν
 τὸν αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοις κατύπερθε ἐξεῶσι 5
 ἐπὶ βάθρων· οἱ δ' αὖ ἐκδεκόμενοι, ἐτέροις, ἕως ἀπίκον-
 το ἐς τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ ἐξέβαλ-
 λον. τοῖσι μὲν νυν ἄλλοις πλὴν Φοινίκων, καταρρήγνύ-
 μενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος, πόνον διπλήσιον παρεῖ-
 χον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω σώματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐ- 10
 τὰ μέτρα ποιευμένων, ἔμελλέ σφι τοιῶτον ἀποδήσεσθαι.
- 22 *Natura huius montis: oppida in eo sita.*
- 23 *Ratio perfodiendi: Phoenicum hoc in labore solertia. Operarii unde com- meatus acceperint.*

οἱ δὲ Φοίνικες σοφίην ἐν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοις ἀπο-
 δείκνυνται, καὶ δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ. ἀπολαχόντες γὰρ μό-
 ριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλε, ὀρύσσον· τὸ μὲν ἄνω σόμα
 15 τῆς διώρυχος ποιεῦντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐ-
 τὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι· προβαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου,
 συνῆγον αἰεὶ κάτω τε δὴ ἐγίνετο, καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι
 ἄλλοις τὸ ἔργον. ἐνθαῦτα δὴ λειμῶν ἐσι, ἵνα σφι
 ἀγορὴ τε ἐγίνετο καὶ πρητήριο· σῖτος δὲ σφισι πολλὸς
 ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος. Ὡς μὲν ἐμὲ συμ- 24
 βαλλεόμενον εὐρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ
 Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυ-
 σθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι. παρὲν γὰρ, μηδένα πό-
 5 νον λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρῦσαι, ὀρύσ-
 σειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ εὖρος ὡς δύο τριή-
 ρεας πλέειν ὁμοῦ ἐλασρευμένας. τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοι-
 σι τοῖσι περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προσετέτακτο καὶ τὸν
 Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι. Ταῦτα μὲν 25
 νυν οὕτω ἐποίησε. παρασκευάζετο δὲ καὶ ὄπλα ἐς τὰς
 γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου, ἐπιτάξας Φοίνιξί-
 τε καὶ Αἰγυπτίοις· καὶ σιτία τῇ στρατιῇ καταβάλλειν,
 5 ἵνα μὴ λιμῆναι ἡ στρατιή, μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνό-
 μενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀναπυθόμενος δὲ τὰς χώρας, κα-
 ταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεώτατον εἴη, ἄλλον ἄλλῃ
 ἀγινέοντας ὀλκάσι τε καὶ πορθμηίοις ἐκ τῆς Ἀσίης
 πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν Ἀκτὴν κα-
 10 λεομένην τῆς Θρηίκης ἀγίνεον, οἱ δὲ, ἐς Τυρόδιζαν τὴν
 Περινθίαν, οἱ δὲ, ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ, ἐς Ἡϊόνα τὴν
 ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ, ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.
 Ἐν τῷ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργάζοντο, ἐν 26
 τούτῳ ὁ περὶ ἅπας συλλελεγμένος, ἅμα Ξέρξῃ ἐπο-
 ρεύετο ἐς Σάρδις, ἐκ Κριτάλων ὁρμηθεὶς τῶν ἐν Καπ-
 παδοκίῃ· ἐνθαῦτα γὰρ εἴρητο συλλέγεσθαι πάντα
 5 τὸν κατ' ἡπειρον μέλλοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορεύε-
 σθαι στρατόν. ὅς μὲν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιπα
 ἐσαλμένον ἀγαγὼν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέως
 ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρί-
 σιν τούτου περὶ ἐλθόντας οἶδα. οἱ δὲ, ἐπεὶ τε δια-
 10 βάντες τὸν Ἄλυν ποταμὸν, ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ,

Qua re mo-
 tus Xerxes
 fossam per
 Athon fieri
 imperave-
 rit. Alvei
 latitudo.
 Strymon ab
 iisdem ope-
 rariis ponte
 junctus.

25

Arma pon-
 tibus faci-
 undis. Com-
 meatus ex-
 ercitus in
 loca maxi-
 me idonea
 per Thra-
 ciam ac
 Macedoni-
 am con-
 gesti.

26

Pedestres
 copiae in
 Cappado-
 ciam, ad
 oppidum
 Citala, co-
 actae. Un-
 de cum
 Xerxes in
 Phrygiam
 movisset,
 Celænas
 Mæandri
 fontibus ac

Marsya Si-
leni pelle
celebres de-
latus,

27

a Pythio
Lydo, ho-
mine suae
aetatis longe
ditissimo,
una cum
toto exer-
citu magni-
fice exci-
pitur. Pla-
tanus vitis-
que aureae
Dario olim
ab eodem
donatae.

28-29

Xerxis cum
eo colloqui-
um.

29

δι' αὐτῆς πορευόμενοι, παρεγένοντο ἐς Κελαινὰς, ἵνα
πηγαὶ ἀναδιδούσι Μαιάνδρου ποταμοῦ, καὶ ἑτέρου οὐκ
ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου, τῷ οὐνομα τυγχάνει ἐὼν Κα-
τάρρήκτης· ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνα-
τέλλων, ἐς τὸν Μαιάνδρον ἐκδιδοῖ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σι- 15
ληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλει ἀνακρέμαται· τὸν
ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἐκδαρύντα ἀνα-
κρεμασθῆναι. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ὑποκατήμενος Πύ-
θιος ὁ Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς, ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν
πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοις, καὶ αὐτὸν Ξέρξης· χρήμα-
τά τε ἐπαγγέλλετο, βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον πα-
ρέχειν. ἐπαγγελλομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἶρετο 5
Ξέρξης Περσέων τοὺς παρόντας, τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν
Πύθιος, καὶ κόσα χρήματα κεκτημένος, ἐπαγγέλλοιτο
ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν, “ὦ βασιλεῦ, οὗτός ἐστι, ὃς τοι τὸν
“πατέρα Δαρεῖον ἐδωρήσατο τῇ πλατανίσῃ τῇ χρυσῇ,
“καὶ τῇ ἀμπέλῃ· ὃς καὶ νῦν ἐστὶ πρῶτος ἀνθρώπων 10
“πλούτῳ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, μετὰ σέ.” Θωῦμάσας δὲ
τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρξης, αὐτὸς δεύτερα εἶρε-
το Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα. ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βα-
“σιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύψω, οὔτε σκήψομαι τὸ μὴ εἰδέ-
“ναι τὴν ἐμεωῦτοῦ οὐσίην, ἀλλ’ ἐπιστάμενός τοι ἀτρεκέως 5
“καταλέξω. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα σε ἐπυθόμην ἐπὶ
“θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν Ἑλληνίδα, βεβλόμενός τοι
“δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρήματα, ἐξέμαθον, καὶ εὖρον
“λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας εἰσάρας μοι
“ταλάντων, χρυσίου δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατή- 10
“ρων Δαρεικῶν, ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιαδέων. καὶ τέτοι-
“σί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῷ δ’ ἐμοὶ ἀπὸ ἀνδραπόδων τε
“καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος.” ὁ μὲν ταῦτα ἔλε-
γε. Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοις, εἶπε· “Ξεῖ-
“νε Λυδὲ, ἐγὼ ἐπεὶ τε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώραν,
“οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τόδε, ὅσις ἠθέλησε ξείνια
“προθεῖναι στρατῷ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅσις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν
“κατασὰς, αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέ- 5
“λησε συμβαλέσθαι χρήματα, ἔξω σεῦ. σὺ δὲ καὶ
“ξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα με-
“γάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτέων γέρεα

“ τοιάδε δίδωμι· ξεῖνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς
 “ τετρακοσίας μυριάδας τοὶ τῶν σατήρων ἀποπλήσω
 10 “ παρ’ ἐμεωῦτοῦ, δοὺς τὰς ἑπτὰ χιλιάδας· ἵνα μή τοι
 “ ἐπιδées ἔωσι αἱ τετρακόσiai μυριάδες ἑπτὰ χιλια-
 “ δέων, ἀλλ’ ἦ τοι ἀπαρτιλογίῃ ὑπ’ ἐμέο πεπληρωμένη·
 “ κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκθήσαιο, ἐπίσασό τε εἴ-
 “ ναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς
 15 “ τὸ παρὲν, ἔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει.” Ταῦ-

30-31

τα δὲ εἶπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπορεύετο
 αἰεὶ τοπρόσω. Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν
 πόλιν παραμειδόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς
 ἄλλης γίνονται, ἀπῆκετο ἐς Κολοσσάς, πόλιν
 5 μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Λύκος ποταμὸς ἐς
 χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα διὰ
 σαδίων ὡς μάλιστά κη πέντε ἀναφαινόμενος,
 ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ
 Κολοσσέων ὁρμεώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς οὐ-
 10 ρους τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπῆκετο ἐς

Ulterius iter exercitus
 per Phrygiam ac Ly-
 diam. Anaua : pro-
 pter lacus salis fe-
 rax. Colossæ : ubi ter-
 ræ hiatus, Lycum flu-
 vium hauriens. Cy-
 drara : juxtaque confi-
 nium Phrygiæ Lydiæ-
 que. Callatebus, mel-
 lis confectione cele-
 bris. Platanus speci-
 osissima, a Xerxe or-
 nata.

Κύδραρα πόλιν· ἔνθα σῆλη καταπεπηγυῖα, σαθεῖσα
 δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει διὰ γραμμάτων τοὺς οὐρούς.
 Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς τὴν Λυδίην, σχιζο-
 31 μένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς μὲν ἐς ἀρισερὴν, ἐπὶ Καρίης
 Φερούσης, τῆς δὲ ἐς δεξιὴν, ἐς Σάρδεις, τῇ καὶ πορευο-
 μένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη
 γίνεται, καὶ ἵεναι παρὰ Καλλάτηδον πόλιν, ἐν τῇ ἄν-
 5 δρες δημιοεργοὶ ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ μέλι ποιεῦσι·
 ταύτην ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν, εὗρε πλατάνισον, τὴν
 κάλλεος εἵνεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ, καὶ μελε-
 δωνῶ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπῆ-
 32 κετο ἐς τῶν Λυδῶν τὸ ἄστυ. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδεις,
 πρῶτα μὲν ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα, αἰτή-
 σοντας γῆν τε καὶ ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βα-
 σιλείῃ παρασκευάζειν· πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας, οὔτε ἐς
 Λακεδαιμόνα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ
 5 πάντῃ. τῶν δὲ εἵνεκα τοδεύτερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε
 καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι,
 τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε δεῖσαντας δώσειν· βεβλόμενος

31

32

Sardes cum
 venisset ex-
 ercitus, in
 Græciam
 mittuntur,
 qui aquam
 et terram
 petant : non
 tamen A-
 thenas, ne-
 que Spar-
 tam [c.
 133.]

33

Pontes in-
jecti Hel-
lesponto in-
ter Aby-
dum Sesti-
que oram
eam, in qua
post Artay-
ctes pœnas
luit impie-
tatis [9,
120.]

ὧν αὐτὸ τοῦτο ἐκμαθεῖν ἀκριδῶς, ἔπεμπε. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐς Ἀβυδον. οἱ δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐξεύγνυσαν ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ἔσι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, Σησοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαδύτου, ἀκτὴ τρα- 5 χέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα, Ἀβύδω καταντίον· ἐν- 10

34

His per
tempesta-
tem ruptis,

ἔσδεσκε. Ἐς ταύτην ὧν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὀρμεώ- 5 μενοι, ἐγεφύρουν τοῖσι προσεκέετο· τὴν μὲν λευκολίνου, Φοίνικες, τὴν δ' ἐτέρην τὴν βυβλίνην, Αἰγύπτιοι. ἔσι δὲ ἐπτὰ σάδια ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον. καὶ δὴ ἐξευγ- 10

35

Xerxes, [si
fides haben-
da Græciæ
mendaci] in
Hellespon-
tum stolidè,
in præfectos
fabrūm cru-
deliter sæ-
vit.

ψέ τε ἐκεῖνα πάντα καὶ διέλυσε. Ὡς δ' ἐπύθετο Ξέρ- 5 ξης, δεινὰ ποιεύμενος, τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριη- 10 κοσίας ἐπικέσθαι μάσιγι πληγὰς, καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαιος πεδέων ζεύγος. ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ σιγέας ἄμα τούτοις ἀπέπεμψε σίξοντας τὸν Ἑλλήσποντον. 5 ἐνετέλλετο δὲ ὧν ραπίζοντας, λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα· “ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπι- 10 “τιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας, οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδι- 15 “κον παθόν. καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαθήσεταιί σε, “ἦν τε σύ γε βούλη, ἦν τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα 10 “εἰδείς ἀνθρώπων θύει, ὡς εἰσὶν δολερῶ τε καὶ ἀλμυρῶ “ποταμῶ.” τὴν τε δὲ θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοις 15

36

Refecti
pontes. Eo-
rum con-
structio.

ἀποταμεῖν τὰς κεφαλὰς. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίηον 5 τοῖσι προσεκέετο αὕτη ἢ ἀχαρις τιμή. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐξεύγνυσαν· ἐξεύγνυσαν δὲ ὧδε. πεντη- 10 κοντέρους καὶ τριήρεας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ 5 τὴν ἐτέρην τεσσερεσκαίδεκα καὶ τριηκοσίας· τοῦ μὲν Πόντου, ἐπικαρσίας, τῆ δὲ Ἑλλησπόντου, κατὰ ῥόον, ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον τῶν ὅπλων· συνθέντες δὲ, ἀγκύ- 10

ρας κατῆκαν περιμήκειας, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς
 10 ἑτέρας, τῶν ἀνέμων εἵνεκεν τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων, τῆς
 δὲ ἑτέρας τῆς πρὸς ἐσπέρης τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὗρου
 τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλουν δὲ ὑπόφασιν κατέλιπον
 τῶν πεντηκοντέρων, καὶ τριχοῦ, ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον
 ἔχῃ ὁ βουλούμενος πλέειν πλοίοισι λεπτοῖσι, καὶ ἐκ τοῦ
 15 Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, κατέτεινον ἐκ γῆς,
 σρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι, τὰ ὅπλα· οὐκέτι χωρὶς
 ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολίνου δασά-
 μενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυβλίων. παχύ-
 της μὲν ἦν ἡ αὐτὴ καὶ καλλονή, κατὰ λόγον δὲ ἦν ἐμ-
 20 βριθέσσερα τὰ λίνεα· τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἶλκε.
 ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμούς ξύλων κατα-
 πρίσαντες, καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδίας τῷ εὗρεϊ,
 κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὀπλων τῷ τόνῳ· θέν-
 τες δὲ ἐπεξῆς, ἐνθαῦτα αὐτὶς ἐπεξεύγνουν. ποιήσαν-
 25 τες δὲ ταῦτα, ὕλην ἐπεφόρησαν· κόσμῳ δὲ θέντες καὶ
 τὴν ὕλην, γῆν ἐπεφόρησαν· κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν
 γῆν, φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φο-
 βήται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα, καὶ
 οἱ ἵπποι. Ὡς δὲ τὰ τε τῶν γεφυρέων κατεσκευάσθω, 37
 καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἳ τε χυτοὶ περὶ τὰ σώματα
 τῆς διώρυχος, οἳ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ
 πίμπληται τὰ σώματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διώ-
 30 ρυξ παντελέως πεποιημένη ἀγγελοῖ, ἐνθαῦτα χειμέ-
 ρισας, ἅμα τῷ ἔαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν
 Σαρδίων ὠρμάτο ἐλθὼν ἐς Ἀβυδὸν. ὠρμημένῳ δὲ οἱ, ὁ ἥλιος
 ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τῷ ἔρανοῦ ἔδρην, ἀφανὴς ἦν, οὐτ' ἐπινε-
 φέλων ἐόντων, αἰθρίας τε τὰ μάλισα· ἀντὶ ἡμέρης τε
 10 νύξ ἐγένετο· ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπι-
 μελὲς ἐγένετο· καὶ εἶρετο τοὺς μάγους τὸ θέλει προφαί-
 νειν τὸ φάσμα· οἳ δὲ ἔφραζον ὡς Ἑλλησι προδεικνύει
 ὁ θεὸς ἐκλειψιν τῶν πολιῶν· λέγοντες ἥλιον εἶναι
 Ἑλλήνων προδέκτορα, σελήνην δὲ, σφέων. πυθόμενος
 15 δὲ ταῦτα ὁ Ξέρξης, περιχαρὴς ἐὼν ἐποιέετο τὴν ἔλασιν.
 Ὡς δ' ἐξήλαυνε τὴν στρατιήν, Πύθιος ὁ Λυδὸς καταρ- 28-39
 ῥωδήσας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἐπαρθείς τε
 τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· “Ὡ

Proximo ve-
 re Xerxes
 Sardibus ex
 hibernaculis
 movet [a.
 480.] Solis
 defectio :
 quid, inter-
 pretibus
 Magis, por-
 tenderit.

Pythium
 Lydum [c.
 27.] filio-

rum maxi-
mo natu-
va-
cationem
militiae pe-
tentem,
quam im-
mani cru-
delitate
Xerxes
tractaverit.

39

40-41

Ordo agmi-
nis. Cam-
pus Nisæus,
equorum
generoso-
rum fetura
nobilitatus.

“ δέσποτα, χρήσαις ἄν τι τεῦ βουλομένην τυχεῖν, τὸ σοὶ
“ μὲν ἐλαφρόν τυγχάνει εὖν ὑπουργῆσαι, ἐμοὶ δὲ μέγα 5
“ γενόμενον;” Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων μιν χρη-
σεῖν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσῃν, καὶ δὴ ἀγορεύειν
ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ταῦτα ἤκουσε, ἔλεγε
θαυρήσας τάδε, “ ὦ δέσποτα, τυγχάνουσί μοι παῖδες 10
“ εὖντες πέντε, καὶ σφεας καταλαμβάνει πάντας ἅμα
“ σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ,
“ ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἦκοντα οἰκτεῖρας, τῶν μοι παί-
“ δων ἑναπαράλυσον τῆς στρατηΐης τὸν πρεσβύτατον, ἵνα
“ αὐτοῦ τε ἐμεῦ καὶ τῶν χρημάτων ἢ μελεδωνός· τοὺς
“ δὲ τέσσερας ἄγε ἅμα σεωῦτῳ. καὶ πρήξας τὰ νοέεις, 15
“ νοσήσεις ὑπίσω.” Κάρτα τε ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης,
καὶ ἀμείβεται τοῖσδε· “ ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμη-
“ σας ἐμεῦ στρατευομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ
“ ἄγοντος παῖδας ἐμούς καὶ ἀδελφεοὺς καὶ οἰκητοὺς
“ καὶ φίλους, μνήσασθαι περὶ σέο παιδὸς, ἐὼν ἐμὸς
“ δοῦλος, τὸν χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ γυναικὶ συνέπε-
“ σθαι; εὔ νῦν τόδ’ ἐξεπίσασο, ὥς ἐν τοῖσι ὥσιν τῶν
“ ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός· ὅς χρηστὰ μὲν ἀκούσας,
“ τέρψιος ἐμπιπλέει τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισι
“ ἀκούσας, ἀνοιθέει. ὅτε μὲν νυν χρηστὰ ποιήσας, ἔτε- 10
“ ρα τοιαῦτα ἐπηγγέλλεο, εὐεργεσίῃσι βασιλῆα σὺ
“ καυχῆσαι ὑπερβαλέσθαι· ἐπεὶ τε δὲ ἐς τὸ ἀναι-
“ δέξερυν ἐτράπευ, τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψαι, ἐλάσ-
“ σω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ καὶ τοὺς τέσσερας
“ τῶν παίδων ῥύεται τὰ ξείνια· τοῦ δὲ ἐνός, τοῦ περιέ- 15
“ χεται μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιώσεται.” ὥς δὲ ταῦτα
ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα
πρήσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευρόντας τὸν πρεσ-
βύτατον, μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ, τὰ ἡμί-
τομα διαθεῖναι, τὸ μὲν, ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, τὸ δὲ, ἐπ’ 20
ἀριστερά· καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν. Ποιησάν-
των δὲ τουτέων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξῆγε ὁ στρατός.
ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑπο-
ζύγια· μετὰ δὲ τούτους, στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀνα-
μίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεις ἔσαν, ἐνθαῦ- 25
τα διελέλειπτο, καὶ ὁ συνέμισγον ἔτοι βασιλέϊ. προη-

γεῦντο μὲν δὴ ἱππόται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων Currus Jovi
 ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, αἰχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὗτοι ἐκ sacer.
 πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν
 10 γῆν τρέψαντες· μετὰ δὲ, ἱεροὶ Νισαῖοι καλούμενοι ἵπποι
 δέκα, κεκοσμημένοι ὡς κάλλιπα. Νισαῖοι δὲ καλέον-
 ται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔσι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ
 οὐνομά· ἔσι Νίσαιον. τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους
 φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. ὅπισθεν δὲ τουτέων τῶν δέ-
 15 κα ἵππων, ἄρμα Διὸς ἱερὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν
 εἴλκον λευκοὶ ὀκτώ· ὅπισθεν δὲ τῶν ἵππων εἶπετο πεζῇ
 ἡνίοχος, ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦ-
 τον τὸν θρόνον ἀνθρώπων ἀναβαίνει. τούτου δὲ ὅπισθεν
 αὐτὸς Ξέρξης ἐπ' ἄρματος ἵππων Νισαίων· παραβε-
 20 βήκεε δὲ οἱ ἡνίοχος, τῷ οὐνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτά-
 νεω παῖς, ἀνδρὸς Πέρσεω. Ἐξήλασε μὲν δὴ οὕτω ἐκ
 Σαρδίων Ξέρξης· μετεκβαίνεσκε δὲ, ὅπως μιν ὁ λόγος
 αἰρέοι, ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς ἀρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὅπι-
 σθεν αἰχμοφόροι Περσέων οἱ ἀριστοὶ τε καὶ γενναϊό-
 5 τατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς λόγχας ἔχοντες. μετὰ
 δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίη ἐκ Περσέων ἀπολελεγμένη· με-
 τὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων ἀπολε-
 λεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ τουτέων χίλιοι μὲν
 ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαρωτήρων ροιάς εἶχον
 10 χρυσέας, καὶ πέριξ συνεκλήϊον τοὺς ἄλλους· οἱ δὲ
 εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τουτέων ἑόντες, ἀργυρέας ροιάς εἶ-
 χον. εἶχον δὲ χρυσέας ροιάς καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τρέ-
 ποντες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα ἐπόμενοι
 Ξέρξει. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων
 μυρίη. μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελείπετο καὶ δύο σαδίους,
 καὶ ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὄμιλος ἦϊε ἀναμίξ. Ἐποιέε-
 42-43
 το δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίας ὁ στρατὸς ἐπὶ τε πο-
 ταμὸν Κάϊκον καὶ τὴν γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ
 Καϊκου ὁρμεώμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀρισε-
 5 ρῇ, διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς Καρίνην πόλιν. ἀπὸ δὲ
 ταύτης, διὰ Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀτραμύτ-
 τειὸν τε πόλιν καὶ Ἀντανδρον τὴν Πελασγίδα
 παραμειδόμενος. τὴν Ἰδην δὲ λαβὼν ἐς ἀρισερῇν
 χέρσα, ἦϊε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ πρῶτα μὲν

Iter Sardibus Abydum
 versus. Ad Idam or-
 ta tempestate, multi
 militum fulmine tacti.
 Scamander, ob imma-
 nem bibentium multi-
 tudinem, aquis defe-
 ctus. Perxes Perga-
 mum invisit. Sacra
 facta Minervæ Iliacæ
 heroibusque. Terror
 panicus.

43

οἱ ὑπὸ τῇ Ἰδῇ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε καὶ 10
 πρησῆρες ἐπεισπίπτουσι, καὶ τινὰ αὐτοῦ ταύτῃ συ-
 χνὸν ὄμιλον διέφθειραν. Ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ
 τὸν Σκάμανδρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεὶ τε ἐκ Σαρ-
 δίων ὀρμηθέντες ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέε-
 θρον, οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι
 πινόμενος· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρ- 5
 ξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργαμον ἀνέβη, ἡμέρον ἔχων θεή-
 σασθαι. θεησάμενος δὲ, καὶ πυθόμενος κείνων ἑκάστα,
 τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ οἱ
 μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἔχέαντο. ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι,
 νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ 10

44

Abydum
 delatus Xer-
 xes, copias
 pedestres
 navalesque
 spectat.
 Naumachiae
 spectaculu-
 m editum.

ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ μὲν ἀπέργων Ῥοίτειον
 πόλιν καὶ Ὀφρύνειον, καὶ Δάρδανον, ἥπερ δὴ Ἀβύδω
 ὁμιυρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, Γέργιδας Τευκρούς. Ἐπεὶ δ'
 ἐγένοντο ἐν Ἀβύδω ἠθέλησε Ξέρξης ιδέσθαι πάντα τὸν
 στρατόν. καὶ, προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες
 αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ· ἐποίησαν δὲ Ἀβυ-
 δηνοί, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος· ἐνθαῦτα ὡς ἴζε- 5
 το, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος ἐθεῖτο καὶ τὸν πεζὸν καὶ
 τὰς νέας· θεύμενος δὲ, ἡμέρῃ τῶν νεῶν ἀμιλλαν γινο-
 μένην ιδέσθαι. ἐπεὶ δ' ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες

45

Xerxes illa-
 crymatur.

Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ. Ὡς δὲ
 ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν ἀπο-
 κεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν
 πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἐωῦτὸν ἐμα-
 10

46-52

Hinc natum
 Artabani
 cum eo col-
 loquium de
 vitae huma-
 nae conditi-
 one, expe-
 ditionis pe-
 riculis, fide
 Ionum, ar-
 guens illud
 Artabani
 prudentiam
 et gravita-
 tem, Xerxis
 stultitiam et
 temerita-
 tem.

κάρισε· μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε. Μαθὼν δέ μιν Ἀρ-
 τάβανος ὁ πάτριος, ὃς τοπρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευ-
 θέρως οὐ συμβουλεύων Ξέρξη στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα· οὗτος ὦν ὦν ἡρ φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα,
 εἶρετο τάδε· “ὦ βασιλεῦ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρι- 5
 σμένα ἐργάσαιο νῦν τε καὶ ὀλίγω πρότερον· μακαρί-
 σας γὰρ σεαυτὸν, δακρύεις.” ὁ δὲ εἶπε· “Ἐσῆλθε
 γὰρ με λογισάμενον κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ
 πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τουτέων γε ἑόντων τοσούτων,
 “οὐδεὶς ἐς ἑκατοσὸν ἔτος περιέσαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο 10
 λέγων· “Ἐτερα τοῦτου παρὰ τὴν ζόην πεπόνθαμεν
 “οἰκτρότερα. ἐν γὰρ οὕτω βραχεὶ βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἀν-

- 15 “ Θρωπος ἐὼν εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε τουτέων, οὔτε τῶν
 “ ἄλλων, τῷ οὐ παρασῆσεται πολλάκις, καὶ οὐκὶ
 “ ἄπαξ, τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζῶειν. αἱ τε
 “ γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι συν-
 “ ταράσσουσαι, καὶ βραχὺν ἔόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι
 “ ποιεῦσι τὸν βίον. οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχθηρῆς εὐ-
 20 “ σης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ
 “ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα, φθονε-
 “ ρὸς ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἐὼν.” Ξέρξης δὲ ἀμείβετο 47
 λέγων· “ Ἀρτάβανε, βιοτῆς μὲν νυν ἀνθρωπηϊῆς πέρι,
 “ εὐούσης τοιαύτης οἴηνπερ σὺ διαιρέεαι εἶναι, παυσώμε-
 “ θα, μηδὲ κακῶν μεμνεώμεθα, χρηστὰ ἔχοντες πρή-
 5 “ γματα ἐν χερσὶ· φράσον δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἡ ὄψις
 “ τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργῆς οὕτω ἐφάνη, εἴχες ἂν τὴν ἀρ-
 “ χαίην γνώμην, οὐκ ἐὼν με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 “ λάδα, ἢ μετέσθης ἂν; φέρε μοι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.”
 ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ ὦ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφα-
 10 “ νεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς βουλόμεθα ἀμφοτέροι τελευτή-
 “ σειε· ἐγὼ δ' ἔτι καὶ ἐς τόδε δείματός εἰμι ὑπόπλεος,
 “ οὐδ' ἐντὸς ἐμεωῦτοῦ· ἄλλα τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος,
 “ καὶ δὴ καὶ ὀρέων τοι δύο τὰ μέγιστα πάντων ἔόντα πο-
 “ λεμιώτατα.” Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε· 48
 “ Δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πο-
 “ λεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ πλῆ-
 “ θὸς ἐσι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα φαίνεται πολ-
 5 “ λαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ
 “ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφοτέρα
 “ ταῦτα; εἰ γὰρ τοι ταύτῃ ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι τὰ
 “ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην
 “ ἀγερσιν ποιοῖτο.” Ὁ δ' ἀμείβετο λέγων· “ ὦ βασι- 49
 “ λεῦ, οὔτε στρατὸν τοῦτον ὅσις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ'
 “ ἂν, οὔτε τῶν νεῶν τὸ πλῆθος. Ἦν δὲ πλεῦνας συλ- 1
 “ λέξης, τὰ δύο τοι τὰ λέγω, πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα
 5 “ γίνεται. τὰ δὲ δύο ταῦτα, ἔσι γῇ τε καὶ θάλασσᾳ.
 “ οὔτε γὰρ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος οὐδαμῶ-
 “ θι, ὡς ἐγὼ εἰκάζω, ὅσις ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξά-
 “ μενός σευ τοῦτο τὸ ναυτικὸν, φερέγγυος ἔσαι διασῶσαι
 “ τὰς νέας. καί τοι οὐκὶ ἓνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα,

“ ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἡπειρον, παρ’ ἣν δὴ κομί- 10
 “ ζεαι. οὐκὼν δὴ ἔόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε
 “ ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκ ᾧ ν-
 2 “ θρωποι τῶν συμφορέων. Καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέ-
 “ ρου εἰρημένου, τὸ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων. γῇ δὲ πολεμίῃ
 “ τῇδε τοι κατίσεται. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξουν κα- 15
 “ τασῆναι, τοσούτω τοι γίνεται πολεμιωτέρη, ὅσω ἂν
 “ προβαίνης ἐκαστέρω, τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐ-
 “ προξίης γὰρ οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμίῃ πληθώρα.
 “ καὶ δὴ τοι ὥς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώραν
 “ πλεῦνα ἐν πλεῦνι χρόνῳ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι. 20
 “ ἀνὴρ δὴ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βελευόμενος μὲν, ἀρρώ-
 “ δέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσεσθαι χρήμα, ἐν δὲ τῷ
 50 “ ἔργῳ θρασὺς εἴη.” Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀρ-
 “ τάβανε, εἰκότως μὲν σύ γε τουτέων ἕκαστα διαιρέσαι·
 “ ἀτὰρ μήτε πάντα φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέ-
 1 “ γεο. Εἰ γὰρ δὴ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ
 “ πρήγματι τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσεις ἂν 5
 “ οὐδαμᾶ οὐδέν· κρέσσον δὲ, πάντα θαρσέοντα, ἥμισυ
 “ τῶν δεινῶν πᾶσχειν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρήμα περιδει-
 “ μαίνοντα, μηδαμᾶ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς
 “ πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις, σφάλ-
 “ λεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία 10
 “ τούτοις λέξας. τοῦτο μὲν νυν ἐπίσης ἔχει. εἰδέναι δὲ
 “ ἀνθρώπον ἔόντα κῶς χρὴ τὸ βέβαιον, δοκέω μὲν οὐδα-
 “ μῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοις ποιέειν, ὥς τοεπίπαν
 “ φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι δὲ ἐπιλεγομένοις
 2 “ τε πάντα καὶ ὀκνεῦσι, οὐ μάλα ἐθέλει. Ὅρᾳς τὰ 15
 “ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος προκεχώρηκε; εἰ
 “ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι βασιλῆες γνώμῃσι
 “ ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεώμενοι γνώμῃσι
 “ τοιαύτησι, ἄλλους συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ ἂν
 “ κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα· νῦν δὲ κινδύ- 20
 “ νους ἀναρρίπτεοντες, ἐς τοῦτό σφεα προηγάζοντο.
 “ μεγάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοις κινδύνοισι ἐθέλει
 “ καταιρέεσθαι. ἡμεῖς τοίνυν ὁμοιούμενοι κείνοισι, ὥρην
 “ τε τοῦ ἔτεος καλλίστην πορευόμεθα, καὶ κατασρεψά-
 “ μενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοσήσομεν ὀπίσω, οὔτε λι- 25

“ μὴ ἐντυχόντες οὐδαμόθι, οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν πα-
 “ θόντες. τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν φερό-
 “ μενοι πορευόμεθα· τοῦτο δὲ, τῶν ἄν·κου ἐπιβέωμεν
 “ γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν σῆτον ἔξομεν· ἐπ’ ἀροτῆ-
 “ ρας δὲ καὶ οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας.” Λέ-
 γει Ἀρτάβανος μετὰ ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ, ἐπεὶ τε
 “ ἀρρώδεειν οὐδὲν ἔἰς πρῆγμα, σὺ δέ μευ συμβου-
 “ λίην ἐνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν πρη-
 5 “ γμάτων πλεῖνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύσεω
 “ Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηνέων κατεστρέψατο δασμο-
 “ φόρον εἶναι Πέρσησι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμβου-
 “ λεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας·
 “ καὶ γὰρ ἄνευ τούτων οἳοί τέ εἰμεν τῶν ἐχθρῶν
 10 “ κατυπέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφεας, ἣν ἔπωνται, δεῖ
 “ ἀδικωτάτους γίνεσθαι, καταδουλουμένους τὴν μητρό-
 “ πολιν, ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. ἀδικώτα-
 “ τοι μὲν νυν γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλ-
 “ λουσι· δικαιοτάτοι δὲ γινόμενοι, οἳοί τε δηλήσα-
 15 “ σθαι μέγας τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ἐς θυμὸν
 “ ὦν βαλεῖ καὶ τὸ παλαιὸν ἔπος, ὥς εὖ εἴρηται, τὸ
 “ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέλος καταφαίνεσθαι.” Ἀμεί-
 βεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “ Ἀρτάβανε, τῶν ἀπε-
 “ φήναο γνωμέων, σφάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάλι-
 “ σα, ὅς Ἰωνας φοβέει μὴ μεταβάλλωσι· τῶν ἔχο-
 5 “ μεν γνώμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ
 “ οἱ συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι
 “ ἐπὶ τούτοις ἢ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο δια-
 “ φθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πεισό-
 “ τητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν
 10 “ τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας
 “ καὶ χρήματα, οὐδ’ ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποι-
 “ ῆσιν. οὕτω μὴδὲ τῷτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγα-
 “ θόν, σῶζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν·
 “ σοὶ γὰρ ἐγὼ μόνω ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπι-
 “ τράπω.” Ταῦτα εἶπας, καὶ Ἀρτάβανον ἀποσείλας
 ἐς Σοῦσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς
 δοκιμωτάτους· ἐπεὶ δὲ οἱ παρήσαν, ἔλεγέ σφι τάδε·
 “ ὦ Πέρσαι, τῶνδ’ ἐγὼ ὑμέων χρητίζων, συνέλεξα,

51

52

53

Artabano
 Susa able-
 gato, ut per
 expeditio-
 nis tempus

summæ im-
perii præes-
set, [c. 52.]
Xerxes pro-
ceres Persa-
rum ad rem
fortiter ge-
rendam co-
hortatus,
Hellespon-
tum transiri
imperat.

54

Solennia
transitum
auspiciantia.

“ ἄνδρας τε γίνεσθαι ἀγαθοὺς, καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ 5
 “ πρὸςθεν ἐργασμένα Πέρσησι, ἔόντα μεγάλα τε καὶ
 “ πολλοῦ ἄξια· ἀλλ’ εἰς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες
 “ προθυμίην ἔχωμεν· ξυνὸν γὰρ τοῦτο πᾶσι ἀγαθὸν
 “ σπεύδεται. τῶν δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τῷ
 “ πολέμου ἐντεταμένως· ὥς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ’ 10
 “ ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθοὺς· τῶν ἣν κρατήσωμεν,
 “ οὐ μὴ τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντισηῇ κατὰ ἀνθρώπων.
 “ νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τοῖ Περσί-
 “ δα γῆν λελόγχασι.” Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρα-
 σκευάζοντο ἐς τὴν διάβασιν· τῇ δὲ ὑσεραίῃ ἀνέμενον τὸν
 ἥλιον, ἐθέλοντες ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυμῆματά τε παν-
 τοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες, καὶ μυρσίνησι σορ-
 νύντες τὴν ὁδόν· ὥς δ’ ἐπανετέλλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ 5
 χρυσέης φιάλης Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν, εὐχετο πρὸς
 τὸν ἥλιον μηδεμίην οἱ συντυχίην τοιαύτην γενέσθαι, ἥ
 μιν παύσει καταστρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ
 ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης γένηται· εὐξάμενος δὲ, ἐσέβαλε
 τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ χρύσειον κρητῆρα, 10
 καὶ Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσι· ταῦτα οὐκ
 ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι, οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς
 κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλή-
 σποντον μασιγώσαντι, καὶ ἀντὶ τούτων τὴν θάλασσαν
 55-56 ἐδώρετο· Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποιήτο, διέβαινον κατὰ
 μὲν τὴν ἐτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τῷ Πόντῃ, ὁ πεζὸς
 τε καὶ ἡ ἵππος ἅπασα· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον,
 τὰ ὑποζύγια καὶ ἡ θερραπήτη· ἠγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ
 μύριοι Πέρσαι, ἐξεφανωμένοι πάντες· μετὰ δὲ τούτους, 5
 ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων· ταύτην μὲν τὴν
 ἡμέρην οὗτοι· τῇ δὲ ὑσεραίῃ, πρῶτοι μὲν οἱ τε ἵππόται,
 καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τρέποντες· ἐξεφάνωντο δὲ καὶ
 οὗτοι· μετὰ δὲ, οἱ τε ἵπποι οἱ ἱσοὶ, καὶ τὸ ἄρμα τὸ
 ἱσόν· ἐπὶ δὲ, αὐτὸς τε Ξέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι, καὶ 10
 οἱ ἵππόται οἱ χίλιοι· ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ ἄλλος στρατός·
 καὶ αἱ νῆες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον· ἤδη δὲ
 ἤκουσα καὶ ὕστατον διαβῆναι βασιλῆα πάντων· Ξέρξης
 δὲ ἐπεὶ τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθεῖτο τὸν στρατὸν
 ὑπὸ μασίγων διαβαίνοντα· διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν

56

Quo ordine
quotque di-
ebus exerci-
tus in Eu-
ropam tra-
jecerit. Vox
Hellespon-
tii de ingen-
ti Persarum
apparatu.

ἑπτὰ ἡμέρησι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνησι, ἐλινύσας οὐδένα
 5 χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξῃ ἤδη διαβεβηκότος
 τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον, “ὦ Ζεῦ,
 “ τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ, καὶ ἔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρ-
 “ ξῃ θέμενος, ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις ποιῆσαι,
 “ ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ τουτέων ἐξῇν
 “ τοι ποιέειν ταῦτα.” Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν 57
 αὐρημένοισι τέρας σφί ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ
 λόγῳ ἐποιήσατο, καίπερ εὐσύμβλητον εὖν· ἵππος γὰρ
 ἔτεκε λαγόν. εὐσύμβλητον ὦν τῇδε τοῦτο ἐγένετο, ὅτι
 5 ἔμελλε μὲν ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης
 ἀγασρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἐωϋ-
 τῷ τρέχων ἤξειν ἐς τὸν αὐτὸν χώρον. ἐγένετο δὲ καὶ
 ἕτερον αὐτῷ τέρας εὖντι ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε
 ἡμίονον διξὰ ἔχουσιν αἰδοῖα, τὰ μὲν, ἔρσενος, τὰ δὲ, θη-
 λέης· κατύπερθε δὲ ἦν τὰ τοῦ ἔρσενος. Τῶν ἀμφοτέ- 58
 ρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος, τοπρόσω ἐπορεύετο· σὺν
 δὲ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυτικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσπον-
 τον πλέων, παρὰ γῆν ἐκομίζετο, τὰ ἔμπαλιν πρήσσαν
 5 τοῦ πεζοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἐσπέρην ἐπλεε, ἐπὶ Σαρπη-
 δονίης ἄκρης τὴν ἀπιξιν ποιεύμενος, ἐς τὴν αὐτῷ προεί-
 ρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ’ ἡπειρον στρατός
 πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδὸν διὰ
 τῆς Χερσονήσου· ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἑλλης τάφον
 10 τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν. διὰ μέ-
 σης δὲ πορευόμενος πόλιος, τῇ οὖνομα τυγχάνει εὖν
 Ἀγορῇ, ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα
 καλεόμενον, καὶ Μέλανα ποταμὸν, οὐκ ἀντισχόντα τότε
 τῇ στρατιῇ τὸ ρέεθρον, ἀλλ’ ἐπιλιπόντα, τοῦτον τὸν πο-
 15 ταμὸν διαβάς, ἐπ’ οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην
 ἔχει, ἥϊε πρὸς ἐσπέρην, Αἴνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ
 Στεντορίδα λίμνην παρ᾽ ἐξίων, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον.
 Ὁ δὲ Δορίσκος, ἐστὶ τῆς Θρηϊκῆς αἰγιαλός τε καὶ πε- 59
 δίου μέγα· διὰ δὲ αὐτοῦ ρεῖ ποταμὸς μέγας Ἑβρος. ἐν
 τῷ τεῖχος τε ἐδέδμητο βασιλῆϊον, τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος
 κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατεσκήκε ὑπὸ
 5 Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐπὶ Σκύθας
 ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χώρος εἶναι ἐπιτήδεος

Ostenta
 Xerxi obla-
 ta, sinistra
 illa quidem,
 sed ab eo
 neglecta.

Iter copia-
 rum et na-
 valium et
 pedestrium
 ad Dori-
 scum usque.
 Melas fluv-
 ius epotus.

Situs Do-
 risci: oppi-
 da littoris
 continentis.
 Ibi naves
 subductæ
 exercitus-
 que recen-
 sus.

ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι τὸν στρατὸν, καὶ ἐποίησε ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν· ἐν τῷ Σάλλῃ τε 10 Σαμοθρηϊκίῃ πεπόλινσαι πόλιν, καὶ Ζώνῃ· τελευταία δὲ αὐτοῦ, Σέρρειον, ἄκρῃ ὀνομασθή. ὁ δὲ χώρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες, τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνεγκύσαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς ἀριθμὸν ἐποιέετο. 15

60

Numerus
copiarum
pedestrium.
Modus nu-
merandi.

Ὅσον μὲν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμὸν, οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ τὸ πλῆθος ἐφάνη ἐδομοῦν καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξηγρίθμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συναγαγόντες ἐς ἑνα 5 χώρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστ' εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἵμασι τὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεδίβαζον ἐς τὸ 10 περιοικοδομημένον· μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηγρίθμησαν. ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνη διέτασσον. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, οἷδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, ὧδε

61

Jam singulas nationes, quibus constitit exercitus, earumque ornatum, arma ac duces Herodotus accurate recensere orditur. Persæ. Olim dicti a Græcis Cephens: ab Asianis, Artæi. Unde iis Persarum nomen venerit.

ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους, πέλους ἀπαγέας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους, λεπίδος σιδηρῆς ὄψιν ἰχθυοειδέος· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, 5 γέρρα· ὑπὸ δὲ, φαρετροῦνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, οἷσους δὲ καλαμίνας· πρὸς δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιορούμενα ἐκ τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρεῖχοντο Ὀτάνεα τὸν Ἀμή- 10 ρεῖος πατέρα, τῆς Ξέρξεω γυναικός. ἐκαλέοντο δὲ πάν- 10 λαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτέων καὶ τῶν περιοίκων, Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς, ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ πᾶσι τῷ οὐνομα ἔθετο Πέρσην. τοῦτον δὲ αὐτοῦ 15 καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἅπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσηνος γόνου. ἐπὶ τούτου δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον. Μῆδοι

62

Medi. Dicit

δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσαλμένοι ἐσρατεύοντο· Μηδικὴ olim Arii: quod nomen mutatum, cum Medea Athenis illuc venisset.
 γὰρ αὕτη ἢ σκευὴ ἐστὶ, καὶ οὐ Περσική. οἱ δὲ Μῆδοι Cissii. Hyrcani.
 ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τιγράνην, ἄνδρα Ἀχαιμενίδην.
 5 ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἀριοὶ ἀπικομένης
 δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων ἐς τοὺς Ἀρίους
 τούτους, μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ οὖνομα. αὐτοὶ δὲ περὶ
 σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ σρατευόμενοι, τὰ
 μὲν ἄλλα κατὰπερ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ τῶν
 10 πείλων, μιτρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ
 Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ, κατὰπερ Πέρσαι ἐσεσάχατο,
 ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον, τὸν Βαβυλωνος ὕσε-
 ρον τουτέων ἐπιτροπεύσαντα. Ἀσσύριοι δὲ σρατευόμε- 63
 νοι, περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνεα Assyrii, a Græcis Syrii vocati. Chaldaei.
 καὶ πεπλεγμένα τρόπον τινὰ βάρεθρον οὐκ εὐαπήγητον·
 ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια
 5 τῇσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον· πρὸς δὲ, ῥόπαλα ξύλων τετυ-
 λωμένα σιδήρῳ, καὶ λινέους θώρηκας. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν
 Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσ-
 σύριοι ἐκλήθησαν. τουτέων δὲ μεταξὺ, Χαλδαῖοι. ἦρχε
 δὲ σφέων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχαίου. Βάκτριοι δὲ περὶ 64
 μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀγχότατα τῶν Μηδικῶν ἔχοντες Bactriani. Sacæ, populus Scythicus. Scythas omnes Persæ Sacas dicunt.
 ἐσρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς
 βραχέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῇσι κεφα-
 5 λῇσι κυρθασίας ἐς ὅξυ ἀπηγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπη-
 γυίας ἀναξυρίδας δὲ ἐνδεδύκεσαν· τόξα δὲ ἐπιχώρια,
 καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ, καὶ σαγάρεις εἶχον. τούτους
 δὲ ὄντας Σκύθας Ἀμυργίους, Σάκας ἐκάλεον· οἱ γὰρ
 Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέεσι Σάκας. Βακτρί-
 10 ων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑσάσπης ὁ Δαρείου τε καὶ
 Ἀτόσσης τῆς Κύρου. Ἰνδοὶ δὲ εἴματα μὲν ἐνδεδυκότες 65
 ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον, καὶ Indi.
 ὀϊσούς καλαμίνους· ἐπὶ δὲ, σιδήρον ἦν. ἐσαλμένοι μὲν δὴ
 ἔσαν οὕτω Ἰνδοί. προσέειτάχατο δὲ συσρατευόμενοι Φαρ-
 ναζάδρη τῷ Ἀρταβάτῳ. Ἀριοι δὲ τόξοισι μὲν ἐσκευ- 66
 ασμένοι ἔσαν Μηδικούσι, τὰ δὲ ἄλλα, κατὰπερ Βάκτρι- Arii. Parthi. Chorasmii. Scythiani. Gandarii. Dadicæ.
 οι. Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρδοι
 δὲ καὶ Χοράσμιοι, καὶ Σογδοί τε καὶ Γανδάριοι καὶ
 5 Δαδίκαι, τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι,

67

Caspii. Sa-
rangæ. Pa-
etyses.

ἐσρατεύοντο. τούτων δὲ ἤρχον οἶδε. Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκειω. Σογδιῶν δὲ, Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου. Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικέων, Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου. Κάσπιοι δὲ σισύργας τε ἐνδεδυκότες, καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκεις, ἐσρατεύοντο. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαραγγαί δὲ, εἴματα μὲν βεβαμμένα ἔχοντες, ἐνέπρεπον. πέ- διλα δὲ ἐς γόνυ ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαδά- ζου. Πάκτυες δὲ, σισυρνοφόροι τε ἔσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα

68

Uti. Myci.
Paricanii.

παρεῖχοντο Ἀρτύντην τὸν Ἰθαμάτρεω. Οὗτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἔσαν κατὰ περ Πάκτυες. τούτων δὲ ἤρχον οἶδε. Οὐτίων μὲν καὶ Μύ- κων, Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου. Παρικανίων δὲ, Σιρομί- τρης ὁ Οἰοδάζου. Ἀράβιοι δὲ, ζειράς ὑπεζωσμένοι ἔσαν.

69

Arabes. Æ-
thiopes Afri.

τόξα δὲ παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιὰ, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παρδαλέας τε καὶ λεοντέας ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοίνικος σπάθης πεποιημένα μακρά, τετραπηχέων ἐκ ἐλάσσων ἐπὶ δὲ, καλαμίνες οἷς ἐς σμικρούς. ἀντὶ δὲ σιδήρεος ἐπὶ λίθος ὀξύς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγίδας γλύφουσι. πρὸς δὲ, αἰχμὰς εἶχον. ἐπὶ δὲ, κέρας δορκά-δος ἐπὶ ὀξύ πεποιημένον, τρόπον λόγχης. εἶχον δὲ καὶ ῥόπαλα τυλωτά. τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλεί-φοντο ἰόντες ἐς μάχην γύψω. τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, μίλτω. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιόπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημέ-νων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυζώνης τῆς Κύ-ρου θυγατρὸς. τὴν μάλισα σέρξας τῶν γυναικῶν Δα-ρεῖος, εἰκὼ χρυσέην σφυρήλατον ἐποιήσατο. τῶν μὲν δὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιόπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης.

70

Æthiopes A-
siani. Qui-
bus notis ab
Æthiopiis
Africis diffe-
rant.

Οἱ δὲ ἀπ' ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, (διξοὶ γὰρ δὴ ἐσρα-τεύοντο,) προσετέταχάτο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλλάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροις, φωνὴν δὲ καὶ τρίχωμα μῶνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθύτριχες εἰσι. οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάν- των ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Αἰθίοπες, τὰ μὲν πλέω κατὰ περ Ἰνδοὶ ἐσεσάχαστο, προμετωπίδια δὲ

ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, σὺν τε τοῖσι ὡσὶ ἐκδε-
 δαρμένα καὶ τῇ λοφίῃ· καὶ ἀντὶ μὲν λόφου, ἢ λοφίῃ
 10 κατέχρα· τὰ δὲ ὦτα τῶν ἵππων, ὅρθα πεπηγότα εἶχον·
 προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοράς.
 Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἦισαν ἔχοντες, ἀκοντίοισι 71
 δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι· ἄρχοντα δὲ παρείχοντο Μασ- Libyes.
 σάγην τὸν Ὁαρίζου. Παφλαγόνες δὲ ἐσρατεύοντο, ἐπὶ 72
 μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα, ἀσπί- Paphlago-
 δας δὲ σμικράς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόν- nes. Ligyes.
 τια καὶ ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πέδιλα ἐπιχώ- Matieni.
 5 ρια ἐς μέσσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Μα- Mariandyni.
 τιηνοὶ, καὶ Μαριανδυνοὶ τε καὶ Σύροι, τὴν αὐτὴν ἔχον- Syri, a Per-
 τες Παφλαγόσι, ἐσρατεύοντο. οἱ δὲ Σύροι οὗτοι ὑπὸ sis dicti
 Περσέων Καππαδόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μὲν Cappadoces.
 νυν καὶ Ματιηνῶν Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριαν-
 10 δυνῶν δὲ καὶ Λιγύων, καὶ Σύρων, Γωβρύης ὁ Δαρείου
 τε καὶ Ἀρτυσώνης. Φρύγες δὲ ἀγχοτάτω τῆς Παφλα- 73
 γονικῆς σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ Phryges,
 δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες Macedoni-
 χρόναν ὅσον Εὐρωπήϊοι ἑόντες σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι bus olim fi-
 5 μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίην, ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ nitimi, tunc-
 οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατάπερ que Briges
 Φρύγες ἐσεσάχατο, ἑόντες Φρυγῶν ἀποικοι. τουτέων dicti. Ar-
 συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης, Δαρείου ἔχων θυγα- menii, Phry-
 τέρα. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον ὅπλα. gum colo-
 οἱ δὲ Λυδοὶ Μηῖονες ἐκαλεῦντο τὸ πάλαι· ἐπὶ δὲ Λυδοῦ nia.
 τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ οὔ-
 νομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα 74
 5 ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικράς· ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο Lydi, ante
 ἐπικαύτοισι. οὗτοι δὲ εἰσι Λυδῶν ἀποικοι· ἀπ' Οὐλύμπου Lydum A-
 δὲ οὔρεος καλέονται Οὐλυμπιηνοί. Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν tyis filium
 ἦρχε Ἀρταφέρνῃς ὁ Ἀρταφέρνεος, ὃς ἐς Μαραθῶνα ἐσέ- Macones vo-
 βάλε ἅμα Δάτι. Θρήϊκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι cati. Mysi,
 75
 ἀλωπεκέας ἔχοντες, ἐσρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κι- colonia Ly-
 θῶνας· ἐπὶ δὲ, ζειράς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ dorum, ex
 δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πέδιλα νεβρῶν· πρὸς monte O-
 5 δὲ, ἀκόντια τε καὶ πέλτας, καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. οὔ- lympo O-
 τοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιδυνοί. lympiani
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

diei. Cur
Europam
reliquerint.

76

[Textus hoc
loco hiat la-
eund, exci-
deruntque
nomina po-
puli ac ducis
ejus.] Mar-
tis oracu-
lum.

77

Cabelenses,
Maones:
iidem Laso-
nii vocati.
Milyæ.

78

Moschi. Ti-
bareni. Ma-
crones. Mo-
synæci.

79

Mares. Col-
chi. Alaro-
dii. Saspies.

80

Insulani ex
mari rubro.
Ἀναστάτους
quo Persæ
deportent.

τὸ δὲ πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνισι,
οἰκέοντες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξανασηῆναι δὲ φασὶ ἐξ ἡθέων
ὕπὸ Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ
Ἀσίῃ ἦρχε Βασσάκης ὁ Ἀρταβάνου. . . . ἀσπίδας δὲ
ὠμοβοῖνας εἶχον σμικρὰς, καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας
ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα·
πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι, ὧτά τε καὶ κέρεα προσῆν βοὸς
χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ λόφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι
Φοινικέοισι κατειλίχατο. ἐν τούτοισι τοῖσι ἀνδράσι
Ἀρεός ἐστὶ χρηστήριον. Καθηλές δὲ οἱ Μηῖνες, Λασό-
νιοι δὲ καλούμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξι εἶχον σκευήν· τὴν
ἐγὼ, ἐπεὶ κατὰ τὴν Κιλικίων τάξιν διεξιὼν γένωμαι,
τότε σημανέω. Μιλύαι δὲ αἰχμὰς τε βραχέας εἶχον,
καὶ εἴματα ἐνεπεπορπέατο· εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετε-
ξέτεροι Λύκιοι· περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων
πεπονημένας κυνέας. τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ
Ὑσάνεος. Μόσχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας
ξύλινας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικρὰς· λόγχοι
δὲ ἐπῆσαν μεγάλοι. Τιβαρηνοὶ δὲ, καὶ Μάκρωνες, καὶ
Μοσύνοικοι, κατὰ περ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐσρατεύον-
το. τούτους δὲ συνέτασσον ἄρχοντες οἶδε· Μόσχους
μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς, Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς
καὶ Πάρμυος τῆς Σμέρδιδος τοῦ Κύρου· Μάκρωνας
δὲ καὶ Μοσυνοίκους, Ἀρταύκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σησὸν
τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν
τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπί-
δας δὲ δερματίνας σμικρὰς, καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ
περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ
ὠμοβοῖνας σμικρὰς, αἰχμὰς τε βραχέας· πρὸς δὲ, καὶ
μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ καὶ Κόλχων ἦρχε Φαραν-
δάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ καὶ Σάσπειρες, κατὰ
περ Κόλχοι ὀπλισμένοι ἐσρατεύοντο. τούτων δὲ Μα-
σίσιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε. Τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνη τὰ
ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης ἐπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι
τούς ἀνασπάσθαι καλεομένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀγχο-
τάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὄπλα. του-
τέων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε Μαροδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς
ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων δευτέρῳ ἔτει τούτων ἐτελεύτησε

- ἐν τῇ μάχῃ. Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἡπειρον στρατευόμενά 81
 τε ἔθνεα, καὶ τεταγμένα ἐς τὸ πεζόν. τούτου ὦν τοῦ Hæ quidem
pedestres
copiæ, divi-
sæ illæ in
myriadas,
chiliadas
etc.
 στρατοῦ ἦρχον οὗτοι οἵπερ εἰρέαται· καὶ οἱ διατάξαντες
 καὶ ἐξαριθμήσαντες, οὗτοι ἔσαν· καὶ χιλιάρχας τε καὶ
 3 μυριάρχας ἀποδέξαντες· ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρ-
 χας οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἔθνέων ἔσαν ἄλλοι
 σημάντορες. ἔσαν μὲν δὴ οὗτοι, οἵπερ εἰρέαται, ἄρχον-
 τες. Ἐσρατήγεον δὲ τουτέων τε καὶ τοῦ σύμπαντος 82
 στρατοῦ τοῦ πεζοῦ, Μαροδονίος τε ὁ Γωβρύεω, καὶ Τρι- Earum sum-
mi ducæ.
 τανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρα-
 τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω,
 4 Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ
 ἐγίνοντο ἀνεψιοί· καὶ Μασίσσης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσ-
 σης παῖς, καὶ Γέργις ὁ Ἀρίζου, καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζω-
 πύρου. Οὗτοι ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ 83
 πεζοῦ, χωρὶς τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων τουτέων Περ- Immortales.
Persæ om-
nium fortis-
simi, orna-
tissimi,
instructis-
simi.
 5 5 τοῦδε. εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτω
 βιηθεῖς, ἢ νόσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραιόητο· καὶ ἐγίνοντο
 οὐδαμᾶ οὔτε πλεῦνες μυρίων, οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον
 δὲ πλεῖστον παρείχοντα διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ
 6 6 ἀριστοὶ ἔσαν. σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥπερ εἴρηται·
 7 7 χωρὶς δὲ, χρυσὸν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέ-
 8 8 πρεπον. ἄρμαμάξας τε ἄμα ἤγοντο, ἐν δὲ, παλλακὰς
 καὶ θεραπήϊν, πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην. σῖτα
 9 9 δέ σφι, χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ
 10 10 ὑποζύγια ἤγον. Ἰππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ 85
 πάντα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μοῦνα. Πέρσαι Quibus po-
pulis equi-
tatus impe-
rati fuerint.
Equestres
copiæ Per-
sarum :
 μὲν, τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων· πλὴν
 ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι εἶχον μετεξέτεροι αὐτέων καὶ χάλ-
 11 11 κέα καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα. Εἰσὶ δέ τι-
 12 12 νες νομάδες ἄνθρωποι Σαγάρτιοι καλεόμενοι, ἔθνος μὲν 85
 Περσικὸν καὶ Φωνῇ, σκευὴν δὲ μεταξὺ ἔχουσι πεποιη- Sagartio-
rum :
 13 13 μένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς Πακτυϊκῆς· οἱ παρεί-
 14 14 χοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην, ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι
 15 15 ἔχειν οὔτε χάλκεα, οὔτε σιδήρεα, ἔξω ἐγχειριδίων· χρέ-
 16 16 ωνται δὲ σειρήσι πεπλεγμένῃσι ἐξ ἱμάτων. ταύτῃσι

- πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ μάχη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἦδε. ἐπεὰν συμμίσγῃσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς, ἐπ' ἅκρῳ βρόχους ἐχούσας· ὅτε δ' ἂν τύχῃ, ἣν τε ἵππου, ἣν τε ἀνδρώπου, ἐπ' ἐωϋτὸν ἔλκει· οἱ δὲ ἐν ἔρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθείρονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη· καὶ ἐπετετάχατο ἐς τοὺς Πέρσας.
- 86 Μῆδοι δὲ, τήνπερ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευὴν, καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευὴ μὲν ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἄρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἄρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκτριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ 5 Κάσπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατάπερ ἐν τῷ πεζῷ ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἄρματα. ὥς δ' αὐτως Κάσπειροι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, ταχυ- 10 τῆτα οὐ λειπομένας ἵππων. Ταῦτα τὰ ἔθνεα μούνα ἵππευεν. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πᾶρες τῶν καμήλων καὶ τῶν ἁρμάτων. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἵππῆες ἐτετάχατο κατὰ τέλεα· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι ἐπετετάχατο. ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὐτι ἀνεχομένων 5 τὰς καμήλους, ὕστεροι ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἵππικόν. Ἰππαρχοὶ δὲ ἔσαν Ἀρμαμίδρης τε καὶ Τίθαιος, Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνίππαρχος Φαρνούχης καταλέλειπτο ἐν Σάρδισι νοσέων. ὥς γὰρ ὀρμέωντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθέλη- 5 τον. ἐλαύνοντι γὰρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προῖδὼν, ἐφοβήθη τε καὶ σὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχῃα. πεσὼν δὲ, αἷμά τε ἤμεε, καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νοῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν οἱ οἰκέται ὥς ἐκέλευε· ἐς τὸν χώρον ἐν τῷπερ κατέβαλε τὸν δε- 10 σπότεα ἀπαγαγόντες, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης. Τῶν δὲ τριήρων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλια, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἶδε. Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τριηκοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφα-

Medorum :

Cissiorum :

Indorum :

Bactriano-

rum : Ca-

spiorum :

Libyum :

Caspiro-

rum : [nisi

fallit Reizii

conjectura :]

Paricano-

rum. Ara-

bes camelis

vecti.

Numerus ac

divisio equi-

tum. Ara-

hum in acie

locus ob ca-

melos uli-

mus [1, 80.]

Præfecti e-

quitum. Eo-

rum unus,

Pharnuches,

ex equi ca-

su æger Sar-

dibus reli-

ctus.

Trirenium

numerus.

Recensio

nationum,

quibus na-

5 λῆσι κυνέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν
 Ἑλληνικόν· ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας
 δὲ ἴτους οὐκ ἐχέσας εἶχον, καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοί-
 νικες τοπαλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυ-
 θρῇ θαλάσῃ· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίας οἱ-
 10 κέουσι τὰ παρὰ θάλασσαν. τῆς δὲ Συρίας τοῦτο τὸ
 χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλεέ-
 ται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι
 δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χηλευτὰ,
 ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτους μεγάλας ἐχούσας, καὶ
 15 δόρατά τε ναύμαχα, καὶ τύκους μεγάλους. τὸ δὲ
 πλῆθος αὐτέων, θωρηκοφόροι ἔσαν, μαχαίρας δὲ μεγά-
 λας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσαλάδατο. Κύπριοι δὲ
 παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἐσκευασμέ-
 νοι ὧδε. τὰς μὲν κεφαλὰς εἰλίχατο μίτρησι οἱ βα-
 σιλεῖς αὐτέων· οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας· τὰ δὲ ἄλλα
 20 κατὰπερ Ἕλληνες. τούτέων δὲ τοσάδε ἔθνεά ἐσι· οἱ
 μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπ' Ἀρκα-
 δίης· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθνου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φοινίκης· οἱ δὲ, ἀπὸ
 Αἰθιοπίας, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι. Κίλικες δὲ
 25 ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ περὶ μὲν τῇσι κε-
 φαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισθήϊά τε εἶχον ἀντ' ἀσπί-
 δων, ὠμοβοέης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐν-
 30 δεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος εἶχον, ἀγ-
 χοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι πεποιημένα. οὗ-
 τοι μὲν τοπαλαιὸν Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Κί-
 λικος τοῦ Ἀγήνορος, ἀνδρὸς Φοίνικος, ἔσχον τὴν ἐπω-
 νυμίην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας,
 35 Ἑλληνικοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι
 οὗτοι εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμ-
 φιλόχῳ καὶ Κάλχαντι. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νέας
 40 πεντήκοντα, θωρηκοφόροι τε ἔόντες καὶ κνημιδοφόροι·
 εἶχον δὲ τόξα κρανείνα, καὶ οἰσούς καλαμίνους ἀπτέ-
 ρους, καὶ ἀκόντια· ἐπὶ δὲ, αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὦμους
 45 αἰωρεύμενα· περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πῖλους πτεροῖσι
 περιεσεφανωμένους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον.
 Λύκιοι δὲ, Τερμίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες·
 ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίωνος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον

ves impera-
 tæ. Phœni-
 ces, cum
 Syriis Palæ-
 stinam in-
 colentibus.
 Phœnices,
 olim maris
 rubri acco-
 læ. Egyptiæ.

90

Cyprii. Eo-
 rum plures
 populi: sin-
 guli unde
 Cyprium
 venerint.

91

Cilices, ante
 Cilicem A-
 genoris fili-
 um Hypa-
 chæi dicti,
 Pamphyli,
 progenies
 Græcorum
 post Trojæ
 eversionem
 cum Am-
 philocho et
 Calchante
 illuc delato-
 rum.

92

Lycii, e Cre-
 ta oriundi,
 ac prius
 Termilæ di-
 cti, donec
 Lycus Pan-
 dionis filius
 novum iis
 nomen da-
 ret [1, 173.]

- 93 *Dores Asia-
ni, orti ex
Peloponne-
so. Cares.* τὴν ἐπωνυμίην. Δωριέες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας, τριήκον-
τα παρείχοντο νέας, ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὄπλα, καὶ
γεγονότες ἀπὸ Πελοποννήσου. Κᾶρες δὲ, ἐβδομήκοντα
παρείχοντο νέας, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες
ἐσαλμένοι· εἶχον δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ,
οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρῶτοις τῶν
λόγων εἴρηται. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νέας παρείχοντο,
ἐσκευασμένοι ὡς Ἕλληνες. Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον
ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιΐην,
καὶ πρὶν ἢ Δανάον τε καὶ Εὐρύτου ἀπικέσθαι ἐς Πελο-
πόννησον, ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶς
Αἰγιαλέες· ἐπὶ δὲ Ἴωνος τοῦ Εὐρύτου, Ἴωνες. Νησιῶ-
ται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νέας, ὠπλισμένοι
ὡς Ἕλληνες. καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὅτερον δὲ
Ἴωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα
πόλεις Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ, ἐξήκοντα
νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἕλληνες, καὶ
τοπάλαι καλεόμενοι Πελασγοί, ὡς Ἑλλήνων λόγος.
Ἑλλησπόντιοι δὲ, πλὴν Ἀβυδηνῶν· Ἀβυδηνοῖσι γὰρ
προσετέτακτο ἐκ βασιλῆος κατὰ χώραν μένουσι, Φύ-
λακας εἶναι τῶν γεφυρέων· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόν-
του στρατευόμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευ-
ασμένοι δὲ ἔσαν ὡς Ἕλληνες. οὗτοι δὲ, Ἰώνων καὶ Δω-
ριέων ἀποικοί. Ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν
Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ Σάκαι. τούτων δὲ ἄριστα πλε-
ύσας παρείχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκων, Σιδώνιοι.
τούτοις πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς τὸν πεζὸν τεταγμένοις αὐ-
τέων ἐπῆσαν ἐκάστοις ἐπιχώριοι ἡγεμόνες· τῶν ἐγὼ,
οὐ γὰρ ἀναγκαίη ἐξέργομαι ἐς ἰσορίας λόγον, οὐ πα-
ραμέμνημαι. οὔτε γὰρ ἔθνεος ἐκάστου ἐπάξιοι ἔσαν οἱ
ἡγεμόνες, ἐν τ' ἔθνει ἐκάστῳ ὅσαιπερ πόλεις, τοσοῦτοι
καὶ ἡγεμόνες ἔσαν. εἶποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοί, ἀλλ'
ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι. ἐπεὶ στρατηγοί, οἱ
τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος, καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἐκά-
στων, ὅσοι αὐτέων ἔσαν Πέρσαι, εἰρέαται μοι. Τοῦ δὲ
ναυτικοῦ ἐστρατήγεον αἶδε· Ἀσιαδίγνης τε ὁ Δαρείου,
καὶ Πρηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω, καὶ Μεγάδαζος ὁ Με-
γαδάτew, καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου. τῆς μὲν Ἰάδας

94 *Iones, A-
chaiae olim
in Pelopon-
neso incolae,
tuncque vo-
cati Pelasgi
Egiolenses.*

95 *Insulani ex
mari Aegaeo.
Aeoles. Utri-
que olim
Pelasgi di-
cti. Helle-
spontii, prae-
ter Abyde-
nos, quibus
custodia
pontium
credita: om-
nes, Ionum
Dorumque
coloniae.*

96 *Milites clas-
sarii e Per-
sis, Medis
et Sacis le-
cti. Sidonio-
rum naves
omnium
optimae.*

97 *Præfecti
classis. Ce-
terorum na-
vigiorum
numerus.*

ο τε καὶ Καρικῆς στρατιῆς, Ἀριαδίγνης, ὁ Δαρείου τε
 παῖς καὶ τῆς Γωδρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων δὲ ἐσρα-
 τήγεε Ἀχαιμένης, Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελ-
 φεύς· τῆς δὲ ἄλλης στρατιῆς ἐσρατήγεον οἱ δύο. τριηκόν-
 τεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκυροι, καὶ ἵππαγω-
 10 γὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἄριθμόν ἐφάνη
 τρισχίλια. Τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετὰ γε τοὺς στρατη-
 γούς, οἷδε ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι· Σιδώνιος Τετράμνηςος
 Ἀνύσου, καὶ Τύριος Μάπην Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος
 Μέσβαλος Ἀγθάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὀρομέδοντος,
 καὶ Λύκιος Κυθερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, Γόργος τε
 Χέρσιος, καὶ Τιμώναξ ὁ Τιμαγόρεω· καὶ Καρῶν, Ἴσι-
 αῖός τε ὁ Τύμνεω, καὶ Πίγρης ὁ Σελδώμου, καὶ Δαμα-
 σίδυμος ὁ Κανδαύλεω. Τῶν μὲν νυν ἄλλων οὐ παρα-
 μέμνημαι ταξιαρχέων, ὥς οὐκ ἀναγκαζόμενος· Ἀρτεμι-
 σίης δὲ, τῆς μάλισα θάῤῥμα ποιεῖμαι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 στρατευσαμένης γυναικός· ἥτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρός,
 5 αὐτὴ τε ἔχουσα τὴν τυραννίδα, καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος
 νεηνίεω, ὑπὸ λήματός τε καὶ ἀνδρηΐης ἐστρατεύετο, οὐδε-
 μιῆς ἐούσης οἱ ἀναγκαίης. οὐνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρ-
 τεμισίη, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ ἐξ Ἀλικαρ-
 νησσοῦ, τὰ πρὸς πατρός, τὰ μητροῦθεν δὲ, Κρηῖσσα.
 10 ἡγεμόνευε δὲ Ἀλικαρνησσέων τε καὶ Κώων καὶ Νισυ-
 ρίων τε καὶ Καλυδνίων, πέντε νέας παρεχομένη. καὶ
 συναπάσης τῆς στρατιῆς, μετὰ γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐ-
 δοξοτάτας παρείχετο· πάντων δὲ τῶν συμμάχων γνώμας
 ἀρίστας βασιλεῖ ἀπεδέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων
 15 ἡγεμονεύειν αὐτήν, τὸ ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἐὼν Δωρι-
 κόν· Ἀλικαρνησσηας μὲν, Τροιζηνίους, τοὺς δὲ ἄλλους,
 Ἐπιδαυρίους. ἐς μὲν τοσόνδε ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρη-
 ται. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἠριθμήθη τε καὶ διετάχθη
 ὁ στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτὸς σφεας διεξελάσας θεή-
 σασθαι. μετὰ δὲ, ἐποίηε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπ'
 ἄρματος παρ' ἔθνος ἐν ἑκάσῳ, ἐπυνθάνετο· καὶ ἀπέ-
 5 γραφον οἱ γραμματισαί· ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἑσχατα
 ἀπίκητο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὥς δὲ ταῦτά οἱ
 ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν,
 ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβάς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέα

98

Nauarchi
maxime il-
lustres.

99

Artemisia
Oppida ejus
ditioni sub-
jecta, unde
originem
traxerint.

100.

Xerxes e
curru co-
pias pede-
stres, e navi
navales
spectat.

Σιδωνίην, ἦζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσῇ· καὶ παρέπλεε πα-
ρὰ τὰς πύργους τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἐκάσας ὁμοίως¹⁰
καὶ τὸν πεζόν, καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύ-
αρχοι ἀναγαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ
αἰγιαλοῦ, ἀνεκώχευον, τὰς πύργους ἐς γῆν τρέψαντες
πάντες μετωπηδόν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς
ἐς πόλεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν προρέων πλέων ἐθνεῖτο καὶ¹³

101-4

Quo facto
sermonem
cum Dema-
rato [6, 70.]
confert de
Persarum
Græcorum-
que viribus
inter se
comparatis.
Jactabun-
dam regis
levitatem
Demaratus
modeste,
sed gravibus
argumentis
confutat,
maximam
partem pe-
titis ab ad-
mirabili
disciplina
Spartano-
rum.

102

τοῦ αἰγιαλοῦ. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέ-
βη ἐκ τῆς νεὸς, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίσω-
νος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καλέσας δ'
αὐτὸν, εἶρετο τάδε· “ὦ Δημάρητε, νῦν μοί σε ἡδύ
“ ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω. σὺ εἷς Ἕλληγν τε, καὶ, ὡς
“ ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
“ τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους ἀπικομένων, πόλιος οὔτ' ἐλαχί-
“ σης, οὔτ' ἀσθενεσάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ
“ Ἕλληνες ὑπομενέουσιν χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. οὐ
“ γάρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες, καὶ οἱ¹⁰
“ λοιποὶ οἱ πρὸς ἐσπέρης οἰκέοντες ἄνθρωποι συλλε-
“ χθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι,
“ μὴ εὐντες ἄρθμιοι. ἐθέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ,
“ ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ αὐτέων, πυνθῆσθαι.” ὁ μὲν
ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπολαβὼν ἔφη· “ὦ βασιλεῦ, κό-¹⁵
“ τερα ἀληθεῖη χρήσομαι πρὸς σέ, ἢ ἡδονῇ;” ὁ δὲ μιν
ἀληθεῖη χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέσερον
ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δη-
μάρητος, ἔλεγε τάδε· “Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθεῖη χρήσα-
“ σθαι πάντως με κελεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευ-
“ δόμενός τις ὕσερον ὑπὸ σεῦ ἀλώσεται, τῇ Ἑλλάδι
“ πενίη μὲν αἰεὶ κοτε σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἐπακτός
“ ἐστὶ, ἀπὸ τε σοφίης κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ·
“ τῇ διαχρεομένη ἢ Ἑλλάς, τὴν τε πενίην ἀπαμύνεται
“ καὶ τὴν δεσποσύνην. αἰνέω μὲν νυν πάντας τοὺς Ἑλ-
“ ληνας τοὺς περὶ κείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκη-
“ μένους· ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς¹⁰
“ λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μόνων· πρῶτα
“ μὲν, ὅτι οὐκ ἐστὶ ὅπως κοτὲ σὺς δέξονται λόγους δου-
“ λосύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι· αὐτὶς δὲ, ὡς ἀντιώσων-
“ ταί τοι ἐς μάχην, καὶ ἦν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες

- 15 “ τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ περὶ, μὴ πύθῃ ὅσοι τι-
 “ νὲς ἔόντες ταῦτα ποιέειν οἷοί τέ εἰσι· ἦν τε γὰρ τύ-
 “ χωσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχέσονταιί τοι, ἦν
 “ τε ἐλάσσονες τουτέων, ἦν τε καὶ πλεῦνες.” Ταῦ- 103
 τα ἀκούσας Ξέρξης, γελάσας ἔφη· “ Δημάρητε, οἷον
 “ ἐφθέγγεαι ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῆδε μαχέ-
 “ σασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φῆς τετέων τῶν ἀνδρῶν αὐ-
 5 “ τὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὺ ὦν ἐθελήσεις αὐτίκα μά-
 “ λα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καί τοι εἰ τὸ πολι-
 “ τικὸν ὑμῖν πᾶν ἐς τοιοῦτον οἷον σὺ διαιρέεις, σέ γε τὸν
 “ κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ διπλήσιον ἀντιτάσσε-
 “ σθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος
 10 “ δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, σὲ
 “ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον· καὶ οὕτω μὲν ὁρ-
 “ θοῖτ’ ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σεῦ εἰρημένος. εἰ δὲ τοιοῦτοί
 “ τε ἔόντες, καὶ μεγάλα τοσοῦτοι οἷος σὺ τε καὶ οἱ παρ’
 “ ἐμὲ φοιτῶσι Ἑλλήνων ἐς λόγους, αὐχεῖτε τοσοῦτον,
 15 “ ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη.
 “ ἐπεὶ φέρε’ ἴδω παντὶ τῷ εἰκότι· κῶς ἂν δυναίατο χί-
 “ λιοι, ἢ καὶ μύριοι, ἢ καὶ πεντακισμύριοι, ἔόντες γε
 “ ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως, καὶ μὴ ὑπ’ ἐνὸς ἀρχόμενοι,
 “ στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι; ἐπεὶ τοι πλεῦνες παρὰ ἕνα
 20 “ ἕκαστον γινόμεθα, ἢ χίλιοι, ἔόντων κείνων πέντε χιλια-
 “ δέων. ὑπὸ μὲν γὰρ ἐνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν
 “ ἡμέτερον, γενοίαντ’ ἂν, δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ
 “ τὴν ἐωϋτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι
 “ μάσιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἔόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς
 25 “ τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποιέοιεν τετέων οὐδέτερα. δοκέω
 “ δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθει, χαλεπῶς ἂν Ἑλ-
 “ ληνας Πέρσῃσι μούνοισι μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ’ ἡμῖν
 “ τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις· ἐς γε μέντοι οὐ πολλόν, ἀλ-
 “ λὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφό-
 30 “ ρων, οἱ ἐθελήσουσι Ἑλλήνων ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μά-
 “ χεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος, πολλὰ φλυηρέεις.”
 Πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει· “ ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆθεν 104
 “ ἠπιστάμην ὅτι ἀληθινήν χρεώμενος, οὐ φίλα τοι ἐρέω.
 “ σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθε-
 “ ςάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτησι. καίτοι ὥς

“ ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐσοργῶς ἐκείνους, αὐτὸς μά- 5
 “ λιστα ἐξεπίσσει, οἳ με τιμὴν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι
 “ πατρῴϊα, ἀπολὶν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασιν· πατήρ
 “ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον τέ μοι καὶ οἶκον δέδωκε.
 “ οὐκὼν οἶκός ἐστι ἄνδρα τὸν σάφρονα εὐνοίην φαινομένην
 “ διωθέεσθαι, ἀλλὰ σέργειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα 10
 “ ἀνδράσι ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, οὔτε δυοῖ-
 “ σιν· ἐκὼν τε εἶναι οὐδ’ ἂν μουννομαχέοιμι. εἰ δὲ ἀναγκαίη
 “ εἴη, ἢ μέγας τις ὁ ἐποτρύνων ἀγὼν, μαχοίμην ἂν πάν-
 “ των ἥδις ἐνὶ τούτων τῶν ἀνδρῶν, οἳ Ἑλλήνων ἑκα-
 “ σὸς φησι τριῶν ἄξιός εἶναι. ὥς δὲ καὶ Λακεδαιμό- 15
 “ νιοι, κατὰ μὲν ἓνα μαχεόμενοι, οὐδαμῶν εἰσὶ κακίονες
 “ ἀνδρῶν· ἀλέες δὲ, ἄριστοι ἀνδρῶν ἀπάντων. ἐλεύθεροι
 “ γὰρ ἔόντες, οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσιν· ἔπεσι γὰρ σφι
 “ δεσπότης, ὁ νόμος, τὸν ὑποδερμαίνουσι πολλῶ ἔτι μᾶλ-
 “ λον, ἢ οἳ σοί, σέ. ποιεῦσι γὰρ τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγει· 20
 “ ἀνώγει δὲ τῷτὸ αἰεὶ, οὐκ ἔων φεύγειν οὐδὲν πλῆθος
 “ ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει,
 “ ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα
 “ λέγων φλυηρέειν, τᾶλλα σιγᾶν ἐθέλω τολοιπόν· νῦν
 “ δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, 25
 “ βασιλεῦ.” Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο. Ξέρξης δὲ
 ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδε-
 μίην, ἀλλ’ ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. τούτῳ δὲ ἐς λό-
 γους ἐλθὼν Ξέρξης, καὶ ὑπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ
 κατασῆσας Μασκάρην τὸν Μεγαδόσεω, τὸν δὲ ὑπὸ Δα- 5
 ρείου σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυσε τὸν στρατὸν διὰ
 τῆς Θρηϊκῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα
 τοιόνδε Μασκάρην γενόμενον, τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα
 πέμπεσκε, ὥς ἀρισεύοντι πάντων ὅσους κατέσκησε αὐ-
 τὸς ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους· πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος·
 ὥς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμεῖ- 5
 οῖσι ἐκγόνοισι. κατέσασαν γὰρ ἔτι πρότερον ταύτης
 τῆς ἐλάσιος ὑπαρχοὶ ἐν τῇ Θρηϊκῇ καὶ τοῦ Ἑλλησ-
 πόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἳ τε ἐκ Θρηϊ-
 κῆς καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ, ὑπὸ
 Ἑλλήνων ὕσερον ταύτης τῆς στρατηλασίης ἐξήρέθη- 10
 σαν. τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάρην οὐδαμοὶ καὶ ἐδυνά-

105

Dorisco
 præficitur
 Mascames,

106

raræ fide-
 litatis laude
 regi non
 minus ille
 probatus,

ἔσθθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρηταμένων. διὰ τοῦτο δέ οἱ
 τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρ-
 σησι. Τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βα-
 σιλεὺς Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν, εἰ μὴ Βό-
 γην μούνον τὸν ἐξ Ἡϊόνος. τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύε-
 το, καὶ τοὺς περιεόντας αὐτοῦ ἐν Πέρσησι παῖδας ἐτί-
 5 μα μάλισα. ἐπεὶ καὶ ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βό-
 γης· ὃς ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίρω-
 νος τοῦ Μιλτιάδεω, παρεὼν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν
 καὶ νοσῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην, οὐκ ἐθέλησε, μὴ δειλίῃ δό-
 ξειε περιεῖναι βασιλεῖ, ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἐσχα-
 10 τον. ὥς δ' οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας
 πυρὴν μεγάλην, ἐσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα
 καὶ τὰς παλλακὰς, καὶ τοὺς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ἐσέ-
 βαλε ἐς τὸ πῦρ. μετὰ δὲ ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαν-
 τα τὸν ἐκ τοῦ ἄσπερος καὶ τὸν ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ
 15 τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα. ποιήσας δὲ ταῦτα, καὶ ἐωῦ-
 τὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται
 ἔτι καὶ ἐς τὴνδε ὑπὸ Περσέων. Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου
 ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμπο-
 δῶν, συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε. ἐδεδούλωτο γὰρ, ὥς καὶ
 πρότερόν μοι δεδήλωται, ἢ μέχρι Θεσσαλίας πᾶσα,
 5 καὶ ἦν ὑπὸ βασιλῆα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε κα-
 τασρεψαμένου, καὶ ὕσερον Μαρδονίου. παραμείβετο δὲ
 πορευόμενος ἐκ Δορίσκου, πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρητικὰ
 τείχεα, τῶν ἐσχάτη πεπόλινσαι πρὸς ἐσπέρην πόλιν τῇ
 οὐνομά ἐστι Μεσαμβρίη. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πό-
 λιν, Στρυμὴ. διὰ δὲ σφραγῶν τοῦ μέσου Λίσσος παταμὸς
 10 διαρρέει· ὃς τότε οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ
 Ξέρξεω στρατῷ, ἀλλ' ἐπέλιπε. ἡ δὲ χώρα αὕτη πάλαι
 μὲν ἐκαλέετο Γαλαϊκὴ, νῦν δὲ Βοριαντικὴ· ἔστι μὲν τοι
 τῷ δικαιοτάτῳ τῶν λόγων καὶ αὕτη Κικόνων. Διαβὰς
 δὲ τοῦ Λίσσου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἀποξηρασμένον, πό-
 λιν Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν, Δι-
 καίαν, Ἀβόθηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήϊε, καὶ κατὰ
 ταύτας, λίμνας ὀνομασὰς τάσδε· Μαρωνείης μὲν με-
 5 ταξὺ καὶ Στρυμὸς κειμένην Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ Δι-
 καίαν, Βισονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσεῖσι τὸ ὕδωρ,

107

atque Boges,
 præfectus
 Eïonis. Quo
 hic facinore
 inclauert,
 cum Eïon
 ab Atheni-
 ensibus
 paulo post
 Xerxis Græ-
 cam expe-
 ditionem
 obsideretur.

108

Iter Xerxis
 a Dorisco
 in Græciam
 versus. Ad-
 sciti in ex-
 ercitus,
 quotquot in
 hoc itinere
 Persis ob-
 viam fie-
 rent. Ca-
 stella Samo-
 thracia :
 Mesembria.
 Stryme.
 Lissus flu-
 vius epotus.
 Briantica
 regio, ante
 Galaïca di-
 cta. 109

109

Maronea.
 Dicæa. Ab-
 dera. Palu-
 des Ismaria
 et Bistonias
 fluvii, Tra-
 uis, Com-
 psatus, Ne-

stus. Lacus
ad oppidum
Pistyrum
piscosus et
aqua salsis-
simā, a solis
jumentis
exsiccatus.

110

Thraciæ po-
puli hunc tra-
ctum accolen-
tes: Pæti, Ci-
cones, Bisto-
nes, Sapæi,
Dersæi, E-
doni, Satræ.

111

Soli Satræ
cur liberta-
tem et tunc
et alias sem-
per retinue-
runt. Bacchi
apud eos o-
raculum, cu-
jus prophetæ
Bessi.

112

Castella Pi-
erum. Mons
Pangæus, e-
jusque me-
talla, pro-
pria Pie-
rum, Odo-
mantorum
et Satrarum.

113

Pæones. Do-
beres. Pæo-
plæ. Strymon
fluvius, ad
eumque sita
Eïon. Regio
Pangæo con-
termina Phyl-
lis dicta. Equi
candidi Stry-

Τραῦός τε καὶ Κόμψατος. κατὰ δὲ Ἀβδηρα, λίμνην
μὲν οὐδεμίην εὐῶσαν οὐνομασίην παραμείψατο Ξέρξης,
ποταμὸν δὲ Νέσον, ῥέοντα ἐς θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύ- 10
τας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἡπειρώτιδας πόλεις παρήε· τῶν
ἐν μιῇ λίμνῃ εὐῶσα τυγχάνει ὥσεί τριήκοντα σταδίων μά-
λιστά κη τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἀλμυρή.
ταύτην τὰ ὑποζύγια μούνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηνε. τῇ δὲ
πόλιν ταύτην οὐνομά ἐστι Πίσυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς 15
πόλεις τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐω-
νόμου χειρὸς ἀπέργων παρεξήϊε. Ἐθνεα δὲ Θρηϊκῶν,
δι' ὧν τῆς χώρας ὁδὸν ἐποιέετο, τασάδε· Παῖτοι, Κίκο-
νες, Βίσονες, Σαπαῖοι, Δερσαῖοι, Ἡδωνοὶ, Σάτραι. του-
τέων οἱ μὲν παρὰ θάλασσαν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ
εἶποντο· οἱ δὲ αὐτέων τὴν μεσόγαιαν οἰκέοντες, κατα- 5
λεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες,
περὶ ἀναγκαζόμενοι εἶποντο. Σάτραι δὲ οὐδενὸς κω ἀν-
θρώπων ὑπήκοοι ἐγένοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ δια-
τελεῦσι τὸ μέχρι ἐμεῦ αἰεὶ ἑόντες ἐλεύθεροι μούνοι Θρηϊ-
κῶν. οἰκέουσί τε γὰρ οὖρεα ὑψηλὰ, ἴδῃσί τε παντοίησι
καὶ νιφάσι συνηρεφέα, καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι, οὗ- 5
τοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊόν εἰσι ἐκτεημένοι. τὸ δὲ
μαντήϊον τοῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ τῶν οὐρέων τῶν ὑψηλοτά-
των· Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ
ἱεροῦ. πρόμαντις δὲ ἡ χρέουσα, κατάπερ ἐν Δελφοῖσι,
καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον. Παραμειψάμενος δὲ ὁ Ξέρξης
τὴν εἰρημένην, δεύτερα τουτέων παραμείβετο τείχεα τὰ
Πιέρων· τῶν δὲ ἐνὶ Φάγρης ἐστὶ οὐνομα, καὶ ἑτέρῳ Πέρ-
γαμος. ταύτη μὲν δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν
ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ Πάγγαιον οὖρος ἀπέργων, 5
ἑὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα
ἐνὶ μέταλλα· τὰ νέμονται Πιέρές τε καὶ Ὀδόμαντοι,
καὶ μάλισα Σάτραι. Ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον
πρὸς βορέῳ ἀνέμου Παίονας, Δόβηράς τε καὶ Παιόπλας
παρεξιὼν, ἦϊε πρὸς ἐσπέρην· ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμὸν
τε Στρυμόνα καὶ πόλιν Ἡϊόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἤρχε
Βόγης, τοῦπερ ὀλίγω πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. 5
ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος, καλεῖται Φυλ-
λῖς, κατατείνουσα, τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην, ἐπὶ ποταμὸν

- Ἀγγίτην, ἐνδιδόντα ἐς τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς με- monia ma-
gis immo-
lati.
- σαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἰ- 114
- μάγοι ἐκαλλιρέοντο, σφάζοντες ἵππους λευκοὺς. Φαρ- Ennea Ho-
doi Edono-
rum. Ibi
- μακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν, καὶ ἄλλα πολ- pueri a Per-
sis vivi de-
fossi: cujus
superstitio-
nis Persicae
aliud exem-
plum affer-
tur.
- ⁵ ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὐρόντες 115
- ἐξευγμένον. Ἐννέα δὲ Ὀδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον Argilus. Bi-
saltia regio.
Campus Sy-
leus. Stagi-
ra. Acan-
thus. Via,
per quam
exercitus
iter fecit, a
Thracibus
religiose
cult.
- τοῦτον καλέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδάς τε καὶ 116
- παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζῶντας κατώρυσσον. Acanthii
laudati a
Xerxe ho-
noribusque
aucti.
- Περσικὸν δὲ τὸ ζῶντας κατορύσσειν· ἐπεὶ καὶ Ἀμηςριν 117
- ¹⁰ τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυνθάνομαι γηράσασαν δις ἑπτὰ Acanthi
moritur Ar-
tachæes no-
bilis Persa,
omnium
procerissi-
mus ac voce
stentorea.
Mortuum
Acanthii ut
- Περσέων παῖδας ἑόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωυτῆς 118
- τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατο- 119
- ρύσσουσιν. Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ 120
- στρατὸς, ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐς αἰγιαλὸς, ἐν 121
- τῷ οἰκημένην Ἀργίλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήιε. αὕτη 122
- δὲ, καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης, καλέεται Βισαλτίη. ἐν- 123
- ⁵ θεῦτεν δὲ κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀρισερῆς χερὸς 124
- ἔχων, ἥϊε διὰ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πό- 125
- λιν Ἑλλάδα παραμειδόμενος. καὶ ἀπίκητο ἐς Ἀκαν- 126
- θον, ἅμα ἀγόμενος τουτέων ἑκάστων τῶν ἐθνέων καὶ τῶν 127
- περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρό- 128
- ¹⁰ τερον κατέλεξα· τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκη- 129
- μένους ἐν νηυσὶ στρατευομένους, τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης, 130
- πεζῇ ἐπομένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην τῇ βασιλεὺς Ξέρ- 131
- ξης τὸν στρατὸν ἤλασε, οὔτε συγχέουσι Θρηῖκες, οὔτ' 132
- ἐπισπείρουσι, σέβονταί τε μέγας τὸ μέχρι ἐμεῦ. Ὡς 133
- δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἀκανθον ἀπίκητο, ξεινίην τε ὁ Πέρσης 134
- τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε, καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆ- 135
- τι Μηδικῇ· ἐπαίνεέ τε, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους ἑόντας 136
- τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων. Ἐν Ἀκάνθῳ 137
- δὲ ἑόντος Ξέρξεω, συνήνεκε ὑπὸ νούσου ἀποθανεῖν τὸν 138
- ἐπεσεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρταχαίην, δόκιμον ἑόντα παρὰ 139
- Ξέρξῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδην, μέγαθει τε μέγιστον 140
- ⁵ ἑόντα Περσέων· ἀπὸ γὰρ πάντε πηχέων βασιλητῶν 141
- ἀπέλιπε τέσσερας δακτύλους· φωνέοντά τε μέγιστον ἀν- 142
- θρώπων· ὥς Ξέρξεα, συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην, 143
- ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιπα καὶ θάψαι. ἐτυμβοχόες δὲ 144

heroem col-
lunt.

118-19

Græcorum
civitatis,
quas Xerxes
cum exerci-
tu transiret,
cænæ sum-
tuosissimæ
imperatæ
[c. 32.] his-
que opes il-
larum attri-
tæ. 119

πάντα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι Ἀκάν-
διοι ἐκ Θεοπροπίου ὡς ἤρωϊ, ἐπονομάζοντες τὸ οὖνομα. 10
βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης, ἀπολομένῃ Ἀρταχαίῳ, ἐποιέε-
το συμφορὴν. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρα-
τιήν, καὶ δειπνίζοντες Ξέρξεα, ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο,
οὕτω ὥς ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκου γε Θα-
σίοισι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ πολίων τῶν σφετέρων δε-
ξαμένοισι τὴν Ξέρξεω στρατιήν καὶ δειπνίσασι, Ἀντί- 5
πατρος ὁ Ὀργέος ἀραιορημένος τῶν ἄσων ἀνὴρ δόκιμος
ὁμοῖα τῷ μάλισα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια
τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα. Ὡς δὲ παραπλη-
σίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πόλινσι οἱ ἐπεσεῶτες ἀπε-
δείκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον τοιόνδε τι ἐγένετο,
οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ περὶ πολλοῦ
ποιεῦμενον. τοῦτο μὲν, ὥς ἐπύθοντο τάχιστα τῶν κηρύ- 5
κων τῶν περιαγγελλόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν τῇσι
πόλινσι οἱ ἄσῳι, ἄλευρά τε καὶ ἄλφιστα ἐποίησαν πάντες
ἐπὶ μῆνας συχνούς· τοῦτο δὲ, κτήνεα σιτεύεσκον, ἐξευρί-
σκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν τε ὄρνιθας χερσαί-
ους καὶ λιμναίους, ἐν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοις, ἐς 10
ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦτο δὲ, χρύσεά τε καὶ ἀργύ-
ρεα ποτήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τᾶλλα
ὅσα ἐπὶ τράπεζαν τιθέαται πάντα. ταῦτα μὲν δὴ
αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ τοῖσι ὁμοσίτοις μετ' ἐκείνου ἐπε-
ποίητο· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιῇ, τὰ ἐς φορβὴν μούνα τας- 15
σόμενα. ὅπως δὲ ἀπίκαιτο ἡ στρατιή, σκηνὴ μὲν ἔσκε
πεπηγυῖα ἐτοίμη, ἐς τὴν αὐτὸς σταθμὸν ποιέεσκετο
Ξέρξης· ἡ δὲ ἄλλη στρατιή ἔσκε ὑπαίθριος. ὥς δὲ δεῖ-
πνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον, οἱ
δὲ, ὅπως πλησθέντες νύκτα αὐτοῦ ἀγάγοιεν, ἐν τῇ ὕσε- 20
ραίῃ τὴν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες, καὶ τὰ ἐπιπλα
πάντα λαβόντες, οὕτω ἀπελαύνεσκον, λείποντες οὐδέν,
ἀλλὰ φερόμενοι. Ἐνθα δὴ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀβδη-
ρίτῳ ἔπος εὖ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευσε Ἀβδη-
ρίτῃσι, πανδημεῖ, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς
τὰ σφέτερα ἰσθ, ἵζεσθαι ἰκέτας τῶν θεῶν, παραιτεο-
μένους καὶ τὸ λοιπὸν σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κα- 25
κῶν τὰ ἡμίσεα· τῶν τε πάροιχομένων ἔχειν σφι με-

120

De iis di-
ctum Mega-
creontis Ab-
deritæ.

γάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης οὐ δις ἐκάστης ἡμέ-
ρης ἐνόμισε σῖτον αἰρέεσθαι· παρέχειν γὰρ ἂν Ἀβδη-
ρίτησι, εἰ καὶ ἄριστον προεΐρητο ὁμοῖα τῷ δείπνῳ πα-
10 ρασκευάζειν, ἢ μὴ ὑπομένειν Ξέρξεα ἐπιόντα, ἢ κα-
ταμείναντας, κάκισα πάντων ἀνθρώπων διατριβῆναι.

Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι, ὁμοίως τὸ ἐπιτασσόμενον ἐπε- 121
τέλεον. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐντειλάμενος τοῖ-
σι στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρ-
μη, ἀπῆκε ἀπ' ἐωῦτοῦ τὰς νέας πορεύεσθαι· Θέρ-
μη δὲ τῇ ἐν τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένῃ, ἀπ' ἧς 122
καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτῃ γὰρ
ἐπυρδάνετο συντομώτατον εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάν-
θου ὡς τεταγμένος ὁ στρατός· ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν
ἐποιέετο. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν
10 πεζὸν στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν
ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ ἐστρατήγεον
Μαρδόνιός τε καὶ Μασίσσης. ἑτέρη δὲ τεταγμένη ἦε
τοῦ στρατοῦ τριτημορίς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρατήγεον
Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων
15 μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτός ὁ Ξέρξης, ἦε μὲν τὸ μέσον
αὐτέων, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ
Μεγάβυζον. Ὁ μὲν νυν ναυτικὸς στρατός, 122-23

ὡς ἀπεΐδη ὑπὸ Ξέρξεω, καὶ διεξέπλωσε 123
τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἀθῶ γενομένην, διέ-
χυσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἀσσα τε πόλις καὶ
5 Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἰκηῖναι· ἐν-
θεῦτεν, ὡς καὶ ἐκ τούτων τῶν πόλεων στρα-
τιὴν παρέλαβε, ἔπλεε ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερ-
μαῖον κόλπον. κάμπτων δὲ Ἀμπελον τὴν
Τορωναίην ἄκρην, παραμείβετο Ἑλληνίδας
10 τάσδε πόλεις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρ-
ελάμβανε, Τορώνην, Γαληψὸν, Σερμύλην, Μη-
κύβερναν, Ὀλυνθον. ἡ μὲν νυν χώρα αὕτη, Σι-
θωνίη καλεῖται. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατός ὁ Ξέρξεω, συν-
τάμνων ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Κανασραίην ἄκρην, τὸ
δὴ πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας
τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης, καὶ Ἀφύτιος,
5 καὶ Νέης Πόλιος, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ Σκιώ-

Quot agmi-
nibus copiæ
pedestres,
classe comi-
tante, iter
inde a Do-
risco usque
Acanthum
fecerint. A-
cantho clas-
sis in sinum
Thermai-
cum præ-
missa,

quæ loca attigerit. Assa.
Pilorus. Singus. Sarte.
Ampelus promontorium.
Torone. Galepsus. Sermy-
le. Meczyberna. Olynthus.
Sithonia regio. Promonto-
rium Canastræum. Poti-
dæa. Aphytis. Neapolis.
Æge. Therambus. Scione.
Mende. Sane. Pallene re-
gio, olim Phlegre dicta. Li-
paxus. Combrea. Lisæ. Gi-
gonus. Campsa. Smila. Æ-
nea. Terra Crossæa. Ther-
ma. Sindus. Chalestra. A-
xius fluvijs. Ichnæ. Pella.

νης, καὶ Μένδης, καὶ Σάνης. αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν νῦν Παλλήνην, πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι. παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώραν, ἔπλεε ἐς τὸ προειρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσ-
 εχέων πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμουμεουσέων δὲ τῷ Θερ-
 μαίῳ κόλπῳ· τῇσι οὐνόματά ἐσι τάδε, Λίπαξος, Κώμ-
 θρεια, Λίσαι, Γίγωνος, Κάμψα, Σμίλα, Αἴνεια. ἡ δὲ
 τουτέων χώρα, Κροσσαίη ἐτι καὶ ἐς τόδε καλέεται.
 ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πό-
 λεις, ἀπὸ ταύτης ἤδη ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον
 ἐγένετο τῷ ναυτικῷ στρατῷ ὁ πλόος, καὶ γῆν τὴν Μυγ-
 δονίην. πλέων δὲ ἀπῆκετο ἐς τε τὴν προειρημένην Θέρ-
 μην, καὶ Σινδόν τε πόλιν καὶ Χαλέσρην, ἐπὶ τὸν Ἀξιον
 ποταμόν, ὃς οὐρίζει χώραν τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοτ-
 τιαίδαν· τῆς ἔχουσι τὸ παρὰ θάλασσαν σεινὸν χωρίον
 πόλιν Ἰχναι τε καὶ Πέλλα. Ὁ μὲν δὲ ναυτικὸς στρα-
 τὸς, αὐτοῦ περὶ Ἀξιον ποταμόν, καὶ πόλιν Θέρμην,
 καὶ τὰς μεταξὺ πόλιν τουτέων, περιμένων βασιλῆα,
 ἐστρατοπεδεύετο. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς ἐπο-
 ρεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου, τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς
 ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρμην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο
 δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ Κρησωνικῆς ἐπὶ ποταμόν
 Ἐχειδωρον, ὃς ἐκ Κρησωναίων ἀρξάμενος, ῥέει διὰ
 Μυγδονίης χώρας, καὶ ἐξιεῖ παρὰ τὸ ἔλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ
 ποταμῷ. Πορευομένων δὲ ταύτῃ, λέοντες οἱ ἐπεδήκαν-
 το τῇσι σιτοφόροις καμήλοισι. καταφοιτέοντες γὰρ
 οἱ λέοντες τὰς νύκτας, καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἡδεα,
 ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἄπτοντο οὔτε ὑποζυγίου, οὔτε ἀνθρώ-
 που, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράϊζον μούνας. θωυμάζω
 δὲ τὸ αἴτιον, ὃ, τι κοτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον
 ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθε-
 σθαι· τὸ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον μήτ' ἐπεπει-
 ρέατο αὐτοῦ. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ
 λέοντες πολλοὶ, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρα ὑπερμε-
 γάθεά ἐσι, τὰ ἐς τοὺς Ἑλληνας φοιτέοντα. οὗρος δὲ
 τοῖσι λέουσιν ἐσι ὃ, τε δι' Ἀβδήρων ῥέων ποταμὸς Νέσος,
 καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος. οὔτε γὰρ τὸ
 πρὸς τὴν ἡῶ τοῦ Νέσου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἐμπροσθεν

124

Eodem pe-
destres co-
piæ per me-
diam conti-
nentem ten-
dunt. Echi-
dorus flu-
vius.

125

Cameli a
leonibus di-
laniati.

126

Tauri silve-
stres in iis-
dem locis.
In qua Eu-
ropæ parte
leones repe-
riantur.

Εὐρώπης ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἐσπέρης τοῦ
 Ἀχελώου ἐν τῇ ὑπολοίπῳ ἡπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ
 τουτέων τῶν ποταμῶν γίνονται. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρ- 127
 μην ἀπῆκετο ὁ Ξέρξης, ἴδρυσεν αὐτοῦ τὴν στρατιήν. Castra Per-
 sarum ad
 Thermam.
 Fluvii Ly-
 dias et Ha-
 liacmon. E-
 chidorus
 epotus.
 ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ στρατοπεδευόμενος τὴν πα-
 ρὰ θάλασσαν χώραν τοσὴνδε· ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρ-
 μης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης, μέχρι Λυδίας τε πο-
 ταμοῦ καὶ Ἀλιάκμονος, οἱ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαϊίδα
 τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὸ αὐτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμί-
 σγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖσι χω-
 ρίοις οἱ βάρβαροι. τῶν δὲ καταλεχθέντων τουτέων πο-
 10 ταμῶν, ἐκ Κρησωναίης ῥέων Ἐχιδῶρος μῦθος οὐκ ἀν-
 τέχρησε τῇ στρατῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε. Ξέρξης 128
 δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης οὔρεα τὰ Θεσσαλικά, τὸν τε Xerxes in-
 vitis Penei
 ostia.
 Ὀλυμπον καὶ τὴν Ὀσσαν, μεγάθει ὑπερμήκεα εἶντα,
 διὰ μέσου τε αὐτέων αὐλῶνα σκινὸν πυνθανόμενος εἶναι,
 5 δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, ἀκούων τε εἶναι ταύτῃ ὁδὸν ἐς Θεσ-
 σαλίην φέρουσιν, ἐπεθύμησε πλώσας θεήσασθαι τὴν
 ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ· ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν ἔμελλε ἔλθαι διὰ
 Μακεδόνων τῶν κατύπερθε οἰκημένων ἐς Περραιβοὺς
 παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλές· αὐτὸν ἐπυνθά-
 10 νετο εἶναι. ὥς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίησε ταῦτα· ἐσθλὰς
 δ' ἐς Σιδωνίην νέας, ἐς τὴν περ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅπως τι ἐθέ-
 λοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήϊον καὶ τοῖσι ἄλλοις
 ἀνάγεσθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ
 δὲ ἀπῆκετο, καὶ ἐθέσαστο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πη-
 15 νειοῦ, ἐν θωύματι μεγάλῳ ἐνέσχετο. καλέσας δὲ τοὺς
 κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ, εἶρετο εἰ τὸν ποταμὸν ἐς παρα-
 τρέψαντα, ἐτέρη ἐς θάλασσαν ἐξαγαγεῖν. Τὴν δὲ Θεσ- 129
 σαλίην λόγος ἐστὶ τοπαλαιὸν εἶναι λίμνην, ὥς γε συγ- Thessaliae
 situs. Pla-
 nitias ejus
 olim aquis
 mersa.
 κεκληϊσμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι οὔρεσι. τὰ μὲν γὰρ
 αὐτῆς πρὸς τὴν ἡῶ ἔχοντα, τό, τε Πήλιον οὔρος καὶ ἡ
 5 Ὀσσα ἀποκληθεῖ, συμμίσγοντα τὰς ὑπωρείας ἀλλή-
 λωσι· τὰ δὲ πρὸς βορρῶν ἀνέμου, Οὔλυμπος· τὰ δὲ πρὸς
 ἐσπέρην, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἀνε-
 μον νότον, ἡ Ὀθρυς. τὸ μέσον δὲ τουτέων τῶν λεχθέν-
 των οὔρεων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλῃ. ὥς ὦν πο-
 10 ταμῶν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐς αὐτὴν ἐσβαλλόντων, πέν-

τε δὲ τῶν δοκίμων μάλισα τῶνδε, Πηνειοῦ, καὶ Ἀπιδανοῦ, καὶ Ὀνοχώνου, καὶ Ἐνιπέος, καὶ Παμίσου· οἱ μὲν νῦν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν οὐρέων τῶν περικληϊόντων τὴν Θεσσαλίην οὐνομαζόμενοι, δι' ἐνὸς αὐλῶνος καὶ τούτου ρεινοῦ, ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, 15
 προσυρμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς τῷτό· ἐπεὰν δὲ συρμιχθέωσι τάχιστα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων, ἀνωσύμους τοὺς ἄλλους ποιέει εἶναι. τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἐόντος καὶ τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκρόου τούτου, τοὺς ποταμοὺς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι 20
 ποταμοῖσι τούτοις τὴν Βοιθηίδα λίμνην, οὔτε οὐνομάζεσθαι κατὰ περ νῦν, ῥέειν τε οὐδὲν ἔσσον ἢ νῦν· ῥέοντας δὲ, ποιέειν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μὲν νῦν Θεσσαλοὶ φασὶ Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, οἰκότα λέγοντες. ὅσις γὰρ νομίζει 25
 Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ διεσεῶτα ὑπὸ σεισμῶ, τοῦ θεοῦ τούτου ἔργα εἶναι, καὶ ἂν ἐκεῖνο ἰδὼν φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι. ἔσι γὰρ σεισμῶ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι, ἢ διάσασις τῶν οὐρέων. Οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔσι ἄλλη ἔξοδος ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως, εἶπον· “Βασιλεῦ, πο-
 “ταμῷ τούτῳ οὐκ ἔσι ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θάλασσαν
 “κατήκουσα, ἀλλ' ἦδε αὕτη· οὐρεσι γὰρ περιεσεφάνω- 5
 “ται πᾶσα Θεσσαλίη.” Ξέρξεα δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα· “Σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσσαλοὶ. ταῦτ' ἄρα
 “πρὸ πολλοῦ ἐφυλάξαντο γνωσιμαχέοντες καὶ τᾶλλα,
 “καὶ ὅτι χώραν ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλω-
 “τον. τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγμα ἂν ἦν μόνον ἐπεῖναί 10
 “σφεων ἐπὶ τὴν χώραν, χώματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβι-
 “βάσαντα, καὶ παρατρέψαντα δι' ὧν νῦν ῥέει ῥέεθρων·
 “ὥς Θεσσαλίην πᾶσαν ἔσω τῶν οὐρέων ὑπόβρυχα γε-
 “νέσθαι.” ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων, ἐόντες Θεσσαλοὶ, ἔδοσαν 15
 ἐωῦτοὺς βασιλεῖ· δοκέων ὁ Ξέρξης ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλλεσθαι Φιλίην. εἶπας δὲ ταῦτα, καὶ δεησάμενος, ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρμην. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συχνάς. τὸ γὰρ δὴ οὖρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς, ἵνα ταύ-

130

Thessalo-
 rum expu-
 gnatio ob
 terræ natu-
 ram Xerxi
 facillima
 visa.

131

Dum Persæ
 ad sinum
 Thermai-
 cum in ca-
 atris sedent,

τη διεξίη ἅπασα ἡ στρατιὴ ἐς Περαιβούς. οἱ δὲ δὴ κήρυ- legati in
Græciam
missi [c.32.]
ad regem
revertuntur.
 5 κες οἱ ἀποπεμφθέντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ γῆς αἵτησιν, 132
 ἀπικέατο· οἱ μὲν, κεινοὶ, οἱ δὲ, φέροντες γῆν τε καὶ
 ὕδωρ. Τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἶδε, Θεσσαλοὶ,
 Δόλοπες, Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ, Λοκροὶ, Μάγνητες, Μη- Qui Græco-
rum populi
aquam et
terram de-
derint. Pæ-
na iis a cæ-
teris Græcis
irrogata.
 λιέες, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι
 Βοιωτοὶ, πλὴν Θεσπιδέων τε καὶ Πλαταιέων. ἐπὶ τού-
 5 τοῖσι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὄρκιον, οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλε-
 μῳ ἀειράμενοι. τὸ δὲ ὄρκιον ὧδε εἶχε· Ὅσοι τῷ Πέρσῃ
 ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἕλληνες ἑόντες, μὴ ἀναγκασθέν-
 τες, κατασάντων σφι εὖ τῶν πρηγμάτων, τούτους δεκα-
 τεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν δὴ ὄρκιον ὧδε εἶχε
 τοῖσι Ἕλλησι. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέ- 133
 πεμψε ὁ Πέρσης ἐπὶ γῆς αἵτησιν κήρυκας, τῶνδε εἵνεκα. Athenas ac
Spartam cur
Xerxes le-
gatos non
miserit [c.
32.]
 πρότερον Δαρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐ-
 τέων, τοὺς αἰτέροντας ἐς τὸ βάρβαρον, οἱ δὲ, ἐς Φρέαρ
 5 ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ τούτων φέρειν
 παρὰ βασιλέα. τούτων μὲν εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ξέρ-
 ξης τοὺς αἰτήσαντας. ὃ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα
 ποιήσασιν τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι,
 οὐκ ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις
 10 ἐδὴϊώθη. ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω
 γενέσθαι. Τοῖσι δὲ ὦν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέ- 134-36
 σκηψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Talthybi
herois ob
Darii lega-
tos [6, 48.]
olim necatos
ira in Spar-
tanos. Ad
eam placan-
dam Sper-
thies et Bu-
lis, Spartia-
tæ, Susa ad
Xerxem pro-
fecti, cum il-
lius cædis
suomet capi-
te pœnas da-
re paratos se
ostendis-
sent, illæsi a
rege dimit-
tuntur.
 Σπάρτη ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν· εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλ-
 θυβίου, Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι. τοῖσι αἱ κηρυκεῖαι αἱ
 5 ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα,
 τοῖσι Σπαρτιήτησι καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνα-
 το· τοῦτο δ' ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι. ἀχθομένων δὲ
 καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἀλῆς τε πολ-
 λάκις συλλεγομένης, καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων,
 10 εἴ τις βούλοιτο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀπο-
 θνήσκειν, Σπερδῆς τε ὁ Ἀνηρίσου καὶ Βούλις ὁ Νικό-
 λεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται, φύσει τε γεγονότες εὖ, καὶ
 χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθέλονται ὑπέδυσαν
 ποιῆν τίσειν Ξέρξῃ τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν
 15 Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτιῆται τούτους ὡς
 ἀποθανευμένους ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν. Αὕτη τε ἡ 135

τόλμα τουτέων τῶν ἀνδρῶν θωύματος ἀξίη, καὶ τάδε
 πρὸς τούτοις τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα,
 ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρνης ἦν μὲν γένος
 Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων,
 τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὃς σφεας, ξείνια προδέμενος, ἰσία.
 ξεινίζων δὲ, εἶρετο λέγων τάδε· “ Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι,
 “ τί δὴ φεύγετε βασιλεῖ φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς
 “ ἐπίσται βασιλεὺς ἀνδρας ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε
 “ καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποδλέποντες. οὕτω δὴ καὶ
 “ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐτοὺς βασιλεῖ, δεδόξωσθε γὰρ
 “ πρὸς αὐτοῦ ἀνδρες εἶναι ἀγαθοί, ἕκαστος ἂν ὑμέων ἄρ-
 “ χοι γῆς Ἑλλάδος, δόντος βασιλῆος.” πρὸς ταῦτα
 ὑπεκρίναντο τάδε· “ Ὑδάρνης, οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ
 “ συμβουλίη ἢ ἐς ἡμέας τείνουσα. τοῦ μὲν γὰρ πεπει-
 “ ρημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπειρος ἐών. τὸ μὲν γὰρ
 “ δοῦλος εἶναι ἐξεπίσσει, ἐλευθερίας δὲ οὐκ ἔπειρήθης,
 “ οὔτ’ εἰ ἔσι γλυκὺ, οὔτ’ εἰ μῆ. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρή-
 “ σαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς
 “ μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι.” ταῦτα μὲν Ὑδάρ-
 136 νεα ἀμείψαντο. Ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα,
 καὶ βασιλεῖ ἐς ὅψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων
 κελευόντων, καὶ ἀνάγκην σφί προσφέροντων προσ-
 κυνέειν βασιλῆα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν, ὠθεό-
 μενοι πρὸς αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν, ποιήσιν ταῦτα οὐδα-
 μά· οὔτε γὰρ σφί ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν,
 οὔτε κατὰ ταῦτα ἤκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τῷτο, δεύ-
 τερά σφί λέγουσι τάδε, καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα· “ ὦ
 “ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ
 “ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων, ποινὴν ἐκείνων
 “ τίσοντας.” λέγουσι δὲ αὐτοῖσι ταῦτα, Ξέρξης ὑπὸ με-
 γαλοφροσύνης, οὐκ ἔφη ὁμοῖος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι·
 κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα,
 ἀποκτείναντας κήρυκας· αὐτὸς δὲ, τὰ κείνοισι ἐπιπλήσ-
 σει, ταῦτα οὐ ποιήσιν, οὐδ’ ἀνταποκτείνας ἐκείνους, ἀπο-
 137 λύσειν Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίας. Οὕτω ἡ Ταλθυβίου
 μῆνις, καὶ ταῦτα ποιησάντων Σπαρτιητέων, ἐπαύσατο
 τοπαυτικά, καίπερ ἀπονοσησάντων ἐς Σπάρτην Σπερ-
 θιέω τε καὶ Βούλιος. χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῷ ἐπη-

Quid multis
 post annis
 eadem illa
 Talthybii
 ira Sparta-

3 γέρθη κατὰ τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ^{nis damni importavit.}
 ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον
 φαίνεται γενέσθαι. ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους
 ἡ Ταλθύβιου μήνις, οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ
 δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν
 10 ἀνδρῶν τουτέων τῶν ἀναβάντων ἐς βασιλῆα διὰ τὴν
 μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν Βούλιος, καὶ ἐς Ἀνήριον τὸν
 Σπερθίεω, ὃς εἶλε ἀλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος, ὀλκάδι
 καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν· δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον
 ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. οἱ γὰρ, πεμφθέντες
 15 ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέν-
 τες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω, Θρηίκων βασιλῆος,
 καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἤλω-
 σαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπα-
 χθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων.
 20 μετὰ δὲ αὐτέων, καὶ Ἀριστεύς ὁ Ἀδειμάντου, Κορίνθιος
 ἀνὴρ. ταῦτα μὲν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕψερρον ἐγένετο τοῦ
 βασιλέος σόλου.

ΕΠΑΝΕΙΜΙ δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. ἡ δὲ στρα- 138
 τηλασίη ἡ βασιλέος οὐνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθή- ^{Herodotus deinceps ad Græciæ contra Persas apparatus transit.}
 νας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθα- ^{Græcorum sub Xerxis expeditionem discordia.}
 νόμενοι δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίῳ
 5 πάντες ἐποιεῦντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων, δόντες γῆν τε
 καὶ ὕδωρ τῷ Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι
 ἄχαρι πρὸς τοῦ βαρβάρου· οἱ δὲ, οὐ δόντες, ἐν δείματι με-
 γάλῳ κατέσασαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι
 ἀριθμὸν ἐξιομάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομέ-
 10 νων τῶν πολλῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων
 δὲ προθύμως. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην 139
 ἀποδέξασθαι, ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνδρώ- ^{Inprimis per Athenienses stetit se, ne barbari Græciam subigerent.}
 πων, ὅμως δὲ, τῇ γ' ἐμοὶ φαίνεται εἶναι ἀληθές, οὐκ
 ἐπισχῆσω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρώδησαντες τὸν ἐπιόντα
 5 κίνδυνον, ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἢ καὶ μὴ ἐκλιπόντες,
 ἀλλὰ μείναντες, ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν
 θάλασσαν οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιεύμενοι βασιλείῃ. εἰ
 τοίνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ,
 κατὰ γε ἂν τὴν ἡπειρον τοιάδε ἐγένετο. εἰ καὶ πολλοὶ
 10 τειχέων κιθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πε-

λοποννησίοισι, προδοθέντες αὖ Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν
 συμμάχων οὐκ ἐκόντων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης, κατὰ πό-
 λιν ἀλισκομένων ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ τῶν βαρβά-
 ρων, ἐμουνώθησαν· μουνωθέντες δὲ αὖ καὶ ἀποδεξάμενοι
 ἔργα μεγάλα, ἀπέθανον γενναίως. ἢ ταῦτα αὖ ἔπαθον, 15
 ἢ πρὸ τοῦ, ὁρῶντες αὖ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας μηδί-
 ζοντας, ὁμολογίῃ αὖ ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξεα. καὶ
 οὕτω αὖ ἐπ' ἀμφότερα ἡ Ἑλλὰς ἐγίνετο ὑπὸ Πέρσῃσι.
 τὴν γὰρ ὠφελίην τὴν τῶν τειχέων τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ
 ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις αὖ ἦν, βασιλέως 20
 ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ Ἀθηναίους αὖ τις
 λέγων σωτήρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, οὐκ αὖ ἀμαρτά-
 νοι τάληθέος. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὑκότες τῶν πρηγμάτων
 ἐτράποντο, ταῦτα ρέψειν ἔμελλε. ἐλόμενοι δὲ τὴν Ἑλ-
 λάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ 25
 λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμῆδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν οἱ ἐπεγεί-
 ραντες, καὶ βασιλῆα μετὰ γε θεοὺς ἀνωσάμενοι· οὐδέ
 σφεας χρηστήρια φοβερά ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς
 δεῖμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ κα-
 ταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώραν 30
 140-41 δέξασθαι. Πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς
 θεοπρόπους, χρηστηριάξασθαι ἔσαν ἐτοῖμοι. καὶ σφι ποι-
 ῆσασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὥς ἐς τὸ μέγαρον
 ἐσελθόντες ἴζοντο, χρᾶ ἢ Πυθίῃ, τῇ οὖνομα ἦν Ἀριστο-
 νίκη, τάδε,

Bina oracu-
 la Atheni-
 ensibus da-
 ta, prius
 minacissi-
 mum, poste-
 rius beni-
 gnus, sed
 magna sen-
 sus ambi-
 guitate.

ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης
 δώματα, καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.
 Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,
 Οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ' ὦν χεῖρες, οὔτε τι μέσσης
 Δείπεται, ἀλλ' ἄζηλα πέλει. κατὰ γὰρ μιν ἐρείπει 10
 Πῦρ τε καὶ ὄξυς Ἀρης, Συριηγενὲς ἄρμα διώκων.
 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλ' ἀπολεῖ πυργώματα, κοῦ τὸ σὸν οἶον·
 Πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῶ πυρὶ δάσσει,
 Οἳ που νῦν ἰδρῶτι ρεούμενοι ἐσῆκασι,
 Δείματι παλλόμενοι. κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι 15
 Αἷμα μέλαν κέχυται, προῖδὸν κακότητος ἀνάγκης.
 Ἀλλ' ἴπον ἐξ ἀδύταιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

141
Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρόποι, συμ-
φορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ σφέας αὐ-
τοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ κεχρησμένου, Τίμων ὁ Ἀνδρο-
βούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλισα,
• συνεβούλευέ σφι ἱκετηρίας λαβοῦσι, δεύτερα αὐτὶς ἐλ-
θόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἰκέτας. πειθομένοισι
δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι, “ὦναξ, χρῆ-
“ σον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδέσθεις τὰς
“ ἱκετηρίας τάσδε τὰς τοι ἤκομεν φέροντες· ἢ ἔ τοι ἀπι-
10 “ μεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ’ αὐτοῦ τῇδε μενέομεν, ἔς’ αὖ
“ καὶ τελευτήσωμεν.” ταῦτα δὲ λέγουσι ἢ πρόμαντις
χρᾶ δεύτερα τάδε,

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί’ Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,
Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.
15 Σοὶ δὲ τόδ’ αὐτὶς ἔπος ἐρέω, ἀδάμαντι πελάσσας.
Τῶν ἄλλων γὰρ ἀλίσκομένων, ὅσα Κέκροπος οὔρος
Ἐντὸς ἔχει, κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,
Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς
Μοῦνον ἀπόρρητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ’ ὀνήσει.
20 Μηδὲ σύ γ’ ἵπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα
Πολλὸν ἀπ’ ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ’ ὑποχωρεῖν,
Νῶτον ἐπιστρέψας· ἔτι τοι κοτὲ κἄντιός ἐσση.
ὦ θείη Σαλαμῖς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
Ἡ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἢ συνιούσης.

Ταῦτά σφι, ἠπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ 142
ἐδόκεε εἶναι, συγγραψάμενοι, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὰς Quod dum
alii aliter
interpretan-
tur,
Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον
ἐς τὸν δῆμον, γινώμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι ἐγίνοντο, διζη-
5 μένων τὸ μαντήϊον, καὶ αἶδε συνεσηκυῖαι μάλισα. τῶν
πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι, δοκέειν σφι τὸν θεὸν
τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσσεσθαι. ἢ γὰρ ἀκρόπολις το-
πάλαι τῶν Ἀθηνέων ῥήχῃ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὴ κατὰ
τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶ-
10 ναι. οἱ δ’ αὖ ἔλεγον, τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ
ταύτας παραστέεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπέντας.
τοὺς ὧν δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος,

ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

ᾧ Δεῖη Σαλαμῖς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν, 15
ἥ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἡ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γνώμαι τῶν φαι-
νων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ γὰρ χρησμο-
λόγοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ
σφέας ἔσσωθῆναι, ναυμαχίην παρασκευασαμένους. 20

143 Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρῶτες νεωστὶ παριών,
τῷ οὐνομα μὲν ἦν Θεμισοκλῆς, παῖς δὲ Νεοκλέος ἐκα-
λέετο. οὗτος ὦν ἦρ ἐκ ἔφη πᾶν ὁρῶς τοὺς χρησμολόγους
συμβάλλεσθαι, λέγων τοιάδε, Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ
ἔπος εἰρημένον ἐόντως, οὐκ ἂν ἔτω μιν δοκέειν ἡπίως χρη- 5
σθῆναι, ἀλλὰ ὧδε, “ᾧ σχετλίῃ Σαλαμῖς,” ἀντὶ τοῦ,
“ᾧ Δεῖη Σαλαμῖς,” εἶπερ γε ἔμελλον οἱ οἰκήτορες
ἀμφ’ αὐτῇ τελευτήσκειν· ἀλλὰ γὰρ ἐς τοὺς πολεμίους
τῷ θεῷ εἰρησθαι τὸ χρηστήριον, συλλαμβάνοντι κατὰ
τὸ ὁρῶν, ἀλλ’ οὐκ ἐς Ἀθηναίους. παρασκευάζεσθαι ὦν 10
αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε, ὡς τούτου ἐόντος
τοῦ ξυλίνου τεύχεος. ταύτῃ Θεμισοκλέος ἀποφαινομένου,
Ἀθηναῖοι ταῦτά σφι ἔγνωσαν αἰρετώτερα εἶναι μᾶλλον
ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἱ οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέε-
σθαι· τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, οὐδὲ χεῖρας ἀνταείρεσθαι, 15
ἀλλὰ ἐκλιπόντας χώραν τὴν Ἀττικὴν, ἄλλην τινὰ

144 οἰκίζειν. Ἐτέρῃ τε Θεμισοκλεῖ γνώμη ἔμπροσθε ταύ-
της ἐς καιρὸν ἠρίσευσε, ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων χρη-
μάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι
προσῆλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὁρχη-
δὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμισοκλῆς ἀνέγνωσε 5
Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους, νέας
τουτέων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας ἐς τὸν
πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων. οὗτος γὰρ ὁ πόλε-
μος συζᾶς, ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θα-
λασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποιήθη- 10
σαν, οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δέον δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένον-
το. αὐταί τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιηθεῖσαι

vincit The-
mistoclis ra-
tio, suaden-
tis civibus,
ut urbe re-
licta naves
conscen-
dant.

Unde pecu-
niam Athe-
nienses ad
naves fabri-
candas
sumserint.

ὑπῆρχον, ἐτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξέ τε
 σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα ἐπὶ τὴν
 15 Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ πανδημεῖ,
 τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βελομένοισι.
 τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγε-
 γόνεε. Συλλεγομένων δὲ ἐς τῷτὸ τῶν Ἑλλήνων τῶν 145
 περὶ τὴν Ἑλλάδα τὰ ἀμείνω φρονούντων, καὶ διδόν- Consilia a
 των σφίσι λόγον καὶ πίσιν, ἐνθαῦτα ἔδόκεε βουλευομέ- Græcis ad
 νοισι αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλ- hostes pro-
 5 λάσσεσθαι τὰς τε ἑχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόν- pulsandos
 τας πολέμους. ἔσαν δὲ πρὸς τινὰς καὶ ἄλλους ἐγκεχρη- inita.
 μένοι· ὁ δὲ ὢν μέγιστος, Ἀθηναίοισι τε καὶ Αἰγινήτησι.
 μετὰ δὲ, πυνθανόμενοι Ξέρξεα σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν
 Σάρδισι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν
 10 Ἀσίην τῶν βασιλέος πρηγμάτων· ἐς Ἀργος τε ἀγγέλους,
 ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σι-
 κελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος,
 ἐς τε Κέρκυραν, κελεύσοντας βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, καὶ
 ἐς Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες εἴ πως ἐν τε γενοίατο
 15 τὸ Ἑλληνικόν, καὶ εἰ συγκύψαντες τῷτὸ πρήσσοιεν
 πάντες, ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἑλλήσι. τὰ
 δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν
 Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω. Ὡς δὲ ταῦτά σφι 146-47
 ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς ἑχθρας, πρῶτα μὲν κατασκό- Speculato-
 πους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀσίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικό- res Sardes
 μενοί τε ἐς Σάρδεις καὶ καταμαθόντες τὴν βασιλέος στρα- missos de-
 5 τηγῶν, ὡς ἐπάϊσοι ἐγένοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρα- prehensos-
 τηγῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ, ἀπήγοντο ὡς ἀπολεύμενοι. καὶ que Xerxes
 τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο incolumes
 ταῦτα, μεμφθεὶς τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει dimittit,
 τῶν τινὰς δορυφόρων, ἐντειλάμενος, ἥν καταλάβωσι brevi post
 10 τὰς κατασκόπους ζῶντας, ἄγειν παρ' ἐωυτόν. ὡς δὲ ἔτι similiter
 περιεόντας αὐτοὺς κατέλαβον, καὶ ἦγον ἐς ὄψιν τὴν parcens na-
 βασιλέος, τὸ ἐνθεῦτεν πυθόμενος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέ- vigis com-
 λευσέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιάγοντας ἐπιδείκνυσθαι meatum in
 πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ τὴν ἵππον· ἐπεὰν δὲ Græciam
 15 ταῦτα θεύμενοι ἕωσι πλήρεις, ἀποπέμπειν ἐς τὴν αὖ advehenti-
 αὐτοὶ ἐθέλωσι χώραν ἀσινέας. Ἐπιλέγων δὲ τὸν λό- bus.

γον τόνδε, ταῦτα ἐνετέλλετο, ὥς εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ
κατάσκοποι, οὔτ' ἂν τὰ ἐωῦτοῦ πρήγματα προεπύθον-
το οἱ Ἕλληνες εὐντα λόγου μέζω, οὔτ' ἂν τι τοὺς πολε-
μίους μέγα ἐσινέατο, ἄνδρας τρεῖς ἀπολέσαντες· νοση-
σάντων δὲ τετέων ἐς τὴν Ἑλλάδα, δοκέειν ἔφη ἀκούσαν-
τας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἐωῦτοῦ πρήγματα, πρὸ τοῦ σόλῃ
τῷ γινομένου παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην,
καὶ ἔτω ἑδὲ δεήσειν ἐπ' αὐτοὺς στρατηλατέοντας πρήγμα-
τα ἔχειν. οἶκε δὲ αὐτοῦ αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. 10
ἑὼν γὰρ ἐν Ἀδύδῳ ὁ Ξέρξης, εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου
σιταγωγὰ, διεκπλώνοντα τὸν Ἑλλήσποντον, ἐς τε Αἴγι-
ναν καὶ Πελοπόννησον κομιζόμενα. οἱ μὲν δὲ πάρεδροι
αὐτοῦ ὥς ἐπύθοντο πολέμια εἶναι τὰ πλοῖα, ἐτοῖμοι ἔσαν
αἰρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες ἐς τὸν βασιλῆα, ὁκότε πα- 15
ραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης εἶρετο αὐτοὺς ὅκη πλέοιεν· οἱ
δὲ εἶπαν· “ Ἐς τοὺς σούς πολεμίους, ὧ δέσποτα, σῖτον
“ ἄγοντες.” ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη· “ Οὐκᾶν καὶ ἡμεῖς
“ ἐκεῖ πλέομεν, ἔνθαπερ καὶ οὔτοι, τοῖσί τε ἄλλοισι
“ ἐξηρτυμένοι καὶ σίτω. τί δῆτα ἀδικέουσι οὔτοι, ἡμῖν 20
“ σιτία παρακομίζοντες;” οἱ μὲν νυν κατάσκοποι οὔτω
θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέντες, ἐνόησαν ἐς τὴν Εὐ-
ρώπην. Οἱ δὲ συνωμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,
μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἔπεμ-
πον ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ'
ἐωῦτοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρ-
χὰς τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. 5
πυθόμενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὥς σφεας οἱ Ἕλληνες πει-
ρήσονται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσῃ, πέμψαι
θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρησομένους ὥς σφι
μέλλει ἄριστον ποιεῦσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων
τεθνάναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεο- 10
μένους τοῦ Ἀναξανδρίδεω τῶνδε δὴ εἵνεκα πέμπειν.
τὴν δὲ Πυθίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε,

Ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Εἴσω τὸν προδόλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἦσο,
Καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσῃ. 15

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ, ὥς
ἔλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὰ

148-49

Argivi a ca-
teris Græcis
ad societa-
tem invitati,
auxilio ve-
nire recu-
sant, sive
quod Lace-
dæmonio-
rum arro-
gantia of-
fensi essent,

βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς
 τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὡς ἐτοῖμοί εἰσι Ἀργεῖοι
 20 ποιεῖν ταῦτα, τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην σπείσάμενοι Λα-
 κεδαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς
 συμμαχίας· καίτοι κατὰ γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν
 ἡγεμονίην ἐωϋτῶν, ἀλλ' ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ
 ἥμισυ ἡγεομένοισι. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν 149
 ὑποκρίνασθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηση-
 ρίου μὴ ποιεῖσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἑλληνας συμμαχίην.
 σπουδὴν δὲ ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταέτιδας,
 5 καίπερ τὸ χρηστήριον φοβεομένοισι, ἵνα δὴ σφι οἱ παῖδες
 ἀνδρωδέωσι ἐν τούτοις τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδέων
 ἐουσέων, ἐπιλέγεσθαι, ἣν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς
 τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην,
 μὴ τολοιπὸν ἕως τῶν Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ
 10 ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρτης πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ
 τῆς βελῆς ἀμείψασθαι τοῖσδε, περὶ μὲν σπονδέων ἀνοί-
 σειν ἐς τοὺς πλεῦνας, περὶ δὲ ἡγεμονίης, αὐτοῖσι ἐντε-
 τάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν, σφι μὲν εἶναι δύο
 βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἓνα· οὐκ ὄντων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ
 15 Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης· μετὰ δὲ δύο
 τῶν σφετέρων ὁμόψηφον τὸν Ἀργεῖον εἶναι, κωλύειν οὐ-
 δέν. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι οὐκ ἀνασχέσθαι τῶν
 Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἐλέσθαι μᾶλλον
 ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ τι ὑπεῖξαι Λακεδαιμο-
 20 νίοισι· προειπεῖν τε τοῖσι ἀγγέλοις, πρὸ δύντος ἡλίου
 ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· εἰ δὲ μὴ, πε-
 ριέψεσθαι ὡς πολεμίους. Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα 150-51
 τουτέων πέρι λέγουσι. ἔσι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος seu quod
partibus
Persarum
occulto fa-
verent.
 ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς Ξέρξης ἐπεμψε κήρυκα ἐς Ἀργὸς
 πρότερον ἢ περ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.
 5 ἐλθόντα δὲ τοῦτον λέγεται εἶπαι· “ Ἄνδρες Ἀργεῖοι,
 “ βασιλεὺς Ξέρξης τάδε ὑμῖν λέγει· Ἡμεῖς νομίζομεν
 “ Πέρσην εἶναι, ἀπ’ οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος
 “ τοῦ Δανάης, γεγονότα ἐκ τῆς Κηφέος θυγατρὸς
 “ Ἀνδρομέδης. οὕτω ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι.
 10 “ οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους
 “ στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας ἄλλοις τιμωρόντας, ἡμῖν

“ ἀντιξόους γενέσθαι, ἀλλὰ παρ’ ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυχίην
 “ ἔχοντας κατῆσθαι. ἦν γὰρ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον,
 “ οὐδαμὸς μέζοντας ὑμέων ἄξω.” ταῦτα ἀκούσαντας
 Ἀργεῖους λέγεται πρῆγμα ποιήσασθαι, καὶ παραχρῆμα 15
 μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν· ἐπεὶ δέ σφεας
 παραλαμβάνειν τοὺς Ἑλληνας, οὕτω δὴ ἐπισαμένους
 ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς Λακεδαιμόνιοι, μεται-
 151 τέειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι. Συμπεσεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τόνδε τὸν λόγον λέγουσί τινες Ἑλλήνων,
 πολλοῖσι ἔτεσι ὕσερον γεγόμενον τούτων. τυχεῖν ἐν
 Σούσοις τοῖσι Μεμνονίοις ἔοντας ἑτέρου πρήγματος
 εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε τὸν Ἰππονίκου, 5
 καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναδάντας. Ἀργεῖους δὲ, τὸν αὐ-
 τὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους ἐς Σοῦσα ἀγ-
 γέλους, εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρξεα τὸν Ξέρξεω, εἴ σφι ἔτι
 ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ νομι-
 ζοίατο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι. βασιλῆα δὲ Ἀρτοξέρ- 10
 ξεα μάλισα ἐμμένειν φάναι, καὶ οὐδεμίην νομίζειν πόλιν
 152 Ἀργεος φιλιωτέραν. Εἰ μὲν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε
 ταῦτα λέγοντα κήρυκα ἐς Ἀργος, καὶ Ἀργείων ἀγγελοι
 ἀναδάντες ἐς Σοῦσα ἐπειρώτων Ἀρτοξέρξεα περὶ φιλίας,
 οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἶπαι· οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτέων
 ἀποφαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήνπερ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι. 5
 ἐπίσαμαι δὲ τοσοῦτο, ὅτι εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα
 κακὰ ἐς μέσον συνενείκαιεν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι
 τοῖσι πλεσιόισι, ἐγκύψαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας
 κακὰ, ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ
 ἐσενείκαντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργεῖοις αἴσχις πεποίη- 10
 ται. ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαι γε
 μὴν οὐ παντάπασι ὀφείλω· καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἔχε-
 τω ἐς πάντα τὸν λόγον. ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὥς
 ἄρα Ἀργεῖοι ἔσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην ἐπὶ
 τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους 15
 κακῶς ἢ αἰχμὴ ἐσήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι
 πρὸ τῆς πορευούσης λύπης. τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρη-
 153 ται. Ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι τε ἀπίκατο ἀγγελοι
 ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίζοντες Γέλωνι, καὶ δὴ καὶ
 ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Σύαγρος. τοῦ δὲ Γέλωνος τού-

Quid Hero-
 doto hac de
 re videatur.

10-081

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

1000 000

του πρόγονος, οικήτωρ ἐὼν Γέλῃς, ἣν ἐκ νήσε Τήλῃς τῆς ^{gati. Major-}
 5 ἐπὶ Τριοπίῳ κειμένης· ὅς κτιζομένης Γέλῃς ὑπὸ Λινδίων ^{res Gelonis:}
 τε τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ Ἀντιφήμευ, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ
 χρόνον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἰσοφάνται τῶν
 χθονίων θεῶν, διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἐνός τευ τῶν
 προγόνων κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον
 10 πόλιν τὴν ὑπὲρ Γέλῃς οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῶων,
 ἐσσωθέντες ῥάσι. τούτους ὦν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς
 Γέλην, ἔχων οὐδεμίην ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἰσὰ τουτέων
 τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἢ αὐτὸς ἐκτήσατο,
 τοῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι. τούτοις δ' ὦν πίσυνος ἐὼν κατή-
 15 γαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἰσοφάνται τῶν θεῶν
 ἔσονται. θάυμά μοι ὦν καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυν-
 θάνομαι κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσοῦτον. τὰ
 τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ ἀπαντος ἀνδρὸς νενόμικα
 γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀν-
 20 δρηΐης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων
 τὰ ὑπεναντία τουτέων πεφυκέναι θηλυδρείης τε καὶ μα-
 λακώτερος ἀνὴρ. οὕτω μὲν νυν ἐκτήσατο τοῦτο τὸ γέ-
 ρας. Κλεάνδρου δὲ τοῦ Παντάρους τελευτήσαντος τὸν 154-55
 βίον, ὅς ἐτυράννευσε μὲν Γέλῃς ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ^{Is qua ra-}
 ὑπὸ Σαθύλλου ἀνδρὸς Γελῶου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει ^{tione pri-}
 τὴν μοναρχίην Ἰπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ^{mum Gelæ,}
 5 ἔχοντος δὲ Ἰπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν ^{post Syra-}
 Τηλίνεω τοῦ ἰσοφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων ^{cusarum ty-}
 καὶ Αἰνησιδήμου τοῦ Παταϊκοῦ, τέως ἦν δορυφόρος Ἰπ- ^{rannus fa-}
 ποκράτεος, μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπε- ^{ctus sit,}
 δέχθη πάσης τῆς Ἰππου εἶναι ἱππαρχος. πολιορκέοντος
 10 γὰρ Ἰπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους, καὶ
 Ζαγκλαίους τε καὶ Λεοντίους, καὶ πρὸς, Συρηκουσίους
 τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνοὺς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοις
 τοῖσι πολέμοις ἐὼν ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ
 εἶπον πολίων, τουτέων, πλὴν Συρηκουσίων, οὐδεμίη πέ-
 15 φευγε δουλοσύνην πρὸς Ἰπποκράτεος. Συρηκουσίους δὲ
 Κορίνθιοί τε καὶ Κερκυραῖοι ἐρρύσαντο, μάχῃ ἐσσωθέν-
 τας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ. ἐρρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσδε
 καταλλάξαντες, ἐπ' ᾧ τε Ἰπποκράτει Καμαρίναν Συρη-
 κωσίως παραδέναι. Σύρηκωσίων δὲ ἦν Καμαρίνα τοαρχαῖ-

155

ον. Ὡς δὲ καὶ Ἰπποκράτεα τυραννέουσιντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλιν Ὑβλή, στρατεύσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελούς, οὕτω δὴ ὁ Γέλων τῷ λόφῳ τιμωρέων τοῖσι Ἰπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιητέων κατηκόων ἔτι 5 εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὥς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελῶων, ἦρχε αὐτὸς ἀποσερήσας τὰς Ἰπποκράτεος παῖδας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εὖρημα, τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκουσίων, ἐκπεσόντας ὑπὸ τε τοῦ δήμου, καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων 10 καταγαγὼν τέτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκουσίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδόει τὴν πόλιν καὶ ἐωϋτόν.

156

quibusque
artificiis Sy-
racusas mi-
rum in mo-
dum auxe-
rit.

Ὁ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλῃς μὲν ἔτι κρατέων λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπιτρέψας αὐτὴν Ἰέρωνι ἀδελφεῷ ἐωϋτοῦ. ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἔσαν οἱ πάντα αἱ Συρηκούσαι. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνὰ τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλασον. τοῦτο μὲν γὰρ, Καμαριναίους 5 ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν, πολιήτας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε. τοῦτο δὲ, Γελῶων ὑπερημίσεας τῶν ἄστων τῷϋτὸ τοῖσι Καμαριναίοισι ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὥς πολιορκεόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐτέων 10 παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ, καὶ προσδοκέοντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκούσας, πολιήτας ἐποίησε. τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ εὐόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς 15 Συρηκούσας, ἀπέδoto ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τῷϋτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας. ἐποίησε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶναι συνοίκημα ἀχαριτάτατον. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ

157-62

Legatorum
suppetias
Græcæ ro-
gantium
cum eo col-
loquium.
Qui cum
suos in ex-

τύραννος ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων. Τότε δ' ὥς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους, ἔλεγον τάδε. “Ἐπεμψαν ἡμέας “ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι, παραλαμφομένους σε πρὸς τὸν βάσβαρον τὸν 5 “ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πάντως γὰρ κου πυνθά-

- “ νειαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, ζεύξας τὸν Ἑλλήσπον-
 “ τον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἡῶν στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης,
 “ στρατηλατήσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πρόσχημα μὲν ποι-
 10 “ εὔμενος ὥς ἐπ’ Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν
 “ τὴν Ἑλλάδα ὑπ’ ἐωϋτῷ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός
 “ τε ἦκεις μεγάλης, καὶ μοῖρά τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ
 “ ἐλαχίστη μέτα, ἀρχοντί γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι
 “ ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα, καὶ συνελευθέρου. ἀλῆς
 15 “ μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλάς, χεὶρ μεγάλη συν-
 “ ἄγεται, καὶ ἀξιόμαχοι γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἦν
 “ δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι, οἱ δὲ μὴ θέλωσι τι-
 “ μαρῶν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ἢ ὀλίγον, τοῦτο
 “ δὴ ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ πᾶσα ἡ Ἑλλάς· μὴ
 20 “ γὰρ ἐλπίσης, ἣν ἡμέας κατασφύνηται ὁ Πέρσης μάχῃ
 “ κρατήσας, ὥς οὐκ ἔξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τού-
 “ του φύλαξαι. βοηθέων γὰρ ἡμῖν, σεαυτῷ τιμωρέεις·
 “ τῷ δὲ εὖ βουλευθέντι πρῆγματι τελευτῇ ὥς τοεπίπαν
 “ χρηστὴ ἐθέλει ἐπιγίνεσθαι.” οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.
 Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε· “ Ἄνδρες Ἑλ-
 “ ληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολμήσατε ἐμὲ
 “ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν.
 “ αὐτοὶ δὲ, ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρικοῦ στρα-
 5 “ τοῦ συνεπάσασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος
 “ συνῆπτο, ἐπισκῆπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀνα-
 “ ξανδρίδεω πρὸς Ἑγεσαίων φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑπο-
 “ τείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν, ἀπ’ ὧν ὑμεῖς
 “ μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσεις γεγόνασιν· οὔτε
 10 “ ἐμεῦ εἵνεκα ἦλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος
 “ φόνον ἐκπρηξόμενοι· τὸ δὲ κατ’ ὑμέας, τάδε πάντα
 “ ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλ’ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ
 “ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πό-
 “ λεμος καὶ ἀπῖνται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνηστis
 15 “ γέγονε. ἀτιμίας δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας, οὐκ ὁμοιώσο-
 “μαι ὑμῖν, ἀλλ’ ἐτοῖμός εἰμι βοηθεῖν, παρεχόμενος
 “ διηκοσίας τε τριήρας, καὶ δισμυρίους ὀπλίτας, καὶ
 “ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχι-
 “ λίους σφενδονήτας, καὶ δισχιλίους ἵπποδρόμους ψι-
 20 “ λούς· σῖτόν τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἕς’ ἂν

peditionem
 educere nol-
 let, nisi
 summæ im-
 perii aut so-
 lus aut cum
 Spartiatis
 præficere-
 tur, illi,
 quippe non
 ducis egen-
 tes, sed mi-
 litum, infe-
 cta re abe-
 unt.

- “ διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. ἐπὶ δὲ λόγῳ
 “ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ’ ὃ στρατηγός τε καὶ ἡγε-
 “ μὼν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ’
 “ ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὔτ’ ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, οὔτ’ ἂν ἄλλους
 159 “ πέμψαιμι.” Ταῦτα ἀκέσας ἔτε ἡνέσχετο ὁ Σύαγρος,
 εἶπέ τε τάδε· “ Ἦ κε μέγ’ οἰμώξειεν ὁ Πελοπίδης Ἀγα-
 “ μένων, πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπα-
 “ ραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ
 “ τούτῳ μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῆς, ὅπως τὴν ἡγεμο- 5
 “ νίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ’ εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν
 “ τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ’
 160 “ ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, σὺ δὲ μὴ βοηθέειν.” Πρὸς
 ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὦρα ἀπεσφραμμένους τοὺς λόγους
 τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε ἐξέφηνε λόγον·
 “ ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνειδέα κατιόντα ἀνδρώπῳ, Φι-
 “ λέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν. σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος 5
 “ ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, οὗ με ἐπεισας ἀσχήμονα ἐν
 “ τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε
 “ τῆς ἡγεμονίης, οἶκος καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχε-
 “ σθαι, στρατιῆς τε ἔοντα πολλαπλασίης ἡγεμόνα, καὶ
 “ νηῶν πολὺ πλεούνων. ἀλλ’ ἐπεὶ τε ὑμῖν ὁ λόγος οὕτω 10
 “ προσάντης κατίσται, ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου
 “ λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ
 “ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν
 “ ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἡ τούτοις
 “ ὑμέας χρεῶν ἐστὶ ἀρκέεσθαι, ἢ ἀπιέναι συμμάχων 15
 “ τοιῶνδε ἐσθλήτους.” Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προτείνετο.
 161 Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακεδαιμονίων,
 “ ἀμείβετό μιν τοῖσδε· “ ὦ βασιλεῦ Συρηκουσίων
 “ οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψεν ἡμέας
 “ πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ ὅπως μὲν στρατιὴν
 “ πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαίνεις 5
 “ ὥς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεται. ὅσον μὲν νυν
 “ παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκει
 “ ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισαμένοις
 “ ὥς ὁ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμ-
 “ φοτέρων ἀπολογεύμενος· ἐπεὶ τε δὲ ἀπάσης ἀπελαυ- 10
 “ νόμενος, θέσαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι.

“ οὐδ’ ἦν ὁ Λάκων ἐπὶ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσο-
 “ μεν· ἡμετέρη γάρ ἐστι αὕτη γε μὴ αὐτέων βουλομένων
 “ Λακεδαιμονίων. τούτοις μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομέ-
 15 “ νοις ἐκ ἀντιτείνομεν, ἄλλω δὲ παρήσομεν ἐδενὶ ναυαρ-
 “ χέειν. μάτην γὰρ ἂν ὦδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν
 “ πλεῖστον εἴημεν ἐκτεθμένοι, εἰ Συρηκουσίοις ἐόντες
 “ Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον
 “ μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσαι
 20 “ Ἑλλήνων· τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον
 “ ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμή-
 “σαι στρατὸν. οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστὶ οὐδὲν λέγειν
 “ ταῦτα.” Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε· “ Ξεῖνε Ἀθη-
 “ ναῖε, ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ
 “ ἀρξομένους οὐκ ἔξειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν
 “ τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω
 5 “ ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ
 “ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραιρήται.” [οὗτος δὲ
 ὁ νόος τοῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ
 ὡς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον· τῆς δὲ τῶν
 Ἑλλήνων στρατιῆς, τὴν ἐωῦτοῦ στρατιήν. σερισκομένην
 10 ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐωῦτοῦ συμμαχίης, εἴκαζε ὡς εἰ τὸ
 ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.] Οἱ μὲν δὴ τῶν

162

Ἑλλήνων ἀγγελοι τοσαῦτα τῷ Γέλωνι χρηματίζαμενοι, Quomodo
 ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς ταῦτα, δείσας μὲν περὶ τοῖσι post Gelon,
 Ἑλλησι μὴ οὐ δυνέωνται τὸν βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, belli eventu
 5 δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν ποιησάμενος, ἐλθὼν ἐς Πε- adhuc in-
 λοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐὼν Σικελίης certo, a Per-
 τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἡμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴ- sis sibi ca-
 χετο. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσῃ διαβε- verit.
 10 Κάδμον τὸν Σκύθειω, ἄνδρα Κῶον, ἐς Δελφοὺς, ἔχοντα
 χρήματα πολλὰ καὶ φιλίους λόγους, καραδοκῆσονται τὴν
 μάχην, ἥ πεσέεται· καὶ ἦν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε
 χρήματα αὐτῷ διδόναι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ, τῶν
 ἄρχει ὁ Γέλων· ἦν δὲ οἱ Ἕλληνες, ὀπίσω ἀπάγειν.
 Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον τουτέων παραδεξάμενος 164
 παρὰ πατρὸς τὴν τυραννίδα Κῶων εὖ βεβηκυῖαν, ἐκῶν Obiter de
 τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς, ἀλλ’ ἀπὸ δικαιοσύ- Cadmo Coe,
 homine lon-

ge justissi-
mo, cujus
opera Gelon
in illo nego-
tio usus est.

νης, ἐς μέσον Κώοισι καταθεῖς τὴν ἀρχὴν, οἶχετο ἐς
Σικελίην. ἔνθα μετὰ Σαρίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε
πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ οὐ-
νομα. τοῦτον δὲ ὦν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτω
τρόπῳ ἀπικόμενον, διὰ δικαιοσύνην τὴν οἱ αὐτὸς ἄλλην
συνήδεε εἶναι, ἔπεμπε· ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοισι
τοῖσι ἐξ ἐωῦτοῦ ἐργασμένοισι, καὶ τότε οὐκ ἐλάχισον
τουτέων ἐλείπετο. κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων
τῶν οἱ Γέλων ἐπετράπετο, πᾶρεὸν κατασχέσθαι, οὐκ
ἐθέλησε· ἀλλ' ἐπεὶ οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμα-
χίᾳ, καὶ Ξέρξης οἰχώκεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ
ἐκεῖνος ἀπίκετο ἐς τὴν Σικελίην ἅπαντα τὰ χρήματα 15

165

Alia causa
a Siciliensi-
bus allata,
cur Gelon
Græcis præ-
sto non fue-
rit. Bellum
sub idem
tempus a
Carthagini-
ensibus du-
ce Amilcare
Siciliæ illa-
tum.

ἄγων. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ οἰκη-
μένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμο-
νίων ὁ Γέλων, ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ
Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου
ἐξελαθεῖς ἐξ Ἰμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος
ἑὼν Ἰμέρης, ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον, Φοι-
νίκων, καὶ Λιθύων, καὶ Ἰθήρων, καὶ Λιγύων, καὶ Ἐλι-
σύκων, καὶ Σαρδονίων, καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας,
καὶ στρατηγὸν αὐτέων Ἀμίλκαν τὸν Ἀννωνος, Καρχηδο-
νίων ἑόντα βασιλῆα· κατὰ ξεινίην τε τὴν ἐωῦτοῦ 10
ὁ Τήριλλος ἀναγνώσας, καὶ μάλισα διὰ τὴν Ἀναξίλεω
τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἑὼν τύραννος, τὰ
ἐωῦτοῦ τέκνα δοὺς ὁμήρους Ἀμίλκα, ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν
Σικελίην, τιμωρέαν τῷ πενθερῷ. Τηρίλλου γὰρ εἶχε
θυγατέρα Ἀναξίλεως, τῇ οὐνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὲ 15
οὐκ οἶόν τε γενόμενον βοηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλη-
σι, ἀποπέμπειν ἐς Δελφοὺς τὰ χρήματα. Πρὸς δὲ, καὶ

166

Eodem die
Carthagini-
enses a Ge-
lone victi,
quo Græci
Persas ad
Salaminem
profliga-
runt. Quid
Amilcari in
illa pugna
acciderit.

τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης ἐν τε τῇ Σι-
κελίᾳ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχη-
δόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. τὸν
δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον ἑόντα πρὸς πατρὸς, μητρόθεν
δὲ Συρηκούσιον, βασιλεύσαντά τε κατ' ἀνδραγαδίην
Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγένετο, καὶ ὡς ἐσσοῦτο
τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα,
ἢ τε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξ-
ελθεῖν διζήμενον Γέλωνα. Ἔσι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχη-
δο- 20

167

Carthagini-

χηδονίων ὅδε ὁ λόγος λεγόμενος, εἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ ^{ensium de}
 μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο, ἐξ ^{eodem nar-}
 ἡοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης· ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ ^{ratio. Quem}
 λέγεται ἐλκῦσαι τὴν σύσασιν· ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ ^{defuncto}
 τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ ἐκαλλι- ^{honorem}
 ρέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων· ^{habeant.}
 ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἐωῦτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπι-
 σπένδων τοῖσι ἱεροῖσι, ὥσε ἐωῦτὸν ἐς τὸ πῦρ· οὕτω δὲ
 10 κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκα
 τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς
 Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, οἱ θύουσιν, τοῦτο δὲ,
 μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλινσι τῶν ἀποικί-
 δων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνη. τὰ μὲν ἀπὸ Σικε-
 λίας, τοσαῦτα. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι
 ἀγγέλοισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμ- ¹⁶⁸
 βανον οἱ αὐτοὶ οἵπερ καὶ ἐς Σικελίην ἀπύκατο, λέγον- ^{Corcyraei}
 τες τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ ^{Græcis an-}
 5 δὲ παρ' αὐτὰ μὲν ὑπὶ σκοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυ- ^{xilia contra}
 νέειν, φράζοντες ὡς οὐ σφί περιόπτει ἐστὶ ἡ Ἑλλάς ^{Xerxem}
 ἀπολλυμένη· ἦν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν αλλο ἢ ^{polliciti,}
 δουλεύουσιν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν· ἀλλὰ τιμωρητέον ^{qua fraude}
 εἴη ἐς τὸ δυνατώτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσω- ^{illos deluse-}
 10 πα. ἐπεὶ δὲ εἶδει βοηθέειν, ἀλλὰ νοεῦντες, ἐπλήρωσαν ^{riunt.}
 νέας ἐξήκοντα· μόγις δὲ ἀναχθέντες, προσέμιξαν τῇ
 Πελοποννήσῳ, καὶ περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς
 Λακεδαιμονίων ἀνεκώχευον τὰς νέας, παραδοκέοντες
 καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ἣ πεσέεται· ἀελπτέοντες μὲν
 15 τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσῃν,
 κατακρατήσαντα πολλὸν, ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος.
 ἐποίησαν ὦν ἐπίτηδες, ἵνα ἔχῃ πρὸς τὸν Πέρσῃν λέγειν
 τοιάδε· “ ὦ βασιλεῦ, ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν
 “ Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύνα-
 20 “ μιν οὐκ ἐλαχίστην, οὐδὲ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες
 “ ἂν, ἀλλὰ πλείους μετὰ γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐδελήσα-
 “ μὲν τοι ἀντιοῦσθαι, οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι.” τοι-
 αῦτα λέγοντες, ἤλπιζον πλεόν τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι·
 τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλ-
 25 ληνάς σφί σκῆψις ἐπεποιήτο, τῇπερ δὴ καὶ ἐχρήσαντο.

169

Cretenses
opem ferre
Græciæ pa-
ratos oracu-
lum Delphi-
cum a con-
silio deter-
ret.

αἰτιωμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐδοήθεον, ἔφασαν
πληρῶσαι μὲν ἐξήκοντα τριήρεις, ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέ-
μων ὑπερβαλέειν Μαλέην οὐκ οἰοί τε γενέσθαι· οὕτω
οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ οὐδεμιῇ κακότητι λει-
φθῆναι τῆς ναυμαχίας. ἔτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς 30

Ἕλληνας. Κρηῖτες δὲ, ἐπεὶ τέ σφεας παρελάμβανον
οἱ ἐπὶ τούτοις ταχθέντες Ἑλλήνων, ἐποίησαν τοιόνδε.
πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν
ἐπειρώτων, εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλ-
λάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο· “ ὦ νήπιοι, ἐπιμέμ- 5
“ φεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως
“ ἐπεμψε μηνίων δακρύματα· ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρή-
“ ξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς
“ δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἀρπαχθεῖσαν ὑπ’ ἀνδρὸς
“ βαρβάρου γυναῖκα.” ταῦτα οἱ Κρηῖτες ὡς ἀπενει- 10

170

Obiter de
cæde Mi-
nois, Sicili-
ensi Cre-
tensium ad
eam ulcis-
cendam
expeditio-
ne, Creticis
in Italia co-
loniis, Ta-
rentinorum
ac Rhegino-
rum infau-
sto adversus
illas bello,
Micytho
Rhegii pro-
curatore,

χθέντα ἤκουσαν, ἔσχοντο τῆς τιμωρίας. Λέγεται γὰρ
Μίνω κατὰ ζήτησιν Δαιδάλῳ ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν
νῦν Σικελίην καλευμένην, ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ. ἀνὰ δὲ
χρόνον Κρηῖτας, θεῶ σφε ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πο-
λιχνιτέων τε καὶ Πραισίων, ἀπικομένους σόλῳ μεγάλῳ ἐς 5
Σικανίην, πολιορκεῖν ἐπ’ ἔτεα πέντε πόλιν Κάμικον, τὴν
κατ’ ἐμὲ Ἀκραγαντῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμέ-
νους οὔτε ἐλεῖν, οὔτε παραμένειν, λιμῷ συνεσεῶτας,
ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι
πλώοντας, ὑπολαβόντα σφέας χειμῶνα μέγαν ἐκ- 10
βαλέειν ἐς τὴν γῆν. συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων,
οὐδεμίην γὰρ σφι ἔτι κοριδὴν ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐν-
θαῦτα Ὑρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναί τε καὶ
μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, Ἰήπυγας Μεσσα-
πίους γενέσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἡπειρώ- 15
τας. ἀπὸ δὲ Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκίσαι, τὰς δὲ
Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῶν ἐξανισάντες, προσ-
έπταισαν μεγάλως· ὥς φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗ-
τος δὴ ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων τέ Τα-
ραντίνων καὶ Ῥηγίων· οἱ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου 20
ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀσῶν, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Τα-
ραντῖνοισι, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω· αὐτέων δὲ Τα-
ραντίνων οὐκ ἐπέην ἀριθμὸς. ὁ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης

ἔων Ἀναξίλειω, ἐπίτροπος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος
 20 ὅσπερ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥηγίου, καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων
 οἰκήσας, ἀνέβηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάν-
 τας. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίους τε καὶ Ταραν- 171
 τίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε. ἔς δὲ τὴν Cretæ cala-
 Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραῖσιοι, ἐσθαικίζε- mitatibus.
 σθαι ἄλλες τε ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα Ἕλληνας. τρίτη Hujus insu-
 5 δὲ γενεῇ μετὰ Μίνω τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊ- læ alii aliis
 κά. ἐν τοῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἑόντας Κρή- temporibus
 τας τιμωροὺς Μενέλεω. ἀντὶ τουτέων δὲ σφί ἀπονοσή- incolæ.
 σασι ἐκ Τροίης, λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐ-
 τοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι. ἔς τε τοδεύτερον ἐρημωθεῖ-
 10 σης Κρήτης, μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν
 νέμεσθαι Κρήτας. ἡ μὲν δὲ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦ-
 τα, ἔσχε βουλομένους τιμωρῆειν τοῖσι Ἕλλησι. Θεσ- 172
 σαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τοπρῶτον ἐμήδισαν, ὡς διέ- Thessali
 δεξαν, ὅτι οὐ σφιν ἤνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμηχανέωντο. Græcorum
 ἐπεὶ τε γὰρ ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν rebus pri-
 5 Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν mum fa-
 ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἔσαν ἀλισμένοι πρόβουλοι vent,
 τῆς Ἑλλάδος, ἀραιορημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ
 ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ
 τέτρες τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον. “ Ἄνδρες Ἕλ-
 10 “ ληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικὴν,
 “ ἵνα Θεσσαλίῃ τε καὶ ἡ σύμπασα ἡ Ἑλλὰς ἐν σκέπῃ
 “ τῆς πολέμου. ἡμεῖς μὲν νυν ἐτοῖμοί εἰμεν συμφυλάσσειν.
 “ πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν πολλήν. ὥς εἰ μὴ
 “ πέμψετε, ἐπίσασθε ἡμέας ὁμολογήσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ
 15 “ γὰρ τοι προκατημένους τοσοῦτο πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλά-
 “ δος, μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπολέσθαι. βοηθέειν δὲ οὐ
 “ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῖν οὐδεμίην οἰοί τέ εἶσε προσ-
 “ φέρειν. οὐδαμᾶ γὰρ ἀδυνασίης ἀνάγκη κρέσσων ἔφυ.
 “ ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοὶ τινα σωτηρίην μηχανεώ-
 “ μενοι.” ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσσαλοί. Οἱ δὲ Ἕλλη- 173
 νες πρὸς ταῦτα ἐβηλεύσαντο ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ sed quod ab
 θάλασσαν πεζὸν στρατὸν φυλάξοντα τὴν ἐσβολήν. ὡς δὲ illis se de-
 συνελέχθη ὁ στρατός, ἔπλεε δι’ Εὐρίπου. ἀπικόμενος δὲ stitutos cer-
 5 τῆς Ἀχαιΐης ἐς Ἄλωνα, ἀποβάς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, nerent,

τὰς νέας αὐτοῦ καταλιπών. καὶ ἀπῆκετο ἐς τὰ Τέμπεια
ἐς τὴν ἐσβολὴν, ἥπερ ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς
Θεσσαλίην φέρει παρὰ Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐ-
λύμπου τε οὖρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὀσσης. ἐνθαῦτα ἐσρα-
τοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων κατὰ μυρίους ὀπλίται συλλε- 10
γέντες· καὶ σφί προσῆν ἡ τῶν Θεσσαλῶν ἵππος. ἐσρα-
τήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν, Εὐαίνετος ὁ Καρήνου ἐκ
τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος, γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ
βασιλῆϊου· Ἀθηναίων δὲ, Θεμισοκλῆς ὁ Νεοκλέος.
ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα. ἀπικόμενοι γὰρ ἄγ- 15
γελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω, ἀνδρὸς Μακε-
δόνος, συνεβούλευόν σφί ἀπαλλάσσεσθαι, μηδὲ μένοντας
ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ
ἐπιόντος· σημαίνοντες τὸ πλῆθος τῆς στρατιῆς καὶ τὰς
νέας. ὥς δὲ οὗτοί σφί ταῦτα συνεβούλευον, χρηστὰ γὰρ 20
ἐδόκεον συμβουλεύειν, καὶ σφί εὖνοος ἐφαίνετο ἐὼν ὁ
Μακεδὼν, ἐπεΐθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδίῃ ἦν τὸ πεί-
θον, ὥς ἐπύθοντο καὶ ἄλλη ἐοῦσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσα-
λοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περρραιβῶν κατὰ
Γόννον πόλιν, τῇπερ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ Ξέρξεω. 25
καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὀπίσω ἐπο-
ρεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμὸν. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην
στρατηίη, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώ-
πην ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ἐόντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ
δὲ ἐρημωθέντες συμμάχων, οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύ-
μως, οὐδ' ἔτι ἐνδοιασῶς, ὥς ἐν τοῖσι πρῆγμασι ἐφαί- 5
νοντο βασιλεῖ ἄνδρες ἐόντες χρησιμώτατοι. Οἱ δὲ
Ἕλληνες ἐπεὶ τε ἀπῆκατο ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἐβουλεύοντο
πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου, ἥ τε γήσονται
τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἷοισι χώροισι. ἡ νικῶσα δὲ
γνώμη ἐγένετο, τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλά- 5
ξαι. σεινοτέρη γὰρ ἐφαίνετο ἐοῦσα τῆς ἐς Θεσσα-
λίην, καὶ ἅμα ἀγχοτέρη τε τῆς ἐωϋτῶν. τὴν δὲ ἀτρα-
πὸν δι' ἣν ἤλωσαν οἱ ἀλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύ-
λῃσι, οὐδὲ ἤδεσαν ἐοῦσαν πρότερον ἢπερ ἀπικόμενοι
ἐς Θερμοπύλῃς ἐπύθοντο Τρηχινίων. ταύτην ὦν ἐβου- 10
λεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβολὴν, μὴ παριέναι ἐς
τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ ναυτικὸν στρατὸν

174

coacti bar-
baros se-
quuntur.

175

Delecta a
Græcis ad
excipien-
dum ho-
stium impe-
tum Ther-
mopylae et
Artemisium.

πλέειν γῆς τῆς Ἰσθμιαίας ἐπὶ Ἀρτεμίσιον. ταῦτα
 γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐσὶ, ὥς περ πυνθάνεσθαι τὰ
 κατ' ἐκατέρους ἔοντα. Οἱ τε χώροι οὕτως ἔχουσι· τοῦτο
 μὲν, τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ πελάγους τοῦ Θρηϊκίου
 ἐξ εὐρέος συνάγεται ἐς σεινὸν πόρον, τὸν μεταξὺ ἔοντα
 νήσου τε Σκιάθου καὶ ἡπείρου Μαγνησίας· ἐκ δὲ τοῦ
 σεινοῦ, τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται αἰγια-
 λός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱρόν. ἡ δὲ αὖθις Τρηχῖνος ἔσοδος
 ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἐσὶ, τῇ σεινοτάτῃ, ἡμίπλεθρον. οὐ
 μέντοι κατὰ τοῦτό γ' ἐσὶ τὸ σεινότατον τῆς χώρας τῆς
 ἄλλης, ἀλλ' ἐμπροσθεν τε Θερμοπυλέων καὶ ὀπισθεν·
 10 κατὰ τε Ἀλπηνοὺς ὀπισθεν ἔοντας εὐῶσα ἀμαξιτὸς
 μούνη, καὶ ἐμπροσθεν κατὰ Φοίνικα ποταμὸν, ἀγχοῦ
 Ἀνθηλῆς πόλιος, ἀμαξιτὸς ἄλλη μούνη. τῶν δὲ Θερ-
 μοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἐσπέρας, ὅρος ἀβατόν τε καὶ ἀπό-
 κρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἴτην· τὸ δὲ πρὸς
 15 τὴν ἡῶ τῆς ὁδοῦ, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεια. ἐσὶ
 δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρος κα-
 λέουσι οἱ ἐπιχώριοι· καὶ βωμὸς ἱδρυταὶ Ἡρακλέος ἐπ'
 αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς·
 καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ
 20 τεῖχος, δείσαντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν
 οἰκῆσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήν περ νῦν ἐκτέαται. ἄτε
 δὴ πειρωμένων τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἀσρέφεςθαί σφεας, τῷτο
 προεφύλαξαντο οἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε
 ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἔσοδον, ὥς ἂν χαραδρωθεῖη ὁ χώρος·
 25 πᾶν μηχανεώμενοι ὅπως μὴ σφὶ ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ
 ἐπὶ τὴν χώραν. τὸ μὲν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ πα-
 λαιοῦ τε ἐδέδμητο, καὶ τὸ πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου
 ἔκειτο. τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαρῦναι
 ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δὲ ἐσὶ ἀγχο-
 30 τάτῳ τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὖνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισι-
 τιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ Ἕλληνες. Οἱ μὲν νυν χώροι οὗ-
 τοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδευοι. ἅπαντα
 γὰρ προσκεψάμενοι καὶ ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλή-
 θεϊ ἔξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφί-
 5 ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὥς δὲ
 ἐπύθοντο τὸν Πέρσῃν ἔοντα ἐν Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ

178
Oraculum
Delphis da-
tum de ven-
tis contra
hostes auxi-
lio futuris :
unde pri-
mum nata
spes servan-
dae Græciæ.
Ventorum
apud Del-
phos divi-
nus cultus.

τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐσρατεύοντο αὐτέων οἱ μὲν, ἐς Θερμοπύλας
πεζῇ, ἄλλοι δὲ, κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμίσιον. Οἱ
μὲν δὲ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες.
Δελφοὶ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηριάζοντο τῷ θεῷ
ὑπὲρ ἐωϋτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταρρώδηκότες. καί
σφι ἐχρήσθη ἐνέμοισι εὐχεσθαι· μεγάλους γὰρ τούτους
ἔσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι
τὸ μαντήϊον, πρῶτα μὲν, Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι
εἶναι ἐλευθέροισι ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι·
καί σφι δεινῶς καταρρώδέουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγεί-
λαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο· μετὰ δὲ ταῦτα, οἱ
Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃ, τῇ-
περ τῆς Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενός ἐστι, ἐπ'
ἧς καὶ ὁ χώρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ θυσίησί
σφεας μετήϊσαν. Δελφοὶ μὲν νυν κατὰ τὸ χρηστήριον
ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἱλάσκονται.

179

E barbarorum navi-
bus decem versus in-
sulam Sciathum præ-
missæ, incidunt in tres
Græcorum naves illic
excubantes, quarum

Ὁ ΔΕ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς ὁρμεώμενος ἐκ
Θέρμης πόλιος, παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλε-
ύσῃσι δέκα ἰδὺ Σκιάθου· ἐνθα ἔσαν προφυλάσ-
σασθαι νέες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰ-
γιναίη καὶ Ἀττική. προῖδόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας

180-81

duas cum
ipsis viris,

τῶν βαρβάρων, ἐς φυγὴν ὥρμησαν. Τὴν μὲν δὲ Τροιζη-
νίην τῆς ἧρχε Πρηξῖνος, αὐτίκα αἰρέουσι ἐπισπόμενοι οἱ
βάρβαροι. καὶ ἐπειτα τῶν ἐπιβαλέων αὐτῆς τὸν καλλιζεύον-
τα ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν πρῶτην τῆς νηὸς, ἐσφαξαν, δια-
δέξιον ποιεύμενοι τὸν εἶλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ
κάλλισον. τῷ δὲ σφαγιασθέντι τούτῳ οὐνομα ἦν Λέων·

181

τάχα δ' αὖ τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιο. Ἡ δὲ
Αἰγιναίη τῆς ἐτρηράρχεε Ἀσωνίδης, καὶ τινὰ σφι θό-
ρυβον παρέσχε, Πύθεω τοῦ Ἰσχενοῦ ἐπιβατεύοντος,
ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην· ὃς ἐπειδὴ
ἡ ναὺς ἠλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ
κατεκρεουργήθη ἅπας. ὥς δὲ πεσὼν οὐκ ἀπέθανε, ἀλλ'
ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν,
δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου, περιποιῆσαί μιν περὶ πλείστου
ἐποιήσαντο, σμύρνην τε ἰώμενοι τὰ ἔλκεα, καὶ σινδόνης
βυσσίνης τελαμῶσι κατειλίσσοντες. καὶ μιν, ὥς ὀπί-
σω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἐωϋτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν

ἐκπαγλεόμενοι πᾶσιν τῇ στρατιῇ, περιέποντες οὗ· τοὺς
 δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηϊ ταύτῃ, περιεῖπον ὥς 182
 ἀνδράποδα. Αἱ μὲν δὲ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθη- tertiam, classariis
 σαν. ἡ δὲ τρίτη τῆς ἐτρηιάρχεις Φόρμος, ἀνὴρ Ἀθη- post navem
 ναῖος, φεύγουσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐμβολὰς τοῦ Πηνειοῦ. ad littus al-
 καὶ τοῦ μὲν σκάφους ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ lisam dila-
 5 ἀνδρῶν, οὐ. ὥς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέαν οἱ psis, vacuam
 Ἀθηναῖοι, ἀποδορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι capiunt.
 ἐκομίσθησαν ἐς τὰς Ἀθήνας. ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Qua re co-
 Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρ- gnita, Græ-
 σῶν ἐκ Σκιάδου. πυνθόμενοι δὲ καὶ καταρρώδησαντες, corum clas-
 10 ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μετωρμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλά- sis hostes
 ξοντες μὲν τὸν Εὐριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους πε- metuens,
 ρὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίης. Τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν 183 Artemisio
 βαρβάρων τρεῖς ἐπέλασαν περὶ τὸ ἔρμα τὸ μεταξὺ ἐὼν relicto Chal-
 Σκιάδου τε καὶ Μαγνησίης, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. cidem in
 ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ σήλην λίθου ἐπέθηκαν, Eubœa re-
 5 κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἔρμα, ὀρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, trocedit.
 ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνει καθαρὸν, ἐπέπλεον πᾶ- 183
 σησι τῇσι νηυσὶ, ἔνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν
 βασιλέως ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἔρμα σφι κατη-
 γήσατο ἐὼν ἐν πόρῳ μάλισα Πάμμων Σκύριος. πανη-
 10 μερὸν δὲ πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἐξανύουσι τῆς Μα-
 γνησίης χώρας ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν
 μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος
 ἀκτῆς. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερμο- 184-87
 πυλέων, ἀπαθῆς τε κακῶν ἦν ὁ στρατός, καὶ πλῆθος Quantum
 ἦν τῆνικαῦτα ἔτι, ὥς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὕρισκω, hominum
 τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης, εὐσεύων nummum
 5 ἐπτὰ καὶ διηκοσιέων καὶ χιλιέων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκά- et quam im-
 σων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον, τέσσερας καὶ εἴκοσι μυριά- manem om-
 δας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὥς ἀνὰ nis generis
 διηκοσίους ἀνδρας λογιζομένοισι ἐν ἐκάστῃ νηϊ. ἐπεβά- apparatum
 10 τευον δὲ ἐπὶ τούτων τῶν νεῶν, χωρὶς ἐκάστων τῶν ἐπι- Xerxes ad
 χωρίων ἐπιδατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων, Sepiadem
 τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνονται τρισμύ- Thermopy-
 ριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκόσιοί τε καὶ δέκα. tasque et
 προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ex Asia, et
 10 ex Europa
contra Græ-
cos condu-
xerit. Xer-
xes ipse
omnium

pulcherri-
mus et pro-
cerissimus.

ἐκ τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας ὅ, τι πλεον ἦν αὐτέων
ἢ ἔλασσον ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐκείναι. συνελέχθη δὲ 15
ταῦτα τὰ πλοῖα, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἰρήθη, τρις-
χίλια. ἤδη ὦν ἂν ἦν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες
καὶ εἴκοσι. τοῦτο μὲν νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσίας ναυτικὸν
ἦν, σύμπαν ἐὼν πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χι-
λιάδες τε ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτὰ, καὶ πρὸς, ἑκα- 20
τοντάδες ἕξ, καὶ δεκάς. τοῦ δὲ πεζοῦ, ἑβδομήκοντα
καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγίνοντο· τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ
μυριάδες. προσθήσω δὲ ἔτι τούτοισι τὰς καμήλους τοὺς
ἐλαύνοντας Ἀραβίους, καὶ τοὺς τὰ ἄρματα Λίβυας,
πληθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας. καὶ δὴ τό, τε ἐκ 25
τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πληθος συντιθέμενον, γίνεται
διηκόσιαί τε μυριάδες καὶ τριήκοντα καὶ μία, καὶ πρὸς,
χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ δεκάς. τοῦτο
μὲν δὴ τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίας στρατευμα ἐξαναχθέν
εἴρηται, ἄνευ τε τῆς Θερραπηϊῆς τῆς ἐπομένης, καὶ τῶν 30
185 σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοισι. Τὸ
δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στρατευμα ἔτι προσλο-
γισέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ· δόκησιν δὲ δεῖ
λέγειν. νέας μὲν νυν οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἕλληνες, καὶ ἐκ
τῶν νήσων τῶν ἐπικειμένων τῇ Θρηίκῃ, παρείχοντο 5
εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μὲν νυν τούτων τῶν νεῶν, ἄνδρες
τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πεζοῦ δὲ, τὸν
Θρηίκες παρείχοντο, καὶ Παῖονες, καὶ Ἑορδοὶ, καὶ
Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος, καὶ Βρύγοι, καὶ
Πίερες, καὶ Μακεδόνες, καὶ Πεῤῥαῖβοι, καὶ Ἐνιῆνες, 10
καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσοι
τῆς Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται· τούτων τῶν
ἐθνέων, τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται
ὦν αἱ μυριάδες κείνησι προσεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς
Ἀσίας, γίνονται ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι μυριάδες 15
διηκόσiai καὶ ἐξήκοντα καὶ τέσσερες· ἔπεισι δὲ ταύτῃ-
186 σι ἑκατοντάδες ἑκκαίδεκα, καὶ δεκάς. Τοῦ μαχίμου
δὲ τούτου ἑόντος ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν Θερραπηϊὴν τὴν
ἐπομένην τούτοισι, καὶ τοὺς ἐν τοῖσι σιταγωγοῖσι ἀκά-
τοισι ἑόντας, καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοισι πλοίοισι, τοῖ-
σι ἅμα πλέουσι τῇ στρατιῇ, τούτους τῶν μαχίμων 5

ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ πλεῦνας. καὶ
 δὴ σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοισι εἶναι, καὶ οὔτε πλεῦνας,
 οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν. ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ,
 ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνησι. οὕτω πεντηκο-
 10 σίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτῶ, καὶ χιλιάδας
 τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν
 ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος καὶ Θερμο-
 πυλέων. Οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνάπαντος στρατεύματος
 τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιτοποιέων, καὶ
 παλλακέων, καὶ εὐνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα
 ἀριθμόν· οὐδ' αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων
 5 τῶν ἀχθοφόρων, καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐπομένων, οὐδ'
 ἂν τουτέων ὑπὸ πλήθους οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥς
 οὐδέν μοι θάῤυμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν
 ποταμῶν ἔσι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅπως τὰ σιτία ἀντέ-
 χρησε θάῤυμά μοι μυριάσι τοσαύτησι. εὐρίσκω γὰρ
 10 συμβαλλεόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης
 ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλεόν, ἑνδεκα μυριάδας μεδίμνων
 τελεομένας ἐπ' ἡμέρη ἑκάστη, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε
 ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ
 εὐνούχοισι, καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι.
 15 ἀνδρέων δ' εἰσέων τοσούτων μυριαδέων, κάλλεός τε
 εἵνεκα καὶ μεγάλτερος οὐδεὶς αὐτέων ἀξιονικότερος ἦν
 αὐτοῦ Ξέρξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος. Ὁ δὲ δὴ ναυτι-
 κὸς στρατὸς ἐπεὶ τε ὀρμηθεὶς ἔπλεε, καὶ κατέσχε τῆς
 Μαγνησίης χώρας ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθα-
 ναίης τε πόλιος ἑόχτα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ
 5 πρῶται τῶν νεῶν ἤρμεον πρὸς τῇ γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ'
 ἐκείνησι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἑόντος οὐ
 μεγάλου, πρόκροσσαι ὀρμέοντο ἐς πόντον, καὶ ἐπὶ
 ὀκτῶ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην οὕτω. ἅμα δὲ
 ὄρθρω, ἐξ αἰθρίας τε καὶ νηνεμίας τῆς θαλάσσης
 10 ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμῶν τε μέγας καὶ πολ-
 λὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίην κα-
 λέουσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι
 μὲν νυν αὐτέων αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον, καὶ
 τοῖσι οὕτω εἶχε ὄρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα
 15 ἀνασπάσαντες τὰς νέας, καὶ αὐτοὶ τε περιῆσαν καὶ

187

188

Persarum
 naves dum
 ad Sepia-
 dem com-
 morantur,
 ingens coor-
 ta tempe-
 stas earum
 multas
 frangit.

αἱ νέες αὐτέων· ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίαις ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἴπνους καλεομένους τοὺς ἐν Πηλῖω, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον· αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. ἦν δὲ τοῦ χειμῶνος χρῆ-²⁰μα ἀφόρητον. Λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βο-

189

Boreas et
Orithyia ab
Atheniensi-
bus in auxi-
lium vocati.
Sacellum
Boreæ ad
Ilissum flu-
vium.

ρῆν ἐκ Θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφί ἄλλου χρησηρίου, τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι. Βορῆς δὲ, κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυναῖκα Ἀττικήν, Ὠρειθυίην τὴν Ἐρεχθίδος. κατὰ δὲ τὸ κῆδος⁵ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς Φάτις ὥρμηται, συμβαλλεόμενοι σφί τὸν Βορῆν γαμβρὸν εἶναι, καὶ ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι, ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἔθυσον τε καὶ ἐπεκαλέοντο τὸν τε Βορῆν καὶ τὴν Ὠρειθυίην, τιμωρῆσαί σφί καὶ¹⁰ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἀθῶν. εἰ μὲν νυν διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὀρμέουσι ὁ Βορῆς ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἶπαι· οἱ δ' ὦν Ἀθηναῖοί σφί λέγουσι βοηθήσαντα τὸν Βορῆν πρότερον, καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσασθαι· καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βο-¹⁵ρέω ἰδρύσαντο παρὰ ποταμὸν Ἰλισσόν. Ἐν τούτῳ τῷ

190

Quot naves
hominesque
illa tempe-
stas absor-
serit. Ami-
nocles, ad
Sepiadem
fundos pos-
sicens, ex
hoc naufra-
gio immen-
sas divitias
nactus.

πόνῳ νέας οἱ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθαρεῖναι, τετρακοσίῃων οὐκ ἐλάσσονας, ἀνδρας τε ἀναριθμήτους, χρημάτων τε πλῆθος ἀφθονον· ὥς Ἀμεινοκλέϊ τῷ Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχέοντι περὶ Σηπιάδα, με-⁵γάλως ἡ ναυηγία αὕτη χρηστὴ ἐγένετο· ὅς πολλὰ μὲν χρύσεια ποτήρια ὑσέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργύρεα· θησαυρούς τε τῶν Περσέων εὔρε, ἄλλα τε χρύσεια ἀφάτα χρήματα περιεβάλετο. ἀλλ' ὁ μὲν, τᾶλλα οὐκ εὐτυχέων, εὐρήμασι μέγα πλούσιος¹⁰ ἐγένετο· ἦν γὰρ τις καὶ τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυ-

191

Quarto de-
mum die,
post sacra
a magis ma-
ri placando
facta, venti
rabies seda-
tur. Sepias
Thetidi Ne-

πεῦσα παιδοφόνος. Σιταγῶγῶν δὲ ὀλκάδων, καὶ τῶν ἄλλων πλοίων διαφθειρομένων, οὐκ ἐπὶν ἀριθμός· ὥς δὲ δείσαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ, μή σφί κε-
κακωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοὶ, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν ναυηγίων περιεβάλοντο. ἡμέρας γὰρ ὀὐκ ἐχείμαζε⁵ τρεῖς· τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες, καὶ καταείδον-
τες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι, πρὸς τε τούτοις, καὶ

- τῇ Θεῇ καὶ τῇσι Νηρηΐσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτη ^{reīdibusque} ^{sacra.} ἡμέρη, ἢ ἄλλως πως αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. τῇ δὲ
- 10 Θεῇ ἔθυσον, πυθόμενοι παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὥς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἀρπασθεῖη ὑπὸ Πηλῆος, εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιάς ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηΐδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτη ἡμέρη ἐπέπαυτο. Τοῖ- 192
- σι δὲ Ἑλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν Εὐ- ^{Audita bar-} ^{barorum} ^{strage, clas-} ^{sis Græco-} ^{rum Ar-} ^{temisium} ^{repetit. Ne-} ^{ptunus Ser-} ^{vator.}βοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' ἧς ὁ χει-
μῶν πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενόμενα
5 περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ, ὥς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι
σωτῆρι εὐξάμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην
ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐλπίσαντες ὀλίγας
τινάς σφι ἀντιξόους ἔσεσθαι νῆας· οἱ μὲν δὴ τοδεύτερον
ἐλθόντες, περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχουν, Ποσειδέω-
10 νος σωτῆρος ἐπωνυμίην ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τὸδε
νομίζοντες. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὥς ἐπαύσατό τε ὁ ἀνε- 193
μος, καὶ τὸ κύμα ἔσρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ^{Aphetæ ad} ^{sinum Pega-} ^{sæum sitæ,} ^{unde no-} ^{men acce-} ^{perint. Quo-} ^{dum naves} ^{Persarum,} ^{Sepiade re-} ^{licta, prove-} ^{huntur.}
ἔπλεον παρὰ τὴν ἠπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην
τῆς Μαγνησίης, ἰθεῖαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ
5 Παγασέων φέροντα. ἔσι δὲ χώρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ
τῆς Μαγνησίης, ἐνθα λέγεται τὸν Ἡρακλῆα κατα-
λειφθῆναι ὑπὸ Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς
'Αργοῦς ἐπ' ὕδαρ πεμφθέντα, εὖτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον
ἐς Αἶαν τὴν Κολχίδα· ἐνθεῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμε-
10 νοι ἐς τὸ πέλαγος ἀφήσειν. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὐ-
νομα γέγονε Ἀφέται. ἐν τούτῳ ὦν ὄρμον οἱ Ξέρξης
ἐποιεῦντο. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νηῶν τουτέων ἔτυχόν 194
τε ὕσεται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι, καὶ πως κατεΐδον τὰς ^{earum quin-} ^{decim, dūce} ^{Sandoce,}
ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νῆας. ἔδοξάν τε δὴ τὰς ^{quem Dari-} ^{us olim ob} ^{causam in-} ^{juste judi-} ^{catam capi-} ^{tis damna-} ^{verat, Græ-} ^{corum in} ^{manus inci-} ^{dunt.}
σφετέρως εἶναι οἱ βάρβαροι, καὶ πλέοντες, ἔπεσον ἐς τοὺς
5 πολεμίους· τῶν ἐσρατήγεε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος
ὑπαρχος Σανδῶκης ὁ Θαμασίου. τὸν δὴ πρότερον του-
τέων βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ τοιγῶδε λαβὼν, ἀνε-
σαύρωσε, ἐόντα τῶν βασιληϊῶν δικασέων, ὅτι ὁ Σαν-
δῶκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκησε. ἀνακρεμα-
10 σθέντος ὦν αὐτοῦ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὖρὲ οἱ πλέω
ἀγαθὰ τῶν ἀρμασθημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βα-
σιληϊόν· εὐρῶν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὥς ταχύ-

- τερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασι-
λῆα μὲν δὴ Δαρεῖον οὕτω διαφυγῶν μὴ ἀπολέσθαι, πε-
ριῆν· τότε δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας καταπλώσας, ἔμελ-¹⁵
λε οὐ τοδεύτερον διαφυγῶν ἔσεσθαι. ὥς γάρ σφεας
εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες, μαθόντες αὐτέων τὴν
γινομένην ἀμαρτάδα, ἐπαναχθέντες, εὐπετέως σφέας
εἶλον. Ἐν τούτων μιῇ Ἀρίδωλις πλέων ἦλω, τύραν-
νος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ. ἐν ἐτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος
στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημοπόου· ὃς ἦγε μὲν δωδέκα
νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δὲ σφεων τὰς ἑνδεκα τῷ
χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μιῇ τῇ περιγε-⁵
νομένη καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἦλω. τούτους οἱ
Ἕλληνες ἐξισορήσαντες τὰ ἐξούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ
τῆς Ξέρξεω στρατιῆς, ἀποπέμπουσι δεδεμένους ἐς τὸν
Κορινθίων Ἰσθμόν. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς τῶν βαρβάρων
στρατὸς, πᾶρεξ τῶν πεντεκαίδεκα νεῶν τῶν εἶπον Σανδῶ-
κεα στρατηγέειν, ἀπῆκετο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ
ὁ πεζὸς πορευθεὶς διὰ Θεσσαλίας καὶ Ἀχαιῆς, ἐσβε-
βληκῶς ἦν καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιέας· ἐν Θεσσαλίῃ⁵
μὲν ἀμιλλαν ποιησάμενος ἵππων τῶν ἐωῦτοῦ, ἀποπει-
ρώμενος καὶ τῆς Θεσσαλίας ἵππου, πυθόμενος ὥς ἀρί-
στη εἴη τῶν ἐν Ἑλλησι· ἔνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλί-
ποντο πολλόν. τῶν μὲν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν,
Ὀνόχωνος μῦθος οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον,¹⁰
πινόμενος· τῶν δὲ ἐν Ἀχαιῇ ποταμῶν ῥεόντων, οὐδὲ
ὅσις μέγιστος αὐτέων ἐστὶ Ἠπιδανὸς, οὐδὲ οὗτος ἀντ-
έσχε, εἰ μὴ Φλαύρως. Ἐς Ἄλωνα δὲ τῆς Ἀχαιῆς ἀπι-
κομένῳ Ξέρξει, οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ
πᾶν ἐξηγέεσθαι, ἔλεγον οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ
ἶσθον τοῦ Λαφυσίου Διός· ὥς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμηχα-
νήσατο Φρίξῳ μῆρον σὺν Ἰνοῖ βουλεύσας· μετὰ δὲ, ὥς⁵
ἐκ Θεοπροπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογό-
νοισι ἀέθλους τοιούσδε· ὃς ἂν ἢ τῷ γένεος τούτου πρεσβύ-
τατος, τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πυρτανηίου,
αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πυρτα-
νήϊον οἱ Ἀχαιοί· ἣν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅκως ἔξεισι, πρὶν¹⁰
ἢ θύσεσθαι μέλλῃ· ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοις, πολλοὶ ἤδη
τῶν μελλόντων τούτων θύσεσθαι, δείσαντες, οἴχοντο

195
Capti in iis
etiam Arido-
lis, Alaban-
dorum in
Caria ty-
rannus, et
Penthylus,
Paphiorum
dux.

196
Reliqua
classis A-
phetas te-
net. Copia-
rum pede-
strium iter
per Thessa-
liam ad si-
num Malia-
cum. Thes-
salorum e-
quitatus.
Fluvii ali-
quot Thes-
saliae epoti.

197
Alos. Jupi-
ter Laphy-
stius. Atha-
mantis po-
steri.

ἀποδράντες ἐς ἄλλην χώραν· χρόνου δὲ προΐοντος ὀπίσω
 κατελθόντες, ἣν ἀλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυ-
 15 τανήϊον, ὡς θύεται τε ἐξηγέοντο σέμμασι πᾶς πυκα-
 σθεῖς, καὶ ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθεῖς. ταῦτα δὲ πά-
 σχουσι οἱ Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι,
 διότι καθαρόν τῆς χώρας ποιευμένων Ἀχαιῶν ἐκ Θεο-
 προπίου Ἀθάμαντα τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύ-
 20 ειν, ἀπικόμενος οὗτος ὁ Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολ-
 χίδος, ἐρρύσατο· ποιήσας δὲ τοῦτο, τοῖσι ἐπιγενομέ-
 νοισι ἐξ ἐωῦτοῦ μῆνιν τοῦ Θεοῦ ἐνέβαλε. Ξέρξης δὲ
 ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγένετο, αὐτὸς
 τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατιῇ πάσῃ παρήγγειλε·
 25 τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην ὁμοίως καὶ τὸ
 τέμενος ἐσέβετο. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ τὰ 198
 ἐν Ἀχαιῇ. ἀπὸ δὲ τετέων τῶν χώρων ἦϊε ἐς τὴν Μηλί-
 δα παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ
 ῥηχίῃ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον
 5 τοῦτόν ἐστι χώρος πεδινὸς, τῇ μὲν, εὐρὺς, τῇ δὲ, καὶ
 κάρτα σεινός. περὶ δὲ τὸν χώρον τοῦτον οὖρεα ὑψηλὰ
 καὶ ἄβατα περικληθεῖ πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν, Τρηχί-
 νιαι πέτραι καλεόμεναι. πρώτη μὲν νυν πόλις ἐστὶ ἐν τῷ
 10 κόλπῳ, ἰόντι ἀπ' Ἀχαιῆς, Ἀντικύρη· παρ' ἣν ποτα-
 μὸς Σπερχήϊος ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδόι.
 ἀπὸ δὲ τούτου, διὰ εἴκοσίνου σαδίων ἄλλος ποταμὸς, τῷ
 οὐνομα κεῖται Δύρας, τὸν βοηθέοντα Ἡρακλεῖ καιομέ-
 νῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἴκο-
 σι σαδίων ἄλλος ποταμὸς ἐστὶ, ὃς καλεῖται Μέλας.
 Τρηχίς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τούτου ποταμοῦ 199
 πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατόν ἐστι
 πάσης τῆς χώρας ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων ἐς θάλασ-
 σαν, κατ' αὐτὴν Τρηχίς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ
 5, δισμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ οὐρεος, τὸ περι-
 κληθεῖ τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, ἐστὶ διασφάξ πρὸς μεσαμ-
 βρίην Τρηχίνο. διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς
 ῥέει παρὰ τὴν ὑπαρῆν τοῦ οὐρεος. Ἐστὶ δὲ ἄλλος Φοί- 200
 νιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ·
 ὃς ἐκ τῶν οὐρέων τούτων ῥέων, ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδόι.
 κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν σεινότατόν ἐστι· ἀμαξιτὸς

Maris aestus
 in sinu Ma-
 liaco. Situs
 terrae adja-
 centis. Pe-
 trae Trachi-
 nae. Anti-
 cyra. Flu-
 vii, Sperchi-
 us, Dyrras,
 Melas.

Trachin. A-
 sopus flu-
 vius.

Phoenix flu-
 vius. An-
 thela. Fana
 Ceteris Am-
 phictyonī-

dis et Amphictyonis herois. Sedes Amphictyonum.

201

Persarum castra in Trachinia: Græcorum, in transitu angustiarum ad Thermopylas.

202-3

Qui populi Græciæ illuc milites miserint.

203

204

Horum du-

γὰρ μίη μούνη δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ⁵
 πεντεκαίδεκα στάδια ἐς ἑς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μετα-
 ξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ Θερμοπυλέων κώμῃ τέ ἐστι τῇ
 οὐνομα Ἀνθήλη κεῖται, παρ' ἣν δὴ παρὰ ῥέων ὁ Ἀσω-
 πὸς, ἐς θάλασσαν ἐκδιδόι, καὶ χώρος περὶ αὐτὴν εὐρύς,
 ἐν τῷ Δήμητρος τε ἱερὸν Ἀμφικτυονίδος ἱδρυται, καὶ¹⁰
 ἔδραι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀφικτύονος ἱερὸν.
 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐσρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος
 ἐν τῇ Τρηχινίῃ· οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ. καλέε-
 ται δὲ ὁ χώρος οὗτος, ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων,
 Θερμοπύλαι· ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων,
 Πύλαι. ἐσρατοπεδεύοντο μὲν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοις⁵
 τοῖσι χωρίοις. ἐπεκράτεε δὲ, ὁ μὲν τῶν πρὸς βορρῇν
 ἄνεμον ἔχόντων πάντων μέχρι Τρηχίνος· οἱ δὲ, τῶν
 πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς
 ἡπείρου. Ἔσαν δὲ οἷδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν
 Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ. Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι
 ὀπλῖται, καὶ Τεγεατέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες
 ἑκατέρων· ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίας, εἴκοσι καὶ
 ἑκατόν· καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας, χίλιοι· τοσοῦτοι⁵
 μὲν Ἀρκάδων. ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακόσιοι· καὶ ἀπὸ
 Φλιοῦντος, διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα. οὗτοι
 μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρήσαν. ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν,
 Θεσπιδέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.
 Πρὸς τούτοις ἐπὶ κλητοὶ ἐγένοντο Λακροὶ τε οἱ Ὀπούν-
 τιοι πανστρατιῇ, καὶ Φωκέων χίλιοι. αὐτοὶ γὰρ σφεας
 οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων, ὥς
 αὐτοὶ μὲν ἦκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν
 συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσαν εἷεν ἡμέρην· ἡ θάλασσά⁵
 τέ σφι εἶη ἐν φυλακῇ, ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρομένη,
 καὶ Αἰγινήτεων, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν τα-
 χυθέντων, καὶ σφι εἶη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν
 ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἄνθρωπον· εἶναι δὲ θνη-
 τὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινόμενῳ⁸
 συνεμίχθη· τοῖσι δὲ μεγίστοις αὐτέων, μέγιστα· ὀφείλειν
 αὖ καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὥς ἔοντα θνητὸν, ἀπὸ τῆς δόξης
 πεσέειν ἄν. οἱ δὲ, ταῦτα πυνθανόμενοι, ἐβοήθουν ἐς τὴν
 Τρηχίνα. Τούτοις ἔσαν μὲν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ

κατὰ πόλιας ἐκάσων· ὁ δὲ θωῦμαζόμενος μάλισα καὶ
 παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Λακεδαιμόνιος ἦν,
 Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Λέοντος, τοῦ Εὐρυκρα-
 5 τίδεω, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυκράτεος, τοῦ Πολυ-
 δώρου, τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου, τοῦ Ἀρχέλεω,
 τοῦ Ἡγησίλεω, τοῦ Δορύσσου, τοῦ Λεωδότεω, τοῦ
 Ἐχεσράτου, τοῦ Ἡγίου, τοῦ Εὐρυσθέneos, τοῦ Ἀρισο-
 δήμου, τοῦ Ἀριστομάχου, τῷ Κλεοδαίου, τοῦ Ὑλλου, τῷ
 10 Ἡρακλέος· κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ
 ἀπροσδοκίτου. Διξῶν γάρ οἱ ἐόντων πρεσβυτέρων
 ἀδελφεῶν, Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς
 φροντίδος περὶ τῆς βασιληΐης. ἀποθανόντος δὲ Κλεο-
 μέneos ἀπαιδὸς ἔρσενος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἐόντος,
 5 ἀλλὰ τελευτήσαντος καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὲ ἐς
 Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληΐη· καὶ διότι πρότερος ἐγε-
 γόνεε Κλεομυρότου, οὗτος γάρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρί-
 δεω παῖς, καὶ δὴ καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὅς
 τότε ἦε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς
 10 κατεσεῶτας τριηκοσίους, καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες
 ἐόντες. παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς
 τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιά-
 δης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ εἵνεκα τούτους σπουδὴν
 ἐποιήσατο Λεωνίδης μούρους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι
 15 σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίzein. παρεκάλει ὦν
 ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἰδέναι εἴτε συμπέμψουσι, εἴτε
 καὶ ἀπερέουσιν ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμαχίην.
 οἱ δὲ, ἄλλοφρονέοντες, ἔπεμπον. Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ
 Λεωνίδην πρῶτους ἀπέπεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους
 ὀρῶντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι, στρατεύωνται, μηδὲ καὶ οὗ-
 5 τοι μηδίσωσι, ἣν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους·
 μετὰ δὲ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδῶν, ἔμελλον ὀρτάσαν-
 τες, καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ, κατὰ τάχος
 βοηθήσειν πανδημεί. ὥς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμά-
 χων ἐνένωντο καὶ αὐτοὶ ἑτέρα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ
 κατὰ τῷτὸ Ὀλυμπιάς τούτοις τοῖσι πρήγμασι συμ-
 10 πεσοῦσα. οὐκὼν δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθή-
 σεσθαι τὸν ἐν Θερμοπύλῃσι πόλεμον, ἔπεμπον τοὺς προ-
 δρόμους. οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσειν. Οἱ

ces : sum-
 mus dux,
 Leonidas,
 Spartano-
 rum rex.
 Ejus stem-
 ma u-que
 ab Hercule
 repetitum.

205

Qua ratione
 regnum
 Spariæ præ-
 ter spem
 nactus.

206

Præmissa
 Thermopylas
 a Græcis tan-
 tummodo exi-
 gua manus
 militum, quod
 Spartanos lu-
 dorum Car-
 niorum, cæte-
 ros Olympi-
 corum cele-
 bratio expe-
 ditione adhuc
 excluderet.

207

Leonidæ

magnanimi-
um consi-
lium, cæteris
Peloponne-
siis fugam
suadenti-
bus, impe-
tus barba-
rorum op-
periendi.

208

Speculator
a Xerxe ad
Græcorum
castra mis-
sus, quæ vi-
derit regi-
que nuntia-
verit.

209

Xerxis ac
Demarati
de hoc num-
tio collo-
quium.

δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πέλαις ἐγένετο τῆς
ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρώδεοντες, ἐβουλεύοντο περὶ
ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μὲν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι
ἐδόκεε ἐλθοῦσι εἰς Πελοπόννησον, τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν
φυλακῇ. Λεωνίδης δὲ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν περισπερ-
χέων ἑόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψηφί-
ζετο, πέμπειν τε ἀγγέλους εἰς τὰς πόλεις, κελεύοντάς
σφι ἐπιβοηθεῖν, ὥς ἑόντων αὐτέων ὀλίγων στρατὸν τῶν
Μήδων ἀλέξασθαι. Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε
Ξέρξης κατάσκοπον ἱππέα, ιδέσθαι ὅκοιοι τέ εἰσι, καὶ
ὅ, τι ποιεοίεν. ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἑὼν ἐν Θεσσαλίῃ, ὥς
ἀλισμένη εἶη ταύτῃ στρατιῇ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας,
ὥς εἶησαν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνίδης ἑὼν γένος
Ἡρακληίδης. ὥς δὲ προσέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρα-
τόπεδον, ἐθνεῖτό τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατό-
πεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορ-
θώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἶά τε ἦν κατιδέσθαι·
ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα
ἔκειτο. ἔτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω
τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀν-
δρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώ-
μενος, ἐθαύμαζε, καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ
πάντα ἀτρεκέως, ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ' ἡσυχίην. ἔτε
γὰρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς. ἀπελ-
θὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξεα τάπερ ὁπώπее πάντα.
Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἔον, ὅτι
παρασκευάζοντο ὥς ἀπολεύμενοί τε καὶ ἀπολέοντες
κατὰ δύναμιν· ἀλλ', αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιεῖν,
μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίσωνος ἑόντα ἐν τῷ
στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δὲ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα
τουτέων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιεούμενον πρὸς τῶν Λα-
κεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε· “Ἡκουσας μὲν μευ καὶ πρότε-
“ ρον, εὔτε ὀρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν
“ τουτέων· ἀκούσας δὲ, γέλωτά με ἔδευ, λέγοντα τά-
“ περ ὧρων ἐκδησόμενα πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ
“ τὴν ἀληθειῆν ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ᾧ βασιλεῦ, ἀγῶν
“ μέγιστός ἐστι· ἀκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπὶ
“ καταιμαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα

15 “ παρασκευάζονται. νόμος γὰρ σφι οὕτω ἔχων ἐστὶ
 “ ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφα-
 “ λὰς κοσμέονται. ἐπίσασο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ
 “ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ κατασρέψαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο
 “ ἔθνος ἀνθρώπων τὸ σε, βασιλεῦ, ὑπομενέει χεῖρας
 “ ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιληϊὴν τε καλλίστην
 20 “ τῶν ἐν Ἑλλησι προσφέρειαι, καὶ ἀνδρας ἀρίστους.”
 κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι,
 καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, ὅντινα τρόπον, τοσοῦτοι εἶντες,
 οἳοί τε εἰσι τῇ ἐωῦτοῦ στρατιῇ μαχέσασθαι. ὁ δὲ εἶπε·
 “ ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύσῃ, ἢ μὴ
 “ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκδῇ, τῇ ἐγὼ λέγω.” Ταῦτα λέ- 210-12
 γων, οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξεα. τέσσερας μὲν δὴ παρε- *Incipit pu-*
 ξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀποδρῆσεσθαι. πέμ- *gna ad Ther-*
 πτη δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλὰ οἱ ἐφαίνοντο, *mopylas [cir-*
 5 ἀναιδεΐῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι, μένειν, πέμπει *ca mediani*
 ἐπ’ αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθεῖς, ἐντειλά- *aetatem a.*
 μένός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἐωῦτοῦ. *480.] Bar-*
 αἷς δ’ ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἑλληνας οἱ Μῆδοι, *bari primis*
 ἐπιπτον πολλοί· ἄλλοι δ’ ἐπεσήϊσαν, καὶ οὐκ ἀπέλαυ- *diebus ma-*
 10 νον, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ’ ἐποίησαν *xima cum*
 παντί τεω, καὶ οὐκ ἦκιστα αὐτῷ βασιλεῖ, ὅτι πολλοὶ *strage a*
 μὲν ἀνθρώποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγίνετο δὲ ἡ συμ- *Græcis et*
 βολὴ δι’ ἡμέρης. Ἐπεὶ τε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περι- *fortiter et*
 εἶποντο, ἐνθαῦτα οὗτοι μὲν ὑπεξήϊσαν, οἱ δὲ Πέρσαι *callide pu-*
 ἐκδεξάμενοι ἐπήϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, *gnantibus*
 τῶν ἦρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργα- *repulsi.*
 5 σόμενοι. ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἑλλησι, οὐ-
 δὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ
 αὐτὰ, ἅτε ἐν σεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι, καὶ δόρασι
 βραχυτέροισι χρεώμενοι ἢ περ οἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ
 ἔχοντες πλήθει χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμά-
 10 χοντο ἀξίως λόγου, ἀλλὰ τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπι-
 σαμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅκως ἐντρέψειαν
 τὰ νῶτα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν. οἱ δὲ βάρβαροι ὀρέων-
 τες φεύγοντας, βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν· οἱ δ’ ἂν
 καταλαμβανόμενοι, ὑπέρρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβά-
 15 ροῖσι· μετασρεφόμενοι δὲ, κατέβαλλον πλήθει ἀνα-

- ριθμήτους τῶν Περσέων· ἔπιπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρεώμενοι, καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον
- 212 ὀπίσω. Ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλῆα θηεύμενον, τρεῖς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἡγωνίσαντο. τῇ δ' ὕσεραίη οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματί-⁵σθαι τε καὶ οὐκ οἴους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταείρασθαι, συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξεις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἔσαν, καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπὸν. ὥς δὲ οὐδὲν εὕρισκον¹⁰ ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.
- 213 Ἀπορέοντος δὲ βασιλῆος ὅ, τι χρήσεται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμον, ἀνὴρ Μηλιεύς, ἦλθε οἱ ἐς λόγους, ὥς μέγα τι παρὰ βασιλῆος δοκέων οἴσεσθαι· ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὖρος φέρουσιν ἐν Θερμοπύλῃ, καὶ διέφθειρε⁵ τοὺς ταύτῃ ὑπομείναντας Ἕλλήνων. ὕσερον δὲ δέσας Λακεδαιμονίους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην· καὶ οἱ φυγόντι, ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλληγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕσερον, κατήλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ¹⁰ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηχινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπίσθε λόγοισι σημανέω· ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἔσσον. Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕσερον τουτέων ἀπέθανε.
- 214 Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὥς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω, ἀνὴρ Καρύσιος, καὶ Κορυδαλὸς Ἀντικυρεὺς, εἰσὶ οἱ εἶπαντες πρὸς βασιλῆα τούτους τοὺς λόγους, καὶ περιηγησάμενοι τὸ οὖρος τοῖσι Πέρσησι· οὐδαμῶς ἐμοίγε πεισός. τοῦτο μὲν γὰρ, τῶδε χρη⁵σαθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἕλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν οὐκ ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλῷ ἀργύριον, ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ τῷ Τρηχινίῳ, πάντως καὶ τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι· τοῦτο δὲ, φεύγοντα τὸν Ἐπιάλ-

Mox proditur Xerxi ab Ephialte Maliensi semita, qua Persarum agmen circumductum Græcos a tergo invaderet. Pœna proditori irrogata, ejusque cædes.

Alia de prodicione illius semitæ narratio, sed sublestæ fidei.

10 τὴν ταύτην τὴν αἰτίην οἶδαμεν. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ
 ἑὼν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ
 χώρῃ πολλὰ ὠμίληκώς εἴη· ἀλλ', Ἐπιάλτης γὰρ ἐστὶ
 ὁ περιηγησάμενος τὸ οὖρος κατὰ τὴν ἀτραπὸν, τοῦτον
 αἴτιον γράφω. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ οἱ ἤρεσι τὰ ὑπέσχε- 215
 το ὁ Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γε-
 νόμενος, ἔπεμπε Ὑδάρνεα, καὶ τῶν ἐσρατήγεε Ὑδάρ-
 νης. ὠρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου.
 5 τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μη-
 λιέες· ἐξευρόντες δὲ, Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ
 Φωκέας, τότε ὅτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχεϊ τὴν
 ἐσβολὴν, ἔσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἔκ τε τόσου δὴ
 κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι. Ἔχει δὲ 216
 ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη. ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσω-
 ποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος· οὐνο-
 μα δὲ τῷ οὖρῳ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τῷτὸ κεῖται,
 5 Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ
 οὖρου, λήγει δὲ κατὰ τε Ἀλπηνὸν πόλιν, πρῶτην ἐοῦ-
 σαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ Με-
 λάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκώπων
 ἑδρας· τῇ καὶ τὸ σεινότατόν ἐστι. Κατὰ ταύτην δὴ 217-18
 τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσω-
 πὸν διαβάντες, ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δε-
 ξιῇ μὲν ἔχοντες οὖρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ, τὰ
 5 Τρηχινίων. ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρω-
 τηρίῳ τοῦ οὖρου. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὖρου ἐφύλασ-
 σον, ὥς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι
 ὀπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώραν, καὶ φρου-
 ρέοντες τὴν ἀτραπὸν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυ-
 10 λάσσετο ὑπὸ τῶν εἰρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὖρου
 ἀτραπὸν ἐδελονται Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύ-
 λασσον. Ἐμαθὸν δὲ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβε-
 βηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ
 οὖρος, πᾶν ἐὼν δρυῶν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νηνεμία,
 ψύφου δὲ γενομένου πολλοῦ, ὥς οἶκός ἦν, φύλλων ὑπο-
 5 κεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἑδραμον οἱ Φωκέες,
 καὶ ἐνέδυνον τὰ ὅπλα· καὶ αὐτίκα οἱ βάρεβαροι παρῆ-
 σαν, ὥς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θωύμα-

Missus, viā
 duce Ephī-
 alte, Hydar-
 nes cum Im-
 mortalibus
 [c. 83.] Se-
 mitam qui
 primi repe-
 rerint.

216
 Ejus tra-
 ctus.

217-18
 Illic excubi-
 tores collo-
 cati manus
 Phocensi-
 um, Persis
 ingruenti-
 bus diffugi-
 unt.

218

τι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀν-
 τίξουν, ἐνεκύρησαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταρ-
 ῥωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἶρετο τὸν 10
 Ἐπιάλτεα ποδαπὸς εἶη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρε-
 κέως, διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φω-
 κέες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ
 πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὗρου τὸν κόρυμ-
 βον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὠρμήθησαν ἀρχήν, καὶ 15
 παρσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα
 ἐφρόνεον. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεα καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι
 Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον
 τὸ οὖρος κατὰ τάχος. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι
 Ἑλλήνων, πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστής ἐσιδὼν ἐς τὰ
 ἰσὰ, ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἡοῖ σφι Δά-
 νατον· ἔπειτεν καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες
 τῶν Περσέων τὴν περίοδον· οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσῆ- 5
 μηναν· τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ
 τῶν ἄκρων, ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐδου-
 λεύοντο οἱ Ἕλληνες, καὶ σφῶν ἐσχίζοντο αἱ γνώμαι.
 οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐπλιπεῖν· οἱ δὲ, ἀντέ-
 τεινον. μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες, οἱ μὲν ἀπαλλάσ- 10
 σοντο, καὶ διασκεδασθέντες, κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐτρά-
 ποντο· οἱ δὲ αὐτέων ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρα-
 σκευάδατο. Λέγεται δὲ ὡς αὐτός σφῶας ἀπέπεμψε Λεω-
 νίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρ-
 τητέων τοῖσι παρροῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν
 τὴν τάξιν ἐς τὴν ἡλθον φυλάξοντες ἀρχήν. ταύτῃ καὶ
 μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖσός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεὶ τε ἦσθε 5
 το τοὺς συμμάχους ἔοντας ἀπροθύμους, καὶ οὐκ ἐθέλον-
 τας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαι σφῶας ἀπαλλάσσεσθαι·
 αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτοῦ, κλέος
 μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐξηλεί-
 φετο. ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτηῶ- 10
 τῃσι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ'
 ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι
 ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλῆα σφῶν ἀπολέε-
 σθαι. ταῦτα δὲ σφι ἐν ἔπεσι ἐξαμέτροισι χρᾶ, λέγον-
 τα ὧδε,

219-20
 Cognita tra-
 mitis prodi-
 tione, Leo-
 nidas socio-
 rum pleros-
 que dimit-
 tit: nam
 invito Leo-
 nida abiis-
 se, Herodo-
 to non pla-
 cet. Oracu-
 lum Sparta-
 nis olim de
 belli exitu
 datum.

220

Ὑμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
 Ἡ μέγα ἄστυ ῥικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι
 Πέρθεται ἢ τὸ μὲν οὐκί, ἀφ' Ἡρακλέος δὲ γενέθλης
 Πενθήσει βασιλῇ φθίμενον Λακεδαιμόνος οὔρος.
 20 Οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
 Ἀντιδίην· Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἐ φημὶ
 Σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσῃται.
 ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον
 κλέος καταδέσθαι μῶνον Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι
 25 τοὺς συμμάχους μᾶλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω
 ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους. Μαρτύριον δέ μοι 221
 καὶ τόδε οὐκ ἐλάχισον τούτου πᾶρι γέγονε. οὐ γὰρ *Megistias*
 μῶνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν μάντιν ὃς εἶπετο *vates, eisi*
 τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρυνῆνα, λεγόμε- *futura præ-*
 νον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον εἶ- *sciens [c.*
 παντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν φα- *219.] veni-*
 νερός ἐσι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληται *amque na-*
 σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπελίπετο, *ctus abeun-*
 τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἔόντα οἱ μουνογενέα, *ti, tamen*
 ἀπέπεμψε. Οἱ μὲν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι, 222 *in castris*
 οἴχοντό τε ἀπιόντες, καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ. Θεσπιέες *remanet.*
 δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μῆνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι.
 τουτέων δὲ, Θηβαῖοι μὲν, ἀέκοντες ἔμενον, καὶ οὐ βου-
 5 λόμενοι· κατεῖχε γὰρ σφεας Λεωνίδης, ἐν ὁμήρων λόγῳ *Soli reti-*
 ποιούμενος· Θεσπιέες δὲ, ἐκόντες μάλιστα· οἱ ἔκ ἔφασαν, *nentur The-*
 ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τὰς μετ' αὐτῷ, ἀπαλλάξεσθαι, *spienses at-*
 ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. ἔστρατήγεε δὲ αὐτέων *que Theba-*
 Δημόφιλος Διαδρόμεω. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡλίε ἐπανατεί- 223-25 *ni: hi qui-*
 λαντος σπονδὰς ἐποιήσατο, ἐπισχὼν χρόνον, ἐς ἀγορῆς κα- *dem inviti.*
 μάλιστα πληθύνειν πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσαλτο
 ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὔρου ἢ κατάβασις
 5 συντομωτέρη τέ ἐσι, καὶ βραχυτέρος ὁ χώρος πολλὸν
 ἢ περ ἢ περιόδός τε καὶ ἀνάβασις. οἱ τε δὴ βάρβαροι οἱ
 ἀμφὶ Ξέρξεα προσήϊσαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἑλλη-
 νες, ὥς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιούμενοι ἤδη πολλῶ
 μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήϊσαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐ-
 10 χένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο· οἱ δὲ *que circum-*
venti cum
Leonida ad
unum om-

nes, præter
Thebanos,
occumbunt.

ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιώντες ἐς τὰ σεινόπορα,
ἐμάχοντο. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν σεινῶν, ἐπι-
πτον πλήθει πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὅπισθε γὰρ οἱ
ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα
ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὴ 15
ἐσέπιπτον αὐτέων ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ διεφθείροντο·
πολλῶ δ' ἔτι πλεῖνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλήλων·
ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπισάμε-
νοι τὸν μέλλοντά σφι ἔσσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιϊόν-
των τὸ οὖρος, ἐπεδείκνυντο ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς 20
224 τοὺς βαρβάρους, παραχρῆμαί τε καὶ ἀτέοντες. Δό-
ρατα μὲν νυν τοῖσι πλεόνεσιν αὐτέων τηνικαῦτα ἐτύγ-
χανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο
τοὺς Πέρσας. καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ
πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροί μετ' αὐτοῦ 5
ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γε-
νομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα· ἐπυθόμην δὲ καὶ ἀπάν-
των τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι ἐν-
θαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοί, ἐν δὲ δὴ καὶ
Δαρείου δύο παῖδες, Ἀβροκόρης τε καὶ Ὑπεράνδης, ἐκ 10
τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγένης γεγονότες Δαρεῖω.
ὁ δὲ Ἀρτάνης, Δαρείου μὲν τοῦ βασιλῆος ἦν ἀδελφεός,
Ὑσάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεω παῖς· ὃς καὶ ἐκδιδούς τὴν
θυγατέρα Δαρεῖω, τὸν οἶκον πάντα τὸν ἐωῦτ' ἐπέδωκε,
225 ὡς μούνου οἱ εἰσῆς ταύτης τέκνου. Ξέρξεώ τε δὴ δύο
ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ
νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων
ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός· ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλ-
ληνες ὑπεξείρυσαν, καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετρά- 5
κις. τοῦτο δὲ συνεσήκεε μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ
παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἤκειν ἐπύθοντο οἱ Ἕλλη-
νες, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος. ἐς τε γὰρ τὸ σει-
νὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ
τεῖχος, ἐλθόντες ἴζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἄλλες οἱ 10
ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ
ὁκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ
σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι αὐτέων

ἄτύγχανον ἔτι περιεῖσαι, καὶ χερσὶ καὶ σώμασι, κατέχω-
 5 σαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν, ἐξ ἐναντίας ἐπισπόμε-
 νοι, καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἱ δὲ, περιελ-
 θόντες πάντοθεν περισαδόν. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θε- 226
 σπιδέων τοιούτων γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γε-
 νέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης. τὸν τότε φασὶ εἶπαι τὸ
 ἔπος πρὶν ἢ συμμίξαι σφέας τοῖσι Μήδοισι, πυθόμενον
 3 πρὸς τευ τῶν Τρηχινίων ὡς ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι
 τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τῇ πλήθεος τῶν οἰσῶν ἀπο-
 κρύπτειν· τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι. τὸν δὲ, οὐκ
 ἐκπλαγέντα τούτοις, εἶπαι, ἐν ἀλογίῃ ποιούμενον τὸ
 τῶν Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφί ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος
 10 ξεῖνος ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον,
 ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ.
 ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα 227
 τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα. Μετὰ δὲ τοῦ-
 τον ἀρισεῦσαι λέγονται Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφοί,
 Ἄλφεός τε καὶ Μάρων, Ὀρσιφάντου παῖδες. Θεσπιδέων
 δὲ εὐδοκίμειε μάλισα τῷ οὐνομα ἦν Διδύραμβος, Ἄρμα-
 7 τίδεω. Θαφθεῖσι δὲ σφί αὐτοῦ ταύτῃ τῇ περ ἔπεσον, 228
 καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασι ἢ τοὺς ὑπὸ Λεωνίδεω
 ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέ-
 γοντα τάδε,

5 Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
 Ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ
 Σπαρτιήτησι ἰδίῃ,

10 ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
 Κείμεθα, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο· τῷ δὲ μάντι, τότε,

Μνημα τόδε κλεινοῖο Μεγισία, ὃν ποτε Μῆδοι
 Σπερχεῖον ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι
 Μάντιος, ὃς τότε Κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς,
 15 Οὐκ ἔτλη Σπάργτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

229-31

Diversæ de
Euryto et
Aristodemo,
ambobus
Spartanis,
narrationes.
Hic, quod
pugnæ con-
sulto non
interfuisset,
notatus in-
famia, post
in prælio
Plataensi
strenuissi-
mis facino-
ribus crimi-
ne ignaviæ
se purgat
[9, 71.]

230

231

232

Pantites, alius
Spartiatæ, quod
et ipse a pugna
afuisset, infam-
ia adpersus,
suspendio vi-
tam finit

ἐπιγράμμασι μὲν νυν καὶ σήλησι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος
ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσὶ σφεας οἱ ἐπικοσμήσαν-
τες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγισίεω, Σιμωνίδῃς ὁ Λεωπρέ-
πεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας. Δύο δὲ τουτέων
τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὐρυτόν τε καὶ Ἀριζόδημον,
παρεὼν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι, κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι,
ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρτην, ὡς μεμετιμένοι τε ἔσαν
ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεωνίδεω, καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλ- 5
πηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ ἔσχατον· ἢ εἴγε μὴ ἐβού-
λοντο νοσήσαι, ἀποθανεῖν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι· παρεὼν
σφι τουτέων τὰ ἕτερα ποιεῖν, οὐκ ἐθέλῃσαι ὁμοφρο-
νέειν· ἀλλὰ γνώμῃ διενειχθέντας, Εὐρυτον μὲν πυθό-
μενον τὴν τῶν Περσέων περίοδον, αἰτήσαντά τε τὰ 10
ὄπλα καὶ ἐνδύντα, ἄγειν αὐτὸν κελεύσαι τὸν εἴλωτα
ἐς τοὺς μαχομένους· ὅπως δὲ αὐτὸν ἤγαγε, τὸν μὲν ἀγα-
γόντα, οἷχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ, ἐσπεσόντα ἐς τὸν ὄμι-
λον, διαφθαρῆναι· Ἀριζόδημον δὲ, λειποψυχέοντα λει-
φθῆναι. εἰ μὲν νυν ἦν μένον· Ἀριζόδημον ἀλγῆσαντα ἀπο- 15
νοσήσαι ἐς Σπάρτην, ἢ καὶ ὁμοῦ σφέων ἀμφοτέρων τὴν
κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν ἐμοί, οὐκ ἂν σφι Σπαρτιότηας
μῆνιν οὐδεμίην προσθέσθαι· νυνὶ δὲ, τοῦ μὲν αὐτῶν
ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομένου προφάσιος,
οὐκ ἐθέλῃσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγκαίως σφι ἔχειν 20
μηνίσαι μεγάλως Ἀριζοδήμῳ. Οἱ μὲν νυν οὕτω σω-
θῆναι λέγουσι Ἀριζόδημον ἐς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφα-
σιν τοιγύδε· οἱ δὲ, ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρα-
πέδου, ἐξέον αὐτῷ καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, οὐκ
ἐθέλῃσαι, ἀλλ' ὑπομείναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· 5
τὸν δὲ, συνάγγελον αὐτοῦ, ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην,
ἀποθανεῖν. Ἀπονοσήσας δὲ ἐς Λακεδαίμονα ὁ Ἀριζό-
δημος, ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην· πᾶσχαν δὲ τοιάδε,
ἡτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε
διελέγετο, ὄνειδός τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριζόδημος καλεό-
μενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε 5
πᾶσαν τὴν ἐπενεχθεῖσάν οἱ αἰτίην. Λέγεται δὲ καὶ
ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τριη-
κοσίων τουτέων, περιγενέσθαι, τῷ οὐνομα εἶναι Παν-
τίτην· νοσήσαντα δὲ τοῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἡτίμωτο,

ἀπάγξασθαι. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν δὲ Λεοντιάδης ἐστρα- 233
 τήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐόντες ἐμάχοντο, Thebani in
 ὑπ' ἀναγκαίης ἐχόμενοι, πρὸς τὴν βασιλέως στρατιήν· ipso praelio
 ὥς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρή- Persis, a
 5 γματα, οὕτω δὲ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπειγομένων quibus man-
 ἐπὶ τὸν κολωνόν, ἀποσχισθέντες τουτέων, χεῖράς τε cipiorum
 προέτεινον, καὶ ἦισαν ἄσσον τῶν βαρβάρων· λέγοντες loco haben-
 τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὥς καὶ μηδίζουσι, καὶ γῆν tur.
 τε καὶ ὕδαρ ἐν πρώτοισι ἔδωσαν βασιλεῖ, ὑπὸ δὲ ἀναγ-
 10 καίης ἐχόμενοι, ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίατο, καὶ ἀναίτιοι
 εἶεν τοῦ τρώματος τοῦ γεγονότος βασιλεῖ· ὥς τε ταῦτα λέ-
 γοντες περιεγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λό-
 γων τουτέων μάρτυρας. οὐ μέντοι τάγε πάντα εὐτύχη-
 σαν· ὥς γὰρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς
 15 μὲν τινὰς καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῖννας
 αὐτέων, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἔσιζον σίγματα βασι-
 λήϊα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδεω· τοῦ τὸν
 παῖδα Εὐρύμαχον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλα-
 ταιέες, στρατηγήσαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων,
 καὶσχόντα τὸ ἄστυ τὸ Πλαταιέων. Οἱ μὲν δὲ περὶ 234-35
 Θερμοπύλας Ἕλληνες οὕτω ἠγωνίσαντο. Ξέρξης δὲ Xerxi forti-
 καλέσας Δημάρητον, εἰρώτα ἀρξάμενος ἐνθύνδε· tudine Spar-
 “ Δημήτρι, ἀνὴρ εἰς ἀγαθός. τεκμαίρομαι δὲ τῇ ἀλη- tanorum
 5 “ τη· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα ἀπέβη οὕτω. νῦν δὲ perculso
 “ μοι εἰπὲ, πόσοι τινὲς εἰσι οἱ λοιποὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ quid Dema-
 “ τουτέων ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέμια, εἴτε καὶ ἅπαν- ratus suase-
 “ τες.” ὁ δ' εἶπε· “ ὦ βασιλεῦ, πλῆθος μὲν πάντων rit. Insula
 “ τῶν Λακεδαιμονίων πολλόν, καὶ πόλις πολλαί· τὸ Cythera.
 10 “ δὲ θέλεις ἐκμαθέειν, εἰδήσεις. ἔσι ἐν τῇ Λακεδαίμονι
 “ Σπάρτῃ, πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστα κη.
 “ οὗτοι πάντες εἰσὶ ὁμοῖοι τοῖσι ἐνθάδε μαχεσαμένοισι·
 “ οἳ γε μὴν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι, τούτοις μὲν ἐκ ὁμοῖοι,
 “ ἀγαθοὶ δέ.” εἶπε πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “ Δημήτρι,
 15 “ τέφω τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν τουτέων ἐπικρα-
 “ τήσομεν; ἴθι ἐξηγέο. σὺ γὰρ ἔχεις αὐτέων τὰς διεξό-
 “ δους τῶν βουλευμάτων, οἷα βασιλεὺς γενόμενος.” Ὁ δ' 235
 ἀμείβετο· “ ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὲ συμβουλεύεαί μοι
 “ προθύμως, δίκαιόν μὲ σοί ἐστι φράζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς

“ ναυτικῆς στρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποσείλειας ἐπὶ τῇ
 “ Λάκαιναν χώραν. ἔσι δὲ ἐπ’ αὐτῇ νῆσος ἐπικειμένη, 5
 “ τῇ οὐνομά ἐσι Κύθηρα· τὴν Χίλων, ἀνὴρ παρ’ ἡμῖν
 “ σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μέζον ἔφη εἶναι Σπαρτιή-
 “ τησι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι μᾶλλον ἢ
 “ ὑπερέχειν, αἰεὶ τι προσδοκῶν ἀπ’ αὐτῆς τοιῦτο ἔσεσθαι
 “ οἷόν τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· οὔτι τὸν σὸν σόλον προειδώς, 10
 “ ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν σόλον. ἐκ ταύ-
 “ της ὦν τῆς νήσου ὀρμεώμενοι, φοβεόντων τοὺς Λακε-
 “ δαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου σφι εὐντος οἰκητοῦ,
 “ οὐδὲν δεινοὶ ἔσονται τοι, μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀλι-
 “ σκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ, βοηθέωσι ταύτῃ. καταδου- 15
 “ λωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ἀσθενὲς ἦδη τὸ
 “ Λακωνικὸν μοῦνον λείπεται. ἦν δὲ ταῦτα μὴ ποιῆς,
 “ τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔσι τῆς Πελοποννήσου
 “ ἰσθμὸς σεινός· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ πάντων Πελοπον-
 “ νησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ, μάχας ἰσχυροτέρας 20
 “ ἄλλας τῶν γενομένων προσδέκεο ἔσεσθαι τοι. ἐκεῖνο
 “ δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὃ, τε ἰσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλεις
 236-37 “ προσχωρήσουσι.” Λέγει μετὰ τοῦτον Ἀχαιμένης,
 Consilium ἀδελφεός τε ἐὼν Ξέρξεω, καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρα-
 Demarati a τηγός, παρτυχῶν τε τῷ λόγῳ, καὶ δείσας μὴ ἀνα-
 Xerxe repu- γνωσθῇ Ξέρξεως ποιέειν ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ, ὁρῶ
 diatum. “ σε ἀνδρὸς ἐνδεκόμενον λόγους, ὃς φθονέει τοι εὖ 5
 “ πρήσσουντι, ἢ καὶ προδιδοῖ πρήγματα τὰ σά. καὶ
 “ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοις χρεώμενοι οἱ Ἕλλη-
 “ νες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθονέουσι, καὶ τὸ κρέσ-
 “ σον συγέουσι. εἰ δ’ ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχησι,
 “ τῶν νέες νευαυηγῆκασι τετρακόσiai, ἄλλας ἐκ τοῦ 10
 “ στρατοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις περιπλώειν Πε-
 “ λοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ ἀντίπαλοι ἄλλης
 “ δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατός, δυσμεταχείριστός τε αὐτοῖσι
 “ γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί τοι ἔσονται· καὶ
 “ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει, καὶ ὁ πεζὸς τῷ 15
 “ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος· εἰ δὲ διασπάσεις, οὔτε σὺ
 “ ἔσσαι κείνοισι χρήσιμος, οὔτε κείνοι σοί. τὰ σεωυτοῦ
 “ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμην ἔχε τὰ τῶν ἀντιπολέμων
 “ μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε γήσονται τὸν πό-

20 “λεμον, τὰ τε ποιήσουσι, ὅσοι τε πλῆθος εἰσι. ἱκανοὶ
 “γὰρ ἐκεῖνοί γε αὐτοὶ ἐωϋτῶν πέρα φροντίζειν εἰσὶ,
 “ἡμεῖς δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἣν ἴωσι
 “ἀντία Πέρσῃσι ἐς μάχην, οὐδὲν τὸ παρὲν τρώμα ἀνι-
 “εῦνται.” Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε. “Ἀχαίμενες, εὖ 237
 “τέ μοι δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρ-
 “τος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοὶ, γνώμη
 “μέντοι ἐσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε ἐνδέξο-
 “μαι, ὅπως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί
 “τε λεγομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σαθρώμενος, καὶ
 “τῷ ἐόντι, ὅτι πολιήτης μὲν πολιήτῃ εὖ πρήσσοντι
 “φθονέει, καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ· οὐδ’ ἂν συμβου-
 “λεωμένου τοῦ ἀσσοῦ, πολιήτης ἀνὴρ τὰ ἄριστα οἱ δο-
 10 “κέοντα εἶναι ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι·
 “σπάνιοι δ’ εἰσὶ οἱ τοιοῦτοι· ξείνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσ-
 “σοντί ἐστι εὐμενέσατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν
 “συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ὦν κακολογίης πέρα
 “τῆς ἐς Δημάρητον, ἐόντος ἐμοὶ ξείνου, ἔχουσθαι τινα
 “τοῦ λοιποῦ κελεύω.” Ταῦτα εἰπας Ξέρξης, διεξήϊε 238

διὰ τῶν νεκρῶν, καὶ Λεωνίδεω, ἀκηκρῶς ὅτι βασιλεὺς τε Xerxis im-
 ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας potens in
 τὴν κεφαλὴν ἀνασαυρῶσαι. δῆλόν μοι πολλοῖσι μὲν καὶ Leonidam
 ἄλλοις τεκμηρίοις, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε οὐκ ἤκιστα γέ- mortuum
 γονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀν- ira.
 ὄρων ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῃ. οὐ γὰρ ἂν κοτε ἐς τὸν
 νεκρὸν ταῦτα παρενόμησε· ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι
 τῶν ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἀνδρας ἀγαθοὺς τὰ
 10 πολέμια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίησαν τοῖσι ἐπετέτακτο
 ποιεῖν. Ἄνειμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου τῇ μοι πρότερον 239
 ἐξέλιπε. ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς σέλ-
 λοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ
 χρησθήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἐνθα δὴ σφι
 5 ἐχρήσθη τὰ ὀλίγα πρότερον εἶπον· ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ
 θαυμάσιῳ. Δημάρητος γὰρ ὁ Ἀρίσωνος, φygῶν ἐς
 Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἶκος ἐμοὶ συμμάχε-
 ται, οὐκ ἦν εὐνοος Λακεδαιμονίοις. πάρεστι δὲ εἰκάζειν
 εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐποίησε, εἴτε καὶ καταχαίρων. ἐπεὶ
 10 τε γὰρ Ξέρξῃ ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν

Qua ratione
 Spartani de
 Persarum
 bellico con-
 tra Græciam
 apparatu
 primi certi-
 ores facti.

ἐν Σούσοισι ὁ Δημάρητος, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε
 Λακεδαιμονίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε ση-
 μῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθεῖν· ὁ δὲ μηχανᾶται
 τοιάδε. δελτίον δίπτυχον λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνη-
 σε, καὶ ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βα- 15
 σιλέως γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, ὀπίσω ἐπέτηξε τὸν
 κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ
 δελτίον, μηδὲν πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλά-
 κων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπίκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ
 εἶχον συμβαλέσθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρὶν γε δὴ σφι, 20
 ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ, Λεωνί-
 δεω δὲ γυνή, Γοργῶ, ὑπέθετο, ἐπιφρασθεῖσα αὐτῇ,
 τὸν κηρὸν κνᾶν κελεύουσα, καὶ εὐρήσειν σφέας γράμματα
 ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι δὲ, εὔρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπει-
 τα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλησι ἐπέσειλαν. 25

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥΤ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΟΥΡΑΝΙΑ.

ΤΑΥΤΑ μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. οἱ δὲ Ἑλ-
λήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἷδε. 1
Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ
ἑπτὰ· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίας Πλαταιέες,
ἅπτεροι τῆς ναυτικῆς ἑόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθη-
ναίοισι τὰς νέας· Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας πα-
ρεῖχοντο· Μεγαρέες δὲ, εἴκοσι· καὶ Χαλκιδέες ἐπλή-
ρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων παρεχόντων σφι τὰς νέας·
Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα· Σικυώνιοι δὲ, δυοκαίδεκα·
10 Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπιδαύριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρε-
τρίες δὲ, ἑπτὰ· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Στυριέες δὲ, δύο·
καὶ Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ
δὲ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθεον πεντηκοντέρους ἔχοντες
ἑπτὰ· Ἔσαν μὲν οὖν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρ-
τεμίσιον· εἴρηται δέ μοι καὶ ὅσον τι πλῆθος ἕκαστοι τῶν 2
νεῶν παρεῖχοντο· ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν
ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, διη-
κόσiai καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία· τὸν δὲ στρατηγὸν
τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα, παρεῖχοντο Σπαρτιῆ-
ται, Εὐρυβιάδεια τὸν Εὐρυκλείδω· οἱ γὰρ σύμμαχοι 3
οὐκ ἔφασαν, ἦν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι
ἔσεσθαι ἡγεμόνοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι
στράτευμα· Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ
Atheniensi-

um pruden-
tia imperi-
um mariti-
um Spar-
tanis in hoc
temporis
articulo
conceden-
tium.

4

Græcis de
fuga capes-
senda deli-
berantibus,
Eubæenses
Themistocli,
classis A-
theniensium
præfeco-
to, amplis-
simis mune-
ribus dandis
persuadent,
ut cæteros
ad prælium
ante Eubæ-
am pugnan-
dum per-
movere stu-
deat. 5

Id quomo-
do Themis-
tocles effe-
ctum dede-
rit.

καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὥς τὸ ναυτι-
κὸν Ἀθηναίοισι χρεὼν εἴη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ
τῶν συμμάχων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι
περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ σασιάσουσι 5
περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὥς ἀπολέσται ἡ Ἑλλάς· ὁρθὰ
νοεῦντες. ἑσάσις γὰρ ἔμφυλος πόλεμος ὁμοφρονέοντος
τοσούτῳ κάκιόν ἐστι, ὅσω πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι
ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσου
κάρτα ἐδέοντο αὐτέων, ὥς διέδεξαν. ὥς γὰρ δὴ ὠσάμε- 10
νοι τὸν Πέρσέα, περὶ τῆς ἐκείνου ἡδὴ τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦν-
το, πρόφασιν τὴν Πausανίεω ὕβριν προῖσχόμενοι, ἀπεί-
λοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν ὕστερον ἐγένετο. Τότε δὲ οὗτοι οἱ ὥς ἐπ' Ἀρτεμί-
σιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὥς εἶδον νέας τε πολλὰς κα-
ταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα,
ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων
ἀπέβαινε ἢ ὥς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταρρώδησαντες, δρη- 5
σμὸν ἐβουλεύοντο ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλ-
λάδα. γνόντες δὲ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους,
ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔς' ἃν
αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκδέωνται. ὥς δ' οὐκ
ἔπειθον, μεταδάντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πεί- 10
θουσι. Θεμισοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι,
ἐπ' ᾧ τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται
τὴν ναυμαχίην. Ὁ δὲ Θεμισοκλῆς τοὺς Ἑλληνας ἐπι-
σχεῖν ὥδε ποιεῖ. Εὐρυβιάδῃ τουτέων τῶν χρημάτων
μεταδίδοι πέντε τάλαντα, ὥς παρ' ἐαυτοῦ δῆθεν διδούς.
ὥς δὲ οἱ οὗτος ἀνεπέπεισο, Ἀδεΐμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου,
Κορινθίων στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἡσπαιρε μῦνος, φά- 5
μενος ἀποπλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ
παραμένειν, πρὸς δὲ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμισοκλῆς ἐπο-
μόσας. “Οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ
“μέζω δῶρα δώσω, ἢ βασιλεὺς ἂν τοι ὁ Μήδων πέμ-
“ψει ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους.” ταῦτά τε ἅμα 10
ἡγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδεϊμάντου τάλαν-
τα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε δὴ πληγέντες δάροισι, ἀνα-
πεπεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτὸς
τε ὁ Θεμισοκλῆς ἐκέρδηνε, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ

15 ἔχων· ἀλλ' ἠπιστάτο οἱ μεταλαβόντες τούτων τῶν
 χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τού-
 τῳ τὰ χρήματα. Οὕτω δὲ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, 6-7
 καὶ ἐναυμάχησαν. ἐγένετο δὲ ὧδε. ἐπεὶ τε δὴ ἐς τὰς
 Ἀφέτας περὶ δείλῃν πρωτὴν γενομένην ἀπὶκατο οἱ βάρ-
 βαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτε-
 5 μίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ
 ἰδόντες, πρῶθυμοι ἔσαν ἐπιχειρεῖν, εἴ πως ἔλοιεν αὐ-
 τὰς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλώειν οὐκ ὀφείδε, 6
 τῶνδε εἵνεκα, μή πως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλώου-
 τας, ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνῃ καταλά-
 10 βοι· καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξασθαι· ἔδει δὲ μηδὲ
 πυρφόρον, τῷ ἐκείνων λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.
 Πρὸς ταῦτα ὧν τὰδε ἐμηχανέοντο. τῶν νεῶν ἀπα-
 σέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἔξωθεν
 Σκιαάδου, ὥς ἂν μὴ ὀφθῇσι ὑπὸ τῶν πολεμίων πε-
 ριπλώουσαι Εὐβοίαν, κατὰ τε Καφηρέα καὶ Γεραι-
 5 σὸν, ἐς τὸν Εὐριπον, ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύ-
 τη ἀπικόμενοι, καὶ φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσω
 φέρουσιν ὁδόν, σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίας.
 ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς τα-
 χθείσας· αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέ-
 10 ρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ
 σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλω-
 όντων ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον· τῶν
 δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι ἐποιεῦντο ἀριθμόν.
 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμόν ἐποιεῦν- 8
 το τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ Σκυλλίης
 Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριστος· ὃς καὶ
 ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γενομένη, πολλὰ
 5 μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ
 καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν
 εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσειν ἐς τοὺς Ἕλληνας,
 ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτε μὲν δὴ τρόπῳ
 τὸ ἐνθεῦτεν ἔτι ἀπὶκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχω
 10 εἶπαι ἀτρεκέως· θαυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐσι
 ἀληθέα. λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν
 θάλασσαν, οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπὶκατο ἐπὶ

Naves cc a
 Persis præ-
 missæ, quæ
 Eubœam
 circumve-
 ctæ potitæ-
 que Euripo
 fugam Græ-
 cis interclu-
 derent.

7

8

Re per Scyl-
 liam urina-
 torem Græ-
 corum duci-
 bus prodita,

τὸ Ἀρτεμίσιον, σαδίους μάλιστά κη τούτους ἐς ὀγδώκοστα διὰ τῆς θαλάσσης διεξελθόν. λέγεται μὲν νυν καὶ ἄλλα ψευδέσι εἶκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ με-¹⁵ τεξέτερα, ἀληθέα. περὶ μὲντοι τούτου γνώμη μοι ἀποδεδέχθω, πλοίω μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ὥς δὲ ἀπίκετο, αὐτίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίην, ὥς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες, λόγον σφι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μέιναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσσην παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾶν τῇσι περιπλωούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ⁵ τοῦτο, ὥς οὐδεὶς σφι ἐπέπλωε, δειλὴν ὄψιν γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες, αὐτοὶ ἐπανεπλῶον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ διεκπλόου. Ὅρέοντες δὲ σφεας οἳ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλῶντας νηυσὶ ὀλίγησι, πᾶγχυ σφι μανίην ἐπενείκαντες, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας εὐπε-¹⁰ τέως αἰεῖσθαι· οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες. τὰς μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὀρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἐωϋτῶν, πλῆθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον πλωούσας, καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκυκλοῦντο αὐτοῦς ἐς μέσον. ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὖνοοι τοῖσι Ἕλλησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν τε ἐποιεῦντο μεγά-¹⁵ λην, ὀρέοντες περιεχομένους αὐτοῦς, καὶ ἐπιστάμενοι ὥς οὐδεὶς αὐτέων ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφι ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρῆγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἄμιλλαν ἐποιεῦντο ὁδῶς αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἐλὼν, δῶρα παρὰ βασιλῆος λάμ-²⁰ ψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖστος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὥς ἐσήμηνε, πρῶτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι, ἐς τὸ μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἶχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ σῶμα. ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἰρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ²⁵ τὸν Γόργου τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸν Φιλάονα τὸν Χέρσιος, λόγιμον ἔοντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα.

9
navibus illis obviam eundi consilium capitur. Sed dum Græci, relicto Artemisio, in altum provehuntur,

10-11
barbari et ipsi Apheetis solvunt. Hinc pugna oritur navalis, Martepugnata anticipiti et nocte diremta, Græcis Artemisium, barbaris Apheetas repetentibus.

πρῶτος δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἶλε ἀνὴρ Ἀθη-
 ναῖος Λυκομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριζήϊον ἔλαβε οὗτος.
 10 τοὺς δ' ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἐτεραλκέως ἀγωνιζομέ-
 νους, νύξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ
 Ἀρτεμίσιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας,
 πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμα-
 χίῃ Ἀντίδωρος Λήμνιος, μοῦνος τῶν σὺν βασιλεῖ Ἑλλή-
 15 νων ἐόντων, αὐτομολέει ἐς τοὺς, Ἕλληνας· καὶ οἱ Ἀθη-
 ναῖοι διὰ τῆτο τὸ ἔργον ἔδοσαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.
 Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρος, 12
 ἐγένετο δὲ ὕδωρ τε ἀπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτός, καὶ
 βρονταὶ σκληραὶ ἀπὸ τῆ Πηλίας· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυή-
 για ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περὶ τε τὰς πῶρας
 5 τῶν νεῶν εἰλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κω-
 πέων. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ ἀκθόντες ταῦτα, ἐς φόβον
 κατισέατο, ἐλπίζοντες πᾶγχυ ἀπολέεσθαι, ἐς οἷα κακὰ
 ἦκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυη-
 γίης καὶ τῆ χειμῶνος τῆ γενομένης κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε
 10 ναυμαχίῃ κρατερῇ· ἐκ δὲ τῆς ναυμαχίης, ὄμβρος τε
 λάδρος, καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν ὠρμημένα,
 βρονταὶ τε σκληραί. καὶ τούτοις μὲν τοιαύτη ἢ νύξ
 ἐγένετο. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὐ- 13
 βοίαν, ἢ αὐτὴ περ ἐοῦσα νύξ, πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριω-
 τέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοις ἐπέπιπτε.
 καὶ τὸ τέλος σφί ἐγένετο ἄχαρι· ὥς γὰρ δὴ πλώουσι
 5 αὐτοῖσι χειμῶν τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγένετο, ἐοῦσι κατὰ
 τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ
 οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας.
 ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ Θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθεῖν τῷ Ἑλ-
 ληνικῷ τὸ Περσικόν, μηδὲ πολλῷ πλέον εἶη. οὗτοι
 10 μὲν νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο.
 Οἱ δ' ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφί ἀσμένοις ἡμέ- 14
 ρῃ ἐπέλαμψε, ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας, καὶ σφί
 ἀπεχρέετο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ πα-
 ρέοντι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ἐπεβώθεον νέες τρεῖς καὶ πεν-
 5 τήκοντα Ἀττικάι. αὐταὶ τε δὴ σφεας ἐπέρρῳσαν
 ἀπικόμεναι, καὶ ἅμα ἀγγελίῃ ἐλθοῦσα, ὥς τῶν βαρ-
 βάρων οἱ περιπλῶντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἶησαν

Eadem no-
 cte tempe-
 stas coorta,
 Persarum
 et classem
 terret,

et naves Eu-
 boeam cir-
 cumvehen-
 tes confrin-
 git.

Græcorum
 classis aucta
 navibus
 LIII, barba-
 ros iterum
 adoritur.
 Victoria
 tunc pene
 Græcos

15-17
Tertia pugna navalis, acrior illa prioribus dubioque Marte.

16

17

Ægyptii et Clinias Atheniensis celebrati.

18

Jam Græci de statione ad Artemisium relin- quenda se-

διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυλάξαν-
τες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλώοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κι-
λίσσησι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὥς εὐφρόνη ἐγένε- 10
το, ἀπέπλων ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. Τρίτῃ δὲ
ἡμέρῃ δεινὸν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ τῶν βαρβάρων,
νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω
δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης
ἄρξαι, ἀλλὰ παρακελευσάμενοι, κατὰ μέσον ἡμέρας 5
ἀνῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥς τε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις
τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας
τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θά-
λασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδεα,
τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο, ὅπως 10
μὴ παρήσωσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους, οἱ δ',
ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα διαφθείραντες, τοῦ πόρου
κρατήσωσι. Ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλων, οἱ
Ἕλληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρ-
βαροι μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλέοντο ὥς
περιλάβοιεν αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἀπανέπλων
τε καὶ συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλή- 5
σιοι ἀλλήλοισι ἐγένοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ
μεγάθεός τε καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ' ἐωῦτοῦ ἐπιπτε,
ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων περὶ
ἀλλήλας· ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ
χρῆμα ἐποιεῦντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς φυγὴν τράπεσθαι. 10
πολλὰ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ
δὲ ἄνδρες· πολλῶ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρ-
βάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέσκησαν
χωρὶς ἑκάτεροι. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι
μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἠρίσευσαν· οἱ ἄλλα τε
μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι
εἶλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην
τὴν ἡμέρην ἠρίσευσαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλει- 5
νίης ὁ Ἀλκιδιδάδεω· ὃς δαπάνην οἰκητὴν παρεχόμενος,
ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκητῇ νηϊ. Ὡς
δὲ διέσκησαν ἄσμενοι ἑκάτεροι, ἐς ὄρμον ἠπείγοντο. οἱ
δὲ Ἕλληνες, ὥς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυμαχίης ἀπηλ-
λάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκρά-

5 τεον, τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἤκιστα Ἀθη-^{rio cogitan-}
 ναῖοι, τῶν αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἔσαν, δρη-^{tes,}
 σμὸν δὴ ἐβουλεύοντο ἔσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. Νόω δὲ **19-20**
 λαβὼν ὁ Θεμισοκλῆς ὡς εἰ ἀπορράγειν ἀπὸ τοῦ βαρ-^{primum Eu-}
 βαρικοῦ τό, τε Ἰωνικὸν καὶ τὸ Καρικὸν φῦλον, οἳοί τε ^{bæensium}
 εἶησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι, ἐλαυνόντων ^{greges, con-}
 5 τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ταύτῃ συλ- ^{tra oraculi}
 λέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγέ σφι ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ ^{monitum in}
 παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλῆος συμμάχων ἀπο- ^{Eubœa te-}
 σήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν εἰς τοσοῦτο παρεγύ- ^{mere reli-}
 μνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα ^{ctos, ne}
 10 εἶναί σφι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν ^{Persarum}
 ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρα- ^{præda fiant,}
 τιὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους· παραίνεέ τε προειπεῖν ^{ipsi diripi-}
 τοῖσι ἐωϋτῶν ἐκάσους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ περὶ, ^{unt:}
 τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥς ἀσινέας ἀπικέσθαι εἰς
 15 τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν· καὶ αὐτί-
 κα πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβα-
 τα. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος **20**
 χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐ-
 δὲν, οὔτε προεσάξαντο, ὡς παρесоμένου σφι πολέ-
 μου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρή-
 5 γματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τουτέων ὁ χρη-
 σμὸς,

Φράζεο, βαρβαρόφωνος ὅταν ζυγὸν εἰς ἄλλα βάλλῃ
 Βύβλινον, Εὐβοίῃς ἀπέχειν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοις δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοις ἐν τοῖσι τότε
 10 παρσοῦσί τε καὶ προσδοκίμοις κακοῖσι, παρῆν σφι συμ-
 φορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα **21**
 ἐπρησσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν ^{deinde, au-}
 μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος Πολύας, γένος ^{dita interim}
 Ἀντικυρεὺς, τῷ προσετέτακτο, (καὶ εἶχε πλοῖον κα- ^{Spartano-}
 5 τῆρες ἐτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατὸς, ση- ^{rum ad}
 μαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι· ὡς δ' αὐτως ἦν ^{Thermopy-}
 Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ^{las clade,}
 ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέ- ^{petunt Græ-}
 ρα, ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. οὗτος ὦν ^{ciae interio-}
 ra.

- ὁ Ἀβρώνυχος ἀπικόμενος, ἐσήμαινέ σφι τὰ γεγονότα 10
περὶ Λεωνίδα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὡς ἐπύ-
θοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀπο-
χώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστι ἐτάχθησαν. Κο-
ρίνδιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναίων δὲ
22 *Themistoclis Iones apud Persas mili-
tantes in Græciæ par-
tes sollicita-
turi astus.* νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος Θεμισοκλῆς,
ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι
λίθοισι γράμματα, τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὕσεραίῃ
ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμ- 5
ματα τάδε ἔλεγε· “Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιεέτε δίκαια
“ ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, καὶ τὴν Ἑλλάδα κα-
“ ταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλισα μὲν πρὸς ἡμέων γίνε-
“ σθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστὶ τοῦτο μὴ δυνατόν ποιῆσαι, ὑμέες
“ δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ 10
“ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν· εἰ δὲ μηδέ-
“ τερον τούτων οἷόν τε γίνεσθαι, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης
“ μέζονος κατέβευχθε ἢ ὥς ἐ ἀπίσασθαι, ὑμέες γε ἐν
“ τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, με-
“ μνημένοι ὅτι ἀπ’ ἡμέων γεγονάτε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν 15
“ ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν Βάρβαρον ἀπ’ ὑμέων ἡμῖν γέγρονε.”
Θεμισοκλῆς δὲ ταῦτα ἔγραψε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ’ ἀμ-
φότερα νοέων, ἵνα ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασι-
λῆα, Ἴωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν καὶ γενέσθαι πρὸς
ἑωυτῶν, ἢ, ἐπεὶ τε ἀνενειχθῇ, καὶ διαβληθῇ πρὸς 20
Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας, καὶ τῶν ναυμα-
23 *Barbarorum classis
ad Artemi-
sium prove-
cta, Histiae-
am aliosque
Eubœæ lo-
cos mariti-
mos occu-
pat.* χιέων αὐτοὺς ἀπόσχη. Θεμισοκλῆς μὲν νῦν ταῦτα
ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροις αὐτίκα μετὰ ταῦτα
πλοίῳ ἦλθε ἀνὴρ Ἰσθιαεὺς, ἀγγέλλων τὸν δρησμὸν
τὸν ἀπ’ Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ’ ὑπ’ ἀπιστίας
τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ τα- 5
χείας ἀπέστειλαν προκαταφορένας. ἀπαγγειλάντων δὲ
τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶ-
σα ἡ στρατιὴ ἔπλωε ἀλῆς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ἐπι-
σχύντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ
ἀπὸ τούτου ἔπλωον ἐς Ἰσθιαίην. ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πᾶ- 10
24-25 *Ubi dum* λιν ἔσχον τῶν Ἰσθιαίων, καὶ τῆς Ἑλλοπίης μοίρης,
γῆς δὲ τῆς Ἰσθιαίτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας
πάσας ἐπέδραμον. Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἑόντων, Ξέρ-

ξης ἐτοιμασάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς moratur,
 τὸν ναυτικὸν στρατὸν κήρυκα· προετοιμάσατο δὲ τάδε. classarii a
 ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐωϋτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, Xerxe invi-
 ἔσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τουτέων ὡς tati, Ther-
 χιλίους, τοὺς λοιποὺς, τάφρους ὀρυζάμενος, ἔθαψε mopylas ad
 φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμησάμενος, ἵνα caesorum
 μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς spectacu-
 τὴν Ἰσθμίδα ὁ κήρυξ, σύλλογον ποιητάμενος πάντος τοῦ lum traji-
 10 στρατοπέδου, ἔλεγε τάδε· “ Ἄνδρες σύμμαχοι, βασι- unt. Vana
 “ λεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ ὑμέων παραδίδωσι, ἐκλι- fraus a rege
 “ πόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλθόντα, θεήσασθαι ὅπως μάλιστα excogitata,
 “ χεται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπι- ut stra-
 “ σαν τὴν βασιλῆος δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι.” Ταῦτα ges suorum
 ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγένετο πλοίων minima,
 σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσεσθαι. διαπε- Græcorum
 5 ραιωθέντες δὲ, ἐβησύντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάν- maxima vi-
 5 τες δὲ ἠπιστάτο τοὺς κείμενους εἶναι πάντας Λακεδαι- deretur.
 μονίους καὶ Θεσπιάας, ὀρέοντες καὶ τοὺς εἰλωτας. οὐ 25
 μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα
 πρὸς τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐωϋτοῦ· καὶ γὰρ δὴ
 καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμε-
 10 νοι, οἳ δὲ πάντες ἐκέατο ἁλῆες συγκεκομισμένοι ἐς
 τῷτο χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν
 ἡμέρην πρὸς Θέην ἐτράποντο· τῇ δ' ὑστεραίῃ οἳ μὲν ἀπέ-
 πλουν ἐς Ἰσθμίδα ἐπὶ τὰς νῆας, οἳ δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς
 ὁδὸν ὀρμέατο. Ἦκον δὲ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρ- 26
 καδίας ὀλίγοι τινές, βίου τε θεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βου- Arcades
 λόμενοι εἶναι. ἀγαγόντες δὲ τούτους ἐς ὅψιν τὴν βα- transfugæ
 σιλῆος, ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ quæ Xerxi
 5 ποιεοίεν· εἷς δὲ τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς de ludis O-
 ταῦτα. οἳ δὲ σφι ἔλεγον, ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ lympicis [7,
 θεωροίεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο 206.] narra-
 ὅ, τι τὸ ἄεθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνί- verint.
 ζονται· οἳ δ' εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον σέφανον. Græcorum
 10 ἐνθαῦτα εἰπας γνώμην γενναιοτάτην Τριτανταίχμης magnitudo
 ὁ Ἀρταβάνου, δειλίην ὥφλε πρὸς βασιλῆος. πυνθα- animi a Tri-
 νόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον εἶναι σέφανον, ἀλλ' οὐ χρήματα, tantechma-
 οὔτε ἡνέσχετο σιγῶν, εἶπέ τε ἐς πάντας τάδε· “ Πα- coram rege
laudata.

“ παῖ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ’ ἀνδρας ἡγάγες μαχεσομένους
 “ ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, 15
 “ ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς !” τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἶρητο.

27-28

Thessali
Phocensi-
bus pridem,
magis etiam
ob cladem
nuper acce-
ptam infe-
sti,

Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐπεὶ τε τὸ ἐν Θερμοπύλῃσι
 τρώμα ἐγγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι κήρυκα
 ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ
 ὕδατος τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες γὰρ παν-
 στρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων 5
 ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης
 τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν Φω-
 κέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατει-
 λήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν
 Τελλίην τὸν Ἡλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλῆης οὗτος σοφίζε- 10
 ται αὐτοῖσι τοιόνδε. γυψώσας ἀνδρας ἑξακοσίους τῶν
 Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτούς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα
 αὐτέων, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας
 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτεί-
 νειν. τούτους ὧν αἱ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται 15
 ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ
 μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ οὕτω, ὥς τε τετρα-
 κισχιλίων κρατησάιναι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν
 τὰς μὲν ἡμισέας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν, τὰς δὲ, ἐς Δελ-
 φούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης 20
 τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα
 συνεσεῶτες, ἔμπροσθεν τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ

28

ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἀβησι ἀνακέαται. Ταῦτα μὲν νυν
 τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολι-
 ορκέοντας ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώραν τὴν
 ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀνηκέως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ
 ἡ ἐς ἱ κατὰ Ὑάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύ- 5
 ξαντες, ἀμφορέας κεινοὺς ἐς αὐτὴν κατέβηκαν· χοῦν δὲ
 ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέ-
 κοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπα-
 σόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέ-
 ας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. Του- 10

29

statim post
pugnam
Pylaicam
[c. 27.] mis-
so nuntio,

τέων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ,
 πέμψαντες κήρυκα, ἡγόρευον τάδε· “ ὦ Φωκέες, ἤδη τι
 “ μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. πρόσθεν

5 “ τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλλησι ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἦν δα- multorum
 “ νε, πλεοναίει κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ mercede ta-
 “ βαρβάρῳ τοσοῦτον δυνάμεθα, ὥς ἐπ’ ἡμῖν ἐς τῆς lentorum
 “ γῆς τε ἐσερῆσθαι, καὶ πρὸς, ἡνδραποδίσθαι ὑμέας. incolumita-
 “ ἡμέες μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν, ἀλλ’ tem illis
 10 “ ἡμῖν γενέσθω αὐτ’ αὐτέων πεντήκοντα τάλαντα ἀρ- pollicentur.
 “ γυρίου· καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χῶ-
 “ ρην ἀποτρέψειν.” Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσ- 30
 σαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων ἐκ A quibus
 ἐμῆδιζον, κατ’ ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὥς ἐγὼ συμβαλλεόμενος contemti,
 εὐρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσ-
 5 σαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ἡὔξον, ὥς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆδιζον
 ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε
 δώσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι
 ὁμοίως μὲν ἰσχυρίζετο, εἰ ἄλλως βουλοίτατο· ἀλλ’ ἐκ ἔσεσθαι
 ἐκόντες εἶναι προδότες τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἀνη- 31
 νείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ κεχο- barbaros in
 λωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ Phocidem
 τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέ- deducunt.
 5 βαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρας ποδῶν σεινὸς ταύτῃ Iter Persae-
 κατατείνει, ὥς τριήκοντα σταδίων μάλιστα κη εὖρος, κεί- rum, post-
 μενος μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρας, quam e Tra-
 ἥπερ ἦν τοπαλαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐς μη- chinia mo-
 τρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην ὦν τὴν visserent. Do-
 10 Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβάλλοντες οἱ βάρβαροι. ris : ejus in-
 ἐμῆδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι. Ὡς δὲ 32-33
 ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν Phocenses
 τοὺς Φωκέας οὐκ αἰρέουσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκῶν ἐς ipsi pleri-
 τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέβησαν· ἔτι δὲ καὶ ἐπιτηδέη que omnes
 5 δέξασθαι ὁμίλον τοῦ Παρνησσοῦ ἢ κορυφῇ, κατὰ Νέωνα diffugiunt :
 πόλιν κειμένη, ἐπ’ ἐωῦτῆς· Τιθορέα οὖνομα αὐτῇ· ἐς urbes eo-
 τὴν δὴ ἀνηνείκοντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· οἱ δὲ πλεῖνες rum et agri
 αὐτέων ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἀμ- ferro atque
 Φισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομένην. igni vastan-
 10 οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον τὴν Φωκίδα. tur. Par-
 Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, nassus. A-
 πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλεις ἐνιέντες bae, templo
 πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱρά. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν oraculoque
 33
 33

Κηφιστὸν ποταμὸν, ἐδήϊουν πάντα· καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεδρώνιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας, καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Ὑάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, καὶ Ἄβας· ἐνθα ἦν ἱερὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἐστὶ χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καὶ τινὰς διώκοντες εἶλον τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι οὖρεσι· 10 καὶ γυναῖκας τινὰς διέφθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθεος.

34 Παραποταμίους δὲ παραμειδόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας, ἐσέβαλε ἐς Βοιωτὸς, ἐς γῆν τῶν Ὀρχομενίων. 5 Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλεις αὐτέων ἄνδρες Μοκεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέοιεν.

35 οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο. Ἄλλοι δὲ αὐτέων ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμέατο ἐπὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησσὸν ἀπέρχοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα ἐσιναμώρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων. ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως συλήσαντες τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἐπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν 10 τοῖσι οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, καὶ μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.

36 Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀρρώδιην ἀπίκατο· ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεσεῶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ γῆς κατορύξουσι, εἴτε ἐκκομίσουσι ἐς ἄλλην χώραν. ὁ δὲ θεὸς σφῆας οὐκ ἔα κινέειν, φᾶς αὐτὸς ἰκανὸς εἶναι τῶν ἐωῦτοῦ προκατῆσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, σφέων αὐτέων πᾶσι ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ γυναῖκας πέρην

Mox Xerxes, exercitu bipartito, cum parte altera eaque majore Bœotiam sibi amicam ingreditur,

alteram contra Delphos mittit.

Delphi quæ ratione salutis suæ prospicerint.

ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν· αὐτέων δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι
 10 ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησσοῦ τὰς κορυφὰς, καὶ ἐς τὸ
 Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκαστο· οἱ δὲ ἐς Ἀμφισσαν
 τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ Δελφοὶ ἐξέ-
 λιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφή-
 τεω. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόντες, καὶ 37-39
 ἀπώρεον τὸ ἱρὸν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὐνομα ἦν *Prodigia a*
 Ἀκήρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν *deo Delphi-*
 ἐκ τῆς μεγάρου ἐξενηνειγμένα ἱρὰ, τῶν ἐκ ὅσιον ἦν ἀπτε- *co barbaris*
 5 σθαι ἀνθρώπων ἐδενί. ὁ μὲν δὲ ἦε Δελφῶν τοῖσι παρσε- *appropin-*
 οῦσι σημανέων τὸ τέρας. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο *quantibus*
 ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐπιγί- *objecta, il-*
 νεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος. *lorumque*
 Δαῦρμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτό- *fuga turpis.*
 10 ματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ *Heroes*
 τούτῳ δεύτερα ἐπιγενόμενα, καὶ διὰ πάντων φασμάτων *Phylacus et*
 ἄξια Δαῦμάσαι μάλισα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ *Autonous.*
 βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐν τῷ
 ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ
 15 δὲ τοῦ Παρνησσοῦ ἀπορράγεισαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο
 πολλῶ πατάγῳ ἐς αὐτούς, καὶ κατέλαβον συχνούς
 σφειῶν, ἐκ δὲ τοῦ ἱεροῦ τῆς Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλα-
 γμὸς ἐγένετο. Συμμιγέντων δὲ τουτέων πάντων, φόβος 38
 τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ
 φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλῆθος
 τι αὐτέων. οἱ δὲ περιεόντες, ἰδὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. ἔλε-
 3 γον δὲ οἱ ἀπονησῆσαντες οὔτοι τῶν βαρβάρων, ὥς ἐγὼ
 πυνθάνομαι, ὥς πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα ὥρων θεῖα·
 δύο γὰρ ὀπλίτας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν
 ἔοντας, ἔπεςθαί σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας. Τού- 39
 τούς δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι ἐπιχωρίους ἥρωας εἶναι,
 Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ
 τὸ ἱρὸν· Φυλάκου μὲν, παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερ-
 3 θε τοῦ ἱεροῦ τῆς Προναίης, Αὐτονόου δὲ, πέλας τῆς Κα-
 σαλίας, ὑπὸ τῇ Ὑαμπεΐῃ κορυφῇ. οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ
 τοῦ Παρνησσοῦ λίθοι, ἔτι καὶ ἐς ἡμέας ἔσαν σόοι, ἐν τῷ
 τεμένει τῆς Προναίης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκη-

ψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. τούτων μὲν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀπαλλαγή γίνεται.

169

40

Artemisio
relicto [c.
21.] classis
Græcorum
petit Sala-
minem.

Ὁ ΔΕ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμι-
σίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς
νῆας. τῶν δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτέων σχεῖν πρὸς
Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας
ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ, καὶ βουλευ- 5
σονται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσαι. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατή-
κουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὥς ἐψευ-
σμένοι γνώμης. δοκέοντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννησίους
πανδημεῖ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸ βάρβαρον,
τῶν μὲν εὖρον οὐδὲν ἔον, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν 10
αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείους τε
ποισυμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ,
τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα δὲ πυνθανόμενοι, οὕτω
προσεδεήθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

41

Desertæ A-
thenæ, pau-
cissimis in-
colarum re-
manenti-
bus [c. 51.]

Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι
δὲ ἐς τὴν ἐωυτων. μετὰ δὲ τὴν ἀπιξιν, κήρυγμα ἐποιή-
σαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σῶζειν τὰ τέκνα τε
καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλείους ἐς Τροιζῆνα 5
ἀπέστειλαν, οἱ δὲ, ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ, ἐς Σαλαμῖνα.
ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκδέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βου-
λόμενοι ὑπηρετέειν, καὶ δὴ καὶ τοῦ εἵνεκα οὐκ ἤκιστα.
λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπό-
λιος ἐνδiciaitέεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσὶ τε ταῦτα, καὶ
δὴ καὶ ὥς ἔοντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ 10
δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσα ἔσι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν
τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄψαυ-
τος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱερείης, μᾶλλον τι οἱ Ἀθη-
ναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὥς καὶ τῆς
θεοῦ ἀπολελοιπούσης τὴν ἀκρόπολιν. ὥς δέ σφι πάντα 15

42

Interim co-
piis navali-
bus undique
coactis, na-
vium nume-
rus multum
crescit.
Summa im-

ὑπεξέκειτο, ἔπλωον ἐς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ οἱ
ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς νῆας, συν-
έρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτι-
κὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἐς γὰρ Πάγωνα τὸν Τροιζη-
νίων λιμένα προσείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε 5
δὴ πολλὰ πλεῦνες νῆες ἢ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐναυμάχεον,

καὶ ἀπὸ πολλίων πλεούων. ναύαρχος μὲν νυν ἐπὴν ὤ-
 τος ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδῃ, perii etiam
nunc penes
Eurybia-
dem [c. 2.]
 ἀνὴρ Σπαρτιτικῆς ἔμντοι γένεός γε τῆ βασιληΐᾳ ἐών.
 10 νέας δὲ πολλὰ πλείσας τε καὶ ἄριστα πλωούσας παρεί-
 χοντο Ἀθηναῖοι. Ἐσρατεύοντο δὲ οἶδε. ἐκ μὲν Πελο- 43-48
 ποννήσου Λακεδαιμόνιοι, ἐκκαίδεκα νῆας παρεχόμενοι. Recensio
populorum
Græciæ, qui
ad Salami-
nem naves
miserunt :
 Κορίνθιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' qua oppor-
tunitate
 Ἀρτεμισίῳ. Σικυώνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο utens Hero-
dotus, eo-
rum origi-
nes ei anti-
quitates
perstringit.
 5 νῆας. Ἐπιδάυριοι δὲ, δέκα. Τροιζήνιοι δὲ, πέντε. Ἐρ- Numerus
modusque
navium.
 μιονέες δὲ, τρεῖς. ἐόντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δω-
 ρικὸν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἑρινεοῦ τε καὶ Πίνδου
 καὶ τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμι-
 νέες εἰσὶ Δρούπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ
 10 τῆς νῦν Δωριίδος καλεομένης χώρας ἐξανασάντες. οὗτοι
 μὲν νυν Πελοποννησίων ἐσρατεύοντο. οἱ δὲ ἐκ τῆς ἑξω
 ἡπείρου. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρε-
 χόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μῦνοι. ἐν Σαλαμῖνι 44]
 γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι, διὰ τοι-
 ὄνδε τι πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ
 5 τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλα-
 ταιέες ἀποβάντες ἐς τὴν περσικὴν τῆς Βοιωτικῆς χώρας,
 πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι μὲν νυν
 τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν
 Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν
 10 Πελασγοὶ, ἐνομαζόμενοι Κραναιοί. ἐπὶ δὲ Κέκροπος βα-
 σιλῆος, ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι. ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρε-
 χθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν. Ἴωνος
 δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχου γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλή-
 θησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες. Μεγαρέες δὲ τῷτὸ πλήρω- 45
 μα παρείχοντο καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. Ἀμπρακιῶται δὲ,
 ἑπτὰ νέας ἔχοντες ἐπεβώθησαν. Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς.
 ἔθνος ἐόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου. Νησιωτέων 46]
 δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἔσαν μὲν σφι καὶ
 ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν ἐωϋτῶν
 ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα πλωέσῃσι ἐν Σα-
 5 λαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται δὲ εἰσι Δωριέες, ἀπὸ
 Ἐπιδάυρου. τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὐνομα ἦν Οἰνώνη. με-
 τὰ δὲ Αἰγινῆτας, Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι

παρεχόμενοι, καὶ Ἑρετριεῖς τὰς ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνες
 εἰσι. μετὰ δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι· ἔθνος ἐὼν
 Ἴωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσε- 10
 ρας· ἀποπεμφθέντες μὲν εἰς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πο-
 λιητέων, κατὰπερ ἄλλοι νησιῶται, ἀλογήσαντες δὲ τῶν
 ἐντολέων, ἀπίκατο εἰς τοὺς Ἑλληνας, Δημοκρίτου σπεύ-
 σαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀσίων δοκίμου, καὶ τότε τριηρα-
 χέοντος· Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγο- 15
 νότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας τὰς
 καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόντε-
 ρον· ἐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύορες. καὶ Σερίφιοί
 τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐσρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ
 ἔδοσαν μοῦνοι νησιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ 20
 ὕδωρ. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρω-
 τῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐσρατεύοντο· Θεσπρω-
 τοὶ γὰρ εἰσι οἱ ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκα-
 δίοισι, οἱ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐσρατεύοντο. τῶν δὲ
 ἐκτὸς τούτων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μοῦνοι ἔσαν οἱ
 ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, νηὶ μιῇ, τῆς ἤρχε
 ἀνὴρ τρις πυθιονίκης, Φάϋλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος
 εἰσὶ Ἀχαιοί. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι, τριήρεας παρεχόμενοι
 ἐσρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι,
 πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν, γένος ἐόντες ἀπὸ Λακε-
 δαίμονος, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴω-
 νες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἐκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ 5
 ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τρι-
 ηκόσiai καὶ ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτώ. Ὡς δὲ εἰς τὴν Σα-
 λαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πο-
 λίων, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυδιάδεω, γνώμην ἀπο-
 φαίνεσθαι τὸν βουλούμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεώτατον
 εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρα- 5
 τέες εἰσὶ· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων
 πέρι προετίθεε. αἱ γνώμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσαι
 συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν
 πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε,
 ὥς ἦν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἐόν- 10
 τες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίῃ ἐδεμῖη
 ἐτιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, εἰς τοὺς ἐαυτῶν ἐξοί-

Ibi Graeco-
 rum ducibus
 de loco pu-
 gnæ optan-
 do delibe-
 rantibus,
 cum pluri-
 que relictis
 ad Sala-
 minem
 statione,
 Isthmum
 tutandum
 censerent,

50
 σονται. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν
 ἐπιλεγομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων
 ἦκειν τὸν Βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐ-
 τὴν πυρπολέεσθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος
 5 στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιάων τὴν πόλιν,
 αὐτέων ἐκλελοιπότεων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλα-
 ταιέων ὡσαύτως, ἦκε τε ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα
 ἐκεῖνα ἐδηΐου. ἐνέπρησε δὲ Θεσπειάν τε καὶ Πλάταιαν,
 πυθόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμῆδιζον. Ἀπὸ δὲ τῆς
 διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐνθεν πορεύεσθαι ἤρξαν-
 51-53
 το οἱ Βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ
 διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι μήνεσι
 5 ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιιάδεω ἀρχοντος Ἀθηναί-
 οισι. καὶ αἰρέουσι ἐρήμιον τὸ ἄγρυ, καὶ τινὰς ὀλίγους εὐ-
 ρίτκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱερῷ ἑόντας, ταμίας τε
 τοῦ ἱεροῦ, καὶ πένητας ἀνδρώπους· οἱ φραξάμενοι τὴν
 ἀκρόπολιν θύρῃσι τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόν-
 10 τας· ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς
 Σαλαμῖνα· πρὸς δὲ, αὐταὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαν-
 τήϊον τὸ ἢ Πυθίῃ σφί' ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλω-
 τον ἔσεσθαι· καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον
 κατὰ τὸ μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νῆας. Οἱ δὲ Πέρσαι
 52
 ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθαν, τὸν
 Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρῆϊον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον
 τοιόνδε· ὅπως συπεῖον περὶ τοὺς οἰσούς περιθέντες
 5 ἄψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ
 πολιορκεόμενοι, ὅμως ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον
 κακοῦ ἀπιγμένοι, καὶ τῷ φράγματος προδεδωκότος· ἔδδ
 λόγους τῶν Πεισιστρατιδέων προσφερόντων περὶ ὁμολο-
 γίης ἐνεδέκοντο· ἀμυνόμενοι δὲ, ἄλλα τε ἀντεμνηχανέοντο,
 10 καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας,
 ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥς τε Ξέρξεα ἐπὶ χρόνον συχνὸν
 ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας ἐλεῖν. Χρόνῳ
 53
 δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσοδος τοῖσι βαρβάροισι·
 ἔδδεν γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν
 ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἐμπροσθεν ὦν πρὸ
 5 τῆς ἀκροπόλιος, ὅπισθεν δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου,
 τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' αὖ ἤλπισε μή ποτέ τις

venit nuntius,
 Atticam totam
 ferro ignique a
 barbaris deva-
 stari. Xerxis
 cum parte al-
 tera exercitus
 iter par Bæoti-
 am [c. 34.] : in
 quo Thespiæ
 ac Plataeæ in-
 cendio deletæ.

Astu vacu-
 um Persæ in-
 gressi, arcem
 Atheniensi-
 bus qui re-
 manserant
 fortissime
 resistenti-
 bus, oppu-
 gnant, tan-
 demque ca-
 piunt. De-
 fensores occi-
 si : arx di-
 repta incen-
 saque.

52

53

57 Ἐνθαῦτα δὴ Θεμισοκλῆα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νῆα, εἶ-
Id Athenis ρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς, τι σφί εἶη βεβου-

λευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἶη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν, καὶ πρὸ τῆς Πε-
 5 λοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· “ Οὗτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι
 “ τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος
 “ ναυμαχήσεις. κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέψονται· καὶ
 “ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, οὔτε τις
 “ ἀνθρώπων ἄλλος, ὥς μὴ οὐ διασκεδάσθῃναι τὴν
 10 “ στρατιήν· ἀπολέεται τε ἡ Ἑλλάς ἀβουλίῃσι. ἀλλ’ εἴ τις
 “ ἐστὶ μηχανή, ἴθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα,
 “ ἦν κως δύνη ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδεα μεταβουλεύσα-
 “ σθαι, ὥς αὐτοῦ μενέειν.” Κάρτα δὲ τῷ Θεμισοκλέϊ
 ἤρεσε ἡ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος,
 ἦϊε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη
 θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμίξαι. ὁ δ’ αὐτὸν ἐς τὴν
 5 νῆα ἐκέλευε ἐσθάντα λέγειν εἴτι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμι-
 σοκλέης παριζόμενός οἱ καταλέγει κεῖνά τε πάντα τὰ
 ἤκουσε Μνησιφίλου, ἐωϋτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα
 πολλὰ προσιδείς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρητίζων ἕκ τε τῆς
 νηὸς ἐκδῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγοὺς ἐς τὸ συν-
 ἔδριον. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐ-
 5 ρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε
 τοὺς στρατηγοὺς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμισοκλέης ἐν τοῖσι λό-
 γοις, οἷα κάρτα θεόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κο-
 5 ρίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· “ ὦ Θε-
 “ μισόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ραπί-
 “ ζονται.” ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· “ Οἱ δέ γε ἐγκα-
 “ ταλειπόμενοι οὐ σεφανεῦνται.” Τότε μὲν ἡπίως πρὸς
 τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε
 ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς
 ἔπεαν ἀπαίρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρήσονται· παρεόν-
 5 των γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κα-
 τηγορέειν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε· “ Ἐν
 “ σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἦν ἐμοὶ πείθῃ ναυ-
 “ μαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος
 “ τουτέων τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξης πρὸς τὸν Ἰσθμὸν
 10 “ τὰς νῆας. ἀντίθες γὰρ ἑκάτερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν
 “ τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων, ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ
 “ ναυμαχήσεις, ἐς ὃ ἦκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, νῆας

adeoque to-
 ti Græciæ
 perniciosis-
 simum fore
 Themistocles
 a Mnesiphilo
 Atheniensi
 edoctus,

58

Eurybiadi
 persuadet,
 ut duces in
 concilium
 denuo co-
 gat :

59-63

ubi cum Adi-
 manto, Corin-
 thiorum duce,
 convicio acer-
 bissimo alter-
 catus, argu-
 mentis minis-
 que tandem
 cæteros a fuga
 capessenda re-
 vocat. 60

1

- “ ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας· τοῦτο δὲ,
 “ ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, ἥν-
 “ περ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ ναυ- 15
 “ τικῷ στρατῷ αὐτέων ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός. καὶ
 “ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον,
 2 “ κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἦν δὲ τὰ ἐγὼ
 “ λέγω ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὐρήσεις.
 “ πρῶτα μὲν, ἐν σεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι 20
 “ πρὸς πολλὰς, ἦν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνῃ,
 “ πολλὸν κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν σεινῷ ναυμαχέειν,
 “ πρὸς ἡμέων ἐσὶ· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὖ-
 “ τος δὲ, Σαλαμῖς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκει-
 “ ται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τότε ἐν αὐ- 25
 “ τοῖσι ἔνεσι, τοῦ καὶ περιέχεσθαι μάλισα· ὁμοίως αὖ-
 “ τοῦ τε μένων, προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ
 “ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· οὐδὲ σφέας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄξεις
 3 “ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω
 “ γένηται, καὶ νικήσωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν 30
 “ Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι, οὔτε προδῆσονται
 “ ἐκαστέρῳ τῆς Ἀττικῆς, ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Με-
 “ γάροισί τε κερδανέομεν περιεοῦσι, καὶ Αἰγίνη καὶ Σα-
 “ λαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατύ-
 “ περθε γενέσθαι. οἰκότα μὲν νυν βουλευομένοισι ἀν- 35
 “ θρώποισι, ὡς τοεπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰ-
 “ κότα βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχω-
 61 “ ρεῖν πρὸς τὰς ἀνδρωπηΐας γνώμας.” Ταῦτα λέ-
 γοντος Θεμισοκλέους, αὐτὶς ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος
 ἐπεφέρετο, σιγαῶν τε κελεύων τῷ μὴ ἔσι πατρίς,
 καὶ Εὐρυδιάδεα οὐκ ἔων ἐπιψηφίζειν ἅπολι ἀνδρὶ πό-
 λιν γὰρ τὸν Θεμισοκλῆα παρεχόμενον, οὕτω ἐκέλευε 5
 γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ προέφερε, ὅτι
 ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὲ ὁ
 Θεμισοκλῆς κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλὰ τε καὶ
 κακὰ ἔλεγε· ἐωϋτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ πό-
 λης καὶ γῆ μέζων ἥπερ κείνοισι, ἔστ’ ἂν διηκόσιαι νῆες 10
 σφι ἔωσι πεπληρωμένοι· οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς
 62 ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λό-
 γῳ, διέβαινε ἐς Εὐρυδιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεσσεμ-

μένα· “ Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ
 “ ἀγαθός· εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ
 5 “ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ’ ἐμοὶ
 “ πείθεο. εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὥς ἔχο-
 “ μεν ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας, καμιεύμεθα ἐς Σίριον
 “ τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρεη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι,
 “ καὶ τὰ λόγια λέγει, ὑπ’ ἡμέων αὐτὴν δέειν κτισθῆ-
 10 “ ναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες, μεμνή-
 “ σεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.” Ταῦτα δὲ Θεμισοκλῆος
 λέγοντος, ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης. δοκέειν δέ μοι,
 ἀρρωδήσας μάλισα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ
 σφεας ἀπολίπωσι, ἣν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς
 5 νῆας. ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο
 ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. ταύτην δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην,
 αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σα-
 λαμίνα, ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυβιάδῃ
 ἔδοξε, αὐτοῦ παρσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἡμέ-
 ρη τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγέ-
 5 νετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ. ἔδοξε δέ σφι εὖξα-
 σθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας
 συμμάχους. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίησαν ταῦτα. εὖ-
 ξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλα-
 μῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ δὲ
 10 Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέξελλον ἐς
 Αἴγινα. Ἔφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδης, ἀνὴρ Ἀθη-
 ναῖος, Φυγᾶς τε καὶ παρὰ Μῆδοισι λόγιμος γενόμενος
 τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρα
 ὑπὸ τοῦ περὶ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, εὐῶσα ἐρήμος Ἀθη-
 5 ναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρῆτῳ τῷ Λακεδαι-
 μονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέον-
 τα ἀπὸ Ἐλευσῖνος, ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κη τρισμυρίων·
 ἀποθωῦμάζειν τέ σφεας τὸν κονιορτὸν, ὅτε ὦν κοτε εἴη
 ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαί-
 10 νεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυσικὸν Ἰακχόν. εἶναι δ’ ἀδα-
 ῆμονα τῶν ἱεῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν Δημά-
 ρητον· εἶρεσθαί τε αὐτὸν ὅ, τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦ-
 το. αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρητε, οὐκ ἔστι ὅπως οὐ μέγα
 “ τι σῖνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατῇ. τάδε γὰρ ἀρίδηλα,

63

64

Mox inse-
 cuto terræ
 motu, vota
 diis nuncu-
 pata, Æaci-
 dæque auxi-
 lium rogati
 [c. 83.]

65

Pulvis cla-
 morque my-
 sticus Eleu-
 sine circa
 idem tem-
 pus exortus,
 quid de bel-
 li eventu
 portenderit.

“ ἐρῆμα εἰούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθεγγόμενον, 15
 “ ἀπὸ Ἐλευσῖνος ἰὸν ἐς τιμαρίην Ἀθηναίοισι τε καὶ
 “ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν
 “ Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ τῇ στρα-
 “ τῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσαι· ἦν δὲ ἐπὶ τὰς νῆας τράπη-
 “ ται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει 20
 “ βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι
 “ Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ,
 “ καὶ αὐτέων τε ὁ βουλούμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 “ μυεῖται· καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ
 “ ἰακχάζουσι.” πρὸς ταῦτα εἶπαι Δημάρητον· “ Σίγα 25
 “ τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἶπης. ἦν γὰρ
 “ τοῖς ἐς βασιλῆα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις
 “ τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι,
 “ οὔτ’ ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ’ ἔχ’ ἥσυχος· περὶ
 “ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει.” τὸν μὲν δὴ ταῦτα 30
 παραινέειν. ἐκ δὴ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι
 νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος,
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω δὲ αὐτοὺς μα-
 θεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπολέεσθαι μέλλοι.
 ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεις ἔλεγε, Δημαρήτου τε 35
 καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος. Οἱ δὲ ἐς τὸν
 Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἐπειδὴ ἐκ Τρη-
 χῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικόν, διέβησαν
 ἐς τὴν Ἰσθμὴν, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς, ἔπλωον δι’
 Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρῃσι τρισὶ ἡμέρησι ἐγένοντο ἐν 5
 Φαλήρῳ. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες εἶν-
 τες ἀριθμὸν, ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπει-
 ρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα
 ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσι τε
 ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν 10
 Θερμοπύλῃσι, καὶ τῇσι ἐπ’ Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι,
 τοῦσδε τοὺς τότε οὐκ ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιέας τε
 καὶ Δωριέας, καὶ Λοκροὺς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατιῇ
 ἐπομένους, πλὴν Θεσπείων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μά-
 λα Καρυσίους τε καὶ Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς 15
 λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε πολλίων, τῶν
 ἐπευγέσθην πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσῳ γὰρ δὴ προ-

66

Inter hæc
 Persarum
 classis in
 Phalerum
 appellit.
 Quantis co-
 piis Xerxes
 Atticam ter-
 ra marique
 invaserit.

ἔβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτω πλέω
 ἔθνεά οἱ εἶπετο. Ἐπεὶ ὦν ἀπίκατο ἐς τὰς Ἀθήνας 67
 πάντες οὗτοι πλὴν Παρίων. Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν
 Κύδνῳ, ἐκαυαδόκεον τὸν πόλεμον κῆ ἀποθήσεται· οἱ
 δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέ-
 5 ἔβη αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμίξαι
 τε καὶ πυθέσθαι τῶν ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ
 δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετὰπεμπτοὶ οἱ τῶν
 ἔθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν
 νηῶν, καὶ ἴζοντο, ὥς σφι βασιλεὺς ἐκάσῳ τιμὴν ἐδε-
 10 δώκεε· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ
 Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἴζοντο,
 πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα, ἀποπειρώμενος
 ἐκάσῳ, εἰ ναυμαχίην ποιεοίτο. Ἐπεὶ δὲ 68
 περιῶν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρξάμενος ἀπὸ
 τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τῷτο
 γνώμην ἐξεφέροντο, κελεύοντες ναυμαχίην
 5 ποιεέσθαι, Ἀρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη· “ Εἰπαί μοι
 “ πρὸς βασιλῆα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, Οὔτε
 “ κακίστην γενομένην ἐν τῇσι ναυμαχίησι τῇσι πρὸς Εὐ-
 “ βοίῃ, οὔτε ἐλάχισα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν ἐοῦ-
 “ σαν γνώμην με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγ-
 10 “ χάνῳ φρονέουσα ἄριστα ἐς πρῆγματα τὰ σά. καί τοι
 “ τάδε λέγω, Φεῖδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυμαχίην ποιεέο.
 “ τοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσοῦτό ἐῖσι
 “ κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάν-
 “ τως δέει σε ναυμαχίησι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν
 15 “ τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἵνεκα ὠρμήθης στρατεύεσθαι,
 “ ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδῶν δέ τοι ἴσταται
 “ οὐδεὶς, οἱ δέ τοι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κεί-
 “ νους ἔπρεπε; Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποθήσεσθαι τὰ τῶν
 “ ἀντιπολέμων πρῆγματα, τοῦτο φράσω. ἦν μὲν μὴ
 20 “ ἐπειχθῆς ναυμαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐ-
 “ τοῦ ἔχης πρὸς γῆ μένων, ἢ καὶ πρὸβαίνων ἐς τὴν Πε-
 “ λοπόννησον, εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ νο-
 “ έων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἱοί τε πολλὸν χρόνον εἰσὶ τοι
 “ ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ σφεας διασκεδᾶς, κατὰ
 25 “ πόλιν δὲ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ σῖτος πάρα σφί-

Ibi cum
 Xerxes de
 proelio na-
 vali deli-
 beraturus
 suos convo-
 casset,

pugna, cæteris suadenti-
 bus, a sola Artemisia [7.
 99.] muliere viris longe
 callidiori, dissuadetur.

- “ σι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐ-
 “ τοὺς οἰκὸς, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν
 “ πεζὸν στρατὸν, ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἤκου-
 “ τας· οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυ-
 “ μαχέειν. Ἦν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῆς ναυμαχῆσαι, δει- 30
 “ μαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεῖς, τὸν πεζὸν
 “ προσδὴλήσῃται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυ-
 “ μὸν βαλεῦ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κα-
 “ κοὶ δοῦλοι Φιλέεσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρηστοί.
 “ σοὶ δὲ, εἰσὶν ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι, 35
 “ οἳ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, εἰσὶν Αἰγύ-
 “ πτιοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι,
 “ τῶν ὀφελὸς ἐστὶ οὐδέν.” Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρ-
 “ θόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν εὖνοοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν
 “ ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς κακὸν τι πεισομένης πρὸς βα-
 “ σιλῆος, ὅτι οὐκ ἔα ναυμαχίην ποιέεσθαι· οἳ δὲ ἀγαιόμε-
 “ νοί τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμη- 5
 “ μένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ ἀνα-
 “ κρίσει, ὡς ἀπολεσμένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν
 “ αἱ γνώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἦσθαι τῇ γνώμῃ τῆς
 “ Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι,
 “ τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πεί- 10
 “ θεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδόξας· πρὸς μὲν Εὐβοίῃ
 “ σφέας ἐδελοκακέειν, ὡς οὐ παρόντος αὐτοῦ, τότε δὲ
 “ αὐτὸς παρεσκεύασε θεήσασθαι ναυμαχέοντας. Ἐπει-
 “ δὴ δὲ παρήγγελον ἀναπλώειν, ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ
 “ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ’
 “ ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυ-
 “ μαχίην ποιέεσθαι· νύξ γὰρ ἐπεγένετο· οἳ δὲ παρεσκευά- 5
 “ ζοντο ἐς τὴν ὑσεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε
 “ καὶ ἄρρώδη, οὐκ ἦκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
 “ ἄρρώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
 “ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν· νικηθέντες τε,
 “ ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν 10
 “ ἐωϋτῶν ἀφύλακτον. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ
 “ τὴν παρεούσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον·
 “ καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ’ ἡπει-
 “ ρον μὴ ἐσβάλλοιεν οἱ βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τά-

69
Nihilo mi-
nus sequio-
re consilio
Xerxi pro-
bato, Persi-
ca classis
Græcam ag-
gressura,

70
Salaminem
versus pro-
vehitur.

71
Quæ dum
aguntur, et
terrestris
Persarum
exercitus in

5 χίσα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύ- Isthmum
mouet a Pe-
loponnesiis
diligenter
custoditum.
 λησι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων, ἐς
 τὸν Ἴσθμὸν ἴζοντο· καὶ σφί ἐπὴν στρατηγὸς Κλεόμβρο-
 τος ὁ Ἀναξανδρίδης, Λεωνίδῳ δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι
 δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν,
 10 μετὰ τῷτο ὥς σφί ἔδοξε βελευομένοισι, οἰκοδόμουν διὰ τῷ
 Ἴσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὴ ἐουσέων μυριαδέων πολλέων,
 καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ
 λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ φορμοὶ ψάμμου πλή-
 ρεις ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαν-
 τες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, οὔτε ἡμέρης. Οἱ δὲ βω- 72
 θήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν πανδημεῖ, οἵδε ἔσαν Ἑλλήνων· Quae Pello-
 Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάντες, καὶ Ἡλεῖοι, ponnesi
gentes
 καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ Ἐπιδαύριοι, καὶ Isthmum
contra Xer-
xeem com-
muniverint.
 5 Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες. οὗτοι μὲν
 ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρώδεοντες τῇ Ἑλλάδι
 κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε
 οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη.
 Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. τουτέων δὲ τὰ 73
 μὲν δύο, αὐτόχθονα ἑόντα, κατὰ χώραν ἴδρυται νῦν τῇ Hanc pen-
insulam
quot populi
incolant :
eorum ori-
gines.
 καὶ τοπάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυνοῦριοι. ἐν δὲ
 ἔθνος τὸ Ἀχαικόν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε,
 5 ἐκ μέντοι τῆς ἐωϋτῶν· οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην. τὰ δὲ
 λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα, ἐπήλυδά ἐσι, Δωριέες
 τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι. Δωριέων
 μὲν, πολλάί τε καὶ δόκιμοι πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ, Ἡλῖς
 μούνη· Δρυόπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς
 10 Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῆται
 πάντες. οἱ δὲ Κυνοῦριοι αὐτόχθονες ἑόντες, δοκέουσι
 μοῦνοι εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρίευνται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων
 ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἑόντες Ὀρνεῆται καὶ περιόικοι.
 τουτέων ὦν τῶν ἑπτὰ ἔθνέων αἱ λοιπαὶ πόλεις πάρεξ
 15 τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως
 ἔξεσι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμῆδιζον. Οἱ μὲν 74
 δὴ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, τοιούτῳ πόνῳ συνέσασαν, ἅτε περὶ Accepto
nuntio,
Isthmum
peti a bar-
baris, Græ-
ci ad Sala-
 τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλ-
 πίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, ὅμως ταῦτα
 5 πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι

minem col-
lecti fugæ
consilium
denuo ine-
unt.

75

Strategema
Themistoclis
hoc consili-
um eluden-
tis.

76

Persæ a
Themisto-
cle illecti,
classem
Græcorum
undique
cingentes
fuga exclu-
dunt.

δειμαίνοντες, ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. ἕως μὲν δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παρασὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θάῤῥμα ποιεῦμενοι τὴν Εὐρυδιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ, ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγένετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. αἱ μὲν, ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεῶν 10 εἶη ἀποπλώειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μηδὲ πρὸ χώρας δορυαλώτου μένοντας μάχεσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρέες, αὐτοῦ μένοντας ἀμύνασθαι. Ἐνθαῦτα Θεμισοκλῆς, ὡς ἐσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξελθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἀνδρα πολίῳ, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεῶν· τῷ οὖνομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θε- 5 μισοκλῆος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τουτέων τῶν πρηγμάτων Θεμισοκλῆς Θεσπία τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπῖες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὅς τότε πολίῳ ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε· “Ἐπεμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάτρη τῶν 10 ἄλλων Ἑλλήνων, (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασι-
“ λῆος, καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε
“ γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρηγματα,) φράσοντα
“ ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταρρώδηκότες.
“ καὶ νῦν παρέχει κάλλισον ὑμέας ἔργον ἀπάντων ἐξερ- 15
“ γάσασθαι, ἢ μὴ περιϊῶντε διαδράντας αὐτούς. οὔτε
“ γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ’ ἐτι ἀντισησονται
“ ὑμῖν· πρὸς ἐωϋτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τῆς
“ τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή.” ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδῶν ἀπαλλάσσετο. Τοῖσι δὲ ὡς πρὶν ἐγένετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ’ ἐσπέ- 5 ρης κέρως κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατέχον τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νῆας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φυγέειν ἐξῆ, ἀλλ’ ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ 10 Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ’ Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμά-

των. ἐς δὲ τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεδίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὥς ἐπεὶ γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλισα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλέσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρῃσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὥς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὲ ταῦτα τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὥς οὐκ εἰσὶ ἀληθεῖς, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιαῦτα πρήγματα ἐσβλέψας.

77

Bacidis oraculum huc spectans Græciæque salutem portendens.

Ἄλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν
 Νηυσὶ γεφυρώσωσι, καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
 Ἐλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
 Δῖα Δίκη σβέσσει κρατερὸν Κόρον, Ὑβριος υἱὸν,
 Δεινὸν μαιμῶοντα, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι.
 Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίσχεται, αἵματι δὲ Ἄρης
 Πόντον φοινίξει. τότε ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
 Εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντιλογίης χρησμῶν πέρα, οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω, οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέχομαι. Τῶν δὲ ἐν Σαλα-

78-81

μῖνι στρατηγῶν ἐγένετο ὠδισμὸς λόγων πολ-
 λός. ἤδεσαν δὲ οὐκῶ, ὅτι σφέας περιεκ-
 κλέοντο τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ' ὥσπερ
 τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτὰς τεταγμένους, ἐδόκεον

Græcorum duces inscii adhuc, quid Persæ molirentur, primum ab Aristide Atheniensi, claro justitiæ laude, sed tum exsule, rem accipiunt. Cui cum fidem plerique non haberent,

κατὰ χώραν εἶναι. Συνεσηκότες δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτάτον. οὗτος ὦν ἡρ' ἑὸς ἐπὶ τὸ συνέδριον, ἐξεκαλέετο Θεμισοκλῆα, ἔοντα μὲν ἐωϋτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν δὲ ταμάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάρους τῶν παρ' ἐόντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμίσχαι. προακήκοε δὲ ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὥς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμισοκλῆης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε:

79

- “ Ἡμέας σασιάζειν χρεών ἐσι ἔν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ,
 “ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω
 “ ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω δέ τοι ὅτι ἴσόν
 “ ἐσι πολλά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ¹⁵
 “ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι
 “ λέγω γενόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ’ ἦν θέλῃσι, Κορίνθιοί τε
 “ καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἶθι τε ἔσονται ἐκπλῶσαι
 “ περιεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ’
 “ ἐσελθὼν σφι ταῦτα σήμηνον.” Ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε
 “ Κάρτα τε χρῆσθαι διακελεύεαι, καὶ εὖ ἡγγειλας. τὰ
 “ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος,
 “ ἦκεις. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων.
 “ ἔδεε γὰρ, ὅτε οὐκ ἐκόντες ἔθελον ἐς μάχην κατίστα-⁵
 “ σθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι. σὺ δὲ,
 “ ἐπείπερ ἦκεις χρῆσθαι ἀπαγγέλλων, αὐτὸς σφι ἡγγει-
 “ λον. ἦν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν,
 “ καὶ οὐ πείσω, ὡς οὐ ποιούντων τῶν βαρβάρων ταῦτα.
 “ ἀλλὰ σφι σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει. ἐπεὰν¹⁰
 “ δὲ σὴμῆνης, ἦν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλ-
 “ λιστα ἦν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστα γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν
 “ ἔσαι. οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται, εἴπερ περιεχόμεθα
 “ πανταχόθεν, ὡς σὺ λέγεις.” Ταῦτα ἔλεγε παρελ-
 “ θὼν ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ
 “ μόγῃς ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι
 “ γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν
 “ τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαι τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξή-⁵
 “ σομένους. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, μετεσῆκε· τῶν δὲ
 “ αὐτῶν ἐγένετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ πλεῖνες γὰρ τῶν
 “ στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα. Ἀπισεόν-
 “ των δὲ τούτων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέου-
 “ σα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένης, ἥπερ δὴ
 “ ἔφερε τὴν ἀληθειάν· διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνε-
 “ γράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα, ἐς τοῖσι τὸν⁵
 “ βάρβαρον κατελοῦσι. σὺν δὲ ᾧ ταύτῃ τῇ νηϊ τῇ αὐτο-
 “ μολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ’ Ἀρτεμίσιον
 “ τῇ Λημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς
 “ τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ νηῶν τότε
 “ κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμὸν. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς πιστὰ δὴ
 “ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζαντο ὡς

Tenia trire-
 mis, ad
 Græcos
 transfuga,
 omnem tol-
 lit dubita-
 tionem.

Jam Græci

ναυμαχῆσόντες. ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ad pugnandum strenue se comparant. Themistoclis apud milites concio.
 ἐπιδατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ
 5 πάντων Θεμισοκλέης, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω
 τοῖσι ἔσσοσι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι
 καὶ κατασάσι ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ τουτέων τὰ
 κρέσσω αἰρέεσθαι, καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαί-
 νειν ἐκέλευε ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον,
 10 καὶ ἦκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἡ κατὰ τοὺς Αἰακίδας
 ἀπεδήμησε. ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νῆας ἀπάσας οἱ
 Ἕλληνες. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ 84
 βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρέ- Incipit pugna ad Salaminem [ineunte autumno a. 480.] Variæ de ejus initio narrationes.
 οντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας. Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς,
 ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς, νηὶ ἐμβάλλει. συμ-
 5 πλακείσης δὲ τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι,
 οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρ-
 χήν. Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδη-
 μήσασαν ἐς Αἴγινα, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. λέ-
 10 γεται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη.
 φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥς τε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι
 τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, ὀνειδίσασαν πρότερον
 τάδε. “ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνα-
 “ κρούεσθε;” Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοί- 85
 νικες. οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἐσπέ- Acies utriusque classis. Iones quo animo pugnaverint, Orosanga.
 ρης κέρας. κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες. οὗτοι δ'
 εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐδελοκά-
 5 κεον μέντοι αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμισοκλέους ἐντολὰς,
 ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῖνες, οὐ. ἔχω μὲν νυν συχνῶν οὐνόματα
 τριητάρχων καταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων.
 χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδέν, πλὴν Θεομήτορος τε τοῦ Ἀν-
 δροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰσιαίου, Σαμίων ἀμφο-
 10 τέρων. τοῦ δὲ εἵνεκα μέμνημαι τουτέων μούνων, ὅτι Θεο-
 μήτωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε, κατα-
 σησάντων τῶν Περσέων. Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασι-
 λῆος ἀνεγράφη, καὶ χώρα οἱ ἐδωρήθη πολλή. οἱ δ' εὐερ-
 γέται τοῦ βασιλῆος, ὁροσάγγαι καλέονται Περσιεῖ.
 περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε. Τὸ δὲ πλῆθος, τῶν νηῶν 86
 ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων δια- Magna stra-

gesbarbaro-
rum quan-
tumvis for-
titer pu-
gnantium:
ejus causæ.

87

Artemisiæ
virtus, cou-
juneta cum
calliditate:

88

quo nomine
illa Xerxi
mirum in
modum pro-
batur.

88

φθειρόμεναι, αἱ δὲ, ὑπὸ Αἰγινήτων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδὲν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι εἰόν- περ ἀπέβη. καίτοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμεύμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκεε τε ἕκαστος ἑωυτὸν θείσεσθαι βασιλῆα. Κατὰ μὲν δὲ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξετέρους εἶπαι ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μάλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ. ἐπειδὴ γὰρ ἐς Δόρυβον πολ- λὸν ἀπίνετο τὰ βασιλῆος, πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ και- ρῷ ἢ νηὺς ἢ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς· καὶ ἢ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες φίλιαι· ἢ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μά- λις αὐτὴ γένοιτο εὐδαιμονία, ἔδοξε οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνή- νεικε ποιησάσθαι. διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέ- ρουσα ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ, ἀνδρῶν τε Καλυνδέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλῆος Δαμασιθύ- μου. εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἑόντων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίας αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρηνσε ἢ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηὺς. ὥς δὲ ἐνέ- βαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἑωυ- τὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὃ, τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριήραρχος, ὥς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσιν νηὶ ἀνδρῶν βαρ- βάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶ- ναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ αὐτοῖσι ἀμύ- νειν, ἀποσρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο. Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέβη ὥς κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλις εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξην. λέγεται γὰρ, βασιλῆα θεύμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβάλλουσιν· καὶ δὴ τινα εἶπαι τῶν παρόντων· “ Δέσπο- τα, ὁρᾷς Ἀρτεμισίην, ὥς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν “ πολεμίων κατέδυσε;” καὶ τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι, σαφέως τὸ

10 ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισαμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν
 ἠπισέατο εἶναι πολεμίην. τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται,
 αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς
 Καλυνδικῆς νηὸς μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέ-
 σθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα·
 15 “Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες,
 “ἄνδρες.” ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἶπαι. Ἐν δὲ τῷ 89
 πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Persarium et
 Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεὸς, ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε multi et il-
 καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων συμ- lustris vel
 5 μάχων· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ Ἑλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν trucidati
 ἐπισάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χει- vel fluctibus
 ρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐν τὴν Σαλαμίνα διένεον. τῶν hausti, pau-
 δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ διεφθάρησαν, cis Græco-
 νέειν οὐκ ἐπισάμενοι. ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτρά- rum caden-
 10 ποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσαι διεφθείροντο. οἱ γὰρ ὅπι- tibus.
 σθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι
 πειρώμενοι, ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βα-
 σιλέϊ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπι-
 πτον. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν 90
 τινὲς Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθαρέατο, ἐλθόντες Supplicium
 παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἰωνὰς, ὡς δι' ἐκεί- inter ipsam
 νους ἀπολοῖατο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. συνήνεικε ὦν οὐ- pugnam, re-
 5 τῳ, ὥς ἔῳνων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοι- ge jubente,
 νίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιούδε μισθόν. ἔτι de Phoenici-
 τουτέων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σα- bus sum-
 μοθρηϊκῇ νηὺς. ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφε- tum, quod,
 10 ρομένη Αἰγιναίῃ νηὺς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηϊκῶν τὴν ignavi ipsi,
 νῆα. ἅτε δὴ εὐντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηϊκῆς, τοὺς culpam cla-
 ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπή- dis in Iones
 ραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα conferrent.
 15 γενόμενα τοὺς Ἰωνὰς ἐρρύσατο. ὡς γὰρ εἶδὲ σφεας
 Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς
 Φοίνικας, οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμε-
 νος· καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα
 μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλω-
 σι. ὅπως γὰρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἐαυτοῦ ἔργον τι
 ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ

91

Persæ victi
Phalerum
repetunt.

92

Æginetæ
purgati cri-
mine τοῦ
μηδισμού.

93

Qui inter
Græcos rem
fortissime
gesserint

94

Quæ de Co-

οὔρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως, 10
ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισαὶ ἀνέ-
γραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. πρὸς
δὲ ἔτι καὶ προσεβάλετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ
Πέρσης παρεὼν τούτου τοῦ Φοινικηίου πάθους. Οἱ μὲν
δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. τῶν δὲ βαρβάρων ἐς
φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον,
Αἰγινῆται ὑποσάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαν-
το λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκε- 5
ραίιζον τὰς τε ἀντισαμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νηῶν,
οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωούσας· ὅπως δέ τινες τοὺς
Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰ-
γινήτας. Ἐνθαῦτα συνεκύρουν νῆες ἥ τε Θεμισοκλέος
διώκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγι-
νήτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥπερ εἴλε τὴν προφυ-
λάσσουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἦπλεε
Πυθέης ὁ Ἰσχενόου· τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα, ἀρε- 5
τῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηὶ ἐκπαγλεόμενοι. τὸν δὴ περιά-
γουσα ἅμα τοῖσι Πέρσησι ἤλω νηὺς ἡ Σιδωνίῃ, ὥς Πυ-
θέην οὕτω σωθῆναι ἐς Αἶγιναν. ὥς δὲ ἐσεῖδε τὴν νῆα
τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς
στρατηγίδος· καὶ βώσας τὸν Θεμισοκλῆα, ἐπεκερτόμη- 10
σε, ἐς τῶν Αἰγινήτεων τὸν μηδισμόν ὀνειδίζων. ταῦτα
μὲν νυν νηὶ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμι-
σοκλῆα. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νῆες περιεγένοντο,
φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.
ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα
Αἰγινῆται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός
τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυ- 5
ράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην
ἐπεδίωξε. εἰ μὲν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρ-
τεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἴλέ μιν, ἢ καὶ
αὐτὸς ἤλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίωσιν τριηράρχοισι παρα-
κεκέλευσο· πρὸς δὲ, καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύρια δραχμαὶ, 10
ὃς ἂν μιν ζωὴν ἔλῃ· δεινὸν γάρ τοι ἐποιεῦντο, γυναῖκα
ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὥς πρό-
τερον εἴρηται, διέφυγε. ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ
νῆες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ. Ἀδείμαντον δὲ

τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' rinthiis in
utramque
partem fe-
rantur.
 ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νῆες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερ-
 δείσαντα, τὰ ἰσία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύγοντα.
 ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα φεύγουσαν,
 ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι τῆς
 Σαλαμινίης κατὰ τὸ ἰσὸν Ἀθηναίης Σκιραδος, περι-
 πίπτειν σφί κέλητα θείῃ πομπῇ· τὸν οὔτε πέμψαντα
 φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσ-
 10 φέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι
 θεῖον τὸ πρῆγμα. ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νηῶν
 τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε· “ Ἀδείμαντε, σὺ μὲν
 “ ἀποσρέψας τὰς ναῦς, ἐς φυγὴν ὤρμησαι καταπρο-
 “ δούς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ
 15 “ ἤρῳντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.” ταῦτα λεγόντων,
 ἐπισέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τάδε λέγειν, ὡς
 αὐτοὶ οἰοί τε εἶεν ἀγόμενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν, ἣν μὴ
 νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὴ ἀποσρέψαντα
 τὴν νῆα, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ' ἐξεργασμένοισι
 20 ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν τοιαύτη φάτις
 ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορίνθιοι ὁμο-
 λογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοισι σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης
 νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δέ σφί καὶ ἡ ἄλλη Ἑλ-
 λάς. Ἀρισείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ
 καὶ ὀλίγω τι πρότερον τουτέων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς 95
 ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα
 γενομένῳ τάδε ἐποίησε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλι-
 5 τέων, οἱ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σα-
 λαμινίης χώρας, γένος ἔοντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυτ-
 τάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν
 τῇ νησίδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας. Ὡς δὲ ἡ 96
 ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σαλα-
 μῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγχα-
 νε ἔτι ἔοντα, ἐτοῖμοι ἔσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην· ἐλ-
 10 πίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βα-
 σιλῆα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἄνε-
 μος ζέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν
 καλεομένην Κωλιάδα· ὥς ἐ αποπλῆσαι τὸν χρησμὸν,
 τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης

Aristidis [c.
 79.] insi-
 gnis hoc in
 praelio ope-
 ra, barbaro-
 rum cladem
 multum au-
 gens.

Naufragia
 partim Sala-
 minem, par-
 tim Colia-
 dem delata:
 impletum-
 que vetus
 de mulieri-
 bus Coliadi-
 bus oracu-
 lum.

εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ 10
ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι
ἔτεσι πρότερον τουτέων ἐν χρησμῷ, Λυσιγνάτῳ Ἀθη-
ναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς
Ἕλληνας,

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρύξουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

97

Xerxes fu-
gam medi-
tans, quo
astu hoc
consilium et
Græcos et
suos celave-
rit. Missus
in Asiam
eladis acce-
ptæ nun-
tius.

ΞΕΡΞΗΣ δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δεί-
σας μή τις τῶν Ἰώνων ὑποθῇται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτοῖ
νοήσωσι πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντες τὰς γε-
φύρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι
κινδυνεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος 5
εἶναι μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἐαυτοῦ, ἐς τὴν Σα-
λαμίνα χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν· γαυλοῦς τε Φοινικηῖους
συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχεδίνης ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέε-
τό τε ἐς πόλεμον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος.
ὄρέοντες δὲ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ 10
ἐπισέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκεύασαι μένων πο-
λεμήσειν. Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τουτέων ἐλάνθανε, ὡς μά-
λιστα ἔμπειρον εἶναι τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε
ἅμα **Ξέρξης** ἐποίησε, καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγε-
λέοντα τὴν παρεούσάν σφι συμφορὴν. Τουτέων δὲ
τῶν ἀγγέλων ἔσι οὐδὲν ὅ, τι θᾶσσον παραγίνεται
δνητὸν εἶναι· οὕτω τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρεται τοῦτο. λέ-
γουσι γὰρ ὡς ὅσων ἂν ἢ ἡμερέων ἢ πᾶσα ὁδὸς, το-
σοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεσᾶσι, κατὰ ἡμερη- 5
σίην ὁδὸν ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος·
τοὺς οὐτι νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νύξ ἐέργει
μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἐαυτῷ δρόμον τὴν
ταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμῶν παραδίδοι τὰ ἐντε-
ταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ 10
ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλων διεξέρχεται παραδιδόμενα,
κατάπερ Ἕλλησι ἢ λαμπαδηφορίῃ, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ
ἐπιτελέουσι. τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι
Πέρσαι ἀγγαρήϊον. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγε-
λίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας **Ξέρξης**, ἔτερεψε οὕτω
ὅτ' ἢ τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τὰς τε ὁδοὺς

98

Obiter de
Persarum
nuntiis s.
angaris.

99

Itaque sum-
mum Susia-
norum ob

μυρσίνησι πάσας ἐσόρεσαν, καὶ ἐθυρίων θυμῆματα, Athenas cap-
tas gaudi-
um [c. 54.]
 5 καὶ αὐτοὶ ἔσαν ἐν θυσίῃσι τε καὶ εὐπαθείῃσι· ἡ δὲ δευ-
 τέρη σφί ἀγγελίῃ ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὕτω, ὥς τοὺς in maxi-
mum mæro-
rem ac de
salute regis
sollicitudi-
nem ver-
sum.
 10 ἐποίεον, ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες. καὶ περὶ
 Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα, τὸν πάντα μεταξὺ χρόνον γε-
 νόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς σφεας ἀπικόμενος
 ἔπαυσε. Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν 100
 μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύων δὲ Mardonii
regem con-
solantis ora-
tio. Xerxem
cum maxi-
ma parte
exercitus in
Asiam re-
verti jubet,
bellum cum
reliqua ipse
profligatu-
rus.
 5 τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσσον εἴη ἀνακιν-
 δυνεῦσαι, ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἢ αὐτὸν κα-
 λῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα·
 πλεόν μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν
 Ἑλλάδα· λογισάμενος ὦν ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον
 10 τόνδε· “ Δέσποτα, μήτε λυπέο, μήτε συμφορὴν μηδεμίην
 “ μεγάλην ποιεῦ, τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα πρήγμα-
 “ τος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν,
 “ ἀλλ’ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τουτέων
 “ τῶν τὸ πᾶν σφί ἤδη δοκεύντων κατεργάσασθαι, ἀπο-
 15 “ θὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι, οὔτ’ ἐκ τῆς
 “ ἡπείρου τῆσδε· οἳ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας.
 “ εἰ μὲν νυν δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννή-
 “ σου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα.
 “ μὴ δὲ δυσθύμει· οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλησι οὐδεμίη ἐκδυσις,
 20 “ μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότε-
 “ ρον, εἶναι σοὺς δούλους. μάλισα μὲν νυν ταῦτα ποιέειν.
 “ εἰ δ’ ἄρα τοι βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπαγά-
 “ γειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν.
 “ σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσης καταγελάσους γε-
 25 “ νέσθαι Ἑλλησι. οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι δεδή-
 “ ληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ’ ἐρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἄν-
 “ δρες κακοί· εἰ δὲ Φοίνικες τε καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ
 “ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς
 “ Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ πάθος. ἤδη ὦν ἐπειδὴ οὐ

101-2
Artemisia
sententiam
rogata, quid
suaserit.

“ Πέρσαι τοι αἵτιοί εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται
 “ μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἡθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλαυνε,
 “ τῆς στρατιῆς ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δέ σοι χρὴ τὴν
 “ Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριά-
 “ δας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον.” Ταῦτα ἀκούσας Ξέρ-
 “ ξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἤσθη· πρὸς Μαρδόνιον
 “ τε βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινεῖσθαι, ὁκότερον ποιήσει
 “ τουτέων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλή-
 “ τοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμβουλίην μεταπέμ-
 “ ψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη νοέουσα τὰ ποιη-
 “ τέα ἦν. ὡς δὲ ἀπῆκετο ἡ Ἀρτεμισίη, μετασησάμενος
 “ τοὺς ἄλλους, τοὺς τε συμβούλους Περσέων καὶ τοὺς δορυ-
 “ φόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Κελεύει με Μαρδόνιος
 “ μένοντα αὐτοῦ, πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου· λέγων
 “ ὡς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταί-
 “ τιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοι σφί γένοιτ’ ἂν
 “ ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἢ ταῦτα κελεύει ποιέειν, ἢ αὐτὸς
 “ ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ,
 “ παρασχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην· αὐτὸν δ’
 “ ἐμὲ κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἡθεα
 “ τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμαχίης εὖ
 “ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἔωσα ποιέεσθαι, νῦν
 “ τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω εὖ βουλευ-
 “ σάμενος.” ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο. Ἡ δὲ λέγει
 “ τάδε· “ Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν ἐστὶ συμβουλευομένῳ τυ-
 “ χεῖν τὰ ἄριστα εἶπασαν. ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι
 “ πρηγμάσι, δοκέει μοι αὐτὸν μὲν σὲ ἀπελαύνειν ὀπίσω·
 “ Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα
 “ ποιήσῃ, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο
 “ μὲν γὰρ, ἣν κατασρέψῃται τά φησι ἐθέλῃ, καὶ οἱ
 “ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὺν τῷ ἔργῳ, ὧ δέσποτα,
 “ γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο· τοῦτο δὲ,
 “ ἣν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμίῃ
 “ συμφορῇ μεγάλη ἔσαι, σέο τε περιέοντος, καὶ ἐκείνων
 “ τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν. ἣν γὰρ σύ τε πε-
 “ ριῆς, καὶ οἶκος ὁ σός, πολλὰς πολλάκις ἀγῶνας δραμέον-
 “ ται περὶ σφέων αὐτέων οἱ Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἣν
 “ τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδέ τι νικῶντες οἱ
 “ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον σὺν ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν

- “ εἵνεκα τὸν σόλον ἐποιήσω, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπε- 103
 “ λᾶς.” Ὅσθι τε δὴ τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα Probato Mar-
 γὰρ ἐπετύγχανε τάπερ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες donii consilio,
 καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέειν rex ante omnia
 ἐμοί· οὕτω καταρρώδηκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμι- nothos in ex-
 5 σίην, ταύτην μὲν ἀποσέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖ- peditionem se-
 δας ἐς Ἐφεσον· νόθοι γὰρ τινες παῖδες οἱ συνέσποντο. cum profectos
 Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἑρμότιμον, γένος μὲν Ephesum cum
 10 ἑόντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων Artemisia præ-
 παρὰ βασιλείῃ. οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἀλικαρ- mittit.
 νησσοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι τοιόνδε φέρε- 104
 5 ται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπεὰν τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι Additur iis cu-
 τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος μέλλῃ τι ἐντὸς stos Hermoti-
 χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ ἱρεὶα αὐτόθι τῆς Ἀθη- mus Pedasen-
 ναίης φύει πώγωνα μέγαν. τοῦτο δὲ σφι δις ἤδη ἐγένετο. sis, archiennu-
 10 **ΕΚ ΤΟΥΤΕΩΝ** δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος chus. Peda-
 ἦν· τῷ μεγίστῃ τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάν- senses ubi siti.
 των τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολε- Sacerdos Mi-
 μίων, καὶ πωλεόμενον, ὠνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χῖος, nervæ apud
 5 ὃς τὴν ζόην κατεσῆσατο ἀπ’ ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅπως eos quando
 γὰρ κτήσαιο παῖδας εἶδες ἐπαμμένους, ἐκτάμνων, barbata [1,
 ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων 175.]
 μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι 105
 οἱ εὐνούχοι πῖσιος εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλ- Digressio de
 10 λους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλοὺς, ἅτε ποιεύμε- Hermotimo.
 νος ἐκ τουτέων τὴν ζόην, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ, οὐ γὰρ A Panionio
 τὰ πάντα ἐδυσύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν mangone
 Σαρδίων παρὰ βασιλῆα μετ’ ἄλλων δώρων· χρόνου δὲ olim emitus
 προΐόντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ exsectusque,
 Ξέρξῃ. Ὡς δὲ τὸ σράτευμα τὸ Περσικὸν ὄρμα βα- Susa deduci-
 5 σιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδεσι, ἐνθαῦτα tur, ubi Xer-
 καταβὰς κατὰ δὴ τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν xis favorem
 τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ κα- præ cæteris
 10 λέεται, εὐρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγναὺς δὲ, sibi eunuchis
 ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους· πρῶτα conciliat.
 μὲν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι’ ἐκεῖνον ἔχει ἀγαθὰ· 106
 δεύτερα δὲ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τουτέων ὅσα μιν Post regem
 ἀγαθὰ ποιήσει, ἣν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴν ἐκεί- Græciam inva-
 5 surum comi-
tans, Panionii
cum tota fami-
lia per dolum
positur, a-
trocissimam-
que ab eo
pœnam repeti-

νη· ὥς ἐ ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὥς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε·
 “ὦ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλισα ἀπ’ ἔργων ἀνοσιω-
 “τάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σὲ ἐγὼ κακὸν ἢ αὐ-
 “τὸς, ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο, ἢ σὲ, ἢ τῶν σῶν 15
 “τινὰ, ὅτι με ἀντ’ ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι;
 “ἐδόκεός τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἱ σε
 “ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον
 “ἐς χέρας τὰς ἐμὰς, ὥς σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ’
 “ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην.” ὥς δὲ οἱ ταῦτα ὠνείδισε, 20
 ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἐωϋτοῦ παίδων τεσσέρων ἐόντων τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίησε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὥς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον μὲν νυν οὕτω περιῆλθε ἢ τε τίσις 25 καὶ ὁ Ἑρμότιμος.

107

Artemisia
cum pueris
regiis aman-
data, Xerxes
classariis
imperat, ut
in Helles-
pontum
protinus re-
vertantur.

ΞΕΡΞΗΣ δὲ, ὥς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέ-
 τρεψε ἀπάγειν ἐς Ἑφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, ἐκέ-
 λευσέ μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς ἀν βούληται, καὶ
 ποιέειν τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. ταύ-
 την μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο. τῆς δὲ νυκτὸς, 5
 κελεύσαντος βασιλῆος, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ
 Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὥς τά-
 χεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πο-
 ρευθῆναι βασιλεῖ. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἔσαν Ζωσῆρος πλώ-
 οντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄγκραι λεπταὶ τῆς 10
 ἡπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε νῆας εἶναι, καὶ ἔφευγον
 ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ νῆες εἶεν, ἀλλ’

108

Fugientem
barbarorum
classem per-
sequuntur
Græci ad
Andrum us-
que. Ibi de
bello deli-
berantibus
quid The-
mistocles,
quid Eury-

ἄγκραι, συλλεχθέντες, ἐκομίζοντο. Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγέ-
 νετο, ὀρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ χώραν μένοντα τὸν στρα-
 τὸν τὸν πεζόν, ἠλπίζον καὶ τὰς νῆας εἶναι περὶ Φά-
 ληρον· ἐδόκεόν τε ναυμαχήσειν σφέας, παραρτέοντό
 τε ὥς ἀλεξήσομενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰς νῆας οἰχω- 5
 κυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν
 νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες
 μέχρι Ἀνδρου· ἐς δὲ τὴν Ἀνδρον ἀπικόμενοι, ἐβουλεύον-
 το. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο, διὰ νή-

10 σων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νῆας, πλώ- biades sua-
 ειν ἰδέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς γεφύ- serit. Hujus
 ρας. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτη γνώμην ἐτί- ratione ple-
 θετο, λέγων ὥς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ' ἂν μέ- risque pro-
 γισον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. bata,
 15 εἰ γὰρ ἀναγκασθεῖη ἀπολαμφθεῖς ὁ Πέρσης μένειν ἐν
 τῇ Εὐρώπῃ, πειρώτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὥς ἄγοντι
 μὲν οἱ ἡσυχίην, οὔτε τι προχωρεῖν οἶόν τε ἔσαι τῶν
 πρηγμάτων, οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται,
 λιμῶν τε οἱ ἡ σρατιὴ διαφθαρεύεται· ἐπιχειροῦντι δὲ αὐ-
 20 τῷ καὶ ἔργου ἐχομένῳ, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην
 οἷά τε ἔσαι προσχωρῆσαι κατὰ πόλιν τε καὶ κατὰ
 ἔθνεα, ἥτοι ἀλίσκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων·
 τροφὴν τε ἔξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων
 καρπὸν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ, οὐ
 25 μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσεα· ἐατέον ὦν εἶναι φεύ-
 γειν ἐς ὃ ἔλθῃ φεύγων ἐς τὴν ἐωϋτοῦ. τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ
 τῆς ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης
 δὲ εἶχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ
 στρατηγοί. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλοὺς
 πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμισοκλῆης, μεταβα- 109
 λὼν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευ- quibus ar-
 γότων περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον gumentis
 5 πλώειν, καὶ ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ἄλλοι Themisto-
 μὴ βουλοίατο· ἔλεγέ σφι τάδε· “ Καὶ αὐτὸς ἤδη πολ- cles Atheni-
 “ λοῖσι παρεγενόμην, καὶ πολλῷ πλέω ἀκήκοα τοιάδε enses, ut et
 “ γενέσθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενι- ipsi assenti-
 “ κημένους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν rentur, per-
 10 “ προτέρην κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖρημα γὰρ εὐρήκα- moverit.
 “ μεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτον
 “ ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγον-
 “ τας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ
 “ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἱ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε
 15 “ Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι, εὐντα ἀνόσιόν
 “ τε καὶ ἀτάσθαλον· ὃς τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ
 “ ἐποιέετο, ἐμπιπράς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν
 “ τὰ ἀγάλματα· ὃς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμασίγασε,
 “ πέδας τε κατήκε. ἀλλ', εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεῶν

“ ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων 20
 “ τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καὶ
 “ τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς
 “ ἐχέτω, παντελέως ἀπελάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα
 “ δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰω-
 “ νίης.” ταῦτα ἔλεγε, ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι 25
 ἐς τὸν Πέρσεια, ἵνα ἦν ἄρα τι μιν καταλαμβάνη πρὸς
 Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποσροφὴν· τάπερ ὧν καὶ
 ἐγένετο. Θεμισοκλῆης μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε,
 Ἀθηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον δε-
 δογμένος εἶναι σοφός, ἐφάνη ἑὼν ἀληθέως σοφός τε
 καὶ εὐδουλος, πάντως ἐτοῖμοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι.
 ὥς δὲ οὗτοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα 5
 ὁ Θεμισοκλῆης ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖ-
 σι ἐπίστευε σιγαῶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι,
 τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ Σί-
 κιννος ὁ οἰκέτης αὐτὶς ἐγένετο· οἱ ἐπειδὴ ἀπίκοντο
 πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, 10
 Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεμ-
 “ ψέ με Θεμισοκλῆης ὁ Νεοκλέος, στρατηγὸς μὲν
 “ Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάντων ἄριστος
 “ καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι, ὅτι Θεμισοκλῆης
 “ ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουργεῖν, ἔσχε τοὺς 15
 “ Ἕλληνας, τὰς νῆας βουλομένους διώκειν, καὶ τὰς
 “ ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λύειν· καὶ νῦν κατ’ ἡσυχίην
 “ πολλὴν κομίζεο.” οἱ μὲν, ταῦτα σημήναντες, ἀπέ-
 πλουν ὀπίσω· Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τέ σφι ἀπέδοξε
 μήτ’ ἐπιδιώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας,
 μήτε ἐπιπλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πό-
 ρον, τὴν Ἀνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες· πρῶ-
 τοι γὰρ Ἀνδριοὶ νησιωτέων, χρήματα αἰτηθέντες πρὸς 3
 Θεμισοκλέος, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ προῖσχομένου Θεμισο-
 κλέος λόγον τόνδε, ὥς ἤκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἐωϋτοὺς
 ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους, Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην,
 οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο
 πρὸς ταῦτα, λέγοντες ὥς κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ 01
 Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρησῶν
 ἤκοιεν εὖ· ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγι-

110

Themisto-
 cles gratiam
 regis ambi-
 ens, quo
 astu usus.

111

Andrii,
 quod pecu-
 niam pen-
 dere recu-
 sarent, a
 Græcis ob-
 sessi.

5α ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν
 σφέων τὴν νῆσον, ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρεῖν, Πενίην τε καὶ
 15 Ἀρηχανίην· καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἔοντας
 Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χρήματα· οὐδέποτε γὰρ τῆς ἐωϋτῶν
 ἀδυναμίας τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω. οὗτοι
 μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινόμενοι, καὶ οὐ δόντες χρήματα,
 ἐπολιορκέοντο. Θεμισοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονε- 112
 κτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους
 λόγους, αἵτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, Abaliis quo-
 χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήτατο· nis pecunia
 5 λέγων ὡς εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρα-
 τιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων
 ὦν ταῦτα, συνέλεγε χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυσίων
 τε καὶ Παρίων· οἱ πυνθανόμενοι τὴν τε Ἀνδρον, ὡς πο-
 λιορκέοιτο, διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμισοκλῆα, ὡς εἴη ἐν
 10 αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα, ἔπεμπον
 χρήματα. εἰ δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων,
 οὐκ ἔχω εἶπαι· δοκέω δὲ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ
 τούτους μόνους. καίτοι Καρυσίοισι γε οὐδὲν, τούτου
 εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμισο-
 15 κλῆα χρήμασι ἱλασάμενοι, διέφυγον τὸ σράτευμα.
 Θεμισοκλῆς μὲν νυν ἐξ Ἀνδρου ὀρμεώμενος, χρήματα
 παρὰ νησιωτέων ἐκτέετο λάτρη τῶν ἄλλων στρατηγῶν.
 Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας μετὰ 113
 τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. Copiæ Xer-
 ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλῆα, xis terre-
 ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερίσαι stes, pau-
 5 δὲ ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι cis diebus
 πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν post pu-
 Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους gnām Sala-
 μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, miniam, cum
 πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψε- ipso rege
 10 σθαι βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς Bœotiam,
 θωρηκοφόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην· καὶ Μήδους inde Thes-
 τε καὶ Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν saliam repe-
 πεζόν, καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο· ἐκ tunt. Data
 δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι ibi Mardo-
 15 εἶδεν τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισι τι χρηστὸν συνή- nio ccc mil-
 lia militum
 lectissimo-
 rum, qui-
 buscum,
 hieme in
 Thessalia et
 Macedonia

[c. 126.]
transacta,
vere proximo Peloponnesum invaderet.

114

Interim Spartani, oraculi Delphici jussu, ad Xerxem mittunt, qui poenani cædis Leonidæ poscat. Legato quid Xerxes responderit [cf. 9, 64.]

δεε πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἰρέετο, ἄνδρας σρεπτοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὗτοι δὲ πλεῖστος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἔσαν τῶν Περσέων, ῥώμη δὲ ἔσσαντες. ὥς τε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδόνιός τε τὴν στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθει ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνίδεω φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπουσι δὲ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῇται· ὃς ἐπειδὴ κατέλαβε ἐοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω, ἔλεγε τάδε· “ὦ βασιλεῦ Μήδων, “Λακεδαιμόνιοί τέ σε καὶ Ἡρακλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάργης αἰτέουσι φόνου δίκας, ὅτι σφέων τὸν βασιλῆα ἀπέκτεινας ῥυόμενον τὴν Ἑλλάδα.” ὁ δὲ, γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὸν χρόνον, ὥς οἱ ἐτύγχανε παρεσεὼς Μαρδόνιος, δεικνὺς ἐς τοῦτον, εἶπε· “Τοιγάρ σφι “Μαρδόνιος ὁδε δίκας δώσει τοιαύτας οἷας ἐκείνοισι “πρέπει.” ὁ μὲν δὲ δεξάμενος τὸ ῥηθὲν, ἀπαλλάσσετο. 15

115

Xerxes cum cætero exercitu iter versus Hellespontum. Maxima harum copiarum pars fame morbisque absumpta. Currus Jovi sacer [7, 40.] a Thracibus surreptus.

Ξέρξης δὲ Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος, ὥς εἶπαι. ὅκθ δὲ πορευόμενοι γινοίατο, καὶ κατ' οὔσιναν ἀνθρώπους, τὸν τουτέων καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσιτέοντο. εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὑροίεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλιπον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίησεν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσαν τῇσι πόλισι, ἵνα ἐκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ τέ τινας, καὶ ἐν Σίρῃ τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίῃ. ἔνθα καὶ τὸ ἵππον ἄρμα καταλιπὼν τοῦ Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιδὼν οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ Παῖονες τοῖσι Θρηῖξι, ἀπαιτέοντος Ξέρξεω, ἔφασαν νεμομένας ἀρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνων 15

20 Θρηϊκῶν τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρυμόνος οἰκημέ-
 νων. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς 116
 τε τῆς Κρησωνικῆς, Θρήϊξ, ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο. Bisaltarum
 ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἐκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' rex quomo-
 οἶχετο ἄνω ἐς τὸ οὐρὸς τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε παῖσι os, Xerxem
 5 ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ, invito patre
 ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι in Græciam
 τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνε- secutos, ul-
 χώρησαν ἀσινέες πάντες, ἐξ ἐόντες, ἐξώρυξε αὐτέων tus.
 ὁ πατήρ τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ
 οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς 117
 ἐκ τῆς Θρηϊκῆς πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, Pontibus
 ἐπειγόμενοι, τὸν Ἑλλήσποντον τῇσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Hellesponti
 Ἄβυδον· τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ εὔρον ἔτι ἐντεταμένας, per tempe-
 5 ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ἐνθαῦτα δὴ κατεχόμε- statem ru-
 νοι, σιτία τε πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχχανον, οὐδένα τε ptis, Xerxes
 κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλουτες, ἀπέθνη- cum suis A-
 σκον τοῦ στρατοῦ τοῦ περιέοντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα bydum na-
 Ξέρξῃ ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις. Ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλος ὁδε vibus trans-
 λεγόμενος λόγος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθη- vehitur, in-
 νέων, ἀπίκετο ἐπ' Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν deque Sar-
 οὐκέτι ὁδοιπορίῃσι διεχρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν des movet.
 10 Ὑδάρνει ἐπιτρέπει ἀπάγειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς
 δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς, ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην.
 πλώοντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ
 κυματίνην. καὶ δὴ, μᾶλλον γὰρ τι χειμαίνεσθαι γεμού-
 σης τῆς νηὸς, ὥς ἐπὶ τοῦ κατασρώματος ἐπεόντων
 15 συχναὶ Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα
 ἐς δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, εἶρεσθαι βώσαντα τὸν
 κυβερνήτηα, εἴ τις ἐστὶ σφι σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι·
 “ Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, εἰ μὴ τουτέων ἀπαλλαγή
 “ τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιδατέων.” καὶ Ξέρξεα
 20 λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· “ Ἄνδρες Πέρσαι,
 “ νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλῆος κηδόμενος· ἐν ὑμῖν
 “ γὰρ οἶκε ἐμοὶ εἶναι ἡ σωτηρίη.” τὸν μὲν ταῦτα λέ-
 γειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν ἐς τὴν θάλασ-
 σαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφισθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆ-
 ναι ἐς τὴν Ἀσίην. ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν

119-20

sed parum
illa credibi-
lis Herodoto
visa. Mune-
ra Abderitis
a Xerxe A-
siam repe-
tente data.

Ξέρξεα, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος τὴν
ψυχὴν, δωρήσασθαι χρυσῆν σεφάνη τὸν κυβερνήτῃ· ὅτι
δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρξεω
νόσου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλως, οὔτε τὸ Περ-
σέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω ἐρρήθη ἐκ
τοῦ κυβερνήτῃ πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρίησι γνώμησι μίην
οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε· 5
τοὺς μὲν ἐκ τοῦ κατασρώματος, καταβιδάσαι ἐς κοίλην
νῆα, ἑόντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν
δ' ἐρετέων, ἑόντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος
τοῖσι Πέρσησι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μὲν,
ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ 10

120

ἄλλῳ στρατῷ, ἀπενόσησε ἐς τὴν Ἀσίην. Μ' ἔγωγε δὲ καὶ
τόδε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσῳ κο-
μιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀβδηρα, καὶ ξεινίην τέ σφι συνδέ-
μενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκη τε χρυσέῳ καὶ
τιήρῃ χρυσοπάσῳ. καὶ, ὥς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηρίται, 5
λέγοντες ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν
ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσῳ, ὥς ἐν ἀδείῃ εἶναι.
πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἀβδηρα ἴδρυται,
ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἡϊόνης, ὅθεν δὴ μιν φασὶ ἐπι-
βῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἶοί τε

121

Omissa An-
dri obsidio-
ne [c. 111.]
quod incolae
fortissime
resisterent,
classis Grae-
corum Ca-
rystum de-
populata
[c. 112.] Sa-
laminem re-
vertitur. Do-
na diis data:
praedae divi-
sae.

ἐγένοντο ἐξελέειν τὴν Ἀνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυσον,
καὶ δηϊώσαντες αὐτέων τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο ἐς
Σαλαμῖνα. πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξεῖλον ἀκρο-
θίνια ἄλλα τε καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, 5
ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· τὴν δὲ,
ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ, τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα.
μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο τὴν ληϊήν, καὶ τὰ ἀκροθίνια
ἀπέπεμψαν ἐς Δελφοὺς· ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριάς ἔχων
ἐν τῇ χερὶ ἀκρωτήριον νηὸς, εὼν μέγαθος δυωκαίδεκα 10
πηχέων· ἔσηκε δὲ οὗτος τῇπερ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος
ὁ χρύσεος. Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελ-
φοὺς, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρῃα
καὶ ἄρεσά τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν
ἄλλων ἔφησε ἔχειν, παρ' Αἰγινήτων δὲ, οὐ· ἀλλὰ ἀπαί-
τεε αὐτοὺς τὰ ἀρισηΐα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. 5

122

Quid Aegi-
netæ deo
Delphico
petenti do-
naverint.

Quid Aeginetæ deo Delphico petenti donaverint.

Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέδεσαν ἀσέρας χρυσεύς,
 οἱ ἐπὶ ἰσοῦ χαλκέου ἐσᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχο-
 τάτω τοῦ Κροίσεω κρητῆρος. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν 123
 τῆς ληΐης ἔπλων οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν Ἴσθμόν, ἀρισηΐα Per caetero-
rum ducum
livorem ste-
tisse, ne
Themisto-
cli, cum in
Isthmo ad
Neptuni a-
ram suffra-
gia de hac
re ferrent,
ob res bene
gestas pri-
mae daren-
tur. 124
 δώσοντες τῷ ἀξιοτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πό-
 λεμον τοῦτον. ὥς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο
 τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶ-
 τον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων. ἐνθαῦτα
 πᾶς τις αὐτέων ἐωῦτῷ ἐτίθετο τὴν ψήφον, αὐτὸς ἕκα-
 στος δοκέων ἄριστος γενέσθαι. δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ Honor insi-
gnis paulo
post Spartae
eidem habi-
tus.
 συνεξέπιπτον Θεμισοκλῆα κρίνοντες. οἱ μὲν δὲ ἐμου-
 10 νοῦντο. Θεμισοκλέης δὲ δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολ-
 λόν. Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλή-
 νων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλώνοντων ἑκάστων ἐς τὴν ἐωῦ-
 τῶν ἀκρίτων, ὅμως Θεμισοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδο-
 ξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶ-
 5 σαν τὴν Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν
 ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς
 Λακεδαίμονα ἀπίκητο, θέλων τιμηθῆναι. καί μιν Λα-
 κεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτί-
 μησαν. ἀρισηΐα μὲν νυν ἔδοσαν Εὐρυβιάδῃ ἐλαίης σέ-
 10 φανον· σοφίης δὲ καὶ δεξιότητος, Θεμισοκλείϊ, καὶ τού-
 τῳ σέφανον ἐλαίης. ἐδωρήσαντο δὲ μιν ὅχῳ τῷ ἐν
 Σπάρτῃ καλλισεύσαντι. αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέ-
 πεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι
 οἵπερ ἱππέες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν.
 15 μοῦνον δὲ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,
 Σπαρτιῆται προέπεμψαν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος 125
 ἀπίκητο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφι-
 δναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμισοκλέος ἐὼν, ἄλλως Timodemus
Themisto-
clis obtre-
ctator quo-
modo con-
futatus.
 δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων,
 5 ἐνείκεε τὸν Θεμισοκλῆα, τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἀπιξίν
 προφέρων, ὥς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει τὰ γέρεα τὰ πα-
 ρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἐωῦτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε
 οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἶπε· “ Οὕτω
 “ ἔχει τοι· οὐτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης, ἐτιμήθην
 10 “ οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, οὐτ' ἂν σὺ, ὦ ἄνθρω-

“ πε, ἐὼν Ἀθηναῖος.” ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

126

*Expedi-
tio
Persarum
Pallenensis.
Artabazus
cum parte
copiarum
Mardonii
regem ad
Hellespon-
tum prose-
cutus, inde-
que rediens,
Pallenen-
ses, qui in-
terea Persa-
rum se jūgo
subtraxe-
rant, expu-
gnare con-
stituit.*

ΑΡΤΑΒΑΖΟΣ δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθεν ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἑξ μυριάδας στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὀπίσσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο, ἅτε Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδὲν καὶ κατεπείγοντος ἦκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδικαίου ἐντυχῶν ἀπεσεῶσι Ποτιδαιήτῃσι μὴ οὐκ ἐξανδραποδίσασθαι σφεας. οἱ γὰρ Πο-
10

*Primum O-
lynthii,
quod et ho-
ram fides
dubia vide-
retur, op-
pressi: O-
lynthus tra-
dita Chalci-
densibus.*

127

καὶ ὅλλοι οἱ τὴν Παλλήνην ἔχοντες. Ἐνθαῦτα δὲ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκεε τὴν Ποτιδαίην. ὑποπτεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίσασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκεε. εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερραίου κόλπου ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἔπει δὲ σφεας εἶλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην τὴν δὲ πόλιν παραδιδούῃ Κριτοβούλῳ Τρω-
ναίῳ ἐπιτροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει. καὶ οὕτω

128

*Tam Poti-
dæa oppu-
gnata. Ti-
moxeni pro-
ditionem
urbis cum
Persis pacti
fraus qua re
detecta.*

Ὀλυνθον Χαλκιδῆες ἔσχον. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέχοντι δὲ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός. οὐτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, οὐ γὰρ ὧν λέγεται τέ-
5
λος μέντοι, τοιάδε ἐγένετο. ὅπως βυβλίον γράψει ἡ Τιμόξεινος ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι, ἡ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες, καὶ πτερώσαντες τὸ βυβλίον, ἐτόξευσον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπάϊσος δὲ ἐγένετο ὁ Τιμόξεινος προδιδούς τὴν Ποτίδαιαν. τοξέων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου, βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαιήτεω τὸν ὄμρον. τὸν δὲ, βληθέντα περιέδραμε ὄμιλος, οἷα φιλέει γί-
10

15 νεσθαι ἐν πολέμῳ· οἱ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλληναίων συμμαχίη. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βυβλίον, καὶ μα-
 20 θοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης, ἔδοξε μὴ καταπληῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρό-
 νον αἰεὶ προδύται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπάϊσος ἐγένετο. Ἀρταβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγό-
 νεσαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης 129
 μεγάλη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβα-
 ροὶ τέναγος γενόμενον, παρηΐσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς
 5 δὲ τὰς δύο μὲν μοῖρας διοδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν
 τῇ Παλλήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης με-
 γάλη, ὅση οὐδαμὰ κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολ-
 λάκις γενομένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτέων οὐκ ἐπισάμενοι
 10 διεφθείροντο, τοὺς δὲ ἐπισαμένους Ποτιδαιῆται ἐπιπλώ-
 σαντες πλοίοισι ἀπώλεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆ-
 ται τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσι-
 κοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν
 νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προασείῳ ἡσέβησαν οὗ-
 15 τοι τῶν Περσέων τοίπερ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θα-
 λάσσης. αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμοιγε δο-
 κέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς
 Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες
 βασιλῆα, οὕτω ἔπραξαν.

Ο ΔΕ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος, ὡς προσ- 130
 ἔμιξε τῇ Ἀσίῃ, φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασιλῆά
 τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθευσε ἐς
 Ἀβυδὸν, ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαν-
 5 τος, πρῶτος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ
 ἐχειμέρισαν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῖνες
 ἐπεβάτευον. στρατηγοὶ δὲ σφι ἐπῆλθον, Μαρδόντης
 τε ὁ Βαγαίου καὶ Ἀρταῦντης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε
 δὲ τοῖσι καὶ ἀδελφιδέος αὐτοῦ Ἀρταῦντεω προσελο-
 10 μένου ὁ Ἀμίτρης. ἄτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ
 προῆϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἐσπέρας, οὐδ' ἐπηνάγκαζε

Post mensi-
 um trium
 obsidionem
 magna cla-
 de accepta
 rebusque
 infectis Ar-
 tabazus in
 Thessaliam
 revertitur.

Classis Per-
 sarum cum
 Cymæ, par-
 timque Sami
 hibernasset,
 vere ineun-
 te [a. 479]
 ad Samum
 tota colligi-
 tur, Ioniam
 inde, ne de-
 ficeret, ob-
 servatura.
 Ejus præ-
 fecti.

οὐδὲ εἰς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποσῆ, νῆας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἑλληνας εἰσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφί τὴν ἐωϋτῶν¹³ φυλάσσειν· σαθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μὲν νυν τὴν θάλασσαν ἐσσωμένοι ἔσαν τῷ θυμῷ, περὶ δὲ ἐδόκεον πολλὸν κρατήσσειν τὸν Μαρδόνιον. ἔόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἴ τι δυναίητο²⁰ κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ ὠτακούσσειν ὅκη πεσέεται τὰ Μαρδονίου περήγματα. Τοὺς δὲ Ἑλ-

131

Sub idem
tempus et
Græciadres
se gerendas
parant. Et
naves qui-
dem, duce
Leotychide
Spartiatā
[6, 65. 67.]
cujus hic
stemma ab
Hercule re-
petitum tra-
ditur, Ægi-
nam ten-
dunt. Athe-
niensium
dux Xan-
thippus [6,
131.]

ληνας τό, τε ἕαρ γενόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ περὶ οὐκω συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπίκητο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Μενάρσεος, τοῦ Ἠγησίλεω, τοῦ Ἰπποκρατίδεω, τοῦ Λευτυχίδεω, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τῷ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χαρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ Εὐρυφώντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀρισοδήμου, τοῦ Ἀρισομάχου,¹⁶ τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς ἐτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν θυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλεῖς ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. Ὡς δὲ παρε-

132

Ibi dum in
ancoris
stant, duces
a legatis Io-
num sollici-
tantur, ut
Ionie libe-
randæ ani-
mum adjici-
ant. Sic
classis ad
Delum us-
que prove-
cta, Græcis
ob metum
barbarorum
ulterius ire
recusanti-
bus.

γένοντο ἐς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ νῆες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων· οἱ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγω πρότερον τούτων ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρό-⁵δοτος ὁ Βασιληίδεω ἦν. οἱ σασιαῶταί σφί γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἔόντες ἀρχὴν ἐπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὥς φανεροὶ ἐγένοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ, ἔξ ἔόντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου,¹⁰ καὶ ἐς Σπάρτην ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίην· οἱ προήγαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἑλλησι, οὔτε τῶν χῶ-

15 ρίων ἐοῦσι ἐμπείροισι, στρατιῆς τε πάντα πλέα ἐδύκεε
 εἶναι· τὴν δὲ Σάμον ἐπισέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας σή-
 λας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο, ὥς τε τοὺς
 μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἐσπέρης ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολ-
 μᾶν καταπλῶσαι καταρρώδηκότας, τοὺς δὲ Ἕλληνας, 133
 20 χρηϊζόντων Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἡσὶ κατωτέρω Δήλου. *Consulta in-
 ter hiber-
 nandum a
 Mardonio o-
 racula, ad-
 hibitusque
 ad hanc rem
 Mys natione
 Car.*
 οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε σφεων. Οἱ μὲν δὴ Ἕλ-
 ληνες ἐπλῶον ἐς τὴν Δήλον· Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσ-
 σαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν δὲ ὀυμεώμενος, ἐπεμπε κα-
 τὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπαϊά γένος, τῷ οὐνομα ἦν
 5 Μῦς· ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν χρησόμενον ἐλθεῖν,
 τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὃ, τι μὲν βουλόμε-
 νος ἐκμαθέειν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο,
 οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὧν λέγεται· δοκέω δ' ἔγωγε
 περὶ τῶν παρῶντων πρηγμάτων, καὶ οὐκ ἄλλων πέρι
 πέμψαι. Οὗτος ὁ Μῦς ἐς τε Λεβάδειαν ἀπικόμενος 134-35
 φαίνεται, καὶ μισθῷ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα,
 καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἄδας τὰς Φω-
 κέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ ἐς Θή-
 5 βας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν, τῷ Ἰσμηνίῳ
 Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔσι δὲ, κατὰ περ ἐν Ὀλυμπίῃ,
 ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ, ξεῖνόν τινα
 καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι πείσας, κατεκοίμισε ἐς Ἀμ-
 Φιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἔξεσι μαντεύεσθαι αὐτόθι
 10 διὰ τὸδε. ἐκέλευσέ σφεας ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων
 ποιεύμενος, ὁκότερα βούλονται ἐλέσθαι τουτέων, ἐωῦ-
 τῷ ἢ ἄτε μάντι χρεέσθαι, ἢ ἄτε συμμάχῳ, τοῦ ἐτέ-
 ρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἶλοντο εἶναι. διὰ
 τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεσι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι ἐγκατακοι-
 μηθῆναι. Τόδε δὲ Διῶυμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγε- 135
 ται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπαϊά Μῦν,
 περισρωφόμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ
 Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱρὸν, κα-
 5 λέεται μὲν Πτώον, ἔσι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς
 Κωπαίδος λίμνης πρὸς οὖρεϊ, ἀγχοτάτῳ Ἀκραιφίης
 πόλιος. ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλεό-
 μενον τοῦτον Μῦν, ἐπεσθαί οἱ τῶν ἀσῶν αἰρετοὺς ἄν-
 δρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ὡς ἀπογραφομένους· τὰ

δεσπιδεῖν ἔμελλε. καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβά-¹⁰
 ρω γλώσση χράν. καὶ τοὺς μὲν ἐπομένους τῶν Θηβαίων
 ἐν θωύματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης
 ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ, τι χρήσονται τῷ παρεόντι
 πρήγματι. τὸν δὲ Εὐρωπαϊά Μῦν ἐξαργάσαντα παρ'
 αὐτέων τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ προ-¹⁵
 φήτεω γράφειν ἐς αὐτήν. φάναι δὲ, Καρίη μιν γλώσ-
 ση χράν. συγγραψάμενον δὲ, οἴχεσθαι ἀπιόντα ἐς Θεσ-
 σαλίην. Μαροδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ, τι δὴ ἦν λέγον-
 τα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς
 Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα.
 ἅμα μὲν, ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἔσαν. Ἀλεξάν-
 δρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα,⁵
 Βουδάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύν-
 τῆς ὅ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὐνομα τοῦ μητροπάτορος.
 τῷ δὲ ἐκ βασιλῆος τῆς Φρυγίης ἐλόθη Ἀλάβανδα πό-
 λιν μεγάλην νέμεσθαι. ἅμα δὲ ὁ Μαροδόνιος πυθόμενος
 ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος,¹⁰
 ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκεε μάλισα προσ-
 κτήσεσθαι, λεών τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλ-
 κιμον. τὰ τε κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι
 παθήματα κατεργασαμένους μάλισα Ἀθηναίους ἐπί-
 στατο. τουτέων δὲ προσγενομένων, κατήλπιζε εὐπετέως¹⁵
 τῆς θαλάσσης κρατήσκειν. τάπερ ἂν καὶ ἦν. πεζῇ τε
 ἐδόκεε πολλὸν εἶναι κρέσσων. οὕτω τε ἐλογίζετο κατύ-
 περθέ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα
 ὃ ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβου-
 λεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον οἱ ποιέεσθαι. τοῖσι²⁰
 δὲ πειθόμενος ἔπεμπε.

137-39

Digressio de
 Macedonia
 regibus Ar-
 givis [5.22.]
 Perdicas,
 Temenida,
 primus ex
 hac familia
 Macedo-
 num rex,
 quomodo
 regnum ad

ΤΟΥ ΔΕ Ἀλεξάνδρου τούτου ἑβδομος γενέτωρ
 Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυ-
 ραννίδα τρόπῳ τοιῷδε. ἐξ Ἀργεος ἔφυγον ἐς Ἰλλυριοὺς
 τῶν Τημενοῦ ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφοί, Γαυάνης τε καὶ
 Ἀέροπος καὶ Περδίκκης. ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες⁵
 ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν.
 ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευσεν ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλεῖ. ὁ
 μὲν, ἵππους νέμων. ὁ δὲ, βοῦς. ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων
 Περδίκκης, τὰ λεπτά τῶν προβάτων. ἔσαν δὲ τοπά-

10 λαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμα-
 σι, οὐ μόνον ὁ δῆμος. ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆος, αὐτὴ
 τὰ σιτία σφι ἔπεσσε. ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος τοῦ παι-
 δός [τοῦ Θητός τοῦ Περδίκκεω], διπλήσιος ἐγένετο αὐτός
 ἐωῦτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τῷτο τοῦτο ἐγένετο, εἶπε πρὸς τὸν
 15 ἄνδρα ἐωῦτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς
 εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς
 Θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς
 ἐωῦτοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολα-
 βόντες, οὕτω ἐξιέναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ
 20 πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον
 ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβὴς γενόμενος. “ Μισθὸν
 “ δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι.” δείξας
 τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ ὁ Ἀέροπος οἱ
 πρεσβύτεροι ἔσασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκυσαν ταῦτα.
 25 ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἶπας τάδε,
 “ Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς,” περιγράφει τῇ
 μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον· περιγράψας
 δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρεῖς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλ-
 λάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ’ ἐκείνου. οἱ μὲν δὴ ἀπή-
 ῖσαν. Τῷ δὲ βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρέδρων, οἷόν
 138
 τι χρῆμα ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ
 νεώτατος λάβοι τὰ δεδομένα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας, καὶ
 ὄξυνθεὶς, πέμπει ἐπ’ αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. πο-
 5 ταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τουτέων
 τῶν ἀνδρῶν ἀπ’ Ἀργεος ἀπόγονοι σωτῆρι. οὗτος, ἐπεὶ
 τε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐρρύη ὥς τε τοὺς
 ἱππέας μὴ οἶους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ, ἀπικόμε-
 νοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἴκησαν πέλας τῶν
 10 κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίου. ἐν
 τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἐν ἑκάσῳ ἔχον ἐξήκοντα
 φύλλα, ὁδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοις
 καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι κήποις ἦλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μα-
 κεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὖρος κέεται, Βέρμιον οὖνο-
 15 μα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεώμενοι,
 ὡς ταύτην ἔσχον, κατεσρέφοντο καὶ τὴν ἄλλην Μα-
 κεδονίην. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος
 ὧδε ἐγεγόνεε. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος. Ἀμύν-

138

139

της δὲ, Ἀλκέτεω· Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος·
τοῦ δὲ, Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τοῦ δὲ,
Περδίκκης, ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγεγόνεε μὲν δὴ 5
ᾧδε Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω.

140

Alexandra [1
pacem ac
foedus cum
Persis sua-
dentis apud
Athenien-
ses concio.

ΩΣ ΔΕ ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς
ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε· “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρ-
“ δόνιος τάδε λέγει, Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ βασιλῆος,
“ λέγουσα οὕτω, Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτάδας τὰς ἐξ
“ ἐκείνων εἰς ἐμὲ γενομένας πάσας μετήμημι· νῦν τε ᾧδε, 5
“ Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν γῆν σφι ἀπόδος·
“ τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλέσθων αὐτοὶ, ἥντινα ἂν
“ ἐθέλωσι, ἔόντες αὐτόνομοι. ἰδὲ τε πάντα σφι, ἣν δὴ
“ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ
“ ἐνέπρησα. Τουτέων δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει 10
“ μοι ποιέειν ταῦτα, ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται.
“ λέγω δὲ ὑμῖν τάδε· νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλεῖ
“ ἀνταειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἰοί
“ τε ἐς ἐκείνους τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς
“ Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ ἔργα· πυν- 15
“ θάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ’ ἐμὲ ἐούσαν δύναμιν· ᾧς
“ καὶ ἦν ἡμέας ὑπερβάλησθε, καὶ νικήσητε, τοῦπερ
“ ὑμῖν οὐδεμίη ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσαι
“ πολλαπλησίη. μὴ ὦν βούλησθε παρῖσεύμενοι βασι-
“ λεί, σέρεσθαι μὲν τῆς χώρας, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων 20
“ αὐτῶν· ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλ-
“ λιστα καταλύσασθαι, βασιλῆος ταύτῃ ὠρμημένου.
“ ἔσε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι ἄνευ τε δά-
“ λου καὶ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ᾧ Ἀθηναῖοι,
“ ἐνετείλατό μοι εἶπαι πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν 25
“ εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ, οὐδὲν λέξω·
“ οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχρητίζω δὲ
“ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίῳ· ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ
“ οἰοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν
“ Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν κοτε ἐς 30
“ ὑμέας ἦλθον, ἔχων λόγους τούσδε. καὶ γὰρ δύναμις
“ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἢ βασιλῆός ἐστι καὶ χεὶρ ὑπερμήκης.
“ ἦν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, μεγάλα προτεινόντων
“ ἐπ’ οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν

- 35 “ τρίβω τε μάλισα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάν-
 “ των, αἰεὶ τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταί-
 “ χμιον τὴν γῆν ἐκτημένων. ἀλλὰ πείθεσθε, πολλοῦ
 “ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μένοισι
 “ ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρτάδας ἀπιεῖς, ἐθέλει φίλος
 “ γενέσθαι.” Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Λακε- 141
 δαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἦκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας, Missi et a
Spartanis
Athenas,
qui Atheni-
enses in fide
retineant.
 ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνη-
 σθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεῶν ἐσι ἅμα τοῖσι
 5 ἄλλοισι Δωριεῦσε ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μή-
 δων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογή-
 σωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμ-
 πειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥς ἐομοῦ σφέων γίνε-
 σθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 10 διατρύβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι
 πεύσεσθαι ἤκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἀγγελον ἐπ’ ὁμο-
 λογίῃ, πυθόμενοί τε, πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους.
 ἐπίτηδες ὧν ἐποίευν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι
 τὴν ἐωϋτῶν γνώμην. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, 142
 διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγελοι. “ Ἡμέας Eorum ad
populum
oratio.
 “ δὲ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων, μήτε
 “ νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λό-
 5 “ γους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ δί-
 “ καιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι
 “ Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἦκισα,
 “ πολλῶν εἵνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς,
 “ οὐδὲν ἡμέων βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρ-
 10 “ χῆν ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν
 “ Ἑλλάδα. ἄλλως τε, τουτέων ἀπαντῶντων αἰτίους
 “ γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἑλλησι Ἀθηναίους, οὐ-
 “ δαμῶς ἀνασχετόν· οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαί-
 “ νεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. πιεζε-
 15 “ μένοισι μέντοι ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν
 “ ἐσερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον
 “ ἤδη πολλόν. ἀντὶ τουτέων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε
 “ καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναῖκας τε καὶ
 “ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα
 20 “ ἐπιθρέψειν, ἔς’ ἂν ὁ πόλεμος ὅδε συνεσθήκη. μηδὲ

143
Athenien-
ses quid A-
lexandro,

144
quid Spar-
tanis re-
sponderint.

“ ἡμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν ἀναγνώσῃ, λεγῖνας
 “ τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιη-
 “ τέα ἐσὶ· τύραννος γὰρ ἐὼν, τυράννῳ συγκατεργά-
 “ ζεται· ὑμῖν δέ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγχάνετε
 “ φρονέοντες, ἐπισαμένοισι, ὡς βαρβάροισι ἐσὶ οὔτε πι- 25
 “ σὸν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν.” ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγε-
 “ λοι. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναν-
 “ το τάδε· “ Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπισάμεθα, ὅτι πολ-
 “ λαπλησίη ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἢ περ ἡμῖν· ὥς οὐ-
 “ δὲν δέει τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ’ ὅμως ἐλευθερίας
 “ γλιχόμενοι, ἀμυνέμεθα οὕτω ὅπως ἂν καὶ δυνώμε- 5
 “ θα. ὁμολογήσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πει-
 “ ρῶ ἀναπεΐθειν, οὔτε ἡμέας πεισόμεθα. νῦν δὲ ἀπάγ-
 “ γελλε Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔς’ ἂν ὁ ἥλιος
 “ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε
 “ ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμά- 10
 “ χοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι
 “ ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος αὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε
 “ τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σύ τε τοῦ λοι-
 “ ποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι·
 “ μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν, ἀθέμισα ἔρδειν πα- 15
 “ ραίνεε. οὐ γὰρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθη-
 “ ναίων παθεῖν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον.” Πρὸς
 “ μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ
 “ Σπάρτης ἀγγέλους, τάδε· “ Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαι-
 “ μονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνδρω-
 “ πῆϊον ἦν. ἀτὰρ αἰσχυρῶς γε οἴκατε ἐξεπισάμενοι τὸ 5
 “ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρρώδῃσαι· ὅτι οὔτε χρυσὸς ἐστὶ
 “ γῆς οὐδαμῶτι τοσοῦτος, οὔτε χώρα κάλλει καὶ ἀρε-
 “ τῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι, ἐθέλοι-
 “ μεν ἂν μηδίσαντες, καταδωλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. πολ-
 “ λά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα 10
 “ μὴ ποιεῖν, μηδ’ ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα,
 “ τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρη-
 “ σμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως
 “ ἔχει τιμωρεῖν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον, ἢ περ ὁμολογέειν
 “ τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὐτὶς δὲ, τὸ Ἑλληνικὸν ἐὼν 15
 “ ὁμαιομόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε

“ κοινὰ καὶ θυσίαι, ἥδεά τε ὁμότροπα· τῶν προδότας
 “ γενέσθαι, Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίσασθέ τε
 “ οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔς’ ἂν
 20 “ καὶ εἷς περὶ Ἀθηναίων, μηδαμᾶ ὁμολογήσουσιν ἡμέας
 “ Ξέρξῃ. ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, τὴν ἐς
 “ ἡμέας ἔχουσιν, ὅτι προεΐδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων
 “ οὕτω, ὥς ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας.
 “ καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμεῖς μέντοι
 25 “ λιπαρήσομεν οὕτω, ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέον-
 “ τες ὑμέας. νῦν δὲ ὥς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὥς
 “ τάχιστα ἐκπέμπετε. ὥς γὰρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ
 “ ἐκὰς χρόνου παρέσαι ὁ βαρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν
 “ ἡμετέραν, ἀλλ’ ἐπειδὴν τάχιστα πύθεται τὴν ἀγ-
 30 “ γελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσ-
 “ εδέετο. πρὶν ὧν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικὴν,
 “ ὑμέας καιρὸς ἐστὶ προσδωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.”

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

ΟΙ ΜΕΝ, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλ- 1
λάσσουντο ἐς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Alexandro
Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὁρμηθεὶς ἐκ rebus infe-
Θεσσαλίας, ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. [8, 143.] ctis reverso
ἔκκου δὲ ἐκάστοτε γίνοιτο, τούτῃς παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Mardonius
Θεσσαλίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα e Thessalia
μετέμελε οὐδὲν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπήγον τὸν Πέρσην in Atticam
καὶ συμπροέπεμψε τε Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος Ξέρξεα movet [a
φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρήκε Μαρδόνιον 479.]
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρα- 2
τὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδό- Consilium
νιον, καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ei a Theba-
ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἰέναι nis datum.
ἐκαστέρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν ὅπως ἀμαχητὶ
τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα κατασρέψηται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ
ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος ταῦτα
ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἀπασιν ἀν-
θρώποισι. “Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν,”
10 ἔφασαν λέγοντες, “ἔξεις ἀπόνως ἅπαντα τὰ κείνων βε-
“λεύματα. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄν-
“δρας ἐν τῇσι πόλεσι. πέμπων δὲ, τὴν Ἑλλάδα δια-
“στήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τὸς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως
“μετὰ τῶν σασιωτέων κατασρέψαι.” Οἱ μὲν ταῦτα 3
Athenae va-

euæ a Persis
iterum ca-
ptæ.

4

Inde Mar-
donius in
Salaminem
Murichidem
mittit, qui
Athenien-
ses ad pa-
cem cum re-
ge facien-
dam cohort-
etur.

5

Lycidas, se-
nator Athe-
niensis,
cum uxore
liberisque
lapidibus
obrutus,
quod pacem
suasisset.

6

Cur Atheni-
enses tunc
astu relin-
quere coac-
ti. Eorum
legati Spar-
tam profe-
cti,

συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ ἐπεΐθετο, ἀλλὰ οἱ δεινός τις ἐνέ-
σακτο ἡμέρος τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἐλέειν· ἅμα μὲν ὑπ'
ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλεῖ
δηλώσειν ἔόντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι τὰς Ἀθήνας. ὃς
οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὔρε τοὺς Ἀθη-
ναίους, ἀλλ' ἐν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείους ἐπυνθάνετο
εἶναι, ἐν τε τῇσι νηυσὶ, αἰρέει τε ἐρῆμον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ
βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν ὑξέρην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρα-
τητὴν, δεκάμηνος ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνησι ἐγένετο
Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουριχίδην, ἄνδρα
Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ
Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθευσε.
ταῦτα δὲ τοδεύτερον ἀπέστειλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθη-
ναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζαν δὲ σφεας ὑπήσειν τῆς
ἀγνωμοσύνης, ὥς δορυαλώτου ἐούσης πάσης τῆς Ἀτ-
τικῆς χώρας, καὶ ἐούσης ἤδη ὑπ' ἐωϋτῶ. τουτέων μὲν
εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουριχίδην ἐς Σαλαμῖνα. Ὁ δὲ, ἀπι-
κόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν
δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὥς οἱ ἐδόκεε ἄμεινον
εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον τὸν σφί Μουριχίδης προφέρει,
ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπε-
φαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου,
εἴτε οἱ καὶ ταῦτα ἐάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ, αὐτίκα δεινὸν
ποιησάμενοι, οἳ τε ἐκ τῆς βελῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, ὥς ἐπύ-
θοντο, περισάντες Λυκίδεα κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν
δὲ Ἑλλησπόντιον Μουριχίδεα ἀπέπεμψαν ἄσινέα. γενο-
μένου δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδεα, πυν-
θάνονται τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον. δια-
κελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικί, καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ
τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἦισαν αὐτοκελέες, καὶ κατὰ μὲν
ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Ἐς
δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν
προσεδέκοντο τὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τι-
μαρῆσοντά σφί, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ δὲ οἱ
μὲν μακρότερα τε καὶ σχολαίτερα ἐποίηον, ὁ δὲ ἐπιὼν,
καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομί-
σαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα· ἐς
Λακεδαιμόνα τε ἔπεμψαν ἀγγέλους, ἅμα μὲν, μεμψο-

μένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα
 10 τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων
 ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην· ἅμα δὲ, ὑπομνήσοντας ὅσα
 σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν· προεῖπαί
 τε ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῖσι Ἀθηναίοισι, ὥς καὶ αὐτοὶ τινα
 ἀλεωρὴν εὐρήσονται. Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὄρτα-
 ζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ σφι ἦν Ὑακίνθια· περὶ
 πλείους δ' ἦγον τὰ τοῦ Θεοῦ πορσύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχος
 σφι τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ δὴ ἐπάλξεις ἐλάμ-
 5 βανε. ὥς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἄγγελοι
 οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἐκ τε Μεγάρων ἀγγέ-
 λους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ
 τοὺς ἐφόρους· “Ἐπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες
 “ ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦτο μὲν, τὴν χώραν
 10 “ ἀποδιδού· τοῦτο δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ' Ἰσθμῷ τε καὶ
 “ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει
 “ δὲ καὶ ἄλλην χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν
 “ αὐτοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδε-
 “ σθέντες, καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιούμενοι προδοῦ-
 15 “ ναι, οὐ καταινέσαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδι-
 “ κέομενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστά-
 “ μενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ
 “ μᾶλλον ἢ περ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν
 “ ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον
 20 “ εἶναι νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν
 “ ἀρρώδιην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρ-
 “ σῃ, ἐπεὶ τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως,
 “ ὅτι οὐδαμᾶ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος
 “ ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἐστι, καὶ
 25 “ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέμενοί
 “ τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην,
 “ προδεδώκατε, περιερίδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττι-
 “ κὴν τὸν βάρβαρον. ἐς μὲν νῦν τὸ παρὲν Ἀθηναῖοι
 “ ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ
 30 “ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμ-
 “ πειν, ὥς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ.
 “ ἐπειδὴ γὰρ ἡμάροτομεν τῆς Βοιωτίας, τῆς γε ἡμετέρας
 “ ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πε-

7
 ad ephoros
 orationem
 habent ple-
 nam quere-
 larum ob
 auxilia non-
 dum missa.

1

2

8

Spartano-
rum tergi-
versatio.
Quid Hero-
doto de ea
videatur.

“ δῖον.” Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνεβάλ-
λουντο ἐς τὴν ὑσεραίην ὑποκρίνασθαι τῇ δὲ ὑσεραίῃ, ἐς
τὴν ἐτέρην. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίησαν, ἐξ
ἡμέρας ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ
τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες
Πελοποννήσιοι καὶ σφί ἦν πρὸς τέλος. οὐδ’ ἔχω εἶπαι
τὸ αἶτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακε-
δόνος ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μη-
δίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην,
ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμὸς σφί ἐτετείχισο, καὶ ἐδόκεον
Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπί-
κετο ἐς τὴν Ἀττικὴν, οὐκ ἔπαυσε τετείχισο, ἐργάζοντο δὲ,
μεγάλως καταρρώδηκότες τοὺς Πέρσας. Τέλος δὲ, τῆς

9

Admoniti a
Chileo epho-
ri, alienatis
Atheniensi-
bus fore, ut
ipsa Pello-
ponnesus
periclitetur,

τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγένετο τρό-
πος τοιούσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς ὑσάτης καταστάσιος
μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος
ἐν Λακεδαιμόνι μέγιστα ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο
πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. ἀκούσας δὲ ὁ
Χίλεος, ἔλεγε ἄρα σφί τάδε· “ Οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφο-
ροι· Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων, τῷ δὲ βαρ-
“ βάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ
“ ἐληλαμένῃ κρατερῇ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεύονται
“ ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ’ ἐσακούσατε,
“ πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι σφάλμα τῇ Ἑλλάδι
“ φέρον.” Ὁ μὲν σφί ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ, φρενὶ

10-11

tandem au-
xilium, Pausa-
nia duce,
mittunt.

λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέ-
λοις τοῖσι ἀπιγμένοις ἀπὸ τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι
ἐκπέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρτιητέων, [καὶ ἐπὶ
περὶ ἕκασον τάξαντες τῶν εἰλώτων,] Πausανίῃ τῷ
Κλεομβρότου ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν νυν
ἡ ἡγεμονίῃ Πλεισάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ’ ὁ μὲν ἦν
ἔτι παῖς, ὁ δὲ, τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμ-
βροτος γὰρ ὁ Πausανίεω μὲν πατὴρ, Ἀναξανδρίδεω δὲ
παῖς, οὐκέτι περιτὴν, ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ
τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ
πολλὸν χρόνον τινὰ βιοῦς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρα-
τιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τὸδε· θυομένων οἱ
ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσ-

15 αιορείται δὲ ἐωϋτῷ Πausανίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὲ σὺν Πausανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγγόνες, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐωϋτοῦ ἑκάστος· ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε·

5 “ Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, “ Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς “ συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων, “ χήτεῖ τε συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω “ ὅπως ἂν δύνωνται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ

10 “ ὅτι σύμμαχοι βασιλῆος γινόμεθα, συσρατευσόμεθα “ ἐπὶ τὴν ἂν ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν “ μαθήσεσθε ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίνη.” ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ’ ὅρκου, καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεσείῳ σείχοντας ἐπὶ τοὺς

15 ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν· ὥς ἐν θαυμάτι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώκοντες· σὺν δέ σφι, τῶν περιοίκων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται τῷτὸ τοῦτο ἐποίησαν. Οἱ μὲν δὲ ἐς τὸν Ἰσθμὸν

ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Πausανίῃ ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς

5 τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε· “ Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ Λακεδαίμονος “ ἐξεληλύθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν ἴσχειν

10 “ εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς ταῦτα τύγχανε εὖ “ βουλευόμενος.” ὁ μὲν δὴ, εἶπας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἡ

πυθέσθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ’ Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνε-

5 το γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος

11

12

Id Mardonius per Argivos Persarum rebus faventes edoctus,

13

Attica devastata, Boeotiam versus regreditur.

τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausανίεω εἰς
τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρει, ἐμπρήσας τε τὰς
Ἀθήνας, καὶ εἰ κού τι ὄρθον ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰ-
κημάτων, ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγ- 10
χώσας. ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα, ὅτι οὔτε ἵππασίμη
ἢ χώρα ἦν ἢ Ἀττική, εἰ τε νικῶτο συμβαλὼν, ἀπάλ-
λαξίς οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ σεινὸν, ὥς καὶ ὀλίγους
σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν, ἐπαναχωρή-
σας εἰς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλιν τε Φιλίην, καὶ 15
χώραν ἵππασίμη. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρει. ἤδη
δὲ ἐν τῇ ὁδῷ εἰσὶν αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρὸδρομος, ἄλ-
λην στρατιὴν ἤκειν εἰς Μέγαρον, Λακεδαιμονίων χιλίους.
πυθόμενος δὲ ταῦτα, ἐβουλεύετο, εἰκὼς τούτους πρῶ-
τον εἶλοι. ὑποσρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἤγε ἐπὶ τὰ Μέ- 5
γαρον· ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα κατιππάσατο χώραν
τὴν Μεγαρίδα. εἰς ταύτην δὴ ἐκασάτω τῆς Εὐρώπης
τὸ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἢ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπί-
κετο. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦκε ἀγγελίη ὥς
ἀλλέες εἶησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὲ ὀπίσω
ἐπορεύετο διὰ Δεκελῆς. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμ-
ψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ
τὴν ὁδὸν ἡγέοντο εἰς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, εἰς Τα- 5
νάγραν. ἐν Τανάγρα δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τρα-
πόμενος τῇ ὑσεραίῃ εἰς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν.
ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων, καίπερ μηδιζόντων, ἔκειρε τὰς
χώρας, ὅτι κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγά-
λης ἐχόμενος· βεβλόμενες ἔρυμά τε τῷ στρατοπέδῳ ποιήσα- 10
σθαι, καὶ ἦν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνειν ὁκοῖόν τι ἐθέλοι,
κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρα-
τόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων παρὰ Ὑσιᾶς· κατέ-
τεινε δὲ εἰς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν πο-
ταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος τοσοῦτον 15
ἐποιέετο, ἀλλ' ὥς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτωπον
ἔκασον. ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων,
Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμε-
νος μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ
πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους· κληθέντες 20
δὲ οὗτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιούμενον ἐν Θή-

14
Hoc in iti-
nere, audito
manum Spar-
tanorum Me-
gara venisse,
deflectit in
Megaridem ;
(is terminus
expeditionis
Persarum ad
occasum :)

15
sed mox
certior fa-
ctus, totum
Peloponne-
siorum ex-
ercitum jam
ad Isthmum
confluxisse,
priorem vi-
am repetit,
inque Bæo-
tiam rever-
sus, castra
in agro The-
bano ad A-
sopum lo-
cat, partim-
que muni-
mentis cin-
git. Tractus
horum ca-
strorum,
Interea At-
tiginus
Thebanus
Mardonium
cum nobilis-
simis Per-
sarum con-
vivio lautis-
simo excipit.

ἔγχεσι. Τὰ δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, 16
 ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Sermo ibi
 Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς inter Ther-
 ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ sandrum Or-
 5 Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα· καὶ σφεων οὐ χωρὶς ἐκα- chomenium
 τέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλινῇ Persamque
 ἑκάστη. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρ- de belli
 σην τὸν ὀμόκλινον, Ἑλλάδα γλαῦσσαν ἰέντα, εἴρεσθαι eventu ha-
 αὐτὸν ὀποδαπός ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρ- bitus.
 10 χομένιος. τὸν δὲ εἶπαι· “ Ἐπεὶ νῦν ὁμοτραπέζος τέ
 “ μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης
 “ τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι θέλω· ἵνα καὶ προειδώς αὐ-
 “ τὸς περὶ σεαυτοῦ βουλευέσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα.
 “ ὅρας τούτους τοὺς δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν,
 15 “ τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; του-
 “ τέων πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος,
 “ ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους.” ταῦτά τε ἅμα
 τὸν Πέρσην λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων.
 αὐτὸς δὲ θαυμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν·
 20 “ Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεῶν ἐστὶ λέγειν, καὶ
 “ τοῖσι μετ’ ἐκεῖνον ἐν αἴνῃ ἔσσι Περσέων.” τὸν δὲ μετὰ
 ταῦτα εἶπαι· “ Ξεῖνε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ,
 “ ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γάρ τις ἀλέγξει
 “ ἐθέλει πείθεσθαι οὐδεὶς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ
 25 “ ἐπιστάμενοι, ἐπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθρὴ δὲ
 “ ὁδύνη ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα,
 “ μηδενὸς κρατέειν.” ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερ-
 σάνδρου ἤκουον· καὶ τότε πρὸς τούτοις, ὡς αὐτὸς αὐτίκα
 λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν
 Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ 17-18
 στρατοπεδευομένου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρα- Phocen-
 τήν, καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμῆδιζον sium partis
 Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων· μῦθοι δὲ Φωκέες οὐ [c. 31.] μη-
 5 συνεσέβαλον· ἐμῆδιζον γὰρ δὴ μέγαλως καὶ οὗτοι, οὐκ δις μόλις co-
 ἐκόντες, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαιῆς. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι ctus. Ii
 μετὰ τὴν ἀπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων quod auxilia
 ὀπλιται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἀρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν Mardonio
 ἀσῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι ἐς Θή- cæteris Græ-
 cis serius
 misissent,
 quomodo
 tractati.

18 10
 βας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἐωϋ-
 τῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐ-
 τήκα παρῆν ἡ ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε
 μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων
 ἐόντος Φήμη, ὡς κατακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐ-
 τέων Φωκέων τῷτο τοῦτο. ἔνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς 15
 Ἀρμोकύδης παραίνεε, λέγων τοιάδε· “ὦ Φωκέες, πρό-
 “ δηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προ-
 “ ὕπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν,
 “ ὡς ἐγὼ εἰκάζω· νῦν ὦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων
 “ χρεῶν ἐσι γενέσθαι ἀγαθόν. κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς 20
 “ τι καὶ ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἢ περ παρέ-
 “ χοντίας διαφθαρεῖναι αἰσχρῶς μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις
 “ αὐτέων ὅτι ἐόντες βάρβαροι ἐπ' Ἑλλησι ἀνδράσι φόνον
 “ ἔρραψαν.” Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἱππέες,
 ἐπεὶ τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολεῦντες,
 καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες· καὶ κού-
 τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἔσασαν, πάντῃ συσρέ-
 ψαντες ἐωϋτοὺς, καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλισα. ἐν- 5
 ταῦτα οἱ ἱππῶται ὑπέσχεον, καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω.
 οὐκ ἔχω δ' ἀτρεκέως εἶπαι, οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέον-
 τες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὤρων
 πρὸς ἀλέξεισιν τραπομένους, δείσαντες μὴ καὶ σφίσι
 γένηται τρώματα, οὕτω δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· ὡς γάρ 10
 σφι ἐνετείλατο Μαρδόνιος· οὐτ' εἰ αὐτέων πειρηθῆναι
 ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλα-
 σαν οἱ ἱππῶται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τά-
 δε· “Θαρσέετε, ὦ Φωκέες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἐόν-
 “ τες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν πρὸ- 15
 “ θύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι γὰρ
 “ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμέ, οὔτε βασιλῆα.” τὰ περὶ
 19 3
 Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ,
 ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο.
 πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι, τοῖσι
 τὰ ἀμείνω ἐάνδανε, οἱ δὲ καὶ ὀρέοντες ἐξιόντας Σπαρ-
 τήτας, οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμο-
 νίων. ἐκ δὲ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ, καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν,
 ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσίνα· ποιῆ-

Græci ad
 Eleusinem
 undique
 collecti, in-
 de in Bæo-
 tiam mo-
 vent: ubi
 propter E-
 rythras ex-

σαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἰρὰ, ὥς σφι ἐκαλλιερέετο, πρὸ-
 σω ἐπορεύοντο. Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες
 οὐ μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. ὥς δὲ
 ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίας ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ
 τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους,
 φρασθέντες τε τοῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπαιρείης
 τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οὐ κατέβαινον οἱ
 Ἕλληνες ἐς τὸ πεδίου, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν
 ἵππον, τῆς ἱππάρχης Μασίστιος, εὐδοκιμέων παρὰ Πέρ-
 σῃσι, τὸν Ἕλληνας Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νι-
 σαῖον, χρυσοχάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον κα-
 λῶς. ἐνθαῦτα ὥς προσήλασαν οἱ ἱππῶται πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεια· πρὸςβαλόντες δὲ,
 κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκας σφεας ἀπε-
 κάλεον. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον τα-
 χθέντες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντὸς, καὶ
 πρόσσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. πρὸςβαλού-
 σης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ
 τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων κύρυκα. ἀπικόμενος δὲ
 ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε· “ Μεγαρέες λέγουσι,
 “ Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περ-
 “ σέων ἵππον δέκεσθαι μῶνοι, ἔχοντες ὥσιν ταύτην
 “ ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε
 10 “ καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν, καίπερ πιεζέμενοι. νῦν τε,
 “ εἰ μὴ τινας ἄλλους πέμψετε διαδόχους τῆς τάξις,
 “ ἴσῃ ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τάξιν.” ὁ μὲν δὴ σφι
 ταῦτα ἀπήγγειλε. Πausανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν
 Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε
 15 ἐς τὸν χώρον τοῦτον καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγα-
 ρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέ-
 ξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἐλο-
 χήγῃς Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος. Οὗτοι ἔσαν οἱ τε
 ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων
 Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας πρὸς-
 ελόμενοι. μαχομένων δὲ σφῶν ἐπὶ χρόνον, τέλος τοιόν-
 20 δε ἐγένετο τῆς μάχης. πρὸςβαλούσης τῆς ἵππου κατὰ
 τέλεια, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλε-
 ται τοξεύματι τὰ πλευρά· ἀλγίστας δὲ, ἴσαται τε ὅς-

adversus
barbaros ca-
stra metan-
tur.

20-21

Pugna Per-
sarum eque-
stris in
Græcos.

21

22

Cadit Masi-
stius, magi-
ster equita-
tus Persici.

θός, καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίσιον. πρὸς οὗτοι οἱ
 Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατον· τὸν τε δὴ ἵππον αὐτῷ λαμ-
 βάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς 10
 οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκέυατο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα
 εἶχε χρύσειον λεπίδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος,
 κιθῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρη-
 κα, ἐποίεον οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθῶν τις τὸ ποιεῦμενον,
 παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν. οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ 15
 ἀπέθανε. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους
 ἱππέας· οὔτε γὰρ πρὸς οὐκ εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου,
 οὔτε ἀποθνήσκοντα· ἀναχωρήσιός τε γινόμενης καὶ
 ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἔστη-
 σαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφῆας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσαν. 20
 μαθόντες δὲ τὸ γεγονός διακελευσάμενοι, ἤλαυνον
 τοὺς ἵππους πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοῖατο.
 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλος προσελαύ-
 νοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρα-
 τιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθεε, ἐν
 τούτῳ μάχη ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μὲν
 νυν μούνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσσοῦντό τε πολλόν, 5
 καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὥς δὲ σφι τὸ πλῆθος ἐπεβοή-
 θησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππῶται ὑπέμενον, οὐδέ σφι
 ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλ-
 λους προσεπόλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὧν ὅσον
 τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ποιεῖν· ἐδό- 10
 κεε δὲ σφι, ἀναρχίης εὐούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρ-
 δόνιον. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον,
 πένθος ἐποίησαντο Μασισίου παῖδά τε ἡ στρατιὴ καὶ
 Μαρδόνιος μέγιστον· σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ
 τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι
 ἀπλέτω. ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτίην κατεῖχε ἡχώ, ὥς 5
 ἀνδρὸς ἀπολομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λαγίμωτάτου
 παρὰ τε Πέρσῃσι καὶ βασιλείῃ. οἱ μὲν νυν βάρβαροι, τρέ-
 πω τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίσιον. Οἱ δὲ
 Ἕλληνες, ὥς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλλουσιν, καὶ
 δεξάμενοι ὥσαντο, ἐθάρσυνον πολλῷ μᾶλλον. καὶ
 πρῶτα μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθύντες τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς
 τάξεις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θείης ἄξιος, μεγάλθους 3

23

Acerrimum
 super ejus
 cadavere
 praelium.
 Barbari
 tandem
 cum magna
 strage fusi.

24

Publicus
 Persarum
 ob Masisti-
 um occisum
 luctus.

25

Sic confir-
 matis Græ-
 corum ani-
 mis, in a-
 grum Pla-
 tæensem,

- εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίουν· quod Ery-
 ἐκλείποντες τὰς τάξεις, ἐφοίτεον θησόμενοι Μασίσιον. thræus ad
 μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ rem geren-
 χώρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεώτερός σφι ἐν στρατο- dam parum
 10 πεδεύεσθαι ὁ Πλαταιῆκός τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε ἄλλα, commodus
 καὶ εὐϋδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χώρον, καὶ ἐπὶ τὴν videretur,
 κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν, transire pla-
 ἔδοξέ σφι χρεὼν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διατάχθέντας cet. Fons
 στρατοπεδεύεσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦισαν διὰ Gargaphi-
 15 τῆς ὑπαρξείης τοῦ Κιθαιρώνος παρὰ Ὑσιᾶς ἐς τὴν Πλα- us. Andro-
 ταιῖδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα, πλη- crates heros.
 σίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένεος
 τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, διὰ ὅχθων τε οὐκ ὑψηλῶν,
 καὶ ἀπέδου χωρίου. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο 26-27
 λόγων πολλὸς ὠδισμὸς Τεγεατέων τε καὶ Ἀθηναίων. Contentio
 ἐδικαίειν γὰρ αὐτοὶ ἐκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ inter Tegea-
 καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν, οἱ tas et Athe-
 2 Τεγεῆται ἔλεγον τάδε· “ Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα nienses de
 “ ταύτης τῆς τάξις ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι loco hono-
 “ ἤδη ἔξοδοι κοινὰ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ rario in acie
 “ παλαιόν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε obtinendo.
 “ Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον Quibus utri-
 10 “ κατιόντες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὐρόμεθα τοῦτο, que argu-
 “ διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων mentis ad
 “ τῶν τότε ἑόντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκβοηθήσαντες ἐς eum sibi
 “ τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιούσι· τότε ὦν vindican-
 “ λόγος Ὑλλὸν ἀγορεύσασθαι, ὡς χρεὼν εἴη τὸν μὲν dum usi.
 15 “ στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντα· ἐκ
 “ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν ἂν σφέων αὐ-
 “ τέων κρίνωσι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μενομαχῆσαι ἐπὶ
 “ διακειμένοισι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα
 “ εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε· ἦν
 20 “ μὲν Ὑλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα, κατιέ-
 “ ναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώϊα· ἦν δὲ νικηθῇ, τὰ
 “ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ ἀπάγειν
 “ τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἑτέων μὴ ζητῆσαι κάτοδον
 “ ἐς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων συμ-
 25 “ μάχων ἐθελοντῆς Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγέος,

“ στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἐμουνε-
 “ μάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὑλλον. ἐκ τούτου τοῦ ἔργου
 “ εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοποννησίοισι τοῖσι τότε καὶ
 “ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ
 “ τοῦ κέρους τοῦ ἐτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου
 “ γινομένης. ὑμῖν μὲν νυν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύ-
 “ μεθα, ἀλλὰ διδόντες αἴρεσιν ὀκοτέρου βούλεσθε κέ-
 “ ρος ἄρχειν, παρίεμεν· τοῦ δὲ ἐτέρου φαρμέν ἡμέας
 “ ἰκνέεσθαι ἡγεμονεύειν, κατὰπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρό-
 “ νῳ. χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, ἀξιονικό- 35
 “ τεροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολ-
 “ λοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες
 “ Σπαρτιῆται ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς
 “ ἄλλους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας,
 “ ἢ περ Ἀθηναίους. οὐ γάρ σφί ἐσι ἔργα οἷάπερ ἡμῖν 40
 “ κατεργασμένα οὔτ’ ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.” οἱ μὲν
 27 ταῦτα ἔλεγον. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο
 τάδε· “ Ἐπισάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα
 “ συλλεγῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ’ οὐ λόγων· ἐπεὶ
 “ δὲ ὁ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ
 “ ἑκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασαι χρηστὰ, 5
 “ ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν
 “ πατρώϊόν ἐσι, ἐοῦσι χρηστοῖσι, αἰεὶ πρῶτοισι εἶναι ἢ
 “ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι
 “ τὸν ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, τούτους πρότερον ἐξελαυνομέ-
 “ νους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐς τοὺς ἀπικοίατο 10
 “ φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδε-
 “ ξάμενοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν κείνοισι
 “ μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον.
 “ τοῦτο δὲ, Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας
 “ ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους 15
 “ κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέ-
 “ σθαι τε τοὺς νεκροὺς φαρμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης
 “ ἐν Ἐλευσῖνι. ἐσι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζο-
 “ νίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλίσας κοτὲ
 “ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι 20
 “ οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. ἀλλ’ οὐ γάρ τι προέχει τητέων
 “ ἐπιμεμνήσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἔοντες, αὗτοὶ

15 “ νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι· καὶ τότε ἑόντες φλαῦροι, νῦν
 “ ἂν εἶεν ἀμείνονες. παλαιῶν μὲν νυν ἔργων ἄλις ἔσω.
 25 “ ἡμῖν δὲ, εἰ μηδὲν ἄλλο ἐς ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐς
 “ πολλά τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλ-
 “ λήνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαργαθῶνι ἔργου ἀξιοί
 30 “ εἴμεν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ.
 “ οἵτινες μούνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρ-
 “ σῃ, καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιεγενό-
 “ μεθα, καὶ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσεράκοντα.
 “ ἄρ’ οὐ δίκαιοί εἴμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ
 “ τούτου μούνου τοῦ ἔργου; ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε
 “ τάξιος εἶνεκα σασιάζειν πρέπει. ἄρτιοί εἴμεν πεί-
 35 “ θεσθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεώτα-
 “ τον ἡμέας εἶναι ἐσάναι, καὶ κατ’ οὔσινας. πάντα γὰρ
 “ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε
 “ δὲ ὡς πεισομένων.” Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο. Λα-
 κεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους
 ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἢ περ Ἀρκάδας. ἔτω
 δὴ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερεβάλλοντο τοὺς Τεγεήτας.
 5 μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶντές τε
 καὶ οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας
 εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τουτέων δὲ τοὺς πεντα-
 κισχιλίους, ἑόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσον ψилоὶ τῶν
 εἰλωτέων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα
 10 ἕκασον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφι εἶλοντο
 ἐσάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας, καὶ τιμῆς εἶνεκα
 καὶ ἀρετῆς· τουτέων δ’ ἔσαν ὑπλῆται χίλιοι καὶ πεντη-
 κόσιοι. μετὰ δὲ τέτρες ἴσαντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι.
 παρὰ δὲ σφι εὗροντο παρὰ Πausανίεω ἐσάναι Πο-
 15 τιδαιητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριη-
 κοσίους. τουτέων δὲ ἐχόμενοι ἴσαντο Ἀρκάδες Ὀρχο-
 μένιοι ἑξακόσιοι· τουτέων δὲ, Σικυῶνιοι τρισχίλιοι. τε-
 τέων δὲ εἶχοντο Ἐπίδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τού-
 τους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζηνίων δὲ ἐχό-
 20 μένοι, Λεπρεητέων διηκόσιοι· τουτέων δὲ, Μυκηναίων
 καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι· τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Φλι-
 άσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔσασαν Ἑρμιονέες τριη-
 κόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἴσαντο Ἐρετριέων τε καὶ
 Στυρέων ἑξακόσιοι· τουτέων δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδέες τε

28

Re ad Spar-
 tanorum ar-
 bitrium re-
 jecta, Tege-
 atæ causa
 cadunt. A-
 cies quo or-
 dine instru-
 cta. Athe-
 niensium
 dux Aristi-
 des. [8, 79.]

τρακόσιοι· τετέων δὲ, Ἀμπρακιητέων πεντηκόσιοι. με- 25
 τὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι
 ἔσασαν· τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Παλῆες οἱ ἐκ Κεφαλλη-
 νίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων πεντηκόσιοι
 ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων
 τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ τουτέων, Πλαταιῆες ἑξακόσιοι. 30
 τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρως
 ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐσρατήγῃ δ' αὐτέ-
 ων Ἀρισείδης ὁ Λυσιμάχου. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπτά
 περὶ ἑκάστων τεταγμένων Σπαρτιήτησι, ἔσαν ὀπλίται,
 συνάπαντες ἔόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτώ
 χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες ἐπτά. ὀπλίται μὲν οἱ πάν-
 τες συλλεγόμενοι ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἔσαν τοσοῦτοι. ψι- 5
 λῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τάξις,
 πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἔόντων ἐπτά
 περὶ ἑκάστων ἄνδρα· καὶ τουτέων πᾶς τις παρήρητο ὡς
 ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλ-
 λήνων ψилоὶ, ὡς εἷς περὶ ἑκάστων ἑὼν ἄνδρα, πεντα- 10
 κόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. ψιλῶν
 μὲν δὴ τῶν πάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε
 μυριάδες, καὶ ἑννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε.
 30 Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνεληθέντος ἐς
 Πλαταιὰς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχί-
 μοις, ἑνδεκα μυριάδες ἔσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ,
 ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιάων
 τοῖσι παρεούσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. πα- 5
 ρῆσαν γὰρ καὶ Θεσπιάων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιέον-
 τες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ'
 οὗτοι εἶχον. οὗτοι μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ
 ἐστρατοπεδεύοντο. Οἱ δ' ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς
 ἀπεκρήδυσαν Μασίσιον, παρήσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἑλ-
 λήνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν
 τὸν ταύτην ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε
 ὑπὸ Μαρδονίου. κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔσκησε Πέρ- 5
 σης. καὶ δὴ, πολλὸν γὰρ περὶεσαν πλῆθει οἱ Πέρσαι,
 ἐπὶ τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπέϊχον τοὺς
 Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώ-
 τατον πᾶν ἀπολέξας, ἔσκησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ
 δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα 10

29-30

Numerus et
 armatura
 militum.

82

30

31

Barbari
 Græcos in-
 secuti, quo
 ordine ca-
 stra locave-
 rint. Persæ
 Lacedæmo-
 niis, Athe-
 niensibus
 Græci apud
 Mardonium
 militantes
 oppositi.

δ' ἐποίεε, φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων.
 Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον
 Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε
 καὶ Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους·
 15 οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ
 Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυνθίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ
 Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδοὺς· οὗτοι δὲ
 ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἑρετριέας, καὶ Στυρέας
 τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε·
 20 οἱ ἐπέσχον Ἀμπρακιήτας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευ-
 καδίους, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινήτας. Σακέων δὲ ἐχο-
 μένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ
 Μεγαρέων, Βοιωτοὺς τε καὶ Λοκροὺς, καὶ Μηλιέας,
 καὶ Θεσσαλοὺς, καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὦν
 25 ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν, ἀλλὰ τινες αὐτέων καὶ
 τὰ Ἑλλήνων ἡὔξον, περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι·
 καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε
 Μαρδονίου στρατιήν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἑόντας Ἑλλή-
 νων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσα-
 λίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ταῦτα μὲν τῶν
 32 ἔθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασαι τῶν ὑπὸ Μαρδονίῳ ταχθέν-
 των, τάπερ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείους. Quibus ex
 ἔνῃσαν δὲ καὶ ἄλλων ἔθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, flatus Mar-
 5 Φρυγῶν τε καὶ Θρηίκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, donii exer-
 καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθιοπῶν τε καὶ Αἰγυπτί- citus, quan-
 ων, οἳ τε Ἑρμοτύδιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι, tusque ejus
 μαχαιροφόροι· οἳπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. tunc nume-
 10 τούτους δὲ ἔτι ἑὼν ἐν Φαλήρῳ, ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιβά- rus.
 σατο, ἑόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν εἰς τὸν
 πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον εἰς τὰς Ἀθήνας Αἰγύ-
 πτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες,
 ὥς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν
 Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ
 15 ὦν ἡριθμήθησαν· ὥς δὲ ἐπεικάζει, εἰς πέντε μυριάδας
 συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παραταχθέντες, πεζοὶ
 ἔσαν· ἢ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο. Ὡς δὲ ἄρα πάντες
 οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα
 τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο καὶ ἀμφότεροι. Ἑλλησι

32

Quibus ex
 populis con-
 flatus Mar-
 donii exer-
 citus, quan-
 tusque ejus
 tunc nume-
 rus.

33

Græci ad
 auspicia ma-
 gnae capien-

da vate Ti-
sameno usi.
Is ortu E-
leus, qua
mercede ci-
vitatem a
Spartanis
obtinuerit:

22

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

imitatus hac
in re Me-
lampodem,
regiam Ar-
gis dignita-
tem simili
olim ratione
adeptum,

35
nemque

μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος. οὗτος γὰρ δὴ
εἶπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάντις· τὸν ἔοντα Ἡλεῖον, 5
καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην, Λακεδαιμόνιοι
ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ μαντευομέ-
νῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ Πυθίη, ἀγῶνας
τούς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πάντες. ὁ μὲν δὴ ἀμαρτῶν
τῇ χρηστηρίῃ, προσεῖχε τοῖσι γυμνασίοισι, ὡς ἀναιρησό- 10
μενος γυμνικούς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ πεντάεθλον, παρὰ
ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα, Ἰερωνύμῳ τῷ
Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐκ
ἐς γυμνικούς, ἀλλ' ἐς ἀγῶνας φέρον τὸ Τισα-
μενοῦ μαντήϊον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμε- 15
νὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγε-
μόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιευμέ-
νης Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν προσθῆσθαι, μαθὼν τῆτο,
ἀνετίμα, σημαίνων σφι, ὡς ἦν μιν πολιήτην σφέτερον
ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσιν ταῦτα, 20
ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δ' οὔ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν,
ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ μετίεσαν τῆς χρηστο-
σύνης τοπαράπαν· τέλος δὲ, δείματος μεγάλῃ ἐπικρεμα-
μένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, κατὰ νειον με-
τιόντες. ὁ δὲ, γνούς τετραμμένους σφέας, οὐδ' οὕτω ἔφη 25
ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοις μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι καὶ τὸν
ἀδελφεὸν ἐαυτῷ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι
αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Ταῦτα δὲ
λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι, βασι-
λήτην τε καὶ πολιτήτην αἰτεόμενον. καὶ γὰρ δὴ καὶ
Μελάμπους, τῶν ἐν Ἀργεῖ γυναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ
Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας, 30
γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν προετείνετο τῆς βασιληΐης
τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ'
ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο πολλῷ πλεῦνες τῶν γυναικῶν,
οὕτω δὴ ὑποσάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνατο, ἥϊσαν
δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέγετο, ὁρέων 35
αὐτοὺς τετραμμένους, φὰς, ἦν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ
Βίαντι μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληΐης, οὐ
ποιήσιν τὰ βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς
σεινὸν, καταινέουσιν καὶ ταῦτα. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆ-

ται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τῇ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώ- Spartae
quinque au-
ctor victori-
arum.
 ρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιη-
 τέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς
 5 μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἡλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης,
 συγκαταίρει. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο
 οὗτοι Σπαρτιήτησι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, οἷδε
 ἐγένοντο· εἰς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι·
 ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενό-
 10 μενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας,
 πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῷ Ἰσθ-
 μῷ· ὅς αὖτος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ
 Ἀργείους γενόμενος. οὗτος δὲ ὅς αὖτος κατεργάσθη τῶν
 πέντε ἀγῶνων. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλήσι ὁ Τισα- 36
 μενὸς, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Prælium la-
cessere ex-
ta tum Græ-
cos.
 Πλαταιίδι. τοῖσι μὲν νυν Ἑλλήσι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρά
 ἀμυνομένοισι· διαβάσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρ-
 χουσι, οὐ. Μαρδονίῳ δὲ προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν, 37
 οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά· ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ, tum barba-
ros prohi-
bent: nam
et Mardo-
nius ad sa-
cra Græco-
ritu facien-
da vatem,
Hegesistra-
tum Eleum,
conduxerat.
 καλὰ. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρέετο, μάν- et Mardo-
nius ad sa-
cra Græco-
ritu facien-
da vatem,
Hegesistra-
tum Eleum,
conduxerat.
 τιν ἔχων Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλεῖόν τε καὶ τῶν Τελ-
 5 λιαδέων ἐόντα λογιμώτατον. τὸν δὴ πρότερον τούτων
 Σπαρτιῆται λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ Θανάτῳ, ὡς πε-
 πονθότες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν
 τέτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥς εἰς τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς,
 πρὸς τε τοῦ Θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυ- Hic jam an-
tea Sparta-
norum ho-
stis, quam
miro modo,
cum in illo-
rum manus
aliquando
incidisset,
e custodia
evaserit.
 10 γρά, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο
 ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκρά-
 τησε. αὐτίκα δὴ ἐμηχανᾶτο ἀνδρείότατον ἔργον πάν-
 των τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σαθρησάμενος γὰρ ὅπως ἐξελεύ-
 σεται οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἐω-
 15 τοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥς εἰς φυλασσόμενος ὑπὸ φυ-
 λάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρεν ἐς Τεγέην, τὰς
 μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς
 ὕλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτω ὥς εἰς Λακεδαιμονίων πανδη-
 μεὶ διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς
 20 δὲ ἐν θωῦματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὀρέον-
 τας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, καὶ κεῖνον οὐ δυνα-
 μένους εὐρεῖν. τότε μὲν αὐτῷ διαφυγῶν Λακεδαιμονί-

38

Græcorum
barbaris au-
xiliantium
vates Hippo-
machus Leu-
cadius. In-
terim Tima-
genidas The-
banus Mar-
donio sua-
det, ut Ci-
thæronis
fauces oc-
cupet.

39

Quo facto,
commeatus
Græcorum
intercipitur.

ους, καταφεύγει ἐς Τεγέην, εὐῶσαν οὐκ ἀρθρίην Λακε-
δαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὑγιῆς δὲ γενόμενος, καὶ
προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, κατεστῆκε ἐκ τῆς ἰθείης 25
Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἐς γε τέλος οἱ συν-
ήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον·
ἦλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέ-
θανε. Ὁ μὲν νυν θάνατος ὁ Ἠγησιζράτου, ὕπερον
ἐγένετο τῶν Πλαταιϊκῶν. τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ τῷ
Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ
προεθυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ
κατὰ τὸ κέρδος. ὥς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥς τε μάχεσθαι, 5
οὔτε αὐτοῖσι Πέρσησι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων εὐοῦσι Ἑλ-
λήνων· εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐωυτῶν μάντιν Ἰππό-
μαχον, Λευκάδιον ἄνδρα· ἐπιρρέοντων δὲ τῶν Ἑλλή-
νων, καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης ὁ Ἐρπυος,
ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς 10
τοῦ Κιθαιρωνος φυλάξαι· λέγων ὥς ἐπιρρέουσι οἱ Ἑλ-
ληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, καὶ ὥς ἀπολάμψοιτο
συχνούς. Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγό-
νεσαν ὀκτῶ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ.
ὁ δὲ, μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσιν, ὥς εὐφρόνη
ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κι-
θαιρωνίδας, αἱ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ
μὲν Τρεῖς Κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, Δρυὸς Κε-
φαλὰς. πεμφθέντες δὲ οἱ ἵππῳται, οὐ μάτην ἀπίκον-
το. ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδῖον λαμβάνουσι ὑποζύ-
για τε πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου
ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἱ εἶποντο τοῖσι ζεύ- 10
γεσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφει-
δέως ἐφόνευσον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός, οὔτε
ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐ-
τέων ἤλαινον περιβαλλόμενοι παρὰ τε Μαρδόνιον καὶ

40-42

Ita decem diebus ex-
actis, cum interea Græ-
corum exercitus mul-
tum crevisset, Mardo-
nius, longioris moræ
impatiens, frustra re-
nitente Artabazo, [8,

ἐς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον, ἐτέ-
ρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι
μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ
ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων,
διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἢ μέντοι ἵππος ἢ Μαρδο- 8
νίου αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἑλλη-

νας. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, 126.]· contemlisque
 προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατη- extis [c. 37.] pugnæ
 γέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι consilium init.
 10 Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκον οἱ ἀπεδείκνυντο
 ἀρετάς. Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ 41
 πλεῦν ἐγένετο τουτέων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρῃ
 ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἳ τε δὴ Ἕλληνες πολ-
 λῶ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ
 5 ἑδρῇ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γωβρύεω
 καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὅς ἐν ὀλίγοις Περσέων ἦν
 ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. βουλευομένων δὲ αἷδε ἔσαν
 αἱ γνώμαι. ἡ μὲν Ἀρταβάζου, ὥς χρεῶν εἴη ἀναζεύξαν-
 τας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν, ἵεναι ἐς τὸ τεῖχος
 10 τὸ Θηβαίων, ἐνθα σῖτόν τε σφί ἐσεννηεῖχθαι πολλόν,
 καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις· κατ' ἡσυχίην τε ἰσομέ-
 νους, διαπρήσσεσθαι ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν
 πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν
 δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· τουτέων φειδομένους
 15 μηδενὸς, διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μά-
 λιστα ἐς τοὺς προεξεῶτας ἐν τῇσι πόλεσι· καὶ ταχέως
 σφέας παραδώσειν τὴν ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν
 συμβάλλοντας. τούτου μὲν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο καὶ Θη-
 βαίων γνώμη, ὥς προειδότος πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρ-
 20 δονίου δὲ, ἰσχυροτέρῃ τε καὶ ἀγνωμονεσέρῃ, καὶ οὐδαμῶς
 συγγινωσκομένη. δοκέειν τε γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι
 τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε
 τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι πλεῦνας
 τῶν συλλελεγμένων· τὰ τε σφάγια τὰ Ἡγησιζράτου
 25 ἔᾶν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων
 χρεωμένους συμβάλλειν. Τούτου δὲ οὕτω δίκαιεῦντος, 42
 ἀντέλεγε οὐδεὶς, ὥς ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος
 εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβα-
 ζος. μεταπεμψάμενος ὦν τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων,
 30 καὶ τῶν μετ' ἐωῦτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς,
 εἰρώτα εἴ τι εἰδοῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὥς διαφθαρέον-
 ται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν
 μὲν οὐκ εἰδότην τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ, εἰδότην μὲν, ἐν
 ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε·

“ Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴσε οὐδέν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ¹⁰
 “ ἀλλ’ ἐγὼ ἐρέω ὥς εὖ ἐπιστάμενος. ἔσι λόγιον ὥς χρεῶν
 “ ἐσι Πέρσας ἀπικομένους ἐν τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι
 “ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπο-
 “ λέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ τοῦτο ἐπιστάμενοι,
 “ οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρ- ¹⁵
 “ πάζειν ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας οὐκ ἀπολεόμεθα.
 “ ὥς ἐ ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσιν εὖνοοι ἐόντες Πέρσῃσι,
 “ ἦδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὥς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλή-
 “ νων.” ταῦτά σφι εἶπας, δεύτερα ἐσήμηνε παραρ-
 τέεσθαι τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὥς ἅμα ²⁰
 43 ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης. Τοῦτον δ’ ἔγωγε
 Bacidis ora- τὸν χρησμὸν τὸν Μαροδόσιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς
 culum de
 praelio Pla- Ἰλλυριοῦς τε καὶ τὸν Ἐγχέλεων στρατὸν οἶδα πεποιημέ-
 taensi. νον, ἀλλ’ οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ τάδε μὲν Βάκιδί ἐσι ἐς
 ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα,

Τὴν δ’ ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
 Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰϋγὴν,
 Τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
 Τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια τούτοις ἄλλα Μουσαίῳ ¹⁰
 ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει
 44-45 μεταξὺ Τανάγρης τε καὶ Γλίσαντος. Μετὰ δὲ τὴν
 Nocte inse- ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μα-
 quenti Alex- ρονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. ὥς
 ander Ma- δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο, καὶ ἡσυχίῃ ἐδόκεε
 cedo, [8, εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλισα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ⁵
 136.] quæ
 barbari mo- ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλα-
 liantur, κὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγός
 Græcis pro- τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατη-
 dit. γοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῖνες
 παρέμενον, οἱ δ’ ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· ἐλθόντες δὲ ¹⁰
 ἔλεγον ὥς ἄνθρωπος ἦκει ἐπ’ ἵππου ἐκ τοῦ στρατοπέδου
 τοῦ Μήδων, ὅς ἄλλο μὲν οὐδέν παραγυμνοῖ ἔπος, στρατη-
 γοὺς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν. Οἱ
 δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα ἔποντο ἐς τὰς φυλα-
 κὰς, ἀπικομένοις δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε· “ Ἄν-

- “ δρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθε-
 5 “ μαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μηδέν· λέγειν ὑμέας
 “ ἄλλον ἢ Πausανίην, μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ
 “ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης
 “ τῆς Ἑλλάδος. αὐτός τε γὰρ Ἑλλήν γένος εἰμὶ τῶρ-
 “ χαῖον, καὶ ἄντ’ ἐλευθέρης δεδωλωμένην ἐκ ἂν ἐθέλοι-
 10 “ μι ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ τε
 “ καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γε-
 “ νέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε· νῦν δὲ οἱ δέδοκται,
 “ τὰ μὲν σφάγια ἔαν χαίρειν, ἅμα ἡμέρη δὲ διαφau-
 “ σκούσῃ συμβολὴν ποιέεσθαι. καταρρώδηκε γὰρ μὴ
 15 “ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα
 “ ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν
 “ Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρέετε μένους· ὀλίγων
 “ γὰρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλε-
 “ μος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ
 20 “ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος περὶ, ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα ἔργον
 “ οὕτω παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων
 “ ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ
 “ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω.
 “ εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.” ὁ μὲν, ταῦτα
 25 εἶπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἐωῦτοῦ
 τάξιν. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ 46-47
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πausανίῃ τάπερ ἤκουσαν Ἀλε- Græcorum
 ξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρώδηςας τὸς Πέρ- acies muta-
 σας, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἡῶ ἢ συμβολὴ γίνε- ta sic, ut
 5 “ ται, ὑμέας μὲν χρεῶν ἐσι τοὺς Ἀθηναίους σῆναι κατὰ Persis A-
 “ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τέ καὶ Lacedæmo-
 “ τοὺς κατ’ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκεν. Græcis op-
 “ ὑμεῖς ἐπίσασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτέων, ponantur
 “ ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμεν [c. 31.]
 10 “ καὶ ἀδαέες τουτέων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων γὰρ sed mox
 “ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσ- prior ordo
 “ σαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ’ ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα restitutus.
 “ χρεῶν ἐσι ἵεναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ
 “ ἐς τὸ εὐώνυμον.” πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι
 15 τάδε· “ Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρχῆς, ἐπεὶ τε
 “ εἶδομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ

47

48

Mardonius
Spartanis
ignaviam
exprobrat.

49

Prohuditur

“ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε·
 “ ἀλλὰ γὰρ ἀρρώδέομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται
 “ οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ’ ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομέ-
 “ νοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι, καὶ ἐτοῖμοί εἰμεν ²⁰
 “ ποιεῖν ταῦτα.” Ὡς δ’ ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα,
 ἡὼς τε διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξεις. γνόν-
 τες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιούμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρ-
 δονίῳ. ὁ δ’ ἐπεὶ τε ἤκουσε, αὐτίκα μετίζαναι καὶ
 αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς ⁵
 Λακεδαιμονίους. ὥς δὲ ἔμαθε τούτο τοιοῦτο γεγόμενον
 ὁ Πausanίης, γνούς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς
 Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὥς δ’ αὐτῶς καὶ
 ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν
 ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα
 ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε τάδε· “ ὦ Λακεδαιμόνιοι,
 “ ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἄν-
 “ θρώπων, ἐκπαγλεομένων ὥς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, ⁵
 “ οὔτε τάξιν ἐκλείπετε, μένουτές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς
 “ ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ’ ἄρ’ ἦν οὐδὲν
 “ ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμμίξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νό-
 “ μον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ τάξιν ἐκλείπον-
 “ τας ὑμέας εἶδομεν, ἐν Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν ¹⁰
 “ ποιευμένους, αὐτούς τε ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων
 “ τασσομένους. ταῦτα εἰδοὺς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλ-
 “ λὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθημεν. προσδεκόμενοι γὰρ
 “ κατὰ κλέος, ὥς δὴ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκα-
 “ λεύμενοι, καὶ βουλόμενοι μούνοισι Πέρσησι μάχε- ¹⁵
 “ σθαι, ἄρτιοι ἐόντες ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγον-
 “ τας ὑμέας εὖρομεν, ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν
 “ ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ’
 “ ἡμεῖς ἄρχομεν· τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς,
 “ ἐπεὶ τε δεδόξασθε εἶναι ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρ- ²⁰
 “ βάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα;
 “ καὶ ἦν μὲν δοκέη καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δ’
 “ ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι· ἦν δὲ καὶ μὴ δοκέη,
 “ ἀλλ’ ἡμέας μόνους ἀποχεῖν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμε-
 “ θα· ὁκότεροι δ’ ἂν ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαν- ²⁵
 “ τι στρατοπέδῳ νικᾶν.” Ὁ μὲν, ταῦτα εἰπας τε καὶ ἐπι-

σχῶν χρόνον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσε-
 το ὀπίσω· ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλα-
 βόντα. ὁ δὲ, περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς ψυχρῇ
 5 νίκῃ, ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας. ὥς δὲ ἐπήλα-
 σαν οἱ ἱππόται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν, ἐσακοντίζοντές τε καὶ ἐσοξεύοντες, ὥς ἱππο-
 τοξόται τε ἐόντες καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τὴν τε
 κρήνην τὴν Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στρα-
 10 τευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν.
 ἔσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι μῦνοι τε-
 ταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοις Ἑλλησι ἢ μὲν κρήνη πρόσω
 ἐγένετο, ὥς ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς
 ἀγχοῦ· ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὲ ἐπὶ
 15 τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γὰρ σφι οὐκ
 ἐξῆν ὕδωρ φορέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμά-
 των. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων
 50 στρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στραθείσης τῆς στρα-
 τιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθη-
 σαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ
 5 Παισανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἀλλὰ γὰρ, τουτέων
 τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον σφεας ἐλύπεε. οὔτε γὰρ σι-
 τία εἶχον ἔτι, οἳ τέ σφεων ὀπάονες, ἀποπεμφθέντες
 ἐς Πελοπόννησον ὥς ἐπισιτιεύμενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ
 τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.
 Βουλευομένοις δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν ὑπερβάλων-
 5 ται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ ποιεύμε-
 νοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἡ δὲ ἐς ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ
 τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἣ ἑσρατοπεδεύοντο
 10 τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων
 πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ· σχιζόμε-
 νος ὁ ποταμὸς, ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος ῥέει κάτω
 ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον
 περ τρία στάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς τὸ αὐτό· οὐ-
 10 νομα δὲ οἱ Ὠερόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶ-
 ναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὲ τὸν χώρον ἐβου-
 λεύσαντο μετανασθῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι
 ἀφθόνως, καὶ οἱ ἱππῆες σφέας μὴ σινοίατο, ὥσπερ
 κατιθῶ ἐόντων. μετακινέεσθαι τε ἔδοκεε τότε, ἐπεὶ ἂν

pugna Pla-
taensi. Im-
missus in
Græcos e-
quitatus
barbaro-
rum, mul-
tum nocet
exercitui,
fontemque
Gargaphi-
um [c. 25.]
obstruit.

50

Itaque Græ-
cis et aqua
et commea-
tu [c. 39.]
exclusis.

51

Pausaniæ
castra sub
noctem
proximam
mutare pla-
cet. Oëroë.

52
Ibi dum me-
dia acies,
inscio invito-
que Pausa-
nia, ipsas Pla-
tæas petit,

53-57
dextra (Lace-
dæmonii cum
Tegeatis) et
sinistra (Athe-
nienses) per
Amompharcti
Pitanatarum
præfecti per-
vicaciam, qui
barbaros fu-
gere ignomi-
niosum sibi
duceret, ad
diluculum us-
que retinen-
tur. Tum et
hi versus Pla-
tæas movent:
Lacedæmonii
quidem cum
Tegeatis per
calles Cithæ-
ronis ad fluvi-
um Moloën-
tem, Atheni-
enses in cam-
pum Cithæro-
ni subjectum.

τῆς νυκτὸς ἢ δευτέρῃ φυλακῇ, ὥς ἂν μὴ ἰδοίαιτο οἱ 15
Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καὶ σφέας ἐπόμενοι ταρασσοιεν
οἱ ἱππότες. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χώρον τοῦτον, τὸν
δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόῃ περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κι-
θαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδόκει τοὺς ἡμίσε-
ας ἀποσέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, 20
ὥς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπάοντας ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους·
ἔσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. Ταῦτα
βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν προσκει-
μένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρυτον. ὥς δὲ ἡ τε ἡμέρην
ἔληγε, καὶ οἱ ἱππῆες ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὴ γινομένης,
καὶ εὐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι ἀπαλλάσ- 5
σεσθαι, ἐνθαῦτα ἀεζθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο,
ἐς μὲν τὸν χώρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες·
οἱ δὲ, ὥς ἐκινήθησαν, ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς
τὴν Πλαταιέων πόλιν· φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ
Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶ τῆς Πλαταιέων, 10
εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον.
ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα. καὶ οἱ μὲν
περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο. Πausανίης δὲ, ὁρέων
σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελε
καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα, ἵεναι
κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προΐόντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν
χώρον ἵεναι, ἐς τὸν συνεδήκαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι 5
ἄρτιοι ἔσαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Pausανίῃ·
Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδεω, λοχηγέων τοῦ Πιτανη-
τέων λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὼν
εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην· ἐθωῦμαζέ τε ὁρέων τὸ
ποιεύμενον, ὅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ 10
δὲ Pausανίης τε καὶ ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο
τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνον σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου
ταῦτα νενωμένου, ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανή-
την, μὴ, ἣν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεδήκαντο
τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολειφθεὶς αὐτός 15
τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζό-
μενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ
ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὼν εἶη ταῦτα ποιέ-
ειν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μόνον Λα-

54 κεδαιμονίων τε καὶ Τεγεητέων λελειμμένον. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ ἐποίουν τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς
 ἵνα ἐτάχθην, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρο-
 νήματα, ὥς ἄλλα φρονούντων καὶ ἄλλα λεγόντων.
 55 ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱπ-
 πέα, ὁψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ Σπαρ-
 τιῆται, εἴτε καὶ τοπαράπαν μὴ διανοεῖνται ἀπαλ-
 λάσσεσθαι. ἐπείρεσθαι τε Πausανίην τὸ χρεὼν εἶη
 ποιέειν. Ὡς δὲ ἀπῆκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαι-
 μονίους, ὦρα τέ σφεας κατὰ χώραν τεταγμένους,
 καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς
 γὰρ δὴ παρηγόρεον τὸν Ἀμομφάρετον ὃ, τε Εὐρυάναξ
 5 καὶ ὁ Πausανίης, μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούρους
 Λακεδαιμονίων, οὕτως ἐπειθον. ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμ-
 πεσόντες ἀπικέατο, καὶ ὁ κήρυξ τῶν Ἀθηναίων πα-
 ρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος,
 λαμβάνει πέτρων ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσὶ, καὶ τιθεῖς
 10 πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίεω, ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφί-
 ζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους. ξείνους λέγων
 τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα κα-
 λέων ἐκεῖνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτῶν-
 τα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Πausανίης ἐκέλευε τὰ
 15 παρσόντα σφι πρήγματα, ἐχρήϊζε τε τῶν Ἀθηναίων
 προσχωρῆσαί τε πρὸς ἐαυτοὺς, καὶ ποιέειν περὶ τῆς
 ἀπόδου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσε-
 56 το ἐς τοὺς Ἀθηναίους. τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους
 πρὸς ἐαυτοὺς ἡὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρό-
 νῳ κατήμενος ὁ Πausανίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφά-
 5 ρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποσει-
 χόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν
 κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας. εἶποντο δὲ καὶ Τεγεῆ-
 ται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦῖσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ
 Λακεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὅχθων ἀντεείχοντο
 10 καὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρώνος, φοβεόμενοι τὴν ἵπ-
 πον. Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδῖον.
 Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμᾶ δοκέων Πausανίην
 57 τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας
 μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν. προτερέοντων δὲ τῶν σὺν Παυ-

58

Jani Mar-
donius, ho-
stem mire
contem-
nens, tota
acie dimi-
candum
censet.

σανίη, καταδόξας αὐτοὺς ἰδεῖν τέχνη ἀπολιπεῖν αὐτὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὄπλα ἤγε βάδην πρὸς τὸ ἄλλο ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

59

Incipit pu-

δρόμῳ διαβάοντας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ σίβον τῶν Ἑλλή- gna ad Pla-
 νῶν, ὡς δὴ ἀποδιδορῆσκόντων· ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαι- tas [men-
 μονίους τε καὶ Τεγεήτας μούρους· Ἀθηναίους γὰρ se Septem-
 5 τραπομένους ἐς τὸ πεδίον, ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώ- bri a. 479.]
 ρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες ὠρμημένους διώκειν τοὺς Ἑλ- Barbaro-
 ληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, rum omnis
 αὐτίκα πάντες ἦσαν τὰ σπημῆια, καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν exercitus
 ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὔδενι κοσμηθέντες, οὔτε ad Græcos
 10 τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς adoriendos
 ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἑλληνας. Πausανίης δὲ, ὡς Asopum
 προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους transit.
 ἱππέα, λέγει τάδε· “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου Lacedæma-
 “ προκειμένου, ἐλευθέρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν nii, ab ho-
 5 “ Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ τῶν συμμάχων ἡμεῖς τε ste pressi,
 “ οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν πα- Athenien-
 “ ροιχομένην νύκτα διαδρᾶντων. νῦν ὧν δέδοκται τοῖς ses advo-
 “ θεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυνάμε- cant.
 “ θα ἄριστα περισέλλειν ἀλλήλους. εἰ μὲν νυν ἐς ὑμέας
 10 “ ὠρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας τε καὶ τοὺς
 “ μετ’ ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεήτας,
 “ βοηθέειν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπασα κεχώρη-
 “ κε, δίκαιοί ἐσε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλισα
 “ τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἵεναι. εἰ δ’ ἄρα αὐτοὺς ὑμέας
 15 “ καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι βοηθέειν, ὑμεῖς δ’ ἡμῖν
 “ τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν θέσθε. συνοῖδα-
 “ μεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε πόλεμον εἶναι
 “ πολλὸν προθυμοτάτοις, ὥς τε καὶ ταῦτα ἐσακούειν.”
 Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὠρμέατο βοηθέειν 61
 καὶ τὰ μάλισα ἐπαμύνειν. καὶ σφι ἤδη σείχουσι ἐπιτί- Qui dum in
 θενται οἱ ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος eo sunt, ut
 γενομένων, ὥς τε μὴκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ illis opem
 5 προσκείμενόν σφεας ἐλύπεε. οὕτω δὲ μουνωθέντες ferant, cum
 Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀρι- auxiliis bar-
 θμόν, οἱ μὲν, πεντακισμύριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι· barorum
 οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπесχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων· Græcis
 ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρα- collige-
 10 τῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γὰρ σφι ἐγένετο τὰ σφάγια re cogun-
 χρηστὰ, ἐπιπτόν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ, tur. Lace-
dæmonio-
rum, quod
nondum li-
tassent, pu-
gna absti-

uentium
multi caesi.

62

Tandem
perlitato, in
hostem va-
dunt. Fit
pugna a-
trox.

63-65

Mardonius
ab Aeimnesio
Spartiatia
[c. 64.]
occisus.
Barbari fusi
fugatique.

64

καὶ πολλῶν πλεῖνες ἐτρωματίζοντο. Φράξαντες γὰρ
τὰ γέρρα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ
ἀφειδέως οὕτω, ὥς ἐπιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων,
καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν
Παυσανίην πρὸς τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέ-
σασθαι τὴν θεὸν, χρηίζοντα μηδαμῶς σφέας ψευσθῆ-
ναι τῆς ἐλπίδος. Ταῦτα δ' ἐτι τούτου ἐπικαλευμένον,
προεξαναστάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς
βαρβάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν
εὐχὴν τὴν Παυσανίειω, ἐγένετο θυομένοισι τὰ σφάγια
χρησά. ὥς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ ἔτοι ἐπὶ
τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες.
ἐγένετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέρρα μάχη. ὥς δὲ ταῦτα
ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγένετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ
Δημήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς
ὠδισμόν. τὰ γὰρ ὄρατα ἐπιλαρβανόμενοι κατέκλων οἱ
βάρβαροι. λήματι μὲν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσσαντες ἔσαν
οἱ Πέρσαι, ἀνοπλοὶ δὲ ἔόντες, καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμο-
νες ἔσαν, καὶ οὐκ ὁμοῖοι τοῖσι ἀντίοισι σοφίην. προ-
εξαίσσοντες δὲ κατ' ἓνα, καὶ δέκα, καὶ πλεῖνές τε καὶ
ἐλάσσονες συσρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας,
καὶ διεφθείροντο. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδό-
νιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ
ἐωϋτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ
δὴ καὶ μάλισα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν
χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι
κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων. ὥς δὲ Μαρ-
δόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον, ἐὼν
ἰσχυρότατον, ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο,
καὶ εἷξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. πλείζον γὰρ σφεας
ἐδηλέετο ἢ ἐσθλῆς ἐρῆμος ἐαῦσα ὀπλων. πρὸς γὰρ ὀπλί-
τας ἔόντες γυμνήτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Ἐνθαῦτα ἢ τε
δίκη τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι
Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου ἐπιτελέετο, καὶ νίκην ἀναι-
ρέεται καλλίστην ἀπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Παυσανίης
ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω. (τῶν δὲ κατύπερθε
οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς Λεωνίδην. αὗτοί
γὰρ σφι τυγχάνουσι ἔόντες.) ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος

ὑπὸ Ἀειμνήσου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ
 ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ, ἔχων ἀνδρας τριηκοσίους, συνέ-
 10 βάλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέμου ἑόντος, Μεσσηνίοισι
 πᾶσι· καὶ αὐτὸς τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι. Ἐν δὲ
 Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὥς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαι-
 μονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἐωϋ-
 τῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο ἐν μοίρῃ
 5 τῇ Θηβαίων. θῶμα δέ μοι ὅκως παρὰ τῆς Δήμητρος
 τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε
 ἐσελθῶν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανῶν περὶ τὸ ἱρὸν,
 οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δὲ, εἴ τι
 περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἢ θεὸς αὐτῇ
 10 σφεας οὐκ ἐδέκετο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσίνι
 ἀνάκτορον. αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο.
 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἀρέσκετο,
 κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος, καὶ
 τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἦνυε, συμβάλλειν οὐκ
 ἐὼν· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὥς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι
 5 πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐσρα-
 τήγεε ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ
 καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνδρώπων περὶ ἐωϋτὸν,) τού-
 τους, ὅκως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ
 ἔμελλε ἀποβήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥϊε κατηρτισμέ-
 10 νος, παραγγείλας κατὰ τῷτὸ ἵεναι πάντας τῇ αὖ αὐτὸς
 ἐξηγέηται, ὅκως αὖ αὐτὸν ὀρέωσι σπυδῆς ἔχοντα. ταῦτα
 παραγγείλας, ὥς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. προ-
 τερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας.
 οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν
 15 ταχίστην ἐτροχάζε φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ
 Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὥς τάχιστα
 ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν
 ταύτῃ ἐτράποντο. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ
 βασιλῆος ἐθελοκακεόντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἔμα-
 χέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θη-
 5 βαίων, οὗτοι ἔχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μαχεόμενοι τε
 καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες, οὕτω ὥς τριηκόσιοι αὐτέων οἱ
 πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὥς
 δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐν τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ

65

66

Artabazus
 cum xl mil-
 libus mili-
 tum aufugit
 in Phoci-
 dem.

67

Quomodo
 Græci cum
 Mardonio
 stantes pu-
 gnaverint.

68

In solis Per-
sis pugnae
eventum si-
tum fuisse.

69

Media Græ-
corum acies,
quæ ante pu-
gnam Pla-
tæas telende-
rat [c. 52.]
audito hostes
in fugam con-
jectos esse,
et ipsa rever-
titur: quod
dum temere
fit effusaque
agmine, Me-
garenses et
Phliasii ab
equitatu The-
bano oppri-
muntur.

70

Barbaro-
rum castra
expugnata:
exercitus reli-
quus prope ad
internecio-
nem dele-
tus. Sparti-
atarum, Te-
geatarum et
Athenien-
sium quot
occubuerint.

οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὄμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενί, οὔτε ἀποδεξάμενός τι, ἔφευγον. Δημοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρ-
βάρων ἤρτηντο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ
συμμίξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρ-
σας ὥρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου
τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτῆς. αὕτη δὲ ποσαῦτα προσ-
ωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων
ἀγχιςα ἐοῦσα, ἀπείργουσά τε τοὺς φίλους φεύγοντας
ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἶποντο, τοὺς
Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ φονεύοντες. Ἐν δὲ τούτῳ
τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλησι
τοῖσι τεταγμένοις περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογενομέ-
νοισι τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικῶεν οἱ
μετὰ Πausανίεω. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα
κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτράποντο
διὰ τῆς ὑπαρέης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσιν ἄνω,
ἰθὺ τοῦ ἰσοῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας
τε καὶ Φλιασίους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν
ὁδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ
Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θη-
βαίων ἵππῳταί ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον
ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχες Ἀσωπόδαρος ὁ
Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεσώρεσαν αὐτέων ἑξακο-
σίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κι-
θαιρῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο. Οἱ
δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ
ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες,
πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ,
ἐφράξαντο ὡς ἠδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόν-
των δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεσῆκεέ σφι τειχομα-
χίη ἐρρώμενεσέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι,
οἱ δ' ἠμύνοντο, καὶ πολλῶ πλεον ἔχον τῶν Λακεδαιμο-
νίων, ὥς οὐκ ἐπισαμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι
οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τει-
χομαχίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ, ἀρετῇ
τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ
ἤριπον, τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληες, πρῶτοι δὲ ἐσῆλ-

15 θον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδο-
 νίου οὗτοι ἔσαν οἱ διαρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς
 καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων, ἐοῦσαν χαλκὴν πᾶσαν καὶ
 θέης ἀξίην. τὴν μὲν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου
 ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται,
 τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸ αὐτὸ ὅσα περ ἔλαβον ἐσήμεσαν τοῖσι
 20 Ἕλλησι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι σῖφος ἐποιήσαντο πε-
 σόντος τοῦ τεύχεος, οὔτε τις αὐτέων ἀλκῆς ἐμέμνητο·
 ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ
 πολλαὶ μυριάδες κατειλημμένοι ἀνθρώπων. παρὴν τε
 τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω, ὥς τε τριήκοντα μυριάδων
 25 στρατοῦ, καταδευσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβα-
 ζος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέ-
 σθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον
 οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἑννεήκοντα. Τεγε-
 τέων δὲ, ἑκαίδεκα. Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντή-
 κοντα. Ἡρίσευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν, ὁ Περ- 71-75
 σέων, ἵππος δὲ, ἡ Σακέων. ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδό- Inter bar-
 νος. Ἕλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεητέων cosque qui
 καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλ- fortissime
 3 λω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημήνασθαι. ἅπαντες γὰρ οὗτοι pugnave-
 τοὺς κατ' ἐωϋτοὺς ἐνίκων. ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότατον rint. Obiter
 προσενείχθησαν, καὶ τουτέων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος de Callicrate
 ἐγένετο μακρῷ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέ- Spartiata,
 ρας· ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, formosissi-
 10 ἔχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠρίσευσαν Πο- mo Græco-
 σειδώνιος τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος Σπαρ- rum, Sopho-
 τικήτης. καὶ τοι γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτέων ne Atheni-
 ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀρι- ensi, Tynda-
 σόδημον μὲν βουλόμενον φανερώς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς ridarum in
 15 παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν Atticam ob
 τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα. Ποσειδώνιον δὲ, Helenam a
 οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν. το- Theseo ra-
 σούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἄλλα ταῦτα μὲν καὶ φθό- ptam expe-
 νω αὖν εἴποιεν. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν ditione, ho-
 20 Ἀρισοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τί- noribus in
 μιοι ἐγένοντο. Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν Decelenses
 διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη. Οὗτοι μὲν Spartæ col-
 latis.

τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικρά-
 τῆς γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλ-
 λιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μόνον
 αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. 5
 ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πausανίης κατήμενος ἐν τῇ
 τάξει, ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ
 μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξηνηνεγμένος ἐδυσθανάτεε τε καὶ
 ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνησον, ἄνδρα Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ
 ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσα- 10
 το τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον
 ἐωῦτοῦ ἄξιον προθυμεύμενου ἀποδέξασθαι. Ἀθηναίων
 δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, δήμου
 Δεκελῆθεν. Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον
 χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέ-
 γουσι. ὡς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδα- 5
 ρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθει,
 καὶ ἀνίσασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ
 Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκε-
 λον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δειμαίνοντα
 περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ 10
 πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας, τὰς δὴ
 Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖ-
 σι δὲ Δεκελεῦσι ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτελείῃ
 τε καὶ προεδρίῃ διατελέει ἐς τὸδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα, οὕτω
 ὥς καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τού- 15
 των γεγόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ Πελοποννησίοισι, σι-
 νομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελέης
 ἀποσχέσθαι. 74 Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ
 ἀριεῦσας τότε Ἀθηναίων, διξοὺς λόγους λεγομένους
 ἔχει· τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωσῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρει
 χαλκὴν ἀλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρὴν· τὴν, ὅπως
 πελάσσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, 5
 ἵνα δὴ μιν οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξις μετα-
 κινήσῃ μὴ δυναίατο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων,
 δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος
 μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον
 λεχθέντι ἀμφισβαστέων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ 10
 περιθεούσης καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρει ἐπίσημον

ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἔκ τοῦ θάρηκος δεδεμένην σιδηρέην.
 Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμέ- 75
 νον, ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Αἰγίναν, Εὐρυβάτην
 τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευ-
 σε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέ-
 λαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα
 ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡδωνῶν
 ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσέων μαχεό-
 μενον. Ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρων- 76
 το οἱ βάρβαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμο-
 λος. ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας, καὶ
 νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εὖσα παλλακὴ Φαρανδάτεος
 τῆς Τεάσπιοις, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολ-
 λῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλ-
 λίστῃ τῶν παρευσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἄρμαμάξης,
 ἐχώρει εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐτι ἐν τῇσι φονῇσι ἐόν-
 τας. ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Πausανίην,
 10 πρότερόν τε τὸ οὖνομα ἐξεπισαμένη καὶ τὴν πάτρην,
 ὥς πολλὰκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Πausανίην, καὶ
 λαβομένη τῶν γυνάτων, ἔλεγε τάδε· “ ὦ βασιλεῦ
 “ Σπάρτης, ῥῦσαί με τὴν ἰκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύ-
 “ νης. σὺ γὰρ καὶ εἰς τόδε ὤνησας, τούσδε ἀπολέσας,
 15 “ τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ
 “ γένος μὲν Κῶν, θυγάτηρ δὲ Ἠγητορίδῳ τοῦ Ἀντα-
 “ γόρεω. βίη δέ με λαβὼν ἐν Κῳ ἔχε ὁ Πέρσης.” ὁ δὲ
 ἀμείβεται τοῖσδε· “ Γύναι, θάρσει, καὶ ὥς ἰκέτις, καὶ
 “ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ εἰς
 20 “ θυγάτηρ Ἠγητορίδῳ τοῦ Κῶου, ὅς ἐμοὶ ξεῖνος μάλι-
 “ στα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους αἰκη-
 “ μένων.” ταῦτα εἰπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἐφόρων
 τοῖσι παρευῶσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε εἰς Αἰγίναν, εἰς τὴν
 αὐτὴν ἤθελε ἀπικέσθαι. Μετὰ δὲ τὴν ἀπιξιν τῆς γυναι- 77
 κὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ’ ἐξερ-
 γασμένοις. μαθόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς συμβο-
 λῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι
 5 σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς
 μετὰ Ἀρταδάξου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι
 Θεσσαλίας. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώ-

Coa mulier,
 Hegetoridae
 filia, in bar-
 barorum ca-
 stris reper-
 ta, inque li-
 bertatem a
 Pausania
 vindicata.

Pugna pu-
 gnata, Man-
 tinenses et
 Elei veni-
 unt. Duces
 eorum, quod
 suos sero
 adiuxis-
 sent, in ex-
 silium pulsi.

κειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες εἰς τὴν ἐαυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας
τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας,
ἦκον Ἡλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἡλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι
συμφορὴν ποιησάμενοι, ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ
καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας¹⁰
μὲν καὶ Ἡλείους τοσαῦτα. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ

78

Lamponis
Æginetæ
consilium
de Mardonii
cadavere,
quod Xer-
xes in mor-
tuum Leo-
nidam sæ-
viisset [7,
238.] con-
tumeliose
tractando,

στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινήτεων ἦν Λάμπων ὁ Πύθεω, Αἰγινή-
τέων τὰ πρῶτα· ὃς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων, ἴετο πρὸς
Παυσανίην. ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ, ἔλεγε τάδε· “ὦ
“ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον ἔργασαί τοι ὑπερφυῆς, μέγα-
“ δός τε καὶ κάλλος· καὶ τοι θεὸς παρέδωκε, ῥυσάμενον
“ τὴν Ἑλλάδα κλέος καὶ ἀθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν
“ ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τέτοισι ποιή-
“ σον, ὅπως λόγος τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕσερον
“ φυλάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτά-
“ σθαλα ποιέων εἰς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀπο-
“ θανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδονίός τε καὶ Ξέρξης
“ ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνεσαύρωσαν. τῷ σὺ τὴν
“ ὁμοίην ἀποδιδοὺς, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάν-
“ των Σπαρτιητέων, αὗτις δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων¹⁵
“ Ἑλλήνων. Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμώ-
“ ρησαι εἰς πατέρων τὸν σὸν Λεωνίδην.” ὁ μὲν, δοκέων
χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε. Ὁ δ’ ἀνταμείβετο τοῖσδε·

79

a Pausania
repudia-
tum.

“ὦ ξεῖνε Αἰγινήτα, τὸ μὲν εὖ νοεῖν τε καὶ προορᾶν,
“ ἀγαμαι σεῦ γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξά-
“ ρας γὰρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ τὸ ἔργον, εἰς τὸ
“ μηδὲν κατέβαλες, παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ,
“ ἦν ταῦτα ποιέω, φᾶς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ
“ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιεῖν ἢ περὶ Ἑλλήσι· καὶ
“ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δ’ ὦν τούτου εἵνεκα
“ μήτε Αἰγινήτῃσι ἄδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκεται·
“ ἀποχρᾶ δ’ ἐμοὶ, Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν¹⁰
“ ποιεῖν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με κε-
“λεύεις τιμωρῆσαι, φημί μέγας τε τιμωρῆσθαι· ψυ-
“ χῆσί τε τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός
“ τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες.
“ σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε, μήτε προσέλθῃς¹⁵
“ ἔμοιγε, μήτε συμβουλεύῃς· χάριν τε ἴσθι, ἐὼν

“ἀπαθής.” Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο. 80-81

Παυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδένα ἄπτεσθαι τῆς λήϊης, συγκομίζειν ἐκέλευσε τοὺς εἴλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὗρισκον σκηναὶς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσέους, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ’ ἀμαξέων εὗρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρυσοί τε καὶ ἀργύρεοι· ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλια τε καὶ σρεπτοὺς, καὶ τοὺς ἀκινάκεας, ἐόντας χρυσέους· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδὲ εἷς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἴλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥς

15 Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ὠνέοντο. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ’ ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφις τοῦ χαλκέου ἐπεσεὺς ἄγχισα τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόντες, ἀπ’ ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ’ ἧς ἐπτάπηχυν χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέοντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. ὅσα μὲν

10 νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύουσι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ’ ἔγωγε καὶ τούτοις δοθῆναι. Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ τὰ ἄλλα χρήματα. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὥς Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἐωῦτοῦ· Παυσανίην ὦν ὀρέοντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοισι κατασκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ ταῦτα καὶ Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὥς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίησαν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν

Præda ingens coacta et divisa : dona diis missa. Quomodo Æginetæ ditati.

81

82

Comparatio frugalitatis Spartanæ cum luxu barbarorum.

Παυσανίην ἰδόντα κλῖνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ
 ἐςρωμένας, καὶ τραπέζας χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ ¹⁰
 παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ
 προκείμενα ἀγαθὰ, κελεύσαι ἐπὶ γέλῳτι τοὺς ἐωῦτοῦ
 διηκόνους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὥς δὲ τῆς
 θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Παυσανίην
 γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατη- ¹⁵
 γοὺς· συνελθόντων δὲ τουτέων, εἶπαι τὸν Παυσανίην,
 δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου τὴν παρασκευὴν·
 “Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον,
 “βουλόμενος ὑμῖν τοῦ Μήδου τὴν ἀφροσύνην δεῖξαι· ὅς
 “τοιήνδε δίκαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἷζυρην ²⁰
 “ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.” ταῦτα μὲν Παυσανίην λέ-
 γεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. Ὑσέρω
 μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὖρον
 συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρη-
 μάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕσερον ἐπὶ τουτέων τῶν νε-
 κρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ ⁵
 ὀσέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἓνα χῶρον. εὐρέθη κεφαλὴ οὐκ
 ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην, ἀλλὰ ἐξ ἑνὸς ἔῃσα ὀσέου· ἐφάνη
 δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα ὀδόντας
 μουνοφυέας, ἐξ ἑνὸς ὀσέου πάντας, τοὺς τε ὀδόντας καὶ
 τοὺς γομφίους· καὶ πενταπῆχρος ἀνδρὸς ὀσέα ἐφάνη. ¹⁰

83

Posterioribus
 quoque tempo-
 ribus aliquan-
 tum auri, ar-
 genti etc. a
 Plataeensibus
 ibidem reper-
 tum. Memo-
 rabilia oblata,
 cum Plataen-
 ses occisorum
 ossa unum in
 locum conge-
 rent.

84

Mardonius a
 quo sepultus
 sit, ignorari.

Ἐπειτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνιστο.
 ὑπ' ὅτευ μὲν ἀνδράπων, τὸ ἀτρεκέες οὐκ ἔχω εἶπαι·
 πολλοὺς δὲ τινὰς ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι
 Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς
 παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ⁵
 ἔργον· ὅσις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θάψας
 τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως, πυθέ-
 σθαι. ἔχει δὲ τινὰ φάτιν καὶ Διονυσοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέ-
 σιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ
 ἐτάφη. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὥς ἐν Πλαταιῇσι τὴν ληϊὴν

85

Græci quomo-
 do sepulti. Ce-
 notaphia Pla-
 tæis in hujus
 memoriam
 pugnae extru-
 cta, testes va-
 nitatis Græco-
 rum.

διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἐωῦτῶν, χωρὶς ἑκάστοι. Λακε-
 δαιμόνιοι μὲν τριξὰς ἐποιήσαντο θήκας. ἔνθα μὲν τοὺς
 ἱρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποτειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος
 ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὲ ἐνὶ ⁵
 τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἱρένες· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι

στρου- -στττρου

-πληρη- -πληρη- -π

ru- -στττρου- -στττρου- -σττ

ρη- -πληρη- -πληρη- -πλη

Σπαρτιῇται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω
 ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθη-
 ναῖοι τοὺς ἐωϋτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι
 10 τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. τουτέων μὲν δὴ
 πάντων πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι
 καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ἐόντες τάφοι, τούτους δὴ,
 ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεσοῖ τῆς
 μάχης, ἐκάσους χώματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγυνομέ-
 15 νων εἴνεκεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινήτεων ἐς αὐτόθι
 καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕσε-
 ρον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων Αἰγινήτεων, χῶσαι Κλεά-
 δην τὸν Αὐτοδίκου, ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἐόντα
 αὐτῶν. Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλα- 86-88
 ταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοις σφί ἐδόκεε
 στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἐξαιτέειν αὐτέων
 τοὺς μηδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην
 5 καὶ Ἀτταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἦν
 δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρό-
 τερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δὲ σφί ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ
 ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπο-
 λιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας·
 10 οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τὴν τε γῆν
 αὐτέων ἔταμνον καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.
 Καί, ὃ γὰρ ἐπαύοντο σινόμενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι
 Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε· “Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ
 “ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆ-
 “ ναι πολιορκέοντας, ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ ἡμέας αὐ-
 5 “ τοῖσι παραδῶτε, νῦν ὧν ἡμέων εἴνεκα γῆ ἢ Βοιωτίῃ
 “ πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ' εἰ μὲν χρημάτων χρητ-
 “ ζοντες πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφί
 “ δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμνηδίσα-
 “ μεν, οὐ δὲ μούνοι ἡμέες· εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεόμενοι
 10 “ πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην
 “ παρέξομεν.” κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς και-
 ρόν· αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Πausανίην οἱ
 Θηβαῖοι, θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. Ὡς δὲ ὡμο-
 λόγησαν ἐπὶ τούτοις, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρῆσκει ἐκ
 τοῦ ἄξεος, παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Πausανίης

Paucis post
 pugnam diebus
 Græci Thebas
 versus movent,
 Thebanosque,
 ut defectionis
 auctores ad pœ-
 nam tradant,
 compellunt.
 Et Attaginus
 [c. 15.] quidem
 aufugit : Tima-
 genidas [c. 38.]
 cum cæteris ca-
 pite plectuntur.

89

Artabazus
qua via quo-
que modo
cum reli-
quius copia-
rum Mardo-
nii [c. 66.]
in Asiam
redierit.

ἀπέλυσσε τῆς αἰτίας, φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δὲ, ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν συμμάχων ἀπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον, διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θήβησι 10
γενόμενα. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, φεύγων ἐκ Πλαταιέων, καὶ δὴ πρόσω ἐγένετο. ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπισά-
μενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, 5
γνοὺς ὅτι εἰ ἐθέλει σφι πᾶσαν τὴν ἀληθειάν τῶν ἀγώνων εἶπαι, αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσ- 10
σαλοὺς ἔλεγε τάδε· “ Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, “ ὡς ὁρᾶτε, ἐπείγομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἑλὼν ἐς “ Θρηίκην, καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατὰ τι “ πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ “ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος ὁ κατὰ 15
“ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων, προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ “ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε. οὐ γὰρ ὑμῖν “ ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει.” ταῦτα δὲ εἰπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μακεδονίης ἰδὺ τῆς Θρηίκης, ὡς ἀληθέως 20
ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐωῦτοῦ συχνούς ὑπὸ Θρηίκων τε κατακοπέντας κατ' ὁδόν, καὶ λιμῶ συσάντας καὶ καμάτω· ἐκ Βυζαν-
τίου δὲ διέβη πλοίοισι. οὗτος μὲν οὕτω ἀπενόσθησε ἐς 25
τὴν Ἀσίην.

90

Transit He-
rodotus ad
pugnam My-
calensem eo-
dem quo
Græci ad

ΤΗΣ δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆσπερ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τραῦμα ἐγένετο, συνεκύρηνσε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκά-
λῃ τῆς Ἰωνίης. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακε-
δαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, 5

Λάμπων τε Θρασυκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχε- *Plataeas vice-*
 στρατίδew, καὶ Ἠγησίφρατος Ἀρισταγόρεω, πεμφθέν- *runt die pu-*
 τες ὑπὸ Σαμίων λάβρη τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυ- *gnatam.*
 ράννου Θεομήτορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέσκησαν *Græcorum*
 10 Σάμου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δὲ σφέων ἐπὶ *copiæ nava-*
 τοὺς στρατηγούς, ἔλεγε Ἠγησίφρατος πολλὰ καὶ παν- *les dum De-*
 τοῖα· ὥς ἦν μόνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποσῆσυν- *li sedent*
 ται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὥς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέου- *[8. 132.] le-*
 σι· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην τοιαύ- *gati Samio-*
 15 τήν εὐρεῖν ἂν αὐτούς· θεούς τε κοινούς ἀνακαλέων, προέ- *rum adeunt*
 τρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύ- *duces, eos-*
 νης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· εὐπετές τε αὐτοῖσι *que, ut Io-*
 ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ νῆας αὐτέων κακῶς *niam ad de-*
 πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι· αὐτοὶ τε *fectionem*
 20 εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἐν τῇσι *paratam li-*
 νηυσὶ ἐτοῖμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὄμηροι εἶναι. *berent, ob-*
 Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἶρετο *testantur.*
 Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκε θελῶν πυθέσθαι, *91-92*
 εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, “ὦ ξεῖνε *Samiorum*
 “ Σάμιε, τί τοι τὸ οὖνομα;” ὁ δὲ εἶπε, “Ἠγησίφρατος.” *preces audi-*
 ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὄρμητο *tæ, fœdus-*
 λέγειν ὁ Ἠγησίφρατος, εἶπε· “Δέχομαι τὸν οἰωνὸν [τὸν *que ad li-*
 “ Ἠγησιφράτου,] ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε *bertatem*
 “ ὅπως αὐτός τε δούς τίςιν ἀποπλεύσειαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ *Ionibus pa-*
 “ ἐόντες οἶδε, ἥ μὲν Σαμίους ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι *randam in-*
 “ συμμάχους.” Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον *ter Leoty-*
 προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι τίςιν τε καὶ ὅρκια ἐποι- *chidem ac*
 εῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ *legatos fa-*
 ποιήσαντες, οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε *ctum.*
 5 πλέειν τὸν Ἠγησίφρατον, οἰωνὸν τὸ οὖνομα ποιεῦμενος.
 οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ
 ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένε σφι Δηϊφόνε τοῦ Εὐηνίου, ἀν-
 δρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν Ἰονίῳ κόλπῳ.
 ΤΟΥ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐηνίου προῆγμα τοι- *92*
 ὄνδε· ἔσι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἰρὰ ἡλίου πρόβα- *93*
 τα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, *Digressio de*
 ὃς ἐκ Λάκμωνος οὐρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας *Euenio A.*
 5 ἔς θάλασσαν, παρ’ Ὠρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας *polloniata.*
Sacra Soli
pecora A-
polloniæ.

Ea quomo-
do et a qui-
bus custo-
diantur.

Euenius ob
neglectam
eorum cu-
stodiam a
suis civibus
excoecatus :
ideoque dii
Apollonia-
tis irati.

il p...
do, p...
p...

se-10

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

94
Quam pœ-
nam Apol-
loniatæ ora-
culi jussu
Euenio de-
derint. I-
dem clarus
arte vatici-
nandi.

se-10

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

il p...

ἀραιοημένοι ἄνδρες οἱ πλούτω τε καὶ γένει δοκιμώτα-
τοι τῶν ἀσῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἑνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ
πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα
ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ ἄνθρω αὐλίζονται,
ἀπὸ τῆς πόλιος ἕκασ. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος 10
ἀραιοημένος ἐφύλασσε. καὶ κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαν-
τος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον,
διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊ-
σε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικα-
ταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς 15
Ἀπολλωνιῆτας ταῦτα γεγόμενα· ἀλλὰ ὡς ἐπύθοντο,
ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν
φυλακὴν κατακοιμίσαντα, τῆς ὄψιος σεσηθῆναι. ἐπεί
τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦ-
τα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοί- 20
ως καρπὸν. πρόσφαντα δὲ σφι ἐν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν
Δελφοῖσι ἐγένετο. ἔπειτα ἐπειρώτευν τοὺς προφήτας
τὸ αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ. οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον
ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον
τῆς ὄψιος ἐσέρησαν· αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύ- 25
κους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ,
πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς αὐ-
τὸς ἔληται καὶ δικαιοῖ· ταυτέων δὲ τελεομένων, αὐτοὶ
δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς μιν μακα-
ριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι
ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι,
προέδεσαν τῶν ἀσέων ἀνδράσι διαπρηῆξαι. οἱ δὲ σφι
διέπρηξαν ὥδε. κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ, ἐλθόντες
οἱ παρίζοντο, καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαι- 5
νον συλλυπεύμενοι τῷ πᾶσι. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰ-
ρώτεον τίνα δίκην αὐτῷ ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται
δίκας ὑποσῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὺς
τὸ θεοπρόπιον, εἶλετο, εἰπας εἴ τίς οἱ δοίη ἀγροῦς· τῶν
ἀσῶν ὀνομάσας, τοῖσι ἠπίσατο εἶναι καλλίστους δύο κλή- 10
ρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ· καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοις,
τὴν ἥδεε καλλίστην ἐᾶσαν τῶν ἐν τῇ πόλει· ταυτέων δὲ ἔφη
ἐπήβολος γεγόμενος, τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην
οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε,

15 οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες· “ Εὐήνιε, ταύτην δίκην
 “ Ἀπολλωνιῇται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι κατὰ
 “ τὰ θεοπρόπια τὰ γενόμενα.” ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα
 δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον,
 ὡς ἐξαπατηθεῖς· οἱ δὲ, τριάρμενοι παρὰ τῶν ἐκτημέ-
 20 νων, διδοῦσί οἱ τὰ εἴλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα
 ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥς· καὶ οὐνομαζὸς γενέσθαι.

ΤΟΥΤΟΥ δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου, 95
 ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη δὲ
 καὶ τότε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιδατεύων τοῦ Εὐη-
 νίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ
 ἐὼν Εὐηνίου παῖς. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς ἐκαλλιέρησε,
 ἀνῆγον τὰς νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ
 δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμῆς πρὸς Καλάμοισι, οἱ μὲν αὐτῷ ὀρ-
 μισάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτη, παρεσκευάζον-
 5 το ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρσαι, πυθόμενοι σφεας πρὸς-
 πλέειν, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς νῆας
 τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν, βου-
 λευομένοισι γὰρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι·
 οὐ γὰρ ὦν ἐδόκεον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέ-
 10 πλεον, ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον,
 ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὅς, κελεύσαντος Ξέρξεω, κατα-
 λελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ἐφύλασσε. τοῦ
 πληθὸς μὲν ἕξ μυριάδες· ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης,
 κάλλεϊ τε καὶ μεγάλῃ ὑπερφέρων Περσέων. ὑπὸ τοῦ-
 15 τον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο καταφυγόντες οἱ τοῦ
 ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνείρυσαι τὰς νῆας, καὶ περιβαλέ-
 σθαι ἔρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων κρησφύ-
 γετον. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι
 δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαί-
 σωνά τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσι-
 νίης ἐστὶν ἱρὸν, τὸ Φίλιςος ὁ Πασικλῆος ιδρύσατο,
 5 Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιζύν·
 ἐνθαῦτα τὰς τε νῆας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλλοντο
 ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμε-
 ρα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος κατέπηξαν. καὶ πα-
 ρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς νικήσοντες·
 ἐπ’ ἀμφοτέρα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο. Οἱ δὲ 98

Secutis

Græcis, Le-
otychies
primum Io-
nes in bar-
barorum ex-
ercitu mili-
tantes ad
deficien-
dum sollici-
tat,

99
post milite
in littus e-
ducto, aci-
em instruit.
Quæ dum
fiunt, Persæ
Ionibus dif-
fidentes, et
Samiis arma
auferunt, et
Milesios e
castris re-
movent.

Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς βαρβάρους ἐς
τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγότων· ἐν ἀπορίῃ τε
εἶχοντο ὅ, τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε
καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ' ἔδοξε τουτέων 5
μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἡπειρον.
παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ
τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ
ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό
σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νῆας ἀνελκυσμένας ἔσω 10
τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν
αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ παραπλέων,
ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ ταμάλις Λευτυχίδης, ὑπὸ κή-
ρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· “Ἄνδρες Ἴωνες,
“ ὅσοι ὑμέων τυγχάνουσιν ἀπακούοντες, μάθετε τὰ λέ- 15
“ γω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουςι Πέρσαι τῶν ἐγὼ
“ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνησθαι
“ τινὰ χρὴ ἐλευθερίας μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τῇ
“ συνθήματι Ἡδῆς. καὶ τάδε ἴσω καὶ ὁ μὴ ἐσακού-
“ σας ὑμέων πρὸς τοῦ ἐπακούσαντος,” αὐτὸς δὲ οὗτος 20
ἔων τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμισοκλῆς ὁ
ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. ἡ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς
βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἐπειτεν ἀνενει-
χθέντα ἐς τὰς βαρβάρους, ποιήσιν ἀπίστες τοῖσι Ἑλλησι.
Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποδεμένου, δεύτερα δὲ τάδε ἐποί-
ευν οἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς νῆας, ἀπέβησαν ἐς
τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο· οἱ δὲ Πέρσαι,
ὡς εἶδον τοὺς Ἑλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην,
καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονοήσαν- 5
τες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται τὰ
ὄπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰ-
χμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλα-
βον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τού-
τους λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες 10
ἐς τὰς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἦκιστα ὑποψίην ἔχον,
πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσά-
μενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς
τῆς Μυκάλης φερούσας προσάσσουσι τοῖσι Μιλησί-
οις φυλάσσειν, ὡς ἐπισαμένοις δῆθεν μάλιστα τὴν 15

χώρην. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρα-
 τοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδό-
 κεον νεοχρὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι,
 τρόποισι τοιούτοις προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ
 δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναί σφι. Ὡς δὲ 100-1
 ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἑλλησι, προσήϊσαν πρὸς Interim o-
men Græciæ
divinitus
accidit,
Mardonium
in Bæotia
vinci: quo
militum ani-
mi mirum in
modum fir-
mantur.
 τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς
 τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆιον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυ-
 ματωγῆς κείμενον. ἡ δὲ φήμη διήλθε σφι ὧδε, ὡς οἱ
 Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι
 μαχόμενοι. δῆλα δὲ πολλοῖσι τεκμηρίοις ἐσι τὰ θεῖα
 τῶν πραγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπι-
 πτούσης, τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλ-
 10 λοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἑλλησι τοῖσι
 ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥς θαρσῆσαι τε τὴν στρατιὴν πολ-
 λῷ μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν. Καὶ 101
 τὸδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευ-
 σινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι. καὶ γὰρ
 δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγένετο,
 5 ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυκάλῃ
 ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην τῶν
 μετὰ Πausανίῳ Ἑλλήνων, ὁρθῶς σφι ἡ φήμη συν-
 έβαινε ἐλθοῦσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρῶτ' ἔτι τῆς
 ἡμέρης ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δείλῃν. ὅτι δὲ
 10 τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μηνὸς τε τοῦ αὐ-
 τοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι
 ἐγένετο. ἦν δὲ ἀρρώδιή σφι πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέ-
 σθαι, οὔτι περὶ σφέων αὐτέων οὕτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων,
 μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κλη-
 15 δὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν
 πρόσοδον ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὲ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι
 ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὡς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλ-
 λήσποντος ἄεθλα προέκειτο. Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοις 102-4
 καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοις τεταγμένοις, μέχρι κου Prælium fit
acerrimum.
Barbari
maxima
cum strage
fugati: e
ducibus cæ-
si Mardon.
 τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς ἐγένετο κατ' αἰγιαλὸν τε καὶ ἄπεδον
 χώρον· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοις, καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τού-
 5 τοῖσι τεταγμένοις, κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ
 δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήϊσαν, οὔτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ

tes et Tigra-
nes. Quid
Iones ad
eladem eo-
rum augen-
dam contu-
lerint. Ionia
a Persis ite-
rum descen-
dit.

κέρει ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο. ἕως μὲν νυν τοῖσι Πέρσησι
ὄρθια ἦν τὰ γέρρα, ἡμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσαν εἶχον
τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ
στρατὸς, ὅπως ἐωϋτῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακε- 10
δαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔργου εἶχοντο προθυ-
μότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσά-
μενοι γὰρ τὰ γέρρα αὐτοὶ, φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλῆες
ἐς τοὺς Πέρσας. οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ χρόνον συχνὸν
ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι 15
δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὗτοι γὰρ
ἔσαν οἱ ἐπεξῆς τεταγμένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσ-
έπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο,
οὔτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς φυ-
γὴν τε ὀρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ κατ' 20
ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσ-
πίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι. Ἀρταύντης μὲν
καὶ Ἰθαμίτρης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες, ἀποφεύ-
γουσι. Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγρά- 25
νης, μαχόμενοι τελευτῶσι. Ἔτι δὲ μαχομένων τῶν
Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτέων,
καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείριζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτέων
τῶν Ἑλλήνων πολλοὶ ἐνθαῦτα· ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι,
καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν δὲ Σαρμίων οἱ στρατευόμε- 30
νοι, ὄντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπα-
ραισθημένοι τὰ ὅπλα, ὥς εἶδον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινο-
μένην ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσ-
ωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἑλλησι. Σαρμίου δὲ ἰδόντες
οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποσάντες 35
ἀπὸ Περσέων, ἀπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι. Μιλησίοισι
δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν,
σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὥς ἦν ἄρα σφέας καταλαμβάνη
οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώζονται ἐς τὰς
κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μὲν νυν ἐπὶ τούτῳ
τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι τούτου τε εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ πα-
ρέοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποίεοιεν. οἱ δὲ πᾶν
τὸ ἐναντίον τοῦ προσεταγμένου ἐποίησαν· ἄλλας τε κατη-
γεόμενοί σφι ὁδὸς φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἐς τὰς πολεμίας,

- 10 καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι.
 οὕτω δὲ τοδεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη. Ἐν δὲ 105
 ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίσευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Qui inter
Græcos for-
titudine ex-
celluerint.
 Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ παγκράτιον ἐπα-
 σκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕσερον του-
 3 τέων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισι τε καὶ Καρυσίοισι, ἐν
 Κύρνῳ τῆς Καρυζίας χώρας ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κεῖ-
 σθαι ἐπὶ Γεραιῶν. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ
 Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίσευσαν. Ἐπεὶ τε δὲ κατερ- 106
 γάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομέ- Classe bar-
barorum ca-
strisque
conflagratis
ac præda
coacta,
Græci in
Samum re-
vetuntur.
Delibera-
tur de liber-
tate Ionum
firmanda.
Insulani in
fœdus rece-
pti.
 5 τές ἐς τὸν αἰγιαλὸν καὶ θησαυροὺς τινὰς χρημάτων
 εὔρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νῆας, ἀπέ-
 πλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβου-
 λεύοντο περὶ ἀνασάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη χρῶν εἶη
 τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἔσαν
 10 τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ
 ἐφαίνετό σφι εἶναι ἐωϋτοὺς τε Ἰώνων προκατῆσθαι,
 φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἐωϋτῶν μὴ προκα-
 τημένων, Ἰωνας οὐδεμίαν ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς
 τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων
 15 μὲν τοῖσι ἐν τέλει εὐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἔθνέων
 τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι
 τὴν χώραν Ἰωσι ἐνοικῆσαι. Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε
 ἀρχὴν, Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι
 περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων
 20 δὲ τουτέων, προθύμως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω
 δὲ Σαμίου τε καὶ Χίου καὶ Λεσβίου, καὶ τοὺς ἄλλους
 νησιώτας, οἱ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ
 συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πῖσι τε καταλαβόντες καὶ
 ὀρκίοισι, ἐμμενεῖν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ
 25 καταλαβόντες ὀρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες.
 ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένους εὐρήσειν. οὗτοι μὲν δὲ ἐπ'
 Ἑλλησπόντου ἔπλεον. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, 107
 ἐς τὰ ἄκρα τε τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ Exercitus
Persici reli-
quæ Sardes
se recipi-
unt. Rixa
 πολλῶν, ἐγένετο κομιδὴ ἐς Σάρδεις. πορευομένων δὲ κατ'
 ὁδόν, Μασίσης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ γε-

hoc in itinere inter Masistam, Xerxis fratrem, et Artayntam, ducem Persarum, illius prope modum caede transacta.

γονότι, τὸν στρατηγὸν Ἀρταύντην ἔλεγε πολλά τε καὶ 5
κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι,
τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ,
τὸν βασιλῆος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρ-
σησι, γυναικὸς κακίῳ ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ,
ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιεύμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν 10
Μασίσην τὸν ἀκινάκεια, ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ μιν ἐπι-
θέοντα φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλειω, ἀνὴρ Ἀλι-
καρνησσεύς, ὅπισθε ἐσεὼς αὐτοῦ Ἀρταύντεω, ἀρπάζει
μέσον, καὶ ἐξάρας, παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ
δορυφόροι οἱ Μασίσεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης 15
ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίση τιθέμενος
καὶ Ξέρξη, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ
τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἤρξε Κιλικίης, δόντος
βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, οὐδὲν ἔτι
πλέον ἐγένετο τουτέων, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις. ἐν 20
δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ
χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηνέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ,
φυγὼν ἀπίκετο.

103-13

Digressio de Xerxis post expeditionem Græcam amoribus, regie familie funestissimis. Xerxes amore irretitus primum uxoris Masistæ, post filiæ ejus, Dario, ipsius regis filio, in matrimonium datæ. Amestridis reginæ atrox zelotypia, crudelitasque in uxorem Masistæ horribilis. Hinc turbæ exortæ, Xerxis regno graves futuræ, nisi Masistæ ejusque filiarum nece compositæ fuissent.

TOTE δὲ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρα τῆς
Μασίσεω γυναικὸς, εὐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα.
ὥς δὲ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆ-
ναι, οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελ-
φεὸν Μασίσην· τῷτὸ δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖ- 5
κα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης ὁ τευξομένη· ἐνθαῦτα δὲ
Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον
τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἐωῦτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα
τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίσεω· δοκέων αὐτὴν
μᾶλλον λάμψεσθαι, ἢν ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας δὲ, 15
καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα.
ἐπεὶ δὲ ἐκεῖσε ἀπῆκετο, καὶ ἠγάγετο ἐς ἐωῦτ' Δαρείῳ
τὴν γυναῖκα, ἔτω δὲ τῆς Μασίσεω μὲν γυναικὸς
ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμενος, ἤρατε καὶ ἐτύγχανε
τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίσεω δὲ θυγατρός· οὐ- 15
νομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταύντη. Χρόνου δὲ
προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφήνασα
Ἀμηςρις ἢ Ξέρξεω γυνὴ φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλου
καὶ θέης ἄξιον, διδοῖ Ξέρξη, ὁ δὲ, ἡσθεὶς, περιβάλλει-

5 ταί τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταύνην. ἡσθεῖς δὲ καὶ
 ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ, τι βούλεται οἱ γενέ-
 σθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουργημένων· πάντα γὰρ τεύξε-
 σθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέ-
 σθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξης, “ Δώσεις μοι τὸ ἄν σε
 10 “ αἰτήσω ;” ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι,
 ὑπισχνέετο καὶ ὥμοσε. ἡ δὲ, ὡς ὥμοσε, ἀδεῶς αἰτέει τὸ
 Φᾶρος. Ξέρξης δὲ, πανόϊος ἐγένετο, ἐβελόμενος δᾶναι· καὶ
 ἄλλο μὲν ἐδὲν, φοβεόμενος δὲ Ἀμηςριν, μὴ, καὶ πρὶν καλεῖ-
 καζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω ἐπευρεθῇ πρήσσεων· ἀλλὰ
 15 πόλις τε ἐδίδου καὶ χρυσὸν ἀπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ
 ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξαιν ἀλλ’ ἢ ἐκείνη. Περσικὸν δὲ κάρτα
 ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ’, οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῦν τὸ Φᾶρος.
 ἡ δὲ, περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλ-
 λετο. Καὶ ἡ Ἀμηςρις πυνθάνεται μιν ἔχουσιν. μα-
 110 θοῦσα δὲ τὸ ποιεῦμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε
 ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην,
 καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίσεω γυναικὶ ἐβού-
 5 λευε ὅλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἐωῦτῆς Ξέρ-
 ξην βασιλῆϊον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖ-
 πνον παρασκευάζεται ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ
 ἐγένετο βασιλεύς· οὐνομα δὲ τῷ δεῖπνῳ τούτῳ, Περ-
 10 σισὶ μὲν, τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέ-
 λειον· τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον βασιλεὺς,
 καὶ Πέρσας δωρέεται· ταύτην δὲ τὴν ἡμέρην φυλάξασα
 ἡ Ἀμηςρις, χρητίζει τοῦ Ξέρξεω, δοθῆναί οἱ τὴν Μασί-
 σεω γυναῖκα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο
 μὲν, ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναιτίην
 15 ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἶνε-
 κεν ἐδέετο. Τέλος μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρεύσεως, καὶ
 111 ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρητίζοντα
 οὐ σφι δυνατόν ἐστι βασιλῆϊου δεῖπνου προκειμένου, κάρ-
 τα δὲ ἀέκων κατανεύει· καὶ παραδοὺς, ποιεῖ αἶδε. τὴν
 5 μὲν κελεύει ποιέειν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμψάμε-
 νος τὸν ἀδελφεόν, λέγει τάδε· “ Μασίσα, σὺ εἰς Δα-
 “ ρεῖς τε παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ’ ἔτι τούτοις,
 “ καὶ εἰς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συνοι-
 “ κέεις, μὴ συνοίκεε· ἀλλὰ τοι ἀντ’ αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι

“ θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτη συνοίκεε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, 10
 “ οὐ γὰρ δοκέει ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναῖκα.” ὁ δὲ Μασίσσης
 ἀποθωυμάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· “ ὦ δέσπο-
 “ τα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων με γυ-
 “ ναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνῖαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ
 “ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίην τῷ παιδὶ τῷ σεωυτοῦ 15
 “ ἡγάγεο γυναῖκα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει
 “ κάρτα εὐῦσα· ταύτην με κελεύεις μετέντα, θυγατέρα
 “ τὴν σεωυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποι-
 “ εῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι
 “ τουτέων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιάῃ πρήγματος 20
 “ τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος
 “ φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἔσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ
 “ ἐμῇ συνοικήειν.” ὁ μὲν δὴ τοῖτοισι ἀμείβεται. Ξέρ-
 ξης δὲ θυμωθεὶς, λέγει τάδε· “ Οὕτω δὴ τοι, Μασίσα,
 “ πέπρηκται. οὔτε γὰρ ἂν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμήν 25
 “ γῆμαι, οὔτε ἐκείνη πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὥς μά-
 “ θης τὰ διδόμενα δέκεσθαι.” ὁ δὲ, ὥς ταῦτα ἤκουσε,
 εἶπας τοσόνδε, ἐχώρεε ἔξω, “ Δέσποτα, οὐ δὴ κώ με
 112 “ ἀπώλεσας.” Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ
 Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀμηςρὶς μεταπεμ-
 ψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν
 γυναῖκα τὴν Μασίσεω. τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα,
 κυσὶ προέβαλε· καὶ ῥίνα, καὶ ὦτα, καὶ χεῖλεα, καὶ
 113 γλῶσσαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυ-
 μασμένην. Ὁ δὲ Μασίσσης, οὐδὲν κω ἀκηκοὺς τουτέων,
 ἐλπόμενος δέ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ
 οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα με-
 τὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο
 114 ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι ἐωυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δὴ κού τισι
 καὶ ἄλλοισι, ὥς ἀποσῆσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ
 ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα· τάπερ ἂν καὶ
 ἐγένετο, ὥς ἐμοὶ δοκέειν, εἶπερ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς
 Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔσεργόν τέ μιν, καὶ
 ἦν ὑπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθόμε- 10
 νος ταῦτα ἐκείνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ’ αὐτὸν στρα-
 τιήν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινεν αὐτόν τε ἐκείνον καὶ τοὺς
 παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν στρατιήν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν

τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω, καὶ τὸν Μασίσεω θάνατον, τοσ-
 15 αὐτὰ ἐγένετο.

ΟΙ ΔΕ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλ- 114
 λησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ ἀνέμων Græcorum
 classe in Hel-
 lespontum ad
 pontes rescin-
 dendos profe-
 cta, cum eos
 jam solutos de-
 prehendissent
 [8, 117.] Peloponnesii in
 Græciam re-
 vertuntur: A-
 ἀπολαμφθέντες· ἐνδεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἀβυδὸν, καὶ
 τὰς γεφύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὐρήσειν ἔτι
 5 ἐντεταμένας· καὶ τουτέων οὐκ ἤκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδεα
 Πελοποννησίοισι ἔδοξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα·
 Ἀθηναίοισι δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ
 ὑπομείναντας, πειραῖσθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ
 10 ἀπέπλεον· Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβαλόντες ἐς
 τὴν Χερσονήσον, Σησὸν ἐπολιόσκεον. Ἔς δὲ τὴν Σησὸν
 ταύτην, ὡς ἐόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτη,
 συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρῆναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν
 Ἑλλήσποντον, ἐκ τε τῶν ἄλλων τῶν περιοικίδων, καὶ
 5 δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς
 τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὄπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς. ἔχον
 δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ
 τῶν ἄλλων συμμάχων συχνὸς ὄμιλος. Ἐτυράννευε δὲ
 τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὑπαρχος Ἀρταύκτης, ἀνὴρ
 115 μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτάσθαλος· ὃς καὶ βασι-
 λῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρωτεσίλεω
 5 τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἑλαιοῦντος αἰτήσας. ἐν
 γὰρ Ἑλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τά-
 φος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἐνθα ἔην χρήματα
 πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργύραι, καὶ χαλκός,
 καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταύκτης
 10 ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε, Ξέρξεα
 διεβάλετο· “ Δέσποτα, ἔσι οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληνος ἐν-
 “ θαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύσάμενος, δίκης
 “ κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καὶ
 “ τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.” ταῦτα
 15 λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξεα δοῦναι
 ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε.
 ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων
 ἔλεγε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἐωῦ-

τῶν Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ
 ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἑλαιοῦντος ἐς Σησὸν ἐξεφόρησε, 20
 καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτὸς τε ὅπως
 ἀπίκοιτο ἐς Ἑλαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο.
 τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευα-
 σμένος ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλλη-
 νας· ἀφυλάκτῳ δέ πως αὐτῷ ἐπέπεσον. Ἐπεὶ δὲ πο-
 λιορκεομένοις σφί φθινόπωρον ἐπεγένετο, καὶ ἥσχαλλον
 οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τε τῆς ἐαυτῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ
 δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν
 ὅπως ἀπάγοιέν σφεας ὀπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν 5
 ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψη-
 ται· οὕτω δὴ ἔσεργον τὰ παρόντα. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ
 ἐν πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι ἔσαν, οὕτω ὥς τε τοὺς τόνους
 ἔψοντες τῶν κλινέων, ἐσιτέοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα
 ἔτι ἔχον, οὕτω δὴ ὑπὸ νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἱ τε
 Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταύκτης καὶ ὁ Οἰόδαξος, ὅπισθε τοῦ 5
 τείχεος καταβάντες, τῇ ἣν ἐρημότατον τῶν πολεμίων.
 ὥς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησιῖται ἀπὸ τῶν πύργων
 ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλας
 ἀνοιξίν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν
 ἔχον. Οἰόδαξον μὲν νυν ἐκφυγόντα ἐς τὴν Θρηϊκὴν,
 Θρηϊκὲς Ἀψίνδιοι λαβόντες, ἔδυσαν Πλεισώρῳ ἐπιχω-
 ρίῳ Θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ
 τρόπῳ ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταύκτην, ὕστεροι
 ὀρμηθέντες φεύγειν, ὥς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ἔόντες 5
 ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνόν, οἱ
 μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδή-
 σαντές σφεας οἱ Ἕλληνες, ἤγαγον ἐς Σησόν· μετ'
 αὐτέων δὲ καὶ Ἀρταύκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ
 τὸν παῖδα αὐτοῦ. Καί τε αὖ τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ
 Χερσονησιτέων ταρίχους ὀπλιῶνι, τέρας γενέσθαι τοιόνδε.
 οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε καὶ
 ἥσπαιρον, ὅπως περὶ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν,
 περιχυθέντες, ἐθαύμαζον. ὁ δὲ Ἀρταύκτης ὥς εἶδε 5
 τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτιῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη·
 “Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦτο, οὐ γὰρ,

117
 Obsidione
 diu protra-
 cta,

118
 fame com-
 pulsi Persæ
 noctu aufu-
 giunt: ita-
 que Atheni-
 enses Sesto
 potiuntur.

119
 Fugientium
 pars a Thra-
 cibus capti
 trucidantur:
 cæteri cum
 ipso Artay-
 cta in ma-
 nus Athe-
 niensium
 incidunt.

120
 Artayctes
 ob impieta-
 tem in cru-
 cem actus
 [7, 33.]

“ σοὶ πέφηνε· ἀλλ’ ἐμοὶ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιοῦντι
 “ Πρωτεσίλειος, ὅτι καὶ τεθνεὺς, καὶ τάριχος ἐὼν,
 10 “ δύνάμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα σίνεσθαι. νῦν
 “ ὦν ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν χρη-
 “ μάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἑκατὸν τάλαντα
 “ καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δ’ ἐμεωῦτοῦ καὶ τοῦ παι-
 “ δός, ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθηναίοισι πε-
 15 “ ριγενόμενος.” ταῦτα ὑπισχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάν-
 “ θιππον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ Ἐλαιοῦσι τῷ Πρωτεσίλειω
 “ τιμωρέοντες, ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ
 “ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ
 “ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἔξευξε τὸν πόρον, οἱ
 20 “ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος,
 “ σανίδα προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ
 “ παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταύκτεω κατέλευσαν.
 “ Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ τε
 “ ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ ἡ καὶ τὰ ὄπλα τῶν γε-
 “ φυρέων, ὡς ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος
 “ τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλεόν τουτέων ἐγένετο.

121

His ita ge-
 stis, et A-
 thenienses
 Græciam
 repetunt.

ΤΟΥΤΟΥ δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος
 προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ, ὁ Πέρσησι ἐξηγησάμενος
 λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν,
 λέγοντα τάδε· “ Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσησι ἡγεμονίην διδοῖ,
 5 “ ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀσυάγεα, φέρε, γῆν
 “ γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μετανα-
 “ σάντες ἐκ ταύτης, ἄλλης ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ
 “ πολλαὶ μὲν ἀσυγείτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκαστέρω·
 “ τῶν μίην σχόντες, πλέοσι ἐσόμεθα θωῦμασότεροι.
 10 “ οἶκος δὲ ἄρχοντας ἀνδρας τοιαῦτα ποιέειν. κότε γὰρ
 “ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολ-
 “ λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης;” Κῦρος δὲ ταῦ-
 “ τα ἀκούσας, καὶ οὐ θωῦμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποι-
 “ εῖν ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρα-
 15 “ σκευάζεσθαι ὡς οὐκέτι ἄρξοντας, ἀλλ’ ἀρξομένους· φι-
 “ λείειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἀνδρας
 “ γίνεσθαι· οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε

122

Artembares
 Artayctæ
 illius avus,
 quid olim
 Persis, im-
 probante
 Cyro, sua-
 serit. Cæ-
 lum mite ac
 solum ferti-
 le viris for-
 tibus gig-
 nendis in-
 eptum.

θωῦμασὸν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥς
 συγγνόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποσάντες, ἐσσωθέντες τῇ
 γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἴλοντο λυπρὴν οἰκέοντες 20
 μᾶλλον, ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

GREEK AND LATIN CLASSICS,

PRINTED AND PUBLISHED

BY

NATHANIEL BLISS,

BOOKSELLER,

Oxford.

ARISTOPHANIS COMŒDIÆ ex optimis Exemplaribus emendatæ: cum Versione Latina, Variis Lectionibus, Notis, et Emendationibus. Accedunt deperditarum Comœdiarum Fragmenta, et Index Verborum, Nominum propriorum, Phrasium, et præcipuarum Particularum. A. RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK. 4 vols. 8vo. 2l. 12s. 6d. boards.

IDEM, large paper, 4l. 14s. 6d.

IDEM, 3 vols. 4to. splendidly printed on fine drawing paper, Price 10l. 10s. [Only twenty-five copies printed.]

LEXICON ARISTOPHANICUM, Græco-Anglicum. A JAMES SANXAY, 8vo. 9s. boards.

IDEM, large paper, 15s.

DEMOSTHENIS ORATIONES DE REPUBLICA DUODECIM; cum WOLFIANA Interpretatione. Accessit Philippi Epistola. A. G. ALLEN, A. M. 8vo. 7s. boards.

IDEM, large paper, 12s.

THUCYDIDIS DE BELLO PELOPONNESIACO LIBRI OCTO, Græce, ad edit. DUKERI expressi. Accedunt variæ Lectiones collectæ ex Codice Augustissimæ Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis; et ex Notis Jacobi Tusani, Professoris Linguae Græcæ celeberrimi Lutetiæ Parisiorum: necnon Index Rerum et Verborum, 2 vols. 8vo. 1l. 1s. boards.

IDEM, large paper, 2 vols. 2l. 2s.

The Latin Translation may be had separate, 12s. Large paper, 1l. 1s.

ANACREONTICA Græce. BOTHE. foolsc. 8vo. 5s. boards.

IDEM, large paper, 8s.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARUM LIB. IX. Textus Wesselingianus passim refectus Argumentorumque ac Temporum Notatio. Opera FREDERICI VOLG. REIZII. Accedunt Index Rerum Historiæ Chronologia et Glossæ: necnon Editionis Wesselingiæ cum Edit. Reizii et Schüferi Collatio. 2 vols. 8vo. 1l. 1s. boards. new edition. A few copies may be had without the Index, price 18s.

IDEM, large paper, 1l. 16s.

The Latin Translation may be had separate, 12s. 8vo. Large paper, 1l. 1s.

THUCYDIDIS ORATIONES, BAVERI. 12mo. 6s. boards.

VIRGILIUS, in Usum Scholarum, ex Edit. CHR. GOTTL. HEYNE. Excisis Disquisitionibus, Excursibus, et Notarum iis, quæ Puerorum Usibus minus accommodatæ videbantur. 8vo. 9s. boards.

IDEM, fine paper, 12s. Large paper, 16s.

T. LIVII PATAVINI HISTORIARUM ab urbe Condita libri qui supersunt XXXV. recensuit et Notis ad usum Scholarum accommodatis illustravit J. B. L. CREVIER. 6 vols. 8vo. 2l. 2s. Large paper, 3l. 3s.

SMALL CLASSICS.

PINDARI CARMINA. HEYNE. 32o. 5s. boards.

SOPHOCLIS TRAGÆDIÆ SEPTEM. Ex editione R. F. P. BRUNCK. Textui subjicitur singularum discrepans Lectio. 2 vols. 32o. 10s. boards.

ÆSCHYLI TRAGÆDIÆ. SCHUTZ. 32o. 7s. boards.

HOMERI ILIAS, Græce. 2 vols. 32o. 10s. boards.

HOMERI ODYSSEA, Græce. 2 vols. 32o. 10s. boards.

EURIPIDIS TRAGÆDIÆ VIGINTI, cum variis Lectionibus ex Editione BARNES. 6 vols. 32o. 1l. 4s.

ARISTOPHANIS COMÆDIÆ, BRUNCK. 3 vols. 32o. 15s. boards.

ANACREONTICA Græce. BOTHE. 32o. 2s.

NOVUM TESTAMENTUM GRÆCUM, 32o. 8s.

VIRGILIUS, HEYNE. 32o. 2 vols. 7s. 6d.

HORATIUS ZEUNII, 32o. 4s. 6d.

D. JUNII JUVENALIS AQUINATIS SATIRÆ XVI. RUPERTI. 32o. 3s. 6d.

The POETICAL WORKS and LETTERS of Vincent BOURNE, late Master of Westminter School. 2 vols. foolc. 8vo. 10s. 6d. boards.

SCATTERGOOD's Fifty-two SERMONS, upon Several Occasions. 2 vols. 8vo. 1l. 4s. boards. [A very small impression.]

CYRUS's EXPEDITION into PERSIA, and the Retreat of the ten Thousand Greeks: translated from Xenophon, with Notes, Critical and Historical. By E. Spelman, Esq. 12mo. 7s. boards.

CICERO's Five Books DE FINIBUS, by S. PARKER, 8vo. 10s.

POTTER's TRANSLATION OF ÆSCHYLUS, 8vo. 10s.

— — — — SOPHOCLES, 8vo. 10s.

— — — — EURIPIDES, 8vo. 2 vols. 18s.

MADAN's TRANSLATION of JUVENAL and PERSIUS, 2 vols. 1l. 1s.

Libraries purchased, and Books exchanged.

EDITIONIS WESSELINGIANÆ

CUM

EDITIONIBUS REZIANA ET SCHÄFERIANA

COLLATIO.

LIB. I.

cap. lin.
 1. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάκου.
 2. 2. οὐκ ὥς Ἕλληνες.
 4. 7. ὥρην sed lib. ix. 8. 9.
 ὥρην
 4. 8. μὴ αὐται
 5. 14. προβήσομαι ἐς
 5. 15. μικρὰ καὶ
 7. 9. ἀπό τε
 7. 10. Μήων
 9. 15. διὰ θυρέων.
 11. 17. διακρίναι
 14. 5. πᾶριξ δὲ τοῦ ἀργύρου
 17. 8. χώρην ἐξάναι
 17. 10. διαφθείρειεν
 27. 15. εἰκότα ἐλπ.
 34. 11. κατορρώδισας
 34. 15. χρεῖονται
 39. 7. φοβέαι;
 75. 1. ὦν Ἀσυνάγεια
 77. 2, 3. γὰρ οἱ συμβαλὼν
 79. 6. Λυδῶν δύναμιν
 84. 18. Τροιάδης αὐτὸς ὁ
 86. 28. εἶπας, ὥς αὐτῶ
 94. 10. σιτοδείην
 94. 14. δὴ ὦν τό τε καὶ
 98. 21. τὸν Ἀθηναίων κύκλον
 108. 20. ἄλλοτί κω
 109. 16. δεῖ μὲν τῶν τινα
 111. 10. ὅτι μιν
 116. 4. ἐλευθερωτίρη
 118. 5. ἐπαλλιλόγητο
 131. 1. νόμοισι ταιοῖσι
 132. 5. τῶνδε ὥς

VOL. II.

cap. lin.
 132. 6, 7. τὸν τιάραν
 132. 13. πάντα κρέα.
 134. 12, 13. τῶ λεγομένῳ
 138. 9. τουτέων, πολλοὶ ἐξε-
 λαύνουσι ἐκ τῆς χώ-
 ρης· καὶ τὰς λευκὰς
 142. 2. ὀρέων
 143. 14. ἐπὶ τε σφέων
 146. 5. κάλλιόν τε γεγονάσι
 146. 21. καὶ ἐπεὶ τε ταῦτα
 150. 2, 3. εἰσεί
 157. 12. ἀνῶσαι τὸν ἐν
 167. 3. αὐτῶν πολλῶ
 180. 13. ἐπήεσαν
 181. 4, 5. ἐν τῇ ἦεν τὰ
 181. 5. περιβόλω τε
 182. 1. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ, ἐμοὶ
 186. 11. ὠρώρυκτο
 186. 13. ἀπεξήρασμένου
 188. 3. Λαβυνίου
 191. 20. οὐδ' ἂν
 193. 16, 17. ἐπειδὴν ἄριστα
 193. 29, 30. τοῦτον τὸν καρπὸν
 193. 31, 32. ἵνα πεπαίνῃται σφι
 196. 16. γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθαι
 199. 11. ὁδὸν
 202. 24. τὴν Κασπίαν
 210. 2. τῶδε
 210. 11. αὐτῶ τούτῳ
 212. 7. σῶμα, ἐπ' ἀναπλέειν

LIB. II.

8. 13. τεταμμένον αὐτὸν νο-

cap. lin.
 luit Reizius τεταμέ-
 νον τὸν αὐτὸν vid.
 Præf. p. vii.
 11. 18. χωσθῆναι ἂν καὶ γε
 δὴ
 13. 14. ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι
 13. 19. σφίσι ὕειν
 15. 21. γίνεσθαι, πολλοὺς
 18. 3, 4. τῇσι ἐμειωτοῦ γνώ-
 μῃσι
 19. 7. ὅτι κατέρχεται
 22. 8. εἰκὸς ἀπὸ
 22. 18. ἐχίονιζε εἰ καὶ
 28. 4. πόλει
 30. 24, 25. διδῶσι σφίσι ἰαυ-
 τὰς
 32. 17, 18. ἡ τελευτᾷ τῆς Λι-
 βύης
 32. 23. πάντων. ἐπεὶ ὦν
 32. 37. τῇ ἅπαντας
 33. 8. Νεῖλος, καὶ μέσην
 33. 15, 16. θάλασσαν ῥέων τὴν
 τοῦ Εὐξείνου πόντου
 διὰ πάσης Εὐρώπης,
 τῇ Ἰσρηνοὶ Μηλησίων
 52. 7. ἐπεὶ τε δὲ χρόνου
 65. 22. Ἰσηκα
 67. 6. Ἰσηκας
 79. 3—8. ἄρισμα ἔνests Αἴνος,
 ὁ. ἔ. τ. Φ. ἀρίδιμός
 ἔ. κ. ἔ. Κ. κ. ἔ. κ.
 μ. ἔ. οὐ. ἔ. σ. δ.
 αὐτὸς εἶναι τὸν οἱ

cap. lin.

"Ε. Α. δ. α. ω. π.
μ. κ. α. άπ. μ. τ.
π. Α'. ε. ε. δ. δ. κ.
τ. Α. όκ. έλ. του-
νομα.

81. 6, 7. καλεομένοισι & Πυ-
θαγορείοις. ούδ'ε
91. 18. ότι (et 19) ότι
93. 28. ίχθύες εκτεκόντες
116. 6. δέ, κατὰ γὰρ ἐποίησε
117. 2. μάλις α δηλοῖ
119. 12. ἐπὶ Λιβύης·
124. 19. ταύτη δὲ δὴ
124. 21. πυραμίδες, τῶν ὑπὸ
γῆν
127. 12, 13. πόδας ὑποβὰς,
τῆς ε. τ. μ. ε. τῆς με-
γάλης οἰκοδομῆς·
134. 7. οὐ γὰρ οἱ
135. 8. εἶναι Ροδῶπιν
136. 13. μηδὲ αὐτῶ
140. 8. πλέω ἢ ἐπτακόσια
145. 14. ἑξακόσια ἑτα
147. 1. οἱ ἄλλοι
148. 18. ὠρέομεν
148. 25. ὠρέομεν.
149. 5. ἴσοι καὶ
151. 7. Ψαμμίτιχος et dein-
ceps.
162. 24. λόγον αὐτῶ
172. 4. κατάνοντο
174. 6, 7. μὲν δὴ κατηλί-
σκετο
175. 21. τῶν δ'

LIB. III.

5. 2. πόλιος, ἢ ἐστὶ
14. 10. παρήσαν
19. 4. μετήσαν
20. 8. αὐτοὺς καὶ κεχωρισμέ-
νοισι
28. 6. μετήσαν
31. 13. τοῖσι δίκας
37. 12. ὅμοια τοῦ 'Ηφαίστου·
42. 3. Πολυκράτει
42. 15. κεχαρηότες
43. 7. τοῦδε εἶνεκα
47. 11. τῶνδε εἶνεκα
50. 15. οὔτε προσδιλέγεται
51. 14. ἀπελαυνόμενος ἂν ἦε
ἐπ'
58. 6. μιλτηλεφίες
59. 5. ἐξελοῦντες
66. 12. ἀνεσιῶτα
66. 13. ἦν μή μιν
68. 3. ὁμοίως
68. 17. Εἰ μὴ αὐτὴ
68. 23. ἄνθρωπος
72. 23. οὕτω ὦν ταῦτα
78. 21. εἴρετο ὅτι

cap. lin.

79. 9. μαθόντες τότε
82. 20. συγκρύψαντες ποιῶσι·
82. 22. ἐκ δὲ αὐτῶν θωυμάζε-
ται
82. 23, 24. ἂν ὦν
83. 6. λαχόντων
83. 14. καθῆσο
92. 7. καὶ Πανσίκαι
93. 9. δὲ καὶ Κάσπιοι
94. 6. Μοσυνοίκιοι, καὶ Μάρ-
δοισι,
97. 22, 23. μὲν οὗτοι δῶρα—
ἐκόμιζον.
107. 5. εὐπετίως κτίωνται
108. 7. σχέτλια καὶ ἀνιηρά,
112. 4. τῶν τράγων
115. 6. ἀπὸ τευ
116. 7. αἱ δὲ
116. 9. ἔχειν αὐταί
117. 4. ἐν οὖρεσι ἰόντων
140. 16. ἡρώτειν.
142. 19. ἱερωσύνην

LIB. IV.

5. 12. καὶ τὸν ἰδόντα
6. 4. τοὺς βασιληᾶς
10. 3. προσδείξαντα
10. 17. μηχανήσθαι
15. 12. καὶ τὸν μὲν
18. 2. ταύτης, ἄνθρωποι οἱ-
κέουσι
20. 4. κατοικοῦσι δὲ
28. 19. δὲ οὐδὲ ὄνοι ἀνέχον-
ται
33. 27. Θρήσας
33. 28, 29. καλάρης ἐχούσας
τὰ ἱρά.
36. 3. οἷσδ' ἐπερίφερε
36. 4. σιτεόμενος·
38. 2. ἀπ' αὐτῆς
40. 2. Σαπείρων
43. 9. παρητήσατο
43. 21. ἀνθρώπους μικροὺς
45. 16. ἀπὸ τευ
48. 7. πέντε μὲν οἱ ῥέοντες·
53. 16. ἐς τὸν τεσσεράκοντα
53. 26. ἱρὸν Μητρὸς
53. 27. τοῦ ἱεροῦ ὑπὸ
61. 5. ἔχοντες λέξήτας
65. 4. ὅδ' ἔξωθεν
68. 16. τοῦδε ἰδέως
69. 2. ἁμαξὰ καμάρης φρυ-
γάνων
70. 4. ὑπέατι ἢ
72. 3. οἶδε εἰσὶ
76. 2. μήτοι γε
76. 3. Ἀνάχαρσίς τε
76. 4. Σκύλης·
77. 9. ὅδ' ὦν

cap. lin.

78. 4. ἐξ 'Ιερυνῆς
81. 5. ὡς ἐστὶ
81. 17. τοῦτον εἶδέναι
99. 6. μέτρησιν. 'Απὸ 'Ιερου
αὕτη
106. 5. et seq. γλῶσσαν δὲ
ἰδίην. Μελάγχλαινοι
δὲ εἴματα μὲν μέλανα
φορέουσι πάντες, ἐπ'
ὦν καὶ τὰς ἐπωνυμίας
ἔχουσι· ἀνθρωποφαγέ-
ουσι δὲ μῦνοι τούτων·
νόμοισι δὲ Σκυδικοῖσι
χρεῖωνται.
109. 1. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ
γλῶσση χρεῖωνται καὶ
Γελωνοί· οὐδὲ δίαίτα
ἡ αὐτή· οἱ μὲν γὰρ
135. 9. δηλαδὴ· αὐτὸς
137. 8. οἷός τε ἔσαι ἀρχεῖν
146. 9. θυγατέρες, ἐς ὃ ἱλ-
δεῖν
148. 12. ἐαυτοὺς ἐς
150. 8. Εὐθυμίδης
152. 12, 13. ἀτρεκίην ἴσμεν
158. 5. χώρων· ἵνα
160. 11. ἐς οἷ' ἐν
166. 7. ἐς οὗ ἔλαβε
168. 12. Πλευνός ἐστι.
172. 7. ἔπειτα γάλα
181. 18. ἐς οὗ δύεται
184. 3. ἐστὶ 'Ατλαντες
184. 5. 'Ατλαντες οὐνομα
192. 10. ὄφεις μικροί,

LIB. V.

1. 10. προαείω
1. 11. προκλήσιος ἐγένετο
1. 15. παρὰ σφίσι αὐτοῖσι
4. 3. Θρηξί
8. 7. Θρηκῶν
9. 3. ἀλλὰ πέρην
9. 11. εἶναι ὠκυτάτους.
10. 1, 2. κατέχουσι τὰ πέρ-
ην τοῦ 'Ιερου καὶ
10. 4. οὐκ εἰκότα·
11. 6. προσέχρηζε·
11. 7. τὴν 'Ηδωνῶν,
12. 8. προάσειον
16. 5. ἐσήκει
16. 11. ἕκαστος πολλὰς γυ-
ναῖκας·
18. 15. προσχρήζετε
18. 17. μετεπέμπετο
19. 14. χρήζω
20. 1. χρήσας
21. 7. ἐγένετο
21. 11. τῶν στρατηγῶν·
22. 2. εἶναι τοὺς ἀπὸ

cap. lin.
 23. 2. ἐνθιῦτεν διαπερῶν-
 θείς,
 23. 10. ἐγκτίσασθαι
 23. 14. ἂν ἐκεῖνος
 23. 15. σὺ τοίνυν τοῦτον
 24. 22. σὺ δέ μοι
 27. 8. στρατὸν, τὸν ἀπὸ
 28. 7. ταμάλιστα
 29. 2. ἄνδρες ἄριστοι
 29. 5, 6. ἴδοιεν ἀνεστηκυῖη
 29. 7. τοῦνομα
 29. 13, 14. τούτοις ἔταξαν
 30. 20, 21. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης,
 Ἰτῶσπιος
 30. 25. χρῆζομεν
 31. 9. γὰρ δίκαιον
 31. 9. παρέχειν ἐς
 32. 9. Κλεομβρότου
 34. 10. κατεδεδαπάνητό σφι
 35. 5, 6. ἀρρωδένων τε
 35. 8. Ἀρισταγόρην ἀπὸ
 36. 15, 16. ἐπιπρατήσιν
 37. 4. Ἐρξάνδρου
 39. 11. τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην
 40. 3. τοίνυν τοι περιεχ.
 40. 11. ποίειν οὐδαμῶς
 42. 11. κτίσων ἦ
 42. 11, 12. οἶα βαρέως
 42. 14. οἴκησε χῶρον
 44. 14. δὲ οὐκ οὗτοι
 45. 2, 3. ξηρὸν Κράσιν,
 45. 4. Κρασίη· τοῦτο
 45. 7. ἐπ' ᾧ δὲ
 46. 10. τυραννίδι ἐπεχείρησε
 47. 5. τριήρει
 47. 9. ἡρώον
 47. 9. ἰλάσκοντο.
 49. 39. Χοάσπην
 51. 4. προεσήκει γὰρ δὴ
 51. 12. ἐς οὗ
 52. 22. Τίγρης·
 52. 28, 29. ἐσβάλλοντος ἐς
 53. 5. Μεμνόνεια
 54. 8. Μεμνόνειον
 57. 2. φονέες Ἰσπάρχου,
 58. 5, 6. πρῶτα μὲν, τοῖσι
 καὶ ἅπαντες χρέωνται
 Φοίνικες·
 58. 9. πολλὰ τῶν χώρων
 58. 14. τὰς βίβλους
 58. 15. βίβλων
 62. 9. προεχώρει κάτοδος,
 62. 11. ὑπὲρ Παιονίης τειχ.
 64. 7. ἄνδρες· Schaf. ἄνδρας·
 65. 20. ἀπηλλάχθησαν·
 65. 23. χρῆσαι
 67. 6. πολλὰ πάντων
 67. 6. ἡρώον
 67. 8. Ταλαοῦ
 67. 13. ἐβουλεύετο μηχανὴν
 67. 32. ἐπιποιήτω

cap. lin.
 68. 5. ὅς τε καὶ ἔνου τὰς
 ἐπωνυμίας
 68. 7. δὲ τοῦνομα
 69. 7, 8. ἀπωσμένον, τότε
 πάντα πρὸς τὴν
 72. 3. ἦσσαν
 72. 16. ἡ δὲ ἱρεὶν
 72. 19. Θεμιστὸν Δωριεῦσι
 73. 9. καὶ ποῖ γῆς
 73. 14. αὐτέων βαλλόμενοι
 77. 15. ἐς πῆδας δήσαντες·
 77. 22. πρῶτον ἐσιόντι
 78. 7. ἐωῦτῳ προὔθυμέετο
 79. 4. ἀπελθόντων ὧν
 81. 3. αὐθις
 82. 4. οὐδένα ἀπεδίδου·
 83. 1. χρόνον, καὶ τὸν πρὸ
 τούτου,
 83. 6. ἄτε δὴ
 83. 6. ἐδηλέοντο
 83. 9. ἐκομίσαντο καὶ ἰδρ.
 84. 2, 3. ἐπετέλεον
 86. 5. νηῦσι
 86. 6. οὐ ναυμαχῆσαι
 86. 13. περιβαλλομένους
 86. 13. ἐς οὗ
 86. 21. καὶ ἦκειν βοηθέοντάς
 σφι
 87. 8. κομισθεὶς ἄρα ἐς
 87. 13. ὅκου εἴη ὁ
 87. 16. ἄλλω μὲν
 87. 16. ζημιώσωσι
 89. 5. Αἰγινῆται δὴ
 89. 6, 7. ἐπ' Αἰγινήτας
 89. 10. σφι χωρήσιν
 91. 5. ἐωῦτῶν γίνοιτο
 91. 5. ὑπὸ τυραννίδος,
 91. 15, 16. ἐξηλάσαμεν
 92. 11. δοκίει
 92. 31. δὲ ὁλοίτροχον·
 92. 42. τότε δὲ τῷ Ἡετίωνι
 92. 97. ἀσφαλέστερον
 92. 117. σφεα ἀπετέλεσε·
 92. 124. ἱματίων
 93. 9. εἴπαντος ἐλευθερώσαι,
 πᾶς
 93. 12. τοῦτο ἐπαύεθη·
 96. 2, 3. διαβάλλων τοὺς τε
 Ἀθ.
 97. 5. ἐδυνάστευε μέγιστον·
 98. 4. ἐποίησε, ἀλλ'
 98. 9. ἐπειδὴ ἀπίκετο
 99. 8. σφι ἀπικοίατο,
 102. 1. Αἰ δὲ Σάρδις ἐνεπρή-
 σθησαν,
 102. 11. ὀνομαστὺς·
 102. 12. ἀναρράιρηκότα,
 103. 6. ἦσσαν
 106. 8. ἀπεξέρησε·
 106. 27. με ἄφες
 107. 1. μὲν λέγων

cap. lin.
 109. 11. τουτέων ἔλαιοις,
 109. 13. φυλάσσοντας τὴν
 111. 2. ὀπλίτην ἀντιτάσσεισθαι
 ὀρδόν·
 111. 4. πολέμια
 111. 14. προσφερέεσθαι
 111. 20. προσφέρεισθαι· καὶ
 πρὸς ἵππον, τοῦ σὺ
 112. 5. ὡς συνῆλθε
 112. 11. ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρε-
 πάνω
 113. 6. Κουριεῦσι ἐποίησε·
 114. 5. μιν ἐνέπλησε·
 114. 8. Ὀνησίλεω δὲ
 115. 7. ἐπιπλεῖσον
 118. 6. ἐγένοντο βουλαὶ
 118. 16. οὐκ ἀπονοστήσωσι
 119. 10, 11. κατειληθέντες ὧν
 119. 12. ἐωῦτοὺς Πέρσῃσι,

LIB. VI.

4. 4. βιβλία
 4. 6. βιβλία
 5. 2. Χῖοι κατήγον
 6. 6. τᾶλλα πολίσματα
 7. 10. μικρὴ ἐπὶ
 12. 14. ἡμέας ἐωῦτοὺς
 12. 21. πειθόμεθα αὐτῷ.
 13. 7. ἀδύνατον τὰ
 13. 10. τὸν Δαρεῖον
 16. 3. αὐτοὶ δὲ ὡς
 18. 5. ἄκρης, ἔκτω
 19. 9. δῶρα γενήσῃ·
 19. 15. καὶ ὁ νηὸς τε καὶ
 22. 2. ἡρήμωτο·
 22. 11. Καλὴ αὕτη ἀκτὴ
 23. 4. περιεκαδέατο
 23. 6. Ἀναξίλεως, τότε ἰὼν
 24. 2. τῆς Ἰνυκος
 24. 7. ἐς ὃ γῆρα
 28. 7. λιμανούσης
 32. 6. ἀντὶ εἶναι
 33. 11. οἴκησαν·
 35. 2. ἐδυνάστευε τε καὶ
 41. 1. Τότε δὴ
 42. 5. ἐγένετο· τούτου τοῦ
 ἔτεος Ἀρτ.
 42. 15. κατὰ ταυτὰ τὰ
 44. 13. γὰρ τριηκοσίας
 46. 10. ἐν Σκαπτῇ ὕλῃ
 47. 5. τοῦνομα
 47. 5. Φοινικὰ ταῦτα
 49. 7. σφίσι ἐπέχοντας
 50. 6. Κριὸς et infra Κριὸν
 et Κριὲ
 52. 23. ἦσσαν ὅπως
 52. 31. οὐδὲν εἶδεν· ἐπ'
 53. 11. ὀρδῶς εἴρηται
 58. 15. τῶν εἰλωτέων, καὶ

cap. lin.

- αυτίων Σπαρτιητέων
ἱπείαν
58. 17. κοπτονταί τε τὰ μέ-
τωπα προθύμως,
60. 3. πατρώας
61. 25. οἱ δεῖξαι
61. 27. ἐπιδείξαι
61. 29. δεῖξαι τὸ
62. 12. τᾶλλα ἔφη
65. 12. κατώμνυται
65. 17. ἀπώμοσε,
65. 17. ἰωῦτοῦ εἶναι
65. 21. τότε ἐτύγχανον
68. 10. ἐγὼ δέ σε ὦν
69. 14. τοῦ ἡρώου
69. 29. ὡς ἀνοίη
72. 6. χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου
77. 3. κίεται ἡ Σίπεια
77. 13. καὶ ἐπ' ἰσσομένων
85. 16. ἐπισπώμενον
86. 53. ληίσασθαι
86. 57. ὀλέση
86. 61, 62. ἴσον δύναται.
86. 64. ὁ λόγος, ὦ Ἀθηναῖοι,
ὅδε
90. 3. Αἰγινητέων εἶποντο
95. 13. ἐμοὶ δοκέει
97. 5. ἐν τῇ Ῥηναίῃ
97. 8. ἔτι τοσαῦτα φρονέω
101. 3. κατὰ τέμενος, καὶ
102. 7. ὁ Πεισιστράτου.
105. 9, 10. εὐνοῦ ἤδη Ἀ. κ.
πολλαχοῦ γενομένου
σφίσι χρησίμου,
109. 12. μνημόσυνον
109. 13. οἶον οὐδὲ
109. 32. συμβολὴν ἔλη,
110. 4. γνώμη ἐφέρετο
110. 4. ἐκάστου αὐτῶν
111. 4. νόμος εἶχε
111. 9. ἀναγόντων ἐς πανη-
γύριος
113. 2. χρόνος ἐγένετο
113. 11. ἐς δ' ἐς τὴν
114. 4. Κυναίγειρος
121. 11. καὶ τᾶλλα τὰ
123. 2. ἦσσαν
125. 17. πρῶτον μὲν
125. 23. ἐξώγκωτο
127. 4. Σιρίτης Δάμας ὁ Σα-
μύριος τοῦ
127. 21. ἐκ δὲ Ἀθηναίων
128. 8. τῇ συνεσίῃ διεπειρᾶτο
128. 11. ἀπ' Ἀθηναίων
129. 10. ὠρχήσατο
129. 10. ὠρχέετο
129. 14. ὠρχήσατο
129. 18. γαμβρὸν ἂν οἱ
129. 22. ἀπαρχήσαό γε
131. 1. Ἀμφὶ μὲν κρίσει
133. 3. τρήρησι

cap. lin.

133. 10. οὐκ ἀπονοστήσειν
133. 12. τι δώσωσι
133. 13. ὅπως διαφυλάξωσι
134. 6. ταύτην ἐλθεῦσαν
134. 10. ἰόντα, ἔρκος
135. 4. δηώσας
136. 4. θανάτου ἀγαγὼν
136. 6. εἵνεκα.
136. 15. πεντήκοντα ταλάνοις
137. 6. σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ
137. 16. θυγατρὸς τε καὶ παι-
δαν ἐπ' ὕδαρ
138. 5. κτησάμενοι, ἐλόχησαν
138. 15. καὶ πολλῶν ἐπεκράτειον
138. 17. εἰ δὲ δὴ
140. 2. μὲν τοσαῦτα
140. 3. ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ

LIB. VII.

1. 12. στρατευομένων
2. 10. ὁ μὲν γὰρ Ἀρτ.
3. 7. συνεβούλευε
3. 18. δοκέει δέ μοι
4. 2. ὥρμητο
5. 10. δαῦναι δίκην
6. 27, 28. Πεισιστράτιδαι γνώ-
μας
8. 20. ἡμῖν τε προσγινόμε-
νον,
8. 35. δέ, ὑμέας οἶα
8. 42. γῆν τε τὴν
9. 19. οὐδεὶς ἠντιώθη
9. 35. πόλεμον προφέρων
9. 40. τὰ πολέμια
10. 17. πολλὸν ἀμείνονας
10. 21. καὶ δὴ καὶ
10. 35. ἐπετέτραπτο
10. 41. μὴ βουλεύεο ἐς
10. 43. τὸν σύλλογον τόνδε
10. 43. αὐτὶς τε ὅταν
10. 47. et 49. ἦσσαν
12. 10. Πέρσας στρατὸν;
13. 2, 3. συναλίσας τοὺς καὶ
πρότερον
13. 11. μεταδεδογμένῳ
14. 7. ἐξ αὐτίων ἀνασχέ-
σει.
15. 14. ὁμοίως ὡς καὶ
16. 38. ἐπιφοιτήσῃ τοῦτο μα-
θητέον
16. 41, 42. ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ
17. 4. ἐζόμενος ἐς
17. 7. εἶπε, Ἄρα σὺ δὴ κεί-
νος ἦς ὁ
18. 1. τὸν ὄνειρον
18. 7. ἦσόνων
18. 19. ἐκ σέο
18. 21. ἐνδεήσῃ
18. 21. τουτέων λεχθέντων
23. 3. ἐγένετο

cap. lin.

25. 2. παρὲσκέυάζετο
26. 8. οὐδὲ ἀρχὴν
28. 12. δέ μοι ἀπὸ
29. 7. ἐξείνισας
32. 6. τῶνδε δὲ εἵνεκα
32. 7. ἔπεμψαν Δαρείῳ πῆμ-
ψαντι
33. 10. προσδιεπασσάλευσαν
33. 11. ἀθήμεισα
35. 11. ἰόντι καὶ δολιρῷ
36. 10. εἵνεκα τῶν
36. 19. μὲν ἦν αὐτῇ,
37. 5. ἀγγέλλετο,
37. 12. οἱ δὲ ἔφασαν
38. 6, 7. χρήσειν
38. 13. στρατῆς τὸν
39. 13. ἐτράπεο
39. 20. ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῆς ἑδοῦ,
τὸ δ', ἐπ'
40. 19. παρεβέβηκας
41. 10. συνέκληρον
41. 15. διέλειπε καὶ
44. 7. γενομένην
46. 4. οὗτος ὦ νῆρ
47. 4. κακῶν μεμνώμεθα,
49. 17. προβαίνεις
50. 9. ἀποδέξῃς
50. 27. φορβὴν φερόμεθα πα-
ρευόμενοι
51. 6. πλὴν Ἀθηναίων
52. 12. οὕτω δὲ μηδὲ
53. 4. χρήζων
53. 9. τῶνδε δὲ εἵνεκα
54. 1. παρὲσκέυάζοντο
54. 11. ξίφος, τὸ ἀκινάκην
57. 4. τῇδε ἐγένετο
57. 9. περὶ ἰωῦτοῦ
59. 7. καὶ ἐξαριθμήσας
59. 13. τοπαλαιὸν
62. 7. αὐτοὶ περὶ
64. 5. ὅξυ ἀπιγμένους
64. 6. ἐνεδεδύκεσαν
64. 7. καὶ ἀξίνας σαγάρεις
69. 5. οἵσους μικρούς
69. 12. Ἀρσάνης ὁ Δαρείου
69. 15. ἦρχε Ἀρσάνης.
71. 1. σκυτίνην ἔσαν
72. 10. Βρύης ὁ Δαρείου
74. 2. Μήονες
76. 2. δύο λυκεργίας
77. 1. Μήονες
79. 5. ὠμοβοῖνας μικράς,
79. 8. ὠπλισμένοι
85. 4. τῆς Περσικῆς τε καὶ
86. 7, 8. αὐτῶς Κάσπιοι
86. 9. αὐτὴν, ἣν καὶ
87. 2. ἱππεύει
87. 4. ἱππεὺς ἐπιτετάχατο
87. 5. ἔσχατοι ἐτετάχατο
88. 3. κατελέλειπτο
88. 4. περιέπεισε ἀνιδέλητον.

cap. lin.
 89. 9. οἰκίουνσι τὸ παρὰ
 89. 15. καὶ τύχους
 91. 4. ὠμοβοῖης
 91. 4. εἰρινεοῦς
 95. 10. λοιποὶ ἐκ τοῦ
 98. 2. ἔσαν ὄνομα.
 99. 7. εὐούσης ἀναγκαίης.
 99. 12. νέας ἐνδοξοτάτας
 100. 1. ἠρίθμησέ τε
 100. 10. ὁμοίως ὥς καὶ
 101. 4. ἡδύ τι ἐστὶ
 101. 7. λόγους ἀπικνεομένων,
 101. 10. ὥς δοκέω ἐγὼ,
 101. 17. χρῆσθαι ἐκέλευε,
 102. 2. διαχρήσασθαι
 102. 7. διαχρεωμένη
 102. 8. πάντας Ἑλληνας
 103. 4. μοι, σὺ φῆς
 103. 5. ὧν ἐδελήσαιο
 103. 19. περὶ ἕνα
 103. 25. ἐλευθέριον,
 104. 7. πατρῶα
 104. 12. ἐκὼν γε εἶναι
 104. 19. δεσπότης, νόμος,
 112. 3. τῶν καὶ ἐνὶ
 113. 8. ἐκδιδόντα ἐς
 113. 10. ἐκαλλιερζόντο
 114. 9, 10. ἐπτα ἰόντων ἐπι-
 φανέων Περσέων παῖ-
 δας ὑπὲρ ἐωυτῆς
 122. 4. Ἀσσά τε
 123. 2. Καναστραῖον ἄκρην
 123. 16. στρατῶ πλόος,
 123. 21. Ἰχναί τε
 128. 3. μεγάθει τε ὑπερμή-
 κεια
 128. 10. ἐσθᾶς ἐς
 128. 11. ὅπως τοι
 129. 2. συγκεκλημένην πάντο-
 ρειν
 129. 5. ἀποκλήει
 129. 22. ἦσσαν ἢ
 129. 27. καὶ ἐκεῖνο
 129. 28. ποιῆσαι. ἔργον γὰρ ἐ-
 σι σεισμοῦ, ὥς ἐμοὶ
 φαίνεται, ἢ διάσασις
 130. 13. ἔξω τῶν οὐρέων
 131. 4. Περραιοῦς.
 132. 2. Περραιοί,
 133. 1, 2. ἀπέπεμψε Πέρσης
 133. 4. οἱ δ' ἐς φρέατα
 133. 10. ἐδηώθη
 134. 3, 4. καὶ ἀπόγονοι, Ταλ-
 θυσιάδαι
 134. 5. δίδονται.
 134. 14. ποιήν τισαι
 134. 14. Ξέρξη τῷ Δαρείου
 135. 6. εἰσία. ξεινίζων
 135. 7. εἴρετο τάδε.
 136. 7. ἀπειμαχέσαντο ταύτῃ
 137. 3. τοῦ παραυτίκα

cap. lin.
 137. 10. πρὸς βασιλῆα
 139. 3. τῇ γέ μοι
 139. 13. στρατοῦ τοῦ βαρβά-
 ρου
 139. 23. τὰ ληθές.
 141. 5. ἱκετηρίην
 141. 11. ταῦτα λέγουσι
 141. 20. Μὴ δὲ σύ γ'
 142. 2. ἀπαλλάσσαντο,
 142. 8. τῶν Ἀθηναίων
 143. 5. εἰρημένον ἰόν πως, οὐκ
 145. 1, 2. τὰ ὑτὸ τῶν περὶ τὴν
 Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν
 τὰ ἀμείνω
 145. 14. γένοιτο
 145. 16. πᾶσι τοῖσι Ἑλλησι.
 146. 7. κατεκέκριτο
 146. 14. ἐπὶ δὲ ταῦτα
 149. 6. ἀνδρεωδέως
 149. 6. μηδὲ
 151. 4. Μεμνονείοισι
 153. 4. οἰκῆτωρ ὁ ἐν Γέλῃ
 154. 7. Παταϊκοῦ, ὅς ἦν δο-
 ρυφόρος
 156. 1. μὲν ἐπικρατείων
 156. 4. ἔσαν ἅπαντα
 156. 5. καὶ ἔβλασαν.
 157. 5. βάρβαρον. τὸν γὰρ
 ἐπλέοντα ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα πάντως κου πυν-
 θάναι,
 158. 9. ἐπαυρήσεις
 159. 3, 4. ἀπαραιρεῖσθαι
 160. 15. ἐστὶ ἀρέσκεσθαι, ἢ
 161. 5. πέμψης
 161. 18. συγχωρήσωμεν
 162. 3. ἐπιέντες ἔχειν
 164. 15. Σικελίην, ἀπὸ πάντα
 τὰ
 165. 8. Σαρδόνων,
 167. 6. ἐκαλλιερζέτο
 167. 11. ἐτέρω, ὥς Καρχηδόνιοι,
 τοῦτο
 168. 5. ὑπέσχοντο
 168. 17. ἐποιέουν
 168. 17. Πέρσῃ τοιαύδε·
 168. 22. τοι ἐναντιοῦσθαι
 170. 2. Μίνεω
 170. 4. Θεοῦ σφι
 170. 16. οἰκῆσαι
 170. 24. κατελείλειπτο οὗτος. ὅς-
 περ
 171. 5. μετὰ Μίνεω
 171. 7. Μενέλεω.
 172. 17. οὐδαμᾶ
 173. 8. Οὐλύμπου τοῦ οὐρεος
 173. 18. στρατοῦ ἐπλέοντος·
 173. 23. καὶ ἄλλην εἰούσαν
 174. 2. στρατῇ
 174. 5. οὐδέ τι
 176. 5. Ἀρτεμίσιον δέκεται

cap. lin.
 178. 11. ἐν Θυίῃς
 178. 14. μὲν δὴ κατὰ
 180. 2. Πρηξίνος
 180. 4. τῆς πρῶρης
 180. 6. τοῦνομα
 181. 9. σμύρνησί τε
 184. 3. τηνικαῦτα, ὥς ἐγὼ
 184. 3, 4. συμβαλεόμενος εὐ-
 ρίσκω, τῶν μὲν ἐκ
 184. 11. ὁμιλος γίνεται
 184. 14. ὅτι πλεόν
 184. 16. μοι ἐρρήθη,
 184. 17. ἦδη ὧν ἄνδρες ἂν εἶεν
 ἐν
 184. 29. μὲν τὸ ἐξ
 185. 8, 9. Ἑορδοί, Βοττιαῖοι
 187. 8. ποταμῶν ἐνίων, ἀλλὰ
 187. 15. ποταμῶν
 188. 13. μὲν οὖν αὐξόμενον
 188. 20. ἦν τε τοῦ
 189. 9. ἐθύοντό τε
 192. 3. ὁ χειμῶν ὁ πρῶτος
 194. 8. δικασέων· ὁ Σανδώκης
 195. 5, 6. περιγυνομένη
 196. 1. ναυτικὸς ὁ τῶν
 197. 11. ὥς τι πρὸς
 197. 14. ἀλίσκωνται, ἐξέλλον-
 το ἐς τὸ
 198. 6. χῶρον οὐρεα
 198. 7. περικλήει
 198. 9, 10. ἦν Σπερχεῖος πο-
 ταμὸς
 199. 5, 6. περικλήει
 203. 5. πᾶσαν εἰσι
 206. 6. τάχος βοηθεῖν
 207. 6, 7. περισπερχεόντων τῇ
 γνώμῃ
 209. 2. παρασκευάζονται
 209. 19. βασιλῆην τε καὶ καλ-
 λίστην πόλιν τῶν ἐν
 209. 21, 22. λεγόμενα, καὶ διέ-
 τερα
 209. 22, 23. ἰόντες, τῇ ἐωυτ.
 στρατ. μαχέσονται.
 212. 8. ἐν μίρει
 213. 1. ὅ, τι χρήσαιτο
 213. 14. οὐδὲν ἦσσαν.
 214. 13. οὐρος· καὶ κατὰ
 219. 3, 4. θάνατον· ἐπεὶ δὲ καὶ
 αὐτόμολοι ἔσαν
 220. 10. ἐκίχρηστο
 220. 14. ἔξαμ. ἔχοντα χρᾶ,
 220. 17. ἄστυ ἐρικυδὲς
 223. 1. ἡλίου ἀνατείλαντος
 223. 9. εὐρύταταν
 223. 20. ἀπειδείκνυντο
 224. 2. τοῖσι πλείοσι
 224. 4. Πέρσης, Λεωνίδης
 224. 6. ὀνομαστοί, πολλοὶ δὲ
 καὶ ἐκ ὀνομαστοῖ Σπάρ-
 τητέων,

cap. lin.

224. 15. ὡς μούνης
 225. 2. μαχόμενοι ὑπὲρ
 225. 4, 5. Ἑλλ. ὑπεριζήσαν,
 226. 6. ἀποκρύπτουσι
 228. 2. ἢ ὑπὸ
 233. 13. ἠσύχησαν
 234. 11. μάλιστα καὶ οὗτοι
 238. 8. παρηγόμησε

LIB. VIII.

2. 2. καὶ ὡς τὸ πλῆθος
 4. 1. οἱ καὶ ἐπ'
 5. 5. Κορίνθιος στρατηγός,
 6. 9. εὐφρόνη καταλαμβάνη,
 7. 3. μὴ ὀφείησαν
 7. 4. καὶ περὶ Γεραιδόν,
 7. 13. τὸν ἀριθμόν.
 10. 15. λάμπηται.
 11. 2. γινόμενοι,
 12. 10. ναυμαχίῃ καρτερή
 12. 12. τοιαύτη νύξ
 18. 7. δὴ ἐβούλευον ἔσω
 20. 7. βαρβαρόφωνον
 22. 17. ἔγραφε,
 23. 1. μὲν ταῦτα
 23. 7. ἅμ' ἡλίῳ
 23. 8. στρατιὴν ἐπέπλει
 23. 11. τῶν Ἰσθμίων,
 23. 11. Ἑλλοπίνης
 26. 11. δειλίην ὥφλει
 26. 14. μαχησομένους
 30. 4. ἔχθος τῶν Θεσσαλῶν
 33. 2. ἐδήουν
 33. 3. Χαράδραν,
 33. 8. δέ τι καὶ τότε
 35. 9. δ' ἐπίσχεατο
 36. 4. εἴ τί σφρα
 38. 7. φύσιν ἔχοντας,
 40. 3. τῶνδε δὲ εἵνεκα
 40. 11. τειχέοντας ἐς τὴν Πε-
 λοπόννησον,
 40. 12, 13. φυλακῇ, τᾶλλα δὲ
 ἀπέναι.
 41. 7. τοῦδε εἵνεκα
 41. 9. ἐνδιαίτασθαι
 41. 9, 10. ταῦτα, καὶ δὴ ὡς
 42. 9. γένεος τοῦ
 44. 4. τοιόνδε πρῆγμα.
 44. 11. ἐκλήθησαν
 44. 11. ἐκδεξαμένου Ἑρεχθῆος
 45. 2. παρείχοντο τὸ καὶ
 46. 12. ὧλλοι
 50. 8. ἐδήουν.
 51. 4, 5. μῆσι ἐγένοντο
 52. 7. φρήγματος
 52. 11. ὁλοτρόχους
 56. 1. ἐξηγγέλθη
 56. 3. ὡς ἔνιοι
 68. 6. παρριζόμενός οἱ
 50. 3. μὲν ἔτι οὐδὲν

cap. lin.

60. 36. μὴ οἰκότα δὲ
 65. 16. ἀπ' Ἑλευσίνος
 65. 22. καὶ τῇ κόρῃ
 65. 29. ἀνδράπων οὐδείς.
 66. 12. Μηλιάς, καὶ Δω-
 ριάς,
 66. 16. τὰν ἐπεμνήσθημεν
 66. 16. δὴ προσέβαινε
 67. 3. πόλεμον τῇ ἀποθήσει-
 ται
 67. 11. ὧλλοι.
 68. 3. δὴ ὧλλοι κατὰ
 68. 8. τὴν δὲ ἐοῦσαν
 68. 11. ποίεο.
 68. 12. τοσοῦτόν εἰσι
 68. 17. ὡς ἐκείνους ἔπρεπε.
 68. 28. ἀτρεμίσιν
 73. 2. ἴδρυται· νῦν τε καὶ
 74. 3. ἦδη δρόμου
 75. 27. ὁμοφρονέουσι, οὔτε ἀν-
 τιστήσονται
 76. 4. ἀπεβιάσαντο
 76. 9. et 13. εἵνεκα
 76. 15. πόρῳ ναυμαχίης
 83. 6. τοῖσι ἥσσοσι
 84. 3. ὦ ελον
 85. 9, 10. τοῦδε εἵνεκα
 87. 21. τὴν νῆρα τῆς Ἀρτ.
 92. 5. Ἰσθένου
 95. 2. ἐμνήσθην ὡς
 96. 14. ἐρετμοῖσι φρίζουσι.
 97. 5. κινδυνεύση,
 97. 11. ἠπίσχεατο
 98. 4. ἂν ἡμερέων
 98. 6. ἐκάστην, ἵπποι τε καὶ
 ἀνῆρ
 98. 7. νύξ ἔργει
 98. 11. κατ' ἄλλον
 99. 8. ἐν αἰτίῃ
 100. 21. ταῦτα ποίεε.
 100. 22. ἀπάγειν τὴν
 100. 25. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι
 101. 15, 16. αὐτὸν δὲ με
 103. 2. αὐτὸς ἐπενόεε.
 104. 3. τοῖσι Πηδασέοις τού-
 τοις
 106. 1. ὄρμα ὁ βασιλεὺς
 106. 9. ἀγαθὰ ποιήσειεν,
 106. 20. ὠνείδιζε,
 107. 2, 3. ἐκέλευέ μιν
 107. 5. ἐς τοσοῦτον
 107. 9. βασιλεῖ.
 107. 11. ἠπίεργου ταύτης, ἔδοξάν
 τε
 108. 14. σφεῖς κακῶν
 108. 26. ἐς δ' ἔλθοι
 109. 20. καταμείναντας,
 110. 1. Θεμισοκλῆς ταῦτα
 μὲν
 110. 7. ἐπίστευσε
 111. 3. μήτε πλώειν

cap. lin.

111. 4. περικατέατο,
 111. 12. ἐς ταμέγισα
 112. 6, 7. λέγων ταῦτα,
 112. 13. Καρυσίοις οὐδὲν,
 112. 15. ἔφυγον τὸ
 112. 17. λάθρη
 113. 13. καὶ τὴν ἄλλην ἵππον
 113. 13, 14. ἐκ δὲ τῶν συμμά-
 χων
 115. 12. ὁδὸν ἔφθειρε.
 117. 6. σιτία πλέω
 118. 5. Ὑδάρνει
 118. 18. ἐκπηδρῶν ἐς
 119. 6. μὲν ἐπὶ τοῦ
 121. 11. ἐσήκεε δὲ
 123. 4. διένεμον τὰς
 125. 6. ἔχοι τὰ
 125. 11. ἐς τοσοῦτον
 128. 6. ὅπως βιβλίον
 128. 9. τὸ βιβλίον
 128. 16. et 18. τὸ βιβλίον
 129. 4. παρίεσαν
 129. 5. διωδοιπορήκεσαν,
 130. 11, 12. ἐπήναγκαζε οὐδείς
 130. 10. ἐδόκεον πολλῶ
 130. 20. εἴ τε δυνάιατο
 132. 16. ἠπίσχεατο
 132. 17. δὲ τοιούτῳ,
 133. 5. χρησάμενον
 135. 8. ἐπεσθαι δὲ οἱ
 135. 10. τε τὴν πρὸ μάντιν
 136. 14. ἠπίσχεατο.
 137. 6. ἐνθαῦτα καὶ ἐδήτευσεν
 137. 9. ἔσαν γὰρ τοπάλαι
 137. 25. τάδε, “ Ὡς δὲ δεκόμε-
 θα
 140. 3. ἀγγελίῃ ἤκε
 140. 11. ὑμέτερον αἴτιον
 140. 27. προσχρήζω
 142. 11. τουτέων ἀπάντων αἰ-
 τίους
 143. 4. δὲ τοῦτό γε
 143. 4, 5. ἐλευθερίην σκεπτό-
 μενοι, ἀμυνέμεθα
 144. 32. ἡμέας καιρὸς ἐστὶ

LIB. IX.

2. 9. Εἰ δὲ ποιήσεαι
 2. 10. κείνων ἰσχυρὰ βουλευ-
 ματα.
 3. 2. δεινὸς ἐνέσχετο
 4. 7. ἐούσης τῆς
 4. 8. ἐούσης ὑπ'
 5. 3. ὡς ἐδόκεε
 5. 14. ἤσαν
 6. 8. τε ἐπεμπον
 7. 1. ὠρταζόν τε
 7. 4. καὶ ἦδη ἐπάλλεες
 7. 19. ἀπίδδον νέμεται

cap. lin.

7. 26. ἡμῖν τὸν Πέρσην
8. 3. τοῦτο καὶ ἐπὶ
9. 5. μέγιστον ξείνων,
9. 6. ἔλεγε, "Ἄρα σφί τά-
δε οὕτω
10. 6. μὲν ἡ ἡγεμονίη
13. 11. ἐξέλαυνε τῶνδε
14. 4. ἐβουλεύετο, θέλων, ἐ-
κως
16. 1. Τάδε δὲ ἦδη
16. 17. ταῦτα ἅμα τε τὸν
17. 5. γὰρ δὴ σφόδρα καὶ
18. 2. ἐπεὶ σφείας
18. 18. ἐς τοσοῦτον
19. 13. φρασθέντες δὲ τοῦτο,
21. 11. πέμψητε
22. 5. ἐγένετο ἐπὶ τῆς
22. 7. ἴσται ὁρθός,
22. 13. ἐνεδεδύκει.
22. 19. τὸ γινόμενον
22. 22. τὸν νεκρὸν
23. 3. ἐπεσώθησε,
23. 9. προσάπλωσαν
25. 3. ἐδάρρησάν τε πολλῶν
25. 6. τῶνδε εἵνεκα κ. τ.
26. 15. συμβαλόντα
26. 19. ὄρκιον ἐπὶ
26. 24. πατρῶα
27. 7. πατρῶόν ἐστι,
27. 7. εἶναι μᾶλλον ἢ
27. 9. Ἰσθμῶ, τοῦτο μὲν, τέ-
τους
28. 23, 24. τουτέων δὲ Χαλκι-
δίης
32. 15. ἐπεικάσαι ἐς, ἐς
33. 17. τῶν πολεμίων.
33. 20. ποιήσει ταῦτα,
34. 3. αἰτιέμενος.
37. 12. αὐτίκα δὲ
37. 15. ὥς φυλασσόμενος
38. 1. Ὁ μέντοι θάνατος
41. 18. μὲν ἡ αὐτὴ
42. 19. ἐσήμαινε
44. 11. ἡκοι ἐπ' Ἰππου
45. 21. οὕτω ἔργον παράβολον
45. 23. ὑμῖν ἐξαίφνης οἱ
46. 18. ἀλλὰ ἀρρωδέομεν
48. 22. οἶδ' ὧν
48. 23. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκίει,
49. 2. ὑπεκρίνατο,
49. 7. καὶ τοξεύοντες,
50. 7. ὁπείωνες,
51. 2. συμβολὴν ποιούμενοι,

cap. lin.

51. 4. Γαργαφίης, ἐς τὴν ἰ-
στρατοπ.
51. 21. τοὺς ὁπείωνας
53. 6. ταξιηρχέων
55. 5. Λακεδαιμονίους,
55. 15. ἔχρηζέ τε
58. 16. καὶ συνηδίαται
61. 11. ἐπιπτον δὲ
61. 17. χρήζοντα
62. 7. κοτὲ ἐγίνετο,
62. 8. ἐγίνετο ἡ μάχη
62. 13. τοῖσι ἐναντίοις
63. 5. οἶδε ἂ. κ. ἂ. κοτέεα-
λον
64. 3. ἐπετελέετο,
65. 11. ἐπὶ τοσοῦτον
66. 2. λιπομένου
68. 2. ἤρτητο ἐκ
68. 4. ἰώρων. οὕτω
68. 9. διώκοντες καὶ φον.
70. 8. οἶδ' ἡμύνοντο,
70. 12. καὶ ἤρειπον,
71. 7. προσήνειχθησαν,
71. 15. ἐκλείποντα
73. 2. ἐκ δήμου
73. 8. λέγουσι καὶ τοὺς
73. 17, 18. Δεκελῆς ἀπέχι-
σθαι.
74. 11. ἐφόρει ἄγκυραν,
76. 6. καὶ ἀμφίπολοι,
76. 43. Σπάρτης, λῦσαί με
76. 91. καὶ εἰ θυγάτηρ
76. 92. ταῦτα δὲ εἶπας,
79. 10. ἀποχρᾶ δέ μοι,
79. 12. ψυχῇσί τε τῶνδε
80. 3. ἐκέλευε τοὺς
80. 12. ἐγίνετο οὐδεὶς.
82. 5. κατεσκευασμένην,
82. 7. ταυτὰ καθὼς Μαρδ.
82. 19. ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων
ἡγεμόνος τὴν ἀφρ.
82. 20. οἰζυρὴν
84. 1. Ἐπεὶ τε δὲ Μαρ.
84. 2. ἐπὶ στυ
85. 3, 4. τοὺς ἱρέας ἔθαψαν,
85. 6. ἔσαν οἱ ἱερεῖς,
85. 15. εἵνεκα ἀνδράπων.
87. 6. χρήζοντες,
87. 9. οὐ δὴ μούνοι
89. 2. ἐγίνετο.
89. 6. εἰ ἐθέλοι
89. 15. οὗτος κατὰ
89. 25. αὐτὸς μὲν οὕτω

cap. lin.

90. 3. Δήλῳ ἱκατέατο
91. 5. ἄρμητο
91. 9. ἡ μὲν Σαμίους
93. 1. Τούτου τὸν πατέρα
93. 11. κατακοιμήσαντος
93. 16. ἀλλ' ὥς
93. 18. κατακοιμήσαντα,
96. 3. πρὸς Καλαμίσοις,
97. 3. Ἐλευσινίης ἱερὸν,
98. 3. ἐκπεφυγόντων. ἀπε-
ρίη
98. 7. καὶ ἄλλα
98. 14. Ἰωνες, οἱ ὑμέων
98. 19. μὴ ἀκούσας
98. 20. τοῦ ἀκούσαντος.
98. 23. ἡ ἔπειτα ἀνεειχθέντα
99. 13. τὰς ἐς κορυφὰς
102. 10. γένοιτο τὸ ἔργον,
102. 19. οὔτε τι πρὸς
103. 5. στρατηγὸς Περίλεος.
104. 6. τούτου γε εἵνεκα,
104. 6. παρεόντες τῷ στρατε-
πιδῶ
104. 7. πᾶν τούναντίον
107. 2. ἄκρα τῆς Μυκάλης
108. 1. ἄρα, ἦρα τῆς
108. 4. προσεφέρετο, προμη-
θεύμενος
108. 6. εἰ τε γὰρ
109. 12. ἐγένετο, οὐ
110. 7. ἐνιαυτοῦ, ἡμέρη
110. 10. μούνον ὁ βασιλεὺς,
110. 12. χρήζει τοῦ
111. 2. χρήζοντα,
111. 16. αὕτη τέ μοι
111. 22. ἥσσαν,
111. 28. δὴ κου με
112. 4. τοὺς τε μαζοὺς
114. 2. Λεκτὸν ἄρμιον,
114. 5. ἔνεκα ἐς
114. 10. Ἀβύδου διαβάντες ἐς
116. 5. Ἐλαιούντος ὑφελόμε-
νος. ἐν γὰρ
116. 24, 25. Ἐλλήνας ἀφύκτως
δέ πως
117. 2. καὶ ἡσχαλον οἱ
119. 1. ἐκφεύγοντα
119. 8. ἦγον ἐς Σησόιν
120. 3. καὶ ἔσπαιρον,
120. 10. ἀδικέοντα τίνισθαι.
120. 15. ταῦτα ὑποσχόμενος
τὸν
122. 14. αὐτοῖσι παρένι

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ἩΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ex ms. codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti.

ἈΝΕΛΗ· χρήση.

Ἀναξυρίδας· τὰ βαθία καὶ βασιλικὰ τῇ ὑπο-
δημάτων.

Αὐλός· εἶδος ἀκολάστου ὀρχήματος.

Ἀνακῶς· ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς.

Ἀβρόν· καλόν, αὐθαδές, τρυφερόν.

Ἀναισιμοῦν· δαπανᾶν, ἀναλίσκειν.

Ἀνέγνωσεν· ἀνέπεισεν, ἐδίδασκεν.

Ἀντίζον· τὸ ἐναντιούμενον.

Ἀλεξιμένους· ἀμυνομένους.

Ἀρδīs· φαρέτρα· καὶ τὸ βέλος.

Ἀπίσας· ἱκανώσας.

Ἀ· Ἀφιδίαις· ἀλύσεις· οἱ δὲ, ψέλλια.

Ἀποφρὴν· τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν
δούλων τοῖς δεσπόταις.

Ἀποτιμοτέρους· ἀτίμους.

Ἀπειματάϊσιν· ἐμώρανεν.

Ἀπηλικέστερον· πρεσβύτερον.

Ἀμύσσειν· σπαράσσειν, ἐλκοῦν, ξέειν.

Ἀνδρόσφιγγα· σύνδετον ἄνθρωπος καὶ σφίγξ
δημιούργημα.

Ἀτιμωρητί· ἤγουν καταφρονήσας.

Ἀνδρόγυνος· ἐρμαφρόδιτος.

Ἀμβολάδην· κατ' ὑπερβολήν.

Αἰγίς· ἦν λίβυες φοροῦσι δοράν.

Ἀνδέρικας· τοὺς καυλοὺς τῶν ἀσφοδέλων.

Ἀγηλατέειν· διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν,
ὑβρίζειν.

Ἀ· Ἀχαιρεσίη· τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς
ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιῆ-
σθαι.

Ἀφλαστον· τὸ ἄκρον τῆς πρῦμνης.

Ἀρθμία· φιλία.

Αἰωρηθέντες· μετεωρισθέντες.

Ἀναιρεόμενον· τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον.

Ἀκανθοπλήξ· ὁ πηλοσόμενος.

Ἀβιος· ὁ πολύβιος· ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Βυσσός· βυθός.

Βάρις· ναῦς.

Βουπόρους· ὄβελοὺς μεγάλους.

Βαλανάγρα· κλείς.

Γαυλός· πλοῖον Φοινίκιον. καὶ φρέατος ἀντλη-
τήριον, καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον.

Γεωπειῖναι· οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἄποροι.

Γνωσιμαχεῖν· τὸ γινῶναι τὴν αὐτοῦ ἀσθένειαν
καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἰσχύν.

Γοργύρη· δεσμοπήριον ὑπόγειον.

Γυμνοπαιδία· ἐορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ
χοροὺς ἱστᾶσι.

Δημόεργοι· εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες.

Διδύραμβος· ὕμνος εἰς Διόνυσον.

Διασφᾶγες· αἱ διεσῶσαι πέτραι.

Διφροφορευμένοις· φορέοις φορουμένους.

ἄ scr. ἀμφιδ. ii. 69.
ἄρχαιρεσίη, vi. 58.

ḃ scr. ἀποφρὴν, ii. 109.

Ḅ f. σπαράσσειν, iii. 108.

ḁ scr.

*Εγχεῖν· ἐμπιστεῖν, προσπιλάσαι.

*Εσηδίσαντες· ὑλίσσαντες.

*Ενηθητήρια· ἐνευωχητήρια.

*Ελόχισιν· εἰς λόχους κατέταξεν.

Εὐλείων· σκολήκων.

*Επιφορήματα· τραγήματα.

*Επίλαμπος· καταφανής.

*Επάϊτος· φανερός.

*Επιπλα· ἡ μὴ βεβαία κτῆσις, ἀλλ' ἐπιπό-
λαιος. ἐπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν εὐ-
μάτων.

Εὐτυχτα· ῥαδίως εἰργασμένα.

*Εννώσας· ἐννοήσας.

Εὐμάρεια· ἡσυχία, εὐκολία.

*Εμβολος· χάλκωμα περιτιθέμενον περὶ τὴν
πρώραν ταῖς ναυσίν.

*Ενάρεις· οἱ ὀπλῖται.

*Εφειδρον· ἐπίκληρον.

*Επίσιον· ἔποικον, κατάλυμα.

*Εκνιζεν· ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας.

*Εναγίζειν· χοὰς ἐπιφέρειν τοῖς κατοικομέ-
νοις.

*Εδάλιοι· ὑποσώμασι νηός.

*Εκύρησεν· ἔτυχεν.

*Επικάρσιον· πλάγιον.

*Επισρεφέως· ἐπιμελῶς.

*Ελῶν· ἐλάσας.

*Επαμνησάμενος· ἀνακινήσας.

*Ενωμοτία· τάξις παρὰ ποῖς Ἀττικοῖς.

*Ερμῖς· ὁ κλινόπους.

*Ελυτρον· σκέπη, δέρμα.

Εἰρήν· παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ
ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ
δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικ-
ζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις. τῷ πέμ-
πτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει
δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ἰδ' ἑξ-
αχρὶ καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ τὸ μελείρην,
ὥσπερ πυθμὴν ἀπύθμην, αὐχὴν ὑψαύ-
χην.

Επίδοξα· ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα.

Εὐεσθή· ἡ εὐημερία, εὐετερία· ἡ καλλίστη τῶν
ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ

γράφει.

† Εἰρά· μήτρα, ζώνη.

Ζύγαις· καδέδραις.

Ζώνη· πορφυροῦν ἔνδυμα.

Ζάκορος· νεώκορος, ἱερεύς.

*Ημεκτέων· δυσφορῶν.

*Ηεηδόν· μετ' ἰσχύος, μετ' ἀκολασίας, ὀρχη-
δόν.

*Ηλυσιν· ἔφοδον, πορείαν.

*Ιλη· τάξις ἱππικὴ, συστροφή.

*Ιθαγενεῖς· οἱ γνήσιοι παῖδες.

*Ισία· δεῖπνα.

*Ιακχάζουσι· λέγουσι, φλυαροῦσι.

Κνάφος· ἄκανθα ἔλκουσα ἱμάτια.

Κατατέλεα· τὰ ἀναλώματα, καὶ συνέδρια.

Κνυζημάτων· γοερῶν ἀποφθεγμάτων.

Κορύνη· ξύλον ἐπικαμπές.

Κρέζ· ὄρνεον δυσσοιάνισον τοῖς γαμοῦσι.

Κάπτοντες· ἀποδεχόμενοι.

Καινοῦν· τὸ χεῖσθαι λόγῳ καινῷ.

Κομιδή· ἀνάσσεις, ἐπιμέλεια.

Κέρκουρος· νεὼς εἶδος.

Κληρούχους· γεωργοὺς.

Κρησφύγετον· καταφυγὴν, ὀχύρωμα.

Καταγινέων· καταλύων.

Καλλιερεῖσθαι· θύειν.

Κυματώγη· ὑπαγωγή, αἰγιαλός.

Κυρβασίας· τιάρας.

Λεύκη· πάθος περὶ ὅλον τὸ σῶμα.

Λαῦραι· ῥύμαι, ἀμφόδια.

Λίνον· λύρας χορδὴ, ἡ ᾧδῆς ὄνομα.

Λάξιν· λῆξιν, μερισμὸν, κλῆρον.

Λάσθη· αἰσχύνη.

Μετιξέτεροι· τινές.

Μύδρον· σίδηρον ἄργον.

Μελεδωνοί· φροντισαί.

Μυχοί· καταδύσεις.

* scr. ἰδωλίοι, i. 24.

† Scribendum puto ζιερά et refero ad ζ. vide vii. 69, et 75.

Νεοχμῶσαι· νεωστὶ κινήσαι.

Ναυλόχιον· λιμένα.

Ξενίην συνεθήκατο· ὡς ξενίην ἐδωρήσατο.

Ὁρθιος νόμος· τρόπος μελωδίας.

Οὔρον· ὄροθυσία.

Ὁχανα ἀσπίδων· πόρπακες καὶ δεσμοί.

Οὐ καταπροΐζεσθαι· προῖκα ποιῆσαι.

Ὁργίσας· μαλάζας.

Οἰσύπη· ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια.

Οὐκ ἰκνεομένως· οὐ προσηκόντως.

Ονος· τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολὺ-
πουν καὶ συσσεφόμενον.

Ορχηδόν· ἡβηδόν.

Πηκτίς· ὄργανον, ψαλτήριον.

Πεσσοί· ψῆφοι.

Πρυτανεῖον· δεσμοδέτιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ
σίτου θήκη.

Πρόχυσις· τὸ ἀποσπεῖσαι.

Πρόπολος· νεωκός. μετὰ τοῦ σ, ὁ δοῦλος.

Πάταικοι· θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις
ἰδρυμένοι.

Παλάδας· τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα, κυρίως
δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις.

Περιφορητά· ἄκτά.

Πρόξενοι· προσάται.

Πολέμαρχος· ἄρχων τῶν ξένων.

Πρόκα· εὐθύς.

Ῥηπίς· πλέγμα.

Ῥηχίης· φραγμοῦ, ἡ δέσμη τῶν φραγμῶν.

Ῥήχος· φραγμός.

Σπέρχθεις· ταραχθείς.

Σκευή· ὅπλισις καὶ σολή.

Συμφήσας· συντρίψας.

Σαγάρεις· πελέκεις.

Σχοινοτενές· μακρόν.

Συρματίζειν· καθαίρειν πόματι τῷ ἐκ ζειῶν
καὶ ὕδατος.

Σπαδίξας· ἐκδείρας. Σπαδίξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης

πρινίνης. οἱ δὲ, φοίνικες ῥάβδον. Σπά-
δακες δὲ καὶ οἱ κύνες. καὶ σπαδίξ, ὄργα-
νόν τι κιθαριστικόν.

Συρμαία· βρῶμα διὰ σέματος καὶ μέλιτος, ἢ
λάχανον σελίνω ἑοικός.

Σκυτάλαις· ῥάβδοις.

Σῶτρα· σωτήρια, λύτρα.

Σώχουσι· τρίβουσι.

Σχοίνου συμβολεῖς· οἱ ψιαδοπλόκοι.

Στρόφος· τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐρεοῦν.

Σταθμός· ὁδοῦ μέτρον, κατάλυμα.

Σινάμωρον· κακόςχολον.

Σαυρωτήρ. ξυστὸν, δόρυ. ἢ εὐραξ ὃν ἔνιοι κα-
λοῦσιν οὐρίαχον.

Τριηκάδας· δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμοὺς
ἀνδρῶν λ'.

Ταρσοὶ καλάμων· πρασιὰ ἐν ἣ ἐξήραινον τὴν
πλίνθον.

Τριφάσιοι· τρίφωνοι, τριπλάσιοι.

ε Τόρνιον· τὸ τρεῖς, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό.

Τέμπεα· τὰ σενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδεσμοι
τόποι.

Ταινίαν· διάδημα.

Ταρσός· ἡ τῶν ὀρνίθων πτέρωσις.

Φαρμάκοις· βαφαῖς.

Φάλαρα· τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσμα-
τα.

Φάρσος· τρύφος, κλᾶσμα.

Φρενέρης· σάφρων.

Φριμάξασθαι· φρυάξασθαι, φουῆσαι.

Φόρμος· πλέγμα, ὁ κόφινος.

Φυλάξαντες· ἐπιτηρήσαντες.

Φερέγγυος· βεβαιωτής.

Χρήματος· πράγματος.

Χοιράδες· πέτραι λεῖλαι ἐν θαλάσῃ.

Χορδεύων· τέμνων.

Ῥήνες· κωνόπια τὰ ἐν ταῖς ὀλύνθοις τοῖς
ἔρσισι.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

INITIUM HISTORIÆ HERODOTI.

AB hoc anno Mundi 3246. deinceps continua series annorum 240. in HERODOTO extat, a GYGE Lydorum Rege, usque ad Cræsum ipsius abnepotem a Cyro Persarum Rege captum, et deinceps usque ad Xerxis et Persarum ex Græcia fugam, quæ in annum mundi 3486. incidit.

Est autem Cræsus a Cyro captus anno mundi 3416. anno nono ante Cyri Monarchiam.

A Cræso capto, usque ad initium GYGIS, et interfectum Candaulem, postremum ex Heraclidis Lydorum Regem, numerat Herodotus annos 170. In vulgaribus vero Chronologiis tantum 150. ponuntur.

Cœpit igitur regnare GYGES, anno Mundi 3246. qui est primus annus Manassis Regis Juda: cum ante 34. annos urbs Roma primum condita esset.

Ab eo tempore, continua Annorum Series in Herodoto, usque ad 10. annum Xerxis, extat. Quam sequenti Tabella, seu Chronologia spectandam proponemus.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	REGES JUDA.	LYDIÆ.	MEDIÆ.
	Ezechias.		
3246	Manasses Rex Juda annis 55. 4. Reg. 21. 2 Par. 33.	Candaules postremus ex Heraclidis Rex Lydorum, quo interfecto, Sattelles ipsius Gyges regnavit annis 38. Herodot. lib. i. c. 12, 13.	
3256		Cepit Colophonem: et Smyrnam ac Miletum oppugnavit, lib. i. c. 14.	Deioces vir sapiens, et justus, Medorum rex annis 53. Herod. i. 96. 98. 102.
3277			Condidit Egathana. lib. i. c. 98.
3284		Ardys, secundus Rex Lydorum, annis 49. Herodotus lib. i. p. 7. Cepit Prienas lib. i. c. 15, 16.	Hic existimatur esse Arphaxad, cujus dux fuit Holophernes a Juditha interfectus.
3293	Amon Rex Juda 2. annis, 4. Reg. 31.	Ardys tempore Cimmerii a Scythis pulsi, Asiam pervagati sunt, et Sardes ceperunt, lib. i. c. 15. 103.	
3301			Phraortes annis 22. Herodot. lib. i. c. 73. 102.
3303	Josias, 31. annis, 4. Reg. 22. Paral. 34, 35.		
3316	Jeremias Propheta concionari incipit, Jerem. i.		
3331		Nabuchodonosor primus Babylone regnat 35. annis. Incipit cum Josia.	Cyaxares Medorum Rex, annis 40. lib. i. c. 73. 103.
3333	Joachaz tribus mensibus.		
3334	Joachim rex Juda, 11. annis. 4. Reg. 23, 24. 2 Paral. 36.	Sadyattes 3. Rex Lydorum 12. annis, l. i. c. 16.	Totam Asiam, usque ad Halym fl. Medis subjecit. Cepit Niniven, ut a Propheta Nahum erat prædictum lib. i. c. 103.
3336	Daniel cum sociis in Babylonem abductus est. Dan. i.		
3338	Jeremias prædicit captivitatem 70. annorum, cap. 25. Et dictat volumen comminationum cap. 36. 45.	Nabuchodonosor Magnus Chaldæorum Rex annis 43. Jerem. 25.	
3345	Jechonias Rex 3. mensibus, suasu Jeremiæ, dedit se Babyloniis, anno 8. Nabug. 4. Reg. 24. Hic una abductus est Mardocheus. Esth. 1. Sedechias ultimus rex Judæ, annis 11. 4. Reg. 25. Paral. 36.	Alyattes 4. Lydorum Rex, annis 57. Herod. lib. i. c. 16. Ejecit Cimmerios ex Asia lib. i. c. 16.	Scythæ viginti octo annos imperium Asiæ tenuerunt. Herod. lib. i. c. 106.
3350	Ezechiel Propheta in Babylone concionari incipit. Jerosolyma eversa a Nabuchodonosore. 4. Reg. 24, 25. 2. Paralip. 36.	Cepit Smyrnam i. 16. Obsedit Miletum c. 17. cujus Princeps erat Thrasibulus, qui Periandro consilium dat de Spicis extantibus decutiendis, Herodot. lib. i. c. 21, 22, 23. v. 92. 96. 97.	

CHRONOLOGIA HERODOTI.

ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
Ægypti descriptionem accuratam, et longam Regum Ægyptiacorum seriem, quæ tamen temporum distinctio- ne caret, Herodotus libro secundo com- plexus est. Sethon Sacerdos ii. 141. et Rex Ægyp- ti, sub quo Sennacherib rex Assyriorum obsidens Pelusium divinitus in fugam vertitur. existimo autem Herodotum vo- luisse liberationem Jerosolymæ, et Eze- chiæ obsessi a Sennacherib indicare. Sed vera historia non integre ipsi nota fuit. Duodecim duces Ægypti post Se- thonem, Herodot. lib. ii. c. 147. Psammetichus unus ex 12. Duci- bus, solus regnat annis 54. Herodot. lib. ii. c. 151. 157. Ab hoc certa series annorum et re- rum in Ægypto gestarum, apud Hero- dotum extat. Necho Rex Ægypti, annis 16. He- rodot. lib. ii. c. 158, 159. Interfecit Josiam Regem Juda in Mageddo. 2. Paralip. 35. 4. Reg. 23. Duxit fossam ex Nilo in sinum A- rabicum lib. ii. c. 158. Jussit circumnavigari Africam, ut Terræ ambitum, et magnitudinem ex- ploraret. Herod. lib. iv. c. 42. Psammis sex annis in Æthiopia bellum gessit, lib. ii. c. 160, 161. Apries superbus, 35 annis. Hujus mentionem facit Jeremias cap. 44. Herodot. lib. ii. c. 161.	Archilochus Parius Poëta Iam- bicus, vixit tempore Romuli, (Cicero Tuscul. 1.) et Gygis Ly- dorum regis. Herodot. lib. i. c. 12. Hunc ob mordacitatem La- cedæmonii ex urbe ejecerunt. Battus filius Polymnesti, et Phronimes ex insula Thera Co- loniam duxit in Lybiam, et ur- bem Cyrenen condidit, juxta fontem Apollinis, Herodot. lib. iv. c. 150. circa annum Mundi 3300. lib. iv. c. 153, 4, 5, 6. 9. Cypselus Corinthi Tyrannus, pater Periandri, Herod. lib. v. c. 92, 93, 94. Phalaris Agrigenti Tyrannus. Zaleucus Locrensiū legisla- tor. tametsi hunc ad Pythagoræ tempora aliqui referunt. Alcman Lydus Poëta Lyricus. Arion Methymneus Musicus Delphino ex Italia Corinthum vehitur. Herodot. lib. i. c. 23. Stesichorus Siculus, Poëta Ly- ricus. Lacedæmonii a Tegeatis victi et capti sunt lib. i. c. 66. SEPTEM SAPIENTES. Thales Milesius prædixit E- clipsin Solis sub Cyaxare. lib. i. c. 74. Bias Prieneus, lib. i. c. 27.	Urbs Roma a Romulo condita annis 34. ante Candaulem Lydo- rum Regem a Gy- ge interfectum. 2. Numa Pompi- lius regnare inci- pit anno 4. Gy- gis, qui est Mun- di 3250. 3. Tullus Hostili- us. annis 32. 4. Ancus Martius, 24. annis. 5. L. Tarquinius Priscus 38 annis.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	REGES JUDA.	LYDIÆ.	MEDIÆ.
3356	Initium Captivitatis Babylonicae, quæ duravit annos 70. Jer. 25. 29. Dan. 9	Gessit bellum cum Cyaxare Medorum Rege. Herod. lib. i. c. 16.	Scythæ Mediam incolentes i. 103. iv. 12. transfugiunt ad Alyattem Lydum. Inde ortum bellum sexennale. Post quod Alyattes filiam suam Aryenen, filio Cyaxaris Astyagi elocat. Herod. lib. i. c. 73, 74.
3371			Astyages Medorum rex, annis 35. Herod. l. i. c. 107.
3382	Jechonias liberatur, ex carcere, anno 37. transmigrationis. 4. Regum 25.	Fuit amicus Periandri Tyranni Corinthiorum, Herod. lib. iii. c. 48.	Hic fuit sororius Cræsi Regis Lydorum (lib. i. c. 73.) et avus Cyri maternus. Herod. lib. i. c. 74.
3390			Jubet exponi Cyrum infantem lib. i. c. 103, 109.
3403		Cræsus Lydorum Rex annis 14. lib. i. c. 26.	Harpago proponit proprium ipsius filium comedendum. lib. i. c. 119.
3406		Ephesum, et vicinas urbes Ionicas suo regno adjecit, Herod. lib. i. c. 26. 28. Colloquium Solonis, et Cræsi de vita beata. Herod. lib. i. 30. 32, 33. Adrastus filius Gordii, nepos Midæ Regis Phrygum, pollutus cæde fraterna, expiatur a Cræso. lib. i. c. 35. Cræsus, victo Astyage sororio, explorat veritatem oraculorum. Herod. lib. i. c. 47.	Astyages Medorum rex, cui soror Cræsi Aryenis nupta fuit i. 73, 4. capitur a Cyro Rege Persarum. i. 127, 128. Hinc sumitur initium 29 annorum Cyri regis Persarum, quorum Sacrificia, et mores describuntur, Herodoti lib. i. c. 131—141.
3416		Delphis accipit oraculum, Κροῖσος ἄλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. lib. i. c. 53. Deinde moto adversus Cyrum bello vincitur in Cappadocia (pag. 16.) et statim postea Sardibus obsessus a Cyro capitur, Irus et est subito, qui modo Cræsus erat, Herod. lib. i. c. 80—86.	PERSARUM. Cyrus Mazaren Medum, et Harpagum mittit, ut Ioniam, Cariam, et Lyciam occuparent, lib. i. c. 162. 156 177. Phocenses obsessi ab Harpago cum conjugibus, et liberis navigant in Corsicam. Inde Rhegium, et Veliam, i. 162, 3, 4, 5, 6, 7. Ab his Phocensibus Massyliam postea ceditam esse, Thucydides scribit, lib. i. p. 4.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
Apries cum initio opibus, et potentia florisset, tandem victus est a Græcis ad Cyrenen lib. ii. c. 161. lib. iv. c. 159. Ideo Lybies ab eo defece- runt, eumque strangulârunt ii. 169. Amasis Ægypti Rex annis 44. at- tigit initia regni Cambysis l. ii. c. 172. Amasis. Hujus Amasis tempore Ægyptus flo- rentissima fuit lib. ii. c. 177. Amasis. Fuit confœderatus Cræsi, Herod. lib. i. c. 77. Amicus Polycratis Samiorum Ty- ranni felicissimi, lib. iii. c. 39, 40. Amasis.	Pittacus Mityleneus. lib. i. c. 27. Cleobulus Lyndius. Chilon La- cedæmonius, lib. vii. c. 235. Periander Corinthi, et Corcy- ræ dominus lib. i. c. 20. iii. 48. v. 92. 96, 97. Solon Atheniensium Legislator, cujus peregrinationum in Ægy- ptum, Cyprum, Asiam ad Cræ- sum mentio fit, lib. i. c. 20. 29. 31, 32, 33. ii. 177. v. 113. Epimenides Cretensis. Eodem tempore Anacharsis Scytha, doctrinæ causa in Græcia peregrinatur. Herodot. lib. iv. c. 46. 76, 77. Pisistratus filius Hippocratis Nisæam arcem capit et astu Ty- rannidem Athenis occupat. Unde ejectus ab Alcmaeonidis, Eretriæ in Eubœa 21. annos exulat, He- rod. lib. i. c. 59, 60, 61. Sappho Lesbica, pag. 78. 300. Lacedæmonii cum 300. Argivis de Thyria pugnant lib. i. c. 182. Alcæus Poëta Mitylenæus, lib. v. c. 95. Arganthonius Gadium, et Be- ticæ Rex annis 80. Phocensium amicus, lib. i. c. 163.	Servius Tullius, Cicero gentilis, annis 44.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	JUD.	PERSARUM.	ÆGYPTI .	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
		Teji, relictâ patria, urbem Abdera in Thracia condiderunt, lib. i. c. 168. Xanthii in Lycia obsessi, suas conjuges, et liberos in arce inclusos ipsi comburunt, lib. i. c. 176. Cyrus Babylonem cepit lib. i. c. 8. 190, 1. et totius orbis terrarum Monarchiam occupavit.	Duxit uxorem Laodiceam filiam Batti Regis Cyrenarum. Herodotus lib. ii. c. 181.	Pythagoras Samius. Phocylides Milesius. Theognis Megarensis Sículus.	
3424					Servius Tullius.
3425	Judæi redeunt ex Babylone, Duce Zorobabel.	Cyrus anno primo monarchiæ, qui fuit regni 21. publico Edicto concedit Judæis potestatem instaurandi Templum, et Politiam. 2 Paral. 36. Esd. 1. Bellum contra Massagetas: cujus anno 7. Cyrus a Tomyri Regina captus, et interfectus est. Her. lib. i. c. 205, 6. 14.		Anaximander Milesius. Zeno Eleates Dialecticus.	
3434	Cambyses prohibet instauratorem Politia, et Templi, 1. Esd. 4.	Cambyses II. Monarcha Persarum septem annis lib. ii. c. 1. iii. 66. Ægyptum regno Persico adjecit ii. 1. 181. iii. 10, 11. 13. Sisamni Præsidi, quem pecunia corruptum, injuste judicasse resciverat, pellem detrahi jussit, eamque in tribunal expandi. Herod. lib. v. c. 25. Suscepit infelicem Expeditionem in Æthiopiam. lib. iii. c. 25. Reversus Apim interfecit, et fratrem Smerdim; duxit sororem conjugem, eamque deflentem fratris necem, postea interfecit, &c. iii. 29, 30, 31. Tandem mota seditione a Magis in Persiam properans, seipsum vulneravit. Ex quo vulnere, cum antea fratris necem miserabiliter deplorasset mortuus est iii. 61. 64. 66.	Amasis, anno primo regni Cambyses moritur, lib. iii. c. 10. Huic successit filius Psammenitus, qui a Cambyse victus, et tandem interfectus est. lib. iii. c. 15.	Parmenides physica carmine scripsit. Epicharmus Sículus. Symonides Poëta, qui 89 annos vixit. Anacreon Poëta Polycrati familiaris, lib. iii. c. 121. Polycrates Sami Tyrannus ab Oræte Sardium præfecto, strangulatur. lib. iii. c. 125	7. L. Tarquinius Superbus 25 annis.
3442	Aggæus, et Zacharias.	Darius rex Persarum a septem Principibus eligitur, lib. iii. c. 88. Regnavit annos 36. lib. vii. c. 4. Distribuit regnum in 20 Provincias, lib. iii. c. 89—95.			

CHRONOLOGIA HERODOTI.

FAMILIA ACHÆMENIDARUM.

Achæmenes
 Cambyses
 Cyrus
 Teispes
 Ariaramnes
 Arsamenes, *cujus mentio fit*
 | libro i. pagina 43, 44.
 Hystaspes.

Gobry- as pater Mardonii, p. 180. 199, 200.	---soror Darii.	DARIUS rex.	Atarnes, p. 237.	Artaphernes, p. 154. Artaphernes, p. 193. 211, 212.	Artabanus, p. 130. et 201.
Mardo- nius Dux zostre. ad- versus Græcos, lib. vi. p. 180. deponitur 189. Inflammat Xerxem, ut instauret bellum, p. 199. 220.	---Arto- zanes	Artoba- zanes primogenitus, cedit fra- tri de regno, pag. 199.	Xer- xes. Xerxes. Xerxes.	Achæmenes Æ- gypto præfe- ctus, p. 200. 214. 239.	Masites pag. 213. 285. 286.

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.	
3447		Plateenses a Thebanis deficientes adjunxerunt se Atheniensibus, Thucyd. lib. iii. pag. 77. Pisistrati filius Hipparchus, ab Aristogitone, et Armodio, cujus pudicitiae insidiatus fuerat, necatus est, Herod. lib. v. c. 55, 56. Thucyd. lib. vi. p. 159. anno quarto ante ejectum Hippiam. Dorieus frater Cleomenis Coloniam ducit in Siciliam, sed ab Egestanis interfectus est, lib. v. c. 46. Hippias frater Hipparchi propter Tyrannidem Athenis pellitur (anno 20 ante prælium Marathonium) cum Pisistratidæ 36 annos Athenis regnassent. Secesserunt autem una in Sigæum, lib. v. c. 62. 64, 65. 94. Postea Clisthenes Alcmeonides, Periclis avus maternus, cum Isagora de principatu Athenarum contendit: et Decem Tribus instituit, lib. v. c. 66, 67. 70—74. vi. 131.	Democedes Medicus Dario familiaris, ducit filiam Milonis athletæ, lib. iii. c. 137. Syloson frater Polycratis, in Samum re-ducitur, iii. 139 44.—149. Cleomenes Rex Spartanus Pisistrati Filios Athenis ejicere conatur, lib. v. c. 64, 65. Aryandes Ægypti Præfectus in Lybiam copias mittit, a quibus urbs Barce capta est, et direpta. iv. 166, 7. 200—204. Consules Romæ Regibus ejectis Remp. regunt. Cleomenes rursus in Atticam exercitum ducit, ut Clisthenem pelleret, sed orta dissensione cum collega Demarato, re infecta decedit v. 70—75.
3450	Darius Babylonem industria et fide Zopyri recipit. lib. iii. c. 153—159.		
3352	Bellum adversus Scythas a Dario infelicitè suscipitur, lib. iv. 1. 83. usque ad 99. et 120—145. cui expeditioni etiam Miltiades Atheniensis interfuit, iv. 137. vi. 34-41.		
3456	Perinthus, Thracia, Pæonia Persis subjiciuntur a Megabazo Darii capitaneo, lib. v. c. 1, 2. 12. 17. 23.		

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
3456	Darius mittit legatos ad Amyntam Regem Macedoniæ, qui cum immodestius at- trectassent sinus mulierum in Gynecæo, interfecti sunt, lib. v. c. 17, 18. 20. Byzantium, Chalcedon, Lemnus a Persis capiuntur, lib. v. c. 26, 7.	Deinde cum Lacedæmoniis, Bæotiis, et Ægynetis bellum gerunt Athenien- ses, lib. v. c. 79. Lacedæmonii revocant Hippia, et suadent sociis, ut eum restituant, c. 90. 91. Sed repugnante Sosicle Corin- thio, nihil actum fuit. lib. v. c. 92. Hippias itaque ad Artaphernen Sar- dium præfectum fugit. Is Athenien- sibus mandat, ut Hippia recipiant. Quod cum recusarent Athenienses, c. 96. postea se Aristagoræ Milesio con- tra Persas conjunxerunt, lib. v. c. 96, 7.
3458	Expedi- tio in Naxum frustra suscipitur ab Aristagora Milesio et Artaphernes Sar- dium præfecto, v. 28—35. Aristagoras Milesius, impulsus ab Histiaeo deficit a Persis, et Ionas, et Athenienses, et Eretrienses in societatem belli attrahit, quod sex annos duravit, lib. v. c. 35. 39. 99. Sardes incensæ ab Aristagora, et Athe- niensibus, conflagarunt, v. 101. Postea Ionibus ad Ephesum cæsis, Athe- nienses eos deserunt, lib. v. c. 102. Tandem Persæ Ionas, Cares, et Cyprios vicerunt: et Aristagoras fugiens in Thra- ciam, interfectus est, lib. v. c. 115—127.	Miltiades Lemnum Atheniensibus subjicit, lib. vi. c. 93. Hecataeus historiæ scriptor Aristago- ræ familiaris, ii. 143. v. 36. 125. vi. 137. Athenienses Aristagoræ 20 naves auxilio mittunt, αὐταὶ δὲ αἱ νῆες ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο ἑλλήσι τε, καὶ βαρβάρ- οισι. lib. v. c. 97. Samii hoc tempore Coloniam in Mes- senem Siciliæ urbem ducunt vi. 22, 3.
3464	Sed Histiaeus bellum instaurat, cujus hic exitus fuit, ut Mileto capta, et direpta Hi- stiaeus cruci affigeretur, libro vi. c. 1—31.	Miltiades Chersonesi Thraciæ Præ- fectus, cum Persæ, capta Mileto, Thra- ciam invaderent, Athenas fugit vi. 39.
3465	Circa hæc tempora Mardonius gener Darii exercitum in Græciam ducit, et Tha- sum Insulam, et Macedonian occupat. Sed cum ad Athon montem Naufragium fecisset, et ipse a Brygis Thracibus vulne- ratus esset, inglorius in Asiam rediit, lib. vi. c. 43—45.	41. ubi paulo post Persas ad Ma- rathonem profligavit, vi. 102—113.
3467	Darius legatos in Græciam mittit, peten- tes sibi terram et aquam dedi. lib. vi. c. 48.	Thasii a Dario jubentur muros de- moliri. lib. vi. c. 44. 46, 47.
3471	Datis Artaphernes, et Hippias Pisistrati filius, a Dario ad delendam Eretriam, et Athenas mittuntur, lib. vi. c. 94.	Æginetæ cum Dario terram, et a- quam dedissent, vi. 49. a Cleomene La- cedæmoniorum rege bello petuntur. lib. vi. c. 50, 51. 73.
3472	Sed cum in campum Marathonium Athe- nis vicinum Persæ descendissent, consilio Miltiadis ab Atheniensibus profligati sunt, anno quinto ante mortem Darii. lib. vi. c. 102—113. Hoc prælium anno 20. post ejectum ex Athenis Hippia, et Pisistratidas, factum esse scribit Thucydides pag. 160. et decem annis ante prælium navale ad Salaminem, Plato lib. iii. de legibus pag. 537.	Demaratus Rex Spartanus a Cleo- mene æmulo pulsus transfugit ad Da- rium regem Persarum. lib. vi. c. 64-70. Empedocles Agrigentinus Philoso- phus. Anaxagoras Clazomenius præceptor Periclis, Socratis, Thucydidis.
3477	Darius anno quinto post prælium ad Ma- rathonem mortuus est, lib. vii. c. 4.	

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
3478	Xerxes Dario succedit. lib. vii. c. 5. 2. Xerxes Ægypto, quæ ante triennium defecerat, vi recuperatæ, præficit Achæmenem fratrem, qui post annos 20 ab Inaro rege Libyæ, et Atheniensibus interfectus est, lib. ii. c. 12. vii. 7. 3. Sapientissima Deliberatio in senatu Regni Persarum habita, de bello Græcis inferendo, quam describit Herod. lib. vii. c. 8—12. Decreto bello vii. 15—8. integrum quadriennium in apparatu belli, et perfodiendo monte Atho, consumit, lib. vii. c. 20—5.	
3483	6. Xerxes cum exercitu pedestri ex Capadocia movens, ad Pythium Phrygiæ Regem opulentissimum divertit, et per Colossas itinere facto, venit Sardes, ubi per hyemem commoratur, lib. vii. c. 26—32. Interea mittit legatos in Græciam, petentes terram et aquam, lib. vii. c. 32. Et Hellespontum pontibus jungi, et flagris cædi, et mari compedes injici jubet, lib. vii. c. 33. 36.	Aristides ab ingratis civibus in exilium ejectus. lib. viii. c. 79. 5. Græci audita fama immientis belli, omnes privatas simultate oblivione delent, et συγκλητισμῶν facio, mittunt Legatos, petentes auxilium a Gelone Syracusarum Rege, a Cressibus, et Corcyræis. lib. vii. c. 145. 149. 153. 157—62. 168.
3484	7. Xerxes primo vere ex Sardibus movet, vii. 37, et Abydi totum exercitum, navalem et terrestrem, ex sublimi conspiciens lachrymat, quod post centum annos nemo ex toto illo numero superstes futurus esset. lib. vii. c. 42—6. Postea Hellespontum transit (vii. 53.) et in Dorisco Thraciæ littore, ad ostium Hebri, universum exercitum numerat, usque ad c. 104. 108. Fuerunt autem eo tempore in exercitu Xerxis Homines 3317920. Transiens autem per Thraciam, Macedoniam, Thessaliam (vii. 108. 138. 196. 201.) tandem ad Thermopylas, trecentos Lacedæmonios una cum rege Leonide trucidat. vii. 201—225. Tempore Solstitii æstivi, quo Olympias 75 mense Maio, aut Junio celebrabatur lib. vii. c. 223. Inde progressi Persæ per Phocaicam a Templo Delphico fulminibus depelluntur, lib. viii. c. 35—39. Xerxes urbem Athenas vacuam viii. 41. capit, et arcem incendit tertio mense, postquam ab Hellesponto discesserat, lib. viii. c. 50. 53. Eadem æstate circa autumnum classis Xerxis ad Salaminem profligatur, lib. viii. c. 70. 84. 86. Xerxes fugiens die 45 Hellespontum trajicit (viii. 97. 100. 115. 119. 113.) relicto in Græcia Mardonio, c. 100. 107. qui imminente hyeme, cum 300000 Persarum in Thessalia hybernat, lib. viii. c. 113. Classis Persica fugiens, vii. 107, 8. ad Cumas Æoliæ, hybernavit, lib. vii. c. 130.	Themistocles interpretatur aculum de muris ligneis. lib. vii. c. 14—44. Decreverunt aditum ad Thermopylas custodiendum, et classem ad Artemisium mittendam esse (vi 175.) ubi resciscunt classem Xerxis Magnesiam naufragio disjectam ee. lib. vii. c. 188. 192. 201—4. Gelon Syracusanorum Re frater Hieronis (ad quem multæ Pindari Odæ extant.) Amilcarem Crthaginensem ducem ad Himern cum 30000 trucidat eadem die qua ad Thermopylas (ut Diodoru Siculus lib. xi. testatur) vel qua a Salaminem dimicatum est, ut Herod. lib. vii. c. 155. 167. scribit. Græci ad Artemisium Classem Persicam vincunt, lib. viii. c. —18. Postea decernunt se a Salaminem velle classis Persicæ impetum sustinere, viii. 40. 70. 74—, 83. Olynthus ab Artabazo Pisa expugnatur: Sed a Potidææ obsidione æstu maris depellitur lib. viii. c. 27, 8, 9.

CHRONOLOGIA HERODOTI.

Anno Mundi	XERXIS PERSARUM REG.	GRÆCIÆ.
3485 Ante Chri- stum 477	8. Mardonius Alexandrum Macedoniæ egem Legatum ad Athenienses de pace nittit, quam illi simpliciter recusant, lib. iii. c. 136. 140. 143. Mardonius Thebas cum exercitu venit: inde misit ad Athenienses Legatum Mucichidem. Cum autem Lycidas quidam de ius postulatis ad populum ferendum esse maderet, lapidibus obrutus est. lib. ix. 4, 5. Mardonius urbem Athenarum incendit, solo æquat. lib. ix. c. 13. Postea configens cum Lacedæmoniis, c Atheniensibus ad Plataeas interficitur. i. 31—62. Mensis Augusti die 3. 63—66.	Græci primo vere Classem ad Æginam colligunt, et ducibus Leotychide Rege Spartano, et Xantippo patre Periclis Atheniense (Nam Themistocles, propterea quod a Lacedæmoniis dona accepisse ferebatur, ducatu privatus est, ut Diodorus Siculus lib. xi. c. 132. recitat) ad Delum navigant, viii. 131, 2. ix. 90—96. Inde a Samiis vocati in maiorem Asiam navigant, ix. 14. Pausanias dux Spartani exercitus ad Plataeas cum Atheniensibus profiscitur ix. 25. 28. 53. 57. Et Mardonio interfecto ix. 63. 65. Persas ex tota Græcia profligavit ix. 61-6. 70. 107. Post prælium abstinet a captiva Coa, et non sævit in cadavera Persarum, edens hanc honestissimam vocem; ἀποχρᾶ μοι Σπαρτιάταισι ἀρεσκόμενον, ὅσα μὲν ποίειν, ὅσα δὲ καὶ λέγειν lib. ix. c. 76. 78, 79. Ionia tota a Persis deficit, ix. 102. 4. Athenienses Xantippo duce in Hellespontum navigant, ex expugnata Sesto, Artayctem sacrilegum suspendunt c. 114—119, 20. et ultima Herodoti et Thucydidis, lib. i. p. 20.
3485	8. Eadem die ad Mycalen minoris Asiæ promontorium, Græci terra et mari exercitum Persicum vicerunt, ix. 90. 96. 104. 106. nam quidem fama victoriæ ad Plataeas eadem die ex Græcia in Asiam transvolasset. x. 100. Xerxes interea Sardibus amori, et nuptiis operam dat, et fratris Masistæ uxorem de adulterio sollicitat, unde tristes tragœdia et calamitas totius familiæ extitit, lib. ix. c. 108-113. Allato autem nuncio de Persis ad Mycalen victis in Persiam fugit.	

INDEX

EORUM QUÆ APUD HERODOTUM SUNT MEMORABILIA.

Monitus esse debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum esse, sed ad libros, et capita, in quæ eos distribuimus.

ABÆ, urbs Phocensium, i. 46. viii. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples, viii. 33. ibidem redita oracula, Herodoti etiam ætate, ibid.

Abantes Eubœæ non minima portio, i. 146.

Abaris ferebatur fuisse Hyperboreus, iv. 36. de eo et ejus sagitta fabula, ibid.

Abdera, vi. 46. vii. 109, 126. urbs a Teiis condita in Thracia, i. 168. eam Xerxes præterit, vii. 109. cum Abderitis Xerxes hospitii fœdus iniit, et acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit, viii. 120.

Abrocomes et **Hyperanthes**, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ occumbunt, vii. 224.

Abronychus, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidem, viii. 21.

Abydus, una urbium in Hellesponto, v. 117. vii. 33, 34. vicina Dardano, vii. 43. ponte a Xerxe jungitur, vii. 34.

Abydeni prætorium quoddam Xerxi exstruunt, vii. 44.

Acanthus urbs, vi. 44.

Acanthios hospitii jure et Medica veste donat Xerxes, vii. 116.

Acanthiorum mare, vii. 22.

Accensio lucernarum, festi nomen, ii. 62.

Accipiter inter animantes Ægyptiis sacras, ii. 65. eum qui necaverit apud Ægyptios, sive volens, sive nolens, morte mulctatur, ibid. eas aves in urbem Butun asportant sepeliendas, ii. 67. earum paria septem, omen sunt septem Persis, iii. 76.

Acephali populi, iv. 191. in pectoribus oculos habent, ibid.

Aceratus, propheta in templo Delphico, viii. 37.

Aces amnis, iii. 117. unde oriatur, ibid.

Achæorum, qui Iones e sedibus suis exegerunt, partes duodecim, i. 145.

Achæi Phthiotæ suppeditant Xerxi terrestres copias, vii. 185. eorum in Athamantis posteros actio, vii. 197.

Achæiæ Cereris templum et orgia, v. 61.

Achæmenes, Darii filius periit in Ægypto, iii. 12. Xerxis ex utroque parente germanus, vii. 7, 97. Ægypti præses, vii. 7. Ægyptiacæ classi præfectus, vii. 97. bonum consilium Demarati invertit, vii. 236. ab Inaro interfectus, iii. 12. vii. 7.

Achæmenes *alius*, Teispei pater, avus Cambysis, vii. 11. *alius* auctor regiæ stirpis per Darium, ibid.

Achæmenidæ compellantur a Cambyse, iii. 65. eorum tribus apud Pasargadas, i. 125. ab iis reges Persidæ sunt oriundi, ibid.

Achaia, viii. 36.

Achelous fluvius, ii. 10. vii. 126.

Acheron fluvius, v. 92. §. 7. viii. 47.

Achilleum oppidum, v. 94.

Achilleus cursus, locus sic dictus, iv. 55, 76.

Acinaces Martis, cui immolatur quotannis, iv. 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo, iv. 70. acinaces Persicus in Hellespontum abjectus a Xerxe, vii. 54.

Acræphia urbs, viii. 135.

Acrisius Danaes pater, vi. 53.

Acrothoon urbs, vii. 22.

Aculeis jaculorum ahenum factum, iv. 81.

Adicran, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apriæ se dedit, iv. 159.

Adimantus Aristææ pater, vii. 137.

Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult, viii. 5. ejus dictum in Themistoclem, viii.

INDEX.

59. insolentia erga Themistoclem, viii.
61. ejus turpis fuga, viii. 94.
Admetus Eumeli pater, ii. 2.
Adrastus Phryx Gordii filius, nepos Midæ, i. 35, 45. fratris interemptor, ib. a Cræso expiatus, i. 35. ei custodiam filij sui ad venationem exeuntis mandat Cræsus, i. 41. Cræsi filium transfodit, aprum volens transfigere, i. 43. sese super bustum Atyis transfodit, i. 45.
Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex, v. 67. pater Ægialei, v. 68. in Adrastum Clisthenis Sicyonii odium, v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, ibid.
Adria, v. 9. a Phocæensibus ostensa, i. 163.
Adyrmachidæ Libyes, Ægyptum versus, iv. 168. eorum mores, et uxorum, ibid.
Æa Colchis, vii. 193, 197.
Æaces Sylosontis et Polycratis pater, iii. 139. vi. 13.
Æaces Samius, iv. 138.
Æaces, Sylosontis fil. Sami tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide, vi. 13. Samios ad defectionem a sociis sollicitat, ibid. Samum reductus, vi. 25.
Æacus et Ægina, vi. 35.
Æacus et Æacidæ a classe Græcorum invocantur, viii. 64. Æaci fanum, v. 89. Æacidæ ab Æginetis, Thebanis missi, v. 80. viii. 84.
Ædes Veneris in Cyprio unde extracta, i. 105. Minervæ, viii. 39. Protei, dicta Veneris hospitæ, ii. 112. Vulcani, ii. 110. deorum et hominum lignæ, iv. 108. fulmine absumptæ, iv. 79.
Ædificij structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ, ii. 121.
Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum, ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio, ibid. *et seq.*
Ædificium Zalmoxis sive Zamolxis subterraneum, iv. 95.
Ædificia humanis operibus majora, ii. 148.
Æga urbs, vii. 122.
Ægæ una ex partibus Achæorum, i. 145.
Ægææ civitas Æolum, i. 149.
Ægæum mare, iv. 85.
Ægæus mons, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, viii. 90.
Ægestanorum pugna cum Spartanis ducebatur, v. 46.
Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit, i. 173.
Ægeus, Ololyçi fil. unde Ægidæ, iv. 149.
Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægiale Adraſti filio, v. 68.
Ægialees Pelasgi, vii. 93.
Ægicores Ionis filius, v. 66.
Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta, iv. 149.
Ægila, sive Ægile, locus ad quem Nasamonæ veniunt ut palmulas decerpant, iv. 172, 182.
Ægilea, Styreorum insula, vi. 107.
Ægilia circa Eretriam, vi. 101.
Ægina et Æacus, vi. 35.
Ægina et Thebe, sorores, filiæ Asopi, v. 80.
Æginetæ cur Samiis infensi, iii. 59. Samios ut mulctarint, ibid. Epidauriis quondam subditi, v. 83. eorum in Athenienses odii principium, v. 89. terram et aquam Dario dant, vi. 49. unde infensos habent Athenienses, et apud Spartam insimulantur, ibid. contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes, vi. 50. primores ipsorum dantur obsides Atheniensibus, vi. 73. eorum cum Atheniensibus similitudines, v. 82. undeque ortæ, v. 82, 83, etc. ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ, vi. 87. auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienses, v. 80, 81. ab iis statuæ repetitæ per Athenienses, v. 84. circa Æginetas et Athenienses acta, ibid. *et seq.* eorum legati contra Leutychidem, Spartam missi, vi. 85. eorum piaculum, maximorum eis malorum causa, vi. 91. ab Atheniensibus navali prælio victi, vi. 92. præstantissimi in pugna navali contra Persam, viii. 93. aureas stellas tres quæ super malum navis æreum sunt Delphis dedicarunt, viii. 122. unde iis divitiarum principium, ix. 79. iis tumulus ipsorum rogatu structus, a quo, et cur, et quando, ix. 84.
Ægineticum bellum cum Atheniensibus, vii. 144.
Ægion urbs Achæorum, i. 145.
Ægira urbs Achæorum, i. 145.
Ægiroëssa, Æolum civitas, i. 149.
Ægis Minervæ unde, iv. 180.
Ægli pop. iii. 92.
Ægos potani, ix. 118. circa Ægrotos Babyloniorum lex, i. 197. ægroti apud quosdam Indos deserti in deserto cubant, iii. 100. apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, iii. 99. super ægrotos qui ad aram sunt cinis sparsus in Delo, iv. 35.
Ægyptus in xii. portiones distincta, ii. 147.
Ægyptus fluminis donum, ii. 5.
Ægypti seu Ægyptiacæ regionis natura, ibid. ejus longitudo, ibid. tota

INDEX.

- est palustris: *vel, (ut Græcum verbum sonat)* palus, ii. 4.
- Ægyptus est quam Nilus irrigat, ii. 18.
- Asiæ et Africæ terminus, ii. 17. Africæ finitima, ii. 65. iii. 91. unde incipiat et quia pateat in eam ingressus, iii. 5. in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) divisa, ii. 164. urbes habitari in ea mille et viginti, ii. 177. montanæ Ciliciæ opposita est, ii. 34. qualis sit qua parte Africam spectat, ii. 8. fossas unde tam multas habeat, ii. 108. propter quas inequitabilis et plaustri inhabilis effecta, *ibid.* de Ægypti magnitudine Ionum sententiæ, ii. 15. et Herodoti, ii. 17. plura mirabilia habet quam omnis alia regio, ii. 35. sub Amasi rege maxime beata, ii. 177.
- Ægypto minatur interitum Cambyses circiter decem annos natus, iii. 3. ea potiuntur Persæ, iii. 7. Persis tributaria, iii. 91. ex ea scutum et galea, iv. 180.
- Ægyptia sacra, ii. 81.
- Ægyptii cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, iii. 2. pleraque omnia diversa a cæteris hominibus constituerunt instituta et jura, ut cœli eorum et fluminis diversa est natura, ii. 35. eorum instituta et jura, ii. 35, 36, *etc.* omnium hominum primos se arbitrati, ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt, *ibid.* in septem hominum genera distributi, ii. 164. hominum sapientissimi, ii. 160. multarum rerum cognitione cæteris antecellunt, ii. 121. eorum inventa, ii. 4, 82. primi immortalitatem animarum asseverarunt, ii. 123. primi annum excogitarunt, et in menses duodecim distribuerunt, ii. 4. prodigiorum observantissimi, ii. 82. divinationem certis diis vindicant, ii. 83. ignem animal esse asserunt, iii. 16. suis moribus et institutis contenti, ii. 78. nec ullis aliis uti volunt, ii. 91. nihil a Græcis mutuati, ii. 49. eorum in Græcos dictionum, ii. 13. quibus potissimum inter eos sine agricultura fruges proveniant; utque jacto semine in sua rura sues immittant, ii. 14. vitibus carent, ii. 77. eorum vinum ex ordeo, *ibid.* fabis abstinent, ii. 37. eorum victus, *ibid.* eorum præcipui conventus, ii. 59. eorum cantilena, ii. 79. medici apud eos singulis morbis singuli, ii. 84. eorum sacra, ii. 39, 40. eorum sacerdotes, ii. 37. quorum unus est pontifex, *ibid.* suntque rasi, ii. 36, 37. eorum superstitiones, ii. 65. et nominatim circa bestias quasdam, *ibid.* illis sacrificia sub Cheope interdicta, ii. 124. a Mycerino resti-
- tuta, ii. 129. eorum circa Cererem et Rhampsinitum ceremoniæ, ii. 123. deorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt, ii. 50. duodecim deorum cognomina primi in usu habuerunt, ii. 4. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, *ibid.* quorum deorum nomina nesciant, ii. 50. quorum deorum oracula, habeant, ii. 83. dii aliquando eorum principatum obtinebant, ii. 144. pudenda circumcidunt, ii. 36, 104. cum feris vescuntur, ii. 36. eorum victimæ, ii. 41, *etc.* suem non alunt, iv. 186 quo tempore sues immolent et earum carne vescantur, ii. 47, 48. eorum ablutiones post contactam suem, ii. 47. qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abstinent et capras immolant, ii. 42. contra faciunt Ægyptii Mendesiæ provinciæ, *ibid.* et 46. descriptio eorum qui sunt circa partem Ægypti frumentariam, ii. 77. eorum qui in paludibus sunt, mores et instituta, ii. 92, 93. Ægyptiorum luctus et sepulturæ, ii. 85, 86, *etc.* mos triplex in condiendis cadaveribus, ii. 86, 87, 88. eorum scripturæ et literarum duplex usus, ii. 36. eorum interpretes a quibus oriundi, ii. 154. eorum pueri linguam Græcam edocti, *ib.* Ægyptii maxime salubri corpore ob aërem qui est immutabilis, ii. 77. purgant se singulis mensibus, *ibid.* eorum capita quam firma, et cur, iii. 12. Ægyptii medici cæteris præstantiores, iii. 129. apud Ægyptios viri binas vestes habent, feminae singulas, ii. 36. vestes eorum lineæ quales, ii. 81. unguenta, ii. 94. naves, ii. 96. eorum mysteria, ii. 170, 171. eorum reges, ii. 99, 100, 101, 102, 111, 112, 121, 124, 127, 129, 136, 137, 141, 147, 151, 158, 160, 161, 172. iii. 10. eorum sub duobus regibus calamitas, ii. 128. Ægyptii bellatores in magno contentu Sethoni regi suo, ii. 141. Ægyptii libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, ii. 147. Ægyptii a rege Aprie cur desciverint, iv. 159. eorum clades a Cyrenæis accepta, *ibid.* in fugam vertuntur a Persis, iii. 11. morte mulctati a Cambyse quum Apin celebrarent, iii. 29. a Cambyse subacti, a Persis deficiunt, vii. 1. a Xerxe subacti denuo, vii. 7. ipsi et Phœnices comatus comportant exercitui Persico contra Græcos, vii. 25. navali in pugna strenui, viii. 17.
- Ægyptius quidam vocalissimus, iv. 141.
- Ægyptio thorace in pugna utuntur Persæ, i. 135.
- Ægyptiacum linum, ii. 105.

INDEX.

- Ænea urbs, vii. 125.
 Ænesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis, vii. 154.
 Ænesidemus Theronis pater, vii. 165.
 Ænigma Hipparcho per somnium dictum, v. 56.
 Ænigma piscatorium, ii. 35.
 Ænyra, regio, vi. 47.
 Ænus urbs, iv. 90. vii. 58.
 Æoles invadit Cræsus, i. 26. eosque subegit, i. 6, 28. Cyro se dedere volunt, i. 141. Æoles et Iones hereditarii Cambysis servi, ii. 1. tributarii Dario, ii. 90. olim Pelasgi vocati, vii. 95. eorum sacra et pempobola, ii. 37.
 Æoles circa oram Iliadem capti ab Hymæe, v. 122.
 Æolenses Mitylenæi, v. 94.
 Æolum in Xerxis classe arma, vii. 95.
 Æoles Sestum tenentes, ix. 114.
 Æolicæ undecim civitates, i. 149.
 Æolicæ civitates insulares quinque, i. 151.
 Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio, i. 149.
 Æolidarum oppidum incensum, viii. 35.
 Æolis, vi. 127.
 Æolus Athamantis pater, vii. 197.
 Æor apud Scythas virum significat, iv. 110.
 Æorpata, id est, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica, ibid.
 Æquabilitas, res egregia, v. 78.
 Æquitati iniquitas invisita, i. 96.
 Æër Ægyptiorum nunquam immutatur, ii. 77.
 Æëris mutatione existunt præcipue morbi, i. 77.
 Ærarium Atheniensium, vii. 144.
 Æëropus Temeno natus, viii. 137.
 Æëropus Philippi filius, Alcetæ pater, viii. 139.
 Æëropus Echemi pater, ix. 26.
 Æs apud Æthiopas omnium pretiosiss. et rarissimum, iii. 23. apud Scythas non est in usu, iv. 71. ejus copia apud Massagetæ, i. 215. pro ære aurum mercantur Æginetæ, ix. 79.
 Æris alieni debitor mendacio obnoxius, i. 138.
 Æs alienum debere, apud Persas turpe est, i. 138.
 Æris alieni debitor cadaver patris deponit aq. Ægyptios, ii. 136.
 Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus, vi. 59. ut et apud Persas, ibid.
 Æris fodinæ prope Prasiadem, v. 17.
 Ærei viri Psammiticho auxiliantur, ii. 152.
 Æreus Jupiter et Neptunus, ix. 80.
 Æreum totum Mardonii præsepe, ix. 69.
 Æsanius, Grini pater, iv. 150.
 Æschines, Nothonis filius, vi. 100. non sinit Atheniensium auxiliatorum quatuor millia secum perire, ibid.
 Æschreus, Lycomedis pater, viii. 11.
 Æschrionia tribus, iii. 26.
 Æschylus Euphorionis filius, ii. 156.
 Æsopus fabularum scriptor, ii. 134.
 Æstas ubi semper nubila est, iv. 28.
 Æstatis et hiemis simulacra, ii. 121.
 Æthiopiarum regno solus Sesostrius Ægypti rex potitus, ii. 110.
 Æthiopiarum situs extremus, iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit, ibid.
 Æthiopes quomodo redditi mansuetiores, ii. 30. pudenda circumcidunt, ii. 104.
 Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ, iii. 23. quales homines, iii. 20, etc. eorum regis cum Ichthyophagis, Cambysis legatis colloquia, iii. 21, 22, etc. adversus eos infelix Cambysis bellum, iii. 17, 25, etc.
 Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyse subacti, iii. 97. eorum semen, domus, ibid.
 Æthiopes nomades, ii. 29.
 Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium, vii. 69, 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, ibid.
 Æthiopum genitura nigra, iii. 101.
 Æthiopicus lapis, ii. 134.
 Ætolus Males Agaristæ proci, vi. 127. germanus Titormi, ibid.
 Affines Medi et Persæ similiter colunt, ibid.
 Africæ termini, ii. 17. deserta, ii. 32.
 Africæ superiora æstas semper obtinet, ii. 26. vide et Libya.
 Africus ventus pluviosissimus, ii. 25.
 Agæus Onomasti pater, vi. 127.
 Agamemnon Pelopides, vii. 159. Orestis pater, i. 67.
 Agarista, Clisthenis filia, Græcorum præstantissimo destinata, vi. 126. ejus proci totius Græciæ præstantissimi juvenes, vi. 127. nubit Megacli, vi. 130. ejus liberi, vi. 131.
 Agarista, Hippocratis ex Agarista, nati filia, ibid. Xanthippo nupta, ibid. ejus visum in somnis, ibid. Periclis mater, ibid.
 Agasicles, vir Halicarnasseus, i. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare, ibid.
 Agathoërgi Spartæ, i. 67.
 Agathyrsi, iv. 102, 125. eorum mores et instituta, iv. 103.
 Agathyrsus, Herculis filius, iv. 10.
 Agbalus pater Merbali, vii. 98.
 Agbatana Syriæ, i. 98. iii. 62. et eorum exstructio atque situs, i. 98.
 Agbatana Mediæ, iii. 65.

INDEX.

- Agenor Cilicis Phœnicis pater, vii. 91.
 Ager Caici, vi. 28. Crestonicus, et Pæo-
 nius, vii. 124. Plataënsis, ix. 15.
 Carystius, ix. 104.
 Agricatores contemptissimi apud Thra-
 ces, v. 6.
 Agricultura Ægyptiorum quibusd. nul-
 la, ii. 14.
 Agesilaus Doryagi filius, vii. 204.
 Agesilaus Hippocratidæ filius, viii. 131.
 Agetus, Alcidis filius, vi. 61. uxorem
 suam amico Aristoni collocat dolo
 adactus, vi. 62.
 Agger visu mirabilis a Nitocri aggestus,
 ii. 185.
 Agger Samiorum, iii. 60.
 Agis Menaris pater, vi. 65.
 Aglauriæ Cecropis filiæ templum, viii.
 53.
 Aglomachi turris, iv. 164.
 Agora, oppidi nomen, vii. 58.
 Agrianes fluvius, iv. 90.
 Agrianes pop. v. 16.
 Agyllenses vel Agyllæi, i. 167. mala
 illis immissa propter Phocenses, ibid.
 Ahenum ex aculeis sagittarum factum
 in Scythia, ejusque descriptio, iv. 81.
 Ahenum a Samiis factum ad exemplum
 crateris Argolici, iv. 152.
 Ajax pater Philæi, vi. 35.
 Ajax Telamonis fil. pro heroë habitus,
 v. 66. ab Homero celebratus, ii. 28. a
 Græcorum classe invocatur, viii. 64.
 ab iis victoribus navis ad Salaminem
 ei reposita, vii. 121.
 Aimnestus Spartiata, Mardonii interfec-
 tor, ix. 63. ejus interitus cum trecen-
 tis aliis, ibid.
 Alabanda urbs Phrygiæ, viii. 136.
 Alabandenses in Caria, vii. 195.
 Alæ in humeris vicæ, i. 209.
 Alalia a Phocæensibus condita, i. 165.
 Alarodii, iii. 94. cum Xerxe militantes,
 vii. 79. eorum armatura et dux, ibid.
 Alazir Barcæorum rex, iv. 164. ejus in-
 teritus, ibid.
 Alazones, iv. 17, 52.
 Albæ columnæ, sic dictus locus, v. 118.
 Albus murus Memphiticus, iii. 91.
 Album litus, *vide* in Leuce acte.
 Alcæus, Herculis filius, i. 7.
 Alcæi poëtæ fuga, v. 95. ejus arma sus-
 penderunt in Sigeo Athenienses, ib.
 Alcámenes Telecli filius, vii. 204.
 Alcetes pater Amyntæ, viii. 39.
 Alcibiades Cliniae, pater, viii. 17.
 Alcides Ageti pater, vi. 6.
 Alcimochus Euphorbi pater, vi. 101.
 Alcimus Mentoris pater, ii. 7.
 Alcinor et Chromius Argivi, i. 82.
 Alcmaeon Megaclis filius, vi. 125. ejus
 officium erga Lydos, et Cræsi in eum
 ob id munificentia, ibid. quomodo se
 auro ridicule oneravit, ibid. ejus do-
 mus inde divitiæ, ibid. alia Cræsi in
 illum beneficia, ibid. victor in Olym-
 picis, ib. idem Megaclis pater, vi. 127.
 Alcmaeonidæ obnoxii crimine piaculari,
 i. 61. profugi Athenis propter Pisis-
 tratum, i. 64. et Pisistratidas, v. 62.
 ipsi Persas in Athenienses excitarint
 necne, vi. 121. tyrannorum et tyran-
 nidis hostes maximi, ibid. 123. cly-
 peum ex composito Persis ostende-
 rint necne, vi. 115, 124. eorum laus,
 vi. 123. per Græciam quomodo cele-
 bres facti, vi. 125, 126.
 Alcmaeonides, v. 62 et 66. vi. 125.
 Alcmena mater Herculis, ii. 43, 145.
 Alcon Molossus e procis Agaristæ, vi.
 127.
 Aleæ ludus a Lydis inventus, i. 94.
 Aleæ lusus Cereris et Rhampsiniti, ii.
 122.
 Aleæ Minervæ templum, i. 66. ix. 69.
 Aleius campus Ciliciæ, vi. 95.
 Aleuæ filii, vii. 130. ix. 57.
 Aleuadæ Thessaliæ reges, vii. 6. eorum
 nuncii ad Xerxem missi ut succurrat
 contra Græcos, ib. Thessalis invitis,
 vii. 172.
 Alexander, Priami filius, i. 3. Helenæ
 raptor, i. 3. ii. 113. ejus cum Helena
 in Ægyptum adventus, etc. ii. 13, 14.
 etc. ex Sparta triduo Ilium pervenit,
 ii. 117.
 Alexander Macedo, Amyntæ filius, v.
 19. vii. 173. viii. 139. ejus genus, viii.
 139. vetusta origine Græcus, v. 22.
 ix. 44. Persarum insolentem libidi-
 nem in convivio ulciscitur, v. 20.
 ejus prudentia, v. 21. in Olympia
 cursor primo proximus, v. 22. Mace-
 donum tyrannis quomodo ad eum
 pervenit, viii. 137. Athenienses hor-
 tatur ad paciscendum cum Mardonio,
 viii. 140. Atheniensibus Mardonii
 causam prodit, ix. 43, 44. aurea ejus
 apud Delphos statua, viii. 121.
 Alilat, eadem Arabibus quæ Urania, iii.
 8.
 Alitta, Venus dicta ad Arabiis, i. 131.
 Alizones pop. iv. 52.
 Allesus Sidonii Tetramnesti pater, vii.
 98.
 Alluvione fluminis agros decurtatos
 compensat Ægypti rex, ii. 109. in
 Alopecis Atticæ bustum Anchimolii,
 v. 63.
 Alpeni vicus, vii. 176, 177, 229.
 Alpenus oppidum, vii. 216.
 Alpheus et Maron Orsiphanto geniti,
 vii. 227. eorum virtus ad Thermopy-
 las, ibid.
 Alpis fluvius, iv. 49.
 Alus, urbs Achaïæ, vii. 173, 197.
 Alyattes, Sadyattæ successor in regno
 Lydiæ, i. 16. ejus acta memoratu di-

INDEX.

- gna, i. 16; 17, etc. qua ratione Mile-
 tum obsidebat, i. 17. ejus morbus, i.
 19. cum Thrasybulo pactiones init. i.
 21. donaria ab eo Delphos missa, i.
 25. ejus obitus, ibid. ejus sepulcrum
 quale, et a quibus constructum, i. 93.
 ejus filius Pantaleon, i. 92. filia Arie-
 na, i. 74.
 Amasis Ægypti rex, i. 30. ad eum se
 confert Solon, ibid. ejus cum Cræso
 fœdus, i. 77. ejus res gestæ cum
 Apria, quem regno pepulit, ii. 162,
 163, 169. ejus cum Cyrenæis ami-
 citia, ii. 181. ejus res gestæ aliæ, so-
 lertia, contemptus, mores et inge-
 nium, ii. 172, 173, 174. ejus opera
 magnifica, ii. 175, 176. ejus pictu-
 rati thoraces, iii. 47. ejus literæ ad
 Polycratem, iii. 40. cum Polycrate
 jus hospitii solvit propter ejus ni-
 miam, felicitatem, iii. 43. Græcorum
 amator, ii. 178. donaria in Græciam
 ab eo missa, ii. 182. primus Cyprum
 cepit et tributariam fecit, ibid. con-
 tra eum Cambysis expeditio, iii. 1.
 uxorem Cyrenæam ducit et quid ipsi
 acciderit, ii. 181. Cambysen deludit,
 missa Apriæ filia pro sua, iii. 1.
 Cambysis contra eum expeditio, ibid.
 ejus obitus, iii. 10. sepulcrum, ibid.
 in ejus cadaver Cambysæ contume-
 lia, iii. 16.
 Amasis, vir Maraphius, dux Pers. con-
 tra Barcæos, iv. 167. ejus contra Bar-
 cæos commentum dolosum, iv. 201.
 ob Cyrenen non direptam pœnitentia
 ducitur, iv. 203.
 Amathuntis obsidio, v. 104, 105, 108,
 etc.
 Amathusii, v. 104.
 Amaxampeus fons, iv. 52. locus etiam
 unde fluit, sic dictus, ibid.
 Amazones, Æorpata a Scythis appella-
 tæ, iv. 110. earum cum Græcis bel-
 lum, ibid. earum cum Sauromatis
 bellum, quomodoque agnitæ sunt
 esse feminæ, iv. 110, 111. quomodo
 cum Scythis mixtæ, iv. 113, 114.
 viros suos Scythas a parentibus quo-
 modo et quo abduxerint, iv. 114, 115,
 116. linguam Scytharum ediscunt
 quum hi non possent illarum, iv.
 114.
 Amazonum filiæ expeditionem fecerunt
 in Atticam, ix. 27.
 Amestris, Otanis filia, vii. 61. Xerxis
 uxor, vii. 61, 114. ejus amiculum, ix.
 108. crudelitas in uxorem Masistæ,
 ix. 111.
 Amiantus Agaristæ procus, vi. 127.
 Amicus solers possessio pretiosissima,
 v. 24. amici casum flet Psammenitus,
 non liberorum, causamque reddit, ii.
 14.
 Amiculum Sylosontis, iii. 139, 140.
 amiculum Amestris, ix. 108.
 Amilcar Hannonis filius, vii. 165. Car-
 thaginiensium rex et ejus res gestæ
 et interitus, vii. 165, 166, 167. ipsi
 sacrificiorum instituta, vii. 167.
 Aminias Palleneus, vir Atheniensis, vii.
 84. Artemisiam fugientem insequi-
 tur, viii. 93. ejus virtus et præstantia
 in pugna navali, ibid.
 Aminocles Critini fil. vii. 190. e naufra-
 gio classis Persicæ dives, ibid.
 Amitres dux classis cum aliis a Xerxe
 relictus, viii. 130.
 Ammonis oraculum in Africa, i. 46. ii.
 32. ejus origo, ii. 55.
 Ammœn Jovem appellant Ægyptii, ii. 42.
 Ammonii populus, iv. 181. Ægyptio-
 rum et Æthiopum coloni, ii. 42. ad-
 versus eos Cambysis expeditio infel-
 ix, iii. 25, 26.
 Ammoniorum rex Etearchus, ii. 32.
 Amompharetus Spartiata, ix. 52, 53,
 etc. ejus virtus, ix. 70.
 Amomphareti sacerdotis sepulcrum apud
 Lacedæmonios, ix. 84.
 Amoribus puerorum dediti Persæ et
 Græci, i. 135.
 Amores quomodo tractent Caunii, i.
 172.
 Amorgis Persarum ducis interitus, v.
 121.
 Ampa urbs, vi. 20.
 Ampelos promontorium Toronæum, vii.
 122.
 Amphiarai oraculum, i. 46. viii. 134.
 verax a Cræso repertum, i. 49. eique
 donaria a Cræso missa, i. 52. Am-
 phiaræus, Amphiloichi pater, iii. 91.
 Amphiarai delubrum, viii. 134. Am-
 phiarai expeditio in Thebas, carmen
 Homeri, ii. 9.
 Amphicæa urbs, viii. 33.
 Amphicrates Samiorum rex, iii. 59.
 Amphictyones, ii. 180. epigrammatis et
 cippis ornarunt Leonidem et alios ad
 Thermop. duces, vii. 228. eorum se-
 dilia, vii. 200. templum quod nunc
 Delphis est quot talentis constru-
 dum locarint, ii. 180. v. 62.
 Amphictyonis delubrum, vii. 200.
 Amphictyonidis Cereris templum, ibid.
 Amphiloachus, Amphiarai filius, iii. 91.
 colonia ab eo deducta, ibid.
 Amphiloachus Troja ejectus, vii. 91.
 Amphilytus Acarnan ariolus, i. 62.
 Amphimnestus procus Agaristæ, vi. 127.
 Amphionis filia clauda, v. 92.
 Amphissa urbs, viii. 32.
 Amphitryon Herculis pater dictus, vi.
 53. et Alcmena Herculis parentes, ii.
 43. Amphitryonis tripus, v. 59.
 Ampraciota, ix. 23.
 Amyntas rex Maced. a Megabyzo po-

INDEX.

- scitur aquam et terram, v. 17. Hippiae fautor, v. 94. ejus prudentia circa Persas nuncios insolenter se gerentes, v. 18, 19. Alexandri pater, vii. 173. viii. 136, 139. ut et Gygaë, viii. 136. Alcetæ filius, viii. 139.
- Amyntas Bubaris fil. viii. 136.
- Amyrgii Scythæ, vii. 64.
- Amyrtæus rex Ægypt. ii. 140. pluribus malis Persas affecit, iii. 15.
- Amytheon Melampodis pater, ii. 49.
- Anacharsis sapiens, iv. 46. ejus genus et dignitas apud reges Scytharum, iv. 76. pervigilium Matri deorum agit, ibid. ejus de Græcis et Lacedæmoniis dictum, iv. 77. ejus cædes, et causæ hujus, iv. 76. eum novisse se negant Scythæ, ibid.
- Anacreon Teius familiaris Polycrati, iii. 121.
- Anactorii, ix. 28.
- Anaphes, Otanis filius, dux Cissiorum in Xerxis exercitu, vii. 62.
- Anaphlystus populus Atticæ, iv. 99.
- Anaua Phrygiæ urbs, vii. 30.
- Anaxander Eurycratis fil. vii. 204.
- Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex, i. 67. v. 39. vii. 204. ejus duæ uxores, altera jussu Ephorum ducta, et liberi ex iis, v. 39, 40, 41, 42. quatuor filii, vii. 205. Anaxandrides Theopompi filius, viii. 131.
- Anaxilaus Archidami filius, viii. 131.
- Anaxilaus Cretinei fil. vii. 165. in matrimonium duxit Terilli filiam, ibid. Rhegii tyrannus, vi. 23. vii. 167. Scythæ regis hostis, consilium dat Samiis Zanclem occupandi, vi. 23.
- Anchimolius, Asteris filius, ad pellen- dos Pisistratidas Sparta missus, v. 63. ejus interitus, ibid. ejus sepulcrum, ibid.
- Ancillarum opus maximum circa Alyat- tis sepulcrum, i. 93.
- Ancora ferrea a Sophane gestari solita in prælio, ix. 73.
- Andericca regionis Cissiae, vi. 119.
- Andrii pecunias Themistocli dare ne- gant, viii. 111.
- Androbulus Timonis pater, vii. 141.
- Androcratis herois fanum, ix. 25.
- Andromeda Persei uxor, Persem ex eo peperit, vii. 61. Cephei filia, ibid. et 150.
- Androdamas Theomestoris pater, vii. 85. ix. 90.
- Androphagi, iv. 18, 102, 106. eorum mores et descriptio, iv. 106. eorum fuga, iv. 125.
- Androsphinges, ii. 175.
- Andrus, v. 31. a Græcis obsessa, cur, viii. 111.
- Andrus Myronis pater, vi. 126.
- Aneristus Sperthici pater, vii. 134.
- Aneristus alius, Sperthiæ filius, vii. 137.
- Angarion Persæ quid apellent, viii. 98.
- Angites flumen, vii. 113.
- Angrus fl. iv. 49.
- Anguis ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus observatus, viii. 41.
- Anguilla sacra Ægyptiis, ii. 72.
- Animalia quæ ab hominibus comedun- tur, feracia et fetuosa: quæ noxia sunt, parum fetuosa, iii. 107. anima- lia in saxis primi sculpservunt Ægyptii, ii. 4. animalia quomodo in suis vesti- bus pingant qui Caucasum incolunt, i. 203. animal nullum interimunt Indi quidam, iii. 100. animalia, tam volu- cres quam quadrupedes, in India ma- jora quam aliis in locis, iii. 106. præ- ter equos, ibid.
- Animam hominis immortalem et de cor- pore in corpus migrare primi dixe- runt Ægyptii, ii. 123. quod sibi qui- dam Græcorum vindicarunt, ibid.
- Animus hominum habitat in auribus, vii. 39.
- Annon, v. Hannon, vii. 39.
- Annum primi Ægyptii compererunt et distinxerunt in menses, ii. 4. anni humanæ vitæ lxx. i. 32. anni vitæ Æthiopum, et Persarum, iii. 22, 23. annorum xv. millia a Dionyso ad Amasin regem numerant Ægyptii, ii. 145.
- Annulum signatorium gestant Babylo- nii singuli, i. 195.
- Annulus Polycratis signatorius, iii. 41.
- Anomia facilis inter gentes liberas, i. 95.
- Anopæa, via et mons, vii. 216.
- Anseres occiduntur in Ægypto, ii. 45.
- Antacæi, cete ingentia sic dicta, iv. 53.
- Antagoras Hegetoridæ pater, ix. 76.
- Antandrus ab Otane capta, v. 26.
- Antandrus Pelasgis, vii. 42.
- Anthela oppidum aut vicus, vii. 176, 200.
- Anthemus Hippiae oblata, v. 94.
- Antichares Eleonius, v. 43.
- Anticyra urbs, vii. 198.
- Antidorus Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit, viii. 11.
- Antiochus, Tisameni pater, ix. 33.
- Antipater, Orgis filius, vii. 118. Xerxia- nas ut excepit copias, ibid.
- Antiphemus, vii. 153.
- Antrum Corycium, viii. 36.
- Antylla urbs, ii. 98. in calceamenta datur uxori ejus qui in Ægypto re- gnat, ibid.
- Anysis rex Ægypti, successor Asychis, cæcus, ii. 137. fugatur a Sataco, ibid. ubi interim latuerit et ut imperium suum recuperarit, ii. 140.
- Anysis urbs, ii. 137.
- Anysia plaga, ii. 166.

INDEX.

Anysus pater Tetramnesti, vii. 98.
 Aparytæ pop. iii. 91.
 Apaturia festa, i. 147. ii. 29.
 Aper immanis Mysorum devastat opera,
 i. 36. in Africa nullus, iv. 192.
 Apes loca trans Istrum an obtineant,
 v. 10. animal omnino frigoris intole-
 rans, ibid.
 Aphetæ, loci nomen, vii. 193. viii. 6.
 Aphidnæ Tyndaridis proditæ, ix. 73.
 Aphidnæus Callimachus, vi. 109.
 Aphrodisias insula, iv. 169.
 Aphthitana plaga, ii. 166.
 Aphytis urbs, vii. 122.
 Apia, Tellus dea Scythis, iv. 59.
 Apidanus fluvijs, vii. 129, 196.
 Apis urbs, ii. 18.
 Apis Ægypt. Deus, Græcis Epaphus, ii.
 133. iii. 27, 28. ejus descriptio, signa,
 iii. 28. quum apparet, Ægyptiorum
 festum, ibid. aula ejus, ii. 153. illus
 a Cambyse et vulneratus, ii. 29. mo-
 ritur eo vulnere, ibid.
 Apollo, Græcorum Deus, i. 90. præci-
 pue a Cræso cultus, ibid. invocatus a
 Cræso, ignem pyræ extinguit, i. 87.
 enumerat sua in Cræsum beneficia, i.
 91. Apollo Sileni Marsyæ pellem ubi
 suspendit, vii. 26. Apollo Ismenius, i.
 92. viii. 134. ejus templum, v. 59.
 viii. 134. Apollo Triopius, i. 144.
 Apollinis oraculum apud Ægypt. ii.
 83. Apollo, Osiris apud Ægypt. seu
 Dionysi, et Isidis filius, ii. 156. a La-
 tona nutrice occultatus, ibid. Apollo
 ad Metapontinos solos Italorum ve-
 nit, iv. 155. Apollo, Ægyptiace Orus,
 ii. 156. Scythice, Cetosyrus, iv. 59.
 Apollinis templum Buto, ii. 155, 156.
 Apollinis templum a Milesiis stru-
 ctum, ii. 78. Apollinis delubrum apud
 Abas, viii. 33. cultus Spartæ, vi. 57.
 Apollinis Ptoi fanum, viii. 135. Apol-
 linis fons, iv. 158. Apollinis simula-
 crum apud Laconicam in Thornace,
 i. 69. Apollinis arma sponte appa-
 rentia Delphis, viii. 37.
 Apollonia in Ponto Euxino, iv. 90, et 93.
 Apollonia in sinu Ionio, iv. 91. ubi sa-
 cræ solis oves, ix. 93.
 Apolloniates ager, ibid.
 Apollophanes Bisaltis pater, vi. 26.
 Apologus Cyri ad Iones, i. 141.
 Apries Ægypti rex, Psammis filius, re-
 gum longo tempore fortunatissimus,
 ii. 161. res ab eo gestæ, ibid. Afri
 Cyrenenses ad eum deficiunt, iv. 159.
 ab eo Ægyptii desciscunt, rege electo
 Amasi, ii. 161, 162. Ab Amasi prælio
 victus, et vivus captus, ii. 169. ejus
 interitus et sepultura, ibid.
 Apsinthii v. Absinthii Thraces, vi. 34.
 Plesthoros indigenæ deo, Cæobazum
 immolant, ix. 119.

Aqua sacrificant Persæ, i. 131. aqua
 quomodo importetur in arida Syriæ
 loca, iii. 6. aquam in arida loca quo-
 modo deportarit per canalem Ara-
 bum rex, iii. 9. aqua quædam adeo
 invalida, ut nihil super eam innatare
 possit, sed omnia vel ligno leviora in
 profundum eant, iii. 23. aqua fontana
 miræ apud Ammonios naturæ, iv.
 181. alia similis, iv. 182. aqua Sty-
 gis, iv. 74. perque eam jusjurandum,
 ibid. miro labore et impensis petita
 ab Samiis, iii. 60.
 Aquiminaria Delphos a Cræso missa, i.
 51.
 Ara Delphis a Chiis donata, ii. 135. ara
 Apollinis ab Aristea extrui jussa, iv.
 155. ara Dianæ Orthosiæ, iv. 87.
 Jovis forensis, v. 46. ara ventis sta-
 tuta in Thyiæ æde, vii. 178. ara Her-
 culis, vii. 176.
 Aras non exstruunt Persæ, i. 131. aras
 primi statuere Ægyptii, ii. 4. aræ et
 delubra præterquam Marti in Scythia
 nulla, iv. 59.
 Arabiæ situs et qualis ea regio, iii. 107.
 ejus jucundissimus odor, iii. 112.
 Arabiæ mons, ii. 8.
 Arabiæ humus, ii. 12.
 Arabes cum mulieribus suis ut miscean-
 tur, i. 198. maxime fidem servant in-
 ter homines, iii. 8. fœderis apud eos
 ineundi mos, ibid. Dario immorigeri,
 iii. 88. tributorum immunes, iii. 91.
 Cambysi aditum permisere in Ægy-
 ptum, iii. 9, 88. millena talenta thu-
 ris Dario pendunt, iii. 99. Arabum in
 exercitu Xerxis dux et armatura, vii.
 69.
 Arabes camelis vehuntur in bello, vii. 86.
 Arabicus sinus, ii. 11. iv. 39.
 Ararus fluvijs, iv. 48.
 Aratrum in Scythicam regionem ex
 cælo demissum, iv. 5.
 Araxes fluvijs, i. 202. ejus accolæ, ibid.
 contra solem orientem fluit, iv. 40.
 ponte junctus a Cyro, i. 205.
 Arbores fructus odore, perinde ut vi-
 num, inebriantes, i. 202. Arbores
 omnes in Thera præter unam aridæ
 factæ, iv. 151.
 Arcades, i. 146. ii. 171. v. 49. Arcadas
 invasuri Lacedæmonii a Pythia pro-
 hibentur, i. 66. Arcades glandivori,
 ibid. eos contra Spartam sollicitat
 Cleomenes, vi. 74.
 Arcesilaus Batti filius rex Cyren. iv. 159.
 Arcesilaus alius Batti felicitis fil. iv. 160.
 ejus clades ab Afris accepta, ibid. in-
 teritus a fratre strangulati, ibid.
 Arcesilaus alius Batti claudi fil. iv. 162.
 in Samum profugit, ibid. redux in
 patriam Cyrenen oraculi immemor,
 ejusque crudelia facinora, iv. 164.

INDEX.

Cambysi Cyrenen tradidit tributari-
 am, iv. 165. ejus interitus, iv. 164.
 Archander, Danaï gener, Phthii filius,
 Achæi nepos, ii. 98.
 Archandri urbs, ii. 97.
 Archelai, tribules Sicyone, v. 68.
 Archelaus Agesilai filius, vii. 204.
 Arcestratidas Athenagoræ pater, ix.
 90.
 Archiæ et Lycopæ virtus ad Samum,
 iii. 55.
 Archias alius Samii filius, ibid.
 Archidamus, Zeuxidami filius, vi. 71.
 Archidamus Anaxandridæ filius, viii.
 131.
 Archidices nobilis meretricis fama per
 Græciam, ii. 135.
 Archilochus Parius, i. 12. ejus iambus
 trimeter, ibid.
 Architecti: Eupalinus, iii. 60. Rhæcus,
 ibid. Mandrocles Samius, iv. 87.
 Arcu utendi Scytharum artificium, i.
 73. arcus ab Æthiope Persarum regi
 missus, iii. 21, 30. arcus Herculis, iv.
 10. arcus semper intentus rumpitur,
 ii. 173.
 Ardericca vicus Assyriæ, i. 185.
 Ardys, Gygis filius, Sadyattæ pater,
 Sardium tyrannus, et ejus gesta, i. 15.
 Areius pagus sive Areopagus Athenien-
 sium, viii. 52.
 Arena aurosa, iii. 102. arenæ cumuli
 Cambysis exercitum obruunt, iii. 26.
 Argadeus, Ionis filius, v. 66.
 Argæus Philippi pater, Perdiccæ filius,
 viii. 139.
 Arganthonius Tartessi rex, i. 163. ejus
 longævitæ, ibid. ejus cum Phocæen-
 sibus amicitia, i. 163. ejus mors, i.
 165.
 Argentum apud Scythas non in usu, iv.
 71. nec apud Massagetæ, i. 215. ar-
 gentum Aryandicum, iv. 166. argenti
 ferax Lydia, v. 49.
 Argentifodina prope Macedoniam, v.
 17.
 Argia, Aristodemi uxor, vi. 52.
 Argilus urbs, vii. 115.
 Argiopus, loci nomen, ix. 56.
 Argippæi pop. qui eorum mores, victus,
 etc. iv. 23.
 Argis et Opis virgines Hyperboreæ, iv.
 35. earum hymni, sepulcrum, ibid.
 Argo navis, vii. 193. fabricata, iv. 179.
 Argon, Agron, primus Heraclidarum,
 Sardium rex, i. 7.
 Argos olim Græciæ civitates omnes an-
 tecellens, i. 1. Argos viris desolatum
 a servis tenetur, vi. 83. Argos Persis
 quam amicum, vii. 150. ab Homero
 celebratum maxime, ii. 28.
 Argi lucus a Cleomene incensus, vi. 80.
 Argivorum regio, i. 75, et 76, 82.
 Argivi mercede a Pisistrato conducti

contra Athenienses, i. 61. eorum te-
 tidem cum ccc. Lacedæmoniis con-
 tentio de loco Thyrea, i. 82. Argivo-
 rum clades, ibid. et eorum lex ideo
 tonsis capitibus esse velle, donec Thy-
 reas recuperarent, et mulieribus au-
 rum gerere interdictum, i. 82. Ar-
 givi musica præstantes inter Græcos,
 iii. 131. Argivi contra Athenienses
 ab Æginetis arcessuntur, v. 66. mul-
 tam indicunt Æginetis, et recusanti-
 bus, auxilia negant, vi. 92.
 Argivorum clades a Cleomene, vi. 78,
 79. Argivorum servi res et magistra-
 tus, urbe ea clade afflicta, suscipiunt,
 vi. 83. et a filiis cæsorum post ejecti,
 Tirynthem obtinent, ibid. eorumque
 bellum diuturnum cum dominis, ibid.
 Argivorum sex millia a Lacedæmo-
 niis interempta, vii. 148. cum Lacedæ-
 moniis pacisci volunt, vii. 148. sed
 partem imperii a Lacedæmoniis po-
 scunt in bello Persico, ibid. oraculum
 consulunt an auxilium contra Medos
 ferre debeant, ibid. nuncii ab iis Susa
 missi, vii. 151. Persam in Græciam
 arcessisse feruntur, vii. 152. eorum
 cum Persis affinitas, vii. 150. mittunt
 nuncium ad Mardonium, ix. 12. Ar-
 givi contra Thebas cum Polynice mi-
 litantes, ix. 27.
 Argivæ feminæ a Phœnicibus raptæ, i.
 1. Argivarum mulierum furor et in-
 sania, ix. 34.
 Argonautarum posterî Minyæ, a Lemno
 ejecti, a Lacedæmoniis recepti, et
 circa utrosque acta, iv. 145, etc.
 Ariantas rex Scytharum, iv. 81.
 Ariabignes, Darii filius, præfectus classi
 Xerxis, vii. 97. viii. 89. Xerxis frater,
 viii. 89. ejus interitus, ibid.
 Ariapithes rex Scytharum, iv. 78. ejus
 interitus, ibid.
 Ariaramnis Persæ interitus, viii. 90. in
 arida loca aquam quomodo per cana-
 lem deportarit Arabum rex, iii. 9.
 Aridolis Alabandensium tyrannus, vii.
 195.
 Arienis Alyattis filia, i. 74. Astyagi
 nubis fœderis causa servandi, ibid.
 Arietes Thebanis Ægyptiis sacri, ii. 42.
 Arii pop. iii. 93. eorum in exercitu
 Xerxis armatura et dux, vii. 65.
 Arii olim dicti Medi, vii. 62.
 Arima Scythæ unum vocant, iv. 27.
 Arimaspi, iii. 116. viri unoculi, iii. 116.
 iv. 27. qui et ubi, iii. 116. iv. 13.
 Arimaspei versus, iv. 14.
 Arimnestus Plataënsis, ix. 72.
 Ariomardus, Artyphii germanus, Caspi-
 orum dux, vii. 67.
 Ariomardus, Darii et Parmyis filius, vii.
 78. dux Moschorum et Tibarenorum,
 ibid.

INDEX.

Arion Methymnæus, citharædus, i. 23.
 primus docuit dithyrambum, ibid.
 de delphino, insidente Arione, i. 24.
 ejus donarium apud Tænarum, ibid.
 Aripbron Xanthippi pater, vi. 131, 136.
 vii. 33. viii. 131.
 Arisba Methymnæis subjecta, i. 151.
 Aristagoras Cymæus, iv. 138.
 Aristagoras Heraclidis filius Cymæus
 captus, v. 37. dimissus, ibid.
 Aristagoras Cyzicenus, iv. 138.
 Aristagoras, Molpagoræ filius, Histiaei
 gener, ac consobrinus, v. 30. Mileti
 procurator, ibid. a Naxiis exulibus
 sollicitatur ad eos reducendos, ibid.
 rebellionis Ionicæ autor, v. 36, 37.
 circa eum et Naxios acta, v. 33, 34.
 manifesto a Dario deficit, v. 37, iso-
 nomiam instituit, et tyrannos ever-
 tit quasi ipse alienus a tyrannide, v.
 37, 38. Spartam missus ad societa-
 tem comparandam, v. 38. et ejus
 cum Cleomene acta, v. 49, 50, 51.
 Sparta frustra excedit, v. 51. Athe-
 nas venit, eosque ad belli societatem
 inducit, v. 57. Pæones ad defectio-
 nem sollicitat, v. 98. expeditio ejus
 contra Sardis, v. 99, 100. vii. 8. tur-
 bis tantis commotis consilii inopia
 laborat, v. 124. ejus interitus, v. 126.
 Aristagoras Hegesistrati pater, ix. 90.
 Aristæas Adimanti filius Corinthius, vii.
 137.
 Aristæas Proconnesius, versificator, Cau-
 strobii filius, iv. 13, 15. ubi de ejus
 præstigiis. ejus statua, iv. 15.
 Aristides Lysimachi filius, viii. 79, 95.
 Atheniensis, in exilium a populo ejec-
 tus, viii. 79. Themistocli haud ami-
 cus, ibid. simultatem missam facit
 pro bono communi patriæ, ibid. vir
 optimus Atheniensium atque justissi-
 mus, ibid. nuncium affert Græcis, eos
 undique ad Salaminem circumventos,
 viii. 79, 81. Persas multos interficit,
 viii. 95. dux Atheniensium ad Plataeas,
 ix. 28.
 Aristocrates, Casambi pater, vi. 73.
 Aristocratia, iii. 81, 82.
 Aristocyprus, Soliorum rex, v. 113. ejus
 interitus, ibid.
 Aristodemus pater Eurysthenis et Pro-
 clis, iv. 147. viii. 131. ejus interitus,
 vi. 52. Aristodemus Spartiata a Leo-
 nida remissus emanet e prælio, vii.
 229, 230. fugax dictus, et probro no-
 tatus, vii. 231. infamiam in pugna ad
 Plataeas delet, vii. 231. ix. 71. in qua
 occumbens honore defunctorum caret
 ob detractores, ix. 71.
 Aristodemus, Aristomachi filius, vii.
 204.
 Aristodicus, Heraclidis filius, Cymæus,
 i. 158. oraculum ut tentarit, i. 159.

Aristogiton et Harmodius, Gephyræi,
 interfectores Hipparchi, v. 55.
 Aristolaidis filius Lycurgus, i. 59.
 Aristomachus Cleodæi filius, vi. 52. vii.
 204. viii. 131.
 Ariston Byzantius, iv. 138.
 Ariston rex Spartæ, i. 67. vi. 6. circa
 ejus uxores duas et tertiam acta, vi.
 61, 62, 63. quo commento ab amico
 Ageto uxorem abduxit, vi. 62. ejus
 dictum super filio nato Demarato, vi.
 63. ejus uxor ex heroë Astrabaco gra-
 vida, vi. 69.
 Aristonice Pythia, vii. 140.
 Aristonymus Clisthenis pater, vi. 126.
 Aristophantus, Cobonis pater, vi. 66.
 Aristophilides Tarentinorum rex, iii. 136.
 Arizanti-Medorum gens, i. 101.
 Arizus Gergis pater, vii. 82.
 Arma sacra sponte extra templum Del-
 phicum apparent, viii. 37.
 Armenii cum Xerxe militantes, vii. 73,
 eorum armatura et dux, ibid.
 Armenii pecuarii, i. 194. v. 49.
 Armenius mons, i. 72.
 Arpoxais Targitai apud Scythas filius,
 iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
 Arsamenes Darii filius, Utiorum et My-
 corum dux, vii. 68.
 Arsames, pater Hystaspis, i. 209. vii.
 11. avus Darii, vii. 224.
 Arsanes Darii filius et Artystonæ Cyri
 filia dux Arabum et Æthiopum, vii.
 69.
 Artaba, mensura Persica, i. 1, 2.
 Artabanus Hystaspis filius, Darii fra-
 ter, Xerxis patruus, iv. 83. bellum
 contra Scythas Dario dissuadet, iv.
 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet
 bellum Græcis inferre, vii. 10, 11.
 ejus mirum in solio regio somnium,
 vii. 17, 18. ejus de Xerxis expeditione,
 et copiis cumque Xerxe colloquium,
 vii. 46, 47, 48, etc. Susa a Xerxe re-
 missus, commisso regno, vii. 52, 53.
 Artabanus Artyphii pater, vii. 66.
 Artabanus Bassacis pater, vii. 76.
 Artabates Pharnazathris pater, vii. 65.
 Artabazus Pharnacis fil. ix. 40. Cho-
 rasmiorum et Parthorum dux, vii.
 66. viii. 126. cum Mardonio remanet
 in Europa, ibid. Potidæam obsidet,
 viii. 127. Olynthum capit, ibid. ad
 Potidæam maris æstu et restagna-
 tione male affligitur, viii. 129. dis-
 suasor relinquendi in Græcia Mardonii
 et pugnae contra Græcos a Mardonio
 suscipiendæ, ix. 61, 66. ejus fuga,
 defuncto Mardonio, ix. 66. et seq.
 fuga quomodo per Thessaliam sit
 elapsus, ix. 89.
 Artace urbs, iv. 14. incensa, vi. 33.
 Artachæes fossæ apud Acanthum faci-
 endæ præfectus, vii. 117. ejus sta-

INDEX.

tura, *ibid.* interitus et funus, *ibid.*
 ei sacrificant Acanthii ex oraculo, *ib.*
 Artachæus Artæi fil. vii. 21.
 Artachæus, Otaspis pater, vii. 63.
 Artachæus Artayntæ pater, viii. 130.
 Artæi olim, qui Persæ, vii. 61.
 Artæus Artachæi pater, vii. 21.
 Artæus Azanis pater, vii. 66.
 Artanes Darii frater, vii. 224.
 Artanes fluvius, iv. 49.
 Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus, v. 25, 30, 73. sollicitatur ab Aristagora ad reducidos Naxiorum exules, v. 31. una contra Ionas delectus imperator, resque gestæ, v. 123. ejus ad Aristagoram dictum, vi. 1.
 Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, vi. 94. idem Datis ad Marathonem collega, vii. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, *ibid.*
 Artayctes, Cherasmis fil. dux Macronum et Mosynæcorum, vii. 78. Sesti præses, *ibid.* et ix. 116. ejus facinora nefaria, vii. 33. ix. 116. obsidetur Sesti, ix. 116. capitur a Græcis, ix. 119. suffigitur palo ab Atheniensibus, vii. 33. ix. 120.
 Artayctæ filius coram patre saxis obrutus, ix. 120.
 Artaynta, Misistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata, ix. 103. eadem tamen amasia Xerxis, ix. 108, *seq.*
 Artayntes Artachæi fil. dux classis a Xerxe relictæ, viii. 130. ejus fuga, ix. 102. probris impetitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, ix. 107.
 Artembares vis inter Medos clarus, i. 114, 115, 116. Artembares avus paternus Artayctæ, ix. 122. instruit Persas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem sibi eligere liceat, *ibid.*
 Artemisia contra Græcos expeditionem, sequuta, vii. 99. ejus genus et animi præstantia, virilitas, *ibid.* ejus imperium, *ibid.* ejus naves post Sidonias celebratiss. *ibid.* sententiæ inter socios optimæ, *ibid.* consilium de non tentanda ad Salaminem pugna, viii. 68. ejus facinus in pugna navali, viii. 87, 88. eam insequitur Aminias Palleneus, et ut servata, viii. 93. præmium propositum ei qui vivam cepisset, et quantum, *ibid.* in consilium a Xerxe adhibita separatim, viii. 101, 102. deducit liberos regios, viii. 103.
 Artemisium, iv. 35. vii. 175, et 195.
 Artimpasa, Venus Scythice, iv. 59.
 Artiscus amnis, iv. 92.
 Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe

fratre de regno contendit frustra, vii. 2, 3.
 Artochmes Darii gener, vii. 73.
 Artontes, Bagæi pater, iii. 128.
 Artontes, Mardonii filius, ix. 84.
 Artoxerxes quid signif. vi. 98. filius Xerxis, vii. 106, et 151.
 Artozostra Darii filia, vi. 43.
 Artybius Persa eximius, v. 108. equus ipsius bellicosus, v. 111.
 Artyphius filius Artabani, vii. 66.
 Artyphius Ariomardi germanus, vii. 67.
 Artystona Cyri filia, iii. 88. vii. 69.
 Arura quid apud Ægypt. ii. 168.
 Aryandes Ægypti prætor ejusque interitus, iv. 166.
 Aryandicum argentum, *ibid.*
 Asbystæ Afri, iv. 170.
 Ascalon Palæstinæ urbs, i. 105.
 Aschy, liquoris genus, iv. 23.
 Asia, Promethei uxor, iv. 45.
 Asiæ magnitudo descripta qualis et quanta, iv. 37, 38, 39, 40. unde nomen accepit, iv. 45. pervestigata a Dario, iv. 44. Libyæ par, præter eam quæ ad solem orientem, *ibid.* India tenus habitatur, iv. 40. Asiæ termini, ii. 17.
 Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam, i. 4.
 Asiæ superioris imperio quamdiu potiti Assyrii, i. 95. Asia subacta a Phraorte, i. 102. Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur, i. 104, 105. idque quando Medi recuperarunt, i. 106. Asiæ quædam planities, iii. 117.
 Asias tribus, Sardibus sic vocata, iv. 45.
 Asies Cotyis filius, iv. 45.
 Asina Argiva, viii. 73.
 Asini Armeniorum in navigiis Babylonem commeantium, i. 194. asini in Scythia nulli, iv. 28, 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt, iv. 129. asini cornibus præditi ubi, iv. 191. asini nunquam bibentes ubi, iv. 192.
 Asinari cum matre Demarati concubitus falso sparsus, vi. 68, 69.
 Asmach, quid, ii. 30.
 Asonides navarchus, vii. 181.
 Asopii pop. ix. 15.
 Asopus amnis, iv. 108. vii. 200. ix. 15, 29.
 Asopodorus, Timandri filius, ix. 69.
 Aspathines e Persarum primoribus, iii. 70. in femore percussus a mago, iii. 78.
 Aspathines Prexaspis fil. vii. 97.
 Asphaltus Babylonica, i. 179. asphaltus ubi e puteo hauritur, vi. 120.
 Assa urbs, vii. 122.
 Assesus, et Assesia Minerva, i. 19.
 Assyria, ii. 17. iv. 39. ejus siccitas, i. 193. oppida habet magna et celeberr. i. 178.

INDEX.

Assyrii a Græcis dicti Syrii, vii. 63. quamdiu Asiæ superioris imperio potiti, i. 95. ab iis Medi deficiunt, ibid. eosque subigunt, i. 106. eorum bellum cum Phraorte, i. 102. cum Cyaxare, i. 103. eorum arma in exercitu Xerxis, vii. 62. eos aggreditur Cyrus, i. 177, etc.

Astacus Melanippi pater, v. 67.

Aster, Anchimolii pater, v. 63.

Astrabaci herois conditorium, vi. 69.

Astyages, Medorum rex, i. 46, 73, 107. avus maternus Cyri, i. 74, 75. acerbe imperat Medis, i. 123. magos crucifigit, i. 128. a Cyro bello victus et captus, i. 75, 128, etc. Ariem uxorem ducit, i. 74. ejus somnia, i. 107, 108. gesta cum filia Mandane, ibid. Harpago filium comedendum proponit, i. 119. Astyagis et Cræsi affinitas unde, i. 73.

Asychis rex Ægyptiorum, ii. 136. res ab eo gestæ et pyramis ejus, ibid.

Asylum Herculis, ii. 113.

Atarbechis urbs, ii. 41.

Atarne urbs, vii. 42.

Atarnitis regio, vi. 28, 29.

Atarneus ager, i. 160. vii. 42. Mysiæ in dominio Chiorum, viii. 106.

Atarnes fluvius, iv. 49.

Atarnites Hermippus, vi. 4.

Athamas Æoli filius inito cum Inone consilio, necem Phrixi machinatur, vii. 197.

Athenades Trachinius, vii. 213.

Athenagoras, legatus Samius, ix. 90.

Athenæ, Ionicarum urbium sola quondam insignis, i. 143. laudatæ ab Homero, ii. 28. oppressæ tyrannide a Pisistrato, i. 59, 60. tyrannide liberatæ, v. 55, etc. 64, 65. captæ a Xerxe, viii. 151. iterum a Mardonio et incensæ, ix. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, v. 2. incensa a Persis, viii. 53.

Atheniensium origo vetustiss. vii. 162. eorum diversis temporibus diversæ appellationes, viii. 44. populus xxx. millium, v. 97. in Ionico genere præcellunt, i. 56. et Iones appellitari nolebant, i. 143. Ionibus auxiliantur adversus Persas, v. 97. Iones ab illis deseruntur, v. 103. inter Græcos sapientia primi, i. 60. eorum prudentia in bello Xerxi, viii. 3. ix. 27. eorum virtus in prælio, ix. 70, 101. laus fortitudinis ad Marathonem, vi. 112, 113. ix. 27. Atheniens. trecentorum virtus, ix. 21. Athen. Græciæ liberatores, et regis repulsores, vii. 139. nautici necessitate facti, vii. 144. eorum vires e navibus quantæ, viii. 61. Atheniensib. leges a Solone cond. i. 29. eorum uxores uxorem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, post obrutum a suis maritis Lycidam, ix. 5. earum vestis mutatio, v. 87. Athen. uxores a Pelasgis captæ, vii. 138. Atheniensium prytæneum, i. 146. quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata, v. 69. Atheniensium panegyries, vi. 111. nunquam solum mutarunt, i. 56. vii. 161. eorum cum Mitylenæis pugna, v. 94. reditus metallici ex Laureo, vii. 144. sub tyrannis infirmi, v. 68, 91. §. 7. Græcorum præstantiss. i. 56. periti in oppugnand. muris, ix. 70. Tegeatis præstantiores, viii. 27, 28. cum Æginetis gesta, v. 48, etc. vi. 49, etc. 87. vii. 145. in Atheniens. et Æginetarum præsidio mare contra Xerxem, vii. 203. Atheniensēs in pugna navali præstantiss. post Æginetas, viii. 93. Græcorum præstantiss. pugna navali ad Eubœam, viii. 17. eorum prælium cum finitimis apud Eleusinem, i. 30. contra Peloponnenses egrediuntur, v. 74, etc. eorum contra Carystios bellum, ix. 105. Sestum obsident, ix. 114. urbem suam deserunt bello contra Xerxem, viii. 41. Sardis mittunt ad contrahendam cum Persis societatem, et Dario terram et aquam promittunt legati, v. 73. Sardus invadunt, vii. 1, 8. apud Darium insimulati, vi. 94. et contra eos expeditio, sumta, ibid. in Salaminem quomodo transierint, ix. 6. Atheniensium legatio Spartam missa, ix. 7.

Attica oppressa a Pisistrato, i. 59. Atticam quater ingressi Dores, v. 76. Atticæ magnam partem vastant Persæ, vi. 102. Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnus, vi. 139. Attica regio non equitabilis, ix. 13. Attica gens, Pelasgica, in Helles transiens, linguam Pelasgorum perdidit, i. 57. Atticus medimnus, i. 192. medimnus farinæ, non adjecto vocab. Atticus, vi. 57. Atticarum mulierum cædes, vi. 138.

Athos mons, vi. 44, et 95. vii. 21. ejus descriptio, vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ, vi. 44, et 95. vii. 21. effossus a Persarum copiis, vii. 21, etc. 122.

Athres fluvius, iv. 49.

Athribitana plaga, ii. 166.

Atlas fluvius, iv. 49.

Atlas mons, iv. 184. ejus descriptio, ib.

Atlantes homines innominati eorumque descriptio, iv. 184. unde dicti, ibid.

Atlanticum mare, i. 203.

Atossa, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et magi, post Darii, iii. 68, 88. ejus ulcus in mamma a Democede sanatum, iii. 138,

INDEX.

134. potentia ejus apud Darium, vii. 3.
 Atramyttium urbs, vii. 42.
 Atridæ, vii. 20.
 Attaginus Mordonium convivio excipit Thebis, ix. 15. eum sibi dedi volunt Græci victores, ix. 86. ipse profugit, ix. 88.
 Attica, *vide post* Athenæ et Athenienses.
 Atys Cræsi filius, adolescens eximius, i. 34, 35. ejus interitus, i. 43.
 Atys, Lydorum rex, Manis filius, Iydi et Tyrrheni pater, i. 7, 94. vii. 74.
 Auchatæ Scytharum genus, iv. 6.
 Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes, iv. 49.
 Auri majorem partem quomodo Indi sibi comparent a formicis, iii. 102, 103, 104, 105. aurifodina Thasiorum, vi. 46. auri magna copia in septentrionalibus Europæ plagis, iii. 116. auri ramenta e Tmolo, i. 93. auri ramenta e quodam lacu ut virgines e limo extrahunt, iv. 195. auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, i. 14. ex auro et argento ubi primum percussi nummi, i. 94. auri creber usus, in armis et ornatu equorum apud Massagetæ, i. 215. auro et argento constrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, ix. 80. auro oneratus Alcmaeon, vi. 125. aurum sacrum Scytharum, iv. 7. auro merces ut commutant Carthaginienses cum Afris, iv. 196. aurum vili mercantur Æginetæ a servis Laced. ix. 80. auri thesaurismus regum Pers. iii. 96.
 Aureus tripes apud Delphos, ix. 81. aurea phiala in balneo Herculis, iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria, *etc.* in Persarum exercitu Mardonii, ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, iii. 148. aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, cælo delapsa in Scythiam, iv. 5. aureæ compedes Democedi donatæ, iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes, iii. 23. aurea metalla, ix. 75. aurea platanus ac vitis, vii. 27. aurosa arena, quæ a formicis egeritur, iii. 102.
 Aures hominibus magis incredulæ quam oculi, i. 8. aures ignominie causa præcisæ, ii. 162. iii. 69, 118. aures sibi præcidit Zopyrus, iii. 154. in auribus animum habitare, vii. 39.
 Aus hisæ Afri, iv. 171.
 Ausenses, iv. 180. aratores, iv. 191.
 Auster pluviosissimus ventus, ii. 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, iv. 173.
 Autesion Tisameni fil. iv. 147. vi. 52.
 Autodicus Cleadis pater, ix. 85.

Automoli qui, ii. 30.
 Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana, viii. 39.
 Auxesiæ et Damiae simulacra, v. 82, 83.
 Axius fluvius, vii. 123.
 Axus Cretæ oppidum, iv. 154.
 Azanes Artæi fil. Sogdorum dux, vii. 66.
 Azen Laphanes, vi. 127.
 Aziris, a Cyrenæis habitata, iv. 169.
 Aziris insula, iv. 15.
 Azotos, Syriæ urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, ii. 157.

B.

Babylon urbs celeberr. et validiss. Assyriæ, i. 178. ejus situs et magnitudo, *ibid.* ejus centum portæ, i. 179. ut extracta, i. 179, 180, 181, *etc.* ubi ejus descriptio. primo capta a Cyro, i. 191. ejus potentia, qua tertiam Asiæ partem æquat, i. 192. ejus principatus sive satrapia longe maxima, *ibid.* secundo capta a Dario post diuturnam obsidionem, iii. 158. ejus muri et portæ dejectæ, iii. 159. Babyloniorum leges, i. 196, 198, 199. eorum amictus et cultus, i. 195. eorum navigia, i. 194. sepulcra et luctus funebres, i. 198. cum mulieribus miscendi fœdus mos, i. 199. eorum tres tribus nullo alio nisi piscibus victitant, i. 200. a Babyloniis Græci quæ acceperint, ii. 109. eorum cura erga ægrotos, i. 197. eorum ablutio post coitum, i. 198. eorum fœdus cum Cræso initum, i. 77. eorum cum Cyro conflictus et fuga, i. 190. eorum rebellio sub Dario adque bellum apparatus, ii. 150. obsidentur diu, iii. 151, *etc.* mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum absumant, iii. 151. eorum tria millia patibulis affixa, iii. 159.
 Babylonis reginæ duæ insignes, i. 184, 185.
 Babylonicarum virginum auctio, i. 196.
 Babylonicæ regionis feracitas, i. 193.
 Babylonicum talentum quid valeat, iii. 89.
 Bacchus, Ægypt. Osiris, ii. 42. ejus festum, sacra, phalli, i. 150. ii. 48, 49.
 Bacchanalia Scythæ cur improbant, iv. 79.
 Bacchantium vox, viii. 65.
 Bacchica et Orphica, ii. 81. iv. 79.
 Bacchiadæ apud Corinthios, v. 92.
 Baccho dati chori, v. 67.
 Bacidis oraculum, viii. 20, 77, 96.
 Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, vii. 64. eorum equites, *ibid.* 86.
 Bactriana natio, i. 153. iii. 92.

INDEX.

Bacula Assyriorum, i. 195.
 Badres Pasargades nauticis copiis dux
 contra Barcæos, iv. 167.
 Badres Hystanis filius, Cabeleum et
 Milyarum dux, vii. 77.
 Bagæus, Artontis filius, ad Orætem in-
 terimendum delectus, iii. 128.
 Bagæus Mardontis pater, vii. 80.
 Bagasaces Artabani filius, dux Thracum,
 vii. 76.
 Balteus Herculis, in extrema commis-
 sura habens phialam auream, iv. 10.
 Barba prolixa nascens sacrificæ seu an-
 tistitæ Minervæ, res ominosa, i. 175.
 viii. 104. barbara gens minus dextra
 quam Græca, *vel potius*, minus dex-
 teritatis habet, i. 60. barbaros potius
 quam Græcos in mortuum sævire de-
 cere, ix. 79. barbarorum vociferatio
 in pugna, ix. 59.
 Barce oppid. iii. 91. ejus origo et con-
 ditores, iv. 160. obsessa a Persis, iv.
 200.
 Barcæi Cambysi se dedunt, iii. 13. in-
 terficiunt Arcesilaum, iv. 164, 167.
 circa eos et Persas acta, iv. 201, *etc.*
 subacti a Pheretima, Arcesilai matre,
 misere tractati, iv. 202, 203. ad Da-
 rium transportati, vicum Bactrianæ
 regionis incolunt cui quoque Barce
 nomen, iv. 204.
 Bares dux nauticus Pers. Cyrenen vult
 diripi, cui obstat Amasis, iv. 203.
 Baris navigii nomen, ii. 96.
 Basilides Herodoti cujusdam pater, viii.
 132.
 Bassaria feræ quædam, iv. 192.
 Batrachomyomachia Homeri, ii. 24.
 Battus Libyca lingua rex, iv. 155.
 Battus rex, Polymnesti filius ex Phro-
 nima concubina, iv. 150, 155. ejus
 vitium linguæ, iv. 155. unde dictus
 sit Battus, iv. 155. quot annos regna-
 vit, iv. 159.
 Battus claudus, Arcesilai successor, iv.
 161.
 Battus tertius felix appellatus, iv. 159.
 Battiadæ inter cæteros Barcæos cur non
 direpti, iv. 203.
 Beatus ante obitum nemo appellandus,
 i. 32. beatus ex viventibus nemo, i. 86.
 Beatorum insula, regio sic dicta, iii. 26.
 Becos, panem Phryges vocant, eaque
 prima vox a pueris edita in loco solo
 educatus, ii. 2.
 Bellariis multis utuntur Persæ, i. 133.
 e Bello et rapto vivere, pulcrum apud
 Thraces, v. 6.
 Belus Nini pater, i. 7.
 Belus Cephei pater, vii. 61.
 Belides portæ Babylonis, iii. 155, 158.
 Benemeriti de rege, Orosangæ Persis
 dicti, viii. 85. honoresque consequun-
 tur, iii. 154.

Benemeriti seu benefici Spartiatarum,
 i. 76.
 Bermius mons, viii. 133.
 Bessi vaticinantes, vii. 111.
 Bestiæ apud Ægyptios sacræ, ii. 65, *etc.*
 Bias Prienæus, i. 27. ejus saluberri-
 mum consilium Ionibus datum, i.
 170.
 Bias Melampodis frater, ix. 33.
 Bibli olim de pelliis, v. 58.
 Bisaltes, Apollophanis filius, Abydenus,
 vi. 26.
 Bisaltia regio, vii. 115.
 Bisaltarum regis eximium facinus in fi-
 lios qui contra Græciam militarant,
 viii. 116.
 Bisanthe urbs in Hellesponto, vii. 137.
 Bistones pop. Thraciæ, vii. 110.
 Bistonis lacus, vii. 109.
 Bithyni a Cræso subacti, i. 28. Bithyni,
 Thraces in Asia dicti, vii. 75.
 Bitonis et Cleobis historia et beatitudo,
 i. 31.
 Bœbeis palus, vii. 129.
 Bœotia, ii. 49. v. 57.
 Bœoti ad Thermopylas, vii. 202. Ceno-
 en et Hysias occupant, v. 74. Chal-
 cidensibus auxiliantur contra Athen.
 v. 77. sed infelicitate, *ibid.* cum Medis
 universi sentientes, viii. 34. eorum
 equitatus quantopere juverit Mardo-
 nii milites fugientes, ix. 68.
 Bœoticæ soleæ, i. 195.
 Boges præfect. Eionis, vii. 113. Xerxi
 fidelissimus, vii. 107. in rogam se
 conjicit, *ibid.*
 Bolbitinum ostium, ii. 17.
 Bolissus, loci nomen, ii. 23, 24.
 Bonis hominibus usu venit ut malos
 habeant servos, viii. 68.
 Boreas Atheniensium gener, vii. 189. ab
 iis contra Xerxem invocatus, *ibid.*
 ejus uxor Orithyia, *ibid.* ejus delu-
 brum, *ibid.*
 Borysthenes fluvius, iv. 45, 47. ejus de-
 scriptio, iv. 53.
 Borysthenitæ, iv. 18, 53. eorum empo-
 rium, iv. 17.
 Boryes feræ ubi gignantur, iv. 192.
 Boves mares Ægyptii immolant; fe-
 minæ Isidi sacræ sunt, ii. 38, 41.
 boves immolandos ut explorent Æ-
 gyptii, ii. 38. boum sepulturæ apud
 Ægyptios, ii. 41. bos lignea inaurata
 Mycerini filiæ sepulcrum, ii. 129. bos
 apud Cyrenæos etiam sacra propter
 Isidem, iv. 186. bobus ubi cornua
 non succrescant, iv. 29. boves præ-
 postere pascentes, cornua inflexa an-
 terius habentes, iv. 182. Boves feri
 prægrandibus cornibus circa Macedo-
 niam, vii. 126.
 Bosporus Cimmerius, iv. 12, et 100.
 Bosporus Thracius a Dario ponte jun-

INDEX.

etus, iv. 83, 85, 86. *ubi et ejus dimensio.*
 Bottiæi, populus, vii. 185. viii. 127.
 Bottiæis regio, vii. 123. terminabatur per fluv. Lydian et Haliacmona, vii. 127.
 Branchidæ, ubi oraculum Apollinis, i. 92, 157. v. 36.
 Brauron Atheniensium, iv. 145. vi. 138.
 Briantica regio, ante Galaica, vii. 108.
 Briges, qui postea dicti Phryges, vii. 73.
 Brongus fl. iv. 49.
 Brundusium urbs, iv. 99.
 Bryas Darii et Artystonæ fil. vii. 72.
 Brygi, Thraces, vi. 45. vii. 185.
 Bubali, iv. 192.
 Bubares Persa, Megabyzi filius, v. 21. vii. 21. viii. 136.
 Bubastis urbs, ii. 59, 137, 156.
 Bubastis Ægyptiace, Diana, ii. 137, 154. prope Pelusium, ii. 156.
 Bubastiana plaga, ii. 166.
 Bucolicum ostium Nili effossum, ii. 17.
 Budii, Medorum gens, i. 101.
 Budini populus, iv. 21, 103. eorum mores, etc. iv. 103.
 Bulis Spartiata, Nicolai filius, vii. 134. offert se sponte ad Talthyrbii iram placandam, una cum Sperthie: et eorum acta, vii. 134, 135, 136, 137.
 Bura Achæorum opp. i. 145.
 Busæ, Medorum gens, i. 101.
 Busiris urbs, ii. 59, 61.
 Busiritana plaga, ii. 165.
 Butacides, v. 47.
 Butus (*vel potius Buto*) urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ, ii. 59, 63, 155.
 Bybassia, i. 174.
 Byblus Ægyptiorum ejusque descriptio, ii. 92.
 Byzantium ab Ionibus subactum, v. 103.
 Byzantii ab Otane capti, v. 26.

C.

Cabales gens Africæ, iv. 171.
 Cabalii, populus, iii. 90.
 Cabelees Meones, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, vii. 77.
 Cabirorum sacra, ii. 51. eorum templum Cambyses profanat, iii. 37.
 Cadmus Agenoris, fil. iv. 147. v. 58, et 59. Semeles pater, ii. 45. Theram appellit, iv. 147. venit in Bœotiam, ii. 49.
 Cadmei, i. 146. Pelasgos ejiciunt, i. 56. Cadmei ab Argivis ejecti, v. 57, 61. in eos expeditio Atheniensium, ix. 27.
 Cadmeæ litteræ, v. 59.
 Cadmea quædam victoria Phocensibus obtigit, i. 166.
 Cadmus Cous, Scythis filius, homo jus-

titiaæ amantiss. vii. 163, 164.
 Cadytis, magna Syriæ urbs, ii. 159. iii. 5. a Neco rege occupata, ibid. urbs non minor quam Sardis, iii. 5.
 Cænides Eëtion, v. 92. §. 2.
 Caici campus Mysorum, vi. 28.
 Caicus fluvius, vii. 42.
 Calamisa, ix. 96.
 Calamitas dimidiata est occidi ab digno, v. 111.
 Calantiæ Indi, iii. 97. *vide Calatiæ.*
 Calasiris vestis nomen, ii. 81.
 Calasiries Ægyptii pugnatores, ii. 164. ix. 32. soli arti militari operam dant, ii. 166, 168. *ubi et alia.* Calasirium plagæ, ii. 166.
 Calatiæ Indi parentibus vescuntur, iii. 38. *at cap. 97. vocantur Calantiæ.*
 Calchas, vii. 91.
 Calchedonia, iv. 85. Calchedonii, v. 26.
 Calculorum ludus inventus a Lydis, i. 94.
 Callatebus urbs, vii. 31.
 Calliæ Phænippi filii odium in tyrannos, vi. 121. solus bona Pisistrati Athenis ejecti ausus emere, ibid. *ubi alia de eodem*, 122. filiabus nuptum dat ex Atheniensibus quem quæque deligat, iv. 122.
 Callias Eleus Iamidarum unus, vaticinus, v. 44, 45.
 Callias Hipponici filius, vii. 151.
 Calliades summum Athenis magistratum gerit, viii. 51.
 Callicrates ejusque virtus et moribundi dictum, ix. 72. ejus sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 85.
 Callimachus Aphidnæus polemarchus, vi. 109. ejus virtus et interitus, vi. 114.
 Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcoscythæ, iv. 17.
 Callipolitani pop. vii. 154.
 Callista insula, iv. 147.
 Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminae calvæ, iv. 23.
 Calvi paucissimi apud Ægyptios, et cur, iii. 12.
 Calvitiam quid impediat, ibid.
 Calumnia unde in aulis, iii. 80. ejus propria, vii. 10. §. 7.
 Calyndniipop. vii. 99.
 Calyndensium rex, et navis demersa, viii. 87.
 Calyndici montes, i. 172.
 Camarina quondam Syracusanorum, vii. 154. eversa a Gelone, vii. 156.
 Cambyses, Cyri pater, i. 46, 107, 112, 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, i. 107.
 Cambyses rex Pers. Cyri et Cassandæ Pharnaspe genitæ filius, i. 107. ii. 1. iii. 2. ejus genus sibi vendicant Ægyptii, iii. 2. regnum Cyri suscipit,

INDEX.

- ii. 1. ejus in Ægyptios expeditio, ibid. et iii. 1, etc. quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem, iii. 1, 2, 3, 4. Ægypto potitur, i. 181. iii. 7, etc. cum Arabum rege fœdus init, iii. 7, 9. ei dedunt se Afri, Cyrenæi ac Barcæi munera mittunt, iii. 13. triplex movet bellum, iii. 17. exploratores mittit ad Æthiopas, iii. 20. temeraria et infelix expeditio in Æthiopas, iii. 25. jubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere, ibid. Cambysis insania, iii. 25, 29, 30, 33, 34, 38. Apim Deum vulnerat lethaliter, iii. 29. fratrem occidendum curat ex falso somnio, iii. 30, 61. sororem, eandemque uxorem, interficit, iii. 31, 32. morbo sacro laborat ab ipsis natalibus, iii. 33. ejus violentia, et inde scelera, iii. 34, 35. religionis derisor, iii. 37. ejus fatum, et imprecationes in se, iii. 64, 65. ejus interitus, iii. 66. cur Dominus a Persis adpelletur, iii. 89.
- Cameli, i. 80. iii. 103. vii. 86. cameli Indorum, ibid. id animal non solent invadere leones, vii. 125. camelos timent equi, i. 80.
- Camicus oppidum, ejusque obsessio, vii. 169, 170.
- Caminus poëmation Homeri, ii. 32.
- Camirus civitas, i. 144.
- Campsæ urbs, vii. 123.
- Campus Mæandri, i. 161. Xanthius, i. 175.
- Canæ mons, vii. 42.
- Canales coriacei miræ longitudinis, iii. 9.
- Canastræum promontorium, vii. 123.
- Candaules Myrsi filius, Sardium tyrannus, i. 7. Myrsilus a Græcis cognominatus, ibid. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, i. 8, 9, 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, i. 11, 12.
- Candaules alius Damasithymi pater, vii. 98.
- Canes custodes domus, ii. 32.
- Canes Indici, i. 192.
- Canobus, ii. 97.
- Canobicum Nili ostium, ii. 17, 113, 179.
- Caput nullam suturam habens, ix. 83. e capitibus inimicorum cæsorum potant Scythæ, iv. 65. capita animantium non degustant Ægyptii, ii. 39. capita Ægyptiorum cur firma, Persarum vero fragilia, iii. 12.
- Capita quercus, locus sic dictus, aliter Tria capita, ix. 39.
- Cappadociæ fertilitas, i. 73.
- Cappadoces a Græcis Syri nominati, i. 72. v. 49. vii. 72. Cappadocibus bellum infert Cræsus, i. 73.
- Capras Mendesii cur non mactent, ii. 42, 46.
- Caprarii in honore apud Mendesios, ii. 46.
- Capripedes homines, iv. 25.
- Capræ et bubali apud Afros, iv. 192.
- Captivorum immolatio apud Scythas, iv. 62. et apud Tauros, iv. 103.
- Car fratres habuit Lydum et Mysum, i. 171.
- Caria, pars Ioniæ, i. 142. a Persis capitur, vi. 25.
- Cares olim Leleges, eorumque status antiquus, i. 171. eorum tria inventa, ibid. aiunt se aborigines, ibid. a Cræso subacti, i. 23. subacti et ab Harpago, i. 174. quidam Ægyptum incolentes, ii. 61, 152, 154. iii. 11. eorum a Persis defectio et pugna, v. 117, 118, 119, 120. naves et armatura in Xerxis exercitu, vii. 93.
- Caricarum mulierum factum contra maritos, i. 146.
- Carica Vestis, v. 88.
- Carine urbs, vii. 42.
- Carius Jupiter, i. 171. v. 66.
- Carcinitis urbs, iv. 55, 99.
- Cardamyla Laconica, viii. 73.
- Cardia urbs, vi. 33. vii. 58. ix. 115.
- Carenus Euzeneti pater, vii. 173.
- Carnia festum, vii. 206.
- Carpathium mare, iii. 45.
- Carpis fluvijs, iv. 49.
- Carthaginiensium bellum cum Phocæensibus, i. 166. rex Amilcar, vii. 165. iis vult bellum inferre Cambyzes sed omittit, iii. 17, 19. colunt imaginem Amilcaris, vii. 167.
- Carystus opp. iv. 33. obsessa, vi. 99.
- Carystii se dedunt Persis, ibid. pecuniam dant Themistocli exigenti, viii. 112. contra Athen. bellum gerunt, ix. 105. eorum ager vastatur, viii. 121.
- Casambus, Aristocratis filius Atheniensibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
- Casia ubi et quomodo nascatur et metatur, iii. 110.
- Casius mons, ii. 6, 158. iii. 5.
- Casmena oppidum, vii. 155.
- Caspatorus urbs, iii. 102. iv. 44.
- Caspia, iii. 92, 93. eorum armatura in exercitu Xerxis, vii. 67. eorum equites, vii. 86.
- Caspium mare, i. 202, 203.
- Cassandane Cyri uxor, mater Cambysis, ii. 1. iii. 2.
- Cassiteros, id est, stannum, iii. 115.
- Cassiterides insulæ, ibid.
- Castalia loci nomen, viii. 39.
- Casthanæa urbs, vii. 183, 188.
- Castor et Pollux Tyndaridæ, ii. 43. excepti ab Euphorione domo, vi. 127.
- Castores in quo lacu capiuntur, iv. 109.

INDEX.

- eorum testiculi morbis matricis, auxiliantur, *ibid.*
 Castra Tyriorum, locus sic dictus, ii. 112.
 Castra, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in Ægypto diti, ii. 154.
 Catadupa Ægypti, ii. 17.
 Catarractes amnis Mæandro par, vii. 26.
 Catiari et Traspies, Scytharum genus, iv. 6.
 Cava Eubœæ, viii. 13.
 Caucasus mons, i. 203, 204. iii. 97.
 Caucones Pylî pop. i. 147. iv. 148.
 Caunus ab Harpago capta, i. 176. ad Iones deficit, v. 103.
 Caunii eorumque genus et mores, i. 172.
 Caustrobius Aristææ pater, iv. 13.
 Caystrius fl. v. 100.
 Cebreniorum origo, ii. 20.
 Cecrops rex, viii. 44. unde Cecropidæ dicti Athenienses, *ibid.*
 Ceiorum cœnaculum Delphis, iv. 35.
 Celænæ, ubi Mæandri fontes, vii. 26.
 Celees socius Doriei, v. 46.
 Celtæ populus, i. 33. omnium extremi in Europa ad solis occasum, iv. 49.
 Centum appellatæ insulæ, i. 151.
 Ceos prope Athenas, viii. 76.
 Cepheneſ olim, qui Persæ, vii. 61. Cephæus Andromedæ pater, vii. 61, 150.
 Cepheus Beli fil. vii. 61.
 Cephissus Thuriæ pater, vii. 178.
 Cephissus amnis, viii. 33.
 Ceramicus sinus, i. 174.
 Cercasorum urbs, ii. 15, 17, 97.
 Cercopes Homeri, ii. 24.
 Cercopœon sedes, vii. 216.
 Ceres, Ægyptiace Isis, ii. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitis rex, ii. 122. Ceres et Bacchus inferorum principes, ii. 123. Cereris matris templum in Scythia, iv. 53. Cereris Eleusiniæ templum, ix. 62, 97, 101. et lucus, ix. 65. Amphictyonidis templum, vii. 200. Achæiæ templum et orgia, v. 161. Cereris legiferæ sacra Thesmophoria, vi. 16. Cereris et Proserpinæ solemnia, viii. 65.
 Cervi in Africa nulli, iv. 192.
 Chalcedonii cæci a Megabazo dicti, *ib.* ab Otane capti, v. 26.
 Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, vi. 33. vetustiores Byzantiis, iv. 144.
 Chalcidenses oram Atticam populantur, v. 74. vastantur ab Atheniensibus, v. 77. Olynthum obtinent, viii. 27. illis opem ferunt Milesii, v. 99.
 Chalcidicum genus, vii. 185. viii. 127.
 Chaldæi, vii. 63. Chaldæi inter Assyrios, *ibid.* Chaldæi sacerdotes Jovis Dei, i. 181, 183.
 Chalestra urbs, vii. 123.
 Chalybes a Cræso subacti, i. 28.
 Champsæ crocodili dicti, ii. 69.
 Charadra oppidum, viii. 33.
 Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphus frater, ii. 135. iv. 135.
 Charileus Mæandrii frater, iii. 145.
 Charillus Eunomi filius, viii. 131.
 Charopinus Aristagoræ frater, v. 99.
 Chemmis insula, ii. 156.
 Chemmis oppidum grande Thebaicæ præfecturæ, ii. 91. Chemmitæ, *ibid.* Chemmitana plaga, ii. 165.
 Cheops, rex Ægypti, Rhampsiniti successor, ii. 124. ejus gesta, pyramides, ii. 124, 125, 126.
 Chephrenis regis Ægypti tyrannis, et pyramis, ii. 127, 128.
 Cherasmis Persa, vii. 78.
 Chersis Gorgi pater, vii. 98.
 Chersis Onesili pater, v. 104.
 Chersonesi urbes subactæ et eversæ a Phœnicibus, vi. 33. Chersonesi tyrannus Miltiades, vi. 34. Chersonesus quæ est in Hellesponto, vii. 33. Atheniens. ditionis fuit, vi. 140. Chersonesus, aspera, iv. 99.
 Chersonesitæ portas Sesti Atheniensibus aperiant, ix. 118.
 Chersonesitarum primores in vincula conjecti a Miltiade, et quo astu capti, vi. 39.
 Chilei viri Tegeatæ consilium, ix. 9.
 Chilo vir Spartæ sapientiss. vii. 235. ejus consilium Hippocrati datum, i. 59. Demarmeni filius, vi. 65.
 Chius Ionum civitas, i. 142. ii. 178. a Persis capta, vi. 31.
 Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, i. 18. Chiorum tyrannus Strattis, viii. 132. Minerva Poliochos, i. 160. eorum lingua, i. 142. ut Atarneum obtinuerint, i. 160. eorum clades, vi. 15, 16, 26. et prodigia quæ præcesserunt, vi. 27.
 Choaspes fluvius ad Susa, i. 138. v. 49, 52. ejus aquam solam rex potat, i. 188.
 Chœnix mensura, vi. 57.
 Chœreatæ (*q. d. porcales*) tribus Sicyonia, v. 68.
 Chœræ nomen loci in Eubœa, vi. 101.
 Chœrus Micythi pater, vii. 170.
 Chorasmii populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Chori muliebres lascivi, v. 83.
 Chori tragici, v. 67.
 Chorus centum adolescentum ex Chio missus Delphos, vi. 27.
 Chromius Argivus, i. 82.
 Chutri, lavacri genus, vii. 176.
 Cicones gens Thraciæ, vii. 59, 108, 110.
 Cii sive Cei insulares, viii. 1.
 Cilices, ii. 28, 72. v. 49, 52. eorum armatura, vii. 91. eorum tributum, iii. 90.

INDEX.

Cilicia, ii. 17, 34. Ciliciæ præfectura, ix. 107.
 Cilissæ naves, viii. 14.
 Cilix Agenoris filius, a quo dicti Cilices, vii. 91.
 Cilla, Æolum civitas, i. 149.
 Cimmerii, i. 6, 15, 16, 103. iv. 1, 11, 12.
 Cimmerius Bosporus, iv. 12, 28, 100.
 Cimmeria portoria, iv. 12, 45. Cim-
 merii muri, iv. 12.
 Cimon Miltiadis pater, vi. 34, 39.
 Cimon, Miltiadis filius, vii. 107. mul-
 ctam patri impositam exsolvit, vi.
 136.
 Cimon Stesagoræ pater, vi. 38.
 Cineas rex Thessal. v. 63.
 Cinnamomum ubi gignatur, et quomodo
 colligatur, iii. 111.
 Cinyps fluvius, iv. 175. v. 42.
 Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cog-
 nominis, iv. 198.
 Cion Mysiæ, v. 122.
 Cippus finium index, vii. 30.
 Circumcisio Ægyptiorum, ii. 36. et
 aliorum quorundam populorum, ii.
 104.
 Cissii in exercitu Xerxis militantes, vii.
 62. eorum dux et armatura, ibid. eo-
 rum equitatus, vii. 86. eorum tribu-
 tum, iii. 91.
 Cissia terra, v. 49. 52. Cissiae portæ Ba-
 bylonis, iii. 155, 158.
 Cithæronis radices, ix. 19, 25. exitus,
 ix. 38.
 Cius fluvius, iv. 49.
 Claves Cypri, promontorium dictum,
 v. 108.
 Clazomenæ Ionum civitas, i. 142. ii.
 178. hæc invaditur ab Alyatte, qui
 cladem accipit, i. 16. capitur ab Ar-
 tapherne et Otane, v. 123. eorum
 thesaurus, i. 51.
 Cleades Autodici filius, ix. 85.
 Cleanax Argivus, ii. 1, 2.
 Cleander vates, Phigalensis, vi. 83.
 Cleander et Euclidis Hippocratis filii,
 vii. 155.
 Cleander Pantarei f. Gelæ tyrannus,
 vii. 154.
 Cleobis et Bitonis historia et beatitudo,
 i. 31.
 Cleodæus Hylli filius, vi. 52. vii. 204.
 viii. 131.
 Cleombrotus et Leonides gemini, v. 41, 1.
 viii. 71. Anaxandridæ filius, ibid. et
 ix. 10. pater Pausaniæ, iv. 81.
 Cleomenes Anaxandridæ filius, v. 41, 64.
 vii. 148. inops mentis, v. 42. Spartæ rex
 creatus, non propter fortitudinem, sed
 propter genus, v. 39. auro corrumpi non
 potest a Mæandrio, ideoque virorum
 justiss. audit, iii. 148. discordia inter
 illum et Demaratum, vi. 51, 61, 73,
 74. Clisthenem Athenis ejicit, v. 70,

72. ejus cum Aristagora acta, v. 49,
 50, 51. inter Cleomenem et Argivos
 acta, vi. 76, 77, 78, 79, 80. proficis-
 citur contra Pisistratidas, v. 64.
 Achæum se esse ait, non Dorem, v.
 72. profugit Sparta et Arcadas so-
 licitat contra Spartanos, vi. 74. ad-
 versus Athenienses bellum gerit, v.
 74, 75. ad insaniam redactus, v. 75,
 84. ejus interitus, v. 48.
 Cleonæ urbs, vii. 22.
 Clinias Alcibiadis filius Atheniensium
 præstantissimus in classe contra
 Xerxem, viii. 17.
 Clisthenes, Sicyonis tyrannus, vi. 126.
 ejus odium in Adrastum, v. 67. circa
 Clisthenem et filiam Agaristam ac
 procos acta, vi. 126, 127, etc.
 Clisthenes Alcmaeonides Atheniensis
 Sicyonii Clisthenis nepos, v. 66, 67.
 vi. 131. ejus et Isagoræ factiones, v.
 66, 69, 70.
 Clytiades Tisamenus, ix. 33.
 Cnidus civitas, i. 144. ii. 178.
 Cnidii Lacedæmoniorum coloni, i. 174.
 eorum cum Tarentinis amicitia, iii.
 138. suam ditionem in insulæ for-
 mam perfodiendo tentant redigere,
 i. 174. et isthmum perfodere volentes
 quomodo impediti, ibid. Harpago se
 dedunt, i. 174. Cyrenæorum quosd.
 servant, iv. 164.
 Cnoëthus pater Nicodroni, vi. 88.
 Cobon Aristophanti filius, vi. 66.
 Codrus Atheniensium rex, v. 65, 76.
 Codrus Melanthi f. i. 147.
 Codrus Nelei pater, ix. 97.
 Cœla, via quædam, vi. 103.
 Cœla Chii, vi. 26. Eubææ, viii. 13.
 Cœnyrorum et Ænyrorum locus prope
 quem metalla Thasia, vi. 47.
 Coës Mitylenæus Erxandri filius, iv. 97.
 v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario
 accepit, v. 11. captus ab Iatragora, v.
 37. a Mitylenæis lapidibus inter-
 fectus, v. 38.
 Coitus in templis, ii. 64.
 Colæus, Samiæ navis gubernator, iv. 152.
 Colaxais Targitai filius, iv. 5. ab eo
 oriundi Scythæ, iv. 6. triplex filiis
 constituit regnum, iv. 7.
 Colchi, i. 104. progenies Ægyptia, ii.
 104. iii. 97. iv. 40. eorum armatura
 et dux in Xerxis exercitu, vii. 79.
 Colchicum linum Sardonicum dictum,
 ii. 105.
 Colias ora Atticæ, viii. 96.
 Colophon Smyrnæ conditor, i. 164.
 Colophon Ionum civitas, i. 142. ii. 8.
 vi capta e Gyge, i. 14.
 Colophonii soli cur ex Ionibus ab Apa-
 turiis festis arcentur, i. 147.
 Colophoniorum profugi, Smyrnam oc-
 cupant, i. 150.

INDEX.

Colossæ, oppidum Phrygiæ, vii. 30.
 Colossi, ii. 130, 143, 153, 175, 176.
 Colossi apud Ægyptios cujusque pontificis, ii. 143.
 Columbæ Dodonææ nigræ, ii. 55.
 Columbas albas cur expellant Persæ, i. 138.
 Columnæ albæ in Caria, v. 118.
 Columnæ instar palmarum, ii. 160.
 Comam Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non, i. 82. comam ut Babylo-
 nii gerant, i. 195. pectentes Lacedæ-
 monii, vii. 208. comam ut alant et
 tondeant Macæ, iv. 175. comam
 quomodo gestent Maxyes, iv. 191.
 Combrea urbs, vii. 123.
 Comedunt in viis Ægyptii, ventrem
 domi exonerant, ii. 35.
 Compsatus fluvius, vii. 109.
 Conchyliæ in montibus Ægypti, ii. 12.
 Coniæus Thess. v. 63.
 Conos pini fructus, ii. 20.
 Consilio bono felix eventus, vii. 157.
 Consuetudines avitæ placent genti cui-
 que, iii. 38.
 Consultant Persæ inter pocula, et
 quidem de rebus etiam maxime se-
 riis, sed ab iisdem sobriis confirmari
 oportet consilia quæ tum capta fue-
 rint, i. 133. consultare bene maxi-
 mum est lucrum, vii. 10. §. 4.
 Contadesdus fluvius, iv. 90.
 Convitia irritant iram, vii. 160.
 Copais palus, viii. 135.
 Corcyra a Corinthiis condita, iii. 49. ei
 imperitat Periander, iii. 52.
 Corcyraei, iii. 48, 49. eorum cum Corin-
 thiis perpetua discordia, iii. 49. in-
 terficiunt Periandri filium, iii. 53. in
 bello Xerxiano astute neutrarum par-
 tium, vii. 168.
 Coressus in agro Ephesio, v. 100.
 Corinthiorum tyranni Eetion et Peri-
 ander filius, v. 92. Corinthii cccc
 adversus Persam missi, vii. 200. Co-
 rinthii minime contemtui habent
 opifices, ii. 167. Corinthiorum the-
 saurus, i. 14, 50. iv. 162. eorum et
 Samiorum simultates, iii. 48. eorum
 cum Corcyraeis discordia, iii. 49. Co-
 rinthii Peloponnenses contra Atheni-
 enses deserunt, v. 75. Corinthii
 naves nummo vendunt Atheniensibus,
 dono dare lege prohibiti, vi. 89.
 eorum fuga socios deserentium in
 bello Persico, viii. 94. eorund. virtus,
 ix. 102. Corinthiæ mulieres universæ
 exutæ a Periandro et cur, v. 92. Co-
 rinthia vestis cui simillima est Doris,
 v. 87.
 Corinthus felix, iii. 52.
 Cornua pecoribus ubi mature aut sero
 nascuntur, iv. 29.
 Corobius purpurarius, iv. 151.

Corona oleagina Olympiorum præmi-
 um, viii. 26.
 Coronæi Thebanorum vicini, v. 79.
 Corsica vel Cynus, i. 165.
 Corycium antrum, viii. 36.
 Corydalis Anticyrensis, vii. 214.
 Corys Arabiæ flumen, iii. 9.
 Cos civitas, i. 144.
 Cos insula Tyrannos passa, vii. 164.
 Cotys Asiæ pater, iv. 45.
 Cranapes Mitrobatis filius, una cum
 patre ab Oræte cæsus, iii. 126.
 Cranai dicti Athenienses, viii. 44.
 Crastis, et Crastia Minerva, v. 45.
 Crater, qui Cræso portabatur, inter-
 ceptus et cælatura ejus, i. 70. iii. 47.
 crater in ostio Ponti, a Pausania
 dedicatus, iv. 81. crater Argolicus,
 iv. 152. crateres Lesbii, iv. 61.
 Crathis Ægarum fluvius perennis, a
 quo et Italicus ille vocatus est, i. 145.
 Cratines Anaxilai pater, vii. 165.
 Cratinus Aminoclis pater, vii. 190.
 Cremni, emporium paludis Mæotidis,
 iv. 20.
 Creston urbs, i. 57.
 Crestonæi, v. 3. vii. 127.
 Crestoniata, i. 57.
 Crestonicus ager, vii. 124.
 Crestonicae terræ rex, viii. 116.
 Creta universa a barbaris habitata, i.
 173.
 Cretenses cur auxilium non tulerint
 Græcis contra Persam, vii. 167, 170,
 171. ubi alia de eorum migratione et
 fortuna.
 Grex avis, ii. 76.
 Crinippus Terilli pater, vii. 165.
 Crisæus campus, viii. 32.
 Cristas galeis imponere primi ostende-
 runt Cares, i. 171.
 Critala in Cappadocia, vii. 26.
 Critheis Melanopi filia, ii. 1. furtivo
 concubitu prægnans, ii. 2. parit Ho-
 merum, ii. 3. nubit Phemio, ii. 4.
 ejus mors, ii. 5.
 Crithon Ithagænis pater, ii. 1.
 Critobuli filia, Amasis uxor, ii. 181.
 Critobulus Toronæus, viii. 127.
 Crius Polycriti filius, vi. 50. circa eum
 et Cleomenem acta, ibid. Athenien-
 sibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
 Crius Ægineta, Polycriti pater, viii. 92.
 Crobyzi Thraces, iv. 49.
 Crocodili descriptio, ii. 68, 69, 70. cro-
 codili sacri, ii. 69, 148. eorum se-
 pulcra, ii. 148. crocodili Africae, iv.
 192.
 Crocodilorum urbs, ii. 143.
 Cræsus rex Lydorum ejusque genus, i.
 6, 7, 92. Ephesios invadit, i. 26.
 bonus vir, et religiosus, ac deorum
 cultor, i. 87. cum Astyage affinitas,
 i. 73. primus Græcos ad tributum

INDEX.

- pendendum adigit, i. 6, 27. Iones et Æoles subigit, ibid. cum Ionibus insularis hospitium contrahit, i. 27. per eum aucta Lydorum potentia, i. 28, 29. ejus cum Solone colloquium, i. 30, 31, 32, 33. eum deorum indignatio excipit, i. 34. Gygis tritavi crimen luit, i. 91. ejus somnium, i. 33. ejus luctus super filio interfecto, i. 44. Cyrum invasurus oraculum consulit varie, i. 46, 47, etc. donaria et hostiæ ab eo consecrata et jugulata, i. 50, 51, 52. v. 36. potentiss. Græcorum amicitiam petit, i. 16, 69. crater, viii. 124. ejus expeditio contra Cyrum, i. 71, 73. Halyn fl. trajicit, i. 75. Pteriam expugnat, i. 76. pugna cum Cyro, ibid. Sardis redit, i. 77. vincitur a Cyro et obsidetur, i. 81. in observantia et amore a Cyro habetur, qui ejus consiliis utitur, i. 88, 89, 90, 155, 156, 207. Pythio mittit compedes, i. 90, 91. alia ejus in Græcia donaria, i. 92. fratrem Pantaleontem interficit, ibid. Cambysem desipientem admonet, et vix mortem effugit, iii. 36. alia sententia Cambysi adprobata, iii. 34. ejus munificentia in Alcæonem, vi. 125. liberat Miltiadem, vi. 37. Sardibus captis et ipse capitur, et vivus ad Cyrum perducitur, i. 86. rogo impositus ab Apolline invocato servatur, immissa pluvia, i. 86, 87.
- Cræsi filius mutus, quando vocem rupit, i. 85. templi Delphici locupletator, viii. 35.
- Crophi mons, ii. 28.
- Crossæa regio, vii. 123.
- Crotoniata, genere Achæi, viii. 47. eorum cum Sybaritis bellum, v. 44, 45.
- Crotonienses, *vel potius* Crotoniatae medici dicti primi, secundi Cyrenæi, iii. 131.
- Cubiti regii mensura, i. 178. cubitus Ægyptius Samio par, ii. 168.
- Cubiti mensura, ii. 149.
- Culicum vis ingens apud Ægyptios palustres et contra eos ab Ægyptiis excogitata, ii. 95.
- Cunctatio utilis, vii. 10. Cuniculi hostiles ære deprehensi, iv. 20.
- Cupere multa malum est, vii. 18.
- Cuphagoras Epizeli pater, vi. 117.
- Curium urbs Cypri, v. 113.
- Carienses, Argivorum coloni, ibid.
- Curotropho sacra Sami fiunt a feminis, ii. 30.
- Currus bellici, v. 113.
- Currus sacer Jovis in Xerxis exercitu, vii. 55. quomodo amissus, viii. 115.
- Cyaneæ insulæ, errabundæ a Græcis existimatæ, iv. 85.
- Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex, i. 73, 103. ejus res gestæ, i. 103, 104, etc. in ira peracerbus, i. 73. ejus interitus et anni regni, i. 107.
- Cybeles templum, Sardidus concrematum, v. 102.
- Cyberniscus Lycius, vii. 98.
- Cyclades insulæ, v. 30.
- Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia, vii. 165.
- Cydonia in Creta condita a Samiis, iii. 44, 59.
- Cydrara oppidum, vii. 30.
- Cyllestes, panes Ægypt. ii. 77.
- Cyllirii Syracusanorum quondam servi, dominos ejiciunt, vii. 155.
- Cylon Atheniensis tyrannidis affectatæ compertus, v. 71.
- Cyma civitas Æoliæ, i. 149. v. 123. vii. 194. ii. 1, 2. vocata et Phriconis, i. 149. ii. 38. ejus origo, ii. 1, 2. capitur a Persis, v. 123.
- Cymæi hiberna classis Xerxæ, viii. 130. oraculum consulunt de reddendo Pactya, i. 157, 158, 159. Pactyam in Chium deportant, i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt, v. 38. spernunt inepte Homerum, ii. 12, 13, 14, 15.
- Cymæus Aristagoras, iv. 138.
- Cynægirus, Euphorionis filius, navem adversariam prehensans, manu truncatur, vi. 114.
- Cyneas Philagri pater, vi. 101.
- Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis, iv. 49.
- Cynesii populus, ii. 33.
- Cyniscus appellatus Zeuxidamus, vi. 71.
- Cyno, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor, i. 100. quomodo Cyrum servaverit, i. 112, 113. Cyno, semper in ore Cyri, i. 122.
- Cynocephali populi, iv. 191. in Cynosarge Herculis templum, vi. 116.
- Cynosyra, v. 63. viii. 76.
- Cynurii, soli putantur Iones, Dores effecti, viii. 73.
- Cypria carmina, Homeri non sunt, ii. 118.
- Cyprus primum ab Amasi capta et tributaria facta, ii. 182. Persis tributaria, iii. 91. Cypriorum lex, i. 199. Cyprii se dedunt Cambysi, iii. 19. eorum bella et defectiones a Persis, v. 104, 105, 106, etc. in servitutem redacti, v. 116. eorum armatura, vii. 90. gentes variæ unde sint? ibid.
- Cypria vox, Sigynas, v. 9.
- Cypri claves, promonturium, v. 108.
- Cypsela quid sit, v. 92. §. 5.
- Cypselus, Eetionis filius, i. 114. v. 92. Cypselidæ, Corinthi, vi. 128. unde nomen hoc ei impositum, v. 92. §. 5.

INDEX.

Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit, v. 92.
 Cypselus Miltiadis pater, vi. 35.
 Cyraunis insula, iv. 195. lacus in ea picifer, ibid.
 Cyrene circumflua, iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persæ, iv. 203. Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis, iv. 199.
 Cyrenæi, iv. 154, 155, 159, 169, etc. Cambysi se dedunt, iii. 13. eorum et Ægyptiorum conflictus, iii. 161. iv. 159. agros Libyæ vastant, iv. 159. eladem a Libybus accipiunt, iv. 160. eorum amicitia cum Samiis, iv. 152. oraculum consulunt, iv. 161. Cyrenæi medici, secundi sunt: ut Crotoniatæ, primi, iii. 131. Cyrenææ femina bovem superstitione observant, iv. 186. apud Cynum civitas a Phocæensibus condita nomine Alalia, i. 165. Cynus Carystiae, ix. 105. Cynus heros, i. 167.
 Cynii, vii. 165.
 Cyrus pater Cambysis Cyri patris, i. 111.
 Cyrus Persa, i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus, etc. i. 75, 91, 107, 108. (*ubi et ejus nativitas*), i. 111. mulus oraculo, (i. 55.) dictus, quia Semimedes et Semipersa, i. 91. Harpago traditus interimendus, et quomodo servatus, i. 109, 110, etc. educatur ab uxore bubulci, i. 113. cur a cane educatus dicatur, i. 122. bubulci filius cognominatus, i. 114. regalis indoles ut enituit in puero, ibid. ut a materno avo Astyage agnitus fuerit, i. 116. pervenit ad suos veros parentes, i. 122. Cyrus laudatur, iii. 89. *ubi dicitur* pater suis appellatus. *Item*, iii. 160. *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui se comparare) nullus unquam Persarum dignum se (*vel rem se dignam*), existimavit. *Videtur autem hæc fuisse illorum opinio ob ea præsertim quæ dicuntur de ejus genitura*, ob quam se existimabat majus quiddam homine esse, i. 204. et de ejus felicitate ibidem. *Sic vero et*, i. 126. divina quædam sorte genitum se dicit.
 Cyrus quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum, ix. ult. Cyri prudentia in alienandis animis Persarum a Medis, i. 125, 126, 127. et in eo quod commentus est, ut Persas ad rebellandum induceret, i. 125. et tamen stulte Gyndi anni minatur, i. 189. omnem Asiam adeptus, i. 130. ejus cum Cræso prælium, i. 76, etc. ut se adversus Cræsum gesserit, in iisdem usque 91. ut se gesserit contra rebellantes Ly-

dos, i. 154, etc. ejus apologus ad Ionas, i. 141. Smerdi mago aures amputat, iii. 69. bellum adversus Labynitem, et Babylonios, quorum urbem capit, i. 188, 189, 190, 191. bellum contra Tomyrin, Massagetarum reginam, i. 205, 206, etc. in quo occumbit, i. 214. *ubi narrantur et quæ acta circa mortui caput*.
 Cythera insula Argivorum ditionis, i. 82. Templum habet Veneris, Cælestis ex Ascalone, i. 105. eam conducibilius Lacedæmonii obrui quam extare, vii. 235.
 Cythnii, gens, vii. 90. viii. 46.
 Cytissorus, Phrixo genitus, vii. 197. ejus posterorum calamitas, ibid.
 Cyzicum, urbs Propontidis, vi. 33.
 Cyziceni Cebari Persæ se dedunt, ibid. Cyzicenorum festum in honorem Matris deum, iv. 76.

D.

Dadicae populus, iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, vii. 66.
 Dædalum vestigat Minos, vii. 170.
 Dai, Persarum genus, i. 125. pecuarii, ibid.
 Damas Samyris fil. vi. 127.
 Damasithymus Candaulis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98. Damasithymus, Calyndensium rex, viii. 87. demersus ab Artemisia, ibid.
 Damas Sirites, vi. 127.
 Damia et Auxesia simulacra, v. 82, 83.
 Danaë, Acrisii filia, Persei mater, i. 91. vi. 135. vii. 60, 150.
 Danaus et Lynceus Chemmitæ, ii. 91.
 Danaus Archandri socer, ii. 98.
 Danaï filia Thesmophoria in Ægyptum afferunt, ii. 171. templum Minervæ quod Lindi est, extruxerunt filios Ægypti fugientes, ii. 182.
 Danaï et Xuthi in Peloponnesum adventus, vii. 94.
 Daphnæ Pelusiae, ii. 30, 107.
 Daphnis Abydenus, iv. 138.
 Dardanus urbs, v. 117. contermina Abydo, vii. 43.
 Dardanei, i. 189.
 Daritæ populus, iii. 92.
 Darius rex, Hystaspis filius, i. 183, 210. ii. 110. iii. 70. vi. 98. vii. 1. 11. e conjuratis in magos fuit unus, iii. 70. Darius idem sonat quod ἐργεῖν, id est, coercitor, vi. 98. ejus uxores, iii. 88. Darii liberi, iii. 12. vii. 2, 64, 68, 69, 72, 78, 97, 224. viii. 89. ix. 107. de Darii futuro regno Cyri visio, i. 209, 210. qua arte ad adipiscendum regnum usus, iii. 85, 86, 87. eum Persæ aiunt fuisse πάπηλον (*id est*, insti-

INDEX.

tozem) quoniam omnia quæstui habebat, iii. 89. Darii reditus et auri thesaurus, iii. 95, 96. statua ejus equestris, iii. 88. pecuniarum spe frustratus sepulcro Nitocridis aperto, i. 187. unde Græciæ infensior reditus, vii. 1. ejus expeditio in Scythas, iv. 1, 85, 86, etc. *Alia ejus facta præ aliis memoratu digna vide*, ii. 110. iii. 88. iv. 44, 88, 135. v. 11, 12. vii. 194. *item quædam ejus dicta*, iii. 160. iv. 143. v. 105. ejus cum Idanthyrso colloquium per quendam equitem, iv. 126, 127. ejus oratio pro monarchia, iii. 82. oratio ejusdem ad primores Persarum de Oroete interficiendo, iii. 127. oratio ad Iones de ponte ad Istrum custodiendo, iv. 98. Darius quondam Cambysis satelles, iii. 139. bene de se meritos remunerat, iii. 140. v. 11. luxato pede a Democede sanatur, et acta cum eo, iii. 129, 130, 131, etc. Babylonem obsidet, capit, et diruit portas murosque, iii. 150, 151, 152, etc. Indos subegit, iii. 44. ejus crudele factum, iv. 84. a Macedonibus poscit terram et aquam, v. 17. et a Græcis, vi. 48. vii. 133. ejus moneta ex auro puriss. iv. 166. ejus legati a Græcis in bathrum et puteum projiciuntur, vii. 133. ejus obitus, vii. 4.

Darius Xerxis filius Artayntam ducit, ix. 108.

Dascylus Gygis pater, i. 8.

Dascylium, urbs, iii. 120, 126. vi. 33.

Datis Medus contra Athenas missus a Dario, vi. 94. revocat Delios metu fugientes ipsum, vi. 97. visionem in somnis videt, vi. 118. ejus filii, vii. 88.

Datus opp. ix. 75.

Dauliorum oppidum incensum, viii. 35.

Daurises Darii gener, v. 116. adversus Cariam tendit, 121. interitus, ibid.

Decelea, ix. 15, 73.

Decelus, ix. 73.

Decelensium circa Helenæ investigationem acta, ix. 73. eorum in Sparta vectigalium immunitas et dignitas præsidendi, ibid.

Decelensis populus, ibid.

Decima redemptionis captivorum conscripta, v. 77.

Decimæ pecuniarum ex prædis, vii. 27.

Decimum quemque sorte comedunt inter se Cambysis milites fame adacti, iii. 25.

Deioces Phraortis fil. i. 16, 37, 96. vir sapiens et juris dicundi peritus, i. 96. ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit, i. 97, 98. rex Medorum declaratus, i. 98. ab eo regnum obtinente acta, et quomodo severita-

tem in exercenda justitia exercuerit, i. 98, 99, 100, 101. ejus mors et anni regni, i. 102.

Deiphonus Euenii filius Apolloniata, ix. 92.

Delphi, i. 51. ad eos missa donaria a Gyge, i. 14. a Cræso, i. 50, 51, 52. apud Delphos primus quis munera posuerit, i. 14. in numerum Delphorum adscribi volenti jus perpetuum datum cuilibet de Lydis, i. 54. Delphi oraculum pro se et Græcia consulunt, vii. 178. extreme formidantes Xerxem, urbem deserunt, viii. 37. barbaros a deo suo male affectos cædunt, viii. 38. Delphicum oraculum, *infinitis locis*. Delphicum templum sua sponte conflagravit, i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones trecentis talentis construendum locarunt, ii. 180. et quinam conduxere, v. 62.

Delta Ægyptiorum, ii. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones non recte, ii. 15.

Delubrum Jovis Carii, i. 171. Jovis Olympii, ii. 7. Cereris, iv. 53. Bacchi, iv. 87. Amphiarai, viii. 134. Laii et Œdipodis, iv. 149. in fano Latonæ admirabilissimum, ex uno factum lapide, ii. 155. delubra primi statuere Ægyptii, ii. 4. delubra a Persis incensa, iv. 96. viii. 144.

Delus insula, iv. 33, 34, 35. expiata a Pisistrato, i. 64.

Delos tremit antea inconcussa, vi. 98.

Deliorum fuga ob Persas, vi. 97. revocati a Persis et nihil passi, ibid.

Delium Thebanorum, vi. 118.

Demaratus Aristonis filius, rex Spartæ, v. 75. vi. 50, 63, etc. de ejus genere et procreatione varia circumferuntur, vi. 63, etc. 69. matrem sciscitatur, qui verus ipsius parens, vi. 68. Demarati, *id est; a populo votis petiti*, unde nomen impositum, vi. 63. Cleomenem deserit in expeditione, v. 75. ejus cum Cleomene simultates et odium, vii. 51, 63, 64, etc. fuga ad Persas, vi. 70. vii. 3. ejus elogium, vi. 70. ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe, vii. 101, 102, 103, 104, 209, 234, 235, 236. ejus ingeniosa per pugillares clam nunciandi ratio, vii. 239.

Demarmenus, v. 41. vi. 65.

Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, et in quanto honore habitus a Dario, iii. 124, 129, 130, 131, 132. quo astu e Persia in patriam rediit, iii. 132, 133, 134, etc.

Democratiam laudat Otanes, iii. 80. vi. 43. improbant Megabyzus et Darius, iii. 81, 82. ejus incommoda, iii. 81.

INDEX.

- eam constituit in Græcia Mardonius, vi. 43.
- Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarchus, vii. 46.
- Demonax a Mantineis, Cyrenæis missus reip. constituendæ, iv. 161.
- Demonous Penthyli pater, vii. 195.
- Demophilus Diadromæ filius, vii. 222.
- Dens Hippiae tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum, vi. 107.
- Dentes ex uno osse universi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla, ix. 83.
- De deposito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depositum neganti, vi. 86.
- Derusæi, Persarum genus, i. 125.
- Dersæi Thraciæ populus, vii. 110.
- Descriptio temporis nunquam finiendi, v. 92.
- Detractio res deterr. vii. 10. §. 7.
- Deucalion rex, i. 56.
- Deus eminentissima gaudet deprimere, vii. 10. §. 5. deum tentare, idem quod prave facere, vi. 86. §. 3. deus quod fieri vult, nemo effugiat, ix. 16. invidens vitæ humanæ spatio, vii. 46. præsignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura, vi. 27. Deus Græcorum, i. 90. de illo impia cogitatio Apriæ, ii. 169. Deos nemo latet in sceleribus, viii. 106.
- Deorum νέμεσις καὶ φθόρος, i. 34. iii. 40. vii. 10. §. 5. viii. 106, et 109. invidiam excitant acres vindictæ, iv. ult. viii. 106. deus ab Ægyptiis verberatur quidam, ii. 132. deorum ira in nepotes etiam extenditur, vii. 137. duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci sunt mutuati, ii. 4. sacra peragunt illis Athenienses, vi. 108. omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt, ii. 50.
- Dii Arabum, iii. 8. Libyum, iv. 188. Scytharum, iv. 59. Thracum, v. 7. Græci, v. 49. regales, v. 106. θεόνομοι, iv. 33. deos externos exigunt Caunii, i. 172.
- Diactorides pater Eurydames uxoris Leutychildis, vi. 71.
- Diactorides Cranonius, unus e procis Agaristæ, vi. 127.
- Diadromes Demophili pater, vii. 222.
- Diana Osiris seu Dionysi filia, ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus, ibid. Bubastis ab Ægyptiis dicta, ibid. et 137. Templum Buto, ii. 155. Dianæ festum in Ægypto, ii. 137. aliud apud Brauronem, vi. 138. Dianæ templum maxime memorabile apud Bubastin, ii. 137, 138. Dianæ templum Sami, iii. 48. ad Trachinem, vii. 176. Diana regia, iv. 33. Dianæ Orthosiæ ara, iv. 37. Dianæ oraculum, ii. 83. Dianæ urbem suam donant Ephesii obsessi, i. 26. templum in Artemisio, vii. 176.
- Dicæa urbs, vii. 109.
- Dicæus, Theocydis filius, exul, apud Medos illustris, viii. 65. quædam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, viii. 65.
- Dictys, animal, iv. 192.
- Dictynnæ delubrum et a quibus structum, iii. 59.
- Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas, vii. 226. ejus dictum, ibid.
- Dies, repente nox factus, i. 47, 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum, vi. 106. diei natalis observatio apud Ægyptios, ii. 42. diei in horas distributio a quibus facta, ii. 4. iter, iv. 101. dies varii vitæ hominum, i. 32.
- Dindymene mater, i. 82.
- Dinomenes Gelonis pater, vii. 145.
- Diomedis ἀρετή, ii. 116.
- Dion urbs, vii. 22.
- Dionysiophanes Ephesius, ix. 84.
- Dionysius Phocæensis, classis Ionum dux ejusque ad Iones oratio, vi. 11. res ab eo gestæ, ibid. et seq. post cladem Ionum quo devenerit, vi. 17.
- Dionysus, Apollinis et Dianæ pater, ii. 156. e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, ii. 145. educatus in regione cinnamomifera, iii. 111. ab Jove insutus in femore, ii. 146. e deorum novissimis apud Græcos, non et apud Ægyptios, ii. 145. Ægyptiace Osiris dictus, ii. 144. Dionysi festum, ii. 97. Dionysi trieterica, iv. 108. Dionysus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo, iii. 8. Arabibus Urotal dictus, ibid.
- Dioscuri, vi. 127. eorum nomen Ægyptiis ignotum, ii. 50.
- Dipæensium prælium, ix. 34.
- Dipodes, murium genus, iv. 192.
- Diræ in capita, ii. 39.
- Dithyrambus Harmatidæ filius, vii. 227.
- Dithyramborum auctor quis fuerit, i. 23.
- Divinatio Ægyptiorum, ii. 83. Nasa-monum, iv. 172. Scytharum, iv. 67. divina præferenda humanis, v. 63. divinum quid videatur Herodoto, vii. 137.
- Divinitatis solers prudentia erga homines, iii. 103.
- Doberes pop. Pæoniæ, v. 16. vii. 113.
- Dodona, ii. 52, 58. Dodonæum oraculum, i. 46. ii. 52, 55. Dodonæorum antistites, ii. 55. Dodonæi, iv. 33. Dodonææ columbæ, ii. 55, 57.

INDEX.

Dolia argentea Delphos a Cræso missa, i. 51.
Dolonci Thraces, vi. 34. ab Absinthii bello vexati, ibid. oraculum consulunt, ibid. Miltiadem regem creant, vi. 35, 36.
Dolopes, vii. 132, 185.
Domus subterraneæ Æthiopum, iii. 97. domos non possident Indi nonnulli, iii. 100.
Domestica mala Psammeniti majora quam ut ea deflere possit, ii. 14.
Domicilia subterranea pyramidis, ii. 148. domicilia ex micis salis, iv. 185. domicilia e virgultis, et versatilia, e lentiscis suspensa, iv. 190.
Dona ad Æthiopes explorandi gratia missa, ii. 20. dona Amasis Delphis data, ii. 180. dona Græcorum Ægyptum incolentium ad templum Delph. instaurandum, ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data, iii. 130. dona quantum apud milites possint, viii. 4, 5. dona ei qui primus muros Sardium ascenderit pollicetur Cyrus, i. 84.
Donaria Alyattis Delphos missa, i. 25. donaria Cræsi varia, i. 92. donaria divis data a Cræso ex bonis adversarii, i. 92. donaria Delphos a Cræso missa et rursus alia, i. 51, 52. donaria Delphos a Gyge missa, i. 14. donarium Midæ Delphos missum, regia sella, i. 14. donaria in templo Delphico, viii. 35. donarium Lacedæmoniorum, i. 51. donaria Amasis, ii. 182. donaria regis Pheronis, ii. 111. donaria Rhodopis Delphos missa, ii. 135. donarium Arionis apud Tænarum, i. 25. donaria e præda Persica, ix. 86.
Dores, i. 144, 146. **Dores a Cræso subacti,** i. 6, 28. eorum migratio crebra, i. 56. **Dores et Iones ex insulis egredientes in continenti sedes ponunt,** i. 171. eorum prima expeditio adversus Asiam, iii. 56. **Dores in classe Xerxis militantes,** vii. 93. **Dores in Atticum quater profecti,** v. 76.
Dorienses Pentapolin incolentes, i. 144. **Doriensium principes ex Ægypto oriundi,** vi. 53. **Doriensium civitates multæ et insignes,** viii. 73. **Doriensium sacra,** i. 144.
Dorica gens unde cognominata, i. 56. **Doricæ tribus mutantur,** v. 68.
Doris regio incursata a Medis Thessalorum consilio et odio, viii. 31. **Doris vestis,** v. 87.
Dorieus Euryanactis pater, ix. 10.
Dorieus Anaxandridæ filius ex prima uxore, v. 41. inter æquales excellit, v. 42. nolens sibi a fratre imperari,

coloniam alio ducit, v. 42. ejusque fortuna, v. 42, 43, 44, 45, 46. ejus mors, v. 45, 46. vii. 158, 205.
Doriscus, v. 98. vii. 25, 106. **Doriscus, Thraciæ litus et campus ingens, et castellum Darii,** vii. 59.
Dorus Hellenis filius, i. 56.
Doryssus Leobotæ fil. vii. 204.
Dotus Megasidræ fil. Paphlagonum et Matienorum Dux, vii. 72.
Dromos Achilleus, iv. 55.
Dropici, Persarum genus, i. 125.
Drymus oppidum, viii. 33.
Dryopis regio, i. 56. viii. 31. **Dryopes pop.** i. 146. **Dryopum civitates,** viii. 73.
Dyma Achæorum, i. 145.
Dymanatæ tribus Sicyonia, v. 68.
Dyras amnis, vii. 198.
Dysorum mons, v. 17.
Dysenteria in Xerxis exercitu, viii. 115.

E.

Ebenum ubi nascatur, iii. 114.
Ecbatana v. Agbatana.
Echecrates Eetionis pater, v. 92.
Echemus Aëropi filius, ix. 26. **Hyllum in monomachia interfecit,** ibid.
Echestratis Agis filius, vii. 204.
Echidori fl. aqua copias Xerxis deficit, vii. 127. ejus origo, vii. 124.
Echinades insulæ, ii. 10.
Echidna, iii. 108.
Echines murium genus sic dictum, iv. 192.
Eclipsis solis, vii. 37.
Edoni pop. v. 11, et 124. vii. 110, 114. ix. 74.
Eetion Echecratis filius ejusque genus, v. 92. ei datum oraculum, ibid.
Egestani, v. 46.
Eion urbs super Strymonem, vii. 25, 113. viii. 118.
Elatea urbs, viii. 33.
Elbo insula, ii. 140.
Electrum unde venire feratur, iii. 115.
Eleonius civis, v. 43.
Elephantes supra modum grandes in Africa, iv. 191.
Elephantina urbs Ægypti, ii. 9, 17, 28, 29, 30, 31, 69, 175.
Elæus Chersonesi, vi. 140. vii. 21, 33. ix. 116. **Elæusii Xanthippum orant de ultione Protesilai sumenda,** ix. 119.
Eleus Onomastus Agæi filius, unus e procis Agaristæ, vi. 127. **Eleus quidam vates,** iii. 132.
Eleusis, viii. 65. apud Eleusinem Atheniensium prælium, i. 30. **Eleusinem Cleomenes cum Peloponnensibus invadit,** v. 74, 75, 76. ibi fanum dea-

INDEX.

rum, vi. 75. Eleusine sepulti Argivi, ix. 27.
 Eleusiniæ Cereris templum, ix. 57, 101.
 Elis, Ætolorum colonia, viii. 73.
 Eleorum agonotheatæ, vi. 127. Eleorum justissimum ac maximum certamen, ii. 160. quod tamen arguunt, Ægyptii, ibid. Elei Minyarum oppida delevere, iv. 148. Elei venientes post prælium suos duces exilio cur multarent, ix. 77. in Eleo agro muli cur nequeant gigni, iv. 30.
 Elorus flumen, vii. 154.
 Enagees, *id est* piaculares, i. 61. v. 71.
 Enarees divinationem a Venere habentes, i. 105. iv. 67.
 Enchelees, v. 61.
 Eneti, qui sunt ex Illyriis et eorum lex, i. 196. Eneti, in Adria, v. 9.
 Enienses, vii. 132, 185, 198.
 Enipeus fluvius Thessaliæ, vii. 129.
 Enneacrunos, vi. 137.
 Enneaodoi, vii. 114.
 Eordi populi, vii. 185.
 Epaphus, qui et Apis, ii. 153. iii. 27, 28.
 Epaphi boves mares, ii. 38.
 Ephesus, civitas Ionum, i. 42. ii. 10, et 158. ex Epheso ad Sardis iter, v. 54.
 Ephesinum templum, ii. 148. Ephesii obsessi a Cræso urbem suam dominant Dianæ, i. 26. Ephesii soli ex Ionibus ab Apaturiiis festis arcentur, et cur, i. 147.
 Ephori Spartæ, ix. 6.
 Epialtes Eurydemi filius, vii. 213. Thermopylarum proditor, vii. 213, 214, etc. ejus fuga et interitus, vii. 213.
 Epicichlides Homeri, ii. 24.
 Epicydes Glauci pater, vi. 86.
 Epidaurus, insula, antea Cænone dicta, viii. 46. Epidaurus expugnata, iii. 52.
 Epidauri tyrannus Procles, iii. 50.
 Epidaurii, i. 146. Epidaurii oraculum consulunt, quum eorum tellus nihil produceret, v. 82. Epidauriis oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et acta, v. 82, 83, 84. iis Æginetæ antea parentes, ab iis desciscunt, et clades inferunt, v. 83.
 Epigoni Homeri, si modo ejus sunt, iv. 32.
 Epigramma vatis Megistiæ, vii. 228. Mandroclis Samii, iv. 88. epigrammata Spartiatarum, qui occubuere ad Thermopylas, vii. 228. tripodum literis Cadmeis incisa, v. 59, 60, 61.
 Ἐπισχύδιον, *id est*, *Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, vi. 84.
 Epistrophus Amphimnesti pater, vi. 127.
 Epium oppidum, iv. 148.
 Epizelus Cuphagoræ filius, vi. 117. cæcus *id est* acie quomodo factus, ibid.
 Epulæ in festis, i. 31.

Equa leporem enixa, vii. 57. equæ tres Olympiacas victorias adeptæ, ubi sepultæ, vi. 103. equæ Thessaliæ optimæ, vii. 196. equis pisces pro pabulo ubi, v. 16. equi colubros vorant, i. 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, i. 189. equi sacri in exercitu Xerxis, vii. 55. equi fluviales Ægyptiis sacri, eorum natura, et descriptio, ii. 71. equos præcipue immolant Scythæ, iv. 61. equi ubi Soli immolantur, i. 216. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, i. 80. vii. 87. apud Persas habebant nomina, iii. 88. equorum regionum fœtura, i. 192. equos quadrijugos jungere Græci ab Afris didicere, iv. 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrææ, iv. 22. equi Sigynnarum quales, v. 9. equi satrapæ Babylonii, i. 192. equi Indorum, iii. 106. equi silvestres candidi, iv. 52. equorum jubæ pro cristis, vii. 70. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, iv. 28. equi quinquaginta strangulantur ad sepulcra regum Scytharum, iv. 72. equi Nisæi, iii. 106. vii. 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario penditi soliti, iii. 90. equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus, iii. 85, 86, 87. equus Masistii ipsum excutit, ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat, vii. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, v. 111.
 Equisonem regis Scythæ cum rege defuncto sepeliunt, iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, iii. 85, 86, 87.
 Equitatus Xerxis quantus, vii. 84, etc.
 Equitare docent liberos statim a quinto anno Persæ, i. 136.
 Equites Spartæ, viii. 124.
 Erasinus fluvius, vi. 76. Cleomenis de eo dictum, ibid.
 Erechtheus rex Atheniensium, viii. 44. Orithyæ pater, vii. 189. ab Homero laudatus, ii. 28. ei apud Athen. sacra afferunt Epidaurii, v. 82. ejus templum in arce Atheniensium, viii. 55.
 Eresione Homeri, ii. 33. contra Eretriam et Athenienses, duces Persarum missi, v. 94. Eretriensium et Persarum acris pugna, vi. 101. Eretria et Eretrienses a Persis subacti, vi. 101. Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant, v. 99. Eretrienses Iones, viii. 46. Eretrienses Susa abducti clementer a Dario tractati, vii. 119.
 Eridanus fluvius fabula Herodoto, iii. 115.
 Erinnyes Laii et Œdipi, iv. 149.

INDEX.

Erinnyum delubrum, iv. 149.
 Erochus urbs, viii. 33.
 Error parit damna, vii. 10. §. 6.
 Erxander, Cois pater, iv. 97. v. 37.
 Erycis regio, Heraclidarum, v. 43.
 Erycina regio, v. 45.
 Erythia insula, iv. 8.
 'Ερυθρὴ βῶλος urbs sic dicta, *id est, rubra gleba*, ii. 111.
 Erythræ, i. 142.
 Erythræorum cum Chiis bellum, i. 18.
 Erythræ Bœot. ix. 15, et 19. Erythræi et Chii eandem sermonis proprietatem servant, i. 142.
 Erythræa urbs aspera et montosa, ii. 18.
 Eryxo, Arcesilai vidua meriti interemptorem necat, iv. 160.
 Etearchus rex Axi, iv. 154, alius Ammoniorum rex, ii. 32.
 Eteocles Laodamantis pater, v. 61.
 Etesias non esse causam augmenti Nili, ii. 20.
 Euænetus Careni filius, vii. 173.
 Euagoras Laco, vi. 103.
 Eualcides Eretriensium dux, vir illustris, v. 102.
 Eubœa insula, magna ac beata, Cypri non inferior, v. 31, ad eam prælium Græcorum cum Persis gestum, viii. 4, etc.
 Eubœenses ut tractati a Gelone, vii. 156. Eubœensibus datum oraculum, quod male spernunt, viii. 20.
 Euboicum talentum, iii. 89.
 Euboicæ minæ, ibid.
 Eubœæ cava, viii. 13.
 Euclides et Cleander Hippocratis filii, vii. 155.
 Energetæ regis Persici, viii. 85.
 Euenius Deiphoni haruspici pater, ix. 92. sacrarum solis ovium custos, ix. 93. excæcatus misere, et ultio ob id de Apolloniatis sumpta, ibid. cæcus divinationem obtinet, ix. 94.
 Euelthon Salaminis rex, iv. 162. v. 104. ab eo thuribulum dedicatum Delphis, ibid. circa eum et Pheretimam acta, ibid.
 Euesperidæ bonum solum incolentes, iv. 171.
 Eumelus Admeti fil. ii. 2.
 Eumenes Anagyrasius Atheniensis præstantissimus in pugna navali, viii. 93.
 Eunomus Polydectis filius, viii. 131.
 Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, viii. 105.
 Eupalinus, Nanstrophii filius, architectus, iii. 60.
 Euphorbus Alcimachi, proditor Eretriæ, vi. 101.
 Euphorion, Æschyli poëtæ pater, ii. 156.
 Euphorion Cynægiri pater, vi. 114.

Euphorion Laphanis pater, qui Castorem et Pollucem in domum suam recepit et in omnes homines fuit hospitalis, vi. 127.
 Euphrates flumen, i. 180. v. 52. tortuosus a Nitocri redditus, i. 185.
 Euripus, v. 77. vii. 173. viii. 15.
 Europa Cretensibus rapta, i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos, i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit, iv. 45.
 Europa longitudine Asiam et Africam, non et latitudine, assequitur, iv. 42, 45. Europæ commoditates, vii. 5. Europæ nomen unde impositum, iv. 45. Europæ extrema ignota, iii. 115, 116.
 Euryanax Doriei filius, collega Pausaniæ, ix. 10, 53, 55.
 Eurybates quinquertio, vi. 92. ejus clades et interitus, ibid. ix. 74.
 Eurybiades, Euryclidæ filius, dux classis Græcorum, viii. 2. in Eurybiade consilii inopia, viii. 74. Eurybiadæ laus, viii. 124.
 Euryclides, viii. 2.
 Eurycrates Polydori filius, vii. 204.
 Eurycratides Anaxandri filius, vii. 204.
 Eurydame Leutychidis uxor, vi. 71. ejus genus, ibid.
 Eurydemus Epialtæ pater, vii. 213.
 Euryleon cum Dorieo coloniæ deductor, unus superstes e bello, v. 46. Seliniorum tyrannus, ibid. ejus interitus, ibid.
 Eurymachus Leontiadis pater, vii. 205.
 Eurymachus Leontiadis filius interemptus, vii. 233.
 Euryphon Proclis filius, viii. 131.
 Eurypylus frater Thoracis Larissæi, ix. 58.
 Eurysthenes, Aristodemi filius, vii. 204.
 Eurysthenis familia honoratior, vi. 51.
 Eurysthenes et Procles gemini, Spartæ reges, iv. 147. vi. 52. oraculum super eis consultum, ibid. eorum dissensio per omnem vitam, ibid. circa eos et Theram avunculum pro regno acta, iv. 147.
 Eurystheus, ix. 26, 27. genus ejus nolunt labefieri Lacedæmonii, v. 40.
 Eurytus et Aristodemus ob extremam lippitudinem e castris a Leonide remittuntur, vii. 229. Euryti virtus et interitus, ibid.
 Euthynus Hermolyci pater, ix. 105.
 Eutychides Sophanis pater, ix. 73.
 Euxinum mare, i. 6, 72.
 Euxini ponti nationes, iv. 47.
 Exampæus locus inter Borysthenem et Hypanin, iv. 52, et 81.
 Exercitu donari apud Persas, eximium, ix. 109.
 Exitus rerum inspiciendus, i. 32. cum initio non est manifestus, vii. 51.

INDEX.

Experiendo sunt omnia, vii. 9.

Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos, i. 35. expiatio Adrasti fratricidæ, ibid. expiatio Deli, i. 64.

F.

Fabas nec serunt Ægyptii nec edunt, ii. 37.

Fabæ in sortitionibus, vi. 109.

ad Famem marcendam quid Lydi excogitaverint, i. 94. fames immanis in castris Cambysis, ii. 25. fames in Xerxis exercitu, in reditu, viii. 115. fames obsessorum Sesti, ix. 118. familia quadrigam alens, vi. 35.

Fanum Jovis Thebani, i. 182. Jovis Beli, i. 181. Jovis sub fago conditum, ii. 56. Protei, ii. 112. Veneris Uraniæ vetustissimum, i. 105. Apollinis, viii. 135. Pallenidis Minervæ, i. 62. Æaci, v. 89. Phylaci, viii. 39. Autonoi, ibid. Androcratis herois, ix. 25. fanum Græcum maximum et celeberrimum in Ægypto, ii. 178.

Fato sortem destinata deo quoque fugere impossibile, i. 91. fati necessitas, i. 91. iii. 43, 63. v. 92.

Fax Vulcani, viii. 98.

Felis amantissima fœtuum, ii. 66. Ægyptiorum circa hoc animal superstitio, ibid. felium sepulturæ, ii. 67.

Felicitas humana in eodem tenore non perstat, i. 5. felicitas Polycratis insidiosa, iii. 40, etc.

Ferrum ad perniciem hominum, i. 68.

Ferri compactionem solus omnium excogitavit Glaucus Chius, i. 25.

Festa ad imitationem instituta, iii. 48.

Festi celebratio, i. 191.

Festinatio parit errores, vii. 10. §. 6.

Festum Cyzicenorum, matri deorum, iv. 76. festum Ægyptiorum abrogatum a Cambyse, iii. 29. festa Ægyptiorum, Dianæ, Isidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martis, ii. 59. festum Minervæ, iv. 180. festum Dionysi, ii. 48. iii. 97. festum Theophania, i. 51. festum Persarum, *μαγιστήρια* dictum, iii. 79. festa Apaturia, i. 47. festi nomen, Accensio lucernarum, ii. 62.

Fidei dandæ modus apud Nasamones, iv. 172. fides Arabum firmissima, iii. 8.

Filios regum benigne tractant Persæ, iii. 15.

Fibularum in veste ab feminis periculum, v. 87.

Ficus non habebant Persæ, i. 71.

Finitimos Medi et Persæ, colunt, i. 134.

Flamma e pectore simulacri effulget, vi. 82.

Fluvios inter omnia religiose colunt Persæ, i. 138. fluviorum Scythiæ nomina, Ister, Tyres, Hypanis, Borysthenis, Panticapes, Hypacyris, Gerrhus, Tanais, iv. 47. fluviorum Thraciæ nomina, Tearus, Contadesdus, Agrianes, Hebrus, iv. 90. Thessaliæ fl. præcipui hi quinque, Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamius, vii. 29. Penei autem fit mentio et cap. proxime præced. Araxes qualis et quantus, i. 202. Asopus, ix. 15, 30. Achelous, ii. 10. Axius, vii. 23. Corys in Arabia, iii. 9. Cinyps, iv. 175. Crathis, i. 145. Caicus, vii. 21. Contadesdus, iv. 90. Choaspes, v. 49. Gerrhus, iv. 19. Gyndes, v. 52. Halys, i. 72. Hypanis, iv. 47. Is, i. 179. Melas, vii. 58. Phasis, ii. 103. iv. 38. Parthenius, ii. 104. Pirus ingens fluvius, i. 145. Panticapes, iv. 54. Sperchius, vii. 198, 228. Thermodon, ii. 104. ix. 27. Tigris, i. 189. Tanais, iv. 20. Tyres, iv. 11, 51. Triton, iv. 191.

Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit, vii. 42, 108, 196. fit autem mentio hujus defectionis, etc. 21, et 187.

Fœdus affinitate firmatum, i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas, iv. 70. apud Arabes, iii. 8. fœdus a Babylonis cum Cræso initum, i. 74. fœdus Cræsi cum Amasi Ægyptiorum rege, ibid. Polycratis cum Amasi rege, iii. 39. fœdus perfidum Persarum cum Barcæis, iv. 201.

Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit, i. 8. fœminæ Ægyptiæ humeris bujulant, viri capitibus onera imponunt, ii. 35. fœminæ apud Ægyptios negotiantur, ibid. fœminæ Zaucum currus aurigantur in bellum, iv. 193. fœminas Atheniensium a Braurone prædati Pelasgi, iv. 145. vi. 138. fœminæ ex Asia raptæ, i. 23, 4. fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appensæ, v. 302. fœminæ a Babylonis strangulatæ ne frumentum absumerent, iii. 150. earum quinquaginta millia Babylonis a Dario suppedita, ut succresceret soboles, iii. 159. fœminæ colo et similibus rebus donandæ, non exercitu, iv. 162. fœminas adducere, Persarum convivantium mos, v. 18. fœminæ virili virtute, viii. 88. fœminæ agrestes, iv. 19. fœmina virgo, quæ erat semivipera, iv. 9. fœmineus morbus fani Veneris spoliatoribus immissus, i. 105.

Fodiendi ratio ut terra effossa non prodeat, ii. 150.

INDEX.

- Fons Thestes, iv. 159. fons Apollinis, i. 118. fons Solis, iv. 181. fons Gargaphie, ix. 25. fontes Mæandri, vii. 26. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes, iii. 23. fons quidam amarissimus, iv. 52, 81. fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
- Formicæ Indicæ ubi nascantur canum magnitudine, earumque descriptio, iii. 102, *etc.* ubi ut illis Indi aurum suffurentur.
- Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est, iii. 43. fortuna consilium aliquando superat, vii. 10. §. 4. fortunati iidem semper non sunt, i. 207.
- Forum nullum est Persis, i. 153. fora Græcorum, *ibid.*
- Fratrem præ marito et liberis uxor Intaphernis salvum cupit, et sui desiderii rationem reddit, iii. 119.
- Frigoris vis apud Cimmerium Bosphorum, iv. 28.
- Fructus quarundam arborum, qui jactus in ignem odore suo circumstantes inebriat, i. 202.
- Fulgura et tonitrua sive, *πρηστῆρες*, in Xerxis exercitum ingruunt, et complures occidunt, vii. 42.
- Fulmen in ædes Scylæ reges delapsum, iv. 79. fulmina grandes arbores aut ædificia percutiunt, vii. 10. fulmina in barbaros Delphis e cælo demissa, viii. 37.
- Furens homo, iii. 38.
- Fures pecuniæ Sardanapali, ii. 150. fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia, ii. 121.
- Fustuaria pugna apud Ægyptios in sacris, ii. 73.
- G.
- Gades, iv. 8.
- Gæson locus, ix. 97.
- Galaica regio, ætate Herodoti Briantia, vii. 108.
- Galea Corinthia, iv. 180.
- Galepsus, Græca urbs, vii. 122.
- Gamori Syracusani, vii. 153.
- Gandarîi pop. iii. 91. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, vii. 66.
- Garamantes pop. et eorum mores, iv. 174, *et* 183.
- Gargaphie fons, ix. 25, 48.
- Gauanes Temeno oriundus, viii. 137.
- Γαλαίης, dæmon, iv. 94.
- Gela a Lindiis condita, vii. 153. ejus tyrannus Hippocrates, vi. 23. Gela Hieroni a Gelone fratre demandata vii. 156.
- Geleon, Ionis fil. v. 66.
- Gelo Siciliæ tyrannus, ejusque potentia, et opes, vii. 145, 153, 157, 158. quomodo creverit et ad regnum pervenerit, vii. 153, 154, 155, *etc.* circa eum et legatos Græcorum acta, vii. 153, 154, *etc.* ejus res gestæ, vii. 155, 156, 158.
- Gelonus Herculis filius, iv. 10.
- Gelonus Budinorum urbs, iv. 108.
- Geloni quondam Græci, *ibid.* eorum mores, iv. 109.
- Gelu maximum ubi, iv. 28.
- Genitura Indorum qualis, iii. 101. per Generationes computatio, ii. 142.
- Geometria unde ad Græcos venerit, ii. 109.
- Gephryæi unde oriundi, v. 57. Athenas commigrant, et cur, v. 57, 62. ubi templa seorsum ab eis extructa, *etc.* v. 62.
- Geræstus, ix. 105.
- Gergis Arizi filius imperator in Xerxis exercitu, vii. 82.
- Gergithæ, vii. 43. e priscis Teucris, v. 122.
- Germanii, Persarum genus, i. 125.
- Gerra Persarum, ix. 60, 61, 98. Gerrhus locus, iv. 53.
- Gerrhus fluvius, iv. 19, 47. ejus descriptio, iv. 56.
- Geryonis vaccæ, iv. 8.
- Getae immortales a Dario subacti, iv. 93. qui dein exercitum Darii sequuntur, iv. 96. eorum dæmon Zamolxis, iv. 94.
- Gigonus urbs, vii. 123.
- Giligammæ, populus Afer et ejus descriptio, iv. 169.
- Gillus Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reportat, iii. 138. Darius eum frustra per Cnidios reducere Tarentum conatur, *ibid.*
- Gindanes populus, iv. 176. uxorem eorum fimbriæ pelliceæ in vestimentis, *ibid.*
- Glaucôn Leagri pater, ix. 75.
- Glaucus Chius, i. 25. solus omnium compactionis terri excogitator, *ibid.*
- Glaucus Chius caprarius, ii. 21, 22, 23.
- Glaucus Epicydis fil. vi. 86. §. 1. ejus laus, *ibid.* depositum suscipit ab hospite Milesio, *ibid.* id postea suscepisse negat, vi. 86. §. 2. Pythiam consulit an jurejurando pecuniam intervertat, vi. 86. §. 3. ejus genus funditus, interit, vi. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil. i. 147.
- Glisantem et Tanagram Thermodon interfuit, ix. 43.
- Gnurus Lyci filius, Anacharsidis pater, iv. 76.
- Gnomonis inventores Babylonii, ii. 109.
- Gobryas e magi occisoribus, iii. 70, 73, 78. Gobryas Mardonii pater, vii. 82.
- Gobryæ consilium de abeundo e Scy-

INDEX.

- thia, Dario datum, iv. 132. 134.
 Gobryæ uxor, Darii soror, vii. 5.
 Gobryæ filia, uxor Darii, vii. 2.
 Gonnus urbs, vii. 123, 173.
 Gordius, Midæ pater, i. 14. viii. 138.
 avus Adrasti, i. 35, 55.
 Gorgo Cleomenis filia, v. 48. patrem
 scite monet ut sibi caveat ab Arista-
 gora, v. 51. eadem Leonidæ uxor,
 ut Demarati tabellas aperiri monu-
 erit, vii. 239.
 Gorgonis caput ex Africa affert Perseus,
 ii. 91.
 Gorgus Salaminis Cypriæ rex, v. 104.
 viii. 2, 11. spoliatus a fratre, v. 104.
 eam recipit, v. 115.
 Gorgus, Chersis filius, dux in classe
 Xerxis, vii. 98.
 Græcia temperatiss. anni tempestates
 sortita, iii. 106. Græcia paupertatis
 alumna, hospes virtutis, vii. 102.
 non imperatorum indiga in bello
 Pers. sed exercitus, vii. 161. in eam
 primi a Dario exploratores missi, iii.
 135, 138. Græciæ infensior unde
 redditus Darius, vii. 51. in Græciam
 caduceatores missi ad petendum ter-
 ram et aquam, vi. 48. vii. 32. Græ-
 cia a quo tempore et sub quibus plus
 mali passa, vi. 98.
 Græcorum et Persarum in cultu deorum
 collatio, i. 131. Græcorum cœnæ
 quo dicto a Persis perstringantur, i.
 133. Græcorum festorum nomina
 eadem litera finiunt, i. 148. Græ-
 corum negotiationes, i. 153. Græ-
 corum literæ et calculi, ii. 36. v. 58.
 Græci ab Ægyptiis pleraque sump-
 sere, ii. 49, 50, 51, 58. Græca lin-
 gua quando primum in Ægyptum
 introducta, ii. 154. Græcorum in
 Ægypto negotiationes, fana, urbes,
 ii. 173. Græcorum deorum ætas cum
 Ægyptiorum collata, ii. 144, 145,
 146. Græcorum natalitia, iv. 26.
 Græci in templis non coeunt, ut nec
 Ægyptii, sicut alii mortales, ii. 64.
 Græci vestem et ægidas Minervæ et
 alia ab Afris mutuati, iv. 189. Græ-
 corum et Lydorum leges prope simi-
 les, i. 94. Græcorum ampla fora, i.
 153. Græci puerorum amoribus de-
 diti, i. 135. Græca gens dexterior
 quam barbara et ab ineptiis abhor-
 rens, i. 60. Græci virtutis certamen
 agunt, non pecuniæ, viii. 26. Græ-
 cos auctores injuriarum aiunt bar-
 bari, i. 2, 4. universi ante Cræsi im-
 perium liberi fuere, i. 6. Græcorum
 potentissimos sibi conciliat Cræsus,
 i. 56. Ignorantia ante res Persicas,
 ut Samum et columnas Herculis
 æque distare opinarentur, viii. 132.
 Græcis discordiæ principium cum
 Persis quod extiterit, i. 5. Græcis et
 barbaris malorum initium, v. 97.
 Græcorum variæ sententiæ de loco
 pugnae navali constituendo, viii. 49.
 Græcorum ducum dissensus in bello
 Persico, viii. 74. Græcorum conci-
 lium contra Xerxem, vii. 145. Græ-
 corum consultatio insequantur hostes
 necne, viii. 108, 109. Græcorum
 consilium de bello Thebis inferendo,
 ix. 86. Græcorum a Mycale profec-
 torum consultatio, ix. 114. Græco-
 rum duces ad Pylas, vii. 204. Græco-
 rum duces ad Salaminem qui fuerint
 præstantissimi et præmia iis data, vii.
 123, 124. Græcorum præstantissimi
 Lacedæmonii, i. 69. Græcorum stre-
 nuissimi et civitatum et virorum con-
 tra Medos, ix. 71. Græcorum præ-
 stantissimi ad Mycalen, ix. 105. Græ-
 corum præstantissimi in pugna na-
 vali, vii. 17. Græci Ægyptum inco-
 lentes cum Cambyse congregiuntur
 sanguine epoto, iii. 11. contra Græ-
 cos expeditionem Xerxis quid move-
 rit, vii. 6. ubi Xerxem excipere sta-
 tuerint, vii. 177. Xerxem qui Græco-
 rum opperiebantur ad Thermopylas,
 vii. 202. eorum fœdus contra eos,
 qui non adacti necessitate cum Xerxe
 pepigerant, vii. 132. e Græcis qui
 terrestres copias Xerxi præbuerint,
 et qui nauticas, vii. 185. et alii qui
 se recens adjunxerunt Xerxis exerci-
 tui, viii. 66. Græcorum exercitus
 contra Mardonium ad Plateas quibus
 et quomodo comparatus et instru-
 ctus, ix. 29. Græci contra Mardo-
 nium castra ubi locarint, ix. 19.
 quem locum permutant, ix. 51, 52.
 Græci prædam Mardonii inter se dis-
 partiuntur, ix. 81. Græci qui naves
 ad classem Græcorum suppeditarunt,
 viii. 43, 44, et seq. Græcorum præ-
 lium ad Eubœam gestum, viii. 11,
 12. Græcorum classis ad Salaminem
 perstat Atheniensium rogatu, viii. 40.
 Græci classem ad Samum applicant,
 ix. 96. Græci fugam facere volentes
 ut a Themistocles retenti, viii. 4.
 Græci Olympia agentes et alia certa-
 mina in medio bello, viii. 26.
 Græcoscythæ, iv. 17.
 Gratiarum collis, iv. 175.
 Grinus Æsanii filius, Theræ insulæ
 rex, iv. 150.
 Grynea urbs, i. 149.
 Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugi-
 entes, quo se conferant, ii. 22.
 Grypes aurum servantes, iii. 116. iv. 13.
 Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab
 Gyge donatus, i. 14.
 Gygæa palus, proxima Alyattis sepul-
 cro, i. 93.

INDEX.

Gygæa Amyntæ filia, v. 21. viii. 136.
 Bubari collocata a fratre Alexandro,
 v. 21. viii. 136.
 Gyges, Dascyli filius, i. 8. Candaulis
 satellites, i. 8. vel Heraclidarum, i.
 91. ejus circa uxorem Candaulis acta,
 i. 8, 9, etc. Candaulem obtruncat, i.
 12, 91. uxore Candaulis et regno
 potitur, i. 13, 91. donaria Delphos
 ad eo missa, i. 14. et primus barba-
 rorum is munera apud Delphos po-
 suit, ibid. Mileto et Smyrnæ arma
 infert, Colophonem vi capit, ibid.
 quot annos regnarit, ibid. ejus filius
 Ardys, i. 15.
 Gyges pater Myrsi, iii. 122.
 Gymnicum certamen, ii. 91.
 Gymnopædiæ Lacedæmoniorum, vi. 67.
 Gyndes fluvius unde oriatur, et quo us-
 que fluat, i. 189. v. 52. a Cyro in ccc.
 ac sexaginta rivos diductus, i. 202. v.
 52.
 Gyzantes, Afri, iv. 194. simiarum co-
 mestores, ibid.

H.

Hæmus mons Scythiæ, cujus e jugis
 tres fluvii manant, iv. 49.
 Haliacmon amnis, vii. 127.
 Halicarnassus civitas, ii. 178. cur pri-
 vata sacrorum participatione, i. 144.
 Pedasensibus vicina, viii. 104.
 Halys amnis, i. 5. vii. 26. post Phry-
 giam, v. 52. quos populos interfluat,
 i. 72. ejus fluxum quomodo averterit
 Thales Milesius, i. 75. intra Halym
 fluvium populi a Cræso subacti, i. 28.
 Hamilcar, v. Amilcar.
 Hannon Amilcaris pater, vii. 165.
 Harmamithres et Tithæus Xerxis equi-
 tatus præfecti, vii. 88.
 Harmatides Dithyrambi pater, vii. 227.
 Harmocydes, Phocensium dux, ix. 17.
 Harmodius et Aristogiton Hipparchi
 interfectores, v. 55. liberatores Athe-
 narum, vi. 123.
 Harpagi Medi familiaritas et autoritas
 apud Astyagem, i. 108. ei negotium
 datur interimendi Cyri, ibid. et do-
 mus in luctu ideo, i. 111. quia jussum
 non exequutus, carnibus filii ab Asty-
 age pastus, i. 119. et ejus constantia
 in perferenda Astyagis crudelitate,
 ibid. Astyagis ulciscendi cupidus, quo
 pacto defectionem molitus fuit, i.
 123, et seq. Astyagi a Cyro capto
 insultat, i. 129. Mazari defuncto suc-
 cedit, i. 162. gesta ab eo adversus
 Ionas, i. 162, 163, et seq. literæ ejus
 ad Cyrum scriptæ missæque occulte,
 i. 123, 124.
 Harpagus alius Persa dux, vi. 28. capit

Histiæum vivum et in crucem agit,
 vi. 28, 30.
 Haruspicina Menelai nefaria, ii. 119.
 Hebes tesseram dat Leutyichides mili-
 tibus, ix. 98.
 Hebrus fluvius, iv. 90. vii. 59.
 Hecatæus, Hegesandri filius, historio-
 graphus, ii. 143. v. 125. vi. 137. ejus
 genus, etc. ii. 143, et seq. bellum ad-
 versus Persas dissuadet Aristagoræ,
 v. 36. ejusdem consilium Aristagoræ
 datum, v. 125.
 Hecatonnesi, i. 151.
 Hector natu major et virtute præstan-
 tior Alexandro, iii. 120.
 Hegesicles et Leon Spartæ reges, i. 65.
 Hegesander Hecatæi pater, v. 125. vi.
 137.
 Hegesipyle, Olori, regis Thracum, filia,
 Miltiadi collocata, vi. 39.
 Hegesistratus Sigei tyrannus, v. 94.
 ejus pugna cum Mitylenæis pro Si-
 geo, ibid.
 Hegesistratus haruspex, Telliadarum
 præstantissimus, in Mardonii exer-
 citu, ix. 37. ejus audacia mira et
 interitus, ibid.
 Hegesistratus Aristagoræ filius, legatus
 Samius, ix. 90, 91.
 Hegetoridæ, filii Antagoræ, filia, ix.
 76.
 Hegias Tisameni frater, ix. 33.
 Helene Tyndari filia, et ejus raptus
 historia, ii. 112, et seq. v. 94. ix. 73.
 templum Therapnæ, vi. 61.
 Helice Achæorum, i. 145.
 Heliconius Neptunus, i. 148.
 Heliopolis, urbs Solis, ii. 3, 7, 8, 9, 59,
 63.
 Heliopolitani Ægyptiorum solertissimi,
 ii. 3.
 Hellen, Dori pater, i. 56.
 Hellenica gens, i. 56, 57.
 Hellenium fanum, ii. 178.
 Hellenodicæ, v. 22.
 Helles Athamantis filiæ sepulcrum, vii.
 58.
 Hellesponti urbs, vi. 33. Hellespontus
 ubi angustissimus, iv. 85. eum trans-
 iit Darius, v. 11. Hellespontus ex
 Asia in Europam conjungitur a
 Xerxe, vii. 33. denuo ponte junctus,
 vii. 36. et priore ponte rupto, quo-
 modo a Xerxe castigatus, vii. 35.
 Hellesponti trajectus stadiorum sep-
 tem, vii. 34. Hellesponto phiala au-
 rea datur a Xerxe, aureus crater, et
 gladius Persicus ejus placandi, vii.
 54.
 Hellespontii in Xerxis classe militan-
 tes, vii. 95. eis pontium custodia de-
 mandata, ibid.
 Hellespontias ventus, vii. 188.
 Hellopiæ, viii. 23.

INDEX.

- Helisyci, vii. 165.
 Helotarum ruditas in distinguendo ære ab auro, ix. 80.
 Hephæstienses in Lemno, vi. 140.
 Heraclea Siciliæ ab Hercule condita, v. 43.
 Heraclidæ ex Iardani ancilla et Hercule geniti, i. 7. eorum imperium quamdiu duraverit in Asiâ et ut fuerit translatum, i. 7. eorum ultio in abnepotem Gygis devoluta, i. 13.
 Heraclidæ in Peloponnesum redire conati, ix. 26.
 Heraclides Ibanolis fil. v. 122. ejus insidiæ Persis structæ; ibid.
 Heraclides Aristodici Cymæi pater, i. 158.
 Heraclides Aristagoræ Cymæi pater, v. 37.
 Heræi urbs sive Heræopolis, iv. 90.
 Hercules Amphitryone et Alcmena genitus, ii. 43, 44, 45, 145, 146. ejus tres liberi ex Echidna, iv. 10. ex Hercule et Iardani ancilla geniti Heraclidæ, i. 7. Hercules Hylli pater, vii. 204. viii. 131. auctor generis Leonidæ, vii. 204. Hercules e deorum novissimis apud Græcos: apud Ægyptios secus, ii. 145. Hercules Olympius, ii. 44. Hercules Græcorum, ii. 43. Herculis templum in Cynosarge, vi. 116. Herculis in Marathone templum, vi. 108, 116. Herculis templum servis pro asylo, ii. 113. Herculis Tyri templum, ii. 44. Herculis Thasii templum, ibid. Herculi bifaria templa cur dentur, ibid. Herculis oraculum, ii. 83. Herculis in Scythiam adventus, etc. iv. 8, 9. ejus arcus, halthæus, iv. 10. ejus tres filii, ibid. Scytharum deus, iv. 59. ejus vestigium in petra, iv. 82. Herculis ara apud Pylas, vii. 176. Hercules relictus ab Argonautis, vii. 193. Herculi fert opem fl. Dyrrhus, vii. 198.
 Herculeæ columnæ, iv. 181, et 185.
 Hermeus sinus, ii. 2.
 Hermion Lasi pater, vii. 6.
 Hermione Dryopum civitas, viii. 73. Hermionenses, iii. 59. viii. 43.
 Hermippus Atarnites, vi. 4.
 Hermolycus Atheniensis, Euthyni filius in pancratio celebris, ix. 105.
 Hermophantus dux contra Persas ad Sardis, v. 99.
 Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis, viii. 104. exsectorem suum Panionium quomodo ultus, viii. 105, 106.
 Hermotybies, Ægyptiorum pugnatorum genus, ii. 164. ix. 31. quas plagas incolant, ii. 165. tantum rei militari vacant, ii. 165, 168, ubi et alia.
 Hermes amnis, i. 55, 80. v. 101. ii. 9.
 Heroës ignoti Ægypto, ii. 50.
 Heroibus Trojanis parentatum a Xerxe, vii. 43.
 Herodotus posterior Homero et Hesiodo annis quadringentis, ii. 53. ejus ætas citra Mærin. ii. 13. ejus cautio circa ea, quæ ad rem divinam pertinent, ii. 3, 65, 171. ejus mos in distinguendo, vii. 152. ejus colloquium cum Vulcani sacerdotibus, ii. 3. et item cum quodam Archia, iii. 55. ejus sententia de Ægypto, ii. 15. de Nilo, ii. 24. de Persarum moribus, i. 137. de hoc, an, si intra Ilium fuisset Helena, reddita fuisset, ii. 120. vidit bella Peloponnesiorum et Atheniensium, vii. 137. ejus peregrinationes φιλοσοφίας gratia, ii. 1, 2, 44. postponit Alcæonidis Harmodium et Aristogitona, vi. 123.
 Herodotus Basilidæ filius, viii. 132.
 Herophantus Parienus, iv. 138.
 Heros conditor urbis, i. 168. diversus ab immortalis, ii. 44.
 Heroum Astrobaci, vi. 69.
 Herys Timogenidæ pater, ix. 38.
 Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. Hesiodus et Homerus de diis scripserunt, ibid. ejus mentio fit et, iv. 36.
 Hexapolis quæ sæculo Herodoti Pentapolis dicta, i. 144.
 Hieron Gelonis frater, vii. 156.
 Hieronymus Andrius, ix. 33.
 Hilotæ septem circa unum Spartanum, ix. 28.
 Himera Siciliæ, vi. 24. vii. 165.
 Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur, vi. 48. vii. 97.
 Hipparchus, Pisistrati filius, Hippia frater, v. 55. Onomacritum Athenis cur ejecit, vii. 6. ejus somnium, v. 56. ab Harmodio at Aristogitone interemptus, v. 55. vi. 123.
 Hippas, Pisistrati filius, i. 61. eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii, v. 91. sed frustra, v. 93. ei visum in somnis oblatum, vi. 107. ei dens tussiendo excussus, ibid.
 Hippobotarum prædia, v. 77. vi. 100.
 Hippoclidæ, Tisandri filius proci Agariæ, vi. 127. ejus majores Cypseli Corinthii propinqui, vi. 128. ejus laus præ ceteris procis, ibid. ejus saltationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis, vi. 130.
 Hippoclus Lampsacenus, iv. 138.
 Hippocoon Scæi pater, v. 60.
 Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni, i. 59. v. 65.
 Hippocrates Megacis fil. vi. 181.
 Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater, vi. 23. vii. 154. a Zancleis ar-

INDEX.

cessitus, eos Samlis prodit, ibid. ejus interitus, vii. 155.
Hippocrates, Smindyridis pater, vi. 127.
Hippocratides Leutyichidis filius, viii. 131.
Hippolai promont. iv. 53.
Hippolochus Glauci pater, i. 147.
Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex, ix. 37.
Hipponicus Calliæ pater, vii. 151.
Hipponicus Calliæ filius, vi. 121.
Hippopotamus, ii. 71.
Hippotoxotæ, ix. 49.
Hircus Ægyptiace Mendes dictus, ii. 46. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, iv. 187. hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes, iii. 112. hircus cum muliere coiens, ii. 46.
Histia Scytharum regina, iv. 127.
Histiaea, viii. 23.
Histiaei, ibid.
Histiaetis ora, i. 56. vii. 175.
Histiaeus Milesius, Lysagoræ filius, iv. 138. v. 30. vir solers et industrius, v. 23. ejus de ponte non deserendo sententia, qua re de Dario et Persis bene meritus, iv. 137. v. 11. vi. 30. vii. 10. a Dario defectionis Ionum insimulatus, v. 106. Aristagoram ad defectionem quam occulte sollicitavit, v. 35. ejus ad mare fuga, vi. 2. a Chiis in vincula conjectus, sed liberatus consilio ejus intellecto, vi. 2. Miletum reductus, a quibus rejicitur et vulneratur, vi. 5. ejus res circa Byzantium, vi. 26. res gestæ contra Chios, vi. 26, 27. contra Thasum contendit, vi. 28. quomodo captus et interfectus, vi. 29. in crucem sublatus ab Artapherne et Harpago, vi. 30. ejus gratia etiam mortui apud Darium, ibid.
Histiaeus Phylaci pater, viii. 85.
Histiaeus Tymnis filius captus, v. 37. dux in classe Xerxis, vii. 98.
Homerus poëta, vii. 161. quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. veritatem cognovit de Alexandri et Helenæ erroribus, ii. 116. finxit nomen Oceani, ii. 23. Homeri loci citati, ibid. iv. 29. Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo sumnota a Clisthene, v. 67. Homeri non sunt versus Cyprii, ii. 117. nec forte Epi-
goni, iv. 32.
Homo e deo non gignitur, ii. 143. homo hominem fato impendenti eripere non potest, iii. 43. ix. 16. in hominis natura situm non est avertere quod sit eventurum, iii. 64. hominem omnia consequi est impossibile, i. 32. hominum injuriorum est rapere feminas: raptis ulciscendis operam dare amentium: prudentium, pro

nulla habere raptarum pulcritudinem, i. 4. homini satius mori quam vivere, i. 31. mala multa eveniunt, iii. 33. homines in arbitrio fortuitarum et non contra, vii. 49. homo sibi malorum autor, non deus, i. 91. homines molles mollis fert regio, ix. ult. nunc boni in pugna, alio tempore possunt esse segnes, ix. 27. homines unoculi, v. Arimaspi homines, viri et feminæ calvi nascentes simis naribus et ingenti mento, iv. 23. homines hominibus vescentes. i. 216. iii. 99. homines senos menses dormientes, iv. 25. homines radicibus vescentes, i. 202. homines piscibus crudis victitantes, ibid. homo nullus sine aliquo malo, vii. 203. homines capripedes in montibus, iv. 25. homines excoriant Scythæ, iv. 64. hominum quorundam cum mulieribus concubitus in propatulo, i. 203. cujusque mala, vii. 152.
Humanæ vitæ anni, i. 32. humanæ vitæ brevitatis, et ærumnæ, vii. 46. humanis in rebus nihil stabile, i. 86. humanarum rerum vicissitudo, et conditio, i. 32. humanarum rerum circulus, i. 207.
Horum inventio, ii. 109.
Hoples Ionis filius, v. 66.
Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios, i. 193.
Horti Midæ, Gordio geniti, viii. 133.
Hyacinthia Lacedæmoniis solemnia, ix. 6, 11.
Hyænæ, feræ, iv. 192.
Hyampeus vertex Parnassi, viii. 39.
Hyampolis urbs, viii. 28, 33.
Hyatæ, nomen unius a tribubus Sicyoniis: quod sonat *suales*, v. 68.
Hybla oppidum, vii. 155.
Hydrias regio, v. 118.
Hydarnes Persa, iii. 70. vi. 133. Asianæ oræ præfectus, vii. 135.
Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, vii. 83, 211.
Hydarnes Sisamnis pater, vii. 65.
Hydrea insula Træzeniis obligata, iii. 59.
Hyela civitas in agro Ænotriæ a quibus possessa, i. 167.
Hygennenses pop. iii. 90.
Hylæa, iv. 18, 54, 55. ejus regionis situs, iv. 76.
Hyllenses, nomen unius e tribubus Sicyonis, v. 68.
Hyllus, vi. 51. Herculis filius, vii. 204. viii. 131. ab Echemo in monomachia interfectus, ix. 26.
Hymeas Darii gener, v. 116. capit Cion Mysiam, v. 122. ejus res gestæ et interitus, ibid. sub Hymesso regio Pe-

INDEX.

lasgis data ab Atheniensibus, vi. 137.
Hymni in deos Homeri, ii. 9. ab Olene compositi, iv. 35.
Hypachæi qui postea Cilices dieti, vii. 91.
Hypacyris fluvii descriptio, iv. 47, 55.
Hypanis flumen, iv. 17, 18, 47. ejus descriptio, iv. 52.
Hypanis mater, palus, ibid.
Hyperanthes et Abrocomes Darii filii cadunt in prælio, vii. 224.
Hyperborei, iv. 13, 32, 33, 36. eorum sacra, iv. 33.
Hyperborearum puellarum historia, iv. 33, 34, 35.
Hypernotii, iv. 36.
Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ, iv. 33.
Hyrçanii, militantes in exercitu Xerxis, vii. 62. eorum armatura et eorum dux, ibidem.
Hyrgis fluvius, iv. 57.
Hyria oppidum, vii. 170.
Hyræades Mardus quomodo Sardis ascenderit, i. 84.
Hysia, oppidum, vi. 108. ix. 15, et 25.
Hysias et Cenoën, Atticæ populos ultimos, occupant Bæotii, v. 74.
Hystanes, Badris pater, vii. 77.
Hystaspes Achæmenides, Arsamis filius, Darii pater, i. 209. v. 83. vii. 224. Persis præfectus, iii. 70. Hystaspes Darii filius et Atossæ, dux Bactriorum et Sacarum, vii. 64.
Hystriches ubi gignantur, iv. 192.

I.

Iacchus mysticus, viii. 65.
Iadmon Samius herus Æsopi, ii. 134.
Ialyssus oppidum, i. 144.
Iamidæ, v. 44. ix. 33.
Iapygia, iii. 138. iv. 99. vii. 170.
Iapyges Messapii, ibid.
Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum, i. 7.
Iason in Africa, iv. 179. ejus æreus tripus, ibid. circa Aphetas, vii. 193.
Iatragoras dolo capit classicos duces, v. 37.
Ibanolis Mylassensis, ibid. Heraclidæ pater, v. 122.
Iberiam Phocæenses ostenderunt, i. 163.
Ibis Ægyptiis sacra, ii. 65, 75. ejus forma, et duplex genus, ii. 75, 76.
Icarium pelagus, vi. 95, et seq.
Ichnæ urbs terræ Bottiæidis, vii. 123.
Ichneatæ, ii. 67.
Ichthyophagi, iii. 19, 20.
Ida, i. 151. vii. 42.
Idanthyrus, Sauli fil. rex Scytharum,

iv. 76, 120. ejus responsio ad Darium, iv. 127.
Idrias, regio Cariæ, v. 118.
Jejunia ante sacrificia et festus dies Isidis, ii. 40.
Ienysus terminus Arabiæ et Syriæ, iii. 5.
Ignem Persæ deum arbitrantur, iii. 16. infamia notato non dant Spartani, vii. 231. ignes in speculis, vii. 182. ignis Ægyptiis animata bellua, iii. 16. ignis laus Homericæ, ii. 31. ne Ignifer quidem elabatur, viii. 6.
Ilia in sacrificiis non cremabant Æoles, ii. 37.
Ilias minor Homeri, ii. 16. regio ab Æoliis possessa, v. 122.
Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur, vii. 43.
Ilium, ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio, i. 5. ii. 118. Iliensis ager, v. 94. vii. 42.
Ilissus fluvius, vii. 189.
Illyriorum Eneti, i. 196.
Imbecillitatis necessitas summa, vii. 172.
Imbribus carentes Africæ tractus, iv. 185.
Imbrus capta ab Otane, v. 26. vi. 41.
Immortales Getæ, iv. 93. immortales qui apud Persas, vii. 83. et hinc vir Immortalis, vii. 31.
Imperium potens vix quiescit, i. 185.
Impossibilitatis numen, viii. 111.
Indus fl. fert crocodilos, iv. 44. Indi in mare ostium explorat Darius, ibid.
Inarus Afer, iii. 12, 15. vii. 7.
Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus, i. 5.
Indi Calantiæ, iii. 97.
Indi Calatiæ parentibus vescuntur, iii. 38. Indorum multitudo, iii. 94. Indi pecuarii et eorum mores, iii. 98, 99. Indici canes, i. 192. eorum navigia, iii. 99. Indi Padæi ægrotos suos epulantur, ibid. Indorum coitus in propatulo, iii. 101. genitura nigra, ibid. Indis sol matutinus ardentissimus, iii. 104. Indi ut aurum colligant, iii. 102, 104, 105. a Dario subacti, iv. 44. Indorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 65.
Inimicitiarum nihil medium est, vii. 11.
Inopiæ et Impossibilitatis numina, viii. 111.
Insanus quis, iii. 38.
Insomniorum ludibria, vii. 16.
Institores primi, Lydi extitere, i. 94.
Institor quare Darius fuerit appellatus, iii. 89.
Institutio Persarum puerorum, i. 136.
Insulæ in Araxe, i. 202. insulæ, Cennussæ, i. 165. insula natans, ii. 156. insulæ Echinades, ii. 10. insula Chem-

INDEX.

nis, ii. 156. insulæ beatorum, iii. 26.
 insulæ rubri maris, iii. 93. insulæ
 Cassiterides Herodoto ignotæ, iii.
 115. insulæ Thraciæ objacentes, vii.
 185. insulani Iones qui, i. 142.
 Intaphernes unus ex septem Magi oc-
 cisoribus, iii. 70. facinus, ejusque
 et domesticorum omnium interitus,
 præter fratrem uxoris, et filium ma-
 jorem, iii. 118, 119.
 Intercalaris mensis, i. 32. ii. 4. inter-
 calatio Græcorum et Ægyptiorum,
 ii. 4.
 Invideri melius quam miserationem ha-
 bere, iii. 52. invidia a quo abesse de-
 bet, iii. 80.
 Inycum oppidum, vi. 23, 24.
 Io filia Inachi regis, i. 1. a Phœnicibus
 rapitur, ibid. Io stuprata, i. 5. Io ut
 a Græcis depingatur, ii. 41.
 Iolcon Thessali Hippiae offerunt, v. 94.
 Ion Xuthi filius, vii. 94. viii. 44.
 Ionis filii, iii. 62.
 Ioniae translationem impediunt Atheni-
 enses, ix. 106. Ioniam Harpagus sub-
 igit, i. 169. Iones a Cræso primo sub-
 acti, i. 6, 28. ad Cyrum legatos mit-
 tunt, et quid Cyrus responderit, i.
 141. Ionum regio, Asiaticarum pul-
 cherrima, et ejus descriptio, i. 142.
 secunda defectio a Persis, ix. 104.
 Ionum duodecim in Peloponneso ci-
 vitates, i. 143, 145, 146. Iones insu-
 lares a reliquis deficient: alios etiam
 Ionici nominis pudet, i. 143. Iones
 qui nobilissimi: et de eorum uxori-
 bus, i. 146. Iones ab Achivis, suis
 sedibus pulsi, i. 145. Ionum reges
 qua progenie oriundi, i. 147. Iones
 veri et genuini qui, ibid. Ionum qui
 ab Apaturiis arceantur, ibid. eorum
 universorum Panionium sacrum, i.
 148. Iones insulani Cyro se dedunt,
 i. 169. Iones Biantis consilium sper-
 nunt, i. 170. Iones secundo subacti,
 i. 169. in Ægyptum quomodo ve-
 nerint, ii. 152. Ionas Scythæ ut Da-
 rio transitum intercludant, frustra
 adhortantur, iv. 133, 136. Iones
 captas Sardis incendunt, v. 101.
 Iones ad Ephesum vincuntur, v.
 102. tertio subjugati, vi. 32. eorum
 de Ægypto sententia reprehensa, ii.
 16. eorum tributum, iii. 90. vi. 42.
 laborum nauticorum insueti, vi. 12.
 Ionum in Xerxis exercitu armatura,
 vii. 94. prius Pelasgi Ægialees appel-
 lati, ibid. Ionicæ rebellionis occasio,
 v. 28, etc. vi. 1. Ionicarum navium
 catalogus, vi. 8. Ionius sinus, vi. 127.
 Ios insula ubi Homerus mortuus, ii.
 34, 36.
 Iphiclus pater Protesilai, ix. 116.
 Iphigeniæ apud Tauros cultus, iv. 103.

Ipni locus quidam, vii. 188.
 Irasa locus ubi, iv. 158.
 Is urbs et flumen, i. 179.
 Isagoras Tisandri filius, v. 66, 70, 72.
 Ischenus sive Ischenous pater Pythæ,
 vii. 181. viii. 92.
 Isis *δημήτηρ*, id est Ceres; dicta, ii. 59,
 156. Isidi vaccæ sacrae, ii. 41. iv. 186.
 Isidis simulacrum bubula cornua ha-
 bens, ii. 41. Isidis templum maxi-
 mum in urbe Busiri, ii. 59. Isidis et
 Dionysi filii, ii. 156.
 Ismaris palus famosissima, vii. 109.
 Ismenias Bœotus, ii. 2.
 Ismenii Apollinis templum, v. 59.
 Isonomia, omnium pulcherrima, iii. 80.
 Issedones populus, i. 201. iv. 15, 16, 26,
 27. Issedonum mores, ibid.
 Ister ubi, iv. 47, 48, etc. semper sibi
 par, iv. 48, 50. cum Nilo compa-
 ratus, ii. 33, 34. iv. 50. Istri ortus
 et fluxus, ii. 33, 34. iv. 48, etc.
 Isthmus Cnidiae, i. 174. Isthmus Cher-
 sonesi muro præseptus a Miltiade,
 vi. 36.
 Istiæotis locus proximus Ossæ et Olym-
 po, i. 56. v. et Histæotis.
 Italiotæ, iv. 15.
 Itanus oppidum, iv. 151. iter diurnum,
 cc. stadiorum, iv. 101.
 Ithaca, ii. 7.
 Ithagenes Crithonis fil. ii. 1.
 Ithamatres Persa, vii. 67.
 Judices regii apud Persas, iii. 14, 31.
 judicis corrupti justæ vindictæ exem-
 plum, v. 25.
 Junonis festum, i. 31. Junonis duæ
 imagines ubi, ii. 182. Junonis tem-
 pla, iv. 90. ante urbem Plataeas, ix.
 52, 60. templum Argis, vi. 81.
 Jupiter expiator, hospitalis, i. 44.
 Jupiter apud Persas Cælum, i. 131. Bel
 apud Babylonios, i. 181. Ammous, ii.
 42. Thebanus, ii. 54. liberator, et
 ejus templum, iii. 142. Herceus, vi.
 68. Scytharum deus, iv. 59. Papæus
 apud Scythas, ibid. Lycæus, iv. 203.
 Carius, v. 66. Lacedæmon, vi. 56.
 cœlestis, ibid. æreus decem cubito-
 rum ubi, ix. 81. Jovi decimæ neces-
 sario redduntur, i. 89. Jovis Cariî
 fanum apud Mylassa, i. 171. Jovis
 Beli templum et simulacrum, i. 181.
 iii. 158. Jovis Thebæensis templum,
 i. 182. ii. 42. iv. 181. Jovis simula-
 crum arietina facie, ii. 42. Jovis
 fanum apud Thesprotos, ii. 56. Jovis
 cultus apud Meroën, ii. 29. Jovis
 oraculum apud Ægyptios, ii. 83.
 Jupiter præcellit omnibus Diis, ii. 136.
 Jupiter Ammoniorum capite arietino,
 iv. 181. Jovis Ammonii templum a
 Cambyse incendi jussu, iii. 25.
 Jovis forensis ara, v. 46. Jovis mi-

INDEX.

litaris, *εραρίον*, templum, v. 119. Jovis Olympii delubrum, ii. 7. Jovis sacer currus in Xerxiano exercitu, vii. 40. viii. 115. Jovis Laphystii templum, vii. 197.
Jurare per aquam Stygis, vi. 74.
Justitia principis in deponenda tyrannide, viii. 164.
Justum injusto inimicum, i. 96.
Justi principis officium, iii. 148.
Iyrææ populus Scythiæ, iv. 22.

K.

Kiki, unguentum Ægyptiorum, ii. 94.

L.

Labda Amphionis filia et ejus historia, v. 92.
Labdacus Laii pater, v. 59.
Labranda, loci nomen, v. 119.
Labynetis Babyloniorum tyrannus, i. 74, 77.
Labynitus Assyriæ rex, i. 188.
Labyrinthus Ægypti, ii. 148.
Lacedæmon de regione, vi. 58.
Lacedæmonii Cræso amici, i. 6, 51. Græcorum potentissimi, i. 56. eorum leges a Lycurgo latæ, i. 65. bellum Tegeatis inferunt, i. 66. eorum compedes apud Tegeatas, i. 66. quomodo Tegeatis facti sint superiores, i. 68. Laconica brevitatis, iii. 46. eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio, i. 82. Lacedæm. coma post victoriam de Argivis, ibid. eorum mandata ad Cyrum, i. 153. eorum adversus Polycratem expeditio, iii. 44. in Samum expeditio, ibid. mos in sumendis suppliciis noctu, iv. 146. de se ipsis opinio, vi. 52. regum apud eos jura, funera, etc. vi. 56, 57, 58. eorum observatio lunæ, vi. 106. eorum oratio ad Plateenses, vi. 108. ad Athenienses, viii. 142. eorum virtus bellica, vii. 102, 104. gymnastico ludo se exercent, et comam pectunt, vii. 208. Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas clades, vii. 224. occisorum sepultura ad Plateas, ix. 85.
Lacmon mons, ix. 93.
Lacrines legatus ad Cyrum, i. 152.
Lactis emulgenti mos apud Scythas, iv. 2.
Lacus Tritonidis, iv. 179. lacus unde pix hauritur, iv. 195. lacus Stymphalius, vi. 76. lacus Bæbeis, vii. 129. lacus Gygæus, i. 93. lacus famosissimus Ismaris, etc. vii. 109. ad salem parandum, vii. 30.
Lada insula, vi. 7.

Ladice uxor Amasis, ejusque votum, ii. 181.
Laii Erinnyum delubrum, iv. 149. oracula, v. 43. ejus genus, v. 59.
Lampito Leutychidis filia, vi. 71.
Lampon Pythei filius, ix. 78. ejus nefandum consilium Pausanias respuit, ibid.
Lampon Thrasyclus fil. ix. 90.
Lampon Olympiodori pater, ix. 21.
Lamponium captum ab Otane, v. 26.
Lampsacus urbs, v. 117.
Lana arborea ubi, iii. 106.
Laodamas Phocæensis, iv. 138.
Laodamas Eteoclis filius monarcha, v. 61.
Laodamas Sostrati pater, iv. 152.
Laodice Hyperborea puella, iv. 33.
Laphanes Euphorionis filius, vi. 127.
Laurei metalla, vii. 144.
Laphystius Jupiter, vii. 197.
Lapidicinæ ad pyramides Memphios, ii. 8.
Lapis Æthiopicus ad scindendum, ii. 87. Porinus, et Parius, v. 62.
Lapis Melampyrgus, vii. 216.
Lapis acutus ad cœlanda sigilla, vii. 69.
Lapidum acervi a Darii copiis congesti, iv. 92.
Lapideus leo, vii. 225.
Larissa Æoliæ civitas, ii. 11.
Lasonii, pop. iii. 90. vii. 77.
Lasus Hermionensis, vii. 6.
Latonæ oraculum, ii. 155.
Laus opp. vi. 21.
Leænæ partus unus in vita cur, iii. 108.
Leager Glauconis fil. ix. 75.
Learchus frater Arcesilaum strangulat, iv. 160. ab uxore fratris necatur, ib.
Lebadia, viii. 134.
Lebæa urbs Macedonia, viii. 137.
Lebedus, i. 142.
Lectos, ix. 114.
Ledanum, alias ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis, iii. 112.
Legati Darii in puteum conjecti, vii. 133. legati non violandi, vii. 137.
Leges Atheniensium a Solone conditæ, i. 29.
Leitum (*Λήϊτον*) Achæi vocant curiam, vii. 197.
Lemnus capta ab Otane, v. 26.
Lemno potitur Miltiades, vi. 140.
Lemnii, viii. 73.
Lemnia facinora, vi. 138.
Leo lapideus, vii. 225.
Leo Sardi, i. 84.
Leon et Hegesicles Spartiatarum reges, i. 65.
Leon Eurycratidæ fil. vii. 204.
Leon, viri nomen, vii. 180.
Leonis ex auro effigies, i. 50.
Leonum in Macedonia natura atque

INDEX.

- loca et ubi tantum gignantur, vii. 125, 126.
- Leobotes Spartiatarum rex, ibid. Eche-
strati fil. vii. 204.
- Leocedes Phidonis Argivorum tyranni
filius, vi. 127.
- Leonides rex Spart. nascitur, v. 41.
ejus genealogia, vii. 204. ejus stre-
nuitas ad Thermopylas et mors, vii.
120, etc. 224. tollitur in crucem ejus
cadaver a Xerxe, vii. 238. ejus cædis
vindicta, vii. 114. ix. 64.
- Leontiades Euryinachi fil. vii. 205, 233.
- Leontini populus, vii. 154.
- Leoprepes pater Theasidæ, vi. 85. et
Simonidis, vii. 228.
- Lepreum oppidum, iv. 148.
- Leprosos abominantur Persæ, i. 138.
- Lepus ex equa natus, vii. 57.
- Leporis fecunditas, iii. 108.
- Leros insula, v. 125.
- Lesbus insula, i. 160. sex urbium, i.
151. a Persis capta, vi. 31. quando
habitari cœpta, ii. 38.
- Lesbii a Polycrate victi, iii. 39.
- Leucadii Dorica gens, viii. 45.
- Leucas, ii. 6, 7.
- Leuce actæ, vii. 25.
- Leucon oppidum Africæ, iv. 160.
- Leutychides Menaris filius, vi. 65. viii.
131. Zenxidami pater, vi. 71. ejus
genealogia, viii. 131. ejus cum De-
marato inimicitia, vi. 65, etc. causæ
inimicitia ex prærepta sibi sponsa,
vi. 65. jurat Demaratum non esse
legitimum regem, ibid. ejus regis
facti in locum Demarati cavillum in
Demaratum, spectantem gymnopa-
dias, vi. 67. Spartiatarum rex, ibid.
ejus fuga et mors, vi. 72. ejus oratio
de deposito reddendo, vi. 86. præ-
fectus classis, viii. 131. ejus strate-
gema, ix. 98.
- Leutychides Anaxilai fil. viii. 131. ix.
90.
- Lex omnium rex et domina, vii. 104.
Laconum, ne uterque rex exeat, v.
75.
- Liberi cultus apud Meroën, ii. 38. Liber
Græcis Osiris dictus, ii. 144. v. Dio-
nysus.
- Libertas est gubernari, in quantum
quis vult, iii. 83. auget potentiam,
v. 90.
- Libertatis gustus, vi. 5.
- Lybia unde sortita nomen, iv. 45. Li-
byæ ambitus et magnitudo, iv. 41,
42, etc. arboribus nuda, iv. 175.
- Libya feris abundans, iv. 181. Libyæ
incolæ, iv. 168, etc.
- Libyes primi Neptuni nomen habue-
runt, ii. 50. solis deorum, omnium
Soli et Lunæ sacrificant, iv. 188.
- Ægyptiis se quidam eorum dedunt,
iv. 159. Cambysi se dedunt, iii. 13.
- Libyum tributum, iii. 91. Libyum
variæ nationes, iv. 168. Libyes No-
mades, *id est* pastoritii, iv. 181, 186,
187, 188. saluberrimo sunt corpore,
iv. 187. Libyum pastoritiorum sacri-
ficia, iv. 188. Libyum inventa quæ
Græci didicerunt, iv. 189. Libyum in
Xerxis exercitu armatura, vii. 71, 86.
- Libycus mons, ii. 8.
- Libyssarum mulierum ejulatus, iv. 189.
- Licentia regis Persarum, iii. 31.
- Liches Spartiata unus ex benemeritis,
i. 67, 68.
- Lida mons Cariæ, i. 175.
- Ligures supra Massiliam, v. 9.
- Ligyum in Xerx. exercitu armatura,
vii. 72.
- Liliorum ingens vis ubi, ii. 92. eorum
radices esui aptæ, ibid.
- Limeneion regionis Milesiorum, i. 18.
- Lindii populus e Rhodo, vii. 153.
- Lindos oppidum, i. 144. ii. 182.
- Linum Colchicum, Sardonicum, Ægy-
ptiacum, ii. 105. in Pæonia, v. 12.
- Linus, modulationis genus apud Ægy-
ptios, i. 79.
- Lipaxus urbs, vii. 123.
- Lipoxais Targitai filius, iv. 5. ab eo
oriundi Scythæ, iv. 6.
- Lipsydrium oppidum, v. 62, 123.
- Lisæ oppidum, vii. 123.
- Lissus fluvius, vii. 108. ejus aquæ,
Xerx. copiis non suffecerunt, vii. 109.
- Literæ Histiaei proditæ, vi. 4. litera-
rum mira occultatio, vii. 239. literæ
Themistoclis ad Iones lapidi incisæ,
viii. 22. literarum per sagittam
transmissio, viii. 128. literæ capiti
impressæ, v. 35.
- Literæ Græcorum a Phœnicibus, v. 58.
- literæ Cadmeæ, v. 59. Phœnicia, v.
58.
- Litus pulcrum, ubi, vi. 23.
- Locri, vii. 132.
- Locri Epizephyrii, vi. 23. Opuntii, vii.
203. viii. 1.
- Locri Ozolæ, viii. 32.
- Lotio muliebri visum recipit Phero, ii.
121.
- Lotos ubi plurima, ii. 92. loti radix es-
culenta, ibid. loti fructus descriptio,
iv. 177.
- Lotus Cyrenæa, ii. 96.
- Lotophagi populus, iv. 177.
- Loxias, iv. 163.
- Lucernarum accensarum festum apud
Ægyptios, ii. 62. Lucernarum accen-
sio, *pro crepusculo*, vii. 215.
- Lucinæ tributum, iv. 35.
- Lucus platanorum, v. 119.
- Ludorum primi inventores Lydi, i. 94.
- Ludus literarius 120 puerorum, vi.
27.

INDEX.

Luna Persarum præses, vii. 37. Lunæ festum, ii. 47.
 Lupi ex hominibus effici dicuntur Neuri, iv. 105. luporum sepultura, ii. 67.
 Lutræ ubi capiantur, iv. 109. Ægyptiis sacræ, ii. 72.
 Luxus Persarum, ix. 81.
 Lycæus Jupiter, iv. 203.
 Lycaretus Mæandrii germanus, v. 27.
 Lycia olim Milyas, i. 173.
 Lycidas senator Athen. cum uxore et liberis lapidatur, ix. 5.
 Lycii in potestatem Cræsi redacti, i. 28. eorum e Creta origo, i. 173. a Lyco nomen accepere, vii. 92. ab Harpago victi, i. 176. populus Dario tributarius, iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 92. quondam Termilæ vocati, i. 173. vii. 92. eorum nomen et leges, i. 173.
 Lycii arcus, vii. 77.
 Lycomedes Æschrei fil. vir strenuus, viii. 11.
 Lycopæ Lacedæm. strenuitas, iii. 55.
 Lycophronis Periandri filii interitus, iii. 53. de eo et in præcedentibus cap.
 Lycurgus Aristolaidis filius, i. 59. Lycurgus et Megacles Pisistratum ejiciunt, ibid. Lycurgus Spartiata, integerrimæ vitæ, i. 65. ei oraculum a Pythia redditur, ibid. legumlator est apud Lacedæmonios, ibid. Leobotæ Spartiatarum regis tutor, ibid. Lycurgi delubrum apud Spartiatas, i. 56.
 Lycurgus Amianti pater, vi. 127.
 Lycus fluvius, vii. 30, 123.
 Lycus Anacharsidis avus, iv. 76.
 Lycus Pandionis filius, vii. 92. a fratre Ægeo pellitur Athenis, i. 173.
 Lyda mons, i. 174.
 Lydias fluvius, vii. 127.
 Lydia auri ramenta e Tmolo provenientia, habet, i. 93. argenti etiam feracissima, v. 49.
 Lydi populus ante Meones, vocati, i. 7. vii. 74. strenua gens, i. 79. equitandi peritissima, ibid. Lydorum mores et leges, i. 93, 94. ritus ineundi fœderis idem qui apud Græcos, i. 74. ut et expiandi, i. 35. Lydorum filia omnes prostituuntur, i. 93. Lydi primi caupones institoresque, i. 94. eorum partes primæ in consulendo oraculo Delphico, i. 54. eorum Medorumque fœdus, i. 74. Lydorum Medorumque quinquennale bellum, i. 74, 103. Lydorum cum Persis conflictus et fuga, i. 76, 80. primi omnium aurum argentumque ad utendum percusserunt, i. 94. primi inventores ludorum, ibid. in Thusciam colonias deduxerunt, ibid. Lydorum divisio, ibid. Lydi quomodo a Cyro effeminati, i.

155, 157. Lydi Caribus germani, i. 171. eorum tributum, iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
 Lydus Atyis filius, ibid.
 Lydus frater Caris, i. 171.
 Lygdamis Artemisiæ pater, vii. 99.
 Lygdamis Naxius, i. 61, 64.
 Lynceus Chemmita, ii. 91.
 Lysagoras Tisiæ fil. vi. 133.
 Lysagoras Histiaei pater, v. 30.
 Lysanias, e procis Agaristæ, vi. 127.
 Lysimachus Aristidis pater, viii. 79, 95.
 Lysistratus Atheniens. viii. 96.

M.

Macæ populus Africae, iv. 175. v. 42.
 Macedones a Dario subacti, vi. 44.
 Macedonis terra, vii. 127.
 Macednus, locus, i. 56.
 Machlyes populus, iv. 178.
 Macistus, Eleorum oppidum, iv. 148.
 Macrobian populus Æthiopie, iii. 17.
 Macrones pop. ii. 104. iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
 Mactorium urbs super Gelam, vii. 153.
 Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex, i. 103.
 Madytus urbs, vii. 33. ix. 120.
 Mæander fluvius tortuosus, ii. 29. iii. 122. v. 118. et ejus fontes ubi, vii. 26.
 Mæandri campus, i. 18, 161. ii. 10.
 Mæandrius Polycratis scriba, iii. 123.
 Sami procurator, iii. 142. et rex, v. 27. ejus gesta cum Samiis, iii. 142, 143, etc.
 Mæotæ, iv. 123.
 Mæotis et Mæetis palus ubi, i. 104. iv. 3, 45, 86, 101, 120.
 Magdulus oppidum ubi, ii. 159.
 Magi populus Mediæ, i. 101. magi Persarum, i. 140. heroibus Hio parentant, vii. 43. magorum commentum ut Persarum imperium occupent, iii. 61, etc. et eorum interitus, iii. 78. magorum promiscua cædes, iii. 79.
 Magophonia, Persarum festum celebre, ibid.
 Magna negotia cum periculis suscipiuntur, vii. 50.
 Magnesia urbs, i. 161. ii. 1. regio, vii. 176, 183.
 Magnetes populus, iii. 90. vii. 132.
 Malæ dextræ in contumeliam derasæ, ii. 121.
 Malea regio, i. 82. promontorium, iv. 179.
 Malena in regione Atarnitidi, vi. 29.
 Males Ætolus, vi. 127.
 Mandane Astyagis filia, i. 107. Cambysi nuptum datur, ibid.
 Mandrocles Samius architectus, iv. 87. monumentum ab eo positum, iv. 88.

INDEX.

Maneros Ægyptiis quid, i. 79.
 Manes Lydus, i. 94. iv. 45.
 Mantineenses veniunt post prælium, ix. 77.
 Mantinea urbs Arcadum, iv. 161.
 Mantyes et Pigres fratres, v. 12.
 Mapen, Siromi filius, vii. 98.
 Maraphii Persarum genus, i. 125.
 Maraphius Amasis, iv. 167.
 Marathon locus, vi. 107. Marathonem occupat Pisistratus, i. 62.
 Marathonica clades, vi. 113.
 Mardonius Xerxis exercitus imperator, vii. 82. Gobryæ fil. vi. 43. vii. 5, 82. ix. 14. vulneratur, vi. 45. a præfectura semovetur, vi. 94. ejus ad Xerxem oratio de bello Græciæ inferendo, vii. 10. ejus cædes, ix. 63, 64.
 Mardonius Artontis pater, ix. 84.
 Mardontes Persa, vii. 80. viii. 130.
 Mardi pop. Persarum genus, i. 125. iii. 94.
 Mardus Hyrcæades v. Hyrcæades.
 Mare Sardonium ubi, i. 166. Caspium, i. 202. rubrum, i. 189. non patiuntur venti, ut fruatur natura sua, vii. 16.
 Ionium, vii. 20. mare Echinadum insularum, ii. 10. Thracicum, vii. 176.
 Marea urbs, ii. 18, 30.
 Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint, vii. 79.
 Mari taurus immolatus, vi. 76.
 Mariandyni, populus, iii. 90.
 Mariandyni a Cræso subacti, i. 28. Mariandynorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 72.
 Mariandynus sinus ubi, iv. 38.
 Maris fluvijs, iv. 49.
 Maris natura, vii. 16.
 Maron et Alpheus, Orsiphanti fil. vii. 227. eorum strenuitas ad Thermopylas, ibid.
 Maronea Græca urbs, vii. 109.
 Marsyas fluvijs, v. 118.
 Marsyæ Sileni pellis in utrem, vii. 26.
 Martis oraculum, ii. 83. vii. 76. Marti soli simulacra faciunt Scythæ, iv. 59, 62. ejus delubrum apud Scythas, iv. 62.
 Massages Oarizi filius dux Libyum, vii. 71.
 Mascames, vii. 105. Ejus elogium, vii. 106.
 Maspii, Persarum genus, i. 125.
 Masistes Darii filius, Xerxis exercitus imperator, vii. 82. ix. 107.
 Masistæ et liberorum ejus des, ix. 113.
 Masistius a Græcis Macisius dictus, ix. 20. ejus interitus, ix. 24.
 Masistius Siromitris fil. vii. 79.
 Massagetæ populus ferus et robustus, i. 204, 215. eorum deus Sol, i. 212, 216. eorum mores, etc. i. 216. uxores

communes, i. 216. iv. 172. senes immolant, i. 216. Cyrum vincunt, i. 214.
 Maternum genus paterno nobilius apud Lycios, i. 173.
 Matieni montes, i. 189, 202.
 Matieni populus, i. 189, 202. iii. 94. v. 49, 52. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Matris Martis templum ubi, ii. 64.
 Maxyes Libyes, iv. 191.
 Mazares Medus, i. 156. Prienenses subigit, i. 161. Mæandri campum incurSAT, ibid. ejus mors, ibid.
 Mecyberna Græca urbs, vii. 122.
 Medea Colchorum regis filia, i. 2. vii. 62. Medæ raptus a Græcis, i. 2.
 Medicæ regionis tractus, i. 110.
 Medi, iv. 40, per vicos habitantes, i. 96.
 Medorum gentes, i. 101. Medorum appellatio unde, vii. 62. eorum tyrannus Cyaxares, i. 73. Medorum et Lydorum mos ineundi fœderis, i. 74. Medorum bellum quinquennale cum Lydis, ibid. Medorum et Lydorum bello dies repente nox facta, ibid. et i. 103. Medorum ab Assyriis defectio, i. 95. Medi Assyrios subigunt, i. 106. Medorum a Dario defectio, i. 190. imperium ut ad Persas primum translatum, i. 130. Medorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 62, 86. Deio-cem sibi judicem constituunt, i. 96. regi suo regiam ædificant, i. 98. a Scythis prælio fusi, Asiæ imperium amittunt, i. 104. Ninum civitatem expugnant, i. 106. inebriatos Scythas interimunt, ibid. Medis canis spaco dicitur, i. 110. Medicum imperium Halys fluvijs terminat, i. 72. Medicum nomen Græcis terrorem incutere solet, vi. 112.
 Medici singuli singulorum morborum apud Ægyptios, ii. 84.
 Medicus oculorum in Ægypto, iii. 1. medici Crotoniatæ primi dicti, secundi Cyrenæi, iii. 131.
 Medimnus farinæ, vi. 57.
 Medimnus Atticus, i. 192.
 Megabates Persa, v. 32.
 Megabazus Megabatis filius, vii. 97.
 Megabyzus Persa unus ex vii. qui conjurant in magum, iii. 70. ejus oratio ad suos pro oligarchia, iii. 81. ejus elogium, iv. 143, 144. in Pæones exercitum ducit, v. 12. Xerxis exercitus imperator, vii. 82.
 Megabyzus Zopyri fil. iii. 160. dux adversus Atheniens. ibid.
 Megacles Alcmaeonis pater, vi. 124.
 Megacles Alcmaeonis filius, i. 59. vi. 127, 130. Megacles et Lycurgus Pisistratum imperio Atheniensium ejiciunt, i. 59. vide de eo et 60, 61. Clis-thenis gener factus, vi. 130.

INDEX.

- Megacles Hippocratis filius, vi. 131.
 Megacelis filiam ducit Pisistratus, i. 61.
 Megacreon Abderites, vii. 120.
 Megadostes, vii. 105.
 Megapanus Hyrcanorum dux, vii. 62.
 Megarenses Siciliae, vii. 156. Megarensis plebs venundatur, ibid.
 Megasidres Doti pater, vii. 72.
 Megistias vates, vii. 219, 221. ejus intrepidus animus, vii. 221. ejus carmen epitaphium, vii. 228.
 Melampus Amytheonis filius, ii. 49. ejus postulata ab Argivis, ix. 34. primus Bacchica Graecis exposuit, ut et alia ab Aegypto accepta, ii. 49.
 Melampyrgus lapis, vii. 216.
 Melanchlaeni populus, iv. 20, 102, 106. eorum mores et nomenclatura, iv. 107. eorum victus humana caro, ibid.
 Melanippus Astaci filius, v. 67.
 Melanippus Alcæi sodalis, v. 95.
 Melanopus Ithagensis filius, ii. 1.
 Melanthus Codri pater, i. 147. rex Athen. v. 65.
 Melas fluvijs, vi. 40. vii. 198. Melas sinus et fluvijs ejusdem nominis, vi. 40. vii. 58.
 Meles primus rex Sardium, i. 84.
 Melesigenes unde appellatus Homerus, ii. 3.
 Meles fluvijs, ibid.
 Melibœa urbs, vii. 188.
 Melienses, vii. 132, 196.
 Meliensis sinus, iv. 33.
 Melii ex insula, viii. 46.
 Melis regio, vii. 198. viii. 31.
 Melissa Periandri uxor, iii. 50. v. 92. a Periandro occisa, ibid.
 Mellis ubi maxima copia, iv. 194. factio ex myrica et tritico, vii. 31.
 Memblyares socius Cadmi, iv. 147.
 Memnonia regia, v. 53. Susa, vii. 151. Memnonis urbs, v. 54.
 Memphis urbs, ii. 10. a Mene primum condita, ii. 99. ejus situs, ibid.
 Menares Leutychidis pater, vi. 65, 71. viii. 131.
 Mendacium dicere quando expediat, iii. 72.
 Menda urbs, vii. 122.
 Mendes lingua Aegyptiaca Pan et Hircus, ii. 46.
 Mendetis templum, ii. 42.
 Mendesium ostium Nili, ii. 17.
 Mendesia provincia, ii. 42, 46. plaga, ii. 166.
 Mendesii cur oves immolent, capris abstinentes, ii. 42. capras et maxime capros venerantur, ii. 46. caprarios præcipuo honore afficiunt, ibid.
 Menelaus Helenam recipit, ii. 119. Menelaus portus, iv. 169.
 Menes primus regnasse fertur, ii. 4, 99.
 Menestheus dux Athen. ii. 28.
 Menius Eurydames frater, vi. 71.
 Mensa solis, iii. 18, 23.
 Mensis intercalaris, i. 32. a Graecis tertio quoque anno introductus, ii. 4.
 Mentis navicularius, ii. 6, 7. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
 Mentiri apud Persas turpissimum, i. 138. et tamen fit, iii. 72.
 Mentor Ithacensis ægrum Homerum sedulo curat, ii. 7. vir justus et humanus, ibid. ab Homero ubi laudatus, ii. 26.
 Mentulae circumgestatio apud Aegyptios, ii. 48.
 Meones Lydorum nomen assumpserunt, i. 7. vii. 74.
 Merbalus Aradius, vii. 98.
 Mercurii statua porrectum veretrum habens, ii. 51. ejus templum, ii. 138. a quibus gentibus colatur, v. 7.
 Meretrices Naucraticæ, ii. 135.
 Mermnadæ, i. 7. quomodo regnum Lydiae obtinuerunt, i. 14.
 Moroë, metropolis, ii. 29.
 Mesambria urbs, iv. 93. vii. 108. ejus origo, vi. 33.
 Messana olim Zancle, vii. 164.
 Messapii pop. vii. 170.
 Messeniorum prælium ad Isthmum cum Lacedæmonijs, ix. 35.
 Metalla aurea atque argentea, vii. 112. de metallis aureis certamen, ix. 75. metallum salis, iv. 185. metalla Thasia, vi. 46, 47.
 Metapontini populi, iv. 15.
 Methymnæ in Lesbo, i. 151.
 Metiochus Miltiadis filius captus, vi. 41.
 Metrodorus Proconnesius, iv. 138.
 Micythus Anaxilai famulus, vii. 170.
 Midas Gordii fil. rex Phrygiæ, i. 14. ii. 11. apud Delphos munera posuit, i. 14. ejus sella regia, ibid. Midæ horti, viii. 138. Midæ epigrammata epitaphia scripta ab Homero, ii. 11.
 Milesiorum cum Alyatte bellum diuturnum, i. 17, 18, 19, etc. Cyro confederati, i. 143. Milesiorum correctio a Pæriis delectis, v. 28, 29. Milesiorum et Carum fuga contra Persas proelio, v. 120.
 Miletus urbs Ioniæ prima, i. 142. oppugnatur a Gyge, i. 14. invaditur ab Ardye, i. 15. capta diripitur a Persis, vi. 18.
 Milii Babylonici proceritas, i. 193.
 Militiæ ordine a quo primum distributi Asiani, i. 103.
 Militum Cambysis depastio mutua ob famem, iii. 25.
 Milo Crotoniates luctator, iii. 137.
 Miltiades Cypseli filius quomodo Chersoneso potitus, vi. 34, 35, 36. ejus hospitalitas, vi. 35. victor in Olym-

INDEX.

- pia, vi. 36. ejus gesta et captivitas, vi. 36, 37. Cræso charus, vi. 37. ejus mors, vi. 38.
 Miltiades Cimonis filius Chersonesi tyrannus, iv. 137. vi. 34. Atheniensium dux, iv. 137. ut Lemnum obtinuit, vi. 137, etc. Parios frustra obsidet, vi. 133, 134. ejus accusatio et obitus, vi. 136.
 Milyas Asiæ regio, i. 173. Milyæ Solymi dicti, ibid. Milyarum in Xerx. exercitu armatura, vii. 77.
 Milyenses, populus, iii. 90.
 Mimas mons, ii. 17.
 Minæ duæ pretium hominis, vi. 79.
 Minervæ Assesiæ templi deflagratio, i. 19, pro eo duo ædificata, i. 22. Minervæ Pallenidis fanum, i. 62. Minervæ festo virginum pugna ab Ausibus instituta, iv. 180. Minervæ Pedasiæ sacerdoti barba pullulat, i. 175. viii. 104. Poliuchos, i. 160. Minervæ Aleæ templum apud Tegeatas, i. 76. ix. 70. tutelarum apud Chios templum, i. 160. Minervæ oraculum apud Ægyptios, ii. 83. antefores apud Saitas, ii. 175. inaurata statua ab Amasi Cyrenas missa, ii. 182. lapidea duo simulacra ab eodem Lindum, ibid. Minervæ parentes, iv. 181. templum in Sigeo, v. 95. fanum ante templum Delphicum, viii. 37. Sciradis templum, viii. 94. Minervæ ægis, iv. 189. Crastiæ fanum, v. 45. Minervæ in arce Athen. adytum Dorienibus accedere non licitum, v. 72. Minervæ *παλίας*, v. 82. Minervæ Iliadi mille boves immolantur a Xerxe, vii. 43.
 Minoa Selinusiorum colonia, v. 46.
 Minos Cnossius, iii. 122.
 Minos et Sarpedon Europæ filii, i. 173.
 Minois cædes, vii. 169, 170.
 Minyæ populus, i. 46. iv. 145.
 Minyæ commento suarum uxorum liberantur, iv. 146.
 Mitra Venus Persis, i. 131.
 Mitradates pastor, Cyri nutritus, i. 120, 121.
 Mitrobates Dascylii præfectus, iii. 120. ab Oroete cæsus, iii. 126, 127.
 Mitylene, ii. 178.
 Mitylenæorum Sigeum, v. 64.
 Mnesarchus Pythagoræ pater, iv. 95.
 Mnesiphilus Atheniensis, viii. 58.
 Mœnia lignea Budinorum, iv. 108, 123.
 Mœris Ægyptiorum rex, ii. 13, 101. ejus præclara opera, ibid.
 Mœrios stagnum, ii. 4, 69, 148. ejus descriptio, ii. 149. ejus proventus, iii. 91.
 Mœror maximus inter homines, ix. 16.
 Moloeis fl. ix. 57.
 Molossi populus, i. 146. vi. 127.
 Molpagoras Aristagoræ pater, v. 30.
 Momemphis, urbs Ægypti, ii. 163.
 Monarchæ incontinentia, iii. 80.
 Mons Arabicus, ii. 8, 124.
 Mons ingens eversus indagandis metallis, vi. 47.
 Mophi mons, ii. 28.
 Moræ utilitas, vii. 10.
 Morbus femineus Scythas invadit, i. 105.
 Mors optatissimum perfugium ærumnosæ vitæ, vii. 46. optimum homini contingit, i. 31.
 Mortui exemplar apud Ægyptios, ii. 78, 85. mortuorum apud eosdem condituræ, ii. 85, 86, etc. Mortui cum lætitia ubi humentur, v. 4.
 Morum vis, iii. 38.
 Moschi populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
 Mosynæci populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
 Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit, vii. 57. mulæ partus, iii. 152. muli ubi non gignantur, iv. 30. mulorum species Scythis horrenda, iv. 129.
 Mulier exuendo tunicam et verecundiam pariter exuit, i. 8. mulierum raptus illicitus, i. 4. mulieris offensio vindictam quærit, i. 11. mulieres mulierem prædicant, i. 31. mulieris simulacrum ex argento, i. 51. mulierum Babylonicarum mos fœdus, i. 196. mulierum Ægyptiarum mores, ii. 35, 36. mulieres, quæ oracula in Græciam intulerunt, columbæ vocatæ, ii. 57. muliere pejor dux, ix. 106. mulierum pudenda cippis a Sesostre inscripta, ii. 102. mulieris, quæ cum marito suo solo concubuerat, urina Pheroni visus restitutus, ii. 111. mulieri non committitur exercitus, iv. 168. mulieris Corinthiorum denudatæ, v. 92. mulier ex turpissima, formosissima facta, vi. 61. mulier vocari convicium est, ix. 20, et 107. mulierum Atticarum una cum liberis cædes, vi. 138. mulieres stuprando extinctæ, viii. 33.
 Multum quod est, creditur robustum Persis, i. 136.
 Multos decipere facilius est quam unum, v. 97.
 Munerum regionum apud Persas eximium, ix. 109.
 Munychia, viii. 76.
 Mures Africani, iv. 192.
 Murium tria genera apud pastorales Libyes, iii. 131. murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum, ii. 141.
 Murichides Hellespontius, ix. 4.
 Muri lignei Budinorum, iv. 108, 123.

INDEX.

murus ligneus Persarum, ix. 65. et
 ejusdem expugnatio, ix. 70.
 Masæus, viii. 96.
 Musæi sortes et earundem venditor,
 vii. 6.
 Musici Argivi, iii. 131.
 Mustelæ Libycæ, ibid.
 Mycale promontorium, i. 148. vii. 80.
 Ionæ, ix. 90.
 Mycenæi servos voluerunt facere Hera-
 clidas, ix. 27.
 Mycerinus rex Ægypti, ii. 129. ejus
 clementia et justitia, ibid. ejus con-
 cubinarum simulacra, ii. 130. ut
 elusit oraculum de sua morte, ii. 133.
 pyramis ejus, ii. 134.
 Mycerini filiæ mors et sepultura, ii.
 129, 130, 131, 132.
 Myci, populus, iii. 93.
 Myconus insula, vi. 118.
 Mycorum in Xerxis exercitu armatura,
 vii. 68.
 Myecphoritana plaga, ii. 166.
 Mygale, ii. 67.
 Mygdoniam a Bottiæide Axius dirimit,
 vii. 123, et 127.
 Mylassa oppidum, i. 171.
 Mylassensis Heraclides, v. 122.
 Mylassorum fanum, i. 171.
 Myndia navis, v. 33.
 Mylitta Assyrii Venus appellata, i.
 131, et 199.
 Myrcinus urbs Edonum, v. 11, 23, et
 124.
 Myriades singulæ in Persico exercitu
 numeratæ, vii. 60.
 Myrina Æoliæ civitas, i. 149.
 Myrinæi in Lemno, vi. 140.
 Myrmex scopulus, vii. 183.
 Myron avus Clisthenis, vi. 126.
 Myrsilus alias Candaules dictus, i. 7.
 Myrsus Candaulis pater, ibid.
 Myrsus Gygis filius, iii. 122. v. 121.
 Mys Europæus a Mardonio missus ad
 oracula consulenda, viii. 133, 134,
 135.
 Mysi populus eorumque tributum, iii.
 90. eorum expeditio, vii. 20. Caribus
 germani, i. 171. a Cræso subacti, i.
 28. eorum in Xerxis exercitu arma-
 tura, vii. 74.
 Mysia Cios ab Hymæe capitur, v. 122.
 Mysiam petit Xerxes, vii. 42.
 Mysus frater Caris, i. 171.
 Mytilene, i. 160.
 Myus urbs Ionæ, i. 142. v. 36.
 Myusii populus ubi, viii. 8.

N.

Naparis Scythiæ fluvius, iv. 48.
 Nasamones populus, ii. 32. eorum mo-
 res, iv. 172.

Nascentium deploratio apud quam gen-
 tem, v. 4.
 Natho insulæ Papremitis pars, ii. 165.
 Naturæ solertia, iii. 108.
 Naucrari, v. 71.
 Naucratis celeberr. emporium, ii. 97,
 179.
 Naucraticæ meretrices, ii. 135.
 Naves fluviatiles miræ, i. 194.
 Naves Ægyptiorum e spina, ii. 96.
 naves rubrica delibutæ, iii. 58. naves
 quinis drachmis venditæ, vi. 89. na-
 vium Persicarum catalogus, vii. 89,
 etc. navibus longis qui primi usi fue-
 rint, i. 163. naviculæ Babyloniorum,
 i. 194. naufragi ubi immolentur, iv.
 103.
 Navis Mytilenæa apud Cambysen, iii.
 13.
 Navigatio diurna, quanta, iv. 86.
 Navigandi ratio in Euphrate ex Arme-
 nia, i. 192.
 Nauplia, vi. 76.
 Naustrophus pater Eupalini, iii. 60.
 Naxus insula, v. 31. a Pisistrato sub-
 acta, i. 64.
 Naxii in Sicilia et eorum origo, vii. 154.
 viii. 46. ejecti quidam turbas movent,
 v. 30, etc. urbs cum templis cremata,
 vi. 96.
 Neapolis Pallenæ, vii. 123.
 Neapolis Ægypti, ii. 91.
 Necessitatis numen, viii. 111.
 Necus rex Ægyptiorum Psammitichi
 filius, ii. 158. iv. 42. ejus victoria
 contra Syros, ii. 159.
 Necyomantium Thesprotiæ, v. 92. §. 7.
 Neleus Codri filius, ix. 97.
 Neleidæ, v. 65.
 Neon urbs, viii. 32, 33.
 Neptunus terræ quassator, vii. 129.
 Afrorum deus, ii. 50. iv. 188. Scy-
 thice Thamimasades, iv. 59. Neptuno
 Heliconio Panionium locus sacer, i.
 148. Neptuni Servatoris templum,
 vii. 192. Neptuni templum apud
 Potidæatas, viii. 192. Neptuni ara,
 viii. 123. Neptunus æreus septem
 cubitorum, ix. 81.
 Nereidibus sacrificant magi, vii. 191.
 Nestus fluvius, vii. 109, 126.
 Nestor pater Pisistrati, v. 65.
 Neuri populus et eorum mores, iv. 105.
 Neuris regio, iv. 17, 51.
 Nicandra Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
 Nicander rex Spartiat, viii. 131.
 Nicodromus Cnæthi filius, vi. 88.
 Nicolas Bulis fil. vii. 137.
 Niger sinus, vi. 41.
 Nilus Ægypti fluvius, iv. 50. ejus origo,
 ii. 7, 29. ejus natura et incremen-
 tum, ii. 19, 20, etc. ejus ostia, ii. 17.
 solus amnium aura caret, ii. 19. cur,
 ii. 27. fontes ejus ignoti, ii. 19, 34.

INDEX.

iv. 53. Nilus scopulosus, ii. 112. Africam mediam dividit, ii. 33.
 Nili cum Istro comparatio, iv. 50. ii. 15.
 Ninus Assyriorum urbs, ii. 150. ejus situs, i. 193. subacta a Nitocri, i. 185. eam Cyaxares obsidet, i. 103. et expugnat, i. 106.
 Nipsæi Thraces, iv. 93.
 Nisæa urbs, i. 59.
 Nisæi equi, iii. 106.
 Nisæus campus, vii. 40.
 Nisyrii, vii. 99.
 Nitetis Apriæ regis filia, iii. 1.
 Nitocris regina Babylonis, i. 185. ejus egregia monumenta, ibid. Ninum oppidum subegit, ibid. ejus sepulcrum et inscriptio, i. 187.
 Nitocris Ægyptiorum regina, ii. 100.
 Nitris vis, ii. 87.
 Noctu exiguntur capitalia supplicia Lacedæmone, iv. 146.
 Noës fluvius, iv. 49.
 Nomades Scythæ, i. 15. eorum seditio, ibid.
 Nomades Libyes, iv. 187.
 Nomades Sagartii, vii. 85.
 Νόμος, omnium rex, iii. 38.
 Nonacris oppid. vi. 74.
 Nothon Æschinis pater, vi. 100.
 Notium urbs, i. 149.
 Nova urbs oppidum in Pallena, vii. 122.
 Novus murus, civitas Æoliæ et Cymæorum colonia, i. 149. ii. 9, 10.
 Novem fontes ubi, vi. 137.
 Novem viæ Edonorum, vii. 114.
 Nox pro die extitit portentose, vii. 37. noctes in dies commutatæ a Mycerino rege, ii. 133.
 Nudium oppidum, iv. 148.
 Numerus minor affert cladem, ii. 169.
 Numi primum a Lydis percussi, i. 94.
 Nunciorum Persicorum celeritas et ratio, viii. 98.
 Nymphodorus Pythæ f. vii. 137.
 Nysa in Æthiopia, ii. 146. iii. 97.

O.

Oarizus, pater Massagis, vii. 71.
 Oarus fluvius, iv. 123.
 Oasis urbs ubi, iii. 26.
 Obeli, Pheronis donaria, ii. 111. obeli in fano Minervæ, ii. 170.
 Oceani ortus, iv. 8.
 Oceanum fabulosum putat Herodotus fluvium, ii. 23.
 Octamasades Scylem fratrem regem Scyth. occidit, iv. 80.
 Oculos in pectoribus gestantes, iv. 191.
 Ocytus, Adimanti pater, viii. 5.
 Odomanti populus Pæoniæ, v. 16. vii. 112.
 Olyses pop. iv. 92.

Œa locus, v. 83.
 Œbares Darii equiso, iii. 85.
 Œbares Megabasi filius, vi. 33.
 Œdipus Laii fil. v. 60. ei delubrum extractum, iv. 149.
 Œnoë demus Atticus, v. 74.
 Œnone insula, viii. 46.
 Œnotriæ ager, i. 167.
 Œnussæ insulæ, i. 165.
 Œobazus Persa, iv. 84. ejus liberorum fatum, ibid.
 Œobazus Siromitris pater, vii. 68.
 Œobazus Persa in obsidione Sesti, ix. 114. ejus interitus, ix. 119.
 Œoroë Asopis, ix. 51.
 Œtæi montes ubi, vii. 217.
 Œtosyrus Apollo apud Scythas, iv. 59.
 Oiolycus unde appellatus, iv. 149.
 Olbiopolitæ populus, iv. 18.
 Olea quodam tempore sola Athenis, v. 83.
 Olea in arce Atheniens. viii. 55. oleagina corona Olympiorum, præmium, viii. 26.
 Olen Lycius, iv. 35.
 Olenus pars Achæorum, i. 145.
 Oliatus Mylassensis, v. 37.
 Ollas pulsandi mos, vi. 58.
 Olophyxus urbs, vii. 22.
 Olorus rex Thraciæ, vi. 39, 41.
 Olympia, v. 22. viii. 26.
 Olympiæ oraculum, viii. 134.
 Olympias, vii. 206.
 Olympieni, Mysi, vii. 74. a monte Olympo dicti, ibid.
 Olympiorum institutio derisa ab Ægyptiis, ii. 160.
 Olympionices, v. 47, et 71.
 Olympiæ certamen, ii. 160.
 Olympii Jovis delubrum, ii. 7.
 Olympiorum præmium corona oleagina, viii. 26.
 Olympiodorus Lamponis filius, ix. 21.
 Olympus mons Mysiæ, i. 36, 43. vii. 74.
 Olympus Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 Olynthus urbs, vii. 122.
 Olynthiorum ab Artabazo obsidio et expugnatio, viii. 127.
 Omen in re propter panes crescentes, viii. 137.
 Omyretis filia, ii. 2.
 Oneatæ, tribus Sicyoniorum, v. 68.
 Onesilus Gorgi frater, v. 104. dolo fratrem Salamine excludit, ibid. Amathuntem obsidet, v. 104, 108. Cyprios ad rebellionem inducit, v. 104. ejus victi caput supra portas suspensum ab Amathusiis, v. 114. ei tamen dein ut heroi Amathusii sacra faciunt solemnia, ibid.
 Onetes Phanagoræ filius, vii. 214.
 Onochonus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Xerxis exercitui defecit, vii. 196.

INDEX.

Onomacritus sortilegus Athenis ejicitur, vii. 6.

Onomastus Eleus, vi. 127.

Onuphitana plaga, ii. 166.

Ophryneus urbs, vii. 43.

Opifices ubi ignobiles, ii. 167.

Opis virgo Hyperborea, iv. 35.

Opis civitas ad ostia Tigris, i. 189.

Opœa uxor regis Scylis, iv. 78.

Opuntii Locri, vii. 203.

Ora inter Sestum et Madytum, vii. 33.

Oraculorum origo secundum sententiam Herodoti, ii. 54. oracula Græcorum, i. 46. oracula apud Ægyptios quæ, ii. 83. oraculum Alyatti a Pythia redditum, i. 19. oraculum Delphicum Cræso redditur, i. 47. id quomodo Cræsus verum deprehendit, i. 48. oraculum Lycurgo a Pythia redditur, i. 65. oraculum captiosum Spartiatis redditum, i. 66. oraculum Pythiæ de ossibus Orestis, i. 67. oraculum Cræso redditum de muto filio, i. 85. oraculi ad Cræsum excusatio, i. 91. oraculum Branchidarum de Pactya, i. 158. oraculum Hammonis de Ægyptiis, ii. 18. oraculum Dodonæum omnium vetustissimum, ii. 52. oraculi Hammonis origo, ii. 55. oraculum Pheroni regi redditum, ii. 111. oraculum Mycerini regis ex urbe Buto, ii. 136. oraculum de ærea phiala, ii. 151. oraculum Psammiticho datum, ii. 152. oraculum Batto datum, iv. 155. Theræis, iv. 156, 157, 159. Arcesilao, iv. 163. Clistheni, v. 66. Milesiis, vi. 77. Glaucos, vi. 86. Atheniensibus, vii. 140, 141. oraculum Latonæ sacrum, ii. 152. oraculum Siphniis redditum, iii. 57. Corinthiis, v. 92. Argivis, vi. 19, 77. vii. 148. Doloncis, vi. 34. oraculum Martis, vii. 76. Dionysi, vii. 111. oraculum datum Cretensibus, vii. 169. Spartiatis, vii. 220. oraculum Bacidis, viii. 20, 77, 96. Amphiarai, i. 46. ix. 135. oraculum Persis, a Bacide redditum, ix. 42. oracula Æthiopum, ii. 139.

Oratio Prexaspis ad Persas, iii. 75. Orationes de triplici statu, regio, optatum, plebis, iii. 80, 81, 82. Cois Mitylenæorum præfecti, iv. 97. Histiaei Milesii ad Scythas, vi. 139. Aristagoræ ad Cleomenem, v. 49. Sosiclis, v. 92. Histiaei ad Darium, v. 106. Cypriorum ad Iones, v. 109. Persarum ad Ionum tyrannos, vi. 9. Leutyichidis de reddendo deposito, vi. 86. Datis ad Delios, vi. 97. Clisthenis ad procos filiæ suæ, vi. 130. Xerxis de inferendo bello Græciæ, vii. 8. et Mardonii, vii. 9. et de bello adversus Græcos suscepto, vii. 10.

Xerxis ad Persas, vii. 53. Harmocydis ad Phocenses, ix. 17, et aliæ infinitæ.

Orbelus mons, v. 16.

Orbis partitio secundum Herodotum, iv. 36.

Orbis rerum humanarum, i. 207.

Orchomenii populus, i. 146. vii. 24.

Orchomeniorum ager, viii. 34.

Ordessus Scythiæ fluvius, iv. 48.

Orestæ templum, ix. 12.

Orestes Agamemnonis filius, i. 67. ejus proceritas et locus, i. 69.

Orges pater Antipatri, vii. 118.

Orgia Cereris, v. 61.

Orgyia, ii. 5, 149.

Oricus portus, ix. 93. Oricus regis Ariapithis fil. iv. 78.

Orithyia Boreæ uxor, vii. 189.

Orneatæ populus, viii. 73. Orætes Sardiæ præses potentiss. iii. 120, 127. indigne Polycratem suffigit cruci et ejus rei causæ, iii. 120, etc. 125. ejus interitus, iii. 128.

Oromedon Syennesis pater, vii. 98.

Oropus, vi. 100.

Orosangæ qui Persica lingua, viii. 85.

Orphica, ii. 81.

Orsiphantus Alphei et Maronis pater, vii. 227.

Orthium carmen, i. 24.

Orthocorybantes populus, iii. 92.

Orus Osiris filius rex Ægypti, ii. 144.

Græcis Apollo dicitur, ibid.

Oryes ubi gignantur, iv. 192.

Osiris Ægyptiis, Bacchus et Dionysus dictus, ii. 144.

Ossa Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.

Ossa viri quinque cubitorum, ix. 93.

Ostenta Xerxi oblata, vii. 57. ostentat Delphis quæ barbaris contigerunt, viii. 37, 38.

Ostia Nili septem numero, ii. 17.

Ostracismi exemplum, viii. 79.

Otanes Pharnaspis filius, iii. 68. conjurationes in magum autor, iii. 70. oratio ejus de statu populari ad Persas, iii. 80.

Otanes Amestris pater dux Persarum, vii. 61. Otanes missus contra Samum, iii. 141. Otanis morbus, iii. 149.

Otanes dux Persarum Darii gener, v. 116. ejus gestæ res in Ionia et Æolia, v. 123.

Otanes Sisamnis fil. super pelle patris sedens judicat, v. 25.

Otaspes fil. Artachæi, vii. 63.

Othrys mons Thessaliæ, vii. 129. oves sacræ Solis ubi, ix. 93.

Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia, iii. 113.

Ozolæ Locri, viii. 32.

INDEX.

P.

- Pactolus fluvius, qui ramenta aurea e Tmololo defert, v. 101.
- Pactyæ urbs Chersonesi, vi. 36.
- Pactyas Lydus a Cyro deficit, i. 154. Persis traditus, i. 160.
- Pactyica regio, iii. 93, 102. iv. 44. lingua, vii. 85.
- Pactyes quam armaturam in Xerxis exercitu tulerint, vii. 67. Pactyicus cultus, vii. 85.
- Padæi Indi, iii. 99.
- Pæana cantant Perinthii ante victoriam, v. 1.
- Pæoniæ situs, v. 13.
- Pæones, v. 13, 98. vii. 113. magna pars transportati in Asiam, v. 15. Xerxis socii, vii. 185.
- Pæonius ager ubi, vii. 124.
- Pæoplæ pop. vii. 113. abducti in Asiam, v. 15.
- Pæsus urbs Hellesponti, v. 117.
- Pæti Thraciæ populus, vii. 110.
- Pæum oppidum, vi. 127.
- Pagasæ, et sinus ad illas ferens, vii. 193.
- Palæstina Syria, i. 105. et Palæstini, iii. 5. vii. 89.
- Palenses sive Pales in Cephallenia, ix. 28.
- Palladis sacerdotis barba portentum, i. 175. viii. 104.
- Pallena, viii. 26, 126.
- Pallena Phlegra prius appellata, vii. 123.
- Pallenidis Minervæ templum, i. 62.
- Palmarum Babyloniarum diversitas, i. 193. palmarum spathæ, vii. 69. palmæ ubi multæ, iv. 172, 182.
- Pamisus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
- Pammon Scyrius, vii. 183.
- Pamphyli in Xerxis exercitu armatura, vii. 91.
- Pamphyli tribules Sicyone, v. 68.
- Pamphyli populus, iii. 90. a Cræso subacti, i. 28.
- Pan unus inter viii. deos, ii. 46. Pan Ægyptius vetustissimus deorum, ii. 145. Panis templum, vi. 106. Panis simulacrum, ii. 46. Pan quibus parentibus ortus, ii. 145, 146.
- Panætius Sosimenis filius, viii. 82.
- Panegyres Atheniensium, vi. 111.
- Panes Perdiccæ dupli effecti, viii. 137.
- Pangæus mons, v. 16. vii. 112.
- Panionium locus sacer, i. 143, 148, 170.
- Panionius Chius exsector pœna se digna affectus, viii. 105, 106.
- Panitis Messenii consilium in discernendis geminis, vi. 52.
- Panopeæ, viii. 34. Panopense oppidum, viii. 35.
- Panos portus ubi, i. 157.
- Pantagnotus Polycratis frater, iii. 39.
- Pantaleon Alyattis f. a Cræso fratre occisus, i. 92.
- Pantareus pater Cleandri, vii. 154.
- Pantheræ Libycæ, iv. 192.
- Panthialæi Persarum genus, i. 125.
- Panticapes fluvius, vi. 18, 47. ejus fluxus, iv. 54.
- Pantimathi populus, iii. 93.
- Pantites sese strangulat, vii. 232.
- Papæus Jupiter apud Scythas, iv. 59.
- Paphlagones populus, i. 6, 72. iii. 90. a Cræso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
- Papraces pisces, v. 16.
- Papremis oppidum, ii. 59. iii. 12.
- Papremiticum festum, ii. 63.
- Papremitanis equi fluviales sacri, ii. 71.
- Papremitana plaga, ii. 165.
- Paræbates Dorei comes, v. 46.
- Paralatæ Scythæ, iv. 6.
- Parapotamii populos, viii. 33.
- Parasanga mensura, ii. 6. v. 53.
- Paretaceni populus Mediæ, i. 101.
- Paricanii, populus, iii. 92, 94.
- Paricaniorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68, 86.
- Parii, viii. 67.
- Paris Alexander ad Proteum ducitur, ii. 115.
- Parion urbs, v. 117.
- Parius lapis, v. 62.
- Parmys filia Smerdis filii Cyri, vii. 73.
- Parnassus mons, viii. 27. ejus vertices duo, viii. 32.
- Paroreatæ populus in Peloponneso, iv. 148. viii. 73.
- Parthenius fluvius, ii. 104.
- Parthenius mons ubi, vi. 105.
- Parthi populus, iii. 93, 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
- Partus lænæ et viperæ cur non copiosus, iii. 108. partus diversa tempora decem, novem, septem menses, vi. 69.
- Parus insula, v. 31. Parus a Miltiade obsidetur frustra, vi. 133, 134.
- Pasargadæ Persarum genus, i. 125. ex his Badres, iv. 167.
- Pasicles Philisti pater, ix. 97.
- Pata Scythice, pro occidere, iv. 110.
- Pataicus Ænesidemi pater, vii. 154.
- Pataici dii, iii. 37.
- Patara oppidum Lyciæ, i. 182.
- Pateræ aureæ sex a Gyge apud Delphos positæ, i. 14. patera aurea et argentea Delphos a Cræso missæ, i. 51. pateræ æneæ mira capacitas, i. 70.
- Patarbemi aures nasusque præscinduntur, ii. 162.
- Paterna in opificia ubi succedant et filii, vi. 60.

INDEX.

Patiramphes Xerxiani currus auriga, vii. 40.
Patizithes magus, iii. 61, 63.
Patrenses pars Achæorum, i. 145.
Patumus oppidum Arabiæ, ii. 158.
Pausanias Cleombroti filius, iv. 81. v. 32. ix. 10, 64. ejus exercitus ordo permutatus, ix. 47. victoria de Mar-donio, ix. 63.
Pausaniæ præda, ix. 80. ejus dictum de Inxu Persico, ix. 82.
Pausicæ populus, iii. 92.
Pausiris Amyrtæi filius, iii. 15.
Pax, ejus felicitas præ bello, i. 87.
Pecuarii Armenii ubi, i. 194. pecuarii Indi, iii. 99. pecuarii Persæ, i. 125.
Pedasa, urbs, v. 121. vi. 20.
Pedasensis Hermotimus, viii. 104.
Pedasii populus ab Harpago expugna-tus, i. 175. viii. 104.
Pedicularum comestores, iv. 109. eos vicissim mordent feminæ Adyrmachi-darum, iv. 168.
Pedieæ oppidum ubi, viii. 33.
Pedienses, ibid.
Pedis mensura, ii. 149.
Pelasgi populus, i. 145, 146. ii. 50. vii. 44. et eorum lingua, i. 57. Lemnum et Imbrum tenent, v. 26. Lemnum, vi. 136. et Antandrum, vii. 42.
Pelasgi Ægialees prius, Iones dicti, vii. 94. Pelasgi ex Attica exacti, vi. 136.
Pelasgicus murus Athenis, v. 65.
Peleus rapuit Thetin, vii. 191.
Pelius mons vel Pelion ubi, iv. 179. vii. 129.
Pella urbs Bottiæidis terræ, vii. 123.
Pellena Achæorum pars, i. 145.
Pelles ad scribendum, v. 58.
Pelops Phryx Persarum servus, vii. 11.
Pelopis Phrygis regio, vii. 8.
Peloponnesi gentes septem, viii. 73.
Peloponnesium bellum, ix. 73.
Peloponnesus pleraque sub Spartanis, i. 68.
Pelusium ostium Nili, ii. 17, 154. iii. 10.
Περπύκολα Æolum, ii. 37.
Peneus fluvius Thessaliæ, vii. 20, 129, 129, 173.
Pennis oppletum aërem Scythæ nar-rant, iv. 31.
Pentapolis ante Hexapolis appellata, i. 144.
Penthylus dux Paphius captus, vii. 195.
Percalos, Chilonis filia, vi. 65.
Percotes urbs, v. 117.
Perdiccas, Gauanes, et Aëropus fratres, vii. 22. viii. 137. Perdiccæ pueri pa-nes dupli effecti, viii. 138. quomodo Macedoniæ tyrannus factus, viii. 137, 138.
Peregrini dicti Spartanis Persæ, ix. 11.

Pergamum Priami, vii. 43.
Pergamum murorum Pierum unus, vii. 112.
Perialla Delphica vates, vi. 66.
Periander Cypseli filius Corinthiorum tyrannus, i. 20. iii. 48. ei maximum miraculum oblatum, i. 23. uxorem necat, iii. 50. cum defuncta uxore concubuit, v. 93. ejus filii, iii. 50. gesta cum minore, iii. 50, 51, etc.
Pericles quibus majoribus, vi. 131.
Perilaus, ix. 103.
Perpherenses in Delo, iv. 33.
Perinthus urbs, iv. 90. vi. 33. ejus ex-pugnatio, v. 2.
Perinthii a Persis subacti, v. 1. eorum cum Pæonibus singulare certamen, v. 1. Tyrodiza eorundem urbs, vii. 25.
Perrhæbi, populus, vii. 128, 132.
Persarum origo unde, vii. 150. com-plura genera, i. 125. aspera regio, i. 71. ix. ult. Persæ aratores, Persæ pecuarii, i. 125. præstantissimi Pa-sargadæ, ibid. institutio qualis, i. 136. numina quæ et religio, i. 131. ritus dum Jovi immolant, ibid. ritus in sacrificiis, i. 132. Persarum mores varii, i. 133. Persæ immunes a tri-buto, iii. 97. Persæ Uraniæ Veneri sacrificant, i. 132. Persis Venus Mi-tra appellatur, ibid. Persarum nata-litia, i. 133. Persæ inter pocula con-sultant, ibid. Persarum necessitudo vicinitatis maxima, i. 134. eorum philautia, ibid. externarum rerum studiosissimi, i. 135. flumina religio-sissime colunt, i. 138. mos in sepli-endis cadaveribus defunctorum, i. 140. gyrum cœli Jovem appellant, i. 131. deos ex hominibus ortos esse negant, ibid. ignem deum arbitran-tur, iii. 16. eorum victus habitusque priscus, i. 71. victus vivendique spa-tium, iii. 22. eorum ingenium, i. 89. Persarum convivia lasciva, v. 18. Persarum cædes in convivio, v. 20. multitudine in præliis victores, v. 2, et 119. opprobrium, muliere igna-vior, ix. 107. Persæ Æthiopas nu-mero vincunt, iii. 21. Persæ criniti, vi. 19. Cephene appellati et Artæi, vii. 61. Persæ immortales qui, vii. 83. Persicus luxus, ix. 80, 82. Persarum uxores per vices concumbant, iii. 69. Persis oraculum redditum, ix. 43. Persarum tabellionum cursus et mo-dus, viii. 98. magi, i. 140. satrapeiæ, iii. 89. clementia, i. 137. iii. 15. ca-pita cur fragilia, iii. 12. eorum cum Lydis conflictus, i. 80. in potestatem Medorum a Phraorte redacti, i. 102. Persarum ab Astyage defectio, i. 27, etc. Persarum bellica arma, v. 49.

INDEX.

- cum Caribus concertum bellum, v. 119, etc. Persarum minæ Ionibus intentatæ, v. 9. Persarum ornatus in Xerxiano exercitu, vii. 61. Persarum equestrium copiarum numerus, vii. 87. Persarum cum Lacedæmoniis congressio, vii. 211. Persarum naufragium ad Eubœam, viii. 12. Persicum imperium ad Caucasum, iii. 97. Persicum mare, iv. 39. Persici equitatus præfecti, vii. 88. Persicarum copiarum apud Platæas ordo, ix. 30.
- Perses Persei fil. vii. 61.
- Persens Assyrius, vi. 53, et 54. Danaës et Jovis filius, ii. 91. vii. 61.
- Persei specula, ii. 15. ejus templum, simulacrum, sandalium ubi, ii. 91. gymnorum ludorum institutor, ibid. ejus profectio in Ægyptum, ibid.
- Persidæ reges, i. 125.
- Petra tribus, v. 92.
- Petræ Trachiniæ, vii. 198.
- Phædyma Otanis filia, iii. 68. magum prodit, iii. 69.
- Phænippus Calliæ pater, vi. 121.
- Phagres castellum Pierum, vii. 112.
- Phalerus urbs, v. 63. navale Atheniens. vi. 116. viii. 91. ix. 32.
- Phalli in sacris, ii. 49.
- Phanagoras Onetæ pater, vii. 214.
- Phanes Halicarnasseus, iii. 4. ejus astutia et effugium, ibid. filii in ejus conspectu mactati, iii. 11.
- Pharandates Theaspis filius, vii. 79. ix. 75.
- Pharbætitana plaga, ii. 166.
- Pharenses pars Achæorum, i. 145.
- Pharnaces pater Artabazi, vii. 66. ix. 41.
- Pharnaspes Achæmenides, iii. 2.
- Pharnazathres dux Indorum, vii. 65.
- Pharnuches præfectura cedit infelici equi lapsu, vii. 88.
- Phaselis urbs, ii. 178.
- Phasis, i. 104. ii. 103. iv. 38, 86. vi. 84.
- Phayllus Pythionices ter, viii. 47.
- Phegeus Aëropi pater, ix. 26.
- Phemius Smyrnæus Homeri præceptor, ii. 5. etiam pater ejusdem adoptivus, ii. 4. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
- Pheneum urbs, vi. 74.
- Pherendates Megabazi fil. vii. 67.
- Pheretime Arcesilai regis mater, iv. 162. exercitum poscit ab Euelthone. et colum accipit, ibid. in Barcæos crudelitas ejus, iv. 202. ejus miseranda mors, iv. 205.
- Pheron Ægypti rex cæcus, ii. 111. ei oraculum redditur, ibid. ejus donaria, ibid.
- Phiala in balteis Scytharum, iv. 10.
- Phidippides Athen. vi. 105.
- Phidon Argivorum tyran. vi. 127.
- Phigalensis ex Arcadia, vi. 83.
- Philæus Ajacis filius, vi. 35.
- Philagrus Cyneæ fil. proditor Eretriæ, vi. 101.
- Philaon Chersis filius, viii. 11.
- Philes pater Rhœci, iii. 60.
- Philippus Butacidæ f. Olympionices, v. 47.
- Philippus Macedo, viii. 139.
- Philistus Pasiclis fil. ix. 97.
- Philitis pastor, ii. 128.
- Pilocyon Spartan. ix. 72, 85.
- Philocyprus a Solone versibus celebratus, v. 113.
- Phla insula, iv. 178.
- Phlegra regio, vii. 123.
- Phliasii, ix. 28.
- Phlius oppidum, vii. 202.
- Phocæa urbs, i. 80, 142. ii. 106, 178. Phocæa quomodo capta, i. 164.
- Phocæis Homeri, ii. 16.
- Phocæenses, i. 152. primi longis navibus usi sunt, i. 163. Phocæensium murus, ibid. eorum demigratio in Cynnum, i. 165. eorum mutua execratio nequis in patriam rediret, i. 165. cum Tyrrhenis et Carthaginensibus navale bellum, i. 166. prælio victi Cynno secedunt, ibid. eis Cadmea victoria obtigit, ibid. in Rhegium demigrant, ibid. capti lapidantur, i. 167.
- Phocenses, i. 146. Phocensium in Thesalos eruptio, viii. 27, 28. Phocensium regio a barbaris vastatur, viii. 32.
- Phœbi fanum, vi. 61.
- Phœnices, ii. 104.
- Phœnices Sidonii, vii. 44.
- Phœnices Tyrii, ii. 112. Phœnices ex Palæstina Syria, i. 105. Palæstini, ii. 104.
- Phœnices dissensionum auctores cum Græcis, i. 1. Phœnices ad Libyam cognoscendam missi, iv. 42. invenerunt aurifodinas Thasi, vi. 47. Phœnices primi literas in Græciam attulere, v. 58. Phœnicum armatura in exercitu Xerxis, vii. 89. Phœnices quidam decollati jussu Xerxis, vii. 90.
- Phœnicum aversio in lædendis colonis, iii. 19.
- Phœniciæ literæ, v. 58.
- Phoenix Ægypt. avis sacra, ii. 73. ejus descriptio, ibid.
- Phoenix fluvius, vii. 176, 200.
- Phormus Atheniensis, vii. 182.
- Phraortes filius Deiocis, rex Mediæ, i. 102. ejus res gestæ et interitus, ibid.
- Phrataguna Darii regis uxor, vii. 224.
- Phriconis, i. 149. ii. 1.
- Phrixæ, oppidum, iv. 148.
- Phrixus, vii. 197.
- Phronima Etearchi filia ejusque fortuna, iv. 154. concubina Polymnesti, iv. 155.

INDEX.

- Phryges a Cræso subacti, i. 28. Phryges antiquissimi hominum, ii. 2. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 73. Phryges Briges dicti antea, ibid. Phrynichi fabula, vi. 21. Phrynon pater Attagini, ix. 15. Phthiotæ Achæi, vii. 132. Phthiotis ora, i. 56. Phya mulier ex tribu Pæanica, i. 59. ab ea Pisistratus ut reductus, ibid. Phylacus Histiaï fil. viii. 85. Phylacus et Autonus Delphorum heroës et eorum delubrum, viii. 39. Phyllis regio, vii. 113. Pylorus urbs, vii. 122. Pieria pix, iv. 195. Pieres pop. vii. 112, 185. Pierum muri, vii. 112. Pigres Seldomi fil. vii. 98. Pigres et Mantyes fratres, v. 12. Pindarus poëta, iii. 38. Pindus mons Thessaliæ, i. 56. vii. 129. Pinus, locus, ii. 20. Pinus, fructus nomina, ibid. Pini natura quæ, vi. 37. Pirus, ingens fluvius, i. 145. Piromis ex Piromi Ægyptiorum, ii. 143. Pisa urbs, ii. 7. Piscatores Tiryntii, vii. 137. Piscatorum ænigma, ii. 35. Piscibus Ægyptus abstinet, ii. 37. piscium qui Ægypto sacri, ii. 72. piscium genitura in stagnis apud Ægyptios, ii. 93. pisces pabulum equorum ubi, v. 16. Pisistratus Hippocratis filius Atheniens. tyrannus, i. 59. vi. 103. ejus nobile commentum, quo Athenarum imperio potitus, ibid. Athenis ejicitur, i. 59. per feminam mire reducitur, i. 60. illegitimæ cum uxore coit, i. 61. Marathonem occupat, i. 62. ejus contra Athen. copiæ, i. 61, 62. tertio urbe Athenis potitur, i. 64. Naxum insulam subegit, ibid. Delum insulam expiat, ibid. Pisistratidæ Athenis pulsi, v. 63, etc. Pisistratus Nestoris fil. v. 65. Pistricis Cræsi effigies apud Delph. i. 51. Pistyrus urbs, et lacus in ea salsus ac piscosus, vii. 109. Pitana civitas Æoliæ, i. 149. Pitane tribus, iii. 55. Pittaci Mitylenæi responsum ad Cræsum, i. 27. Pituitæ fluxus remedia, iv. 187. Pix Pieria ubi, iv. 195. Cyraunensis et Zacynthia, ibid. Pixodarus Cindysensis, v. 118. Placia, regio, i. 57. Placianorum lingua, i. 57. Plataea insula Libyæ, iv. 151, 153. magnitudo ejus, 156, 169. Plataea urbs incenditur, viii. 50. Plataenses, vi. 108. Plataensis clades, ix. 53, 64, 100. Plataensis ager, ix. 15. Platanus aurea atque vitis, vii. 27. plantanorum ingens lucus, v. 119. platanus aureo monili a Xerxe donata, vii. 31. Plistorus Apsinthiorum deus, ix. 119. Pleunus portus, iv. 168. Plinthinetes sinus, ii. 6. Plistarchus Leonidæ fil. ix. 10. Pluvia nulla apud Theræos per septem annos, iv. 151. pluvia apud Ægyptios portentosa, iii. 10. Pœciles, iv. 147. Pœnæ modus apud Persas, i. 137. Pœni, vide supra Libyes. Pogon Træzeniorum portus, viii. 42. Poli et gnomonis inventio, ii. 109. Polichnitani Cretes, vii. 170. Pollux et Castor, iv. 145. v. Tyndaridæ. Polyas Anticyrensis speculator, viii. 21. Polycratis prodigiosa fortuna, iii. 39, etc. Polycratis smaragdus, iii. 41. ejus callidum commentum, iii. 56. Polycratis cædis occasio, iii. 120, 121. Polycratis filiæ somnium, iii. 124. Polycrates cruci affixus, iii. 125. Polycritus Ægineta ejusque strenuitas, viii. 92, 93. Polydectes rex Spart. viii. 131. Polydorus Alcamenis fil. vii. 204. Polydorus avus Laii, v. 59. Polymnestus Theræus, iv. 155. Polynices, iv. 147. vi. 52. ix. 27. Ponticum, genus arboris, iv. 23. Pontus Euxinus, iv. 46. ejus dimensio, iv. 85, 86. Populus contubernium ingratisimum, vii. 156. Porata fl. iv. 48. Porinus lapis, v. 62. Porthmia Cimmeria, iv. 45. Posideium urbs, iii. 91. Posidoniates vir, i. 167. Posidonius Spart. ix. 71, 85. Potidæa urbs, vii. 122. obsidio ejus, viii. 127, 128, 129. Præda Græcorum e Persarum clade, ix. 80. præda Pausaniæ, ix. 81. Præsepe Mardonii totum ex ære a Græcis diripitur, ix. 70. Præsii Cretes, vii. 170, 171. Prasiadis paludis inhabitatores, v. 16. Praxilaus Xenagoræ pater, ix. 107. Praxinus navarchus Træzen. vii. 180. Prexaspes Persa, iii. 34. interficit Smerdin, iii. 30. se præcipitem dat e turri habita ante oratione ad Persas, iii. 75. Prexaspes Aspathinis filius, vii. 97. Priami Pergamum, vii. 43. Priene urbs Ioniæ, i. 142. eam Ardys expugnat, i. 15.

INDEX.

- Prienenses, vi. 8. a Mazare subiguntur, i. 161.
- Frimogenitus ex lege Spart. succedit in regnum, vi. 52.
- Prinetades Demarmeni fil. v. 41.
- Procles rex Spart. viii. 131. iv. 147. vide Eurysthenes.
- Procles Epidauri tyrannus, iii. 50. capitur, iii. 52.
- Proconnesius Aristetas, iv. 13.
- Proconnesus incensa, vi. 33.
- Prodigiorum maxima observatio apud Ægyptios, ii. 82.
- Promeneia Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
- Promethei uxor Asia, iv. 45.
- Properare est noxium, vii. 10.
- Propontidis dimensio, iv. 85.
- Proserpinæ et Cereris festum, viii. 65.
- Prosopitis insula et ejus latitudo, ii. 41. ejus plaga, ii. 165.
- Proteus Pheronis in regno Ægypt. successor, ii. 112. Protei fanum apud Memphin, ibid.
- Protemplaris Minerva, viii. 39.
- Protesilai templum ubi, vii. 33. ix. 116.
- Protothyas Madyis pater, i. 103.
- Proverbia.*
- Ætheri Jovis contermina regio, vii. 8.
- Animus in auribus habitat, vii. 39.
- Cadmea victoria, i. 166. Dolosi homines, dolosa et eorum vestimenta, iii. 22. Cum Jove de divitiis certare, v. 49. Episcythison, vi. 84. E tripode oraculum, iv. 179. Hunc calceum tu quidem consuisti: Aristagores autem induit, vi. 1. Ignifer non relinquendus, viii. 6. In frigidum furnum panes ingerere, v. 92. Isthmum fodere, i. 174. Lemnia facinora, vi. 138. Longæ regum manus, viii. 140. Moles viri ex mollibus regionibus, ix. ult. Mulæ partus, iii. 151. Muliere ignavior, ix. 107. Non est istud curæ Hippoclidæ, vi. 129. Overa lupis relinquere, iv. 149. Pinus in modum excidere, vi. 37. Sylosontis amiculum, iii. 139. Ver ex anno exaruisse, vii. 162.
- Prytanes Naucratorum, v. 71.
- Prytanis rex Spart. viii. 131.
- Prytaneum Athen. i. 146. vi. 139. vii. 197.
- Psammenitus Amasis filius Ægypti rex, iii. 10. captus a Cambyse, ejusque captivi dicta, iii. 14. liberatus res novas moliens epoto taurino sanguine obiit, iii. 15.
- Psammis rex Ægypti, Neci fil. ii. 159, 160. ejus mors, ibid. Inari pater, vii. 7.
- Psammitichus Ægypti rex, i. 105. ii. 2, 28, 151, etc. vii. 7.
- Psylli, populus, iv. 173. eorum expeditio infelix adversus austrum, ibid.
- Psyttalea insula, viii. 76, et 95.
- Pteria locus Cappadociæ munitissimus, i. 76.
- Pteriorum urbs a Cræso expugnatur diripiturque, ibid.
- Ptolum, viii. 135.
- Pudenda pueris qui præcidant, ii. 104. pudenda Ægyptii munditiæ causa præcidunt, ii. 37.
- Puellæ ex legibus elocantur, i. 198.
- Pugna Sagartiorum cum restibus, vii. 85.
- Puteus trifarias rerum species exhibens, vi. 119.
- Pygargi, iv. 192.
- Pylæ, vii. 201.
- Pylæa, vii. 213.
- Pylagoræ, ibid.
- Pylii, i. 147. v. 65.
- Pylus locus, v. 65. vii. 168.
- Pyramides apud Memphin, ii. 8. pyramides Mæridis regis Ægypt. ii. 101. pyramis regis Cheopis, ii. 124, 125. pyramis a quæstu meretricio, ii. 126. pyramis Chephrenis Ægypt. regis, ii. 127. pyramides Philitidis pastoris, ii. 128. pyramis Mycerini regis, ii. 134. pyramis Rhodopis mulieris falso credita ibid. pyramis regis Asychis latetitia, ii. 136.
- Pyrene urbs, ii. 33.
- Pyretos fluvius Scythiæ, iv. 48.
- Pyrgus oppidum, iv. 148.
- Pythagoras Mnesarchi filius, iv. 95. sophista celebris, ibid.
- Pythagoras Milesius patriæ procurator, v. 126.
- Pythagoras monarcha Selinuntis, v. 46.
- Pythermus Phocæensis, i. 152.
- Pythes sive Pytheas Ischenoi f. vir strenuus. captus, vii. 181. viii. 92. liberatus, viii. 92.
- Pythes Nymphodori pater, vii. 137.
- Pytheus Lamponis pater, ix. 78.
- Pythia corrupta, v. 66.
- Pythiæ oraculum Lycurgo redditum, i. 65. de ossibus Orestis, Lacedæmonius redditum, i. 67. ad Cræsum, i. 91. de Isthmo Cnidiis datum, i. 174. v. oracula.
- Pythii Lacedæmone qui, vi. 57.
- Pythius Atyis f. Pydus, vii. 27. ejus ingentes facultates, vii. 27, 28. ejus filius a Xerxe dissectus, vii. 39.
- Pytho, i. 54.
- Pythogenes in Inycum oppidum relegatur, vi. 23.
- R.
- Rasura Argivorum, i. 82.
- Regem ubi conspici nefas, i. 199. rex ubi statura maximus deligitur, iii. 20.

INDEX.

Reges Saitæ in Ægypto, ii. 169.
 Regio nulla sibi præbet omnia, i. 32.
 Regis Græci civilitas, iv. 78.
 Regna olim pecuniæ egena, viii. 137.
 Regum jura apud Laconas, vi. 56.
 Regum filios benigne tractant Persæ, iii. 15.
 Rerum humanarum inconstantia, i. 5.
 rerum omnium inspiciendus exitus, i. 32. res divinitus futuræ signis declarantur, ix. 100.
 Restibus instructa pugna, vii. 85.
 Rex Persarum non vincitur beneficiis, vii. 39. ix. 18.
 Rhadinaces Persis olei genus, vi. 119.
 Rhampsinitus rex Ægypti: et ejus simulacra, ii. 121. filiam prostituit, ibid. ejus ingentes pecuniæ, ibid. Rhampsiniti descensus ad infernas sedes, ii. 122.
 Rhapsodi propter Homerica carmini expulsi Sicyone, v. 67.
 Rhegium, i. 176, 177. Rheginorum maxima cædes, vii. 170.
 Rhenæa, vi. 97.
 Rhodi populus Lindii, vii. 153.
 Rhodium mare ubi, i. 174.
 Rhodope mons, iv. 49.
 Rhodopis meretrix famosa, ii. 135. ejus an pyramis una, ii. 134, 135. ejus donarium in templo Delphico, ii. 135.
 Rhodus civitas, ii. 178.
 Rhæcus architectus, iii. 60.
 Rhætium opp. vii. 43.
 Rhypes pars Achæorum, i. 145.
 Ridere coram aliquo apud Persas indecens, i. 99.
 Rosæ sexagenum foliorum, viii. 138.
 Rubrum mare, ii. 8, 158, 159.
 Ruinæ hominibus disciplinæ sunt, i. 207.

S.

Sabacus rex Æthiopum, ii. 137, 152.
 Ægyptum subigit, ibid. ejus acta in Ægypto, ii. 137, 138. viso in somnis Ægyptum relinquit, ii. 139.
 Sabyllus Gelous, vii. 154.
 Sacæ populus, iii. 93. vii. 9. Sacas omnes Scythas Persæ vocant, vii. 63.
 Sacrum in Xerxiano exercitu armatura, et dux, vii. 64.
 Sacerdotes Ægyptiorum, ii. 37.
 Sacra ante expeditionem, ix. 19. Sacra et profana vulgo non discreta, ii. 65.
 Sacra Cabiromum a Pelasgis sumpta, ii. 51. Sacra Triopii Apollinis, i. 143.
 Sacrificium publicum, vi. 57. Sacrum Panionium, i. 143.
 Sardyattes Ardyis fil. rex Lydiae, i. 16, 18.
 Sagartii, Persarum genus, i. 125. iii. 93. vii. 85. eorum tributum, iii. 93.
 Sagitta ad cælum excussa a Dario, v. 105. Sagittæ, Scytharum robur, iv. 132.
 Sais urbs Ægypti, ii. 28, 59. Sais urbs regia Apriæ, ii. 163, 170. Saitana plaga, ii. 165. Saitanorum regum sepultura, ii. 169. Saiticum ostium Nili, ii. 17.
 Sal sua sponte crescens, iv. 53. ex lacu, vii. 30. salis colles ubi, iv. 181, 182, 183. Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua, ii. 89.
 Sala urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Salamis Atheniensium refugium, viii. 56.
 Salaminii Cypri, iv. 162. v. 104. ii. 28.
 Salmydessus, Thraciæ, iv. 93.
 Samii a Lacedæmoniis tentati, iii. 47. frustra, iii. 55.
 Samium templum, ii. 148.
 Samothracia, vi. 47. Samothraciæ populus Pelasgi, ii. 51. Samothraces jaculatores, viii. 90. Samothracii muri, vii. 108.
 Samus et Samiorum lingua, i. 142. Sami eversionis per Darium causa, iii. 139. Samus Sylosonti traditur, iii. 149. Samiorum Æschrionia tribus, iii. 26. Samiorum crater, iv. 152. Samii Zanciam occupant, vi. 23. Samiorum Apaturia, ii. 29. Samiorum tria miranda, iii. 60.
 Samyris sapiens, vi. 127.
 San Dorum, i. 139. ea litera Persarum nomina terminantur, ibid.
 Sana urbs, vii. 22, 122.
 Sanacharibus rex Arabum et Assyriorum Ægyptum invadit, ii. 141. fugatur, ibid.
 Sandalium Persei, ii. 91.
 Sandanis Lydus, i. 71.
 Sandoces Thaumasiæ f. cruci affigitur et liberatus tandem capitur, vii. 194.
 Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum, i. 74.
 Sapæi Thraciæ populus, vii. 110.
 Sapientes non esse potentes, acerbum, ix. 16.
 Sapires, populus, iv. 40.
 Sappho poëtria, ii. 135.
 Sarangæi populus, iii. 93, 117.
 Sarangarum in Xerxis exercitu armatura, vii. 67.
 Sardanapallus rex Nini, ii. 150. ejus thesaurus, ibid.
 Sardena mons, ii. 9.
 Sardinia, i. 170.
 Sardinia insula maxima, v. 106, et 124.
 Sardis a Cimmeriis captæ, i. 15. Sardis una parte saltem expugnabiles et earum expugnatio, i. 84. captæ et con-

INDEX.

- crematæ ab Ionibus, v. 101, 105. Sardium reges Heraclidæ, i. 7.
 Sardium primus rex Agron, i. 7. Meles, i. 86. Sardius leo circumlatus ubi, ibid. Sardium expugnatio in tertium annum dilata a deo, i. 91.
 Sardonium linum, ii. 105.
 Sardonium mare, i. 166.
 Sarta urbs, vii. 122.
 Sarpedon et Minos Europæ filii, i. 173.
 Sarpedonium promontorium, vii. 58.
 Saspies populus, iii. 94. eorum armatura, vii. 79.
 Sataspes Achæmenides, iv. 43. cruci affixus, ibid.
 Satræ Thraciæ populus, vii. 110, 111.
 Satrapiæ Persarum, i. 192. iii. 89, 90, etc.
 Sattagyda populus, iii. 91.
 Saulius rex Scytharum, iv. 76. interficit patruelem Anacharsin, iv. 76, 77.
 Sauromatæ Amazonibus miscetur, iv. 110, 113, 114. solœcissant lingua Scythica, iv. 117. eorum uxores et conjugia, iv. 116, 117.
 Scæus pugil, v. 60.
 Scamander fluvius, v. 65. ejus aqua exercitum Xerxis defecit, vii. 42.
 Scamandronymus pater Charaxi, ii. 135.
 Scaptestyle, vi. 46.
 Sceptra gerendi ratio apud Babylonios, i. 195.
 Schœnus mensura, ii. 6.
 Sciathus insula, vii. 176. viii. 7, et 90.
 Scidrus oppidum, vi. 21.
 Sciona urbs in Pallena, vii. 123.
 Sciradis Minervæ templum, viii. 94.
 Scironis via in Isthmo, viii. 71.
 Scholæ tectum in pueros corruens, vi. 27.
 Scolos oppid. Bœotiæ, ix. 15.
 Scolopæis, ix. 97.
 Scoloti Scythæ, unde nominati, iv. 6.
 Scopadæ Thessali, vi. 127.
 Scopasis rex Scythæ, iv. 128.
 Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcæonidæ, vi. 121. et Herodoti de ea re sententia, vi. 123, 124.
 Scylace urbs, i. 57.
 Scylax Caryandæus, iv. 44. Scylacis cujusdam supplicium, v. 33.
 Scyles Ariapithis filius rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, iv. 80.
 Scyllias urinator, viii. 8.
 Scyrius Pammon, vii. 183.
 Scyriniadæ Thraces, iv. 93.
 Scythæ Herculis filius, iv. 10.
 Scytharum origo, iv. 5. Scytharum regum origo, iv. 10. Scythæ nomades pecuarii, i. 73. iv. 19, 55. vi. 84. Scytharum nomadum seditio, i. 73. iv. 11. Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt, i. 73. ad Alyattem confugiunt, ibid. in Asiam transeunt, i. 103. iv. 12. Cimmerios ex Europa pellunt, i. 103. iv. 11. Mediam occupant, i. 104. eorum cum Medis ad Caucasum congressio, ibid. fuis Medis Asia potiuntur, i. 105. Urania Veneris templum depeculantur: unde femineo morbo corripiuntur, ibid. a Medis inebriati, quum Asiam aliquandiu obtinissent, occiduntur, i. 106. a Sesostre subacti, ii. 103, 111. Scytharum servi cur oculis orbentur, iv. 2. Scytharum ratio emulgenti lactis, ibid. Scythæ aratores, iv. 18, 19, 53, 54. Scythæ Auchatæ, iv. 6. Scythæ regii, iv. 57. Scytharum mores, iv. 46, etc. dii, iv. 59. jusjurandum, iv. 68. eorum mos in cædendis victimis, iv. 60. in hostes sævitia, iv. 62, 64. mos ineundi fœderis, iv. 70. Scyth. regum sepultura, iv. 71, 72. a Scyle Scytharum defectio, iv. 80. Scythæ suorum institutorum observantissimi, iv. 76, 80. Scythi eorumque equis asinorum et mulorum vox insueta, iv. 129. Scyth. munera ad Darium, iv. 130. Scyth. intemperantia, vi. 84. Scythæ Persis Sacæ appellati, vii. 63.
 Scythia vetus ubi, iv. 99. Scythiæ duæ partes, ibid. Scythiæ flumina, iv. 47. Scythia lignorum inops, iv. 61. Scythicæ grues ubi hybernent, ii. 22. Scythicum gramen, iv. 58. Scythicus exercitus contra Mediam, vii. 20.
 Scythes Zancleorum rex, vi. 23, 24.
 Scythes Cadmi Coi pater, vii. 163.
 Sebennytna plaga, ii. 166.
 Sebennycticum ostium Nili, ii. 17.
 Seditiois intestinæ pravitas, viii. 3.
 Seldomus Pigris pater, vii. 98.
 Selinusii pop. v. 46.
 Selybria oppidum, vi. 33.
 Semen Indicum quale, iii. 100.
 Semiramis Babyl. regina, i. 184. ejus egregia monumenta, ibid.
 Senectæ maximus honos apud Ægyptios, ii. 80. senes ubi mactentur, iii. 99.
 Sepias litus, vii. 183, 188, 191, 195.
 Sepulcra patria Scytharum, iv. 127.
 Sepulcrum Alyattis apud Lydos, i. 93. sepulcra Babyloniorum, i. 198. sepulcra vitrea, iii. 24. sepulcrum Helles filia Athamantis, vii. 58.
 Serbonis palus, ii. 6. iii. 5.
 Seriphii populus, viii. 46.
 Sermyla Græca urbs, vii. 122.
 Serpentum sacrorum descriptio, ii. 74. serpentum sepultura in Jovis templo, ibid. sterilitas, iii. 108. serpentes cornuti, iv. 192. serpentes alati, ii. 75, 76. serpentum alatorum generatio, iv. 108, 109. thuriferas arbores observantes, iii. 107. serpentum vis apud Neuros, iv. 105. serpentibus

INDEX.

vescentes, iv. 183. serpens arcis Athenarum custos, viii. 41.
 Serrium promontorium, vii. 59.
 Servitutem aversantur Phocæenses, i. 164.
 Servi Scytharum cur oculis priventur, iv. 2. nulli in Græcia, vi. 137. servi boni interdum hominibus malis, et contra, viii. 68. servorum bellum, vi. 83.
 Sesami Babylonici proceritas, i. 193.
 Sesostri rex Ægypti, ii. 102, etc. quas gentes subegerit, ii. 103. ejus cippi et inscriptiones et monumenta, ii. 106.
 Sestus urbs, iv. 142. vii. 33. a Græcis obsidetur, ix. 114, etc.
 Sethon Ægypti rex, Vulcani sacerdos, ii. 141. ejus mira victoria de Assyriis, ibid. ejus statua, ibid.
 Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta, vii. 170.
 Sicas Cybernisci pater, vii. 98.
 Sicinnus Themistoclis Domesticus, viii. 75.
 Sicyon, v. 67. Sicyoniarum tribuum nomina, v. 68. Sicyoniis et Ægyptiis irrogata multa ab Argivis, vi. 92.
 Sidon Phœnicum urbs, ii. 116. iii. 136.
 Sidonia navis Xerxis, vii. 28.
 Sigeum et ejus occupatio per Pisistratum, v. 65, 94.
 Sigeum in Hellesponto Troicum, iv. 38. ad Scamandrum, v. 65.
 Sigma litera Persarum nomina terminantur, i. 139.
 Sigynnæ populus ubi, v. 9. sigynnarum appellatio quid apud alios notet, ibid.
 Silenus ubinam captus fuerit, viii. 138.
 Sileni Marsyæ pellis in utrem formata ubi suspensa, vii. 26.
 Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucernis, ii. 94.
 Silphium ubi, iv. 170, 192.
 Simiarum comestores, iv. 194.
 Simiarum ubi maxima vis, ibid.
 Simonides Ceus, v. 102.
 Simonides Leoprepis f. et ejus epigrammata, vii. 228.
 Simulacrum pistricis Cræsi, i. 51. simulacra ab Ægyptiis primum diis consecrata, ii. 4. simulacrum Jovis arietina facie, ii. 45. Panis, ii. 46. æstatis et hyemis, ii. 121. simulacrum ex pelvi factum ab Amasi et cur, ii. 172. simulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas, ii. 181. simulacra Minervæ lapidea duo, ii. 182. simulacrum Isidis, bubulis præditum cornibus, ii. 41. simulacrum Mercurii, porrectum veretrum habens, ii. 51. simulacrum Darii lapideum, iii. 88. simulacrum Vulcani Pataicis simile, iii. 37. simulacra soli

Marti faciunt Scythæ, iv. 59. simulacra ex oleis, Damia et Auxesia, v. 82.
 Sindus urbs, vii. 123.
 Singus urbs, vii. 122.
 Sinope urbs, i. 76. ii. 34. iv. 12.
 Sinus Arabici maris descriptio, ii. 11.
 Sipia, locus, vi. 77.
 Siphnus insula dives metallis, iii. 57. multata a Samiis, iii. 58.
 Siphnii quas naves Salaminem, miserint, viii. 46.
 Siris Italiae, viii. 62.
 Siris Pæoniae, viii. 115.
 Sirites Damas, vi. 127.
 Siromitres Ceobazi f. Paricaniorum dux, vii. 68. Masistii pater, vii. 79.
 Siromus Mapenis pater, vii. 98. Siromis pater Chersios Salaminii, v. 104.
 Sisimaces dux, v. 121.
 Sisamnes Hydarnis fil. Ariorum dux, vii. 65.
 Sisamnes Otanis pater, injuste judicans, exco-
 riatu-
 jussu Cambysis, v. 25.
 Sisyrna genus penulæ, vii. 67.
 Sitalces Thracum rex, iv. 80. vii. 137.
 Sithonia regio, vii. 122.
 Siuph urbs Ægypti, ii. 172.
 Smaragdus Polycratis, iii. 41.
 Smerdis Cambysis fr. iii. 30. ejus a fratre mandata cædes perpetratur, ibid. occisum a se Cambyses luget, iii. 65.
 Smerdis fictitius regno potitur, ibid. ex auribus amputatis agnoscitur, iii. 69. occiditur, iii. 30.
 Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux, vii. 82, 121.
 Smila oppidum, vii. 123.
 Smindyrides Sybarita unus ex procis filia Clisthenis, vi. 127.
 Smyrnæ origines, i. 16. a Gyge oppugnata, i. 14. ab Alyatte capitur, i. 16. a Colophonis condita, ibid. uti ab Ionibus dirempta, i. 149.
 Smyrna Thesei uxor, ii. 2.
 Smyrna Æoliæ civitas condita eaque celeberrimum emporium, ii. 5. ut amissa ab Æolibus, i. 149.
 Sobolis procreandæ præmia apud Persas, i. 136.
 Sogdi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Sol Massagetarum deus, i. 212. Soli Massagetæ equos immolant, i. 216.
 Sol auctor exundationis Nili, ii. 25.
 Soleæ Bæoticae, i. 195.
 Solis insoliti ortus, quos referunt Ægyptii, ii. 142. solis vis in India, iii. 104. solis mensa ubi, iii. 18. solis fons, iv. 181. solem execrantes, iv. 184. solis eclipsis Xerxe movente exercitum contra Græcos, vii. 37. sol Græcorum deus, ibid. sol pro mer-

INDEX.

- cedere redditus, viii. 137. sol obscuratus, i. 47, 103. vii. 37. solis sacrae oves ubi, ix. 91.
- Soli urbs et ejus obsessio, v. 115.
- Solii in Cypro, v. 110.
- Solon legislator Athen. i. 29. ejus peregrinatio in Ægyptum, i. 30. in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprum, v. 113. ejus cum Cræso de beatitudine colloquium, i. 20, 31, 32, 33. Solonis lex Athen. data, ii. 177.
- Solæis promontorium, ii. 32. iv. 43.
- Solyimi olim Milyæ dicti, i. 173.
- Somnium filiae Polycratis, iii. 124. Hipparchi, v. 56.
- Somniorum natura, vii. 16.
- Sophanes Decelensis, vi. 92. Eutychedis fil. ix. 73. ejus ancora et præclara facinora, ix. 74, 75.
- Sophistarum totius Græciæ peregrinatio, i. 29.
- Sororem Cambyses ducit, occidit, et aliam superinducit, iii. 31, 32.
- Soror eadem et uxor, iii. 31.
- Sosiclis Corinthii de restituendo Hippia oratio, v. 92.
- Sosimenes Panætii pater, viii. 82.
- Sostratus Laodamantis fil. iv. 152.
- Spaco Medis canis appellatur, i. 110.
- Spargapises Tomyridis f. a Cyro capitur, i. 211. seipsum interimit, i. 213.
- Spargapithes Agathysorum rex, iv. 76, 78.
- Sparta urbs Lacedæmoniis, vii. 234.
- Spartiatarum instituta a quo, i. 65.
- Spartiatæ Lycurgum delubro ædificato colunt, i. 66. non donant civitate peregrinos, ix. 34. Spartiatarum cum Argivis de Thyrea agro contentio, i. 82. Spartiatarum regum dignatio et jura, vi. 55, etc. eorum senatus, vi. 75. de regibus, v. 75.
- Spart. cædes ad Thermopylas, vii. 224. eorumque epigrammata, vii. 228.
- Spasmi remedia, iv. 187.
- Spathæ palmarum, vii. 69.
- Sperchius amnis Anticyram præterlabitur, vii. 198, 228.
- Sperthies Aneristi f. cum Bule se offert ad placandam iram Talthyrbii, eorumque acta, vii. 134, 135, 136, 137.
- Sphendaleæ opp. ix. 15.
- Spina Ægyptii et ejus gummi, ii. 96.
- Sponsa ubi dotem concubitu quærat, iv. 172.
- Spuere apud Persas indecorum, i. 99.
- Squamosus piscis Ægypt. sacer, ii. 72.
- Stadium, orgyia, passus, cubitus, pes, ii. 149.
- Stagirus Græca urbs, vii. 115.
- Stathmi regii quid, v. 52.
- Stentoris palus, vii. 58.
- Stenyclerus, ix. 63.
- Stesagoras Cimonis pater, vi. 34, 103. cædes, vi. 38.
- Stesenor Curii tyrannus, v. 113.
- Stesileus Thrasyli fil. vi. 114.
- Strattis Chiorum tyrannus, iv. 138. viii. 132.
- Strobilos, pini fructus, ii. 20.
- Struchates populus Mediæ, i. 101.
- Struthi subterranei, iv. 192. vi. 175, 192.
- Strymon fluvius, i. 64. v. 113. vii. 113. ejus fontes, viii. 115.
- Strymonias ventus, viii. 118.
- Strymonii prius, qui Thraces, vii. 75.
- Stryma Thasiorum urbs, vii. 108, 109.
- Stymphalis palus, vi. 76.
- Styracis usus ad thus legendum, iii. 107.
- Styrenses gens Dryopica, viii. 1, 46.
- Styreorum insula, vi. 107. ix. 28.
- Styx et ejus aqua, vi. 74.
- Sua quemque inspicere debere, i. 8.
- Suadelæ numen, viii. 111.
- Subulci apud Ægyptios profani, ii. 47.
- Successionis jus apud Spartiatas, vii. 3.
- Suniacum jugum, iv. 99.
- Sunium, vi. 87.
- Supplex, ix. 75.
- Sus animal spurcum apud Ægyptios, ii. 47. sus hostia Lunæ et Liberi patris, ibid. sues apud Scythas, iv. 63. sue abstinent Ægyptii, ii. 28. iv. 186.
- Susa oppidum, i. 188. v. 49, 52. Memnonia, vii. 151.
- Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad Gelonem, vii. 153, 159.
- Sybaris urbs capitur, v. 44. vi. 21. maxime florens, vi. 127.
- Sybaritanum bellum, v. 45.
- Syene urbs Thebaidos, ii. 28.
- Syennesis Cilicum rex, i. 74. v. 118.
- Syennesis Cilix, dux in classe Xerxiana, viii. 98.
- Syleos campus, vii. 115.
- Syloson Polycratis fr. Æaci fil. iii. 39, 139, 140, etc. 149.
- Symæ vicinum mare ubi, i. 174.
- Syrgis fluvius in Mæotidem influit, iv. 123.
- Syria Ægypto contermina, ii. 116. iii. 5.
- Syria Palæstina, iii. 91. vii. 89.
- Syrii circa Pteriam, i. 76.
- Syrii Græcis Cappadoces, i. 6, 72. iii. 90. Syrorum prædia Cræsus devastat, eosque exterminat, i. 76. v. 49. Syrorum in exercitu Xerxiano armatura, vii. 72. Syrii Palæstinam incolentes, vii. 89.
- Syrii Græcis, qui barbaris Assyrii, vii. 63.
- Syropæones in Asiam abducti, v. 15.

INDEX.

T.

- Tabulas Persa, Sardibus præfectus, i. 154, etc.
 Tabella totius orbis, v. 49.
 Tabellionum Persarum cursus et modus, viii. 98.
 Tabiti Scythis Vesta, iv. 59.
 Tachompsa insula, ii. 29.
 Tænarus locus, vii. 168.
 Talaus Adrasti pater, v. 67.
 Talentum Babylonicum, iii. 89.
 Talthybbii ira in Lacedæmonios, vii. 134, 137. Talthybbii templum apud Spartiatis, vii. 134. Talthybbius Agamemnonis præco, ibid. Talthybbiadarum honos apud Spart. ibid.
 Tanagra, ix. 15, et 35.
 Tanagram præterfluit Thermodon, ix. 43. Tanagraei Thebanorum vicini, v. 79. Tanagricus tractus, v. 57.
 Tanais fluvius, iv. 20, 123.
 Tanitana plaga, ii. 166.
 Tarentum urbs, iii. 138. iv. 99.
 Tarentini, iii. 138. eorum maxima cædes, vii. 170.
 Targitaus et ejus tres filii, iv. 5.
 Tartessiacæ mustelæ, iv. 192.
 Tartessus emporium nobile, iv. 152.
 Tartessum Phocæenses aperiant, i. 163.
 Tartessorum rex Arganthonius, ibid.
 Tauchira oppidum, iv. 171.
 Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt, iv. 103. eorum mores, ibid. Taurica gens, iv. 99, 103. Taurici montes, iv. 3. Taurica regio, iv. 99.
 Taxacis Scythiæ rex, iv. 120.
 Taygetus, iv. 145.
 Tearus fluvius, et ejus medica vis, iv. 90. ejus fontes partim calidi partim frigidi, ibid. cippus ei a Dario erectus, iv. 91.
 Teaspes Sataspis f. iv. 43.
 Teaspes Persa pater Pharandatis, vii. 79. ix. 76.
 Tegea Arcadum, vi. 105. vii. 170. Tegeates, i. 65. et Argivi bellant cum Lacedæmoniis, ix. 35. Tegeatibus a Lacedæmoniis bellum inferitur, i. 66. ix. 26. ubi mortuus Leutychides, vi. 72.
 Teii demigrant in Thraciam capta sua urbe, et Abdera condunt, i. 68.
 Telamon heros, viii. 64.
 Teleboæ, v. 59.
 Teleclus fil. Archelai, vii. 205.
 Teleion Persis Tycta, id est, cæna, ix. 109.
 Telesearchus, ii. 142.
 Telines et ejus gesta, vii. 153.
 Telli Atheniensis historia, i. 30.
 Telliadæ, ix. 37.
 Tellias vaticinus, viii. 27.
 Tellus eadem non fert omnia, i. 32.
 Tellus Scytharum dea, et Apia Scythia dicitur, iv. 59.
 Telmessenses conjectores, i. 78.
 Telus insula, vii. 153.
 Telys Sybaritarum rex, v. 44.
 Temeni posteritas, viii. 137, 139.
 Tempe locus ubi, vii. 173.
 Tempia et sacra separata, v. 61.
 Tenedus, i. 151. capta a Persis, vi. 31.
 Tenia navis, viii. 82.
 Tenius honor Datus Delphis, ibid.
 Tenu (Temnus) Æoliæ civitas, i. 149.
 Tenu insula, iv. 33. vi. 97.
 Teos oppidum, i. 142. ii. 178. capta ab Harpago, i. 168. impensas adjuvit extruendi fani in Ægypto, ii. 178.
 Teres Sitalcis pater, vii. 137.
 Teillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus, vii. 165.
 Termeneus Histiaeus, v. 37.
 Termilæ vocantur Lycii Milyadæ, i. 173. vii. 92.
 Terram et aquam poscere, iv. 126. v. 18. terræ divisio tripartita, ii. 16. terræ motus tanquam prodigium in Scythia, iv. 28.
 Tesserarum ludi inventores, i. 94.
 Tethrippotrophus, vi. 35.
 Tathronium oppidum, viii. 33.
 Tetramnestus Sidonius, vii. 98.
 Teucris, vii. 20, et 43.
 Teuthrania, ii. 10.
 Thales Milesius defectionem solaris luminis Ionibus prædixit, i. 74. ejus inventum in traducendo per fluvium Cræsi exercitu, i. 75. consilium Ionibus datum, i. 170. ejus de incremento Nili sententia innuitur, ii. 20.
 Thamanæi populus, iii. 93.
 Thamasias Sandocis pater, vii. 194.
 Thamimasades Neptunus apud Scythas, iv. 59.
 Thannyras Inari Afri filius, iii. 15.
 Thasia metalla, iv. 46, 47.
 Thasii subacti a Mardonio, vi. 44. muros diruere jussi, vi. 48. in continente possederunt Strymam, vii. 103.
 Thasiorum urbes in continente, vii. 118.
 Thasus et ejus conditores, ii. 44. vi. 47. ab Histiaeo tentata, vi. 28.
 Theasides Spartiata, vi. 35.
 Thebæ campus, vii. 42.
 Thebæ Ægyptiæ, ii. 3. ibi pluviam decidisse, maximum miraculum, iii. 10. Thebæ olim Ægyptus vocatæ, ii. 15. Thebani Jovis fanum, i. 182. Thebanis arietes sacrosancti, ii. 42. Thebana plaga, ii. 166.
 Thebanis stigmata inuruntur regia, vii. 233.
 Thebani a Græcis obsidentur, ix. 85.

INDEX.

- Thebani eligunt Amphiaräum auxilia-
torem, viii. 134.
- Thebe, Asopi filia, v. 80.
- Themistocles Neoclis f. vii. 143, 173.
corrumpit duces, ut maneat, viii.
5. ejus strategema, viii. 22. literæ ad
Iones lapidi incisæ, ibid. cum Ari-
stide simultas, viii. 79. vafrities, exa-
ctio, avaritia, viii. 75, 112. omnium
Græcorum prudentiss. viii. 110. se-
cundas retulisse judicatur e prælio
navali contra Persas, viii. 23. ut ho-
noratus Spartæ, viii. 124. responsum
livido cuidam datum, viii. 125.
- Themiscyra, iv. 86.
- Themison Theræus, iv. 154.
- Theocydes pater Dicæi, viii. 65.
- Theogoniæ cantus in sacrificiis Persa-
rum, i. 132.
- Theomestor Androdamantis fil. viii. 85.
ix. 90.
- Theophaniorum festum, i. 51.
- Theopompus rex Spart. viii. 131.
- Thera insula quondam Callista, iv. 147.
a conditore Thera vocata, iv. 148.
septem annos pluviam non sentit, iv.
151.
- Theræorum colonia, iv. 156.
- Therambus in Pallena urbs, vii. 123.
- Therapne locus, vi. 61.
- Theres Autesionis f. Cadmeus genere,
iv. 147, 148.
- Therma urbs, vii. 123, 127, 183. Ther-
mæus sinus, vii. 123. viii. 127.
- Thermodon fluv. ii. 104. iv. 86. ix. 27,
42.
- Thermopylarum mons, vii. 176, 219. ad
eas prælium Lacedæmoniorum et
Persarum, vii. 223, etc.
- Theron Agrigentinarum monarchus,
vii. 165.
- Thersander Orchomenius, ix. 16. The-
ræ avus et Autesionis, iv. 147. vi. 52.
- Theseus Thessalus conditor Smyrnæ, ii.
2. raptor Helenæ, ix. 72.
- Thesmophoria, ii. 171. Ephesi, vi. 16.
- Thespia urbs incenditur, viii. 50.
- Thespienses, v. 79. adsumunt cives, viii.
75.
- Thesproti populus, v. 92. §. 7. viii. 47.
- Thessali cæsi ab Phocensibus, viii. 27,
et 28.
- Thessaliæ descriptio, vii. 128, 129. e-
quæ ibi omnium optimæ, vii. 196.
- Thessalus socius Doriei, v. 46.
- Thestes fons, iv. 159.
- Thestorides literarum professor, ii. 15.
ejus perfidia erga Homerum, ii. 16.
quæ illi non bene semper vertit, ii.
24.
- Thetidi sacrificant magi, vii. 191.
- Thmuitana plaga, ii. 166.
- Thoas in Lemno, vi. 138.
- Thoës feræ in Libya, iv. 192.
- Thomanii populus, iii. 117.
- Thonis præfectus Canobici ostia, ii.
114.
- Thoraces picturati Amasis regis, iii. 47.
- Thorax Larissæus, ix. 58.
- Thoricum Atticæ, iv. 99.
- Thornax Laconicæ, i. 69.
- Thraces a Cræso subacti, i. 28. a Seso-
stre subjugantur, ii. 103. populus
Asiæ, iii. 90. cannabe vestiuntur, iv.
74. adversus tonitrua sagittas excu-
tiunt, iv. 94. Bithyni et Strymonii
qui appellati, vii. 75. Xerxis socii,
vii. 185. Jovis sacrum currum cum
equis abegerunt, viii. 115. Thracum
sepulturæ quales, v. 8. Thracum in
Xerxiano exercitu armatura, vii. 75,
76. Thracia tellus descripta, iv. 99.
Thracia gens ejusque mores, v. 3, etc.
Thraciæ muri, vi. 33.
- Thrasybuli Milesiorum tyranni com-
mentum, i. 21, 22. aliud, v. 92.
- Thrasycles Lamponis pater, ix. 90.
- Thrasydeus Aleuades, ix. 58.
- Thrasyleus Stesilei pater, vi. 114.
- Thriasius campus, viii. 65. ix. 7.
- Thus ubi et quomodo colligatur, iii.
107.
- Thyiæ Cephissi filiæ fanum, vii. 178.
- Thyni a Cræso subacti, i. 28.
- Thyrea ager, vi. 76. et de eo contentio,
i. 82.
- Thyssagetæ populus, iv. 122.
- Thyssus urbs, vii. 22.
- Tiaræ, iii. 12.
- Tiarantus fl. Scythæ, iv. 48.
- Tibareni populus, iii. 94. eorum in
Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
- Tibisis fl. Scythiæ, iv. 49.
- Tigranes Achæmenides Medorum dux,
vii. 62.
- Tigranis ducis species et statura, ix. 96.
- Tigris fluvius in rubrum mare infundi-
tur, i. 89. v. 52. vi. 20.
- Tigres tres et eorum ortus, v. 52. Ti-
gris ostium, vi. 20.
- Tilones pisces, v. 16.
- Timagoras Timonactis pater, vii. 98.
- Timander Asopodori pater, ix. 69.
- Timareta antistes Dodonæa, ii. 94.
- Timegenides Theban. ix. 86.
- Timesitheus, v. 72.
- Timesius Clazomenius, i. 168.
- Timnes Ariapithis tutor, iv. 76.
- Timo sacrificæ, Paria genere, vi. 134,
135.
- Timodemus Aphidnæus, viii. 125.
- Timogenides Thebanus, ix. 38.
- Timon Androbuli fil. Delphus, vii. 141.
- Timonax Timagoræ filius, vii. 98.
- Timoxenus Scionæorum imper. viii.
128.
- Tiryns et Tirynthia regio, vi. 76, 77,
83. vii. 137.

INDEX.

Tisamenus Græcorum aruspex, ix. 33.
Tisamenus Spart. iv. 147. vi. 52.
Tisander Isagoræ pater, v. 66.
Tisander Hippoclidis pater, vi. 127, 129.
Tisias Lysagoræ pater, vi. 133.
Titacus Aphidnæus, ix. 73.
Tithæus Datis filius, vii. 88.
Tithorea Parnassi, viii. 32.
Titormus Ætolus frater Malæ, vi. 127.
Tmolus, i. 84, 93. v. 101. Tmolus auri ramenta profert, i. 93.
Tomyris Massagetarum regina a Cyro bello petitur, i. 205, etc. ejus magnanimitas, i. 212. Cyri caput cruori immergit, i. 214.
Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt, ii. 42.
Torona Græca urbs, vii. 22, 122.
Trachea Chersonesus, iv. 99.
Trachis urbs, vii. 199.
Trachinii, vii. 175, 176.
Trachinia regio Melidis, vii. 201.
Trachiniæ petræ, vii. 198.
Trapezus Arcadiæ, vi. 127.
Traspies Scythæ, iv. 6.
Trausi populus Thraciæ, v. 4.
Traus fl. vii. 109.
Tria capita, seu capita quercus, locus sic dictus, ix. 39.
Triballicus campus, iv. 49.
Tribus in Sardibus, iv. 45.
Triopii Apollinis sacrum atque certamen, i. 144. iv. 39. vii. 153.
Triopium Cnidiorum regio, i. 144, 174.
Triopium promontorium, iv. 38.
Tripodes in templo Apollinis Ismenii, v. 59, et 60, et 61.
Tripus apud Tritonidem, paludem iv. 179.
Tritæenses Achæorum pars, i. 145.
Tritantæchmes, Artabazi fil. i. 192.
Tritantæchmes, vii. 82. Artabani filius, viii. 26. ejus generosa sententia, ibid.
Trieterica et Bacchanalia apud Gelonos, iv. 108.
Triteæ oppid. viii. 33.
Triton fl. et Tritonis palus, iv. 178, 191.
Træzenii, vii. 99.
Trojana ætate tertia post Minoëm, vii. 171.
Trophonium, viii. 134.
Tutelaræ Minervæ templum apud Chios, i. 160.
Tychius coriarius, Homeri hospes, ii. 9. ab Homero celebratur, ii. 26.
Tycta, Persicæ cænæ regalis nomen, ix. 110.
Tymnes Histiaei pater, v. 37. vii. 98. ubi occultatus, iii. 5.
Tyndaridarum expeditio in Atticam, ix. 73.

Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta, v. 75.
Tyndarus, ii. 112.
Typhon, ii. 156. iii. 5. Tyrannis lubrica res, iii. 53. Tyrannidis incommoda, v. 92. Tyrannorum mores, iii. 80. Tyrannum secundum ejecto priore nullus admittit, vi. 5.
Tyres Scythæ, iv. 80.
Tyres fl. iv. 11, 47, 51, 53, 82.
Tyritæ, Græci, iv. 51.
Tyros quando extracta, ii. 44.
Tyriorum castra, locus, ii. 112.
Tyrodiza Perinthiorum, vii. 25.
Tyrrhenus Atyis f. colonias in Tyrreniam ducit, i. 94. Tyrreni oppugnant Phocæenses, i. 166. Tyrrenia seu Thuscia, i. 163. Tyrreniam Phocæenses aperiunt, i. 163.

V.

Vaccæ Isidi sacræ, ii. 41.
Vaccinam non gustantes, iv. 186.
Vates in exercitu, ix. 33.
Vaticini Scytharum, iv. 67.
Veneris Uraniæ templum a Scythis compilatum, i. 105. Veneris fanum apud Cyprum, ibid. templum apud Scythera, ibid. Mylitta Assyriis dicta, Arabibus Alitta, Persis Mitra, i. 131. Urania Arabibus Alilat, iii. 8. Veneris templum apud Atarbechin, ii. 41. Veneris hospitæ, quæ Helena fuit, ædes, ii. 112. Scytharum dea et ab iisdem Artimpasa dicta, iv. 59.
Venus Assyria et Babylonica, i. 199.
Vehiculum Spartæ honoratum, viii. 124.
Venti etesiae non sunt causa exundationis Nili, ii. 20. ventorum ara in Thyia, vii. 178.
Ventus Strymonias, viii. 118.
Ventus Hellespontias, vii. 188.
Veritas et mendacium ejusdem pretii, iii. 72.
Verua quina Æolum, ii. 37.
Vesta Scytharum dea, iv. 59.
Vestes laneæ ubi profanæ, ii. 81.
Vestis Ionica et Dorica, v. 87.
Via sacra, vi. 34.
Vici Medorum, i. 86.
Vicinos Medi et Persæ colunt, i. 134.
Victimæ cædendæ ritus apud Scythas, iv. 60.
Vinum palmeum, ii. 86. ex hordeo apud Ægyptios, ii. 77.
Viperarum generatio cur rara, iii. 108, 109.
Vir prudens in suscipiendo quid cogitet, vii. 49.
Virginum auctio apud Babylonios, i. 196. virgines ubi devirginentur a rege, iv. 168. virginum anniversarius conflictus, iv. 180.

INDEX.

Viri pauci apud Persas, homines multi, vii. 210.
 Vita Ionica, iv. 95.
 Vitæ humanæ brevitās et calamitas, vii. 46. dies varii, i. 32.
 Vitis ac platanus aurea, vii. 27.
 Vivos defodere Persis in usu, vii. 114.
 Ultio fratris necessaria, iii. 65. vehemens apud Deos invidiosa, iv. 205.
 Ulysses, ii. 7, 26.
 Umbri pop. i. 94. iv. 49.
 Vocalissimus Ægyptius, iv. 141.
 Urbana Minerva, v. 82.
 Urbium Græciæ incrementa decemtentaque, i. 5.
 Urbes a Dario in Scythia conditæ, iv. 124.
 Urania Veneris fanum vetustissimum, i. 105. ejus templum a Scythis diripitur, ibid. apud Persas sacrificia, i. 131. Urania Venus Alilat Arabibus dicta, iii. 8.
 Urina hirci spasmi remedium, iv. 187.
 Ursorum ac luporum sepultura, ii. 67.
 Urotal Arabibus, Dionysus, iii. 8.
 Utii populus, iii. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Vulcani sacerdotes, ii. 3. et maximum templum Memphi, ii. 99. vestibula, ii. 101, 121. Vulcani colossus, ii. 176. et fax, vii. 98. Vulcani templum et statua, iii. 37.
 Vulpanseris Ægyptiis sacri, ii. 72.
 Uxor Candaulis Gygi nuda visa, i. 9. uxorum mactatio ad mariti funus, v. 5. uxores Atheniens. raptæ, vii. 138.

X.

Xanthius campus, i. 176.
 Xanthii populus, ibid.
 Xanthippus Ariphronis f. vi. 131, 136. vii. 33. viii. 131.
 Xanthippus dux Atheniensium cruci figit Artayctem, vii. 33. ix. 120.
 Xanthus Samius, i. 134.
 Xenagoras Praxilai f. Halicarnass. ix. 107.
 Xenii, hostes, ix. 11.
 Xerxes Darii filius, i. 183. Xerxis genealogia, vii. 11. impius et scelestus, viii. 109. Xerxes quid Græcis significet, vi. 98. rex Persarum declaratur,

vii. 3. cur bellum Græcis intulerit, vii. 6, 7. copiae Xerxis maximæ, vii. 20. Xerxes Hellesponto compedes injicit, vii. 35. Xerxis crudelitas, vii. 39. ix. 112. Xerxis dona in Hellespontum collata, vii. 54. Xerxis exercitus in Europam trajectus, vii. 56. Xerxi quæ ostenta oblata sint, vii. 57. Xerxes exercitum suum lustrat, vii. 59. ejus copiarum catalogus et numerus, vii. 60, 61, 62, etc. 184, etc. Xerxis duces qui fuerint, vii. 82, 98. Xerxis magnanimitas, vii. 136. confidentia, vii. 146. Xerxiana classis, vii. 184. Xerxis formæ dignitas, vii. 187. Xerxi naves quadringentæ submersæ, vii. 190. Xerxis ad Thermopylas clades, viii. 24. Xerxis ridiculum factum, ibid. Xerxis impietas, viii. 109. ejus copias fames et pestis extinguit, viii. 115. ejus reditus in Asiam, viii. 117, etc. Xerxis amores, ix. 108. et *passim plurima de eo toto libro vii. et viii.*

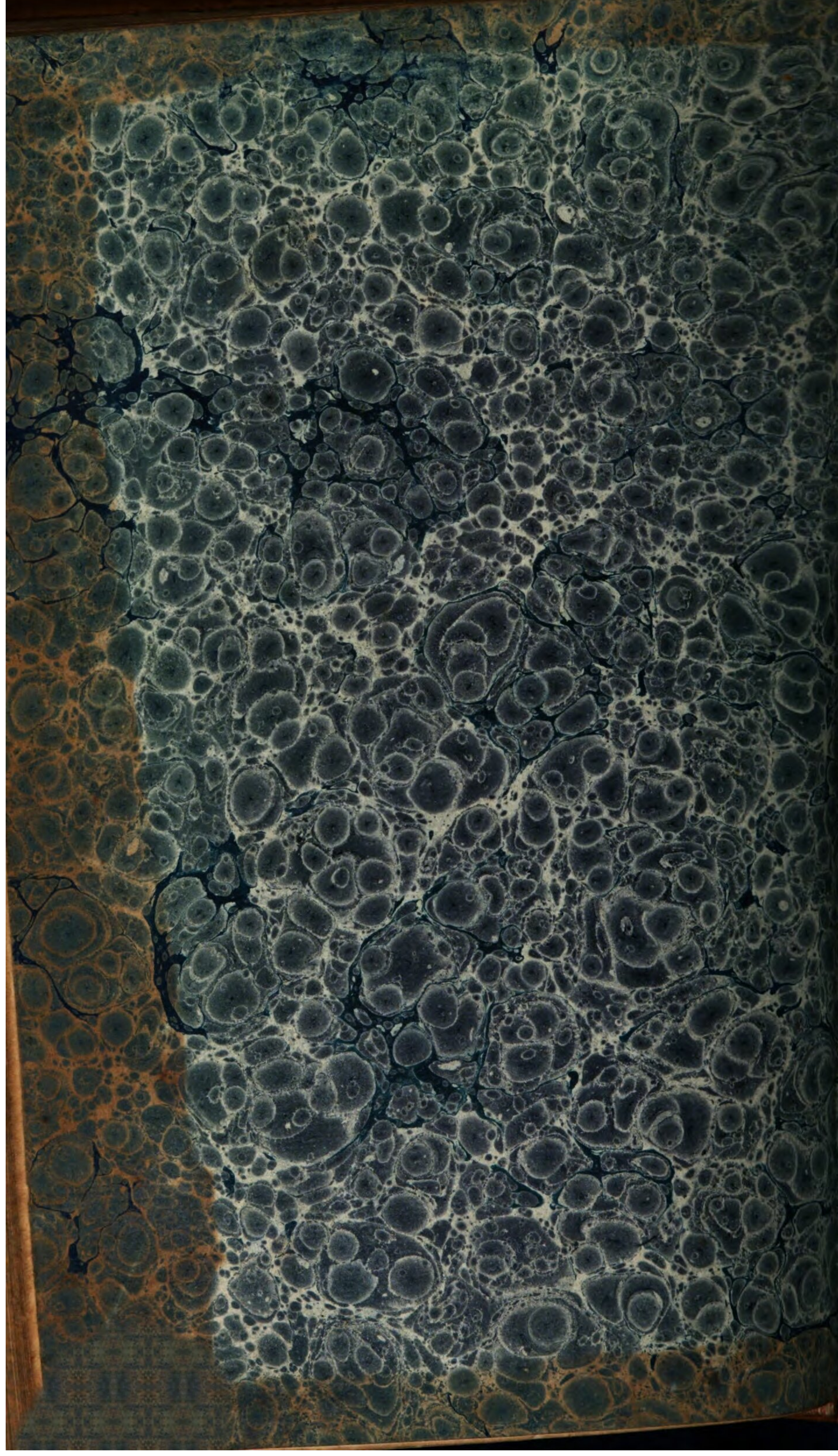
Xuthus Ionis pater, vii. 94.

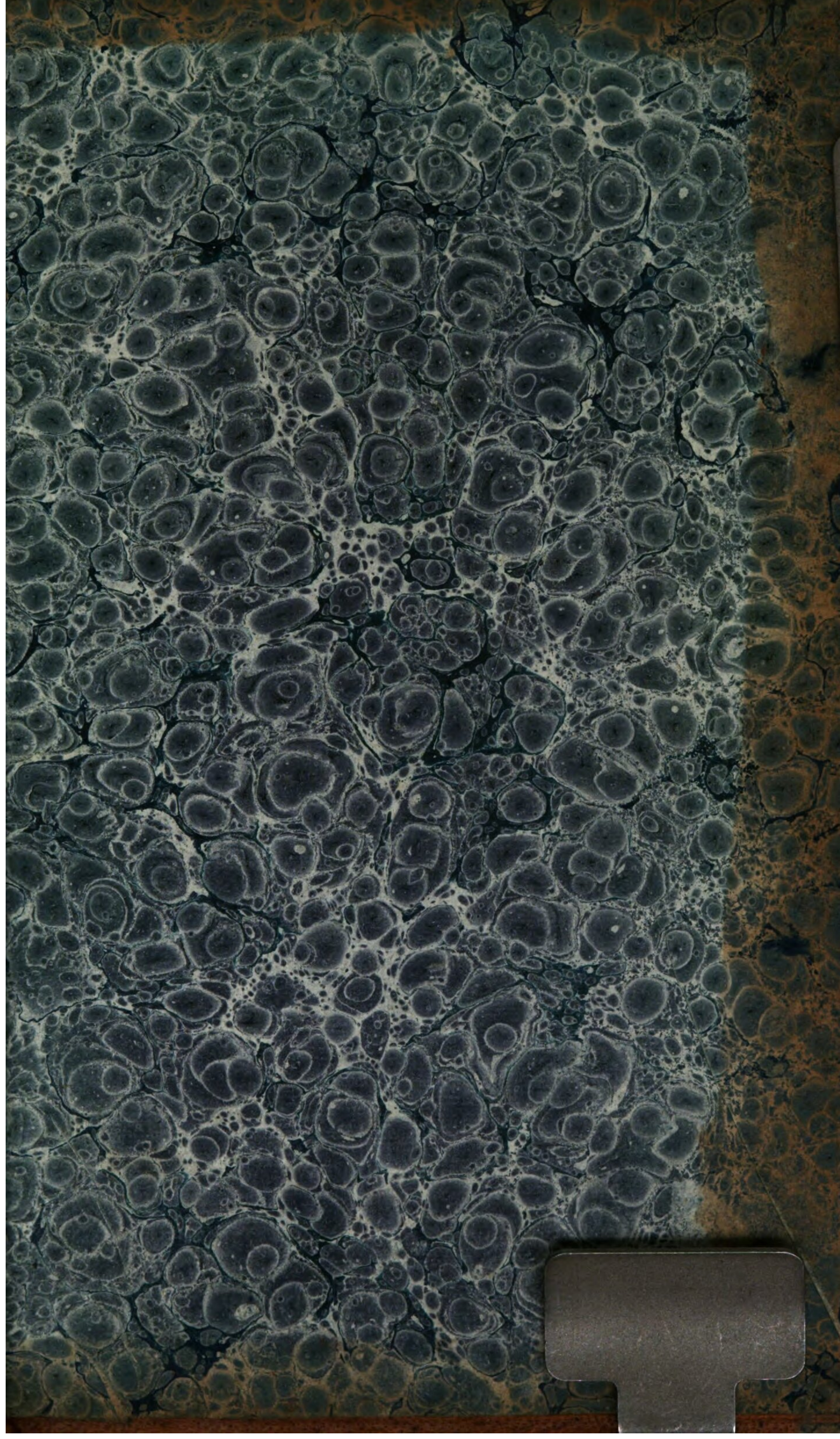
Xystum aureum Amphiarao donatum, i. 52.

Z.

Zacynthii pop. iii. 59. vi. 70.
 Zacynthus, iv. 195. vi. 70.
 Zalmoxis dæmon ejusque cultus, iv. 19, 94, 95. *ubi alia de eo.*
 Zancle, nunc Messana dicta, vii. 154, et 164. pulcherr. urbs, vi. 25.
 Zancle a Samiis occupata, vi. 23.
 Zanclei populus, vi. 22. vii. 154. proditi ab Hippocrate, ibid.
 Zanece, Afri, iv. 193.
 Zegeries, murium genus in Africa, iv. 192.
 Zeuxidamus Leutyichidis f. vi. 71.
 Zira amiculi genus, vii. 69.
 Zona urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Zopyrus se mutilat, iii. 154. ejus ad Babylonios ficta fuga, iii. 156. Babylo-nici exercitus dux declaratur, iii. 157. ejus præstantia, iii. 160. Megabyzi pater, ibid.
 Zopyri filia vitiata a Sataspæ, iv. 43.
 Zopyrus Megabyzi fil. iii. 160. Zopyrus a rege deficit et Athenas fugit, iii. 160.
 Zoster locus, viii. 107.

FINIS.

Herodotus, / Reiz, Friedrich Wolfgang / Schäfer, Gottfried Heinrich,

Hērodotu Halikarnēssēos Historiōn logoi 9 Epigraphomenoi musai ; Textus
Wesselingianus passim refictus argumentorumque ac temporum notatio ;
Accedunt Index rerum historiae chronologia et glossae ; necon editionis
Wesselingianae cum edit. Reizii et Schäferi collatio
Bd.: 2 (1809)

Oxonium 1809

A.gr.b. 1719-2

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10236150-5